

Nr. 10 – 2003
Side 1499 – 1694

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

**Nr. 10
Utgitt 30. juli 2003**

Innhold

		Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet		
2003		
Juni	27. Lov nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone	1499
Juni	27. Lov nr. 58 om særlige tiltak mot Republikken Zimbabwe.....	1500
Juni	27. Lov nr. 59 om endr. i lov 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven)	1501
Juni	27. Lov nr. 60 om endr. i folketrygdloven (svangerskapsenger til selvstendig næringsdrivende)	1501
Juni	27. Lov nr. 61 om endr. i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v. (petroleumsskatteloven)	1502
Juni	27. Lov nr. 62 om opph. av lov 25. april 1986 nr. 11 om tilskudd til fjerning av innretninger på kontinentalsokkelen (fjerningstilskuddsloven)	1502
Juni	27. Lov nr. 63 om endr. i skatte- og avgiftslovgivningen mv.	1503
Juni	27. Lov nr. 64 om alternativ behandling av sykdom mv.....	1505
Juni	27. Lov nr. 65 om endr. i lov 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler mv. (endring av heimelsgrunnlag for næringsmiddelavgifta)	1507
Juni	27. Lov nr. 66 om endr. i forvaltningslova (klagerett når klageinstansen avviser)	1507
Juni	27. Lov nr. 67 om endr. i lov 26. juni 1992 nr. 87 om forsøk i offentlig forvaltning.....	1508
Juni	27. Lov nr. 68 om endr. i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet.....	1508
Juni	27. Lov nr. 69 om endr. i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)	1510
Juni	27. Lov nr. 70 om endr. i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler.....	1511
Juli	4. Lov nr. 71 om endr. i lov 12. juni 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter	1512
Juli	4. Lov nr. 72 om endr. i lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap	1512
Juli	4. Lov nr. 73 om endr. i lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager (barnehageloven).....	1512
Juli	4. Lov nr. 74 om hundehold (hundeloven).....	1513
Juli	4. Lov nr. 75 om endr. i lov 15. mars 1991 nr. 3 om megling i konfliktråd (statlig overtakelse av konfliktrådene)	1520
Juli	4. Lov nr. 76 om endr. i straffelova mv. (styrka innsats mot tvangsekteskap mv.).....	1520
Juli	4. Lov nr. 77 om endr. i vegtrafikkloven mv. (domstolsbehandling av tap av retten til å føre motorvogn mv.)	1521
Juli	4. Lov nr. 78 om endr. i straffeloven mv. (lovtiltak mot organisert kriminalitet og menneskehandel, gjengangerstraff mv.)	1523
Juli	4. Lov nr. 79 om endr. i straffeloven mv. (straffebud mot korrupsjon)	1527
Juli	4. Lov nr. 80 om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)	1528
Juli	4. Lov nr. 81 om endr. i utlendingsloven.....	1532
Juli	4. Lov nr. 82 om endr. i lov 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek.....	1532
Juli	4. Lov nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven)	1533
Juli	4. Lov nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova)	1548
Juli	4. Lov nr. 85 om frittstående skolar (friskolelova)	1554
Juni	27. Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 50 (Nr. 765)	1560
Juni	27. Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 53 (Nr. 766)	1560
Juni	27. Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 57 (Nr. 767)	1560
Juni	27. Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 58 (Nr. 768)	1560
Juni	27. Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 59 (Nr. 769)	1561
Juni	27. Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 61 (Nr. 770)	1561
Juni	27. Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 62 (Nr. 771)	1561
Juni	27. Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 63 (Nr. 772)	1562
Juni	27. Ikrafts. av lov av 27. juni 2003 nr. 66 om endringer i forvaltningslova (klagerett når klageinstansen avviser) (Nr. 773)	1562
Juni	27. Ikrafts. av lov av 27. juni 2003 nr. 69 om endringer i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) (Nr. 774)	1562
Juni	27. Ikrafttr. av lov av 27. juni 2003 nr. 70 om endringer i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler (Nr. 775).....	1562

Juni	27.	Overføring av myndighet fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Barne- og familiedepartementet til Justis- og politidepartementet i forbindelse med etableringen av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (Nr. 793).....	1579
Juni	27.	Deleg. av myndighet til Olje- og energidepartementet og Norges vassdrags- og energidirektorat etter lov om oreigning av fast eiendom § 2 nr. 48 (Nr. 794).....	1580
Juni	27.	Ikrafttr. av lov av 27. juni 2003 nr. 68 om endringer i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet (Nr. 797).....	1581
Juni	27.	Ikrafttr. av lov av 27. juni 2003 nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone (Nr. 798).....	1581
Juni	27.	Endr. i vedtak om endring i vedtak om endring i delvis ikrafttredelse av lov av 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane (Nr. 799).....	1581
Juni	27.	Ikrafttr. av lov av 20. desember 2002 nr. 94 om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift (Nr. 800).....	1581
Juni	27.	Deleg. av myndighet til Forsvarsdepartementet etter sikkerhetsloven § 2 tredje ledd (Nr. 802).....	1583
Juni	26.	Deleg. av myndighet til Direktoratet for brann- og elsikkerhet etter lov om tilsyn med elektriske anlegg og utstyr § 2 og lov om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk § 37 tredje ledd (Nr. 868).....	1599
Juli	4.	Ikrafts. av lov av 4. juli 2003 nr. 76 om endringer i straffelova mv. (styrka innsats mot tvangsekteskap mv.) (Nr. 877).....	1605
Juli	4.	Ikrafttr. av lov av 4. juli 2003 nr. 81 om endringer i utlendingsloven (Nr. 878).....	1605
Juli	4.	Delvis ikrafttr. av lov av 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) (Nr. 879).....	1605
Juli	4.	Deleg. av myndighet til Samferdselsdepartementet etter ekomloven § 1–2, § 1–3, § 1–4 og § 12–3 (Nr. 880).....	1606
Juli	4.	Funksjonsfordeling innen myndigheten etter lov om elektronisk kommunikasjon (Nr. 881)..	1606
Juni	26.	Deleg. av myndighet til Direktoratet for arbeidstilsynet etter lov om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. § 2 nr. 7 (Nr. 886).....	1608
Juli	4.	Ikrafts. og overgangsreglar til lov av 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova) (Nr. 896).....	1623
Juli	4.	Ikrafts. av lov av 4. juli 2003 nr. 82 om endringer i lov 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek (Nr. 898).....	1625
Juli	4.	Delvis ikrafttr. av lov av 4. juli 2003 nr. 73 om endringer i lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager (barnehageloven) (Nr. 899).....	1625
Juli	4.	Fordeling av ansvar for forebyggende sikkerhetstjeneste og Nasjonal sikkerhetsmyndighet (Nr. 900).....	1625
Juli	4.	Ikrafttr. av lov av 4. juli 2003 nr. 75 om endringer i lov 15. mars 1991 nr. 3 om megling i konfliktråd (statlig overtakelse av konfliktrådene) (Nr. 901).....	1625
Juli	1.	Deleg. av myndighet til Direktoratet for brann- og elsikkerhet etter produktkontrollloven, lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr, brann- og eksplosjonsvernloven og forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (Nr. 918).....	1678

Kunngjøring av stortingsvedtak

2003

Juni	20.	Endr. i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2003 (Nr. 859).....	1583
Juni	20.	Endr. i vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2003 (Nr. 860).....	1584
Juni	19.	Vedtak om grunnbeløpet i folketrygda (Nr. 906).....	1658

Forskrifter

2002

Okt.	15.	Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Buskerud (Nr. 1883).....	1556
Okt.	17.	Forskrift om bachelorgrad ved Høgskolen i Buskerud (Nr. 1884).....	1559

2003

Juni	24.	Forskrift om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk (Nr. 777).....	1563
Juni	25.	Forskrift til rammeplan for treårig revisorutdanning (Nr. 781).....	1567
Juni	25.	Forskrift om arbeids- og hviletid på fiske- og fangstfartøy (Nr. 787).....	1571
Juni	26.	Forskrift om behandling av oppdrettskonsesjoner ved konkurs (Nr. 790).....	1573
Juni	27.	Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting etter lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og etter lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. (Nr. 792).....	1578
Juni	27.	Forskrift om vedtekter for Norsk kulturminnefond (Nr. 801).....	1582
Juni	25.	Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi (Nr. 861).....	1585

Juni	26.	Forskrift om fotoflyging m.m. (BSL D 5–6) (Nr. 863).....	1595
Juni	26.	Forskrift om statens petroleumforsikringsfond (Nr. 865).....	1597
Juni	27.	Forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen sør for 62° N i 2003 (Nr. 869).....	1599
Juni	30.	Forskrift om strukturavgift og strukturfond for kapasitetstilpasning av fiskeflåten (Nr. 876).	1604
Juli	4.	Forskrift om stedlig virkeområde for lov om elektronisk kommunikasjon vedrørende Svalbard, Jan Mayen, Bilandene og Antarktis (Nr. 882).....	1606
Juli	1.	Forskrift om maksimalpriser for kjøring med drosjebil (Nr. 891).....	1611
Juli	4.	Forskrift om særlige tiltak mot Burma (Nr. 895).....	1615
Juli	4.	Forskrift om atskilte regnskaper for foretak som er gitt særlige eller eksklusive rettigheter eller som utfører tjenester av allmenn økonomisk betydning (Nr. 897).....	1623
Juni	19.	Forskrifter for kompensasjon og erstatning i forbindelse med nedføring pga. radioaktivitet i 2003/2004 (Nr. 905).....	1654
Juni	20.	Forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer (Nr. 907).....	1658
Juni	30.	Forskrift om helse og sikkerhet i eksplosjonsfarlige atmosfærer (Nr. 911).....	1670
Juli	1.	Forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer (Nr. 919).....	1678
Juli	3.	Forskrift om tilskudd til driftsenheter og tamreinlag (Nr. 922).....	1681
Juli	3.	Forskrift om sukker m.m. (Nr. 924).....	1685
Juli	4.	Forskrift om stopp i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen sør for 62° N i 2003 (Nr. 927).....	1688
Juli	8.	Forskrift om kondensert melk og melkepulver (Nr. 930).....	1689
Juli	8.	Forskrift om honning (Nr. 931).....	1691
Juli	11.	Forskrift om omsetningsforbud, inntil videre, for fetaost (Nr. 932).....	1693

Endringsforskrifter

2003

Mai	30.	Endr. i forskrift om angreskjema (Nr. 776).....	1562
Juni	24.	Endr. i forskrift (Nr. 119) om avgrensing av merverdiavgiftsunntaket for omsetning av helsetjenester (Nr. 778).....	1562
Juni	25.	Endr. i forskrift om katastrofeordningen i planteproduksjon (Nr. 779).....	1564
Juni	25.	Endr. i forskrift om erstatning for svikt i honningproduksjon (Nr. 780).....	1566
Juni	25.	Endr. i forskrift om tilskott til mjølkeproduksjon (Nr. 782).....	1567
Juni	25.	Endr. i forskrift om maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse (Nr. 783).....	1568
Juni	25.	Endr. i forskrift om prisutjevningsordningen for melk (Nr. 784).....	1570
Juni	25.	Endr. i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk (Nr. 785).....	1571
Juni	25.	Endr. i forskrift om frivillig registrering av utbygger av vann- og avløpsanlegg (Nr. 786).....	1571
Juni	25.	Endr. i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket (Nr. 788).....	1573
Juni	26.	Endr. i forskrift om tidligpensjon til jordbrukere (Nr. 789).....	1573
Juni	26.	Endr. i forskrift om innkreving av gebyrer til statskassen for offentlige oppgaver i forbindelse med oppdretts- og havbeitevirksomhet (Nr. 791).....	1577
Juni	27.	Endr. i forskrift i medhold av oreigningslovens § 3 om rett til å foreta eiendomsinngrep (Nr. 795).....	1580
Juni	27.	Endr. i forskrift om næringsmiddelavgift (Nr. 796).....	1580
Juni	13.	Endr. i forskrift om sanksjoner mot Sierra Leone (Nr. 858).....	1583
Juni	25.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler (Nr. 862).....	1595
Juni	26.	Endr. i forskrift om begrensede sanksjoner mot Liberia (Nr. 864).....	1597
Juni	26.	Endr. i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek og forskrift om legemidler (legemiddelforskriften) (Nr. 866).....	1598
Juni	26.	Endr. i forskrift om særavgifter (Nr. 867).....	1599
Juni	27.	Endr. i forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i den nordøstlige del av Norges økonomiske sone (Nr. 870).....	1600
Juni	27.	Endr. i forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i fiskevernsone ved Svalbard i 2003 (Nr. 871).....	1600
Juni	27.	Endr. i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk (Nr. 872).....	1601
Juni	27.	Endr. i forskrift om kvoteordningen for melk (Nr. 873).....	1601
Juni	27.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 874).....	1602
Juni	30.	Endr. i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet (Nr. 875).....	1603
Juni	19.	Endr. i forskrift om bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren (Nr. 884).....	1607

Juni	19.	Endr. i forskrift om markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren (Nr. 885).....	1607
Juni	26.	Endr. i forskrifter om konkursregisteret (Nr. 887)	1608
Juni	30.	Endr. i forskrift om antennelighet av madrasser og stoppede møbler (Nr. 888)	1608
Juni	30.	Endr. i forskrift om lokalstyrevalg i Longyearbyen og i forskrift om saksbehandlingsregler for Longyearbyen lokalstyre og om de folkevalgtes rettigheter og plikter (saksbehandlingsforskriften) (Nr. 889)	1609
Juli	1.	Endr. i forskrift om Det praktisk-teologiske seminar (Nr. 890).....	1611
Juli	1.	Endr. i forskrift om engrossalg og tilvirkning av alkoholholdig drikk mv. (Nr. 892).....	1614
Juli	2.	Endr. i forskrift om stønad til tolkehjelp for hørselshemmede (Nr. 893).....	1614
Juli	2.	Endr. i forskrift om stønad til tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde (Nr. 894).....	1615
Mai	13.	Endr. i forskrift – liste for definisjon av reguleringsvare og forretningsmessig lagringsperiode (Nr. 903).....	1625
Juni	2.	Endr. i forskrift om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere (Nr. 904).....	1627
Juni	26.	Endr. i forskrift om frivillig deltaking for organisasjoner i en fellesskapsordning for miljøstyring og miljørevisjon (EMAS) (Nr. 908)	1669
Juni	27.	Endr. i forskrift om toll- og avgiftsfritak for visse gavesendinger som føres inn til bruk for vedkommende selv eller dennes familie (Nr. 909)	1670
Juni	27.	Endr. i forskrift (Nr. 12) om beregning og oppkreving av merverdiavgift ved innførsel av varer (Nr. 910)	1670
Juni	30.	Endr. i forskrift om konstruksjon, utstyr, drift og besiktelser for fiske- og fangstfartøy med største lengde på 15 meter og derover (Nr. 912).....	1674
Juni	30.	Endr. i forskrift om hindring av forurensning fra skip m.m. (Nr. 913).....	1676
Juni	30.	Endr. i forskrift om hindring av forurensning ved skadelige, flytende stoffer som transporteres i bulk (Nr. 914).....	1676
Juni	30.	Endr. i forskrift om hindring av forurensning fra den maritime drift av flyttbare innretninger (Nr. 915).....	1677
Juni	30.	Endr. i forskrift om radioanlegg og radiotjeneste på passasjer- og lasteskip som omfattes av den internasjonale sjøsikkerhetskonvensjonen, SOLAS 1974 (Nr. 916)	1677
Juli	1.	Endr. i forskrift om kjøre- og hviletid m.v. ved innenlandsk transport og transport innen EØS-området (Nr. 917).....	1678
Juli	1.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 920)	1680
Juli	2.	Endr. i forskrift til opplæringslova (Nr. 921).....	1680
Juli	3.	Endr. i forskrift for Reindriftens Utviklingsfond og forskrift om kompensasjon for utgifter, merarbeid og økonomiske tap som reineiere påføres som følge av tiltak mot radioaktivitet i reinkjøtt (Nr. 923).....	1683
Juli	3.	Endr. i forskrift om nytildeling av konsesjoner som ikke ble tildelt under tildelingsrunden høsten 2002 (Nr. 925)	1687
Juli	3.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 926).....	1688
Juli	7.	Endr. i forskrift om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler (Nr. 928).....	1688
Juli	7.	Endr. i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel fra Australia i forbindelse med utbrudd av Newcastle disease (Nr. 929).....	1689

Diverse

1998

Nov.	10.	Ikrafttr. av forskrift av 26. juni 1998 nr. 607 om Det praktisk-teologiske seminar (Nr. 1571).....	1556
------	-----	--	------

2003

Juni	19.	Opph. av forskrifter for NTNU (Nr. 883).....	1607
------	-----	--	------

Oversikt over rettelser	3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 30. juli 2003

Nr. 10

27. juni. Lov nr. 57 2003

Lov om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone.

Ot.prp. nr. 35, Innst.O. nr. 76 og Besl.O. nr. 82 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 8. og 27. mai 2003. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Følgende oppheves:

Kongelig resolusjon av 22. februar 1812, gjengitt i Cancelli-Promemoria av 25. februar 1812.

Endringer i følgende lover:

1. Lov av 17. juni 1966 nr. 19 om Norges fiskerigrense og om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. innenfor fiskerigrensen.
2. Lov av 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone.
3. Lov av 13. juni 1997 nr. 42 om Kystvakten.

§ 1. Territorialfarvannet og grunnlinjene

Norges territorialfarvann består av sjøterritoriet og de indre farvann.

Grunnlinjene danner yttergrensen for de indre farvann og utgangspunktet for beregningen av sjøterritoriet og jurisdiksjonsområdene utenfor i samsvar med folkeretten.

Kongen fastsetter grunnlinjene i forskrift. Er grunnlinjen ikke fastsatt i forskrift, følger den lavvannslinjen langs kysten.

§ 2. Sjøterritoriet

Sjøterritoriet omfatter havområdet fra grunnlinjene ut til 12 nautiske mil fra disse. Sjøterritoriets yttergrense er en linje trukket slik at hvert punkt på linjen ligger i en avstand av 12 nautiske mil (22 224 meter) fra nærmeste punkt på grunnlinjen. Sjøterritoriets grense mot annen stat følger av gjeldende overenskomster med staten.

Fremmede fartøyer har rett til uskyldig gjennomfart i sjøterritoriet og til stans eller ankring i sjøterritoriet når dette er nødvendig på grunn av force majeure eller havsnød, eller for å yte assistanse til personer, skip eller luftfartøyer som er i fare eller nød. Med uskyldig gjennomfart forstås navigasjon over sjøterritoriet, enten i transit eller på vei til eller fra norsk indre farvann.

Kongen kan fastsette nærmere regler om fremmede fartøyers anløp av og ferdsel i sjøterritoriet.

§ 3. Indre farvann

De indre farvann er alt farvann som ligger innenfor grunnlinjene.

Kongen kan fastsette regler om fremmede fartøyers adgang til norsk indre farvann.

§ 4. Tilstøtende sone

Det opprettes en tilstøtende sone utenfor sjøterritoriet. Kongen fastsetter tidspunktet for opprettelsen av den tilstøtende sone, og hvilke havområder den skal omfatte.

I den tilstøtende sone kan det føres kontroll med lovgivning om toll, skatt, innvandring og helse. Den tilstøtende sone støter opp mot sjøterritoriet og har en yttergrense som ligger i en avstand av 24 nautiske mil (44 448 meter) fra nærmeste punkt på grunnlinjen.

Den tilstøtende sone likestilles med territorialfarvannet for så vidt gjelder lovgivning om fjerning av gjenstander av arkeologisk og historisk art.

Den tilstøtende sones avgrensning i forhold til fremmed stats jurisdiksjonsområde følger av overenskomst med fremmed stat. I mangel av overenskomst, følger avgrensningen midtlinjen i forhold til andre stater.

Kongen kan fastsette nærmere regler om etableringen av den tilstøtende sone og om utøvelse av kontrollmyndighet i denne.

Opprettelsen av den tilstøtende sone medfører ingen endring i reglene for den økonomiske sone eller kontinentalsokkelen.

§ 5. Lovens geografiske virkeområde

Loven gjelder også for Svalbard, Jan Mayen, Bouvetøya, Peter Is øy og Dronning Maud Land.

§ 6. Kunngjøring

Kongen kunngjør grenselinjene for sjøterritoriet og den tilstøtende sone i samsvar med folkeretten.

§ 7. Ikrafttredelse

Denne lov trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme senere ikrafttredelse for Bouvetøya, Peter Is øy og Dronning Maud Land.

§ 8. Endringer i annen lovgivning

1. Kongelig resolusjon av 22. februar 1812, gjengitt i Cancelli-Promemoria av 25. februar 1812, oppheves.

2. I lov 17. juni 1966 nr. 19 om Norges fiskerigrense og om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. innenfor fiskerigrensen gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann.

§ 1 skal lyde:

Denne lov gjelder fiske m.v. i Norges territorialfarvann, herunder territorialfarvannet ved Jan Mayen. Den gjelder likevel ikke for territorialfarvannet ved Svalbard.

§ 3 første ledd første og annet punktum skal lyde:

Det er forbudt for den som ikke er norsk statsborger eller likestilt med norsk statsborger (jf. § 2), å drive fiske eller fangst i territorialfarvannet. Til fiske eller fangst i territorialfarvannet er det forbudt å nytte fartøy eller redskap som ikke er norsk (jf. § 2), eller nytte utlendinger som mannskap eller lottfiskere i større utstrekning enn tillatt etter annet ledd.

I § 4, § 5 og § 6 endres uttrykket «innenfor fiskerigrensen» til «i territorialfarvannet».

I § 7 nr. 2 endres uttrykket «utenfor fiskerigrensen» til «utenfor territorialfarvannet».

§ 12 annet ledd oppheves. Nåværende tredje og fjerde ledd blir annet og tredje ledd.

3. I lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone gjøres følgende endring:

I § 3 og § 6 endres lovbetegnelsen «lov av 17. juni 1966 nr. 19 om Norges fiskerigrense og om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. innenfor fiskerigrensen» til «lov av 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann».

4. I lov 13. juni 1997 nr. 42 om Kystvakten gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd bokstav a skal lyde:

i indre farvann og på sjøterritoriet, herunder i Svalbards indre farvann og sjøterritorium, samt i den tilstøtende sone etablert med hjemmel i lov om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone.

§ 3 første ledd bokstav b oppheves.

§ 3 første ledd bokstav c til e blir bokstav b til d.

§ 3 annet ledd første punktum skal lyde:

Ved kontroll som nevnt i §§ 9–12, 15 og 18, gjelder virkeområdet til vedkommende regelverk i stedet for første ledd bokstav a til c.

§ 9 annet ledd bokstav b skal lyde:

lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann.

27. juni. Lov nr. 58 2003**Lov om særlige tiltak mot Republikken Zimbabwe.**

Ot.prp. nr. 91, Innst.O. nr. 131 og Besl.O. nr. 134 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 19. juni 2003. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

- § 1. Kongen gis fullmakt til å treffe bestemmelser om innskrenking av samkvem med Republikken Zimbabwe.
- § 2. Bestemmelser gitt i medhold av denne lov gjelder med de begrensningene som følger av overenskomst med fremmed stat eller av folkeretten for øvrig.
- § 3. Ved overtredelse eller ved medvirkning til overtredelse av bestemmelser gitt i medhold av denne lov gjelder §§ 2 og 3 i lov 7. juni 1968 nr. 4 til gjennomføring av bindende vedtak av De forente nasjoners sikkerhetsråd tilsvarende.
- § 4. Denne lov trer i kraft straks.

27. juni. Lov nr. 59 2003

Lov om endring i lov 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven).

Dok.nr.8:99, Innst.O. nr. 109 og Besl.O. nr. 122 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 12. og 17. juni 2003. Fremmet av Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

I

I lov 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven) gjøres følgende endring:

Ny § 3–12 skal lyde:

§ 3–12. Unntak ved nordisk eller europeisk marked

Dersom en eller flere aktører på det norske marked er så dominerende at konkurranse hindres, skal Konkurransetilsynet likevel ikke etter § 3–11 gripe inn dersom det i bransjen foreligger et velfungerende nordisk eller europeisk marked, forutsatt at dominansen ikke virker negativt for de norske kunder.

II

Loven trer i kraft straks.

27. juni. Lov nr. 60 2003

Lov om endringer i folketrygdloven (svangerskapspengene til selvstendig næringsdrivende).

Ot.prp. nr. 57, Innst.O. nr. 93 og Besl.O. nr. 93 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 3. og 12. juni 2003. Fremmet av Barne- og familiedepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

Overskriften til § 8–36 skal lyde:

Forsikring for tillegg til sykepenge og fødselspenge mv.

§ 8–36 tredje ledd skal lyde:

Forsikring etter første ledd bokstavene b og c omfatter også fødselspenge, adopsjonspenge og svangerskapspenge. For fødsels- og adopsjonspenge må forsikringen være tegnet minst ti måneder før fødselen eller adopsjonen. For svangerskapspenge gjelder bestemmelsen om opptjeningstid i andre ledd.

Overskriften til § 8–37 skal lyde:

Ophør av forsikring for tillegg til sykepenge og fødselspenge mv.

§ 14–13 skal lyde:

§ 14–13. Svangerskapspenge

En arbeidstaker har rett til svangerskapspenge dersom hun etter bestemmelser i lov eller forskrift blir pålagt å slutte i arbeidet fordi hun er gravid, og det ikke er mulig å omplassere henne til annet høvelig arbeid i bedriften.

En gravid selvstendig næringsdrivende har rett til svangerskapspenge dersom hun i sitt virke er utsatt for slike risikofaktorer som gir en gravid arbeidstaker rett til svangerskapspenge. Det er en forutsetning at risikofaktorene er dokumentert og at hun ikke har mulighet til å tilrettelegge sitt virke. Tilsvarende rett til svangerskapspenge gjelder for frilansere.

Fraværet under svangerskapet må medføre tap av pensjonsgivende inntekt. Vilårene om opptjeningstid etter § 8–2 må være oppfylt før hun må slutte i arbeidet. Inntektsgrunnlaget for svangerskapspenge må på årsbasis utgjøre minst halvparten av grunnbeløpet, se femte ledd.

Svangerskapspenge ytes fra det tidspunktet medlemmet må slutte i arbeidet, og fram til tre uker før fødselen. Fra sistnevnte tidspunktet ytes det fødselspenge etter bestemmelsene i §§ 14–3 til 14–10.

Svangerskapspengene beregnes etter de samme bestemmelsene som sykepenge fra trygden, se kapittel 8. Det ytes ikke svangerskapspenge for den del av inntekten som overstiger seks ganger grunnbeløpet.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

27. juni. Lov nr. 61 2003**Lov om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. (petroleumsskatteloven).**

Ot.prp. nr. 92, Innst.O. nr. 123 og Besl.O. nr. 136 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 19. juni 2003. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. gjøres følgende endringer:

I

§ 3 bokstav c tredje ledd skal lyde:

Ved samlet realisasjon av den virksomhet som underskuddet er oppstått i, eller ved sammenslutning av selskapet med annet selskap, kan samlet udekket underskudd som nevnt i annet ledd kreves overført fra det overdragende til det overtakende selskap.

§ 3 bokstav c fjerde ledd blir nytt åttende ledd.

II

§ 3 bokstav c nytt fjerde, femte, sjette og syvende ledd skal lyde:

Hvis en skattepliktig etter § 5 i et inntektsår har underskudd som omfatter utgifter til fjerning av innretninger brukt i utvinning, behandling eller rørledningstransport (fjerningsutgifter), skal fjerningsutgiftene, begrenset oppad til samlet underskudd i inntektsåret, fremføres særskilt (fjerningsunderskudd). Forrige punktum gjelder likevel ikke fjerningsutgifter pådratt før det er truffet vedtak om fjerning i medhold av petroleumsloven. Annet ledd i denne bokstav gjelder tilsvarende for fjerningsunderskudd.

Fjerningsunderskudd og øvrig underskudd i et tidligere år skal være fratrukket i sin helhet før det gis fradrag for underskudd i et senere år. Fjerningsunderskuddet fratrekkes etter øvrig underskudd samme år.

Når det ved opphør av særskattepliktig virksomhet foreligger et udekket fjerningsunderskudd, kan den skattepliktige kreve utbetalt fra staten skatteverdien av slikt underskudd. Skatteverdien fastsettes ved å multiplisere udekket fjerningsunderskudd i alminnelig inntekt og i grunnlaget for særskatt med gjeldende skattesatser på opphørstidspunktet. Beløpet fastsettes av ligningsmyndighetene ved ligningen for det året den særskattepliktige virksomheten opphører.

Sjette ledd gjelder tilsvarende når et fjerningsunderskudd står udekket ved oppløsning av et selskap eller annen skattepliktig innretning.

III

§ 3 bokstav g skal lyde:

Det gis ikke i noe tilfelle fradrag for avsetninger til dekning av fremtidige utgifter til fjerning av innretninger brukt i utvinning, behandling eller rørledningstransport.

IV

§ 5 sjette ledd annet punktum skal lyde:

Bestemmelsene i § 3 c annet ledd første og tredje punktum samt tredje ledd får tilsvarende anvendelse på overskytende friinntekt etter foregående punktum.

V

Endringen under I trer i kraft straks.

Endringen under II trer i kraft straks med virkning for underskudd oppstått fra og med inntektsåret 2003.

Endringen under III trer i kraft straks med virkning for fjerningsutgifter pådratt fra og med lovens vedtakelse.

Endringen under IV trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2002.

27. juni. Lov nr. 62 2003**Lov om opphevelse av lov 25. april 1986 nr. 11 om tilskudd til fjerning av innretninger på kontinentalsokkelen (fjerningstilskuddsloven).**

Ot.prp. nr. 92, Innst.O. nr. 123 og Besl.O. nr. 137 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 19. juni 2003. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

I

Lov 25. april 1986 nr. 11 om tilskudd til fjerning av innretninger på kontinentalsokkelen oppheves.

II

Ved opphevelsen av lov 25. april 1986 nr. 11 om tilskudd til fjerning av innretninger på kontinentalsokkelen (fjerningstilskuddsloven) skal følgende overgangsregel gjelde:

Utgifter til fjerning av innretninger brukt til utvinning, behandling eller rørledningstransport av petroleum kan likevel kreves behandlet etter reglene i fjerningstilskuddsloven dersom de er omfattet av vedtak om fjerning etter petroleumsløven § 5–3 truffet før vedtakelse av lov om opphevelse av fjerningstilskuddsloven, og vedtak etter fjerningstilskuddsloven § 5 femte punktum som innebærer at kjøperen av innretningen kan legge selgerens inntekts- og skatteforhold til grunn ved beregningen av statens tilskudsandel.

For at fjerningstilskuddsloven i slike tilfeller skal gjelde, må eieren av innretningen gi skriftlig melding om dette til Oljeskattekontoret senest ved innlevering av selvangivelsen for 2003.

III

Opphevelsen under I og overgangsregelen under II trer i kraft straks med virkning for fjerningsutgifter pådratt fra og med lovens vedtakelse.

27. juni. Lov nr. 63 2003**Lov om endringer i skatte- og avgiftslovgivningen mv.**

Ot.prp. nr. 93, Innst.O. nr. 122 og Besl.O. nr. 138 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 19. juni 2003. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov av 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt.
- 2 Lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.
- 3 Lov av 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven).
- 4 Lov av 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr.
- 5 Lov av 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering.
- 6 Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).
- 7 Lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteløven).

I

I lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt (skattebetalingsloven) gjøres følgende endring:

§ 5 første ledd bokstav e skal lyde:

- e) Skattepliktige trygdeytelser, pensjoner, introduksjonsstønad etter introduksjonsloven, vartpenger, livrenter og liknende stønader og ytelser, unntatt føderåd og underholdsbidrag.

II

I lov om merverdiavgift 19. juni 1969 nr. 66 gjøres følgende endring:

§ 16 nr. 4 andre punktum skal lyde:

Med unntak av Posten Norge AS' omsetning av masseforsendelser av brev til utlandet, gjelder første punktum likevel ikke for Posten Norge AS' befordring av brev til utlandet.

III

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endring:

§ 6–2 nr. 1 bokstav b skal lyde:

- b. pensjon, introduksjonsstønad etter introduksjonsloven, føderåd i jord- og skogbruk, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangs- og avløsningsbeløp for slike ytelser, underholdsbidrag, fødselspenger, omsorgspenger ved adopsjon, dagpenger under arbeidsløshet, sykepenger o.l. ytelser som skal regnes som skattepliktig inntekt for mottakeren,

IV

I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endring:

§ 1 annet ledd skal lyde:

Gebyret beregnes med utgangspunkt i et grunngebyr kalt rettsgebyret. Dette utgjør 740 kroner.

V

I lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering gjøres følgende endring:

§ 3 (2) første ledd skal lyde:

Arbeidstakere som i løpet av de siste 18 måneder har vært helt eller delvis permittert uten lønn i 26 uker til sammen, har krav på lønn og annet arbeidsvederlag fra arbeidsgiver for den overskytende permitteringstid. Departementet kan gi forskrift om adgang til å forlenge perioden på 26 uker før arbeidsgivers lønnsplikt gjeninntre, for permitterte innen bestemte næringer. Tid hvor arbeidstakeren har vært permittert som følge av arbeidskamp, regnes ikke med ved beregning av permitteringstid etter dette ledd.

VI

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

§ 4–7 annet ledd skal lyde:

Dagpenger kan ytes i inntil 26 uker i løpet av en periode på 18 måneder ved hel eller delvis permittering hos samme arbeidsgiver. Departementet kan gi forskrift om adgang til å forlenge perioden med rett til dagpenger for permitterte innen bestemte næringer.

VII

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 23–2 nytt femte ledd skal lyde:

Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift for introduksjonsstønad etter introduksjonsloven.

Nåværende femte til tolvte ledd blir nytt sjetten til trettende ledd.

VIII

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 6–19 andre ledd fjerde punktum skal lyde:

Fradrag kan enten gis med inntil 1 450 kroner eller med inntil to promille av samlet utbetalt lønn.

§ 6–20 fjerde ledd andre punktum skal lyde:

Fradrag kan samlet gis med inntil 1 450 kroner eller med en forholdsmessig del av dette beløpet når fradragsberettiget kontingent er betalt for bare en del av inntektsåret.

§ 6–40 fjerde ledd skal lyde:

I tilfelle skattyter skal gis begrenset eller fast fradrag for gjeld etter §§ 4–31 femte ledd og 4–53, gis det fradrag bare for rente av den gjeld som kommer til fradrag ved formuesfastsettelsen.

§ 8–1 nytt syvende ledd skal lyde:

Ved fastsettelsen av årets positive næringsinntekt fra reindrift, gis produsenten et inntektsfradrag på inntil 36 000 kroner per år. For inntekt over 36 000 kroner gis i tillegg et fradrag på 19 prosent av inntekten opp til et samlet fradrag på 61 500 kroner. Fradraget kan bare kreves av reieier som har drevet reindriftsvirksomhet over halvparten av inntektsåret. Personer som deler inntekten fra samme næringsoppgave mellom seg, skal dele fradraget forholdsmessig. Ektefeller kan til sammen ikke kreve mer enn ett fradrag. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av dette ledd.

§ 8–1 nytt åttende ledd skal lyde:

Ved fastsettelsen av årets positive næringsinntekt fra skiferproduksjon i Finnmark fylke eller kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, gis produsenten et inntektsfradrag på inntil 36 000 kroner per år. For inntekt over 36 000 kroner gis i tillegg et fradrag på 19 prosent av inntekten opp til et samlet fradrag på 61 500 kroner. Fradraget kan bare kreves av skiferdriver som har drevet virksomhet over halvparten av inntektsåret. Personer som deler inntekten fra samme næringsoppgave mellom seg, skal dele fradraget forholdsmessig. Ektefeller kan til sammen ikke kreve mer enn ett fradrag. Dersom fordelingen av fradraget sammen med fordel av eventuell annen støtte etter EØS-reglene om bagatellmessig støtte overstiger 250 000 kroner, skal fradraget reduseres slik at den samlede støtten ikke overskrider 250 000 kroner. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av dette ledd.

§ 8–1 nytt niende ledd skal lyde:

Fradrag etter § 8–1 sjetten, sjuende eller åttende ledd kan til sammen ikke overskride 61 500 kroner.

§ 8–15 andre ledd siste punktum skal lyde:

Bestemmelsen i § 10–43 om fradragsbegrensning kommer ikke til anvendelse ved fastsettelse av inntekt som nevnt i første punktum for kommandittister og stille deltakere innenfor ordningen.

§ 10–61 skal lyde:

Eier m.v. som direkte eller indirekte eier eller kontrollerer selskap eller innretning som nevnt i § 10–60, er skattepliktig for sin forholdsmessige andel av selskapets eller innretningens overskudd, fastsatt etter reglene i § 10–

65, uten hensyn til utdeling av verdier fra selskapet eller innretningen, jf. likevel § 10–64. Underskudd fastsatt etter de samme reglene, kan fremføres til fradrag i senere års inntekt fra selskapet. Reglene i § 14–6 gis anvendelse så langt de passer.

§ 10–66 skal lyde:

Underskudd kan bare fremføres dersom det uttrykkelig erklæres at alt underlagsmateriale til selskapets regnskap vil bli fremlagt på ligningsmyndighetenes begjæring.

§ 10–68 skal lyde:

Ved realisasjon av aksje skal aksjens inngangsverdi opp- eller nedreguleres med endring i selskapets kapital etter reglene i § 10–34 så langt de passer. Det skal kun foretas regulering i år deltakerne skattlegges etter reglene i dette kapittel.

§ 12–12 andre ledd bokstav f skal lyde:

- f. særskilt fradrag for fiskere og fangstfolk etter § 6–60, særskilt fradrag for sjøfolk etter § 6–61, jordbruksfradrag fastsatt etter 8–1 sjettede ledd, reindriftsfradrag fastsatt etter § 8–1 sjuende ledd og skiferfradrag fastsatt etter § 8–1 åttende ledd.

IX

Endringene under I, III og VII trer i kraft fra 1. september 2003.

Endringene under II, IV, V og VI trer i kraft fra 1. juli 2003.

Endringene under VIII trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2003.

27. juni. Lov nr. 64 2003

Lov om alternativ behandling av sykdom mv.

Ot.prp. nr. 27, Innst.O. nr. 98 og Besl.O. nr. 104 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 5. og 12. juni 2003. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Følgende lov oppheves:

Lov av 19. juni 1936 nr. 9 om innskrenkning i adgangen for den som ikke er helsepersonell til å ta syke i kur.

Endringer i følgende lov:

Lov av 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven).

§ 1. Lovens formål

Lovens formål er å bidra til sikkerhet for pasienter som søker eller mottar alternativ behandling samt å regulere adgangen til å utøve slik behandling.

§ 2. Lovens virkeområde, begreper mv.

Loven gjelder den som tilbyr eller utøver alternativ behandling i riket.

Bestemmelser om stedlig virkeområde gitt i medhold av helsepersonelloven § 2 andre og tredje ledd gjelder tilsvarende for denne lov så langt de passer.

Med alternativ behandling menes helserelatert behandling som utøves utenfor helsetjenesten, og som ikke utøves av autorisert helsepersonell. Behandling som utøves i helsetjenesten eller av autorisert helsepersonell, omfattes likevel av begrepet alternativ behandling når det brukes metoder som i all vesentlighet anvendes utenfor helsetjenesten.

Med helsepersonell menes i denne lov personer som definert i helsepersonelloven § 3.

Når alternativ behandling utøves i helsetjenesten eller av autorisert helsepersonell, gjelder også helsepersonelloven. Autorisert helsepersonell skal gi informasjon og innsyn i journal tilsvarende det som følger av helsepersonelloven § 10 og § 41, også dersom pasienten ikke har rettigheter etter pasientrettighetsloven.

§ 3. Registerordning

Departementet gir forskrift om en frivillig registerordning for helsepersonell og andre som utøver alternativ behandling. Herunder kan det gis bestemmelser om

1. gebyr ved registrering og
2. årlig avgift for opprettholdelse av registreringen.

§ 4. Taushetsplikt

Bestemmelsene om taushetsplikt i helsepersonelloven §§ 21 til 25 gjelder tilsvarende for andre enn helsepersonell som utøver alternativ behandling, så langt de passer.

§ 5. Medisinske inngrep eller behandling som kan medføre alvorlig helserisiko

Medisinske inngrep eller behandling som kan medføre alvorlig helserisiko for pasienter, skal kun utøves av helsepersonell.

Departementet kan ved forskrift bestemme det nærmere innholdet i første ledd.

§ 6. *Behandling av allmennfarlige smittsomme sykdommer*

Behandling av sykdom som i henhold til lov om vern mot smittsomme sykdommer § 1–3 er å anse som allmennfarlig smittsom sykdom, skal kun utøves av helsepersonell.

Andre enn helsepersonell kan likevel utøve behandling som utelukkende har til hensikt å lindre eller dempe symptomer på eller følger av sykdommen eller bivirkninger av gitt behandling, eller som har som formål å styrke kroppens immunforsvar eller evne til selvhelbredelse.

Departementet kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om behandling etter andre ledd.

§ 7. *Behandling av alvorlige sykdommer og lidelser*

Behandling av andre alvorlige sykdommer og lidelser enn dem som omfattes av § 6, skal heller ikke utøves av andre enn helsepersonell.

Andre enn helsepersonell kan likevel utøve behandling som utelukkende har til hensikt å lindre eller dempe symptomer på eller følger av sykdommen eller lidelsen eller bivirkninger av gitt behandling, eller som har som formål å styrke kroppens immunforsvar eller evne til selvhelbredelse.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke dersom behandlingen skjer i samarbeid eller samforståelse med pasientens lege, og pasienten er myndig og har samtykkekompetanse etter pasientrettighetsloven § 4–3 første og andre ledd. Det samme gjelder for andre pasienter dersom helsetjenesten ikke har helbredende eller lindrende behandling å tilby pasienten. Samtykkebestemmelsene i pasientrettighetsloven §§ 4–4, 4–5, 4–7 og 4–8 gjelder tilsvarende så langt de passer.

Departementet kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om hvilke sykdommer og lidelser som omfattes av første ledd, og om behandling etter andre og tredje ledd.

§ 8. *Beskyttet tittel og markedsføring*

Bare den som har autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning etter helsepersonelloven §§ 48 til 51, har rett til å benytte slik yrkesbetegnelse som kjennetegner vedkommende gruppe helsepersonell.

Bare den som er registrert som utøver av alternativ behandling i register opprettet i medhold av denne lov § 3, har rett til å benytte betegnelsen registrert i tilknytning til sin yrkesbetegnelse som alternativ behandler.

Ingen må uriktig benytte titler eller markedsføre virksomhet på en slik måte at det kan gis inntrykk av at vedkommende har autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning etter helsepersonelloven, jf. første ledd, eller er registrert utøver av alternativ behandling, jf. andre ledd.

Den som tilbyr alternativ behandling, kan i sin markedsføring kun gi en nøktern og saklig beskrivelse av virksomhetens art.

Departementet kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om markedsføring.

§ 9. *Straff*

Den som forsettlig eller grovt uaktsomt overtrer eller medvirker til overtredelse av bestemmelser i loven eller i medhold av den, straffes med bøter eller fengsel i inntil tre måneder.

Den som ikke er helsepersonell, og som ved medisinske inngrep eller behandling forsettlig eller uaktsomt utsetter noens liv eller helse for alvorlig fare, enten ved selve behandlingen eller ved at pasienten på grunn av behandlingen unnlater å søke kyndig hjelp, straffes med bøter eller fengsel i inntil tre måneder. Medvirkning straffes på samme måte.

Ved særdeles skjerpene omstendigheter kan fengsel i inntil 2 år anvendes. Ved vurderingen av om slike omstendigheter foreligger, skal det særlig legges vekt på om handlingen har medført døden eller alvorlig helseskade, om den har vært særlig smertefull eller psykisk belastende, og om den skyldige tidligere er straffet etter paragrafen her.

Det fritar ikke for straff etter første og andre ledd at vedkommende ikke forsto eller burde ha forstått faren eller sykdommens art.

Offentlig påtale finner sted hvis allmenne hensyn krever det eller etter begjæring fra Statens helsetilsyn.

§ 10. *Ikrafttredelse*

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at de enkelte bestemmelsene i loven skal tre i kraft til forskjellig tid.

§ 11. *Opphevelse av og endring i andre lover*

Fra den tid loven trer i kraft oppheves lov 19. juni 1936 nr. 9 om innskrenkning i adgangen for den som ikke er helsepersonell til å ta syke i kur.

Fra samme tid gjøres følgende endringer i lov 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven):

§ 12 første ledd nytt femte punktum skal lyde:

Markedsrådet kan forby handlinger som rådet finner er i strid med lov om alternativ behandling av sykdom mv. § 8 når hensynet til forbrukerne tilsier dette.

Nåværende femte punktum blir sjettede punktum.

§ 12 andre ledd første punktum skal lyde:

Vedtak etter første ledd første, annet, femte eller sjette punktum kan også rettes mot virksomheter og personer som har medvirket til at handlingen fant sted eller at vilkåret ble brukt.

§ 13 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Forbrukerombudet skal også ut fra hensynet til forbrukerne føre tilsyn med markedsføring etter lov om alternativ behandling av sykdom mv. § 8.

Nåværende tredje punktum blir fjerde punktum.

§ 14 første ledd skal lyde:

Forbrukerombudet kan treffe vedtak om forbud som nevnt i § 12 første ledd, første, annet, tredje, fjerde og femte punktum dersom det ikke er oppnådd frivillig ordning, og Forbrukerombudet antar at det vil medføre ulempe eller skadevirkning å avvente Markedsrådets vedtak. Vedtak som Forbrukerombudet treffer om forbud som er nevnt i § 12 første ledd første, annet og femte punktum, kan også rettes mot medvirkere, jf. § 12 annet ledd.

27. juni. Lov nr. 65 2003

Lov om endring i lov 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler mv. (endring av heimelsgrunnlag for næringsmiddelavgifta).

Ot.prp. nr. 75, Innst.O. nr. 108 og Besl.O. nr. 119 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 17. juni 2003. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

I

I lov 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler gjøres følgende endring:

§ 7 (2) første punktum skal lyde:

I forskrifter gitt av Kongen kan ervervsdrivende pålegges å svare avgifter for å dekke utgifter ved undersøkelse og tilsyn langs matproduksjonskjeden.

II

Loven trer i kraft straks.

27. juni. Lov nr. 66 2003

Lov om endringer i forvaltningslova (klagerett når klageinstansen avviser).

Ot.prp. nr. 83, Innst.O. nr. 113 og Besl.O. nr. 114 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 17. juni 2003. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

I

I lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 28 første ledd andre punktum vert oppheva.

§ 28 tredje ledd skal lyde:

Med mindre Kongen bestemmer annerledes, kan klageinstansens vedtak i klagesak ikke påklages. Klageinstansens vedtak om å avvise klagen kan likevel påklages, unntatt:

- a) når også underinstansen traff vedtak om å avvise klagen,
- b) når underinstansen har prøvd avvisningsspørsmålet og kommet til at vilkårene for realitetsbehandling er til stede,
- c) når Kongen vil være klageinstans,
- d) når klagen er avvist av en uavhengig klagenemnd.

Er det klagerett over et vedtak om å avvise en klage som er truffet av et kommunalt eller fylkeskommunalt organ som klageinstans, går klagen til fylkesmannen.

Noverande tredje ledd vert nytt fjerde ledd.

II

Lova gjeld frå den tid Kongen fastset, og gjeld frå same tid for alle avvisingsvedtak som ein klageinstans treffer, sjølv som saka kom inn før lova tok til å gjelde.

27. juni. Lov nr. 67 2003**Lov om endring i lov 26. juni 1992 nr. 87 om forsøk i offentlig forvaltning.**

Ot.prp. nr. 36, Innst.O. nr. 94 og Besl.O. nr. 99 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 4. og 12. juni 2003. Fremja av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

I

I lov 26. juni 1992 nr. 87 om forsøk i offentlig forvaltning blir det gjort følgende endring:

§ 3 første ledd skal lyde:

Kongen kan godkjenne forsøk med:

- a) avvik fra gjeldende lover og forskrifter om hvordan staten, fylkeskommunene eller kommunene skal organisere sin virksomhet og løse sine oppgaver
- b) avvik fra bestemmelsene om oppgavefordelingen mellom statlige, fylkeskommunale og kommunale forvaltningsorganer
- c) unntak fra statlige kontrollordninger overfor fylkeskommunene og kommunene
- d) enhetsfylke uten hinder av § 4 første ledd bokstav a. Med enhetsfylke menes at fylkeskommunen og fylkesmannen integreres i ett regionalt organ med felles administrativ ledelse.

II

Lova tek til å gjelde straks.

27. juni. Lov nr. 68 2003**Lov om endringer i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet.**

Ot.prp. nr. 46, Innst.O. nr. 116 og Besl.O. nr. 129 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 12. og 17. juni 2003. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

I

I lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet gjøres følgende endringer:

§ 1–4 annet ledd skal lyde:

Loven gjelder utnyttelse av utvunnet petroleum som foregår på norsk landterritorium eller sjøgrunn underlagt privat eiendomsrett, kun når slik utnyttelse er nødvendig for eller utgjør en integrert del av utvinning eller transport av petroleum.

§ 1–4 sjettede ledd skal lyde:

Kongen kan ved forskrift gi nærmere regler til utfylling og avgrensning av bestemmelsene i denne paragraf, herunder om hvilken utnyttelse som anses nødvendig for eller utgjør en integrert del av utvinning eller transport av petroleum som nevnt i annet ledd. Kongen kan i tvilstilfelle bestemme om en innretning eller virksomhet omfattes av loven eller ikke.

§ 3–7 nytt fjerde ledd skal lyde:

Denne bestemmelse får tilsvarende anvendelse i forhold til særskilt tillatelse til anlegg og drift av innretninger etter § 4–3.

§ 4–2 første ledd skal lyde:

Beslutter rettighetshaver å bygge ut en petroleumsforekomst, skal rettighetshaver forelegge for departementet til godkjenning en plan for utbygging og drift av petroleumsforekomsten.

§ 4–2 syvende ledd skal lyde:

Departementet skal underrettes om og godkjenne vesentlig avvik eller endring av forutsetningene for fremlagt eller godkjent plan og vesentlige endringer av innretninger. Departementet kan kreve fremlagt ny eller endret plan for godkjenning.

§ 4–3 skal lyde:

§ 4–3. Særskilt tillatelse til anlegg og drift av innretninger

Departementet kan på nærmere bestemte vilkår gi særskilt tillatelse til anlegg og drift av innretning når retten til anlegg og drift ikke følger av en godkjent plan for utbygging og drift i medhold av § 4–2.

Det skal fremlegges en søknad med plan for bygging, plassering, drift og bruk av innretninger som nevnt i første ledd, herunder avskippingsanlegg, rørledninger, nedkjølingsanlegg, anlegg for produksjon og overføring av elektrisk energi og andre innretninger for transport eller utnyttelse av petroleum.

Tillatelse kan gis for en bestemt periode, og kan etter søknad fra rettighetshaver forlenges av departementet.

Bestemmelsene i § 4–2, unntatt første og femte ledd, gjelder tilsvarende med mindre departementet bestemmer noe annet.

§ 4–8 annet ledd skal lyde:

Avtale om bruk av innretninger som omfattes av § 4–2 og § 4–3, skal forelegges departementet til godkjenning med mindre departementet bestemmer noe annet. Departementet kan ved godkjenning av avtale etter første punktum eller hvis det ikke oppnås enighet om slik avtale innen rimelig tid, samt ved pålegg etter første ledd, fastsette tariff og andre vilkår eller senere endre de vilkårene som er blitt godkjent eller fastsatt, for å sikre at prosjekter blir gjennomført ut fra hensynet til ressursforvaltning og at eieren av innretningen gis en rimelig fortjeneste blant annet ut fra investering og risiko.

§ 4–9 skal lyde:

§ 4–9. Særlig operatøransvar for den helhetlige driften av oppstrøms gassrørledningsnett m.v.

Departementet kan utpeke den som skal ha et særlig operatøransvar for den helhetlige driften av oppstrøms gassrørledningsnett og tilknyttede anlegg, herunder foreta skifte av operatør når særlige grunner tilsier det.

Den helhetlige driften av oppstrøms gassrørledningsnett og tilknyttede anlegg skal skje i samsvar med forsvarlige tekniske og sunne økonomiske prinsipper. Den som har det særlige operatøransvar som nevnt i første ledd, skal opptre nøytralt og ikke-diskriminerende.

Kongen kan gi nærmere regler om ansvar som nevnt i første og annet ledd, herunder bestemme at den som skal ha dette ansvaret, også skal treffe avgjørelser vedrørende adgang til oppstrøms gassrørledningnett, og at denne kan gi pålegg til eiere og brukere av oppstrøms gassrørledningsnett og tilknyttede anlegg og til rettighetshavere til utvinningstillatelser hvor det utvinnes petroleum, om å tilpasse sin virksomhet. Slikt pålegg skal kunne gis for å sikre en forsvarlig ressursforvaltning og effektiv drift av det aktuelle oppstrøms gassrørledningsnett.

Kongen kan bestemme at lov 10. februar 1967 om behandlingssaker og lov 19. juni 1970 nr. 69 om offentlighet i forvaltningen ikke skal gjelde for den som har et særlig operativansvar etter første ledd.

Nåværende §§ 4–9, 4–10, 4–11 og 4–12 blir henholdsvis §§ 4–10, 4–11, 4–12 og ny 4–13.

§ 9–3 skal lyde:

§ 9–3. Beredskap mot bevisste anslag

Rettighetshaver skal iverksette og opprettholde sikringstiltak for å bidra til å hindre bevisste anslag mot innretninger samt til enhver tid ha beredskapsplaner for slike anslag.

Rettighetshaver skal stille innretninger til disposisjon for offentlige myndigheter til øvelser og i nødvendig grad delta i slike øvelser.

Departementet kan gi pålegg om gjennomføring av tiltak som nevnt i første og annet ledd.

Nåværende §§ 9–3, 9–4, 9–5 og 9–6 blir henholdsvis §§ 9–4, 9–5, 9–6 og ny 9–7.

§ 9–4 første ledd skal lyde:

Rundt og over innretninger skal det være en sikkerhetssone med mindre departementet bestemmer noe annet. I fare- og ulykkessituasjoner kan departementet opprette eller utvide sikkerhetssoner. Utstrekning av soner som nevnt i første og annet punktum bestemmes av Kongen. Denne bestemmelse får ikke anvendelse for rørledninger og kabler.

§ 9–4 fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan bestemme at det skal være sikkerhetssone rundt og over etterlatte eller dumpede innretninger, eller deler av slike innretninger.

Nåværende § 9–3 syvende ledd oppheves, og nåværende åttende ledd blir § 9–4 syvende ledd.

§ 10–1 første ledd første punktum skal lyde:

Petroleumsvirksomhet etter denne lov skal foregå på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende regelverk for slik petroleumsvirksomhet.

§ 10–2 første ledd første punktum skal lyde:

Rettighetshaver skal, med mindre departementet bestemmer noe annet, ha en organisasjon som er i stand til selvstendig å lede petroleumsvirksomheten fra Norge.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Kongen kan fastsette overgangsbestemmelser.

27. juni. Lov nr. 69 2003**Lov om endringer i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).**

Ot.prp. nr. 67, Innst.O. nr. 126 og Besl.O. nr. 127 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 12. og 17. juni 2003. Fremja av Utdannings- og forskingsdepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

I

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) blir det gjort følgjande endringar:

§ 2–5 fjerde ledd skal lyde:

Når minst ti elevar på eitt av klassetrinna 1–7 i ein kommune ønskjer skriftleg opplæring på eit anna hovudmål enn det kommunen har vedteke, har dei rett til å tilhøre ei eiga elevgruppe. Retten gjeld så lenge det er minst seks elevar igjen i denne gruppa. Når elevane er spreidde på fleire skolar i kommunen, vedtek foreldra med vanleg fleirtal kva skole tilbodet skal givast ved.

§ 2–12 tredje ledd skal lyde:

For private grunnskolar gjeld også §§ 2–2, 2–5 første, andre, tredje og sjette ledd, 2–9, 2–10, 2–11, 8–2, 9–1, 9–2, 9–3, 9–4, 9–5, kapittel 9a, §§ 10–1, 10–6, 10–9, 11–1, 11–2, 11–3, 11–4, 11–7, 11–10, 13–10, 14–1, 15–3 og 15–4.

§ 3–3 tredje ledd skal lyde:

Fagopplæringa omfattar normalt to års opplæring i skole og eitt års opplæring i bedrift. Når opplæring i bedrift blir kombinert med verdiskaping i bedrifta, kan opplæringa strekkje seg over to år. Fylkeskommunen kan i det enkelte tilfellet godkjenne lærekontrakt/opplæringskontrakt som fastset at heile opplæringa, eller ein større del av opplæringa enn det som følgjer av læreplanen, skal skje i bedrift.

§ 4A–4 første ledd skal lyde:

For opplæringa etter dette kapitlet gjeld §§ 13–1 til 13–3a og 13–10.

§ 5–5 andre ledd skal lyde:

Skolen skal kvart halvår utarbeide skriftleg oversikt over den opplæringa eleven har fått, og ei vurdering av utviklinga til eleven. Skolen sender oversikta og vurderinga til eleven eller til foreldra til eleven og til kommunen eller fylkeskommunen.

§ 8–2 skal lyde:

§ 8–2. Organisering av elevane i grupper

Elevane kan delast i grupper etter behov. Gruppene må ikkje vere større enn det som er pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarleg. Organiseringa skal vareta elevane sitt behov for sosialt tilhør. Til vanleg skal organiseringa ikkje skje etter fagleg nivå, kjønn eller etnisk tilhør.

Kvar elev skal vere knytt til ein lærar (kontaktlærar) som har særleg ansvar for dei praktiske, administrative og sosialpedagogiske gjeremåla som gjeld eleven, mellom anna kontakten med heimen.

§§ 8–3 og 8–4 blir oppheva.

§ 9–1 skal lyde:

§ 9–1. Leiting

Kvar skole skal ha ei forsvarleg fagleg, pedagogisk og administrativ leiting.

Opplæringa i skolen skal leiast av rektorar. Rektorane skal halde seg fortrulege med den daglege verksemda i skolane og arbeide for å vidareutvikle verksemda. Den som skal tilsetjast som rektor, må ha pedagogisk kompetanse og nødvendige leiareigenskapar.

Departementet kan etter søknad gjere unntak frå reglane i andre ledd og gi høve til andre måtar å organisere leiinga på.

§ 10–2 blir oppheva.

§ 11–2 første ledd skal lyde:

Ved kvar grunnskole skal det for klassetrinna 5–7 og for klassetrinna 8–10 vere eit elevråd med representantar for elevane. Kommunen fastset talet på elevrepresentantar. Representantane skal veljast seinast tre veker etter at skolen har teke til om hausten.

§ 11–3 blir oppheva.

§ 13–7 skal lyde:

§ 13–7. Skolefritidsordninga

Kommunen skal ha eit tilbod om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1.–4. klassetrinn, og for barn med særskilte behov på 1.–7. klassetrinn.

Skolefritidsordninga skal leggje til rette for leik, kultur- og fritidsaktivitetar med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna. Skolefritidsordninga skal gi barna omsorg og tilsyn. Funksjonshemma barn skal givast gode utviklingsvilkår. Areal, både ute og inne, skal vere eigna for formålet.

Skolefritidsordninga skal ha vedtekter om

- a. eigarforhold
- b. kven som er opptaksmyndigheit
- c. opptakskriterium
- d. opptaksperiode og oppseiing av skolefritidsplassen
- e. foreldrebetaling
- f. leike- og opphaldsareal
- g. dagleg opphaldstid og årleg opningstid
- h. bemanning og leing

Når skolefritidsordninga er knytt til skolar, skal rektor til vanleg vere leiar. Departementet kan gjere unntak frå kravet.

Kommunen kan krevje utgiftene til skolefritidsordninga dekte gjennom eigenbetaling frå foreldra.

Regelen i § 10–9 første og tredje ledd gjeld for tilsetjing i skolefritidsordninga.

Kommunen kan nytte andre til å oppfylle plikta til å ha eit tilbod om skolefritidsordning, dersom dei elles oppfyller vilkåra i denne paragrafen. Kommunen fører tilsyn med private skolefritidsordningar.

Departementet kan gi nærmare forskrifter om skolefritidsordninga.

Ny § 13–10 skal lyde:

§ 13–10. Ansvarsomfang

Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2–12 har ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte, under dette å stille til disposisjon dei ressursane som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllest.

II

Lovendringane trer i kraft på det tidspunkt Kongen fastset. Dei enkelte føresegnene kan setjast i verk til ulik tid.

27. juni. Lov nr. 70 2003**Lov om endringer i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høgszkoler.**

Ot.prp. nr. 65, Innst.O. nr. 107 og Besl.O. nr. 120 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 11. og 17. juni 2003. Fremmet av Utdannings- og forskningsdepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

I

I lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høgszkoler gjøres følgende endringer:

§ 14 nr. 2 skal lyde:

Styret oppnevnes av Kongen og består av syv medlemmer og tre varamedlemmer, hvorav ett medlem og ett varamedlem skal være studenter. Departementet oppnevner styrets leder.

§ 44 nr. 3 skal lyde:

Ved institusjonen skal det være et læringsmiljøutvalg som skal bidra til at bestemmelsene i nr. 1 og 2 blir gjennomført. Utvalget skal delta i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd. Styret kan tillegge utvalget også andre oppgaver. Læringsmiljøutvalget skal holdes orientert om klager som institusjonen mottar fra studenter vedrørende læringsmiljøet. Læringsmiljøutvalget kan gi uttalelser om disse forholdene. Læringsmiljøutvalget skal gjøres kjent med pålegg og andre enkeltvedtak som Arbeidstilsynet treffer.

Læringsmiljøutvalget rapporterer direkte til styret, og skal hvert år avgi rapport om institusjonens arbeid med læringsmiljø. Studentene og institusjonen skal ha like mange representanter hver i utvalget. Utvalget velger hvert år leder vekselvis blant institusjonens og studentenes representanter.

§ 44 nytt nr. 6 skal lyde:

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at kravene i nr. 2 overholdes. Arbeidsmiljølovens kapittel XIII om tilsyn og tvangsmidler m.v. gjelder tilsvarende så langt det passer. Departementet kan fastsette forskrift.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

4. juli. Lov nr. 71 2003**Lov om endringer i lov 12. juni 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter.**

Dok.nr.17, Innst.O. nr. 129 og Besl.O. nr. 130 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 19. juni 2003. Fremmet av Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I lov 12. juni 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter gjøres følgende endringer:

§ 2 femte ledd skal lyde:

Alderspensjon kan ikke ytes så lenge pensjonssøkeren er medlem av Stortinget eller Regjeringen, eller er tilsatt i offentlig eller kommunal tjeneste i hovedstilling.

§ 7 skal lyde:

Dersom aldersmessige eller andre hensyn tilsier det, kan tidligere stortingsrepresentant som ikke har rett til alderspensjon etter § 2 eller uførepensjon etter § 5, av styret – eventuelt etter søknad – tilstås ventegodtgjørelse fra det tidspunkt han ikke lenger oppbærer godtgjørelse som representant.

Ventegodtgjørelse tilstås med et beløp som fastsettes for høyst tre år om gangen og som ikke overstiger den alderspensjon vedkommende på grunnlag av sin funksjonstid ville ha vært berettiget til. Pensjonsstyret kan likevel – i spesielle tilfeller – tilstå høyere ventegodtgjørelse enn funksjonstiden tilsier, dog ikke høyere enn full alderspensjon. Hvis annen årsinntekt overstiger 1/12 av stortingsrepresentantenes faste godtgjørelse, reduseres ventegodtgjørelsen tilsvarende, jf. dog § 8.

Bestemmelsen i § 4 tredje ledd gjelder tilsvarende for mottaker av ventegodtgjørelse som forsørger barn.

§ 8 skal lyde:

Dersom en tidligere stortingsrepresentant som mottar pensjon eller ventegodtgjørelse i medhold av denne lov tilkommer fremmøtegodtgjørelse som senere innkalt vararepresentant, reduseres fremmøtegodtgjørelsen med det beløp representanten mottar i pensjon eller ventegodtgjørelse.

II

Denne lov trer i kraft fra 1. juli 2003.

Endringene i § 7 får ikke virkning for allerede innvilget førtidspensjon/ventegodtgjørelse.

4. juli. Lov nr. 72 2003**Lov om endring i lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap.**

Dok.nr.8:122, Innst.O. nr. 132 og Besl.O. nr. 132 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 19. juni 2003. Fremmet av Barne- og familiedepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap gjøres følgende endring:

§ 7 ny bokstav l skal lyde:

- l) Hver av brudefolkene skal hver for seg erklære på ære og samvittighet at ekteskapet blir inngått av egen fri vilje, og at de anerkjenner hverandres like rett til skilsmisse.

II

Denne lov trer i kraft straks.

4. juli. Lov nr. 73 2003**Lov om endringer i lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager (barnehageloven).**

Ot.prp. nr. 76, Innst.O. nr. 128 og Besl.O. nr. 131 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 19. juni 2003. Fremmet av Barne- og familiedepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

Endring i følgende annen lov:

Lov av 19. juni 1997 nr. 64 om endringer i lov av 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager.

I

I lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager (barnehageloven) gjøres følgende endringer:

§ 7 nytt annet ledd skal lyde:

Kommunen har plikt til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser for barn under opplæringspliktig alder.

Nåværende annet og tredje ledd blir henholdsvis tredje og fjerde ledd.

Ny § 7a skal lyde:

§ 7a. Samordnet opptaksprosess i kommunen

Alle godkjente barnehager i kommunen skal samarbeide om opptak av barn. Kommunen skal legge til rette for en samordnet opptaksprosess, der det tas hensyn til barnehagenes mangfold og egenart. Brukernes ønsker og behov skal tillegges stor vekt ved selve opptaket. Ved en samordnet opptaksprosess skal likebehandling av barn og likebehandling av kommunale og private barnehager sikres.

Ny § 7b skal lyde:

§ 7b. Offentlig tilskudd til private barnehager

Godkjente barnehager skal behandles likeverdig i forhold til offentlige tilskudd.

Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.

§ 8a annet ledd bokstav d skal lyde:

Barnehagens navn, adresse og organisasjonsnummer

§ 11 skal lyde:

§ 11. Barnehagemyndighetenes rett til innsyn

Kommunen og fylkesmannen er barnehagemyndighet etter denne lov.

Virksomhetens styrer eller eier plikter å gi barnehagemyndighetene de opplysninger som anses påkrevet for å utøve myndighetenes oppgaver etter denne lov.

Virksomhetens styrer eller eier plikter også å gi barnehagemyndighetene adgang til lokaler der det drives barnehage eller virksomhet som er eller kan være godkjenningsspliktige etter denne lov.

§ 12 nytt annet ledd skal lyde:

Godkjente virksomheter skal være registrert i Enhetsregisteret.

Nåværende annet ledd blir tredje ledd.

Ny § 15a skal lyde:

§ 15a. Foreldrebetaling

Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om foreldrebetaling i barnehagen, herunder søskenmoderasjon og inntektsgradering.

II

I lov 19. juni 1997 nr. 64 om endring i lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager gjøres følgende endringer:

§ 10 første ledd nest siste punktum og fjerde ledd oppheves.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

4. juli. Lov nr. 74 2003

Lov om hundehold (hundeloven).

Ot.prp. nr. 48, Innst.O. nr. 91 og Besl.O. nr. 87 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 27. mai og 5. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

Følgende lover oppheves:

- 1 Lov av 9. juli 1926 nr. 4 om ansvar for skade på bufe ved hund m.v.
- 2 Midlertidig lov av 4. juli 1991 nr. 48 om forbud mot innførsel, hold og avl av farlige hunder.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov av 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov (Straffeloven).
- 2 Lov av 9. juni 1978 nr. 49 om reindrift.
- 3 Lov av 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven).
- 4 Lov av 29. mai 1981 nr. 38 om viltet.
- 5 Lov av 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven).

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Det sivile samfunns ansvar, lovens formål og forholdet til annen lovgivning

Det sivile samfunn, både enkeltpersoner og organisasjoner, har ansvaret for innenfor lovgivningens ramme å utøve og legge til rette for et positivt og samfunnsgagnlig hundehold, til glede for den enkelte hundeholder.

Loven har til formål å bidra til å fremme et hundehold som varetar hensyn til sikkerhet, trygghet, alminnelig ro og orden. Den gir regler for hvordan hundeholdet skal utøves av den enkelte for å vareta slike hensyn. Videre gir loven regler for hvordan enkeltpersoner og det offentlige kan forholde seg til hundehold som ikke gir tilstrekkelig sikkerhet, trygghet, alminnelig ro og orden.

For hundeholdet gjelder også bestemmelser i annen lovgivning, bl.a. de alminnelige reglene i lov om dyrevern og lov om dyrehelse (husdyrloven) og i granneloven, og dessuten særskilte regler om hundehold eller dyrehold f.eks. i husleieloven.

§ 2. *Definisjoner*

I denne lov forstås ved

- a) hundeholder: den som eier eller har tatt omsorg for eller hånd om en hund for kortere eller lengre tid;
- b) barn: personer som er under 12 år;
- c) husdyr: storfe, sau, geit, hest, gris og fjærkre;
- d) vesentlig skade på person: skader som anses som legemsbeskadigelse etter straffeloven § 229.

§ 3. *Generelt aktsomhetskrav*

En hundeholder skal vise aktsomhet for å unngå at hunden volder skade på folk, dyr, eiendom eller ting. Hundeholderen skal sørge for at hunden eller hundeholdet ikke er til urimelig ulempe for folk, miljø eller andre interesser. Blant annet skal hundeholderen søke å avverge at hunden eller hundeholdet skaper utrygghet for andre.

Den som er berørt, kan kreve overfor hundeholderen at en varig tilstand eller varige forhold som ikke gir tilstrekkelig sikkerhet, eller som volder urimelig ulempe, blir rettet.

Kapittel 2. Sikring av hunder

§ 4. *Alminnelige regler om sikring av hund. Vilkår for å la hund være løs*

Hunder kan være løse bare når de

- a) blir fulgt og kontrollert på aktsom måte, eller
- b) er forsvarlig inngjerdet på et sted som ikke er åpent for allmenn ferdsel.

Den som holder en hund i bånd, skal være i stand til å ha kontroll med hunden, hvis de ikke blir ledsaget av noen som har slik kontroll.

Hundeholderen skal påse at hunden ikke farer mot, hopper på, forfølger eller stiller seg i veien for folk som ikke godtar dette. Har en hund dette for vane, skal den bli holdt i bånd på steder som er åpne for allmenn ferdsel.

Hundeholderen skal vise særlig aktsomhet der det er barn, for å hindre slik kontakt mellom hund og barn som barnet eller voksne som følger barnet, ikke inviterer til, og for å forebygge at barn blir skremt. Om nødvendig skal hunden bli satt i bånd eller holdt tett inntil hundeholderen.

Hunder skal alltid holdes under slikt tilsyn at de så vidt mulig hindres i å drive eller forfølge vilt, jf. likevel § 9 tredje ledd.

§ 5. *Forbud mot å gå fra bundet hund*

Hundeholderen skal ikke gå fra en bundet hund rett ved inngangen til en bygning som er åpen for allmennheten eller ved lekeplasser.

§ 6. *Sikring av hund ved båndtvang m.m.*

I tiden fra og med 1. april til og med 20. august skal en hund bli holdt i bånd eller forsvarlig inngjerdet eller innestengt, slik at ikke den kan jage eller skade storfe, sau, geit, fjærfe, rein, hest eller vilt, herunder viltets egg, reir og bo.

Kommunen kan gi forskrift om at hunder skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet

- a) i og i tilknytning til boligområder og handleområder,
- b) i parker, på kirkegårder, grav- og urnelunder, på og ved skoler, barnehager og anlegg for lek, idrett, sport eller rekreasjon,
- c) på og ved bestemt/angitte turstier, turveier, merkede skiløyper, leir- og rasteplasser,
- d) i bestemt angitte andre områder på land, i vann eller sjø som er allment benyttet som tur- og rekreasjonsområder,
- e) i hele eller deler av kommunen i bestemt angitt tidsrom når storfe, sau, geit eller hest normalt går ute, eller
- f) under ekstraordinære forhold som gjør båndtvang påkrevd for å beskytte viltet.

Båndtvang etter bokstav c og d kan ikke fastsettes i større grad enn nødvendig og slik at hensynet til de som ønsker å ferdes med løs hund også ivaretas i tilstrekkelig grad, både hva angår omfang og geografisk spredning. Ved fastsettelse av båndtvang etter bokstav e og f kan båndtvang bare innføres i de områder av kommunen hvor husdyr har rett til å beite og faktisk beiter, eller hvor vilt man ønsker å beskytte har sitt leveområde. Båndtvang fastsatt i medhold av bokstav f må opphøre straks forholdene tilsier det. Der beite, natur- og rekreasjonsområder berører flere kommuner, bør disse samordne sine forskrifter. Kommunens innføring av båndtvang etter bokstav f kan påklages til fylkesmannen.

Kommunen kan gi forskrift om at hunder ikke har adgang til barnehager, skolegårder, kirkegårder eller grav- og urnelunder.

§ 7. Særlig om sikring av hund der tamrein beiter

I områder der tamrein lovlig beiter, skal hundeholderen se til at hunden ikke unødige uroer eller skremmer rein, selv om den er under kontroll eller bundet. Reinens eier kan kreve at en hund som uroer rein, blir holdt innestengt mens rein blir flyttet forbi bosted, seter eller hytte. Fylkesmannen kan gi forskrift om at hunder skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet når hensynet til reindriften tilsier det.

Om ferdsl med hund i område hvor tamrein beiter, gjelder også reindriftsloven § 28.

§ 8. Særlig om hundedressur, jakt og fangst

Jakthundtrening, jakthundprøver og dressur kan bare foregå med samtykke av grunneieren eller den som har en allmenn bruksrett til eiendommen. For statsallmenningene gis samtykke av fjellstyret.

For bruk av hund under jakt og fangst mv. gjelder også viltloven § 23, jf. § 26, og reindriftsloven § 28.

§ 9. Unntak fra sikringsreglene

Båndtvang fastsatt i eller i medhold av §§ 4, 6 og 7 gjelder ikke for

- a) hund når den brukes i reindrift,
- b) dressert bufehund når den brukes til å vokte storfe, sau eller geit,
- c) hund i aktiv politi-, toll-, militær- og redningstjeneste eller under trening eller prøving for slik tjeneste,
- d) hund i aktiv bruk som ettersøkshund etter såret eller sykt vilt,
- e) særlige bruksformål, avgrensede områder eller nærmere angitte hunderaser eller hundetyper eller for hunder som har særskilt trening, når dette er fastsatt av kommunen ved forskrift eller enkeltvedtak. Ved dette kan kommunen bl.a. legge ut et område som dressurområde for hunder, dersom samtykke som nevnt i § 8 første ledd foreligger,
- f) hund når den brukes for jakt, jakthundtrening og jaktprøver mellom 20. august og 1. april eller når båndtvang er fastsatt i medhold av § 6 annet ledd bokstavene c, d og e.

Hund som nevnt i første ledd bokstav a til d eller i bestemmelse som gjelder særlige bruksformål etter bokstav e, kan på en aktsom måte slippes slik det er naturlig ut fra bruksformålet.

En hund som nyttes som jakthund eller er under trening eller prøve for dette, kan slippes på en aktsom måte slik det er naturlig ut fra bruksformålet, når dette ikke er strid med viltloven eller regler om båndtvang. Det samme gjelder for trening og prøving av ettersøkshunder.

Kapittel 3. Løse hunder**§ 10. Løse hunder**

Enhver kan oppta hund som er løs i strid med §§ 4, 6 eller 7, jf. § 9, eller med forskrift gitt i medhold av disse paragrafene. I utmark i jakttiden der jakt er lovlig, kan likevel bare rettighetshavere i området og politiet oppta løse hunder.

Hunden skal leveres til hundeholderen, dersom denne er til stede. Dette gjelder ikke dersom hundeholderen åpenbart ikke kan ta hånd om hunden på forsvarlig og lovlig måte. Hvis hunden ikke blir levert til hundeholderen, skal den snarest leveres til politiet.

Unnlater hundeholderen å hente hunden innen en uke etter at han eller hun er varslet personlig eller ved kunngjøring i en alminnelig lest avis på stedet, kan politiet selge, omplassere eller avlive hunden. Er det fastsatt krav om merking etter § 13, er det tilstrekkelig å sende varsel til den person og adresse som hunden er registrert på.

Opptak og behandling av løse hunder etter paragrafen her skal skje i samsvar med dyrevernlovens regler.

Kapittel 4. Ro og orden, antall hunder og merking av hunder**§ 11. Ro og orden mv.**

Kommunen kan gi forskrift om hundehold av hensyn til alminnelig ro og orden og for å motvirke forsøpling. Regler om at hunder skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet, kan bare gis på de vilkår som er satt i § 6 annet ledd.

§ 12. Antall hunder i en husholdning eller på en eiendom

For å vareta folks og dyrs sikkerhet og ro og orden kan kommunen i forskrift sette vilkår for å holde mer enn et bestemt antall voksne hunder i en husholdning eller på en eiendom.

§ 13. Merking av hunder

Private organisasjoner kan etablere og drive en ordning for registrering og merking av alle hunder.

Kongen kan gi forskrift om

- a) at alle hunder skal være merket, og at de skal være registrert i et register som føres av en eller flere private organisasjoner eller av et offentlig organ,
- b) at en hundeholder plikter å gi genetiske og andre opplysninger til registeret om hunden og hundeholdet,
- c) at hundeholderne skal betale gebyr som dekker de nødvendige kostnadene ved ordningen, og
- d) at politiet skal ha innsyn i registeret.

Kapittel 5. Personers rettigheter og plikter i nøds- og faresituasjoner

§ 14. Inngrep på stedet mot hund som jager eller angriper mv.

Hundeholderen skal sørge for å holde eller kalle hunden tilbake og gjøre det han kan for å avverge urettmessig fare når en hund jager eller angriper mennesker eller dyr.

Et ellers ulovlig inngrep mot en hund er lovlig når noen gjør det for å avverge at hunden urettmessig jager eller angriper mennesker eller dyr, dersom inngrepet ikke går lenger enn nødvendig for å avverge skade, og dessuten ikke går utover det forsvarlige i betraktning av angrepets farlighet og den angrepnes interesse.

Så langt følgende særlige bestemmelser rekker, gjelder de foran den generelle regelen i annet ledd:

- a) Ved pågående eller nært forestående angrep mot en person kan enhver gjøre det inngrep mot hunden som fremstår som nødvendig for å avverge skade. Dette fritar ikke den som helt eller delvis har provosert et angrep, fra straffansvar eller erstatningsansvar.
- b) Når en hund jager eller angriper tamrein eller husdyr som beiter lovlig, eller når hunden uprovosert angriper en annen hund, kan det utsatte dyrets eier, innehaver eller den som passer dyret, gjøre det inngrep mot hunden som fremstår som nødvendig for å avverge skade, så sant inngrepet ikke går lenger enn nødvendig og ikke utover det forsvarlige. Denne bestemmelsen kan ikke påberopes når det dyret som blir jaget eller angrepet, urettmessig er kommet inn på eiendom som hundeholderen disponerer.
- c) Når båndtvang gjelder, kan grunneier, noen som opptre på dennes vegne, eller jakt- og fangstberettigede, avlive en hund ved direkte angrep på hjortevilt, likevel ikke en hund som er i aktiv bruk som ettersøkshund etter sykt eller såret vilt.
- d) Enhver kan på stedet avlive en hund som påtreffes i umiddelbar forbindelse med at den har påført en person vesentlig skade, dersom hunden fortsatt utgjør en klar fare. Det samme gjelder hvis hunden har voldt vesentlig skade på tamrein, husdyr, hunder eller hjortevilt, dersom ikke det skadete dyret urettmessig var kommet inn på eiendom som hundeholderen disponerer.

Paragrafen her gjelder ikke politihunder som brukes lovlig. Heller ikke gjelder paragrafen der reglene om nødrett og nødverge gjør en farlig bruk av hunden rettmessig.

§ 15. Hund som utgjør klar fare for husdyr, tamrein og hjortevilt

En hund som uten ledsager går løs i utmark eller landbruksområder i båndtvangstid og utgjør en klar fare for husdyr og tamrein, kan opptas av grunneieren, festeren, forpakteren, beiteberettigede, en berørt reineier eller noen som opptre på vegne av disse. Dersom det ikke lar seg gjøre å oppta hunden eller få politiet til stedet så raskt som situasjonen krever, kan vedkommende om nødvendig avlive hunden på stedet.

§ 16. Plikter etter at inngrep er gjort mot hund etter §§ 14 og 15

Den som har avlivet eller påført hund skade etter §§ 14 og 15, skal snarest råd melde fra om dette til politiet. Dyrevernloven § 6, jf. § 10 om hjelp til dyret, gjelder overfor den som har skadet dyret.

Kapittel 6. Sikkerhetstiltak mot problematisk hundehold

§ 17. Umiddelbare polititiltak for å vareta sikkerheten og tryggheten til enkeltpersoner, allmennheten og dyr

Politiet kan i samsvar med reglene i politiloven § 6 gripe inn overfor hunder og hundeholdere for å vareta enkeltpersoners eller allmennhetens sikkerhet eller trygghet, eller for å verne andre dyr.

Politiet kan for øvrig i slike tilfeller blant annet pålegge båndtvang eller tidsbegrenset bruk av munnkurv, gi detaljerte pålegg om inngjerding av eiendom der hund oppholder seg, pålegge å redusere antall hunder, forby hunders tilstedeværelse i bestemte områder, gi andre pålegg eller forbud som gjelder hundeholdet eller sikring av hunder, ta seg inn på privat eiendom eller område, og om nødvendig ta hånd om hunder. Politiets vedtak har virkning straks, om ikke annet blir fastsatt.

Unnlater hundeholderen å etterkomme pålegg eller forbud, kan politiet for hundeholderens regning sørge for at det nødvendige blir gjort for å vareta de hensyn som er nevnt i første ledd.

Dersom en hund har drept eller påført et menneske vesentlig skade eller angrepet et barn, kan hunden og andre hunder i hundeholderens varetekt eller eie avlives av politiet der de finnes, dersom hensynet til noens sikkerhet eller allmennhetens trygghet klart tilsier en umiddelbar avliving.

Reglene om grunngiing og klage i forvaltningsloven kapittel V og VI gjelder for politiets vedtak etter § 17 annet ledd, dog slik at det ikke er klagemulighet på umiddelbar avliving.

§ 18. Avliving eller omplassering av en hund etter en eller flere uønskede hendelser

En hund som har angrepet eller skadet et menneske, kan politiet i ettertid vedta å avlive dersom ikke dette fremstår som et uforholdsmessig tiltak. Det samme gjelder hvis hunden har jaget eller skadet tamrein, husdyr eller hjortevilt, eller hvis den har skadet en annen hund eller kjæledyr. Ved vurderingen skal det særlig legges vekt på hvilken fare som har vært tilstede, påført skade, den risiko og utrygghetsfølelse hunden og hundeholdet kan antas å medføre i fremtiden og hundens nytteverdi. Hundens økonomiske verdi eller det økonomiske tap etter påført skade skal ikke tillegges vekt.

Dersom det anses praktisk mulig og forsvarlig, skal politiet søke å omplassere en hund fremfor å avlive den.

Hvis hundeholdet ikke anses sikkerhetsmessig forsvarlig, kan vedtak om avliving eller omplassering omfatte alle andre hunder som hundeholderen har hånd om.

Følgende særlige bestemmelser gjelder foran de generelle reglene i første og annet ledd:

- a) En hund som har påført barn vesentlig skade, bør normalt avlives.
- b) En hund som har angrepet eller vesentlig skadet dyr i landbruket eller tamrein, bør normalt avlives hvis dyrets eier ber om det.
- c) En hund som ved ensidig angrep har vesentlig skadet andre husdyr, medregnet andre hunder, bør normalt avlives hvis dyrets eier ber om det, unntatt der hunden ikke antas å utgjøre større risiko i fremtiden enn hunder vanligvis gjør, og heller ikke kan fryktes å angripe og skade samme eiers dyr på nytt.

En hund som har gått ulovlig løs eller uten godt nok tilsyn, etter at politiet har gitt hundeholderen mer enn én skriftlig advarsel i løpet av de siste tre år, kan avlives eller omplasseres av politiet. Dette gjelder uten hensyn til om advarselen gjelder samme hund. Vedtaket kan omfatte alle de hunder som hundeholderen har hånd om. Advarselen regnes ikke som enkeltvedtak.

§ 19. *Farlige hunder*

Kongen kan gi forskrift om forbud mot å holde, avle eller innføre farlige hunder, eller å innføre sæd eller embryo fra farlige hunder. Forskriften kan sette krav til dokumentasjon av hundens rase eller type.

Med farlige hunder menes hunder eller hundetyper som spesielt aggressive, kampvillige og utholdende, og som på grunn av disse egenskapene er farlige for mennesker og dyr. Første ledd gjelder også for hundetyper som lett kan forveksles med farlige hunder.

Det er forbudt å holde eller innføre hunder som

- a) er gitt trening i eller for å angripe eller forsvare seg eller hundeholderen mot mennesker,
- b) er gitt trening i eller for å angripe andre hunder, eller
- c) enkelthunder som fremstår som spesielt aggressive, kampvillige eller med andre sterkt uønskede egenskaper eller fremtreden, slik at de kan være farlige for mennesker eller dyr.

Er det tvil om en hund går inn under tredje ledd bokstav c, kan politiet ta hunden i forvaring og kreve at hundeholderen bekoster og medvirker ved en kyndig undersøkelse av hundens atferd for å avklare om den er vel avbalansert eller har en lav terskel for aggresjon eller andre farlige egenskaper mv. Politiet fastsetter hvem som skal undersøke hunden. Dersom ikke hundeholderen følger opp innen en rimelig frist satt av politiet, regnes hunden for å gå inn under tredje ledd bokstav c.

Hunder som blir avlet, innført eller holdt i strid med regler i eller i medhold av denne paragraf, kan avlives eller pålegges utført av riket ved vedtak av politiet.

§ 20. *Unntak fra reglene i § 19*

En hund omfattes ikke av § 19 tredje ledd bokstav a eller b hvis den er trent av politiet eller i særlige tilfelle av andre med politiets tillatelse, eller er innført i riket med politiets tillatelse.

En hund omfattes ikke av § 19 tredje ledd bokstav a hvis den er lovlig trent av en hundeorganisasjon før lovens ikrafttreden, eller etter lovens ikrafttreden av en hundeorganisasjon med tillatelse fra politiet. Hunden kan ikke selges eller omplasseres uten politiets tillatelse. Blir vilkårene overtrådt eller hunden angriper et menneske, skal den avlives etter vedtak av politiet, hvis ikke nødverge eller nødrett berettiget angrepet.

§ 21. *Krav til godkjenning for å ha å gjøre med bestemte hundetyper*

Kongen kan i forskrift sette vilkår for å innføre, holde eller drive avl med bestemte hundetyper eller blandinger av bestemte hundetyper. I forskriften kan det settes krav om godkjenning og om krav til avlagte prøver eller tester, om skjerpet båndtvang, begrensning i antall hunder, hundeholderens alder, vandel, ansvarsforsikring, og gebyr for å dekke kostnader mv. Setter forskriften krav om godkjenning, kan myndighet til å gi godkjenning delegeres til en privat organisasjon.

§ 22. *Forbud mot at en person skal kunne ha med hund å gjøre*

Politiet kan forby en hundeholder å ha med hund å gjøre

- a) når hundeholderens hund blir vedtatt avlivet, omplassert eller utført etter §§ 18, 19–20, eller § 21, jf. § 24,
- b) dersom pålegg fra politiet etter § 17 ikke er fulgt opp,
- c) dersom politiet har avlivet eller omplassert hundeholderens hund etter § 17,
- d) dersom hundeholderens hund har angrepet et menneske,
- e) dersom personen har trent en hund for angrep på eller forsvar mot mennesker uten politiets tillatelse,
- f) dersom personen har latt en hund delta i hundekamp eller har trent en hund for dette,
- g) dersom hundeholderen etter en advarsel fra politiet i løpet av de neste tre år på nytt har latt en hund gå ulovlig løs eller uten godt nok tilsyn,
- h) dersom hundeholderen ikke overholder vilkår eller forbud etter § 12 om antall hunder i en husholdning eller på en eiendom, eller
- i) dersom plikter etter § 13 om merking av hund er overtrådt og pliktene ikke blir oppfylt etter varsel fra politiet med frist for oppfyllelse.

Forbud etter første ledd kan bare bli satt dersom personens hundehold ikke anses å ha vært sikkerhetsmessig forsvarlig, eller dersom forbudet må anses nødvendig for å bedre allmennhetens eller enkeltpersoners trygghetsfølelse.

En person som dømmes til straff av fengsel for forbrytelse som innbefatter bruk av vold eller truende atferd, kan ved dommen forbys å ha med hunder å gjøre. Forbud skal bli satt dersom en hund er brukt til forbrytelsen.

Den som er forbudt å ha med hund å gjøre, kan ikke eie, besitte eller ha ansvar eller medansvar for eller hånd om en hund for kortere eller lengre tid.

Forbudet kan begrenses til å gjelde for nærmere bestemte hundetyper eller hunder over en viss størrelse.

Forbudet kan tidsbegrenses, men skal gjelde for minst tre år. Etter tre år kan politiet omgjøre forbud som politiet eller retten har satt etter denne paragrafen, dersom det er forsvarlig ut fra hensynet til sikkerhet og allmennhetens og enkeltpersoners trygghet.

§ 23. Register over vedtak etter § 22

Politiet kan lokalt eller for hele riket føre personregistre som inneholder opplysninger om forbud etter § 22. Kongen kan gi forskrift om registreringen og også fastsette at andre enn politiet skal ha tilgang til opplysningene for å effektivisere håndhevingen.

Kapittel 7. Omplassering og avliving mv. av hunder, erstatningsansvar og straff

§ 24. Politiets forvaring, omplassering, salg og avliving av hund

Politiet kan ta hånd om, omplassere, selge eller om nødvendig avlive en hund dersom

- a) hunden er tatt opp etter § 10 og hundeholderen ikke har mottatt eller hentet hunden trass i varsel,
- b) hunden blir holdt uten at hundeholderen overholder en forskrift etter § 11,
- c) hunden blir holdt i strid med forskrift etter § 12,
- d) hunden blir holdt i strid med forskrift etter § 13 når dette er fastsatt i forskriften,
- e) det er nødvendig for å nå målet etter § 17 første ledd der dette ikke kan nås med mindre inngripende tiltak etter § 17 annet ledd,
- f) vilkårene i §§ 18, 19 eller 20 er til stede,
- g) hunden blir holdt, brukt eller avlet i oppdrett i strid med bestemmelser gitt i medhold av § 21, eller
- h) noen har å gjøre med hunden i strid med et endelig forbud etter § 22.

Vedtak etter første ledd bokstav b til d kan bare treffes dersom hundeholderen er straffet, eller har fått skriftlig advarsel for overtredelse av forskriften med frist for oppfyllelse, og forskriften fortsatt blir overtrådt. Er hundeholderen ukjent eller uten kjent adresse, kan kunngjøring med frist for oppfyllelse i stedet skje i en avis som er alminnelig lest på stedet. Advarsel gis av politiet eller av registerføreren når det gjelder overtredelse av forskrift etter § 13.

Har politiet tatt hånd om hunden, kan den holdes i forvaring inntil det er truffet vedtak om salg, omplassering, utførsel eller avliving av hunden.

§ 25. Saksbehandling, overprøving og iverksetting av vedtak

Politiets vedtak etter loven er enkeltvedtak etter forvaltningsloven. For vedtak etter § 17 gjelder bestemmelsen i forvaltningsloven § 24 første ledd annet punktum ikke. Vedtak kan påklages til Politidirektoratet. Blir vedtaket brakt inn for domstolen, kan retten prøve alle sider av saken.

Om utsatt iverksetting ved klage gjelder forvaltningsloven § 42. Politiet kan alltid kreve at klageren løpende og til rett tid betaler kostnadene ved forvaring, jf. § 26, dersom iverksettingen skal utstå. Oppfyller ikke klageren kravet, kan vedtaket settes i verk straks.

Politiet sørger for at avliving skjer. Den skal foregå etter reglene i dyrevernloven.

§ 26. Ansvar for kostnader

Hundeholderen svarer overfor privatpersoner og det offentlige for nødvendige kostnader ved å gjennomføre tiltak etter denne loven, herunder kostnader til forvaring av hunden.

Politiets krav etter reglene i første ledd er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 27. Erstatningsansvar

Om erstatningsansvar for skade voldt av hund gjelder det som følger av andre lovfestede og ulovfestede regler, bl.a. skadeserstatningsloven § 1–5 om ansvar for dyr og reindriftsloven § 29 om hunder.

§ 28. Straff

Med bøter eller fengsel inntil seks måneder og bot straffes en hundeholder som forsettlig eller uaktsomt overtrer §§ 4–7 jf. § 9 eller forskrifter eller enkeltvedtak etter §§ 6, 7, 11, 12 eller 13 annet ledd bokstav a til b. Offentlig påtale skjer bare når det finnes påkrevd av allmenne hensyn.

Med bøter eller fengsel inntil seks måneder og bot straffes en hundeholder som forsettlig eller uaktsomt unnlater å forebygge eller avverge at hunden rettsstridig

- a) angriper eller skader person,
- b) jager, angriper eller skader dyr, eller
- c) ved støy eller på annen måte volder urimelig ulempe for øvrig.

Offentlig påtale etter bokstav a og b finner sted dersom den fornærmede krever det eller allmenne hensyn taler for det. Ved angrep på hjortevilt regnes grunneier, jakt- eller fangstberettiget i området og viltorganene som fornærmet. Offentlig påtale etter bokstav c finner sted dersom allmenne hensyn taler for det.

Med bøter eller fengsel inntil seks måneder og bot straffes den som forsettlig eller uaktsomt

- a) unnlater å etterkomme pålegg og forbud nedlagt av politiet i samsvar med lovens § 17, eller
 - b) overtrer forbud gitt ved §§ 19, 21, 22 eller ved forskrifter eller enkeltvedtak gitt etter disse bestemmelsene.
- På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

Kapittel 8. Lovens virkning på Svalbard

§ 29. Svalbard

Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold, herunder at forskrifter og enkeltvedtak etter loven skal kunne vedtas av andre instanser enn ellers.

Kapittel 9. Ikraftsetting. Oppheving og endring av andre lover. Overgangsregler

§ 30. Ikraftsetting

Loven trer i kraft 1. januar 2004.

§ 31. Endringer i annen lovgivning

Når loven trer i kraft, endres andre lover slik:

1. Lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov (straffeloven) § 354 annet og tredje ledd oppheves.
2. Lov 9. juli 1926 nr. 4 om ansvar for skade på bufe ved hund m.v. oppheves.
3. Lov 9. juni 1978 nr. 49 om reindrift

§ 29 første ledd skal lyde:

Om sikring av hund, opptak av løs hund, avliving av hund, reaksjoner mot hundeholderen mv. gjelder hundeloven.

§ 29 annet til sjetten ledd og åttende ledd oppheves. Syvende ledd blir annet ledd.

4. Lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven)

§ 3 første ledd nr. 5 og nytt nr. 6 skal lyde:

- 5) krav om forbrytelse av arverett etter § 73 i arveloven 3. mars 1972 nr. 5,
 - 6) klage over vedtak om omplassering, salg eller avliving av hund eller om forbud mot å ha med hund å gjøre etter hundeloven §§ 22 første ledd og 24, jf. § 25 tredje ledd.
5. Lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet

§ 52 skal lyde:

Om sikring av hund, opptak av løs hund, avliving av hund, reaksjoner mot hundeholderen mv. gjelder hundeloven.

§§ 53, 54 og 55 oppheves.

6. Midlertidig lov 4. juli 1991 nr. 48 om forbud mot innførsel, hold og avl av farlige hunder oppheves.
7. Lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven)

§ 14 første ledd nr. 1 nytt annet punktum skal lyde:

Bestemmelser om hunder og hundehold fastsettes etter hundeloven.

§ 32. Eldre forskrifter

Forskrifter gitt med hjemmel i lov 4. juli 1991 nr. 48 om forbud mot innførsel, hold og avl av farlige hunder gjelder til de blir opphevet av Kongen.

Forskrifter om hunder og hundehold gitt med hjemmel i andre bestemmelser som blir opphevet eller endret ved § 31, gjelder til og med 31. desember 2006. Bestemmelser i slike forskrifter bortfaller tidligere dersom

- a) loven her ikke gir noen instans hjemmel til å gi en bestemmelse med det aktuelle innhold,
- b) det blir fastsatt en bestemmelse med hjemmel i loven her som strider mot den eldre bestemmelsen, eller
- c) bestemmelsen blir opphevet av det organ som har vedtatt den.

§ 33. Enkeltvedtak etter eldre lovgivning

Dressurområder for hunder som er lagt ut etter viltloven § 55, består for den tid som ble bestemt av den instans som samtykket i å legge ut området.

Andre enkeltvedtak truffet med hjemmel i bestemmelser som blir opphevet ved §§ 31 og 32, bortfaller når hjemmelen bortfaller dersom ikke hundeloven gir adgang til å treffe slike vedtak. Gjør den det, gjelder vedtaket inntil saken er blitt behandlet på ny av politiet eller annet forvaltningsorgan som kan treffe vedtaket etter loven her.

4. juli. Lov nr. 75 2003**Lov om endringer i lov 15. mars 1991 nr. 3 om megling i konfliktråd (statlig overtakelse av konfliktrådene).**

Ot.prp. nr. 60, Innst.O. nr. 104 og Besl.O. nr. 111 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 17. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I lov 15. mars 1991 nr. 3 om megling i konfliktråd gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

Hvert konfliktråd skal ledes av en konfliktrådsleder. Konfliktrådslederen må være vederheftig og valgbar ved kommunale valg. Utelukket fra ansettelse som konfliktrådsleder er den som

- a) i løpet av de siste fem årene forut for ansettelsen er idømt betinget frihetsstraff, eller
- b) er idømt ubetinget fengselsstraff og ikke er løslatt, på prøve eller endelig, innen ti år forut for ansettelsen.

Staten har ansvaret for og dekker utgiftene til konfliktrådene. Nærmere regler om konfliktrådenes organisasjon og saksbehandling fastsettes av Kongen.

Loven gjelder også for Svalbard. Departementet kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

§ 3 annet ledd oppheves.

§ 4 annet ledd skal lyde:

Kravene til vederheftighet, valgbarhet og vandel etter § 2 første ledd gjelder tilsvarende for konfliktrådsmedglere.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

4. juli. Lov nr. 76 2003**Lov om endringer i straffelova mv. (styrka innsats mot tvangsekteskap mv.).**

Ot.prp. nr. 51, Innst.O. nr. 106 og Besl.O. nr. 109 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 17. juni 2003. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

Endringer i følgjande anna lov:

Lov av 20. april 2001 nr. 13 om erstatning fra staten for personskade voldt ved straffbar handling (voldsoffererstatningsloven).

I

I straffelova 22. mai 1902 nr. 10 blir det gjort følgjande endringar:

I § 12 første ledd nr. 3 bokstav a blir «192 til 195, 197 til 199» endra til 192 til 199.

I § 12 første ledd nr. 4 bokstav a blir «220» endra til 220 annet og tredje ledd.

§ 155 skal lyde:

Den som med skjellig grunn til å tro at han er smitteførende med en allmennfarlig smittsom sykdom, forsettlig eller uaktsomt overfører smitte eller utsetter en annen for fare for å bli smittet, straffes med fengsel inntil 6 år ved forsettlig overtredelse og med fengsel inntil 3 år ved uaktsom overtredelse. Medvirkning straffes på samme måte. Er fornærmede den skyldiges nærmeste, finner offentlig påtale bare sted etter fornærmedes begjæring med mindre allmenne hensyn krever det.

§ 220 nytt første ledd skal lyde:

Den som inngår ekteskap eller partnerskap med noen som er under 16 år, eller medvirker til dette, straffes med fengsel inntil 4 år. Villfarelse om alder utelukker bare straffskyld dersom ingen uaktsomhet foreligger i så måte. Straff kan falle bort for ektefeller eller partnere som er omtrent jevnbyrdige i alder og utvikling.

Nåværende første og andre ledd blir andre og nytt tredje ledd.

§ 222 nytt annet ledd skal lyde:

For tvangsekteskap straffes den som ved vold, frihetsberøvelse, utilbørlig press eller annen rettsstridig atferd eller ved å true med slik atferd tvinger noen til å inngå ekteskap. Straffen for tvangsekteskap er fengsel inntil 6 år. Medvirkning straffes på samme måte.

Nåværende annet ledd blir tredje ledd.

Nåværende tredje ledd blir oppheva.

§ 227 andre ledd blir oppheva.

§ 390 a første ledd skal lyde:

Den som ved skremmende eller plagsom opptreden eller annen hensynsløs atferd krenker en annens fred eller som medvirker hertil straffes med bøter eller fengsel inntil 2 år.

II

I lov 20. april 2001 nr. 13 om erstatning fra staten for personskade voldt ved straffbar handling (voldsoffererstatningsloven) blir det gjort følgende endringer:

§ 3 første og andre ledd skal lyde:

Voldsoffererstatning tilkjennes etter søknad. Søknaden fremsettes for Kontoret for voldsoffererstatning på skjema fastsatt av departementet. Departementet kan fastsette nærmere regler om søknadens innhold.

Søknaden må være fremsatt for Kontoret for voldsoffererstatning før erstatningskravet mot skadevolderen er foreldet etter reglene i foreldelsesloven. Det er likevel tilstrekkelig at søknaden fremsettes før skadevolderens eventuelle straffansvar er foreldet etter reglene i straffeloven.

§ 13 skal lyde:

§ 13. Avgjørelsesmyndighet

Søknader om voldsoffererstatning avgjøres av Kontoret for voldsoffererstatning.

Erstatningsnemnda for voldsofre er klageinstans for vedtak fattet av Kontoret for voldsoffererstatning etter loven her. Nemnda har en leder og en varaleder og to medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnt av departementet for 4 år av gangen. Lederen og varalederen skal ha juridisk embetseksamen.

§ 15 tredje ledd skal lyde:

Kontoret for voldsoffererstatning avgjør om det skal søkes regress og treffer i tilfelle vedtak om det.

§ 16 andre ledd skal lyde:

Kontoret for voldsoffererstatning avgjør om det skal kreves tilbakebetaling og treffer i tilfelle vedtak om det.

III

Loven trer i kraft frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene i lova kan tre i kraft til ulik tid.

4. juli. Lov nr. 77 2003

Lov om endringer i vegtrafikkloven mv. (domstolsbehandling av tap av retten til å føre motorvogn mv.).

Ot.prp. nr. 52, Innst.O. nr. 117 og Besl.O. nr. 110 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 17. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

Endringer i følgende annen lov:

Lov av 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven).

I

I vegtrafikkloven 18. juni 1965 nr. 4 gjøres disse endringer:

§ 24 a annet ledd skal lyde:

Blir en som ikke har førerrett ilagt straff for en overtredelse som ville ha ført til tap av retten til å føre motorvogn for en viss minstetid eller for alltid etter tvingende regler i eller i medhold av § 33, skal det i samme dom eller forelegg fastsettes en sperrefrist for å gi førerrett til vedkommende. Fristen skal ikke settes kortere enn den perioden for tap av førerrett som i tilfelle skulle ha vært fastsatt etter § 33.

§ 33 skal lyde:

§ 33. Tap av retten til å føre førerkortpliktig motorvogn mv.

1. Blir den som har førerrett ilagt straff, kan det i samme dom eller forelegg fastsettes tap av retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en bestemt tid eller for alltid, dersom hensynet til trafikksikkerheten eller allmenne hensyn ellers krever det.

Tapet av førerrett fastsettes for minst 1 år dersom rettighetshaveren blir ilagt straff for overtredelse av § 22, jf. § 31. Dette gjelder likevel ikke for overtredelser som nevnt i § 31 annet ledd bokstav a.

Dersom rettighetshaveren tidligere er ilagt straff for overtredelse av § 22, jf. § 31, og han blir ilagt straff for ny overtredelse av § 22, jf. § 31 som er begått senest 5 år etter at reaksjonen ble fastsatt for den tidligere overtredelsen, skal retten til å føre førerkortpliktig motorvogn fratas for alltid. Dette gjelder likevel ikke for overtredelser som nevnt i § 31 annet ledd bokstav a.

Retten til å føre førerkortpliktig motorvogn skal fratras for alltid dersom rettighetshaveren ved bruk av motorvogn har voldt eller medvirket til trafikkuhell og blir ilagt straff for å ha unnlatt å yte hjelp til noen som kom til skade ved uhellet, jf. § 12.

Kongen gir forskrift med nærmere regler om fastsetting av hvor lenge tap av førerrett skal vare og om når det skal kreves ny førerprøve.

Tapet av førerrett kan settes kortere enn minstetiden i eller i medhold av bestemmelsen her, dersom det ellers vil virke urimelig hardt og det foreligger særdeles formildende omstendigheter ved forholdet som ligger til grunn for tapet av førerrett. Det samme gjelder når andre helt spesielle grunner taler for å gå under minstetiden.

2. Kongen kan gi forskrift om at retten til å føre førerkortpliktig motorvogn skal gå tapt for en bestemt tid av hensyn til trafikksikkerheten, dersom rettighetshaveren har fått nærmere angitte straffbare handlinger registrert et bestemt antall ganger i løpet av en fastsatt tidsperiode. Det kan fastsettes ulik registrering av ulike straffbare handlinger, og avhengig av om vedkommende har førerrett med eller uten prøveperiode. Det kan settes vilkår for å få førerretten tilbake.

3. Finner politiet at fører eller eier av motorvogn eller den som på eierens vegne har rådigheten over motorvognen med skjellig grunn er mistenkt for et straffbart forhold som kan medføre tap av retten til å føre førerkortpliktig motorvogn, kan en polititjenestemann ta førerkortet fra ham. Spørsmålet om å opprettholde beslaget skal snarest mulig forelegges for en tjenestemann som hører til påtalemyndigheten. Beslutningen skal være skriftlig. Dersom den mistenkte ikke samtykker i beslaget, må spørsmålet om fortsatt førerkortbeslag innen 3 uker oversendes tingretten til avgjørelse.

4. Politimesteren eller den han gir myndighet kan treffe vedtak om å frata noen retten til å føre førerkortpliktig motorvogn, dersom rettighetshaveren i løpet av de siste 6 måneder er ilagt straff i utlandet for en overtredelse som ville ha ført til tap av retten til å føre motorvogn for en viss minstetid eller for alltid etter regler i eller i medhold av § 33.

5. Når tap av førerrett er rettskraftig avgjort, eller det er truffet vedtak om midlertidig beslag av førerkort, plikter rettighetshaveren straks å levere førerkortet til politiet.

6. Bestemmelsene i nr. 1 til 5 gjelder tilsvarende for mopedførerbevis.

Overskriften i § 34 skal lyde:

§ 34. *Tilbakekall av retten til å føre motorvogn mv. på grunn av særlige forhold*

§ 34 annet ledd annet punktum skal lyde:

§ 33 nr. 5 får tilsvarende anvendelse.

§ 34 nytt femte ledd skal lyde:

Dersom innehaveren av førerretten ikke er edruelig eller hans vandel for øvrig er slik at han ikke anses skikket til å føre motorvogn, kan politimesteren eller den han gir myndighet, tilbakekalle retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en bestemt tid eller for alltid, hvis hensynet til trafikksikkerheten eller allmenne hensyn ellers krever det.

§ 34 femte ledd blir nytt sjette ledd.

§ 35 skal lyde:

§ 35. *Forbud mot å kjøre førerkortfri motorvogn.*

Den som blir ilagt straff, kan i samme dom eller forelegg for en bestemt tid eller for alltid forbys å føre motorvogn som det ikke kreves førerkort for, dersom hensynet til trafikksikkerheten eller allmenne hensyn ellers krever det.

Politimesteren eller den han gir myndighet kan forby en person for nærmere fastsatt tid å kjøre motorvogn som det ikke kreves førerkort for, dersom personen er blitt fratatt retten til å føre motorvogn i medhold av § 34, eller mangler de egenskaper som er nødvendige for å kjøre slik motorvogn eller av andre grunner anses uskikket til å kjøre slik motorvogn, og hensynet til trafikksikkerheten eller allmenne hensyn ellers krever det.

§ 39 skal lyde:

§ 39. *Klage og omgjøring av politiets vedtak om tilbakekall av retten til å føre førerkortpliktig motorvogn mv., bruksnekting m.m.*

For klage over politiets vedtak om tilbakekall av retten til å føre førerkortpliktig motorvogn mv. etter § 34 og forbud mot å kjøre førerkortfri motorvogn etter § 35 annet ledd gjelder ingen frist.

Uten hensyn til om det er klaget, kan departementet forlenge tilbakekallstiden som er fastsatt av politiet, dersom melding om omgjøring blir sendt vedkommende innen 3 måneder etter at politiets vedtak ble gyldig truffet. Dersom det foreligger et vesentlig misforhold mellom den fastsatte tilbakekallstiden og det forhold som ligger til grunn for tilbakekallet av førerretten, er det likevel tilstrekkelig at melding om forlengelsen blir sendt vedkommende innen 2/3 av den fastsatte tilbakekallstiden er ute. Regionvegkontorets og politiets vedtak om bruksnekting etter § 36 nr. 1 og § 36 nr. 2 bokstav a og b kan påklages til Vegdirektoratet. Politiets bruksnekting etter § 36 nr. 2 bokstav c og d, § 36 nr. 4 og § 36 nr. 5 kan påklages til departementet.

Ny § 40 skal lyde:

§ 40. *Forkorting på grunn av etterfølgende forhold.*

Dersom særlige grunner taler for det, kan politimesteren eller den han gir myndighet forkorte den perioden for tap av retten til å føre førerkortpliktig motorvogn mv. som er fastsatt ved dom eller forelegg, jf. § 33 nr. 1 og 2, jf. nr. 6. Dersom meget tungtveiende grunner taler for det, kan perioden forkortes selv om minstetiden etter lov eller forskrift ikke er utløpt.

Bestemmelsen gjelder tilsvarende for sperrefrist etter § 24 a annet ledd og kjøreforbud etter § 35 første ledd.

II

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) gjøres disse endringene:

§ 2 nr. 3 og ny 4 skal lyde:

- 3) sak hvor ærekrenkelse påstås erklært død og maktesløs,
- 4) sak om tap av retten til å føre motorvogn mv. for en bestemt tid eller for alltid, jf. vegtrafikkloven § 24 a annet ledd, § 33 nr. 1 og 2, jf. nr. 6, og § 35 første ledd. Det samme gjelder sak om tap av retten til å drive persontransport mot vederlag (kjøreseddel).

§ 255 skal lyde:

§ 255. Finner påtalemyndigheten at en sak bør avgjøres med bot eller inndragning, eller begge deler, kan den utferdige forelegg i stedet for å reise tiltale. Reaksjoner som nevnt i § 2 nr. 4 kan også avgjøres ved forelegg, og kan også ilegges sammen med reaksjoner som nevnt i første punktum.

§ 256 nr. 4 skal lyde:

- 4) fastsetting av den bot som kreves, og den fengselsstraff som inntreer om boten ikke blir betalt, og i tilfelle den inndragning eller reaksjon som nevnt i § 2 nr. 4,

§ 261 skal lyde:

§ 261. Begjæring om gjenopptakelse av sak som er avgjort ved forelegg, settes frem for tingretten. Begjæringen må angi grunnlaget for gjenopptakelse og de bevis som vil bli påberopt. §§ 389 til 393 gjelder tilsvarende så langt de passer.

Hvis begjæringen er åpenbart grunnløs, avsier retten straks kjennelse om at begjæringen forkastes. Ellers forelegges den for motparten til uttalelse. Retten kan innhente ytterligere opplysninger og beslutte bevisopptak. Reglene i § 97 første punktum og § 270 gjelder tilsvarende. Partene skal gis anledning til å uttale seg om de innhentede opplysningene.

Når særlige grunner tilsier det, kan retten beslutte å holde muntlig forhandling om begjæringen, herunder å avhøre parter og vitner eller foreta annen umiddelbar bevisførsel. Rettens beslutning kan ikke angripes ved kjæremål eller anke. Holdes muntlig forhandling, skal siktede ha forsvarer dersom forsvarer vil være nødvendig ved en ny fullstendig behandling av saken.

Retten avgjør ved kjennelse om gjenopptakelse skal tillates. Reglene i § 54 kommer ikke til anvendelse. Blir gjenopptakelse besluttet, behandles saken av tingretten. § 400 gjelder tilsvarende så langt den passer.

§ 321 første ledd første punktum skal lyde:

Anke til lagmannsretten om forhold hvor påtalemyndigheten ikke har påstått og det ikke er idømt annen reaksjon enn bot, inndragning eller tap av retten til å føre motorvogn mv., kan ikke fremmes uten rettens samtykke.

III

Loven trer i kraft fra det tidspunktet Kongen bestemmer, unntatt endringen i straffeprosessloven § 261.

Endringen i straffeprosessloven § 261 trer i kraft til samme tid som lov 15. juni 2001 nr. 63 om endringer i straffeprosessloven mv. (gjenopptakelse) del II.

4. juli. Lov nr. 78 2003

Lov om endringer i straffeloven mv. (lovtiltak mot organisert kriminalitet og menneskehandel, gjengangerstraff mv.).

Ot.prp. nr. 62, Innst.O. nr. 118 og Besl.O. nr. 112 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 17. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Lov av 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrytere mv. (utleveringsloven).
- 2 Lov av 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven).
- 3 Lov av 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven).
- 4 Lov av 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven).
- 5 Lov av 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell.

I

I lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgelig Straffelov (straffeloven) gjøres følgende endringer:

I § 12 første ledd nr. 3 bokstav a tilføyes § 162 c i opplistingen.

I § 12 første ledd nr. 4 bokstav a tilføyes § 162 c i opplistingen.

§ 17 første ledd bokstav a skal lyde:

(a) fra 14 dager inntil 15 år eller i de i §§ 60 a, 61 og 62 omhandlede tilfelle inntil 20 år;

§ 53 nr. 1 annet ledd skal lyde:

Prøvetiden fastsettes av retten og skal i alminnelighet være to år. Når vilkårene for straffskjerpelse ved gjentakelse er oppfylt og i andre særlige tilfeller, kan det settes en lengre prøvetid, men ikke over fem år. Prøvetiden regnes fra den dag endelig dom er avsagt.

Ny § 60 a skal lyde:

Dersom en straffbar handling er utøvet som ledd i virksomheten til en organisert kriminell gruppe, forhøyes maksimumsstraffen i straffebudet til det dobbelte, likevel ikke med mer enn 5 års fengsel.

Med organisert kriminell gruppe menes en organisert gruppe på tre eller flere personer som har som et hovedformål å begå en handling som kan straffes med fengsel i minst 3 år, eller hvor en vesentlig del av virksomheten består i å begå slike handlinger.

Forhøyelse av maksimumsstraffen etter bestemmelsen her får anvendelse i forhold til lovbestemmelser som tillegger strafferammen rettslig virkning, hvis ikke annet er bestemt.

§ 61 skal lyde:

Begår en tidligere domfelt person på ny en straffbar handling av samme art som han tidligere er dømt for, forhøyes maksimumsstraffen i straffebudet til det dobbelte, hvis ikke straffebudet selv bestemmer noe annet. Forhøyelse av maksimumsstraffen etter bestemmelsen her får bare anvendelse i forhold til lovbestemmelser som tillegger strafferammen rettslig virkning hvis det er bestemt i loven.

Første ledd gjelder bare når den domfelte hadde fylt 18 år på tidspunktet for den tidligere straffbare handlingen og har begått den nye handlingen etter at straffen for den tidligere handlingen helt eller delvis er fullbyrdet. Er den nye straffbare handlingen en forbrytelse, gjelder første ledd ikke hvis den nye handlingen er begått senere enn 6 år etter at fullbyrdelsen av den tidligere straffen er avsluttet, med mindre annet er bestemt. Er den nye straffbare handlingen en forseelse, kan det ikke ha gått mer enn 2 år fra fullbyrdelsen er avsluttet. Reglene i dette ledd gjelder også når skjerpet straff for gjentakelse er bestemt i straffebudet.

Retten kan la tidligere straffer som er idømt i utlandet, begrunne skjerpet straff på samme måte som straffer som er idømt her i landet.

§ 127 første ledd skal lyde:

Den, som ved Vold søger at formaa en offentlig Tjenestemand til at foretage eller undlade en Tjenestehandling eller at hindre ham under en saadan, eller som medvirker hertil, straffes med Fængsel indtil 3 Aar, men indtil 5 Aar, naar han udfører Forbrydelsen i Forening med nogen anden.

§ 132 a fjerde ledd skal lyde:

Motarbeiding av rettsvesenet straffes med fengsel inntil 5 år. Er handlingen utført under særdeles skjerpene omstendigheter, kan fengsel inntil 10 år anvendes. Ved avgjørelsen av om det foreligger særdeles skjerpene omstendigheter, skal det særlig legges vekt på om overtredelsen har voldt fare for noens liv eller helbred, er begått ved flere anledninger eller av flere i fellesskap eller har et systematisk eller organisert preg.

Ny § 162 c skal lyde:

Den som inngår forbund med noen om å begå en handling som kan straffes med fengsel i minst 3 år, og som skal begås som ledd i virksomheten til en organisert kriminell gruppe, straffes med fengsel inntil 3 år, med mindre forholdet går inn under en strengere straffebestemmelse. Forhøyelse av maksimumsstraffen ved gjentakelse eller sammenstøt av forbrytelser kommer ikke i betraktning.

Med organisert kriminell gruppe menes en organisert gruppe på tre eller flere personer som har som et hovedformål å begå en handling som kan straffes med fengsel i minst 3 år, eller hvor en vesentlig del av virksomheten består i å begå slike handlinger.

§ 200 tredje ledd skal lyde:

I tilfelle som nevnt i annet ledd, kan fengsel inntil 6 år idømmes dersom handlingen er begått under særdeles skjerpene omstendigheter. Ved avgjørelsen av om særdeles skjerpene omstendigheter foreligger, skal det særlig legges vekt på hvor lang tid forholdet har pågått, om handlingen er misbruk av slektskapsforhold, omsorgsforhold, stilling, avhengighetsforhold eller nært tillitsforhold og om handlingen er begått på en særlig smertefull eller krenkende måte.

§ 202 første ledd skal lyde:

Den som

- a) fremmer andres prostitusjon eller
- b) leier ut lokaler og forstår at lokalene skal brukes til prostitusjon eller utviser grov uaktsomhet i så måte, straffes med bøter eller fengsel inntil 5 år.

§ 204 første ledd skal lyde:

Den som

- a) utgir, selger eller på annen måte søker å utbre pornografi,
- b) innfører pornografi med sikte på utbredelse,
- c) overlater pornografi til personer under 18 år,
- d) produserer, innfører, besitter, overlater til en annen eller mot vederlag gjør seg kjent med barnepornografi,
- e) holder offentlig foredrag eller istandbringer offentlig forestilling eller utstilling med pornografisk innhold, eller
- f) forleder noen under 18 år til å la seg avbilde som ledd i kommersiell fremstilling av rørlige og urørlige bilder med seksuelt innhold, eller produserer slike fremstillinger hvor noen under 18 år er avbildet, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 år.

§ 224 skal lyde:

Den som ved vold, trusler, misbruk av sårbar situasjon eller annen utilbørlig atferd utnytter en person til

- a) prostitusjon eller andre seksuelle formål,
 - b) tvangsarbeid,
 - c) krigstjeneste i fremmed land eller
 - d) fjerning av vedkommendes organer,
- eller som forleder en person til å la seg bruke til slike formål, straffes for menneskehandel med fengsel inntil 5 år.

På samme måte straffes den som

- a) legger forholdene til rette for slik utnyttelse eller forledelse som nevnt i første ledd ved å anskaffe, transportere eller motta personen,
- b) på annen måte medvirker til utnyttelsen eller forledelsen, eller
- c) gir betaling eller annen fordel for å få samtykke til utnyttelsen fra en person som har myndighet over den fornærmede, eller som mottar slik betaling eller annen fordel.

Den som begår en handling som nevnt i første eller annet ledd mot en person som er under 18 år, straffes uavhengig av om vold, trusler, misbruk av sårbar situasjon eller annen utilbørlig atferd er anvendt.

Grov menneskehandel straffes med fengsel inntil 10 år. Ved avgjørelsen av om overtredelsen er grov, skal det særlig legges vekt på om den som ble utsatt for handlingen, var under 18 år, om det ble brukt grov vold eller tvang eller om handlingen ga betydelig utbytte.

§ 230 oppheves.

§ 234 annet ledd skal lyde:

Under særdeles skjærpende Omstændigheder kan Fengsel indtil 12 Aar anvendes.

§ 245 første ledd skal lyde:

Den som avbryter svangerskap eller medvirker hertil uten at de lovlige indikasjoner for et slikt inngrep er til stede, eller uten at vedtak om avbrudd er truffet av noen som har myndighet til det, straffes for fosterfordrivelse med fengsel inntil 3 år. Hvis handlingen er utført i vinnings hensikt eller under særdeles skjærpende omstendigheter for øvrig, er straffen fengsel inntil 6 år. Har gjerningsmannen handlet uten kvinnens samtykke, anvendes fengsel inntil 15 år, men inntil 21 år såfremt hun omkommer som følge av forbrytelsen.

§ 260 fjerde ledd skal lyde:

Fengsel inntil 5 år kan anvendes dersom bruken har hatt til følge betydelig skade på person eller formue.

§ 263 oppheves.

§ 266 tredje ledd fjerde punktum oppheves.

§ 279 oppheves.

§ 296 annet ledd skal lyde:

Når handlingen er begått sedvanemessig eller det ellers foreligger særdeles skjærpende omstendigheter, kan det idømmes fengsel inntil 5 år og i forbindelse med fengselsstraffen bøter.

§ 391 første ledd skal lyde:

Den som øver eller medvirker til skadeverk som nevnt i § 291, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder såfremt den voldte skade er liten.

§ 391 a tredje ledd oppheves.

Gjeldende fjerde ledd blir nytt tredje ledd.

§ 399 annet ledd skal lyde:

Hvor gjenstandens verdi er mere betydelig, kan fengsel inntil 6 måneder anvendes.

§ 402 tredje ledd oppheves.

Gjeldende fjerde ledd blir nytt tredje ledd.

§ 431 annet ledd skal lyde:

Når det foreligger særdeles skjerpende omstendigheter, kan fengsel inntil 6 måneder anvendes. Det kan dog ikke ilegges strengere straff enn etter den lovbestemmelse som ville ha vært anvendelig om redaktøren hadde kjent innholdet.

§ 432 annet ledd skal lyde:

Når det foreligger særdeles skjerpende omstendigheter, kan fengsel inntil 6 måneder anvendes.

II

I lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrytere mv. (utleveringsloven) gjøres følgende endringer:

§ 25 nr. 1 og nr. 4 skal lyde:

1. Til bruk for straffesak i fremmed stat kan det på begjæring bestemmes at person som her i riket er fengslet eller etter dom berøvet friheten på grunn av straffbar handling, skal sendes til fremmed stat for å avhøres som vitne eller framstilles til konfrontasjon. Overføring som nevnt i første punktum, kan også skje med vedkommendes samtykke for å bistå ved andre etterforskningskritt.
[...]
4. Dersom vedkommende ikke samtykker i overføring etter nr. 1 første punktum, avgjør retten ved kjennelse om det er lovlig adgang til overføring. Er vedkommende under strafforfølgning her i riket, hører saken inn under den domstol som behandler straffesaken. Reglene i § 17 tredje ledd og § 18 første ledd gjelder tilsvarende. I samband med overenskomst som nevnt i annet ledd, kan det dog bestemmes at saken skal avgjøres av annen myndighet enn departementet. Før retten, eller i tilfelle departementet, treffer sin avgjørelse, skal det innhentes uttalelse fra fengsels- eller anstaltmyndigheten såfremt vedkommende soner straff eller er anbrakt i anstalt.

III

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) gjøres følgende endringer:

§ 172 nytt annet punktum skal lyde:

Ved vurderingen skal det særlig legges vekt på om det er egnet til å støte allmennhetens rettsfølelse eller skape utrygghet dersom den mistenkte er på frifot.

Gjeldende annet punktum blir nytt tredje punktum.

§ 202 b første ledd første punktum skal lyde:

Når noen med skjellig grunn mistenkes for en handling eller forsøk på en handling som etter loven kan medføre straff av fengsel i 5 år eller mer, eller som rammes av straffeloven § 162 c, kan påtalemyndigheten beslutte at teknisk peileutstyr plasseres på kjøretøy, gods eller andre gjenstander for å klarlegge hvor den mistenkte eller gjenstandene befinner seg (teknisk sporing).

§ 216 b første ledd første punktum skal lyde:

Retten kan ved kjennelse gi politiet tillatelse til å foreta annen kontroll av kommunikasjonsanlegg når noen med skjellig grunn mistenkes for en handling eller forsøk på en handling

- a) som etter loven kan medføre straff av fengsel i 5 år eller mer, eller
- b) som rammes av straffeloven kapittel 8 eller 9, eller av §§ 145 annet ledd, 162, 162 c, 204 første ledd bokstav d, 317, jf. §§ 162 eller 390 a.

§ 352 tredje ledd skal lyde:

Forhøyelse av maksimumsstraffen på grunn av gjentakelse, sammenstøt av forbrytelser eller anvendelsen av straffeloven § 60 a eller § 232 kommer ikke i betraktning.

§ 434 første og annet ledd skal lyde:

Ved anke i straffesaken kan partene kreve ny behandling også av de borgerlige krav dersom vilkårene i §§ 427 til 433 er oppfylt og anken gjelder

- a) bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet,
- b) avgjørelsen om straff eller rettsfølge som nevnt i § 2 første ledd nr. 1, og det ikke er til vesentlig ulempe å behandle kravet under ankeforhandlingen, eller
- c) andre ankegrunner, og ankeinstansen samtykker i samlet behandling.

I sak for Høyesterett gjelder § 323 tilsvarende.

Ved gjenopptakelse av straffesak kan en part på samme vilkår som nevnt i første ledd kreve ny behandling av de borgerlige krav dersom fristen i tvistemålsloven § 408 ikke er utløpt.

IV

I lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) gjøres følgende endringer:

§ 47 fjerde ledd skal lyde:

Med bøter eller med fengsel inntil seks år straffes den som i vinnings hensikt driver organisert ulovlig virksomhet med sikte på å hjelpe utlendinger til å reise inn i riket eller til annen stat.

V

I lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven) gjøres følgende endring:

§ 20 a første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dersom det er nødvendig av hensyn til etterforskningen, kan det også foretas observasjon og forfølgelse av andre personer når det er skjellig grunn til å tro at dette vil bidra til å identifisere eller oppspore den mistenkte.

Gjeldende annet punktum blir nytt tredje punktum.

VI

I lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell gjøres følgende endring:

§ 37 skal lyde:

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av den, straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder. Medvirkning straffes på samme måte. Når det gjelder overtredelse av § 18 eller bestemmelser gitt i medhold av § 18, kan straffen under særdeles skjerpene omstendigheter forhøyes til inntil 6 måneders fengsel.

VII

Endringen i politiloven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. For øvrig trer loven her i kraft straks.

4. juli. Lov nr. 79 2003

Lov om endringer i straffeloven mv. (straffebud mot korrupsjon).

Ot.prp. nr. 78, Innst.O. nr. 105 og Besl.O. nr. 113 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 17. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Militær Straffelov av 22. mai 1902 nr. 13.
- 2 Lov av 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven).
- 3 Lov av 15. juni 2001 nr. 65 om gjennomføring i norsk rett av Den internasjonale straffedomstols vedtekter 17. juli 1998 (Roma-vedtektene).

I

I straffeloven 22. mai 1902 nr. 10 gjøres følgende endringer:

I § 12 første ledd nr. 4 bokstav a skal henvisningen til § 276 endres til 276 til 276 c.

§§ 112–114 oppheves.

§ 128 første ledd skal lyde:

Den, som ved Trusler søger at formaa en offentlig Tjenestemand til uretmæssig at foretage eller unnlade en Tjenestehandling, eller som medvirker hertil, straffes med Bøder eller med Fængsel indtil 1 Aar.

Overskriften i kapittel 26 skal lyde:

26. kapittel. Bedrageri, utroskap og korrupsjon.

§ 275 tredje ledd skal lyde:

Straff etter denne paragraf kommer ikke til anvendelse ved handling som går inn under § 255, jf. § 256 eller § 276 a, jf. § 276 b.

Ny § 276 a skal lyde:

For korrupsjon straffes den som

- a) for seg eller andre krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag, eller
- b) gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag.
Med stilling, verv eller oppdrag i første ledd menes også stilling, verv eller oppdrag i utlandet.
Straffen for korrupsjon er bøter eller fengsel inntil 3 år. Medvirkning straffes på samme måte.

Ny § 276 b skal lyde:

Grov korrupsjon straffes med fengsel inntil 10 år. Medvirkning straffes på samme måte.

Ved avgjørelsen av om korrupsjonen er grov skal det blant annet legges vekt på om handlingen er forøvd av eller overfor en offentlig tjenestemann eller noen annen ved brudd på den særlige tillit som følger med hans stilling, verv eller oppdrag, om den har gitt betydelig økonomisk fordel, om det forelå risiko for betydelig skade av økonomisk eller annen art, eller om det er registrert uriktige regnskapsopplysninger, utarbeidet uriktig regnskapsdokumentasjon eller uriktig årsregnskap.

Ny § 276 c skal lyde:

For påvirkningshandel straffes den som

- a) for seg eller andre krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel for å påvirke utføringen av stilling, verv eller oppdrag, eller
- b) gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel for å påvirke utføringen av stilling, verv eller oppdrag.
Med stilling, verv eller oppdrag i første ledd menes også stilling, verv eller oppdrag i utlandet.
Straffen for påvirkningshandel er bøter eller fengsel inntil 3 år. Medvirkning straffes på samme måte.

§ 287 oppheves.

§ 373 nr. 1 oppheves. Nåværende nr. 2 og 3 blir henholdsvis nr. 1 og 2.

§ 405 b oppheves.

II

I militær straffelov 22. mai 1902 nr. 13 gjøres denne endringen:

§ 63 skal lyde:

Krigsmand, som forbryder sig paa saadan Maade som i den almindelige Straffelovs § 276 a, jf. § 276 b omhandlet, straffes saaledes som der bestemt, dog saa, at Arrest træder istedenfor Bøder.

III

I markedsføringsloven 16. juni 1972 nr. 47 oppheves § 6.

IV

I lov 15. juni 2001 nr. 65 om gjennomføring i norsk rett av Den internasjonale straffedomstols vedtekter 17. juli 1998 (Roma-vedtektene) oppheves § 12 tredje ledd.

Nåværende fjerde ledd blir nytt tredje ledd.

V

Loven trer i kraft straks.

4. juli. Lov nr. 80 2003

Lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven).

Ot.prp. nr. 28, Innst.O. nr. 103 og Besl.O. nr. 97 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 4. og 12. juni 2003. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov av 27. juni 1947 nr. 9 om tiltak til å fremme sysselsetting.
- 2 Lov av 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v.
- 3 Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).
- 4 Lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).

Kapittel 1 Generelt

§ 1. Lovens formål

Formålet med denne loven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet.

§ 2. Rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram

Rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram gjelder for nyankommet utlending mellom 18 og 55 år som har behov for grunnleggende kvalifisering og som har fått

- a) asyl, jf. utlendingsloven §§ 17 og 18,
- b) oppholds- eller arbeidstillatelse etter innreisetillatelse som overføringsflyktning, jf. utlendingsloven § 22 fjerde ledd,
- c) fornybar oppholds- eller arbeidstillatelse etter utlendingsloven § 8 annet ledd på grunnlag av søknad om asyl, eller kollektiv beskyttelse i massefluktsituasjon, jf. utlendingsloven § 8a, eller
- d) oppholds- eller arbeidstillatelse som familiemedlemmer til personer som nevnt i bokstav a, b og c, jf. utlendingsloven §§ 9 og 8 annet ledd. For å være omfattet av denne bestemmelsen er det et vilkår at personer som nevnt i bokstav a, b og c ikke har vært bosatt i en kommune i mer enn fem år før det søkes om familiegjenforening.

Som nyankommet regnes den som har vært bosatt i en kommune i mindre enn to år når vedtak om deltakelse i introduksjonsordning skal treffes.

Nordiske borgere og utlendinger som omfattes av Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS-avtalen), omfattes ikke av loven.

§ 3. Kommunens ansvar

Kommunen sørger for tjenester etter denne loven til nyankomne innvandrere som er bosatt i kommunen.

Kommunen skal så snart som mulig og innen tre måneder etter bosetting i kommunen eller etter at krav om deltakelse blir framsatt, tilrettelegge introduksjonsprogram i henhold til kapittel 2 til person som omfattes av § 2. Kommunens plikt gjelder ikke personer som har avbrutt eller avvist deltakelse i introduksjonsprogram.

Kommunen kan tilby introduksjonsprogram til nyankommet utlending med oppholds- eller arbeidstillatelse i henhold til utlendingsloven §§ 9 og 8 annet ledd som er familiemedlemmer til andre enn personer nevnt i § 2, og til nyankommet utlending over 55 år med oppholdsgrunnlag som nevnt i § 2 første ledd.

Departementet kan fastsette nærmere retningslinjer om kommunens ansvar.

Kapittel 2 Introduksjonsprogrammets innhold og varighet**§ 4. Introduksjonsprogram**

Introduksjonsprogrammet tilrettelegges for person som har behov for grunnleggende kvalifisering. Introduksjonsprogrammet tar sikte på å

- a) gi grunnleggende ferdigheter i norsk,
- b) gi grunnleggende innsikt i norsk samfunnsliv,
- c) forberede for deltakelse i yrkeslivet.

Programmet skal være helårlig og på full tid.

Programmet skal minst inneholde

- a) norskopplæring,
- b) samfunnskunnskap,
- c) tiltak som forbereder til videre opplæring eller tilknytning til yrkeslivet.

Ved gjennomført eller avbrutt program skal det utstedes et deltakerbevis.

§ 5. Programmets varighet

Programmet kan vare inntil to år, med tillegg av godkjent permisjon. Når særlige grunner taler for det, kan programmet vare inntil tre år.

§ 6. Individuell plan

Det skal utarbeides en individuell plan for den som skal delta i introduksjonsprogram. Den skal utformes på bakgrunn av en kartlegging av vedkommendes opplæringsbehov og av hvilke tiltak vedkommende kan nyttiggjøre seg.

Planen skal minst inneholde programmets start og tidsfaser og en angivelse av tiltakene i programmet.

Planen skal utarbeides i samråd med vedkommende.

Planen skal tas opp til ny vurdering med jevne mellomrom og ved vesentlig endring i vedkommendes livssituasjon.

§ 7. Stans av introduksjonsordning på grunn av den enkeltes forhold

Kommunen kan stanse ordningen for den enkelte dersom det er saklig begrunnet i den enkeltes forhold, herunder om deltakeren har tilbud om høvelig arbeid.

Kapittel 3 Stønad**§ 8. Introduksjonsstønad**

For den tid en person deltar i program som nevnt i § 4, har vedkommende krav på introduksjonsstønad.

For deltakelse i program er stønaden på årsbasis lik to ganger folketrygdens grunnbeløp.

Deltaker under 25 år mottar 2/3 stønad.

§ 9. Beregning

Stønaden per måned utgjør 1/12 av stønaden på årsbasis. Stønaden per dag utgjør 1/30 av månedsstønaden. Stønaden per time utgjør 1/1850 av stønaden på årsbasis.

§ 10. Fravær

Ved fravær som ikke skyldes sykdom eller andre tvingende velferdsgrunner, og som det ikke er gitt tillatelse til, reduseres stønaden tilsvarende, jf. § 9. Departementet fastsetter ved forskrift nærmere regler om fravær og permisjon.

§ 11. Egne midler

Stønaden reduseres ikke på grunn av inntekter av egen eller andres virksomhet eller som følge av formue. Stønaden reduseres heller ikke på grunn av mottatt barnebidrag.

I den utstrekning lønnet arbeid inngår i programmet, reduseres stønaden tilsvarende den tid arbeidet tar.

§ 12. Samordning med andre offentlige ytelser

Introduksjonsstønaden reduseres i den utstrekning vedkommende har rett til dagpenger under arbeidsløshet, sykepenger, fødselspenger eller rehabiliteringspenger, og retten til disse ytelsene er opparbeidet før vedkommende startet i et introduksjonsprogram. Stønaden reduseres tilsvarende for uførepensjon eller attføringspenger vedkommende mottar.

Dersom vedkommende som en del av introduksjonsprogrammet deltar i opplæring som utløser stønad til livsopphold fra Aetat, tilfaller stønaden kommunen.

Dersom vedkommende mottar overgangsstønad, reduseres introduksjonsstønaden på årsbasis med 40 prosent av den overgangsstønad som overstiger halvparten av folketrygdens grunnbeløp.

Barnetrygd og kontantstøtte kommer ikke til fradrag i stønaden.

§ 13. Utbetaling

Utbetaling skjer etterskuddsvis på grunnlag av registrert frammøte. Kommunen beslutter hvordan og til hvilke tidspunkter utbetaling skal skje.

§ 14. Trekk i framtidige utbetalinger

Dersom vedkommende har fått utbetalt høyere stønad enn det hun eller han har krav på, kan det overskytende trekkes i framtidig stønad.

§ 15. Uriktige opplysninger

Har noen fått utbetalt en ytelse fordi vedkommende, eller noen som har handlet på vedkommendes vegne, forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller har fortiet opplysninger, kan det vedtas at stønaden skal betales tilbake.

§ 16. Refusjon i ytelser fra folketrygden

Dersom en mottaker av introduksjonsstønad med tilbakevirkning får innvilget ytelser som nevnt i § 12, kan kommunen kreve hel eller delvis refusjon i det beløp som skal etterbetales, til dekning av sine utlegg til samme formål og for samme tidsrom.

Kapittel 4 Saksbehandlingsregler og andre bestemmelser**§ 17. Forholdet til forvaltningsloven**

Forvaltningsloven gjelder med de særregler som er fastsatt i loven her.

Som enkeltvedtak etter denne lov regnes avgjørelser om

- a) tildeling av program og stønad,
- b) vesentlig endring av plan,
- c) stansning av programmet for den enkelte,
- d) permisjon,
- e) trekk i stønaden med 50 prosent eller mer av en enkelt utbetaling, og som minst tilsvarende 1/12 av folketrygdens grunnbeløp.

Kandidater til å motta tjenester etter denne loven regnes ikke som parter i samme sak. Det kan ikke klages over at en annen har fått ytelsen.

§ 18. Klage

Enkeltvedtak truffet etter denne lov kan påklages til fylkesmannen.

Fylkesmannen kan prøve alle sider av vedtaket. Når det gjelder prøvingen av det frie skjønn, kan fylkesmannen likevel bare endre vedtaket når skjønnet er åpenbart urimelig.

§ 19. Innhenting av opplysninger

Opplysninger skal så langt som mulig innhentes i samarbeid med deltakeren eller slik at deltakeren har kjennskap til innhentingen.

I saker som gjelder tjenester etter denne loven, kan det kreves opplysninger fra andre offentlige organer. Like med offentlige organer regnes organisasjoner og private som utfører oppgaver for stat, fylkeskommune eller kommune. Har deltakeren ikke samtykket i at opplysningene blir innhentet, skal spørsmålet om opplysningene kan gis uten hinder av taushetsplikt, avgjøres etter de taushetsbestemmelser som gjelder for avgiverorganet.

§ 20. Opplysningsplikt til barneverntjenesten

Personell som arbeider innenfor rammen av denne loven, skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side.

Uten hinder av taushetsplikt skal personellet av eget tiltak gi opplysninger til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller at det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jf. lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester § 4–10, § 4–11, § 4–12, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker, jf. samme lov § 4–24. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av lov om barneverntjenester, plikter personellet å gi slike opplysninger.

§ 21. Ikrafttredelse

Loven trer i kraft 1. september 2003. Fram til 31. august 2004 gjelder loven ikke den enkelte kommune med mindre kommunen selv treffer vedtak om det. Rett og plikt for personer nevnt i § 2 gjelder fra 1. september 2004. § 3 annet ledd trer i kraft fra 1. september 2004.

Fra 1. september 2004 gjelder loven alle kommuner og omfatter de personene loven gjelder for som er bosatt etter 1. september 2003.

§ 22. Endring i andre lover

1. I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 5–42 ny bokstav e skal lyde:

e. introduksjonsstønad beregnet etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere kapittel 3.

§ 12–2 ny bokstav h skal lyde:

h. introduksjonsstønad beregnet etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere kapittel 3.

2. I lov 27. juni 1947 nr. 9 om tiltak for å fremme sysselsetting gjøres følgende endring:

§ 39 nytt annet ledd skal lyde:

Reglene i første ledd gjelder tilsvarende i forhold til kommunens virksomhet etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere.

3. I lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. gjøres følgende endring:

§ 3 nr. 2 ny bokstav h skal lyde:

h) personer som deltar i program etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere.

4. I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 3–15 annet ledd ny bokstav d skal lyde:

d) introduksjonsstønad beregnet etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere kapittel 3.

§ 4–6 første ledd skal lyde:

Det ytes ikke dagpenger til medlem som gjennomgår utdanning eller opplæring, eller deltar i ulønnet arbeid. Departementet kan gi forskrifter om unntak fra denne bestemmelse når det gjelder

- utdanning eller opplæring utenfor normal arbeidstid,
- utdanning eller opplæring av kortere varighet innenfor normal arbeidstid,
- ulønnet arbeid av hobbypreget eller sosial karakter,
- ulønnet arbeid som pålegges etter sosialtjenesteloven,
- deltakelse i introduksjonsprogram etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere.

§ 13–11 første ledd første punktum skal lyde:

Medlemmer som deltar i arbeidsmarkedstiltak, attføringstiltak, kurs eller lignende i regi av arbeidsmarkedsetaten eller trygdeetaten, eller deltar i program i henhold til lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere, er yrkesskadedekket.

§ 21–5 skal lyde:

§ 21–5. Bistand fra barnevernstjenesten, sosialtjenesten og kommunale organer etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere

Barnevernstjenesten, sosialtjenesten og kommunale organer etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere plikter å innhente opplysninger og gi uttalelser til trygdeetaten om forhold som har betydning for behandlingen av saker etter denne loven.

Departementet gir forskrifter om trygdeetatens samarbeid med barnevernstjenesten, sosialtjenesten og kommunale organer etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere.

§ 23–3 annet ledd nr. 1 ny bokstav d skal lyde:

d) introduksjonsstønad beregnet etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere kapittel 3.

Ny § 25–10a skal lyde:

§ 25–10a. *Opplysningsplikt ved saker etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere*

Trygdens organer kan uten hinder av taushetsplikt gi opplysninger til kommunen til bruk i saker om introduksjonsstønad etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere.

4. juli. Lov nr. 81 2003

Lov om endringer i utlendingsloven.

Ot.prp. nr. 49, Innst.O. nr. 97 og Besl.O. nr. 98 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 4. og 12. juni 2003. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

§ 29 første ledd bokstav e og ny bokstav f skal lyde:

- e) når utlendingen har overtrådt straffeloven §§ 147 a eller 147 b, eller har gitt trygt tilholdssted til noen som utlendingen kjenner til at har begått en slik forbrytelse,
- f) når en administrativ myndighet i et land som deltar i Schengensamarbeidet har truffet endelig avgjørelse om bortvisning eller utvisning av utlendingen på grunn av manglende overholdelse av landets bestemmelser om utlendingers innreise eller opphold.

§ 29 annet ledd første punktum skal lyde:

Utvisning etter første ledd bokstav a, b, c, e og f besluttes ikke dersom det i betraktning av forholdets alvor og utlendingens tilknytning til riket vil være et uforholdsmessig tiltak overfor utlendingen selv eller de nærmeste familiemedlemmene.

§ 34 a første ledd første punktum skal lyde:

I den utstrekning Norge er forpliktet til det som deltaker i Schengensamarbeidet og samarbeidet i henhold til Dublinkonvensjonen 15. juni 1990, kan utlendingsmyndighetene uten hinder av taushetsplikt oversende opplysninger om enkeltpersoner til myndighetene i land som deltar i slikt samarbeid, som ledd i eller til bruk ved behandling av sak om visum, asyl, bortvisning, utvisning eller oppholdstillatelse.

§ 37 femte ledd skal lyde:

Fingeravtrykk tatt i medhold av fjerde ledd kan registreres i et EDB-basert fingeravtrykkregister. Kongen kan ved forskrift gi nærmere regler for føring og bruk av registeret. Politiet kan bruke registeret i forbindelse med etterforskning av en eller flere handlinger som kan medføre høyere straff enn fengsel i 6 måneder.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at de enkelte bestemmelsene i loven trer i kraft til forskjellig tid.

4. juli. Lov nr. 82 2003

Lov om endringer i lov 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek.

Ot.prp. nr. 82, Innst.O. nr. 125 og Besl.O. nr. 133 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 19. juni 2003. Fremja av Kultur- og kyrkjedepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I lov 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek vert det gjort følgjande endringar:

§ 4 andre ledd skal lyde:

Folkebiblioteket kan drives av kommunen alene, eller i helt eller delvis driftsfellesskap med annen kommune, fylkeskommunen eller statlig institusjon. Departementet kan gjøre unntak fra første ledd for forsøksvirksomhet.

§ 8 første ledd andre punktum skal lyde:

Departementet kan for forsøksvirksomhet gjøre unntak fra kravet om at alle fylkeskommuner skal ha et fylkesbibliotek.

§ 13 skal lyde:

§ 13. *ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum*

Statens oppgaver etter denne loven ivaretas av ABM-utvikling på vegne av departementet.

II

Lova tek til å gjelde frå den tid Kongen fastset.

4. juli. Lov nr. 83 2003**Lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven).**

Ot.prp. nr. 58, Innst.O. nr. 121 og Besl.O. nr. 121 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 11. og 17. juni 2003. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XI (direktiv 2002/19/EF, direktiv 2002/20/EF, direktiv 2002/21/EF, direktiv 2002/22/EF, direktiv 2002/58/EF, direktiv 2002/77/EF og beslutning 2002/676/EF). Kunngjort 4. juli 2003.

Følgende lover oppheves:

- 1 Lov av 23. juni 1995 nr. 39 om telekommunikasjon (teleloven).
- 2 Lov av 25. juni 1999 nr. 50 om standarder ved overføring av fjernsynssignaler.

Endringer i følgende lover:

- 1 Almindelig borgerlig Straffelov (Straffeloven) av 22. mai 1902 nr. 10.
- 2 Lov av 24. juni 1915 nr. 5 om kontroll med post og telegrafforsendelser og med telefonsamtaler.
- 3 Lov av 13. august 1915 nr. 6 om rettergangsmåten for tvistemål (tvistemålsloven).
- 4 Lov av 9. juli 1923 nr. 1 om anbringelse av signaler og merker for målearbeider.
- 5 Lov av 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard.
- 6 Lov av 23. oktober 1959 nr. 3 om overføring av fast eiendom.
- 7 Lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.
- 8 Lov av 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven).
- 9 Lov av 21. desember 1979 nr. 77 om jordskifte o.a. (jordskifteloven).
- 10 Lov av 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven).
- 11 Lov av 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser.

Kapittel 1 Innledende bestemmelser**§ 1-1. Formål**

Lovens formål er å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og fremtidsrettede elektroniske kommunikasjonstjenester, gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for bærekraftig konkurranse, samt stimulere til næringsutvikling og innovasjon.

§ 1-2. Saklig virkeområde

Loven gjelder virksomhet knyttet til overføring av elektronisk kommunikasjon med tilhørende infrastruktur, tjenester, utstyr og installasjoner. Forvaltning og bruk av det elektromagnetiske frekvensspekteret og nummer, navn og adresser er omfattet. Det samme gjelder all utstråling av elektromagnetiske bølger fra elektronisk kommunikasjon og all utilsiktet utstråling av elektromagnetiske bølger som kan forstyrre elektronisk kommunikasjon.

Kongen kan i tilstilfelle avgjøre hva som skal anses å falle innenfor lovens saklige virkeområde.

§ 1-3. Geografisk virkeområde

Loven gjelder også for norske skip og luftfartøy og for anlegg og innretninger av enhver art med tilknytning til petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen.

Kongen fastsetter i hvilken utstrekning loven gjelder for Jan Mayen, bilandene og Antarktis og fastsetter de unntaks- og særregler som følger av internasjonale overenskomster som Norge har sluttet seg til, eller som er nødvendige på grunn av de stedlige forhold.

Kongen kan avgrense lovens geografiske virkeområde og fastsette bestemmelser om lovens anvendelse på utenlandsregistrert skip i norsk territorialfarvann og utenlandsregistrert luftfartøy i norsk luftrom.

§ 1-4. Myndighet etter loven

Myndighet etter loven er Kongen, departementet og Post- og teletilsynet. Kongen kan bestemme funksjonsfordelingen innen myndigheten, og kan bestemme at andre offentlige organer eller private skal ha myndighet på begrensede områder etter loven.

§ 1-5. Definisjoner

I denne lov menes med:

1. elektronisk kommunikasjon: overføring av lyd, tekst, bilder eller andre data ved hjelp av elektromagnetiske signaler i fritt rom eller kabel i et system for signaltransport.
2. elektronisk kommunikasjonsnett: system for elektronisk kommunikasjon der radioutstyr, svitsjer, annet koplings- og dirigeringsutstyr, tilhørende utstyr eller funksjoner inngår.
3. nettermineringspunkt: tilkoplingspunkt mellom elektronisk kommunikasjonsnett og terminalutstyr.
4. elektronisk kommunikasjonstjeneste: tjeneste som helt eller i det vesentlige omfatter formidling av elektronisk kommunikasjon og som normalt ytes mot vederlag.
5. telefontjeneste: elektronisk kommunikasjonstjeneste som overfører tale mellom terminalutstyr koblet til nettermineringspunkter i et elektronisk kommunikasjonsnett.

6. overføringskapasitet: elektronisk kommunikasjonstjeneste i form av fast etablert kapasitet for signaltransport som innsatsfaktor for produksjon av tjeneste eller som transport mellom ulike geografiske adresser for sluttbrukere.
7. offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste: elektronisk kommunikasjonstjeneste som er tilgjengelig for allmennheten eller beregnet til bruk for allmennheten.
8. terminalutstyr: produkt eller deler av produkt som kan nyttes til elektronisk kommunikasjon og som er beregnet for direkte eller indirekte tilknytning til nettermineringspunkt i elektronisk kommunikasjonsnett.
9. radioutstyr: produkt eller deler av produkt som tilsiktet utstråler eller mottar elektromagnetiske bølger overført i fritt rom, med unntak av mottaker for analog kringkasting.
10. samtrafikk: funksjon som tilrettelegger for formidling av trafikk mellom tilbydere slik at sluttbrukere kan kommunisere med hverandre og ha tilgang til offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste uavhengig av tilbydertilknytning.
11. samlokalisering: felles bruk av eiendom i form av lokaler, master, føringsveier for kabler m.m. som nyttes eller vil bli nyttet til plassering av utstyr for elektronisk kommunikasjon.
12. bruker: enhver fysisk eller juridisk person som bruker elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste til egen bruk eller som innsatsfaktor for produksjon av andre tjenester.
13. sluttbruker: enhver fysisk eller juridisk person som inngår avtale om tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste til eget bruk eller utlån.
14. tilbyder: enhver fysisk eller juridisk person som tilbyr andre tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste.

Kapittel 2 Generelle bestemmelser

§ 2-1. Registreringsplikt

Myndigheten kan gi forskrifter om registreringsplikt for tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett eller offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste dersom det er nødvendig for å føre tilsyn med markedet. Registreringspliktig tilbyder skal registrere virksomheten hos myndigheten senest samtidig med at virksomheten påbegynnes.

§ 2-2. Måling og informasjon om kvalitet

Tilbyder av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste skal måle og informere om kvalitet på tjeneste som tilbys til sluttbruker.

Myndigheten kan gi forskrifter om målemetoder og krav til informasjon.

§ 2-3. Krav til nett, tjeneste, tilhørende utstyr og installasjoner

Myndigheten kan stille krav til elektronisk kommunikasjonsnett, -tjeneste, tilhørende utstyr, installasjoner og bruk av standarder for å sikre samvirke mellom nett og tjeneste, kvalitet, effektiv utnyttelse av kapasitet i nett som nyttes av flere tilbydere, sikre liv og helse eller unngå skadelig interferens.

Myndigheten kan gi forskrifter om forholdene regulert i første ledd.

§ 2-4. Leveringsvilkår

Tilbyder av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste til sluttbruker kan pålegges å utarbeide og offentliggjøre leveringsvilkår for slikt tilbud.

Tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett som anvendes til offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste og tilbyder av slik tjeneste kan endre eller stenge tilgang til nett eller tjeneste tidligst en måned etter at det er varslet om endring eller opphør. Bruker som ikke godtar nye leveringsvilkår kan heve avtalen med øyeblikkelig virkning. I varslet til bruker skal det informeres om retten til å heve avtalen.

Myndigheten kan gi forskrifter om leveringsvilkår.

§ 2-5. Tillatte bruksbegrensninger

Myndigheten kan pålegge tilbyder å gjennomføre bruksbegrensning i elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste av hensyn til rikets sikkerhet eller andre viktige samfunnsinteresser.

Tilbyder skal gjennomføre nødvendige bruksbegrensninger i nødssituasjoner som innebærer alvorlige trusler mot liv eller helse, sikkerhet eller offentlig orden eller fare for sabotasje mot nett eller tjeneste.

Tilbyder kan straks frakople radio- og terminalutstyr når det er nødvendig av hensyn til kommunikasjonssikkerhet eller nettets integritet og dersom tilbyder uten forsinkelse tilbyr alternativ løsning. Kostnadene med å tilby alternativ løsning bæres av tilbyder.

Myndigheten kan gi tilbyder tillatelse til å nekte tilkøpling eller å frakople radio- og terminalutstyr som ikke tilfredsstiller krav etter § 8-1, eller som forårsaker skadelig interferens eller alvorlig skade på nettet.

Frakøpling skal straks varsles til myndigheten. Tilbyder skal såfremt det er mulig, gi begrunnet varsel om andre bruksbegrensninger til myndigheten. Tilbyder skal såfremt det er mulig, gi begrunnet varsel om frakøpling og andre bruksbegrensninger til berørte sluttbrukere og andre berørte tilbydere. Berørte sluttbrukere og tilbydere skal gis rett til å uttale seg til bruksbegrensning.

Bruksbegrensning etter annet ledd skal avbrytes så snart nødssituasjonen er over, og etter tredje ledd og fjerde ledd så snart sluttbruker godtgjør at nødvendig tillatelse foreligger eller ulovlig radio- og terminalutstyr er frakoplet nettet.

I andre tilfeller enn de som er nevnt i annet og tredje ledd krever gjennomføring av bruksbegrensning tillatelse fra myndigheten.

Myndigheten kan gi forskrifter om bruksbegrensninger og om unntak fra kravet om tillatelse.

§ 2–6. Anrop til nødmeldingstjeneste og geografisk lokalisering av nødanrop

Anrop til nødetatens nødmeldingstjeneste skal kunne foretas fra alle terminaler tilknyttet offentlig telefontjeneste.

Anrop til nødetatens nødmeldingstjeneste fra terminal direkte eller indirekte tilknyttet offentlig telefontjeneste skal kunne foretas uten vederlag og uten bruk av mynt, kort, kode eller annet tilgangsmiddel. Nummer til nødmeldingstjeneste skal være oppslått og godt synlig i eller ved allment tilgjengelig terminal for telefontjeneste.

Tilbyder av offentlig telefontjeneste og eier av elektronisk kommunikasjonsnett som brukes til levering av offentlig telefontjeneste skal uten betaling fra sluttbruker sikre at telefonnummer og nødvendige opplysninger for geografisk lokalisering av nødanrop overføres for alle anrop til nødetatene.

Det samme skal gjelde selv om sluttbruker har avtale om hemmelig telefonnummer eller har reservert seg mot fremvisning av anropende nummer hos oppringt sluttbruker.

Tilbyder av offentlig telefontjeneste kan etter søknad gis tidsbegrenset unntak fra plikten til å tilby opprinnelsesmarkering.

Myndigheten kan gi forskrifter om anrop til nødmeldingstjeneste og geografisk lokalisering av nødanrop.

§ 2–7. Kommunikasjonsvern mv.

Tilbyder skal gjennomføre nødvendige sikkerhetstiltak til vern av kommunikasjon i egne elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester. Ved særlig risiko for brudd på sikkerheten skal tilbyder informere abonnenten om risikoen.

Trafikkdata skal slettes eller anonymiseres så snart de ikke lenger er nødvendig for kommunikasjons- eller faktureringsformål, med mindre annet er bestemt i eller i medhold av lov. Annen behandling av trafikkdata krever samtykke fra bruker.

Myndigheten kan gi forskrifter om forhold regulert i første og annet ledd.

§ 2–8. Tilrettelegging for lovbestemt tilgang til informasjon

Tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett som anvendes til offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste og tilbyder av slik tjeneste skal tilrettelegge nett og tjeneste slik at lovbestemt tilgang til informasjon om sluttbruker og elektronisk kommunikasjon sikres.

Tilbyders driftskostnader knyttet til oppfyllelse av tilretteleggingsplikten dekkes av staten for de merkostnader som følger av disse tjenestene.

Myndigheten kan gi forskrifter om tilretteleggingsplikten etter første ledd, herunder om plikt til å lagre trafikkdata i en bestemt periode.

§ 2–9. Taushetsplikt

Tilbyder og installatør plikter å bevare taushet om innholdet av elektronisk kommunikasjon og andres bruk av elektronisk kommunikasjon, herunder opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter. De plikter å gjennomføre tiltak for å hindre at andre enn de som opplysningene gjelder får anledning til selv å skaffe seg kjennskap til slike opplysninger. Opplysningene kan heller ikke nyttes i egen virksomhet eller i tjeneste eller arbeid for andre, med unntak av statistiske opplysninger om nettrafikk som er anonymisert og ikke gir informasjon om innretninger eller tekniske løsninger.

Taushetsplikt etter første ledd gjelder også for enhver som utfører arbeid eller tjeneste for tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste, installatør, teknisk kontrollorgan eller myndigheten, også etter at vedkommende har avsluttet arbeidet eller tjenesten.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at det gis opplysninger til påtalemyndigheten eller politiet om avtalebasert hemmelig telefonnummer eller andre abonnementsopplysninger, samt elektronisk kommunikasjonsadresse. Det samme gjelder ved vitnemål for retten. Taushetsplikten er heller ikke til hinder for at opplysninger som nevnt i første ledd gis til annen myndighet i medhold av lov.

Anmodning fra påtalemyndigheten eller politiet om opplysninger som omhandlet i tredje ledd skal etterkommes med mindre særlige forhold gjør det utilrådelig.

Myndigheten kan gi forskrifter om taushetsplikt, om omfanget av unntaket etter tredje ledd og opplysningsplikten etter fjerde ledd.

Annen lovbestemt taushetsplikt gjelder i tillegg til denne paragrafen.

§ 2–10. Sikkerhet og beredskap

Tilbyder skal tilby elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste med nødvendig sikkerhet for brukerne i fred, krise og krig. Tilbyder skal opprettholde nødvendig beredskap, og viktige samfunnsaktører skal prioriteres ved behov.

Myndigheten kan, for å sikre oppfyllelse av nasjonale behov for elektronisk kommunikasjonssikkerhet, gi forskrift, treffe enkeltvedtak eller inngå avtale om at tilbyder skal gjennomføre tiltak i henhold til første ledd. Slike tiltak kan blant annet gjelde:

1. innføring av spesielle funksjoner og tjenester i elektroniske kommunikasjonsnett, driftssystemer og driftsorganisasjoner
2. beredskapsplanlegging og beredskapsplaner, herunder bidrag til nasjonale beredskapsplaner og deltagelse i øvelser
3. fysisk sikring av viktige installasjoner i elektroniske kommunikasjonsnett
4. formidling av viktig melding fra statsmyndighet.

Myndigheten kan pålegge tilbyder å inngå samarbeid med annen nasjonal eller internasjonal virksomhet når dette følger av internasjonal avtale.

Tilbyder skal i utgangspunktet dekke kostnader ved sikkerhets- og beredskapstiltak etter denne paragrafen. Tilbyderes reelle merkostnader forbundet med levering av sikkerhets- og beredskapstiltak, skal kompenseres av staten med basis i fyldestgjørende dokumentasjon som fremskaffes av tilbydere. Med merkostnad menes kostnad som vil falle bort uten pålegget, utover kostnaden ved en ren kommersiell tilpasning.

Tilbyder kan nektes tilgang til markedet dersom dette er nødvendig av hensyn til offentlig sikkerhet, helse eller andre særlige forhold.

§ 2–11. Sikring av fortsatt levering ved konkurs hos tilbyder mv.

Tilbyder skal legge planer som sikrer fortsatt levering til egne kunder i minimum to uker i tilfelle konkurs, åpning av gjeldsforhandling eller som følge av betalingsinnstilling. Slike planer kan omfatte forsikringsordning, avtale om samarbeid mellom tilbydere, privat fondsordning eller lignende.

Planene og eventuelle endringer i disse skal sendes til myndigheten. Myndigheten skal føre tilsyn med planene og kan sette krav til innhold. Myndigheten kan fritta tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste fra plikten til å utarbeide planer.

Tilbyder skal underrette myndigheten om begjæring om gjeldsforhandlinger eller konkurs som tilbyder sender til tingretten. Tingretten skal straks underrette myndigheten om gjeldsforhandlinger eller konkurs som åpnes hos tilbyder.

Når det som følge av konkursoåpning hos en tilbyder oppstår fare for driftsstans, kan myndigheten i særlige tilfeller så langt det er nødvendig for å sikre brukernes kommunikasjon, pålegge fortsatt drift i inntil to uker, herunder pålegge boet å tre inn i hele eller deler av skyldnerens løpende avtaler. I vurderingen av om slike pålegg skal gis, skal det tas hensyn til om viktige samfunnsinteresser vil bli skadelidende som følge av driftsstans. Det skal også tas hensyn til boets økonomi. Tilsvarende gjelder dersom åpning av gjeldsforhandling etter konkursloven ellers vil føre til driftsstans.

Pålagt drift etter fjerde ledd er uten innvirkning på boets rett til å velge om det vil tre inn i skyldneres avtaler etter dekningsloven § 7–3 og på boets ansvar etter dekningsloven § 7–4, etter påleggets utløp. Avtalefestet oppsigelsestid og frister for oppsigelse i dekningsloven § 7–6 første ledd er ikke til hinder for at pålegg om å tre inn i løpende avtale gis for en periode som angitt i fjerde ledd i paragrafen her.

Myndigheten kan gi forskrifter om planene etter første ledd, unntak fra plikten til å utarbeide planer, og sikring av fortsatt levering i situasjoner som nevnt i fjerde ledd.

§ 2–12. Fellesfakturert tjeneste

Myndigheten kan gi forskrifter om fellesfakturerte tjenester.

§ 2–13. Maritim oppgjørsvirksomhet

Tilbyder av avregning og betalingsformidling for bruk av elektronisk kommunikasjonstjeneste fra skip (maritim oppgjørsvirksomhet) må registrere seg hos myndigheten for å kunne foreta avregning og betalingsformidling for norske skip.

Myndigheten kan gi forskrifter om registrering av maritim oppgjørsvirksomhet og krav til utøvelse av denne, herunder om pålegg om sikkerhetsstillelse for ansvar som foretaket kan pådra seg under utøvelse av virksomheten, varighet og opphør og begrensning i antall virksomheter som kan registreres eller godkjennes.

§ 2–14. Installatør

Tilbyder av installasjon, vedlikehold eller sammenkopling av elektronisk kommunikasjonsnett eller utstyr for elektronisk kommunikasjon, skal være kvalifisert og ha tillatelse fra myndigheten. Det samme gjelder den som i næringsøyemed foretar installasjon, vedlikehold eller sammenkopling til eget bruk.

Tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett skal nytte installatør som nevnt i første ledd ved installasjon, vedlikehold og sammenkopling av nett.

Myndigheten kan tilbakekalle tillatelse dersom installatør i sin virksomhet ikke overholder krav fastsatt i eller i medhold av denne lov.

Myndigheten kan gi forskrifter om krav til installatør.

Kapittel 3 Sterk markedsstilling

§ 3–1. Sterk markedsstilling

En tilbyder har sterk markedsstilling når tilbyder alene eller sammen med andre har økonomisk styrke i et relevant marked som gjør at tilbyder i stor grad kan opptre uavhengig av konkurrenter, kunder og forbrukere. Sterk markedsstilling i ett marked kan føre til at en tilbyder har sterk markedsstilling i et tilgrensende marked.

Myndigheten kan gi forskrifter om sterk markedsstilling.

§ 3–2. Relevante markeder

Myndigheten skal definere relevante produkt- og tjenestemarkeder og geografiske markeder i henhold til EFTAs overvåkningsorgans anbefaling om relevante produkt- og tjenestemarkeder innenfor området for elektronisk kommunikasjon.

Når myndigheten definerer markeder etter første ledd som avviker fra forhåndsdefinerte felleseuropeiske markeder, skal konsultasjonsprosedyren i § 9–3 følges.

§ 3–3. Markedsanalyse og utpeking av tilbyder med sterk markedsstilling

Myndigheten skal foreta markedsanalyser i henhold til EFTAs overvåkningsorgans retningslinjer for markedsanalyser og beregning av sterk markedsstilling på området for elektronisk kommunikasjon. Myndigheten utpeker, opprettholder eller trekker tilbake utpeking av tilbyder med sterk markedsstilling på bakgrunn av markedsanalyser.

Myndigheten kan gi forskrifter om markedsanalyser.

§ 3–4. Plikter for tilbyder med sterk markedsstilling

Tilbyder som har sterk markedsstilling skal pålegges en eller flere særlige plikter som følger av §§ 4–1, 4–4, 4–5, 4–6, 4–7, 4–8, 4–9 og 4–10.

Myndigheten kan i særlige tilfeller pålegge tilbyder som har sterk markedsstilling plikter utover det som følger av §§ 4–1, 4–4, 4–5, 4–6, 4–7, 4–8, 4–9 og 4–10. I slike tilfeller skal konsultasjonsprosedyren i § 9–3 følges.

Plikter etter første og annet ledd som pålegges i det enkelte tilfelle skal være egnet til å fremme bærekraftig konkurranse, samt legge forholdene til rette for nasjonal og internasjonal utvikling i markedet. Myndigheten kan endre pålagte plikter.

Myndigheten kan gi forskrifter om plikter som pålegges tilbyder med sterk markedsstilling.

Kapittel 4 Tilgang mv.

§ 4–1. Tilgang

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling å imøtekomme enhver rimelig anmodning om å inngå eller endre avtale om tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste.

I vurderingen av om en anmodning er rimelig skal det blant annet foretas en avveining av tilbyders interesse i å disponere egen infrastruktur mot behovet for å gi andre tilgang som er nødvendig for å kunne tilby konkurrerende tjenester. I vurderingen av hva som er nødvendig skal det tas hensyn til om det i lys av markedsutviklingen er teknisk og bedriftsøkonomisk mulig å anlegge eller bruke konkurrerende infrastruktur. I vurderingen av om en anmodning er rimelig skal det i tillegg tas hensyn til:

1. tilgjengelig kapasitet
2. tilbyders investeringer i forhold til risikoen investeringene har vært forbundet med
3. bærekraftig konkurranse
4. behov for å ivareta nettets integritet
5. immaterielle rettigheter
6. etablering av felles-europeiske tjenester.

Tilbyder med sterk markedsstilling skal dokumentere og begrunne avslag på anmodning om tilgang.

Myndigheten kan når det er nødvendig for å sikre alle-til-alle-kommunikasjon, pålegge enhver tilbyder tilgangsforsiktelser. Slike forpliktelser kan omfatte plikt til å inngå avtale. Pålegg etter dette ledd skal følge prosedyrene i §§ 9–2 og 9–3.

Myndigheten kan gi forskrifter om tilgang, herunder tekniske og administrative vilkår for tilgang.

§ 4–2. Samtrafikk

Enhver tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste har rett og plikt til å forhandle med andre tilbydere om samtrafikk for tilbud av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste.

Myndigheten kan når det er nødvendig for å sikre alle-til-alle-kommunikasjon, pålegge enhver tilbyder samtrafikkforpliktelser. Slike forpliktelser kan omfatte plikt til å inngå avtale. Pålegg etter dette ledd skal følge prosedyrene i §§ 9–2 og 9–3.

Tilbyder skal innenfor de områdene vedkommende har sterk markedsstilling, imøtekomme enhver rimelig anmodning om å inngå eller endre avtale om samtrafikk. I vurderingen av om en anmodning er rimelig skal det foretas en avveining i samsvar med § 4–1 annet ledd. Tilbyder med sterk markedsstilling skal dokumentere og begrunne avslag på anmodning om samtrafikk.

Myndigheten kan gi forskrifter om samtrafikk.

§ 4–3. Tilgang til radio og fjernsyn

Tilbyder av adgangskontrolltjeneste for digital radio og fjernsyn skal imøtekomme enhver rimelig anmodning om tilgang fra innholdsleverandører. Vilklårene for tilgang skal være objektive, rimelige og ikke-diskriminerende, bygge på saklige kriterier og være offentlig tilgjengelig. Tilbyder skal dokumentere og begrunne avslag på anmodning om tilgang. Samme krav kan pålegges tilbyder av andre funksjoner som kan begrense tilgangen til digital radio og fjernsyn.

Myndigheten kan gjøre unntak fra kravet i første ledd, dersom en markedsanalyse viser at en tilbyder ikke har sterk markedsstilling i det relevante markedet, og tilgangen på digital radio- og fjernsynstjeneste ikke blir redusert.

Myndigheten kan gi forskrifter om adgangskontrolltjenester og andre funksjoner som kan begrense tilgangen til radio og fjernsyn, herunder fastsette krav til overføring og mottak av digitale fjernsynstjenester og fjernsynsprogrammer og stille krav til innehaver av immaterielle rettigheter til produkter og adgangskontrolltjeneste.

§ 4–4. Samlokalisering og annen felles utnyttelse av infrastruktur

Myndigheten kan pålegge tilbyder som får rett til ekspropriasjon etter § 12–3 plikt til å gi annen tilbyder uten tilsvarende rett adgang til samlokalisering.

Myndigheten kan pålegge tilbydere felles utnyttelse av infrastruktur når hensynet til effektiv bruk av ressurser, hensynet til helse, miljø, sikkerhet eller andre samfunnsmessige hensyn tilsier at duplisering av infrastruktur bør unngås.

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling plikt til å imøtekomme rimelig anmodning om samlokalisering eller annen felles utnyttelse av infrastruktur innenfor det marked der tilbyderen har sterk markedsstilling, når dette er egnet til å fremme bærekraftig konkurranse.

Tilbyder med sterk markedsstilling på marked for produktene og full og delt tilgang til det faste aksessnettets skal tilby samlokalisering til annen tilbyder ved rimelig anmodning om slik tilgang.

I vurderingen av om en anmodning er rimelig etter tredje og fjerde ledd skal det foretas en avveining i samsvar med § 4–1 annet ledd. Tilbyder med sterk markedsstilling skal dokumentere og begrunne avslag på anmodning om samlokalisering og annen felles utnyttelse av infrastruktur.

Pålegg etter første, annet og tredje ledd følger prosedyren i § 9–2.

Myndigheten kan gi forskrifter om samlokalisering og om felles utnyttelse av infrastruktur.

§ 4–5. Informasjons- og støttesystemer

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling en plikt til å imøtekomme enhver rimelig anmodning om å gi tilgang til informasjons- og støttesystemer, dersom slik tilgang er nødvendig for at anmoder skal kunne levere konkurrerende tjenester. I vurderingen av om en anmodning er rimelig skal det foretas en avveining i samsvar med § 4–1 annet ledd.

Tilbyder med sterk markedsstilling for produktene og full og delt tilgang til det faste aksessnettets skal gi tilgang til informasjons- og støttesystemer.

Myndigheten kan gi forskrifter om tilgang til informasjons- og støttesystemer.

§ 4–6. Offentliggjøring og standardtilbud

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling å offentliggjøre spesifisert informasjon eller utarbeide og offentliggjøre standard-tilbud for elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste. Plikten til å offentliggjøre spesifisert informasjon kan blant annet omfatte:

1. regnskapsinformasjon
2. tekniske spesifikasjoner, herunder grensesnitt som brukes ved nettermineringspunktene, samt hvilke standarder som er nyttet
3. nettverksegenskaper
4. priser
5. andre vilkår og betingelser for levering og bruk.

Myndigheten kan kreve at tilbud etter første ledd er tilstrekkelig oppdelt i enkeltelementer med tilhørende vilkår basert på behov i markedet slik at bruker ikke må akseptere tjenester, funksjoner eller ytelser som det ikke er anmodet om.

Tilbyder med sterk markedsstilling for produktene og full og delt tilgang til det faste aksessnettets skal utarbeide et standardtilbud om tilgang til det faste aksessnettets. Tilbudet skal være tilstrekkelig oppdelt slik at den som anmoder ikke betaler for tjenester, funksjoner eller ytelser som det ikke er anmodet om.

Myndigheten kan gi pålegg om hvor, hvordan og på hvilke vilkår informasjonen skal gjøres offentlig tilgjengelig, samt pålegge endringer i tilbudet.

Myndigheten kan gi forskrifter om offentliggjøring og standardtilbud.

§ 4–7. Ikke-diskriminering

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling å tilby samtrafikk og tilgang til eksterne tilbydere på ikke-diskriminerende vilkår.

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling å tilby samtrafikk og tilgang til andre tilbydere på samme eller likeverdige vilkår og til samme eller likeverdige kvalitet som det tilbys egen virksomhet, datterselskaper eller partnervirksomheter.

På forespørsel skal anvendelse i egen virksomhet rapporteres til myndigheten, jf. § 10–3.

Myndigheten kan gi forskrifter om ikke-diskriminering.

§ 4–8. Strukturelt og regnskapsmessig skille

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling å opprette regnskapsmessig skille mellom ulike virksomhetsområder eller mellom spesifiserte aktiviteter knyttet til samtrafikk og tilgang.

Tilbyder som gir tilgang til adgangskontrollsystemer for digital radio og fjernsyn skal opprette regnskapsmessig skille mellom slik virksomhet og annen virksomhet. Dersom myndigheten etter markedsanalyse, jf. § 3–3, finner at slikt pålegg ikke er forholdsmessig, skal plikten til regnskapsmessig skille oppheves.

Tilbyder med ene- eller særrettsvirksomhet innen andre områder enn elektronisk kommunikasjon, kan pålegges å organisere tilbud om elektronisk kommunikasjonsnett som anvendes til offentlig elektronisk kommunikasjonsjeneste og slik tjeneste regnskapsmessig utskilt eller i egen juridiske enhet.

Myndigheten kan pålegge tilbyder som er vertikalt integrert å offentliggjøre engrospriser, samt internpriser.

Myndigheten kan gi pålegg om hvilke regnskapsmetoder og -prinsipper som skal anvendes.

Tilbyder skal gjøre regnskapsinformasjon tilgjengelig på forespørsel, jf. § 10–3.

Myndigheten kan gi forskrifter om strukturelt og regnskapsmessig skille.

§ 4–9. Pris- og regnskapsregulering

Myndigheten kan pålegge tilbyder med sterk markedsstilling prisforpliktelser for tilgang og samtrafikk i tilfeller hvor tilbyder kan utnytte sin markedsstilling til skade for sluttbrukerne i markedet ved å opprettholde et uforholdsmessig høyt prisnivå, eller ved å etablere prisklemmer for konkurrerende tilbyder.

Myndigheten kan pålegge tilbyder etter første ledd bruk av bestemte metoder for prisregulering. Myndigheten kan pålegge tilbyder å dokumentere at prisene er i samsvar med forpliktelsene.

Myndigheten kan pålegge tilbyder som nevnt i første ledd bruk av bestemte systemer for føring av kostnadsregnskap. Beskrivelse av pålagte systemer for føring av kostnadsregnskap, herunder en oversikt over hovedkategorier for kostnader og hvilke fordelingsnøkler som anvendes, skal offentliggjøres. Bekreftelse på at kostnadsregnskapet er i samsvar med fastsatt system for føring av kostnadsregnskap skal utarbeides av ekstern revisor, og offentliggjøres årlig.

Myndigheten kan gi forskrifter om pris- og regnskapsregulering.

§ 4–10. Regulering av sluttbrukertjeneste

Myndigheten kan når regulering etter § 4–9 ikke fører frem, pålegge tilbyder med sterk markedsstilling regulering av sluttbrukertjeneste. Forpliktelsene kan blant annet omfatte forbud mot overprising, prisdumping, prisdiskriminering eller urimelig koblingssalg. Myndighetene kan i slike tilfeller nytte virkemidlene maksimalpriser, kostnadsorientering, geografisk utligning mv.

§ 4–11. Fast forvalg og forvalg ved bruk av prefiks

Tilbyder med sterk markedsstilling på tilgang til offentlig telefontjeneste i fastnett og som kontrollerer tilgang til sluttbrukere, skal tilby fast forvalg og forvalg ved bruk av prefiks til kostnadsorienterte priser. Pris for slikt forvalg skal fastsettes mellom tilbyderne slik at sluttbruker ikke faktureres særskilt for dette.

Myndigheten kan gi forskrifter om fast forvalg og forvalg ved bruk av prefiks.

§ 4–12. Minimumstilbud av overføringskapasitet

Tilbyder med sterk markedsstilling på hele eller deler av fastsatt minimumstilbud for overføringskapasitet skal tilby slik overføringskapasitet til andre tilbydere. Tilbudet skal tilbys på ikke-diskriminerende vilkår og til kostnadsorienterte priser.

Tilbyder etter første ledd skal utarbeide og offentliggjøre leveringsvilkår for minimumstilbudet. Myndigheten kan gjøre unntak fra kravet om offentliggjøring når dette vil virke urimelig.

Myndigheten kan gi forskrifter om overføringskapasitet, herunder fastsette omfanget og innholdet i minimumstilbudet.

Kapittel 5 Leveringspliktige tjenester og spesielle samfunnspålagte oppgaver

§ 5–1. Leveringspliktige tjenester

Myndigheten kan inngå avtale med eller ved pålegg utpeke, en eller flere tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester for å sikre tilbud av følgende leveringspliktige tjenester:

1. tilgang til offentlig telefontjeneste og digitalt elektronisk kommunikasjonsnett over hele landet
2. offentlige betalingstelefoner
3. nummeropplysningstjeneste
4. telefonkatalog
5. særlige tjenester til funksjonshemmede og andre sluttbrukere med spesielle behov.

Myndigheten kan stille nærmere krav til innhold i pliktene etter første ledd, blant annet om priser til sluttbrukere, geografisk enhetspris, kvalitetskrav til tjenestene, måling av kvalitet og informasjon.

Myndigheten kan gi forskrifter om leveringspliktige tjenester.

§ 5–2. Finansiering av leveringspliktige tjenester

Når tilbyder etter § 5–1 påføres en urimelig byrde ved å tilby leveringspliktig tjeneste og tilbyder anmoder om det, kan kostnadene dekket av et finansieringsfond. Tilbyderen må sammen med kravet om kostnadsdekning legge frem en beregning over nettokostnadene knyttet til de leveringspliktige tjenestene.

Myndigheten kan pålegge tilbyder å bidra til finansiering av et finansieringsfond. Anbudskonkurranse skal avholdes dersom leveringspliktig tjeneste finansieres gjennom et finansieringsfond.

Myndigheten kan gi forskrifter om beregning av kostnader ved å tilby leveringspliktig tjeneste, finansieringsfond og plikt for tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste til å bidra til finansieringsfond eller på annen måte dele kostnadene ved å tilby leveringspliktige tjenester.

§ 5–3. Spesielle samfunnsplågte oppgaver

Myndigheten kan inngå avtale med eller ved pålegg utpeke, en eller flere tilbydere av elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste for å sikre tilbud av følgende spesielle samfunnsplågte oppgaver:

1. ytelser til nød- og sikkerhetstjenesten (kystradioen) til dekning av de oppgaver innen kystradioens dekningsområde som Norge har påtatt seg gjennom internasjonale overenskomster
2. ytelser vedrørende Svalbard.

Merkostnader ved avtaler eller pålegg etter denne paragrafen skal dekket av staten.

Myndigheten kan gi forskrifter om spesielle samfunnsplågte oppgaver etter første ledd.

Kapittel 6 Frekvensforvaltning og satellittbaneposisjoner**§ 6–1. Nasjonal frekvensplan**

Myndigheten skal fastsette nasjonal plan for bruk av det elektromagnetiske frekvensspekteret. Nasjonal frekvensplan skal fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser og hensynet til å unngå skadelig interferens, og skal fastsettes innenfor rammene av internasjonale overenskomster som Norge har sluttet seg til.

Nasjonal frekvensplan skal være offentlig tilgjengelig.

§ 6–2. Tillatelse til bruk av frekvenser

Frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret kan ikke tas i bruk uten at det foreligger tillatelse fra myndigheten.

Ved tildeling av frekvenser skal det tas hensyn til effektiv bruk av samfunnets ressurser gjennom bærekraftig konkurranse, fri bevegelighet for tjenester og harmonisert bruk av frekvenser.

Myndigheten kan nekte å gi tillatelse etter første ledd når det følger av hensyn som angitt i annet ledd.

Myndigheten kan gi forskrifter om bruk av frekvenser.

§ 6–3. Vilkår for frekvenstillatelser

Det kan knyttes vilkår til tillatelser om bruk av frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret. Slike vilkår kan gjelde:

1. angivelse av tjeneste, nettype eller teknologi frekvensene skal brukes til
2. faktisk og effektiv bruk av frekvensene
3. geografisk og befolkningsmessig dekning
4. tekniske og operasjonelle forhold for å unngå skadelig interferens og for å begrense risikoen ved elektromagnetisk stråling
5. tillatelsens varighet
6. retten til å overdra tillatelse
7. vederlag for tillatelse
8. individuelle forpliktelser i samsvar med tilbud
9. forpliktelser i henhold til relevante internasjonale overenskomster om bruk av frekvenser.

§ 6–4. Fremgangsmåte ved begrensning av antallet frekvenstillatelser

Myndigheten kan begrense antallet tillatelser til bruk av nærmere bestemte frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret dersom dette er nødvendig for å ivareta brukernes interesser og for å legge til rette for bærekraftig konkurranse. Begrensning av antallet frekvenstillatelser skal skje i samsvar med følgende fremgangsmåte:

1. interesserte skal gis anledning til å uttale seg i samsvar med § 9–2
2. avgjørelse om å begrense antallet tillatelser til bruk av frekvenser skal begrunnes og offentliggjøres
3. interesserte skal inviteres til å søke de ledige frekvenstillatelsene.

Ved utlysning av et begrenset antall tillatelser skal utvelgelseskriteriene være objektive, transparente, ikke-diskriminerende og forholdsmessige.

§ 6–5. Overdragelse av tillatelse til bruk av frekvenser

Myndigheten kan fatte enkeltvedtak som gir innehaver av tillatelse til bruk av frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret rett til å overdra tillatelsen.

Før slik overdragelse finner sted, skal innehaver underrette myndigheten om den planlagte overdragelsen. Myndigheten kan gi pålegg om at overdragelsen skal skje i samsvar med fastlagte prosedyrer, samt på en måte som sikrer konkurransen og harmonisert bruk av frekvensene i tråd med nasjonal frekvensplan.

Myndigheten skal offentliggjøre informasjon om overdragelse av tillatelse til bruk av frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret.

Myndigheten kan gi forskrifter om adgang til og vilkår for overdragelse av tillatelse til bruk av frekvenser.

§ 6-6. *Satellittbaneposisjoner*

Etter anmodning skal myndigheten på åpne, transparente, objektive og ikke-diskriminerende vilkår gjennomføre innmelding av satellittbaneposisjon til internasjonalt register.

Myndigheten kan gi forskrifter om krav til anmodning og innmeldingsprosessen.

§ 6-7. *Regressansvar*

I den utstrekning Norge i henhold til internasjonal overenskomst har utbetalt erstatning for skade voldt av romgjenstand, kan myndigheten kreve regress hos ansvarlig virksomhet.

Den som anmoder om innmelding av satellittbaneposisjon må stille sikkerhet gjennom forsikring eller garanti for erstatningsforpliktelse som den norske stat kan pådra seg etter internasjonal overenskomst som Norge har sluttet seg til.

Myndigheten kan gi forskrifter om sikkerhetsstillelse ved innmelding av satellittbaneposisjon.

Kapittel 7 Forvaltning av nummer, navn og adresser

§ 7-1. *Planer for nummer, navn og adresser. Tillatelse til bruk*

Myndigheten fastsetter nummerplaner og planer for navn og adresser for elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste.

Myndigheten kan gi tillatelse til bruk av nummer, nummerserier, navn og adresser i samsvar med de fastsatte planene. Nummer, nummerserier, navn og adresser kan ikke tas i bruk uten at det foreligger tillatelse fra myndigheten.

Myndigheten kan gi forskrifter om tillatelse til bruk av nummer, navn og adresser og om bruk av nummerplaner og planer for navn og adresser.

Kompetansen etter første til tredje ledd omfatter også private nummer-, navn- og adresseressurser. Forbudet i annet ledd annet punktum omfatter ikke private ressurser.

§ 7-2. *Pålegg om bruk av nummer, navn og adresser*

Myndigheten kan gi pålegg om å ta i bruk og overta nummer, nummerserier, navn og adresser, samt å ta i bruk planer for nummer, navn og adresser.

Myndigheten kan gi nærmere forskrifter om slike pålegg.

§ 7-3. *Nummerportabilitet*

Tilbyder av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste skal tilby nummerportabilitet i form av tilbyderportabilitet til kostnadsorientert pris.

Myndigheten kan gi forskrifter om nummerportabilitet, herunder fastsette plikt for tilbyder av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste til å tilby geografisk portabilitet og tjenesteportabilitet.

§ 7-4. *Nummer, navn og adresseopplysning*

Tilbyder skal løpende melde opplysninger om bruk av nummer, navn og adresser og tilknyttede sluttbrukere til tilbydere av opplysningstjenester.

Myndigheten kan gi forskrifter om krav til tilbyders plikter og sluttbrukeres rettigheter i forhold til opplysningstjenester.

§ 7-5. *Database*

Myndigheten kan gi pålegg om bruk av database som anvendes i forbindelse med elektronisk kommunikasjon og som inneholder opplysninger om eller er knyttet til nummer, navn eller adresser.

Myndigheten kan utpeke organisasjon for administrasjon av slike databaser.

Myndigheten kan gi forskrifter om bruk av database og om utpeking.

Kapittel 8 Om tillatt utstyr, innførsel, omsetning og bruk

§ 8-1. *Rett til å besitte, omsette og ta i bruk radio- og terminalutstyr*

Radio- og terminalutstyr som omfattes av internasjonal overenskomst som Norge har sluttet seg til, og som oppfyller krav etter slik overenskomst, kan besittes, omsettes og tas i bruk. Slike krav omfatter krav til sikkerhet for liv og helse, krav til elektromagnetisk kompatibilitet, krav til hensiktsmessig bruk av det elektromagnetiske frekvensspekteret, øvrige krav i forskrifter fastsatt med hjemmel i siste ledd og krav til prosedyrer og merking. Frekvenstillatelse etter § 6-2 må om nødvendig foreligge.

Besittelse, omsetning og bruk av radio- og terminalutstyr som ikke omfattes av overenskomst etter første ledd, krever utstyrstillatelse fra myndigheten. Myndigheten kan nekte tillatelse dersom utstyret ikke oppfyller krav som angitt i første ledd. Det kan stilles vilkår for utstyrstillatelse eller gjøres unntak fra kravet om tillatelse.

Myndigheten kan gi forskrifter om krav til og vilkår for omsetning og bruk av radio- og terminalutstyr og om registrering av forhandlere av slikt utstyr. Den som er registrert etter forskrift fastsatt med hjemmel i dette ledd, kan innføre radio- og terminalutstyr selv om kravene i første og annet ledd ikke er oppfylt.

§ 8–2. Teknisk kontrollorgan

Myndigheten kan gi forskrifter om krav til teknisk kontrollorgan.

Kapittel 9 Saksbehandlingsregler**§ 9–1. Forholdet til forvaltningsloven**

Når ikke annet er bestemt gjelder forvaltningsloven for behandling av saker etter denne lov.

§ 9–2. Høring av enkeltvedtak

Alle interesserte aktører skal gis anledning til å uttale seg innenfor en rimelig frist før det treffes enkeltvedtak som kan ha betydelig innvirkning på det relevante marked. Det samme gjelder for enkeltvedtak etter § 4–4 første til tredje ledd. Høringen gjelder ikke for enkeltvedtak som fattes med hjemmel i § 9–3 tredje ledd og §§ 11–2 og 11–3.

Forslag til enkeltvedtak og uttalelser som nevnt i første ledd er offentlige, men likevel slik at opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt skal unntas fra offentlighet. Offentlighetsloven § 5 a annet ledd gjelder tilsvarende.

Paragrafen gjør ingen innskrenking i varslingsplikten etter forvaltningsloven § 16.

§ 9–3. Konsultasjonsprosedyre

Når enkeltvedtak etter §§ 3–2 annet ledd, 3–3, 3–4, 4–1 fjerde ledd og 4–2 annet ledd vil kunne påvirke handelen mellom EØS-landene, skal begrunnet forslag til vedtak sendes til EFTAs overvåkningsorgan for konsultasjon med sikte på europeisk harmonisering. EFTAs overvåkningsorgan og andre berørte myndigheter innenfor EØS-området kan kommentere forslag til vedtak innen en frist på en måned etter konsultasjonsprosedyrens start.

Når forslag til enkeltvedtak definerer nye markeder eller utpeker eller trekker tilbake utpeking av sterk markedsstilling, og EFTAs overvåkningsorgan finner at enkeltvedtaket:

1. kan påvirke handelen mellom EØS-landene eller
2. kan utgjøre en handelshindring i strid med EØS-avtalen eller
3. EFTAs overvåkningsorgan er i alvorlig tvil om forslaget til vedtak er i samsvar med EØS-retten

kan EFTAs overvåkningsorgan innen tre måneder etter konsultasjonsprosedyrens start, kreve at forslaget trekkes tilbake.

Når det av hensyn til å sikre konkurransen eller ivareta brukernes interesser er behov for en rask avklaring, kan det treffes vedtak uten forutgående konsultasjon. Slike vedtak skal, etter at de er truffet, følge prosedyren i første og annet ledd. Myndigheten kan omgjøre eller trekke vedtaket tilbake på bakgrunn av resultatene fra konsultasjonsprosedyren.

§ 9–4. Saksbehandlingstid ved søknad om frekvenstillatelse

Søknad om tillatelse til bruk av frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret skal avgjøres uten ugrunnet opphold og senest seks uker fra søknaden er mottatt. Saksbehandlingstiden kan i særlige tilfeller forlenges til åtte måneder.

For søknad som er omfattet av en folkerettslig plikt til å koordinere frekvenser i forhold til andre lands frekvensbruk, løper tidsfristen fra det tidspunkt myndigheten mottar svar på koordineringsforespørselen.

§ 9–5. Saksbehandlingstid ved søknad om bruk av nummer

Søknad om tillatelse til bruk av nummer som er reservert til særlige formål skal avgjøres uten ugrunnet opphold, og senest tre uker fra søknad er mottatt. Saksbehandlingstiden for nummer som skal tildeles ved auksjon eller liknende kan forlenges med inntil tre uker.

§ 9–6. Utveksling av taushetsbelagt informasjon mellom myndigheten og konkurransemyndighetene

Uten hinder av lovbestemt taushetsplikt skal myndigheten og konkurransemyndighetene gjensidig og etter forespørsel utveksle den informasjon som er nødvendig etter artikkel 3(5) i direktiv 2002/21/EF om et felles rammeverk for elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester.

Organet som mottar informasjon etter første ledd, skal ikke uten skriftlig samtykke fra avsenderorganet gi innsyn i informasjon som av avsenderorganet på tidspunktet for utveksling var unntatt offentlighet etter offentlighetsloven §§ 5 og 6. Myndigheten skal ikke, uten samtykke fra konkurransemyndighetene, gi innsyn i informasjon som nevnt i konkurranseloven § 6–3.

§ 9–7. Utlevering av informasjon underlagt taushetsplikt til annen myndighet

Uten hinder av lovbestemt taushetsplikt skal myndigheten utlevere informasjon til EFTAs overvåkningsorgan når det er fremmet en begrunnet forespørsel og informasjonen er nødvendig og forholdsmessig for gjennomføringen av oppgaver pålagt gjennom EØS-avtalen. Den opplysningene gjelder skal underrettes om videreformidling av taushetsbelagt informasjon dersom opplysningene opprinnelig er innhentet fra vedkommende.

For å oppfylle Norges øvrige avtaleforpliktelser overfor annen stat eller internasjonal organisasjon kan myndigheten, uten hinder av lovbestemt taushetsplikt, gi myndigheter i andre stater eller tilsvarende organer i internasjonale organisasjoner opplysninger som er nødvendige for å fremme håndhevelsen av norsk, vedkommende stats eller organisasjons regulering på området for elektronisk kommunikasjon.

Ved utlevering av opplysninger etter første og annet ledd skal myndigheten stille som vilkår at opplysningene bare kan formidles videre med samtykke fra myndigheten, og bare for det formål som samtykket omfatter.

Myndigheten kan gi forskrifter om utlevering av opplysninger.

§ 9–8. Unntak fra taushetsplikt

Myndigheten kan uten hinder av forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 eller avtalebestemt taushetsplikt offentliggjøre opplysninger om avtalevilkårene til tilbyder av elektroniske kommunikasjonsnett eller -tjenester i det omfang dette er nødvendig for å sikre at kravene om tilgang til elektroniske kommunikasjonsnett og -tjeneste blir oppfylt.

Tilsvarende kan opplysninger innhentet etter § 10–3 offentliggjøres, dersom dette vil kunne bidra til å fremme bærekraftig konkurranse.

Ved offentliggjøring etter første og annet ledd skal det gis forutgående skriftlig underretning og det skal tas hensyn til den ervervsdrivendes berettigede interesse i å bevare forretningshemmeligheter.

Taushetsbelagte opplysninger om tekniske innretninger eller løsninger skal ikke offentliggjøres.

Kapittel 10 Tilsyn

§ 10–1. Tilsyn

Myndigheten skal føre tilsyn med at krav fastsatt i eller i medhold av loven er oppfylt. Myndigheten kan nytte bistand fra andre ved utførelsen av tilsynet og kan ta stikkprøver og foreta målinger og annen kontroll uten forhåndsvarsel.

Myndigheten kan gi forskrifter om tilsyn.

§ 10–2. Begrensning i instruksjonsadgangen

Departementet kan pålegge Post- og teletilsynet å behandle saker innenfor lovens virkeområde.

Post- og teletilsynet kan ikke instrueres, verken generelt eller vedrørende den enkelte sak, ved behandling av saker etter § 2–4 annet ledd, §§ 3–1 til 3–4 og §§ 4–1 til 4–10.

§ 10–3. Opplysningsplikt

Myndigheten kan kreve opplysninger som er nødvendige for gjennomføringen av denne lov, vedtak gitt i medhold av loven, eller forpliktelser som følger av internasjonale overenskomster som Norge har sluttet seg til.

Tilbyder skal på forespørsel fra myndigheten gi opplysninger, herunder sikkerhetsgraderte opplysninger om elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester, og om infrastruktur knyttet til drifts- og styringssystemene.

Opplysningene kan kreves utlevert skriftlig eller muntlig innen en fastsatt frist.

Taushetsplikt for tilbyder og installatør som følger av § 2–9, annen lovgivning, pålegg eller avtale, er ikke til hinder for opplysningsplikten.

Myndigheten kan gi forskrifter om opplysningsplikten.

§ 10–4. Medvirkning ved tilsyn

Den som er gjenstand for tilsyn har plikt til å sørge for at myndigheten har uhindret adgang til virksomheten og lokaler med utstyr for elektronisk kommunikasjon. Nødvendig dokumentasjon skal gjøres tilgjengelig for myndigheten. Innehaver eller dennes representant kan pålegges å være til stede under tilsynet.

§ 10–5. Intern kontroll

Myndigheten kan gi pålegg om etablering eller endring av interne kontrollsystem for å sikre at kravene fastsatt i eller i medhold av denne lov er oppfylt. Det skal utarbeides dokumentasjon som viser at kravene til intern kontroll er oppfylt. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for myndigheten.

Myndigheten kan gi forskrifter om intern kontroll og om dokumentasjon.

§ 10–6. Pålegg om retting og endring mv.

Myndigheten kan gi pålegg om retting eller opphør av ulovlige forhold og fastsette vilkår som må oppfylles for at virksomheten skal være i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av denne lov. Herunder kan myndigheten gi pålegg om avtaleinngåelse og om utforming av avtalevilkår i avtaler mellom tilbydere og mellom tilbyder og sluttbruker.

Myndigheten kan iverksette særskilte tiltak ved brudd på vilkår i tillatelse, forpliktelse for tilbyder med sterk markedsstilling eller forpliktelse for tilbyder av leveringspliktig tjeneste og spesielle samfunnsplagte oppgaver.

Krav om retting eller endring etter første ledd kan iverksettes tidligst en måned etter at rettighetshaver er informert om at forholdet er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av denne lov. Fristen gjelder ikke krav med grunnlag i tekniske mangler ved utstyr og installasjoner. Fristen gjelder heller ikke rettighetshaver som også tidligere har handlet i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov.

§ 10–7. Tvangsmulkt

For å sikre at krav gitt i eller i medhold av denne lov oppfylles, kan myndigheten fastsette en løpende tvangsmulkt for hver dag som går inntil lovstridig virksomhet er opphørt eller pålegg med hjemmel i denne lov er oppfylt.

Mulkten løper ikke før klagefristen er ute. Påklages vedtaket om tvangsmulkt, løper ingen tvangsmulkt før klagesaken er avgjort med mindre klageorganet bestemmer noe annet.

§ 10-8. Tilbakekall

Myndigheten kan kalle tilbake tillatelse gitt i medhold av kapittel 6 og 7 ved alvorlige eller gjentatte brudd på vilkår i tillatelsen når det er gitt pålegg etter §§ 10-6 og 10-7 uten at brudd på vilkårene for tillatelsen er opphørt.

Myndigheten kan kalle tilbake tillatelse gitt i medhold av kapittel 2 og 8 ved alvorlige eller gjentatte brudd på vilkår i tillatelsen når det er gitt pålegg etter § 10-6 uten at brudd på vilkårene for tillatelsen er opphørt.

Enhver tillatelse gitt i medhold av denne lov kan kalles tilbake umiddelbart dersom brudd på vilkår utgjør en umiddelbar og alvorlig trussel mot sikkerhet eller helse.

§ 10-9. Stenging

Myndigheten kan stenge elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste og stanse bruk av radio- og terminalutstyr når det ikke foreligger nødvendig tillatelse etter denne lov, når pålegg etter §§ 10-6 og 10-7 ikke er oppfylt eller når fortsatt drift eller bruk kan medføre alvorlige trusler mot sikkerhet for liv eller helse eller forårsake skadelig interferens.

Stenging kan skje uten forhåndsvarsel dersom virksomheten kan medføre alvorlige trusler mot liv, helse eller sikkerhet eller forårsake skadelig interferens.

Myndigheten kan kreve bistand fra politiet når det er nødvendig for å gjennomføre stengingen.

§ 10-10. Pålegg om stans i omsetning og tilbakekall av radio- og terminalutstyr

Myndigheten kan gi pålegg om stans i omsetning av radio- og terminalutstyr og om gjennomføring av tiltak for å kalle tilbake utstyr som er omsatt dersom bruk av utstyret kan medføre trusler mot sikkerhet for liv og helse eller elektromagnetisk kompatibilitet, medfører u hensiktsmessig bruk av det elektromagnetiske frekvensspektret eller strider mot andre krav i forskrifter fastsatt med hjemmel i § 8-1 tredje ledd. Pålegg om stans i omsetning og gjennomføring av tiltak for tilbakekalling kan rettes mot produsent, importør og forhandler av radio- og terminalutstyr.

Myndigheten kan forby omsetning av utstyr som ikke er i samsvar med merkekrav fastsatt i forskrift med hjemmel i § 8-1 tredje ledd.

§ 10-11. Ugyldighet

Avtale i strid med denne lov eller med vedtak etter loven er ugyldig mellom partene.

Ugyldigheten rekker bare så langt plikter etter denne lov er overtrådt, med mindre det etter avtaleloven § 36 vil være urimelig å gjøre resten av avtalen gjeldende.

Kapittel 11 Konfliktløsning og klage**§ 11-1. Megling i konflikter mellom tilbydere**

I konflikter mellom tilbydere om forpliktelser som følger av eller i medhold av denne lov kan myndigheten etter anmodning fra en part megle for å oppnå enighet mellom partene. Myndigheten kan etter konsultasjon med partene fastsette tidsfrister og andre vilkår knyttet til meglingen. Myndigheten kan på ethvert tidspunkt avbryte meglingen. Meglingsperioden skal ikke overstige fire måneder.

Det avskjærer ikke adgang til søksmål for de alminnelige domstoler at en sak er brakt inn for myndigheten etter første ledd. Tvistemålsloven § 437 gjelder ikke.

Myndigheten kan gi forskrifter om megling.

§ 11-2. Konfliktløsning i tvister mellom tilbydere

Twist mellom tilbydere om rettigheter og plikter etter enkeltvedtak gitt med hjemmel i eller i medhold av denne lov, kan av en part bringes inn for myndigheten til avgjørelse.

Vedtak i tvisten skal treffes så snart som mulig og senest innen fire måneder etter at saken er brakt inn for myndigheten. I særlige tilfeller kan tidsfristen utvides.

Myndigheten kan unnlate å treffe vedtak dersom konflikten kan løses ved andre midler, jf. f.eks. § 11-1. Har forsøk på konfliktløsning pågått i fire måneder eller blitt avbrutt uten resultat og saken ikke er brakt inn for domstolen, skal myndigheten etter ny anmodning fra en part treffe vedtak i saken, jf. tidsfristen i annet ledd.

Det avskjærer ikke adgang til søksmål for de alminnelige domstoler at en sak er brakt inn for myndigheten etter første ledd. Tvistemålsloven § 437 gjelder ikke.

Myndigheten kan gi forskrifter om konfliktløsning i tvister om enkeltvedtak.

§ 11-3. Konflikter over landegrensen

Twist om elektroniske kommunikasjonsnett eller -tjenester som ligger innenfor mer enn ett EØS-lands jurisdiksjon, kan av en part bringes inn for myndigheten så fremt tvistegenstanden omfattes av § 1-2. Twist etter kapittel 8 er ikke omfattet av ordningen.

Myndigheten skal samarbeide med andre involverte lands myndigheter med sikte på å løse konflikten. Myndighetene kan bli enige om å unnlate å gripe inn i konflikter som kan løses ved andre midler. Tilbyderne skal straks varsles om avgjørelsen.

Har forsøk på tvisteløsning pågått i fire måneder eller blitt avbrutt uten resultat, og saken ikke er brakt inn for en domstol, skal myndighetene i de involverte land etter ny anmodning fra en part samarbeide for å bidra til at konflikten løses.

Det avskjærer ikke adgang til søksmål for de alminnelige domstoler at en sak er brakt inn for myndigheten etter første ledd. Tvistemålsloven § 437 gjelder ikke.

§ 11-4. *Voldgift*

Avtale om å avgjøre konflikter om tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste ved voldgift er bare bindende når avtalen om voldgift er inngått etter at konflikten oppstod.

En voldgiftsavgjørelse hindrer ikke myndigheten i å pålegge forpliktelser eller fatte andre vedtak i medhold av loven.

§ 11-5. *Brukerklagenemnda for elektronisk kommunikasjon*

Bruker av elektronisk kommunikasjon kan fremsette klage på leveringspliktig tjeneste, jf. § 5-1 og tjeneste der en eller flere tilbydere har sterk markedsstilling, jf. § 3-1. Klagen rettes til Brukerklagenemnda for elektronisk kommunikasjon.

Myndigheten kan gi forskrifter om Brukerklagenemnda, herunder om endring i virkeområde, nærmere organisering, omfang og finansiering.

§ 11-6. *Klage over enkeltvedtak*

Departementet avgjør klager over enkeltvedtak Post- og teletilsynet gjør med hjemmel i eller i medhold av denne lov.

Klagen skal fremsettes overfor Post- og teletilsynet, jf. forvaltningsloven § 32. Post- og teletilsynet skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til, jf. forvaltningsloven § 33. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger skal den avvises. Dersom det ikke er grunn til å omgjøre klagen, skal klagesaken uten ugrunnet opphold oversendes departementet.

Departementet skal avgjøre klagesaken så snart forsvarlig saksbehandling gjør det tilrådelig, jf. forvaltningsloven § 33.

Bare departementet kan treffe avgjørelser som nevnt i forvaltningsloven § 42.

Vedtak som departementet gjør kan ikke påklages til Kongen.

§ 11-7. *Omgjøring*

Kongen kan omgjøre eller oppheve Post- og teletilsynets vedtak i saker etter § 10-2 når de er av prinsipiell eller stor samfunnsmessig betydning. Underretning om at departementet har tatt opp et vedtak til vurdering må sendes partene innen fire uker. Underretning om at et vedtak er endret eller opphevet må sendes partene innen tre måneder. Fristene etter dette ledd løper fra Post- og teletilsynets vedtak.

Kapittel 12 Gebyr, vederlag, ekspropriasjon og straff

§ 12-1. *Gebyr*

Post- og teletilsynet kan kreve gebyr til dekning av kostnader knyttet til forvaltningsoppgaver etter denne lov.

Gebyr kan pålegges tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester og aktører i markeder for utstyr for elektronisk kommunikasjon. Det samme gjelder den som får tilgang til frekvens-, nummer-, navn- og adresseressurser.

Pålegg om å betale gebyr skal dekke Post- og teletilsynets relevante kostnader. Utgifts- og inntektssiden av Post- og teletilsynets budsjett skal offentliggjøres årlig.

Pålegg om gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

Myndigheten kan gi forskrifter om gebyrer til Post- og teletilsynet.

§ 12-2. *Vederlag*

For å fremme effektiv bruk av ressurser kan det kreves vederlag for tilgang til frekvens-, nummer-, navn- og adresseressurser. Vederlaget kan fastsettes ved vedtak eller ved at ressursene tildeles etter auksjon eller annen konkurranse.

Krav om vederlag er tvangsgrunnlag for utlegg.

Myndigheten kan gi forskrifter om vederlag, herunder innkrevingen og måten vederlaget skal innkreves på.

§ 12-3. *Ekspropriasjon*

Kongen kan gjøre vedtak om eller gi samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrett til fast eiendom for anbringelse av elektronisk kommunikasjonsnett og utstyr for elektronisk kommunikasjon.

For å ivareta det offentlige eller brukernes interesser i en hensiktsmessig bruk av ressurser som nyttes eller kan nyttes til elektronisk kommunikasjon, kan Kongen gjøre vedtak om eller samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrett til elektronisk kommunikasjonsnett og utstyr for elektronisk kommunikasjon. I denne sammenheng kan Kongen også vedta eller gi samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrett til fast eiendom som nyttes i driften av elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonsutstyr.

Det skal ytes vederlag for den byrden ekspropriasjonsvedtaket antas å påføre eieren eller den bruksberettigete. Dette gjelder likevel ikke hvis formålet er å knytte eiendommen til elektronisk kommunikasjonsnett. Vederlaget fastsettes ved skjønn, med mindre partene blir enige. I lensmannsdistrikt skal skjønnet holdes som lensmannsskjønn. Kongen kan likevel gjøre vedtak for den enkelte sak om at skjønnet skal avholdes som rettslig skjønn. Skjønnet har ikke utsettende virkning for gjennomføringen av ekspropriasjonsvedtaket.

Eier eller bruksberettiget kan kreve at elektronisk kommunikasjonsnett og utstyr for elektronisk kommunikasjon flyttes eller fjernes fra eiendommen dersom dette er nødvendig av hensyn til en hensiktsmessig utnyttelse av eiendommen eller bruksretten. Ved manglende enighet skal kravet avgjøres ved skjønn. Det samme gjelder eventuelle krav om tilbakebetaling av vederlag mottatt etter tredje ledd i forbindelse med krav om flytting eller fjerning.

Paragrafene i lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom gjelder tilsvarende så langt det passer. Myndigheten kan gi nærmere forskrifter om når ekspropriasjon etter denne paragraf kan skje og om inngrepets omfang.

Det kreves særskilt tillatelse etter veglova for å anbringe elektronisk kommunikasjonsnett eller utstyr for elektronisk kommunikasjon over, under, langs eller nær offentlig veg, når dette er fastsatt i veglova.

§ 12-4. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne lov eller forskrifter gitt med hjemmel i loven, straffes med bøter eller fengsel inntil seks måneder, eller begge deler, med mindre annet følger av annet ledd.

Den som forsettlig eller grovt uaktsomt overtrer taushetsplikten etter § 2-9 straffes som bestemt i første ledd. Hvis hensikten er å skaffe seg eller andre en uberettiget vinning eller gjerningspersonen i slik hensikt på annen måte utnytter opplysninger som er omfattet av taushetsplikten etter § 2-9, kan fengsel i inntil tre år anvendes.

Medvirkning straffes på samme måte.

Kapittel 13 Avsluttende bestemmelser

§ 13-1. *Ikrafttredelse*

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Fra samme tid oppheves lov 23. juni 1995 nr. 39 om telekommunikasjon (teleloven) og lov 25. juni 1999 nr. 50 om standarder ved overføring av fjernsynssignaler.

§ 13-2. *Overgangsbestemmelser*

Enkeltvedtak og forskrifter med hjemmel i teleloven eller eldre lover på området for elektronisk kommunikasjon og som er i kraft ved denne lovs ikrafttredelse skal fortsatt gjelde. Herunder opprettholdes forpliktelser som er pålagt tilbyder med sterk markedsstilling med hjemmel i eller i medhold av lov, inntil markedsanalyse er gjennomført og nye enkeltvedtak med hjemmel i denne lov er iverksatt. Ved behov kan myndighetene treffe vedtak om opphør av forpliktelser for tilbyder med sterk markedsstilling.

Nasjonale frekvensplaner og nasjonale nummerplaner som er fastsatt med hjemmel i teleloven eller telegrafloven og som er i kraft ved denne lovs ikrafttredelse videreføres.

Klager som er under behandling hos klageinstansen når loven trer i kraft skal behandles etter denne loven. Megling som er igangsatt når loven trer i kraft følger reglene i teleloven.

§ 13-3. *Endring i andre lover*

Fra den tid loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov skal § 151 b første ledd lyde:

Den som ved å ødelegge, skade eller sette ut av virksomhet informasjonssamling eller anlegg for energiforsyning, kringkasting, elektronisk kommunikasjon eller samferdsel volder omfattende forstyrrelse i den offentlige forvaltning eller i samfunnslivet for øvrig, straffes med fengsel inntil 10 år.

2. I lov 24. juni 1915 nr. 5 om kontroll med post og telegrafafførendelser og med telefonsamtaler skal § 1 annet ledd lyde:

Utenfor krigstid kan kontrollen bare settes i verk overfor personer som mistenkes for noen overtredelse av lov om forsvarshemmeligheter av 18. august 1914, den borgerlige straffelovs kapitler 8, 9, 12, 13 eller 14, lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon § 12-4, eller lov av 14. mai 1917 om salg og utførsel av fødevarer mv. § 5.

3. I lov 13. august 1915 nr. 6 om rettergangsmåten for tvistemål skal § 204 nr. 2 annet og tredje punktum lyde:

Tilsvarende gjelder for vitne som har taushetsplikt som følge av tjeneste eller arbeid for familievernkontor, postoperatør, tilbyder eller installatør av elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste, eller statens lufthavnselskap. Tilsvarende gjelder også for vitne som har lovbestemt taushetsplikt som følge av tjeneste eller arbeid i teknisk kontrollorgan.

Nåværende tredje punktum blir nytt fjerde punktum.

4. I lov 9. juli 1923 nr. 1 om anbringelse av signaler og merker for målearbeider skal § 1 annet ledd lyde:

Nåværende lov gjelder ikke målearbeide som utføres i henhold til lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon § 12-3. Derimot kommer den til anvendelse på målearbeider som utføres for arbeider i vassdragene, på jordskiftemålinger og på målearbeider etter veglova.

5. I lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard skal § 3 lyde:

Lovene om offentlige tjenestemenn, om betaling for offentlige forretninger, om mynt, mål og vekt, om formidling av landsdekkende postsendinger, om elektronisk kommunikasjon, om arbeidervern og om arbeidstvister skal gjelde for Svalbard med de endringer som Kongen fastsetter av hensyn til de stedlige forhold.

6. I lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom skal § 30 nr. 2 lyde:

2. Lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon § 12–3.

7. I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

§ 5 b tredje ledd skal lyde:

Unntakene i første ledd gjelder ikke når tjenestene omsettes eller formidles av tilbyder av elektronisk kommunikasjon ved bruk av elektronisk kommunikasjonstjeneste og vederlaget for tjenesten oppkreves av den som yter kommunikasjonstjenesten.

§ 48 a skal lyde:

Når særlige hensyn gjør det nødvendig, og det foreligger mistanke om overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, kan Skattedirektoratet, eller den direktoratet gir fullmakt, pålegge tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste å gi opplysninger om navn og adresse til en abonnent som ikke har offentlig telefonnummer, telefaksnummer eller personsøknnummer.

8. I lov 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven) skal § 2 b første ledd lyde:

Det er forbudt i næringsvirksomhet uten mottakerens forutgående samtykke å rette markedsføringshenvendelser til forbrukere ved hjelp av elektroniske kommunikasjonsmetoder som tillater individuell kommunikasjon, som for eksempel elektronisk post, tekstmelding til mobiltelefon, telefaks eller automatisert oppringningssystem (talemaskin).

9. I lov 21. desember 1979 nr. 77 om jordskifte o.a. skal § 74 niende ledd lyde:

Partane betaler elles jordskiftekostnadene så nær som fast kontorhald, porto, elektronisk kommunikasjon og løn, skyss- og kostpenger til tenestemennene.

10. I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker gjøres følgende endringer:

§ 118 første ledd annet punktum skal lyde:

Tilsvarende gjelder for vitne som har taushetsplikt som følge av tjeneste eller arbeid for familievernkontor, postoperatør, tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller elektronisk kommunikasjonstjeneste, elektronisk kommunikasjonsinstallatør, eller statens lufthavnselskap.

§ 211 første ledd skal lyde:

Brev, telegram eller annen sending som besittes av en postoperatør eller en tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller elektronisk kommunikasjonstjeneste, kan ved rettens kjennelse beslaglegges dersom sendingen etter reglene i §§ 203 og 204 vil kunne beslaglegges hos mottakeren, og mistanken gjelder en handling som etter loven kan medføre straff av fengsel i mer enn 6 måneder.

§ 216 a tredje ledd skal lyde:

Kommunikasjonsavlytting kan bestå i å avlytte samtaler eller annen kommunikasjon til og fra bestemte telefoner, datamaskiner eller andre anlegg for elektronisk kommunikasjon som den mistenkte besitter eller kan antas å ville bruke.

11. Lov 1. juli 1999 nr. 50 om standarder ved overføring av fjernsynssignaler oppheves.

12. I lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser skal § 2 første ledd bokstav c lyde:

- c. Rettssubjekter som driver virksomhet innenfor sektorene vannforsyning, energi, transport eller elektronisk kommunikasjon i den grad de foretar anskaffelser som er knyttet til denne delen av virksomheten. Dette gjelder likevel bare i den utstrekning rettssubjektet
 1. er gitt særlige eller eksklusive rettigheter av offentlig myndighet til å drive virksomheten eller
 2. er kontrollert av det offentlige.

4. juli. Lov nr. 84 2003**Lov om frittstående skolar (friskolelova).**

Ot.prp. nr. 33, Innst.O. nr. 80 og Besl.O. nr. 86 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 27. mai og 5. juni 2003. Fremja av Utdannings- og forskningsdepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

Følgjande lov opphevast:

Lov av 14. juni 1985 nr. 73 om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring (privatskulelova).

Endringar i følgjande lovar:

- 1 Lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester.
- 2 Lov av 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa.

Kapittel 1. Formålet med og verkeområdet for lova**§ 1–1. Formålet med lova**

Formålet med denne lova er å medverke til at det kan opprettast og drivast frittstående skolar, mellom anna skolar oppretta av religiøse og/eller etiske grunnar og skolar oppretta som eit fagleg-pedagogisk alternativ, slik at foreldre og elevar kan velje andre skolar enn dei offentlege, jf. lov 21. mai 1999 nr. 30 om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett § 2 nr. 2.

Opplæringa ved skolar som blir godkjende etter lova her, skal ta sikte på:

- a) å utvikle personlegdommen, talentet og dei mentale og fysiske evnene til elevane,
- b) å utvikle respekt for menneskerettane, grunnleggjande fridommar og for dei prinsippa som pakta til Dei sameinte nasjonane vernar om,
- c) å utvikle respekt for foreldra og den kulturelle identiteten, språket og verdiane til eleven, for dei nasjonale verdiane i det landet der eleven bur, og respekt for kulturar som er ulike hans eller hennar eigen,
- d) å førebu eleven til eit ansvarleg liv i eit fritt samfunn i ei ånd av forståing, fred, toleranse, likestilling mellom kjønna og venskap mellom alle folkeslag, etniske, nasjonale og religiøse grupper og personar som høyrer til urfolk,
- e) å fremje respekten for naturmiljøet.

Det skal leggjast vekt på å skape godt arbeidsmiljø og gode samarbeidsformer mellom lærarar og elevar og mellom skole og heim. Alle som er knytte til skolen, skal arbeide for å hindre at elevane kjem til skade eller blir utsette for krenkjande ord eller handlingar.

§ 1–2. Verkeområdet

Lova gjeld godkjenning med rett til offentlig tilskot for frittstående grunnskolar og frittstående skolar som gir vidaregåande opplæring, og vilkår for å få slikt tilskot.

Frittstående skolar er skolar som er i privat eige, og som blir godkjende etter denne lova.

Lova gjeld ikkje skolar som er omfatta av lov 8. juni 1984 nr. 64 om folkehøgskolar, lov 28. mai 1976 nr. 35 om voksenopplæring eller skolar som er godkjende etter opplæringslova § 2–12. Lova gjeld heller ikkje skolar som blir drivne av politiske grupper eller parti på partipolitisk grunnlag.

§ 1–3. Definisjonar

Med heimkommune og heimfylke i denne lova er meint den kommunen eller fylkeskommunen som har ansvaret etter opplæringslova § 13–1 og § 13–3.

Kapittel 2. Godkjenning med rett til tilskot**§ 2–1. Godkjenning av grunnskolar**

Frittstående grunnskolar som oppfyller dei krava som følgjer av lova, har rett til godkjenning og offentlege tilskot. Den enkelte skolen må gi opplæring på norsk eller samisk.

Retten til godkjenning gjeld berre dersom etableringa av skolen ikkje vil medføre vesentlege negative følgjer for vertskommunen. Vertskommunen skal gi fråsegn før departementet gjer vedtak i saka.

Retten til godkjenning, jf. første og andre ledd, gjeld ikkje norske frittstående grunnskolar i utlandet, internasjonale frittstående grunnskolar i Noreg og grunnskolar oppretta for funksjonshemma. Departementet kan likevel, etter ei samla vurdering, godkjenne slike skolar. Før ein internasjonal frittstående grunnskole eller ein grunnskole for funksjonshemma blir godkjend, skal vertskommunen gi fråsegn i saka.

§ 2–2. Godkjenning av vidaregåande skolar

For å bli godkjend med rett til tilskot etter denne lova må den vidaregåande skolen anten vere:

- a) oppretta av religiøse og/eller etiske grunnar,
- b) eller oppretta som eit fagleg-pedagogisk alternativ,
- c) eller oppretta for undervisning av norsk ungdom i utlandet,
- d) eller oppretta for å fylle eit kvantitativt undervisningsbehov,
- e) eller ha til føremål å gi vidaregåande yrkesretta undervisning som ikkje blir gitt ved vidaregåande offentlege skolar.

Vertsfylket skal gi fråsegn før departementet gjer vedtak i saka.

Vedkomande departement avgjer i kvart enkelt tilfelle om skolen tilfredsstillar krava etter denne lova, og om skolen etter ei samla vurdering skal godkjennast med rett til tilskot. For skolar som søker godkjenning etter bokstav a eller b, skal det ikkje leggjast einseitig vekt på nedgang i elevtalet for fylkeskommunen i den samla vurderinga.

§ 2–3. *Innhald og vurdering*

Skolen skal drive verksemda si etter læreplanar godkjende av departementet. Det må gå fram av planen kva slag vurderingsformer og dokumentasjon skolen skal nytte. Frittstående grunnskolar skal anten følgje den læreplanen som gjeld for offentlege grunnskolar, eller læreplanar som på annan måte sikrar elevane jamngod opplæring, jf. opplæringslova § 2–1 første ledd. Elles har skolen sin undervisningsfridom.

Frittstående vidaregåande skolar godkjende etter § 2–2 bokstav a til d skal gi elevane opplæring i samsvar med den generelle delen av læreplanen og dei fagspesifikke læreplanane for den offentlege skolen. Skolar godkjende etter § 2–2 bokstav a og b kan likevel gjere unntak frå dei offentlege planane der dette er grunngitt med formålet til skolen. Frittstående skolar godkjende etter § 2–2 bokstav e skal ha læreplanar som er på nivå med offentleg vidaregåande opplæring.

Departementet kan gi forskrifter om vurdering av elevar, klage på vurdering, eksamen og dokumentasjon.

§ 2–4. *Undervisningsrom, utstyr og skolemiljø*

Undervisningsrom og utstyr skal godkjennast av departementet.

Opplæringslova kapittel 9A gjeld også for skolar godkjende etter lova her.

Kapittel 3. Elevane

§ 3–1. *Inntak av elevar*

Dei frittstående skolane skal ha heile landet som inntaksområde. Dei skal stå opne for alle som fyller vilkåra for inntak i offentlege skolar. Dette gjeld òg norske skolar i utlandet og internasjonale skolar i Noreg.

Søkjarar med rett til opplæring etter opplæringslova skal i alle høve prioriterast føre andre søkjarar. Skolane skal ha eit inntaksreglement som viser prioriteringa av søkjarar, dersom søkinga er større enn kapasiteten til skolen. Reglementet skal fastsetje ei prioritering ut frå saklege omsyn.

Skolen skal ha eit inntaksreglement som ligg innanfor den avgrensinga som følgjer av første og andre ledd. Skolen avgjer i samsvar med reglementet kven av søkjarane som skal takast inn.

Melding om inntak av elevar i grunnskolar skal sendast til heimkommunen til eleven. Melding om inntak til vidaregåande skolar som er godkjende etter § 2–2 bokstavane a–d skal sendast til heimfylket til eleven.

Ved avgjerd etter desse reglane gjeld forvaltningslova. Avgjerd om inntak er eit enkeltvedtak, jf. forvaltningslova § 2. Departementet er klageinstans.

Når det gjeld skolar for funksjonshemma og yrkesvalhemma, kan departementet gi dispensasjon frå reglane i andre leddet.

§ 3–2. *Rett og plikt til opplæring*

Elevar i grunnskolar som er godkjende etter denne lova, oppfyller si plikt til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 2–1.

Elevar i vidaregåande skolar som er godkjende etter denne lova, nyttar retten sin til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 3–1.

§ 3–3. *Skolegangen*

Ein elev som har fått plass ved ein grunnskole som er godkjend etter denne lova, har rett til å fullføre opplæringa si ved skolen, så langt skolen er godkjend. Når omsynet til dei andre elevane tilseier det, kan ein grunnskoleelev i særlege tilfelle likevel flyttast til ein offentlig skole i heimkommunen. Før det blir gjort enkeltvedtak om å flytte ein elev, skal ein ha prøvd andre tiltak. Heimkommunen gjer vedtak. Departementet er klageinstans.

Opplæringslova § 2–1 tredje ledd om utsett skolestart og tidlegare skolestart og § 2–1 fjerde ledd om heilt eller delvis fritak frå opplæringsplikta gjeld tilsvarande for elevar i grunnskolar som er godkjende etter denne lova. Heimkommunen gjer vedtak. Departementet er klageinstans.

Ein elev som har fått plass ved ein vidaregåande skole som er godkjend etter denne lova, har rett til å fullføre skoleåret eller vedkomande kurs med mindre eleven kan visast bort, jf. § 3–10.

Opplæringslova § 3–1 fjerde ledd om omval gjeld tilsvarande for elevar i vidaregåande skolar som er godkjende etter denne lova. Fylkeskommunen gjer vedtak.

§ 3–4. *Tilpassa opplæring*

Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven.

§ 3–5. *Særleg opplæring for elevar frå språklege minoritetar*

Elevar ved grunnskolar godkjende etter denne lova som har eit anna morsmål enn norsk eller samisk, har rett til nødvendig morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring og særskild norskopplæring til dei har tilstrekkelege kunnskapar i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen. Heimkommunen til eleven gjer vedtak og dekkjer utgiftene til slik opplæring. Departementet er klageinstans.

Morsmålsopplæringa kan leggjast til ein annan skole enn den eleven til vanleg går ved.

Når opplæringa ikkje kan givast av eigna undervisningspersonale, skal skolen og kommunen så langt mogleg leggje til rette for anna opplæring tilpassa føresetnadene til elevane.

§ 3-6. *Spesialundervisning og PP-teneste*

Opplæringslova § 5-1 om rett til spesialundervisning, § 5-3 om sakkunnig vurdering, § 5-4 om saksbehandlinga i samband med vedtak om spesialundervisning og § 5-5 om unntak frå reglane om innhaldet i opplæringa gjeld tilsvarende.

Heimkommunen eller heimfylket til eleven, jf. § 1-3, sørger for at det blir utarbeidd sakkunnig vurdering, gjer vedtak om spesialundervisning og dekkjer utgiftene til slik opplæring. I tvilstilfelle avgjer departementet kven som er ansvarleg for kostnadene. Departementet har tilsvarende ansvar for elevar ved norske skolar i utlandet.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av reglane om spesialundervisning.

Departementet er klageinstans for klage over kommunale og fylkeskommunale enkeltvedtak om spesialundervisning.

Reglane i denne paragrafen gjeld ikkje for skolar som er godkjende etter § 2-2 bokstav e, og opplæringstilbod som er spesielt organiserte for vaksne.

Den pedagogisk-psykologiske tenesta i vertskommunen skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å leggje betre til rette for elevar med særlege behov.

§ 3-7. *Skyss m.m.*

Elevane har rett til skyss etter reglane i opplæringslova § 7-1 første og andre ledd om skyss i grunnskolen, § 7-2 første ledd om skyss i den vidaregåande skolen, § 7-3 om skyss for funksjonshemma og mellombels skadde eller sjuke og § 7-4 om reisefølge og tilsyn. Retten til skyss, reisefølge og tilsyn for elevar i frittstående grunnskolar gjeld berre innanfor kommunegrensa i den kommunen der eleven bur. For elevar i frittstående vidaregåande skolar gjeld retten til skyss, reisefølge og tilsyn berre innanfor fylkeskommunegrensa i den fylkeskommunen der eleven bur.

Heimkommunen eller heimfylket til elevane gjer vedtak om skyss, og dekkjer utgifter etter reglane i opplæringslova § 13-4. Departementet er klageinstans ved klage over kommunale og fylkeskommunale vedtak om skyss i grunnskolen. Fylkeskommunen er klageinstans ved klage på vedtak om skyss i vidaregåande skolar.

Norske grunnskolar i utlandet får statstilskot med 85 prosent til skyss og innlosjering for elevane. Departementet kan gi forskrifter om utrekning av skyssavstanden og utgiftsgrunnlaget for skyss og innlosjering.

Departementet kan gi forskrifter om skoleskyss og skyssgodtgjersle, og om at skyssbehovet til elevane i vidaregåande skolar i særskilde tilfelle kan dekkjast på andre måtar.

Reglane i denne paragrafen gjeld ikkje i skolar som er godkjende etter § 2-2 bokstav e, og opplæringstilbod som er spesielt organisert for vaksne.

§ 3-8. *Helsetilsyn*

Forskrift gitt i medhald av lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetenesta i kommunane § 1-3 fjerde ledd gjeld for elevar i frittstående skolar. Kommunen der skolen ligg, har ansvaret for å gjennomføre helsetenesta i samsvar med gjeldande lov. Kommunane skal dekkje utgifter for helsetenesta ved frittstående skolar etter same reglar som for offentlege skolar.

§ 3-9. *Ordensreglement og liknande*

Kvar skole skal ha eit reglement med reglar om elevane sine rettar og plikter så langt dei ikkje er fastsette i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde reglar om åtferd, reglar om kva tiltak som skal kunne brukast mot elevar som bryt reglementet, og reglar om framgangsmåten når slike saker skal behandlast.

Reglementet skal gjerast kjent for elevane og foreldra. Fysisk refsing eller anna krenkjande behandling må ikkje nyttast. Før det blir teke avgjerd om refsing, blant anna om bortvising eller tap av rettar, skal eleven ha høve til å forklare seg munnleg for den som skal ta avgjerda.

§ 3-10. *Bortvising av elevar og tap av rettar*

Skolen kan fastsetje i ordensreglementet at elevar som alvorleg eller fleire gonger bryt reglementet, kan visast bort frå undervisninga. På klassetrinna 1-7 kan elevar visast bort for enkelttimar eller for resten av dagen, og på klassetrinna 8-10 kan elevar visast bort i inntil tre dagar. Elevar i vidaregåande opplæring kan visast bort i inntil fem dagar. Den daglege leiaren av skolen vedtek sjølv bortvising etter å ha rådført seg med lærarane til eleven. Foreldra til elevar på klassetrinna 1-7 skal varslast før det blir sett i verk bortvising for resten av dagen.

Når ein elev i vidaregåande skole vedvarande har vist ei framferd som i alvorleg grad går ut over orden og arbeidsro på skolen, eller når ein elev alvorleg forsømmer pliktene sine, kan eleven etter vedtak av fylkeskommunen visast bort frå resten av det kurset eleven er teken inn på. I samband med eit vedtak om bortvising for resten av lengda på kurset kan fylkeskommunen også vedta at eleven skal miste retten til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 3-1. Fylkeskommunen kan ikkje overlata til skolen å gjere vedtak etter leddet her om bortvising eller tap av retten til vidaregåande opplæring.

Manglande betaling av skolepengar kan føre til bortvising.

Før det blir gjort vedtak om bortvising eller tap av rettar, skal ein vurdere å bruke andre hjelpe- eller refsingstiltak.

Ved avgjerd etter desse reglane gjeld forvaltningslova. Avgjerd om bortvising og tap av retten til vidaregåande opplæring er enkeltvedtak, jf. forvaltningslova § 2. Departementet er klageinstans.

§ 3–11. *Rådgiving*

Elevane har rett til nødvendig rådgiving om utdanning, yrkestilbod og yrkesval og om sosiale spørsmål. Departementet kan gi nærare forskrifter.

§ 3–12. *Fritak frå religiøse aktivitetar m.m.*

Opplæringslova § 2–4 fjerde og femte ledd om fritak frå religiøse aktivitetar m.m. gjeld tilsvarande for elevar i grunnskolar godkjende etter lova her. Retten til fritak frå religiøse aktivitetar m.m. gjeld likevel ikkje for elevar i grunnskolar som er oppretta av religiøse og/eller etiske grunнар.

Ved avgjerd etter desse reglane gjeld forvaltningslova. Avgjerd om fritak frå religiøse aktivitetar m.m. er eit enkeltvedtak, jf. forvaltningslova § 2. Departementet er klageinstans.

§ 3–13. *Permisjon frå den pliktige grunnskoleopplæringa*

Når det er forsvarleg, kan skolen etter søknad gi den enkelte eleven i grunnskolen permisjon i inntil to veker.

Kapittel 4. Personalet i skolen

§ 4–1. *Leiing*

Kvar skole skal ha ei forsvarleg fagleg, pedagogisk og administrativ leiing. Skolen skal ha ein dagleg leiar.

§ 4–2. *Kompetansekrav til undervisningspersonalet*

For undervisningspersonalet ved skolar som er godkjende etter lova her, gjeld dei kompetansekrava som følgjer av § 10–1 i opplæringslova med tilhøyrande forskrift.

For undervisningspersonalet ved skolar som er godkjende etter § 2–2 bokstav e, fastset styret krav til kompetanse, dersom departementet i det einskilde tilfelle ikkje fastset noko anna.

Dersom det ikkje er søkjarar som fyller kompetansekrava etter første og andre ledd, kan andre tilsetjast mellombels. Med mindre det er avtalt ein kortare tilsetjingsperiode, skal tilsetjinga vare til og med 31. juli.

Ved tilsetjing av undervisningspersonale ved skolar som representerer eit fagleg-pedagogisk alternativ, kan departementet også godkjenne alternative kompetansekrav til dei som følgjer av § 10–1 i opplæringslova med tilhøyrande forskrift. Ved tilsetjing av undervisningspersonale ved skolar som representerer eit religiøst/etisk alternativ, kan departementet også godkjenne tilleggskompetansekrav til dei som følgjer av § 10–1 i opplæringslova med tilhøyrande forskrift. Ved tilsetjing gjeld arbeidsmiljølova § 55a.

§ 4–3. *Krav om politiattest*

Den som skal tilsetjast i ein grunnskole godkjend etter lova her, må leggje fram politiattest. Attesten skal vise om vedkommande er sikta, tiltalt eller dømd for seksuelle overgrep mot barn. Personar som er dømde for seksuelle overgrep mot barn, kan ikkje bli tilsette.

Styret kan krevje politiattest etter første ledd også for andre personar som regelmessig oppheld seg i grunnskolen.

Departementet kan gi nærare forskrifter.

§ 4–4. *Lønns- og arbeidsvilkår*

Ved skolar som er godkjende etter denne lova, skal undervisningspersonalet ha rett til lønns- og arbeidsvilkår som i tilsvarande offentlege skolar. Ved skolar godkjende etter § 2–2 bokstav e fastset styret lønns- og arbeidsvilkår.

Kapittel 5. Styrings- og rådsorgan

§ 5–1. *Styret*

Som øvste ansvarlege organ skal kvar skole ha eit styre. Styret er valt av eigaren, som fastset kor mange medlemmer og varamedlemmer styret skal ha. Med samtykke frå departementet kan to eller fleire skolar ha sams styre. Rett til å vere til stades på møte i styret, til å seie meininga si og få denne tilført protokollen, har:

- a) ein representant oppnemnd av vertskommunen når det gjeld ein grunnskole, ein representant oppnemnd av fylkeskommunen når det gjeld skolar godkjende etter § 2–2 bokstavane a til d,
- b) ein representant for elevrådet ved skolar som har slikt råd,
- c) ein representant frå foreldrerådet ved skolar som har slikt råd,
- d) ein representant for lærarane ved skolen,
- e) ein representant for andre tilsette ved skolen,
- f) dagleg leiar av skolen.

Departementet kan i særskilte tilfelle gi dispensasjon frå bokstavane a til f.

Ved handsaming av saker der det gjeld tieplikt etter lov og forskrift, skal styret sørgje for at personar med møterett som er under aldersgrensa for å vere myndige, må forlate møtet.

§ 5–2. *Styret sine oppgåver*

Styret har den øvste leiinga av skolen og skal sjå til at skolen blir driven i samsvar med gjeldande lover og forskrifter.

Styret skal:

- a) sjå til at elevar i opplæringspliktig alder som blir tekne inn ved skolen, får oppfylt retten til grunnskoleopplæring, og melde frå til foreldra og heimkommunen til elevar som over lengre tid ikkje møter fram til undervisninga utan lovleg grunn,
- b) fastsetje storleiken på skolepengane,
- c) vedta skolen sitt budsjett og ha ansvar for rekneskapen,
- d) fastsetje inntaks- og ordensreglement for skolen,
- e) fremje saker om flytting etter § 3–3 første ledd og bortvising etter § 3–10 andre ledd,
- f) ha det øvste økonomiske ansvaret for skolen si drift,
- g) sjå til at offentlege tilskot og skolepengar kjem elevane til gode,
- h) sjå til at offentlege krav og føresetnader for verksemda blir oppfylte.

I andre saker enn dei som følgjer av andre ledd, kan styret med 2/3 fleirtal delegere avgjerdsretten.

§ 5–3. *Elevråd*

Ved grunnskolar skal det vere elevråd for klassetrinna 5–10 med ein representant for kvar klasse. Alle vidaregåande skolar skal ha eit elevråd på minst 5 medlemmer med varamedlemmer.

Elevrådet blir valt av elevane ved skriftleg røysting. Representantane skal veljast seinast tre veker etter at skolen har teke til om hausten.

Elevrådet skal blant anna fremje fellesinteressene til elevane på skolen og arbeide for å skape eit godt lærings- og skolemiljø.

§ 5–4. *Foreldreråd*

Ved kvar grunnskole skal det vere foreldreråd, der alle foreldre som har barn i skolen, er medlemmer. Foreldrerådet kan velje eit arbeidsutval.

Foreldrerådet skal fremje fellesinteressene til foreldra og medverke til at elevar og foreldre tek aktivt del i arbeidet for å skape eit godt skolemiljø. Foreldrerådet skal arbeide for å skape godt samhalde mellom heimen og skolen, leggje til rette for trivsel og positiv utvikling hjå elevane og skape kontakt mellom skolen og lokalsamfunnet.

Kapittel 6. Offentlege tilskot og skolepengar

§ 6–1. *Offentlege tilskot*

Frittstående skolar som er godkjende etter § 2–1 eller § 2–2, får offentlig tilskot etter reglane i denne paragrafen.

- 1) For vidaregåande skolar som kan godkjennast etter § 2–2 bokstav a, b eller d, blir 85 prosent av dei utgiftene som kjem inn under tilskotsgrunnlaget, dekte ved statstilskot. Tilskotet blir rekna ut frå ein normalsats. Ved utrekninga av normalsatsen skal dei gjennomsnittlege utgiftene i den offentlege vidaregåande skolen leggjast til grunn.
- 2) For vidaregåande skolar som er godkjende etter § 2–2 bokstav e, blir 75 prosent av dei driftsutgiftene som kjem inn under tilskotsgrunnlaget, dekte ved statstilskot. Tilskotet blir rekna ut frå ein normalsats. Føresetnaden er at elevane får undervisning som minst svarer til eit halvt skoleår. Departementet kan gi nærare reglar.
- 3) Grunnskolar får tilskot av staten med 85 prosent av vanlege driftsutgifter til all godkjend undervisning som går inn under lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova). Utgifter til pensjonsinnskot skal likevel innarbeidast i tilskotsgrunnlaget slik at tilskota dekkjer 100 prosent av gjennomsnittlege utgifter til pensjonsinnskot i offentlege skolar. Tilskotet blir rekna ut på grunnlag av ein normalsats per elev, særskilt for barnesteget og ungdomsteget. Tilskotsgrunnlaget blir fastsett av Stortinget. Ved utrekninga av normalsatsen skal dei gjennomsnittlege utgiftene i den offentlege grunnskolen til dei typar utgifter som går inn i tilskotsgrunnlaget, leggjast til grunn.
- 4) Norske grunnskolar i utlandet får statstilskot med 85 prosent av vanlege driftsutgifter til all godkjend undervisning som går inn under lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova). Utgifter til pensjonsinnskot skal likevel innarbeidast i tilskotsgrunnlaget slik at tilskota dekkjer 100 prosent av gjennomsnittlege utgifter til pensjonsinnskot i offentlege skolar. Tilskotsgrunnlaget blir fastsett av Stortinget. Tilskotet blir knytt til ein normalsats per elev særskilt for barnesteget og ungdomsteget rekna ut for grunnskolar i Noreg, jf. nr. 3. Skolane får statstilskot med 85 prosent til skyss og innlosjering for elevane. Departementet gir forskrifter om utrekning av skyssavstanden og utgiftsgrunnlaget for skyss og innlosjering.
- 5) Godkjende, norske vidaregåande skolar i utlandet får statstilskot med 85 prosent av ein normalsats per elev. Ved utrekninga av normalsatsen skal dei gjennomsnittlege utgiftene i den offentlege vidaregåande skolen leggjast til grunn.
- 6) Departementet kan gi forskrift om at
 - a) statsborgarar i Noreg eller ein annan EØS-stat som er elevar ved utanlandske eller internasjonale grunnskolar i Noreg eller i utlandet, skal kunne få tilskot etter denne lova til kompletterande undervisning, og at
 - b) statsborgarar i Noreg eller ein annan EØS-stat som er elevar ved utanlandske eller internasjonale vidaregåande skolar i Noreg eller i utlandet, skal kunne få tilskot til delvis dekning av skolepengar.

§ 6-2. Elevane og dei offentlege tilskota, skolepengar

Alle offentlege driftstilskot og eigendelar frå elevane skal kome elevane til gode.

Skolar som tek imot offentlege tilskot som ikkje dekkjer alle driftsutgifter, kan krevje inn skolepengar. Styret fastset storleiken på skolepengane. Skolepengane må ikkje setjast høgare enn det som trengst for saman med statstilskotet å dekkje driftsutgifter som svarer til utgiftsnivået ved tilsvarande offentlig skole som det er naturleg å samanlikne med. Dersom styret fastset høgare skolepengar, trengst det godkjenning av departementet.

§ 6-3. Offentleg tilskot til kompletterande undervisning og skolepengar

Til statsborgarar i Noreg eller i ein annan EØS-stat som er elevar ved utanlandske eller internasjonale grunnskolar i Noreg eller i utlandet, kan det givast tilskot til kompletterande undervisning. Til statsborgarar i Noreg eller i ein annan EØS-stat som er elevar ved utanlandske eller internasjonale vidaregåande skolar i Noreg eller i utlandet, kan det givast tilskot til delvis dekning av skolepengane. Departementet kan gi forskrifter.

§ 6-4. Offentleg tilskot til skolar for funksjonshemma elevar

For grunnskolar og vidaregåande skolar for funksjonshemma blir alle driftsutgiftene dekte ved statstilskot etter ein normalsats per elev per skoleår.

Kapittel 7. Diverse**§ 7-1. Budsjett og rekneskap**

Skolane må leggje fram budsjett og rekneskap etter forskrifter fastsette av departementet.

§ 7-2. Tilsyn m.m.

Departementet fører tilsyn med skolar godkjende etter denne lova og skal i den samanhengen ha tilgjenge til skoleanlegg og dokumentasjon.

Dersom det blir oppdaga forhold som står i strid med denne lova eller med forskrifter gjevne med heimel i lova, kan departementet gi pålegg om å rette på forholda.

Departementet kan halde attende tilskotet eller dra godkjenninga attende dersom vilkåra i denne lova ikkje blir fylte.

§ 7-3. Teieplikt

Reglane om teieplikt i forvaltningslova gjeld ved behandling av saker etter denne lova.

§ 7-4. Opplysningsplikt til barneverntenesta

Personalet i skolar etter denne lova skal i arbeidet sitt vere på vakt overfor forhold som kan føre til tiltak frå barneverntenesta.

Utan hinder av teieplikta skal personalet av eige tiltak gi opplysningar til barneverntenesta når det er grunn til å tru at eit barn blir mishandla i heimen, eller når det ligg føre andre former for alvorleg omsorgssvikt, jf. §§ 4-10 til 4-12 i lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester, eller når eit barn har vist vedvarande alvorlege åtferdsvanskar, jf. § 4-24 i den same lova. Også etter pålegg frå dei organa som er ansvarlege for å gjennomføre lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester, skal personalet gi slike opplysningar.

§ 7-5. Opplysningsplikt til sosialtenesta

Personalet i skolar etter denne lova skal i klientsaker gi råd og rettleiing til sosialtenesta. Personalet skal vere på vakt overfor forhold som bør føre til tiltak frå sosialtenesta, og skal av eige tiltak gi sosialtenesta opplysningar om slike forhold. Av eige tiltak kan opplysningar berre givast med samtykke frå eleven, eventuelt frå foreldra, eller så langt opplysningane elles kan givast utan hinder av teieplikta.

§ 7-6. Straffeansvar

Dersom ein elev i grunnskolen utan å ha rett til det har frávær frå den pliktige opplæringa, kan foreldra eller andre som har omsorg for eleven, straffast med bøter dersom fráværet kjem av at dei har handla forsettleg eller aktlaust. Offentleg påtale blir ikkje reist utan når kommunen set fram krav om slik påtale.

§ 7-7. Overgangsreglar

Departementet fastset overgangsreglar for skolar som er godkjende etter privatskulelova.

§ 7-8. Endringar i andre lover

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa blir det gjort desse endringane:

§ 1-1 andre ledd skal lyde:

Lova gjeld private grunnskolar som ikkje mottok statstilskot etter friskolelova, og privat heimeopplæring i grunnskolen.

§ 2-8 skal lyde:

Kommunen skal gi elevar i grunnskolen med anna morsmål enn norsk og samisk nødvendig morsmåloplæring, tospråkleg fagopplæring og særskild norskopplæring til dei har tilstrekkelege kunnskapar i norsk til å følge den vanlege opplæringa i skolen.

Morsmåloplæringa kan leggast til annan skole enn den eleven til vanleg går ved.

Når opplæringa ikkje kan givast av eigna undervisningspersonale ved nokon skole i kommunen, skal kommunen så langt mogleg leggje til rette for anna opplæring tilpassa føresetnadene til elevane.

I lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester blir det gjort følgjande endring:

§ 6–4 tredje ledd skal lyde:

Også yrkesutøvere i medhold av lov om helsepersonell mv., lov om psykisk helsevern, lov om helsetjenesten i kommunene, lov om familievernkontorer og meklingsmenn i ekteskapsaker (jf. lov om ekteskap), samt lov om frittstående skolar plikter å gi opplysninger etter reglene i andre ledd.

§ 7–9. *Iverksetjing*

Lova tek til å gjelde frå 1. oktober 2003.

Samstundes blir lov 14. juni 1985 nr. 73 om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring (privatskulelova) oppheva.

4. juli. Lov nr. 85 2003

Lov om frittstående skolar (friskolelova).

Ot.prp. nr. 80, Innst.O. nr. 127 og Besl.O. nr. 128 (2002-2003). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 12. og 17. juni 2003. Fremja av Utdannings- og forskningsdepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

I

Lov om frittstående skolar (friskolelova) endres slik:

§ 1–4 Verksemda til skolen skal lyde:

Skolen kan ikkje drive anna verksemd enn skole i samsvar med denne lova. Skolen kan likevel drive internat og skolefritidsordning som er knytte til den enkelte skolen.

For skolar som er godkjende etter lov 14. juni 1985 nr. 73 om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring, tek første ledd til å gjelde to år etter at lova er sett i verk.

§ 2–1 Godkjenning av grunnskolar fjerde og femte ledd skal lyde:

Skolen må være registrert i Einingsregisteret, jf. lov 3. juni 1994 nr. 15, eller i tilsvarende register.

For skolar som er godkjende etter lov 14. juni 1985 nr. 73 om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring, tek fjerde ledd til å gjelde frå det tidspunktet departementet fastset.

§ 2–2 Godkjenning av vidaregåande skolar fjerde og femte ledd skal lyde:

Skolen må være registrert i Einingsregisteret, jf. lov 3. juni 1994 nr. 15, eller i tilsvarende register.

For skolar som er godkjende etter lov 14. juni 1985 nr. 73 om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring, tek fjerde ledd til å gjelde frå det tidspunktet departementet fastset.

Kapittel 6 Offentlege tilskot og skolepengar skal lyde:

§ 6–1. *Offentlege tilskot til grunnskolar*

Frittstående grunnskolar som er godkjende etter § 2–1 får offentlig tilskot etter reglane i denne paragrafen.

1. Grunnskolar får tilskot av staten med 85 % av vanlege driftsutgifter til all godkjend undervisning som går inn under lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova). Utgifter til pensjonsinnskot skal likevel innarbeidast i tilskotsgrunnlaget slik at tilskota dekkjer 100 % av gjennomsnittlege utgifter til pensjonsinnskot i offentlege skolar.

Tilskotet vert rekna ut på grunnlag av ein normalsats pr. elev, særskilt for barnesteget og ungdomsteget. Tilskotsgrunnlaget vert fastsett av Stortinget. Ved utrekninga av normalsatsen skal dei gjennomsnittlege utgiftene i den offentlege grunnskulen til dei typar utgifter som går inn i tilskotsgrunnlaget, leggjast til grunn. Det skal likevel takast omsyn til skilnaden mellom utgiftene i den kommunen skolen ligg og utgiftene på landsbasis.

Departementet kan gi forskrifter.

2. Norske grunnskolar i utlandet får statstilskot med 85 % av vanlege driftsutgifter til all godkjend undervisning som går inn under lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova). Utgifter til pensjonsinnskot skal likevel innarbeidast i tilskotsgrunnlaget slik at tilskota dekkjer 100 % av gjennomsnittlege utgifter til pensjonsinnskot i offentlege skolar. Tilskotsgrunnlaget blir fastsett av Stortinget. Tilskotet blir knytt til ein normalsats pr. elev særskilt for barnesteget og ungdomsteget rekna ut for grunnskolar i Noreg.

Skolane får statstilskot med 85 % til skyss og innlosjering. Departementet gir forskrifter om utrekning av skyssfråstand og utgiftsgrunnlag for skyss og innlosjering.

§ 6–2. Elevane og dei offentlege tilskota, skolepengar

Alle offentlege driftstilskot og eigendelar frå elevane skal kome elevane til gode. Dette inneber mellom anna at skolen ikkje kan

- a) gi utbytte eller på annan måte overføre overskot til eigarane eller deira nærstående verken når skolen er i drift eller om drifta opphører.
- b) pådra seg kostnader i form av leigeutgifter for eigendom eller lokale som tilhører skolens eigarar eller deira nærstående eller på anna måte pådra seg kostnader som kan innebere at alle offentlege tilskot eller eigendelar frå elevane ikkje kjem elevane til gode.

Skolar som tek imot offentlege tilskot som fullt ut dekkjer driftsutgiftene, kan ikkje krevje inn skolepengar.

Skolar som tek imot offentlege tilskot som ikkje dekkjer alle driftsutgifter, kan krevje inn skolepengar. Styret fastset storleiken på skolepengane. Skolepengane må ikkje setjast høgare enn det som trengst for saman med tilskotet å dekkje driftsutgifter som svarar til utgiftsnivået ved ein tilsvarande offentleg skole i kommunen det er naturleg å samanlikne seg med. Dersom styret fastset høgare skolepengar, trengst det godkjenning av departementet.

Departementet kan gi forskrifter, mellom anna om krav om vedtektsfesting av forbod mot utbytte eller anna overføring som nemnt i første ledd bokstav a.

§ 6–3. Offentleg tilskot til vidaregåande skolar

Frittstående vidaregåande skolar som er godkjende etter § 2–2, får offentleg tilskot etter reglane i denne paragrafen.

1. For vidaregåande skolar som kan godkjennast etter § 2–2 bokstav a, b eller d, blir 85 % av dei utgiftene som kjem inn under tilskotsgrunnlaget, dekte ved statstilskot. Tilskotet blir rekna ut frå ein normalsats. Ved utrekninga av normalsatsen skal dei gjennomsnittlege utgiftene i den offentlege vidaregåande skolen leggjast til grunn.
2. For vidaregåande skolar som er godkjende etter § 2–2 bokstav e, blir 75 % av dei driftsutgiftene som kjem inn under tilskotsgrunnlaget, dekte ved statstilskot. Tilskotet blir rekna ut frå ein normalsats. Føresetnaden er at elevane får undervisning som minst svarar til eit halvt skoleår.
3. Godkjende norske vidaregåande skolar i utlandet får statstilskot med 85 % av ein normalsats pr. elev. Ved utrekninga av normalsatsen skal dei gjennomsnittlege utgiftene i den offentlege vidaregåande skolen leggjast til grunn.

Departementet kan gi forskrifter.

§ 6–4. Elevane og dei offentlege tilskota, skolepengar for elevar i vidaregåande skolar

Alle offentlege driftstilskot og eigendelar frå elevane skal kome elevane til gode. Dette inneber mellom anna at skolen ikkje kan

- a) gi utbytte eller på annan måte overføre overskot til eigarane eller deira nærstående verken når skolen er i drift eller om drifta opphører.
- b) pådra seg kostnader i form av leigeutgifter for eigendom eller lokale som tilhører skolens eigarar eller deira nærstående eller på anna måte pådra seg kostnader som kan innebere at alle offentlege tilskot eller eigendelar frå elevane ikkje kjem elevane til gode.

Skolar som tek imot offentlege tilskot som fullt ut dekkjer alle driftsutgifter, kan ikkje krevje inn skolepengar.

Skolar som tek imot offentlege tilskot som ikkje dekkjer alle driftsutgifter, kan krevje inn skolepengar. Styret fastset storleiken på skolepengane. Skolepengane må ikkje setjast høgare enn det som trengst for saman med statstilskotet å dekkje driftsutgifter som svarer til utgiftsnivået ved tilsvarande offentleg skole som det er naturleg å samanlikne med. Dersom styret fastset høgare skolepengar, trengst det godkjenning av departementet.

Departementet kan gi forskrifter, mellom anna om krav om vedtektsfesting av forbod mot utbytte eller anna overføring som nemnt i første ledd bokstav a.

Nåværende § 6–3 Offentleg tilskot til kompletterande undervisning og skolepengar, blir § 6–5.

Nåværende § 6–4 Offentleg tilskot til skolar for funksjonshemma elevar, blir § 6–6.

§ 7–1 Budsjett, regnskap og revisjon skal lyde:

Skolane må leggje fram budsjett, rekneskap og revisjon etter forskrifter fastsette av departementet.

§ 7–2 Tilsyn m.m. skal lyde:

Departementet fører tilsyn med skolar godkjende etter denne lova og skal i den samanheng ha tilgjenge til skoleanlegg og dokumentasjon.

Dersom det blir oppdaga forhold som står i strid med denne lova, i strid med forskrifter gitt med heimel i lova eller i strid med føresetnadene for godkjenninga, kan departementet gi pålegg om å rette på forholda.

Departementet kan halde attende tilskotet eller dra godkjenninga attende dersom vilkåra i denne lova, vilkår i forskrifter gitt med heimel i lova eller føresetnadene for godkjenninga ikkje blir fylte. Departementet kan óg krevje attende for mykje utbetalt tilskot, og tilskotsmidlar som er brukte i strid med denne lova, i strid med forskrifter gitt med heimel i lova eller i strid med føresetnadene for godkjenninga.

Ved opphør av skoledrifta kan departementet i alle tilfelle krevje tilbakeført gjenstående midlar som skriv seg frå det offentlege tilskotet.

Departementet kan gi forskrifter som pålegg dei ansvarlege for opplæringsverksemd etter denne lova og dei som mottar slik opplæring å gi opplysningar og delta i evalueringar og rapportere om forhold som er av betydning for evaluering av opplæringsverksemda som er omfatta av denne lova.

Overskriften til nytt kapittel 8 skal lyde:

Kapittel 8 Slutføresegner

§ 7-7 blir § 8-1.

§ 7-8 blir § 8-2.

§ 7-9 blir § 8-3.

I § 8-2 Endringer i andre lover gjøres følgende endring:

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa skal § 14-1 fjerde ledd lyde:

Departementet kan gi forskrifter som pålegg dei ansvarlege for opplæringsverksemd etter denne lova og dei som mottar slik opplæring å gi opplysningar og delta i evalueringar og rapportere om forhold som er av betydning for evaluering av opplæringsverksemda som er omfatta av denne lova.

II

Lova tek til å gjelde frå 1. oktober 2003.

10. nov. Nr. 1571 1998

Ikrafttredelse av forskrift av 26. juni 1998 nr. 607 om Det praktisk-teologiske seminar.

Fastsatt av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet 10. november 1998 med hjemmel i forskrift av 26. juni 1998 nr. 607 om Det praktisk-teologiske seminar § 5. Kunngjort 4. juli 2003.

Forskrift av 26. juni 1998 nr. 607 om Det praktisk-teologiske seminar trer i kraft fra 1. desember 1998. Fra samme tidspunkt oppheves tidligere regelverk for seminaret, med unntak for bestemmelsene vedrørende undervisning og eksamen som vil gjelde inntil det er fastsatt nytt eksamensreglement i samsvar med forskriften § 3 annet ledd.

15. okt. Nr. 1883 2002

Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Buskerud.

Fastsatt av Styret ved Høgskolen i Buskerud 15. oktober 2002 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 50 nr. 7. Kunngjort 4. juli 2003.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder eksamen og andre vurderingsformer for studier som gir uttelling i studiepoeng ved Høgskolen i Buskerud.

§ 2. Definisjoner

1. *loven* – lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler.
2. *student* – den som oppfyller kravene til opptak i lovens § 37 og som har etablert studierett gjennom opptak ved høyskolen.
3. *privatist* – den som oppfyller kravene til opptak i lovens § 37 og som har etablert en eksamensrett etter søknad til høyskolen.
4. *deltidsstudent* – den som oppfyller kravene til opptak etter lovens § 37 og som har etablert en rett til faglig oppfølging og eksamensrett etter avtale med høyskolen.
5. *studieprogram* – en samling emner som høyskolen har definert som et studium.
6. *emner* – den minste avsluttende studieenhet som gir uttelling i studiepoeng.
7. *emne/kursbeskrivelse/arbeidskrav* – en beskrivelse av den faglige virksomheten i en studieenhet som fastsettes av høyskolens styre. Emnet/studieenhetens mål, struktur, vurderingsform, læringsform, obligatoriske aktiviteter, forkunnskapskrav, litteratur, hjelpemidler og utstyr skal angis.
8. *studiepoeng* – måleenhet for omfang av et studium hvor ett fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.
9. *rammeplan* – et nasjonalt planverk fastsatt av departementet, som angir et studiums mål og innhold.
10. *studieplan* – et planverk fastsatt av høyskolens styre, som angir et studiums mål og innhold.
11. *fagplan* – et planverk fastsatt av høyskolens styre, som gir en nærmere beskrivelse av rammeplanstyrte studier.

12. *eksamen og annen vurdering* – ulike former for prøving av studentens kunnskaper i et emne som gir uttelling i studiepoeng når resultatet av vurderingen er bestått, alternativt karakterene A – E eller ikke bestått, alternativt karakteren F. De ulike former for vurdering beskrives i de enkelte emne-/kursbeskrivelser.

§ 3. *Vilkår for adgang til eksamen eller annen vurdering*

Følgende gis adgang til eksamen eller annen vurdering som gir uttelling i studiepoeng:

1. Studenter med gyldig studierett. I tillegg kreves gyldige eksamensmeldinger.
2. Studenter som har gyldig eksamensmelding til emner i andre studieprogram enn der de har sin prinsipale studierett.
3. Privatister, som etter søknad finnes kvalifisert til å gå opp til eksamen etter betaling av vederlag jf. lovens § 40 nr. 1.
4. Deltidsstudenter som etter avtale gis tilgang til eksamen/vurdering.

Studenter som er bortvist eller utestengt fra eksamen, undervisning eller praksis i samsvar med lovens § 42 – § 42b har ikke adgang til eksamen ved Høgskolen i Buskerud.

§ 4. *Oppmelding til eksamen*

Før oppmelding til eksamen, normalt gjennom høgskolens studentweb, må semesteravgiften være betalt.

Frister for oppmelding til eksamen er normalt 15. september for høstsemesteret og normalt 15. februar for vårsemesteret.

En eksamensmelding er gyldig når studenten har den nødvendige studierett og fastsatte krav til forkunnskaper er oppfylt. Eksamenemnet bør være angitt i kandidatens utdanningsplan.

Studenten er selv ansvarlig for å påse at han har gyldige eksamensmeldinger. Privatister må framsette dokumentert søknad om eksamen innen 15. september for høstsemesteret og 15. februar for vårsemesteret.

§ 5. *Eksamen eller annen vurdering*

Ordinær eksamen eller annen vurdering gjennomføres i samsvar med de enkelte emne/kurs/arbeidskravbeskrivelser.

Utsatt eksamen kan tilbys studenter som kan dokumentere godkjent grunn til fravær fra ordinær eksamen.

Ekstraordinær eksamen kan tilbys studenter innenfor ordinær eksamensperiode for å sikre at studenter følger normal studieprogresjon.

Søknad om utsatt eller ekstraordinær eksamen må framsettes snarest mulig og senest 1 uke etter at sensur er falt.

Høgskolen avgjør hvilken eksamen- eller vurderingsform som benyttes ved prøving av studentens kunnskaper ved utsatt eller ekstraordinær eksamen.

Ved utsatt eller ekstraordinær eksamen prøves studenten i samme pensum som ved sist avholdte ordinære eksamen.

§ 6. *Språk*

Undervisnings- og eksamineringsspråket ved Høgskolen i Buskerud er norsk med mindre annet er fastsatt i fag- eller studieplan.

§ 7. *Vurderingsformer og sensur*

Studentens kunnskaper og ferdigheter skal vurderes i samsvar med beskrivelsen av mål og metode i fag- eller studieplan (§ 46 nr. 5 og § 50 nr. 1).

Etter delegasjon fra styret kan avdelingen/instituttet beslutte at studenten ikke har rett til videre vurdering når han/hun, etter en samlet vurdering, ikke har bestått de tidligere vurderingspunkter i et emne/studieenhet.

§ 8. *Eksamen*

Tid og sted for eksamen offentliggjøres gjennom høgskolens informasjonskanaler.

Studenten er selv ansvarlig for å innhente tilstrekkelig informasjon for å kunne gjennomføre eksamen.

En student kan fremstille seg til eksamen/vurdering i det samme emnet inntil tre ganger.

Unnlatt oppmøte eller innlevering til eksamen/vurdering uten gyldig grunn, anses som tellende forsøk.

§ 9. *Gjennomføring av eksamen*

Kandidaten bør møte opp til eksamen i god tid. Utfyllende bestemmelser om hvordan studenten skal forholde seg under eksamen eller annen vurdering gis i høgskolens eksamensinstruks.

Hjelpemidler, som kommer i tillegg til nødvendige redskaper, kan kun benyttes ved eksamen eller annen vurdering av studentens ferdigheter i den grad dette er positivt angitt.

Studenter som bryter retningslinjene for godkjente hjelpemidler eller som viser forstyrrende adferd kan bortvises fra eksamen.

Bruk av kilder skal angis når disse benyttes ved eksamen eller oppgaver som inngår i grunnlaget for vurdering av studenten.

§ 10. *Tilrettelegging ved eksamen for studenter med særskilte behov jf. § 44 nr. 5*

En student kan søke om tilrettelegging av eksamen eller annen vurdering når han/hun kan dokumentere at han/hun har særskilte behov av helsemessig, fremmedspråklig eller annen karakter (jf. høgskolens retningslinjer). Tilrettelegging, som vil medføre reduksjon i de faglige krav som stilles ved det enkelte studium, kan ikke innvilges jf. lovens § 44 nr. 5.

§ 11. Sensur

Styret godkjenner avdelingenes/instituttens ordninger for sensur av eksamen eller annen vurdering i samsvar med lovens § 50 nr. 2.

Fristen for sensur er i utgangspunktet 3 uker etter eksamen/vurderingen. For utfyllende regler henvises til lovens § 50 nr. 4.

§ 12. Karaktersystem

Eksamen eller annen vurdering bedømmes med bestått/ikke bestått eller graderes etter skala fra A – E for bestått og F for ikke bestått i samsvar med lovens § 50 nr. 6.

§ 13. Fritak for eksamen eller prøve

En student kan kreve å få godskrevet emner fra andre utdanningsinstitusjoner under loven i grad når dette ikke medfører dobbel uttelling for utdanninger med samme faginnhold.

En student kan kreve fritak for eksamen eller annen vurdering når han/hun godtgjør at tilsvarende eksamen eller prøve er avlagt tidligere ved denne eller annen utdanningsinstitusjon.

En student kan søke fritak når han kan dokumentere å ha avlagt annen velegnet eksamen eller prøve.

En student kan søke fritak når han kan dokumentere realkompetanse som anses som velegnet erstatning for eksamen eller annen vurdering i emnet.

Avdelingen avgjør hva som anses som velegnet i samsvar med gjeldende ramme- eller studieplan i samsvar med lovens § 49.

§ 14. Vitnemål, karakterutskrift, vitnemålstillegg

Høgskolen i Buskerud utferdiger vitnemål ved fullføring av utdanninger som tildeles grad innen høgskolens fagfelt. Vitnemålet gis kun på norsk og skal være underskrevet av høgskolens rektor og studiesjef.

Sammen med vitnemålet gis karakterutskrift på norsk og engelsk samt vitnemålstillegg (Diploma Supplement) på engelsk.

Studenter som ikke har avsluttet gradsgivende utdanning, kan på anmodning få karakterutskrift for gjennomførte og beståtte eksamener mv.

§ 15. Annullering av eksamen

Styret eller styrets klagenemnd kan annullere eksamen eller annen vurdering:

- når studenten har fått adgang til denne på falskt grunnlag
- når studenten har fusket eller forsøkt å fuske under gjennomføring av eksamen eller annen vurderingsform

Som fusk regnes det når kandidaten forsettlig eller grovt uaktsomt bryter høgskolens instruksjoner om gjennomføring av eksamen eller andre vurderingsformer.

§ 16. Formelle feil ved eksamen

Formelle feil er feil gjennomføring av eksamen eller annen vurdering som har betydning for studentenes prestasjoner og bedømmelse av denne.

Høgskolen kan beslutte å gi ny sensur eller ny prøve ved formelle feil som høgskolen ikke kan lastes for.

Studenten kan klage over formelle feil som etter dennes syn har påvirket hans/hennes prestasjoner under eksamen. Klagen skal begrunnes.

Hvis studenten får medhold i sin klage, beslutter høgskolen hvordan feilen skal rettes i samsvar med reglene i lovens § 51.

§ 17. Krav på begrunnelse for sensur

Kandidaten kan kreve sensors begrunnelse for sitt resultat på eksamen, prøve eller annen vurdering som gir uttelling i studiepoeng. Sensor avgjør, i samråd med avdelings- eller instituttledelsen, om begrunnelsen skal gis muntlig eller skriftlig.

Krav om begrunnelse må framsettes umiddelbart etter muntlig eksamen og senest 3 uker etter at karakter for skriftlig eksamen ble kunngjort fra høgskolens side.

§ 18. Klage på karakterfastsetting

Kandidaten kan klage over karakter etter resultatet på en eksamen eller vurderinger som samlet utgjør et emne eller en emnegruppe.

Klagen framsettes skriftlig innen 3 uker etter at kandidaten ble gjort kjent med resultatet.

Dersom kandidaten har bedt om sensors begrunnelse, løper klagefristen fra det tidspunkt kandidaten har mottatt begrunnelsen.

Klage må ha en konkret og relevant begrunnelse for at høgskolen skal ta den til behandling. Ny sensur etter klage kan gå både til gunst og til ugunst for klager.

§ 19. Utfyllende bestemmelser

Styret ved Høgskolen i Buskerud delegerer til høgskolens grunnenheter å gi utfyllende regler om forhold som er særegent for den enkelte eksamen.

Styret delegerer til høgskolens administrasjon, i samråd med høgskolens grunnenheter, å gi retningslinjer og utfyllende regler innen rammen av denne forskrift.

§ 20. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft med virkning fra og med høsten 2002 i forbindelse med iverksetting av ny gradsstruktur ved høgsolen.

17. okt. Nr. 1884 2002**Forskrift om bachelorgrad ved Høgskolen i Buskerud.**

Fastsatt av styret ved Høgskolen i Buskerud 17. oktober 2002 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høgsoler § 45 og forskrift av 11. oktober 2002 nr. 1124 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høgsoler § 17. Kunngjort 8. juli 2003.

§ 1. Formål

Forskriften gjelder krav til graden bachelor ved Høgskolen i Buskerud. Målet for utdanningen ved høgsolen er å gi yrkeskompetanse. Oppnådd grad skal oppfylle de generelle krav for opptak til masterutdanninger ved institusjoner under universitets- og høgsokoleloven.

§ 2. Definisjoner– *Studiepoeng*

Måleenhet for omfang av et studium hvor ett fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.

– *Emne*

En studieenhet hvor gjennomføring gir uttelling i studiepoeng.

– *Studieprogram*

En samling emner som er definert som en faglig enhet etter studieplan eller rammeplan.

– *Emnegrupper*

En samling emner fra samme eller ulike studieprogram som utgjør en faglig enhet slik dette er definert i studieplan/rammeplan.

– *Integrert yrkesrettet utdanning*

En utdanning hvis målsetning er å gi yrkeskompetanse. Slik utdanning vil bygge på en nasjonal rammeplan eller en lokal studieplan.

§ 3. Krav til omfang

Graden bachelor oppnås på grunnlag av fullførte studieprogram eller emnegrupper med et samlet omfang på 180 studiepoeng, 3 fulle studieår.

§ 4. Krav til innhold

Graden bachelor oppnås når innholdet av studiet er en av følgende:

a) *Profesjonsbachelor:*

integrrert yrkesrettet utdanning med omfang på minst 180 studiepoeng.

b) *Yrkesrettet bachelor med faglig fordypning:*

studieprogram med omfang på minst 120 studiepoeng samt en godkjent fordypning innen samme fagområde på minst 60 studiepoeng.

c) *Yrkesrettet tverrfaglig bachelor:*

studieprogram med omfang på minst 120 studiepoeng, samt en tverrfaglig fordypning på 60 studiepoeng.

d) *Tverrfaglig bachelor:*

studieprogram med omfang på minst 90 studiepoeng sammen med et studieprogram innen et annet område på minst 30 studiepoeng. 60 studiepoeng kan tas innen studieprogram som hver har et omfang på minst 10 studiepoeng. Ex.phil/ex.fac er obligatorisk studieprogram i slik grad.

§ 5. Krav til innpassing

Utdanning tatt ved andre institusjoner under universitets- og høgsokoleloven skal godskrives med det samme antall studiepoeng i kandidatens grad ved Høgskolen i Buskerud.

Utdanning tatt ved institusjoner utenfor loven eller i utlandet kan godskrives kandidaten etter en konkret vurdering.

§ 6. Overlapping

Studieprogram som godskrives i grad må ikke ha en overlapping i sitt faglige innhold på mer enn 10 studiepoeng.

§ 7. Vilkår for å få vitnemål ved Høgskolen i Buskerud

For å få vitnemål for bachelorgrad ved Høgskolen i Buskerud må kandidaten ha fullført studieprogram med minst 60 studiepoeng ved høgsolen.

Vitnemålet skrives ut kun på norsk.

Sammen med vitnemål gis vitnemålstillegg (Diploma Supplement) og karakterutskrift på engelsk for de eksamener som er avlagt ved høgsolen i Buskerud.

Vitnemål tildeles kun for grader som har sitt tyngdepunkt innenfor høgsokolens studieportefølge.

§ 8. *Overgangsordninger*

Bachelorgraden tildeles kandidater som oppfyller vilkårene i denne forskriften 1. januar 2003.

Kandidater som oppfyller kravene til grad for 3-årig utdanning før 1. januar 2003 tildeles grader etter regelverket på oppfyllingstidspunktet.

Kandidater som oppfyller kravet til både bachelor- og cand.mag.-grad kan ikke kreve å få tildelt begge grader på grunnlag av den samme utdanningen.

Kandidater kan kreve å få tildelt cand.mag.-grad innen 1. januar 2005 når kravene tilsvarende de som er satt til bachelor er oppfylt før 1. januar 2003 og videre studier er påbegynt.

Etter 1. januar 2005 opphører tildelingen av cand.mag.-grad ved høyskolen i Buskerud.

§ 10. *Utfyllende bestemmelser*

Høgskolens styre kan gi utfyllende bestemmelser.

§ 11. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. januar 2003.

27. juni Nr. 765 2003**Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 50.**

Kunngjort ved kgl.res. 27. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Stortinget har 26. mai 2003 vedtatt følgende endring i Grunnloven:

Grunnloven § 50 første ledd skal lyde:

Stemmeberettigede ved Storthingsvalg ere de norske Borgere, Mænd og Kvinder, som senest i det Aar, Valgthinget holdes, have fyldt 18 Aar.

27. juni Nr. 766 2003**Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 53.**

Kunngjort ved kgl.res. 27. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Stortinget har 26. mai 2003 vedtatt følgende endring i Grunnloven:

Grunnloven § 53 pkt. d oppheves.

27. juni Nr. 767 2003**Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 57.**

Kunngjort ved kgl.res. 27. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Stortinget har 26. mai 2003 vedtatt følgende endring i Grunnloven:

Grunnloven § 57 skal lyde:

Det Antal Storthingsrepræsentanter, som bliver at vælge, bestemmes til 169.

Riget inddeles i 19 Valgdistrikter.

150 af Storthingsrepræsentanterne blive at vælge som Distriktsrepræsentanter og de øvrige 19 som Udjævningsrepræsentanter.

Ethvert Valgdistrikt skal have 1 Udjævningsmandat.

Det Antal Storthingsrepræsentanter, som bliver at vælge fra hvert Valgdistrikt, bestemmes paa Grundlag af en Beregning af Forholdet mellem hvert Distrikts Antal Indvaanere samt Areal, og det hele Riges Antal Indvaanere samt Areal, naar hver Indvaaner giver 1 Point og hver Kvadratkilometer giver 1,8 Point. Beregningen bliver at foretage hvert ottende Aar.

Nærmere Bestemmelser om Rigets Inndeling i Valgdistrikter og Storthingsmandaternes Fordeling paa Valgdistrikterne fastsættes ved Lov.

27. juni Nr. 768 2003**Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 58.**

Kunngjort ved kgl.res. 27. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Stortinget har 26. mai 2003 fastsatt følgende endring i Grunnloven:

Grunnloven § 58 skal lyde:

Valgthingene afholdes særskilt for hver Kommune. Paa Valgthingene stemmes der direkte paa Storthingsrepræsentanter med Varamænd for det hele Valgdistrikt.

27. juni Nr. 769 2003

Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 59.

Kunngjort ved kgl.res. 27. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Stortinget har 26. mai 2003 vedtatt følgende endring i Grunnloven:

Grunnloven § 59 skal lyde:

Valget af Distriktsrepræsentanter foregaar som Forholdstalsvalg, og Mandaterne fordeles mellem Partierne efter nedenstaaende Regler.

De sammenlagte Stemmetal for hvert Parti inden de enkelte Valgdistrikter blive at dele med 1,4; 3; 5 og 7 og saaledes videre indtil Stemmetalet er delt saa mange Gange som det Antal Mandater vedkommende Parti kan forventes at faa. Det Parti, der efter det Foranstaaende faar den største Kvotient, tildeles det første Mandat, medens det næste Mandat tilfalder det Parti, der har den næst største Kvotient, og saaledes videre, indtil alle Mandater ere fordelede.

Listeforbund er ikke tilladt.

Udjævningsmandaterne fordeles mellem de i Udjævning deltagende Partier paa Grundlag af Forholdet mellem de sammenlagte Stemmetal for de enkelte Partier i det hele Rige i det Øiemed at opnaa størst mulig Forholdsmessighed Partierne imellem. Ved en tilsvarende Anvendelse for det hele Rige og for de i Udjævningen deltagende Partier af Reglerne om Fordelingen af Distriktsmandaterne angives, hvor mange Storthingsmandater hvert Parti ialt skal have. Partierne faar sig derefter tildelt saa mange Udjævningsmandater, at de tilsammen med de allerede tildelede Distriktsmandater udgjøre et saa stort Antal Storthingsmandater som vedkommende Parti efter den foranstaaende Angivelse skal have. Har et Parti allerede ved Fordelingen af Distriktsmandaterne faaet et større Antal Mandater, end hvad det efter foranstaaende Angivelse skal have, skal der foretages ny Fordeling af Udjævningsmandaterne udelukkende mellem de øvrige Partier, saaledes at der bortsees fra det Stemmetal og de Distriktsmandater, som det først nævnte Parti har opnaaet.

Intet Parti kan tildeles noget Udjævningsmandat medmindre det har faaet mindst 4 Procent af det samlede Stemmetal for det hele Rige.

Nærmere Bestemmelser om Fordelingen af Partiernes Udjævningsmandater paa Valgdistrikterne fastsættes ved Lov.

27. juni Nr. 770 2003

Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 61.

Kunngjort ved kgl.res. 27. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Stortinget har 26. mai 2003 vedtatt følgende endring i Grunnloven:

Grunnloven § 61 skal lyde:

Ingen kan vælges til Repræsentant uden at være Stemmeberettiget.

27. juni Nr. 771 2003

Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 62.

Kunngjort ved kgl.res. 27. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Stortinget har 26. mai 2003 vedtatt følgende endring i Grunnloven:

Grunnloven § 62 skal lyde:

De Tjenestemænd, der ere ansatte ved Statsraadets Kontorer, Statssekretærene og de politiske Raadgivere dog undtagne, kunne ikke vælges til Repræsentanter. Det samme gjælder Høiesterets Medlemmer, og Tjenestemænd, der ere ansatte ved Diplomatiets eller Konsulatvæsenet.

Statsraadets Medlemmer kunne ikke møde paa Stortinget som Repræsentanter, saalænge de have Sæde i Statsraadet. Ei heller kunne Statssekretærene møde som Repræsentanter, saalænge de beklæde deres Embeder, og de politiske Raadgivere ved Statsraadets Kontorer kunne ikke møde paa Stortinget, saalænge de indehave deres Stillinger.

27. juni Nr. 772 2003**Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelse om endring av Grunnloven § 63.**

Kunngjort ved kgl.res. 27. juni 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Stortinget har 26. mai 2003 vedtatt følgende endring i Grunnloven:

§ 63 første ledd bokstav c oppheves.

27. juni Nr. 773 2003**Ikraftsetjing av lov av 27. juni 2003 nr. 66 om endringer i forvaltningslova (klagerett når klageinstansen avviser).**

Fastsett ved kgl.res. 27. juni 2003 med heimel i lov av 27. juni 2003 nr. 66 om endringer i forvaltningslova (klagerett når klageinstansen avviser) del II. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Lov av 27. juni 2003 nr. 66 om endringer i forvaltningslova (klagerett når klageinstansen avviser) gjeld frå 1. august 2003.

27. juni Nr. 774 2003**Ikraftsetjing av lov av 27. juni 2003 nr. 69 om endringar i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).**

Fastsett ved kgl.res. 27. juni 2003 med heimel i lov av 27. juni 2003 nr. 69 om endringar i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) del II. Fremja av Utdannings- og forskingsdepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Lov av 27. juni 2003 nr. 69 om endringar i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) trer i kraft frå 1. august 2003, bortsett frå § 9–1 – med tilhøyrande oppheving av § 10–2 – som gjeld frå 1. januar 2004.

27. juni Nr. 775 2003**Ikrafttredelse av lov av 27. juni 2003 nr. 70 om endringer i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler.**

Fastsett ved kgl.res. 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 27. juni 2003 nr. 70 om endringer i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler del II. Fremmet av Utdannings- og forskningsdepartementet. Kunngjort 27. juni 2003.

Lov av 27. juni 2003 nr. 70 om endringer i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler trer i kraft fra 1. juli 2003.

30. mai Nr. 776 2003**Forskrift om endring i forskrift om angreskjema.**

Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 30. mai 2003 med hjemmel i lov av 21. desember 2000 nr. 105 om opplysningsplikt og angrerett m.v. ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted (angrerettloven) § 10. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 27. februar 2001 nr. 221 om angreskjema gjøres følgende endringer:

§ 1 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Det er tilstrekkelig at rubrikken om varer viser til en ordrebekreftelse vedlagt skjemaet, der de bestilte varene er spesifisert.

§ 2 nytt annet og tredje ledd skal lyde:

Endringer i skjemaene er ikke tillatt. Forbrukerne skal motta angreskjema i identisk kopi.

Den tidligere versjonen av skjemaene fastsatt i medhold av denne forskrift anses likestilt med gjeldende skjemaer inntil 1. juli 2004.

I vedleggene gjøres følgende endringer:

I alle angreskjemaene tilføyes følgende setning øverst i rubrikken som skal fylles ut av selgeren: «OBS! Skjemaet skal ikke sendes til Barne- og familiedepartementet.»

Videre oppdateres henvisningen til Forbrukerrådets telefon- og Internettadresse til Forbrukerrådet på tlf. 815 58 200 og til <http://www.forbrukerportalen.no> i angreskjemaene.

II

Endringene trer i kraft fra 1. juli 2003.

24. juni Nr. 777 2003

Forskrift om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 24. juni 2003 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5a og § 19, delegeringsvedtak av 7. mai 1999 nr. 435, delegeringsvedtak av 6. desember 1996 nr. 1125 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 1. juli 2003.

§ 1. Formål

Formålet med ordningen er å stimulere til økt verdiskaping i melkeproduksjonen gjennom å utnytte markedsmulighetene for melk som foredles lokalt.

§ 2. Vilkår for fritak fra overproduksjonsavgift

Statens landbruksforvaltning kan etter søknad gi fritak fra overproduksjonsavgift for produksjon av melk til lokal foredling. Melkeproduksjonen må foregå på den landbrukseiendommen som har fått fritaket. For foretak som inngår i samdrift, gis fritaket til samdriftsforetaket.

Foredlingen må foregå på eller i nærheten av

- samme landbrukseiendom som melken produseres,
- en landbrukseiendom som inngår i samdriften¹ som fritaket er gitt til, eller
- landbrukseiendommene som produserer melk og som samarbeider om foredlingen.

Foretaket som produserer melken må oppfylle vilkårene i forskrift om produksjonstilskudd, med unntak av kravet om å være merverdiavgiftspliktig.²

Foredlingsforetaket må eies med mer enn 50 prosent av produksjonsforetaket eller -foretakene.

Innvilget fritak etter denne paragrafen gjelder så lenge vilkårene i denne forskriften er oppfylt og det ikke skjer endringer i landbrukseiendommens eierforhold, eller i andre forhold som ligger til grunn for fritaket.

¹ Jf. forskrift av 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk.

² Jf. forskrift av 22. mars 2002 nr. 283 om produksjonstilskudd i jordbruket.

§ 3. Fritakskvantum¹

Til landbrukseiendommer der produksjon og foredling oppfyller vilkårene i § 2 gis fritak fra overproduksjonsavgift slik at eiendommens eventuelle melkekvote og kvantum fritatt fra overproduksjonsavgift til sammen utgjør 250.000 liter kumelk eller 125.000 liter geitmelk.

For landbrukseiendommer som inngår i et samarbeid om foredling som nevnt i § 2 første ledd bokstav c fastsettes fritaket til et kvantum der landbrukseiendommens kvoter og kvantum fritatt fra overproduksjonsavgift til sammen utgjør 500.000 liter. På den enkelte landbrukseiendom som inngår i samarbeidet kan det likevel ikke produseres mer enn 250.000 liter kumelk eller 125.000 liter geitmelk. Også for samdrifter utgjør summen av den beregnede samdriftskvoten og kvantum fritatt fra overproduksjonsavgift 500.000 liter.

¹ Melk som produseres innenfor fritakskvantumet faller utenfor prisutjevningsordningen, med mindre melken er anvendt til foredling av flytende melkeprodukter utover et kvantum på 20.000 liter melk, jf. forskrift av 30. juni 2000 nr. 701 om prisutjevningsordningen for melk § 2.

§ 4. Supplering fra meieriselskap

Innenfor kvantumsbegrensningene som nevnt i § 3, kan inntil 25 prosent av det omsatte foredlede kvantumet bestå av melk supplert fra meieriselskap.

§ 5. Beregning av produsert kvantum melk

Omsatt foredlet melkeprodukt blir omregnet til liter produsert melk etter gjeldende forskrift om kvoteordningen for melk.¹ Produsert mengde melk i henhold til denne forskriften utgjør antall liter omregnet melk.

Ved produksjon av både geit- og kumelk i samme foretak beregnes produsert kvantum i forhold til kvantumsbegrensningen for kumelk nevnt i § 3 første ledd, ved å multiplisere antall liter omregnet geitmelk med to.

¹ Jf. forskrift av 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk § 2 annet og tredje ledd.

§ 6. Rapportering

Foredlingsforetaket skal hver måned utarbeide spesifiserte oppgaver over omsatt mengde foredlede produkter. Supplert mengde melk fra meieriselskap skal også rapporteres. Ved samarbeid om foredling, må også fordelingen av leveranse fra de ulike produksjonsforetakene rapporteres.

Foretaket skal rapportere til Statens landbruksforvaltning eller den Statens landbruksforvaltning gir fullmakt. Rapportene sendes til Statens landbruksforvaltning eller den Statens landbruksforvaltning gir fullmakt en gang pr. halvår.

§ 7. Opplysningsplikt og kontroll

Foretak som produserer eller foredler melk etter denne forskriften plikter å gi alle nødvendige opplysninger som Statens landbruksforvaltning krever.

Statens landbruksforvaltning fører kontroll med at vilkårene for fritak fra overproduksjonsavgift er oppfylt, og har adgang til all bokføring, korrespondanse og optegnelser som vedkommer ordningen. Opplysninger gitt i forbindelse med ordningen kan også kontrolleres ved stedlig kontroll.

§ 8. Administrasjon, dispensasjon og klage

Statens landbruksforvaltning fatter vedtak etter denne forskriften og kan gi utfyllende bestemmelser.

Statens landbruksforvaltning kan i særlige tilfeller dispensere fra forskriften. Vedtak kan påklages til Klagenemnda for kvoteordningen for melk.

§ 9. Sanksjoner

Produksjon i strid med denne forskrift, eller utover de begrensninger som følger av § 3 og § 4, ilegges overproduksjonsavgift etter gjeldende forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på melk.

Ved samarbeid om foredling etter § 2 første ledd bokstav c, fordeles ilagt overproduksjonsavgift etter leveranse fra det enkelte produksjonsforetaket.

§ 10. Overgangsbestemmelser

Foretak som har fått innvilget fritak fra overproduksjonsavgift etter retningslinjer av 29. juni 1999¹ om fritak fra overproduksjonsavgift, eller etter forskrift av 26. september 2001 nr. 1122 om produksjonsrettigheter til lokal foredling av geitmelk, innvilges nytt fritak etter forskriften her uten krav om ny søknad, såfremt vilkårene anses oppfylt.

¹ Ikke tidligere kunngjort i Norsk Lovtidend.

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. juli 2003. Fra samme tid oppheves retningslinjer av 29. juni 1999¹ om fritak fra overproduksjonsavgift og forskrift av 26. september 2001 nr. 1122 om produksjonsrettigheter til lokal foredling av geitmelk

¹ Ikke tidligere kunngjort i Norsk Lovtidend.

24. juni Nr. 778 2003**Forskrift om endring i forskrift (Nr. 119) om avgrensning av merverdiavgiftsunntaket for omsetning av helsetjenester.**

Fastsatt av Finansdepartementet 24. juni 2003 med hjemmel i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 5b fjerde ledd, jf. første ledd nr. 1. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift (Nr. 119) av 15. juni 2001 nr. 682 om avgrensning av merverdiavgiftsunntaket for omsetning av helsetjenester gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Unntaket for helsetjenester og helserelevante tjenester omfatter:

1. Tjenester som omfattes av lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene, lov av 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjeneste og lov av 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten.
2. Tjenester som omfattes av lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd kapittel 5 og 10.
3. Tjenester som ytes av yrkesgrupper med autorisasjon eller lisens etter lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. § 48 og § 49.
4. Akupunktur, homøopati, osteopati, naprapati, soneterapi, aromaterapi og ernæringsterapi og urtemedisin.
5. Andre alternative behandlingsformer når de utøves av helsepersonell med autorisasjon eller lisens, jf. nr. 3.
6. Bedriftshelsetjenesten.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2003.

25. juni Nr. 779 2003**Forskrift om endring i forskrift om katastrofeordningen i planteproduksjon.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 25. juni 2003 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 30. august 2001 nr. 1001 om katastrofeordningen i planteproduksjon gjøres følgende endringer:

§ 4 femte ledd skal lyde:

Erstatning/tilskudd kan reduseres eller avslås dersom:

- Foretaket ikke blir drevet på en agronomisk faglig forsvarlig måte.
- Foretaket driver jordbruksfaglig særlig risikofylt. Det samme gjelder også i de tilfellene at foretaket ikke har gjort det som må forventes for å forebygge avlingssvikten.

§ 5 annet ledd skal lyde:

Arealgrunnlaget er det arealet foretaket nytter til produksjon av vekster innenfor den vekstgruppe det søkes erstatning for.

§ 9 annet ledd oppheves.

§ 14 punkt 1 skal lyde:

1. *Avlingssvikt*

Avlingssvikt på jord- og hagebruksvekster er svikt i avlingsmengde i forhold til gjennomsnittsavling på det arealet som foretaket nytter til vekstgruppen.

§ 14 punkt 2 tredje ledd første punktum skal lyde:

På dette grunnlaget beregner NILF vektall for ulike vekster i forhold til verdien av bygg som settes lik 100.

§ 14 punkt 3 skal lyde:

3. *Vektallberegnet areal*

Vektallberegnet areal er definert som totalareal av alle vekster på det arealet som foretaket nytter til vekstgruppen uttrykt i antall dekar bygg. Arealet framkommer ved å multiplisere arealet av hver enkelt vekst med sitt vektall og dividere med 100. Summert for alle vekster gir dette vektallberegnet areal for vekstgruppen.

§ 14 punkt 4 overskriften skal lyde:

4. *Gjennomsnittsavling*

§ 14 punkt 4.1 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Denne dokumentasjonen må bygge på konkrete førregistreringer de tre siste årene uten erstatningsberettiget avlingssvikt før skadeåret.

§ 14 punkt 4.1 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Gjennomsnittsbetningen for et etablert foretak skal beregnes som antall dyr i besetningen i gjennomsnitt for de tre siste årene uten erstatningsberettiget avlingssvikt før skadeåret oppgitt i søknad om produksjonstilskudd i jordbruket og om nødvendig sammenholdt med næringsoppgaven fra likningsmyndighetene.

Gjennomsnittperioden utgjør de siste tre årene uten erstatningsberettiget avlingssvikt.

§ 14 punkt 4.2 skal lyde:

4.2 *Vekster for salg*

For salgsvekster skal dokumenterte salgskvanta for de fem siste årene uten erstatningsberettiget avlingssvikt før skadeåret, samt såvarer og settepoteter av egen avling, legges til grunn for beregning av gjennomsnittsavlingen på det arealet som foretaket nytter til vekstgruppen. Fylkesmannen kan i særlige tilfeller gjøre unntak.

Gjennomsnittperioden utgjør de siste fem årene uten erstatningsberettiget avlingssvikt.

§ 14 punkt 4.3 første ledd oppheves.

§ 14 punkt 5, 6, 7 og 8 skal lyde:

5. *Avling i skadeåret*

Avlingen i skadeåret fastsettes på grunnlag av dokumenterte salgs- og beholdningsoppgaver for foretaket for vekstgruppen det er søkt erstatning for.

6. *Avlingsprosent i skadeåret*

Avlingsprosenten er lik avlingen i skadeåret i prosent av gjennomsnittsavlingen på det arealet som foretaket nytter til vekstgruppen.

Det beregnes en felles avlingsprosent for kulturvekstene i samme vekstgruppe.

7. *Avlingsnivå*

Avlingsnivået er lik gjennomsnittsavling av hovedveksten på det arealet som foretaket nytter til vekstgruppen i prosent av normalårsavlingen for vedkommende vekst i regionen.

Andre vekster med avvikende avlingsnivå må derfor tilpasses avlingsnivået for hovedveksten. Dette gjøres ved å korrigere areal av vedkommende vekst etter forholdet mellom hovedvekstens avlingsnivå og avlingsnivået for vedkommende vekst.

8. *Hovedveksten*

Den veksten på det arealet som foretaket nytter til vekstgruppen med størst vektallberegnet areal.

§ 14 punkt 10 og 11 skal lyde:

10. *Egenandel*

Egenandelen beregnes av gjennomsnittsavlingen på det arealet som foretaket nytter til vekstgruppen etter fastsatt proSENTSATS.

11. *ErstatningsproSENTen*

ErstatningsproSENTen er den delen av gjennomsnittsavlingen på det arealet som foretaket nytter til vekstgruppen som blir erstattet når gjennomsnittsavlingen settes lik 100, og avlingsproSENT og egenandel i proSENT er trukket fra.

§ 16 punkt 2 og 3 skal lyde:

2. *Beregningsgrunnlag*

Ved beregning av erstatning for avlingssvikt skal alt areal som nyttes til vekstgruppen legges til grunn. Alle vekster på dette arealet skal tas med i beregningen enten de er skadet eller ikke.

Erstatningssummen beregnes ved å multiplisere erstatning pr. dekar, vektallberegnet areal, erstatningsproSENT og avlingsnivå på det arealet som foretaket nytter til vekstgruppen.

3. *Egenandel*

Erstatningen beregnes med en egenandel på 30 proSENT.

§ 17 annet ledd første og annet punktum skal lyde:

Søknaden skal inneholde registrering og dokumentasjon av avlingssvikt på det arealet som foretaket nytter til vekstgruppen. Data for beregning av gjennomsnittsavling og gjennomsnittsbesetning skal vedlegges søknaden.

§ 19 nytt annet ledd skal lyde:

Beregnet erstatning mindre enn 5.000 kroner blir ikke utbetalt. Beregnet erstatning over 500.000 kroner blir ikke utbetalt.

§ 19 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 26 nytt annet ledd skal lyde:

Beregnet erstatning mindre enn 1.000 kroner blir ikke utbetalt.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

25. juni Nr. 780 2003

Forskrift om endring i forskrift om erstatning for svikt i honningproduksjon.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 25. juni 2003 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 30. august 2001 nr. 1002 om erstatning for svikt i honningproduksjon gjøres følgende endringer:

§ 2 punkt 6 oppheves.

§ 2 nåværende punkt 7 blir punkt 6 og første ledd skal lyde:

Gjennomsnittsproduksjon er dokumentert honningproduksjon i kg per produksjonskube i gjennomsnitt for de siste fem årene før skadeåret.

§ 2 nåværende punkt 8 blir punkt 7 og skal lyde:

Skadeårets produksjon er dokumentert honningproduksjon i kg per produksjonskuber og antall produksjonskuber i skadeåret.

§ 4 punkt 1 skal lyde:

1. Erstatningssats

Erstatning fastsettes på grunnlag av dokumentert kilopris birøkteren har oppnådd i skadeåret.

§ 5 punkt 2 tredje ledd skal lyde:

Søknad om erstatning for svikt i honningproduksjon skal inneholde opplysninger om antall produksjonskuber og dokumentasjon i form av næringsoppgave og/eller oppgaver fra omsetningsledd med oversikt over salg av honning, både i kroner og kilo, i hvert av de fem siste årene før skadeåret. Birøkteren må på samme måte også dokumentere salg av honning i skadeåret. Oppgitte oppgaver skal samsvare med oppgaver gitt i andre tilskuddssøknader og eventuelle avvik må begrunnes av birøkter.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

25. juni Nr. 781 2003

Forskrift til rammeplan for treårig revisorutdanning.

Fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 25. juni 2003 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 46 nr. 4. Kunngjort 1. juli 2003.

§ 1. Organisering og innhold

Revisorutdanning er en treårig utdanning som består av 90 studiepoeng generelle økonomiske og administrative fag og 90 studiepoeng revisjonsfag med følgende sammensetning:

Bedriftsøkonomisk analyse	30 studiepoeng
Administrasjonsfag	25 studiepoeng
Samfunnsøkonomi	15 studiepoeng
Metode	20 studiepoeng
Revisjonsfag	90 studiepoeng

§ 2. Fastsetting av fagplan

Bestemmelser om faglig innhold, organisering og arbeids- og vurderingsformer utover det som følger av rammeplanen, fastsettes av institusjonenes styre og tas inn i en fagplan.

§ 3. Eksamensbestemmelser

Eksamen organiseres og gjennomføres etter den eksamensforskrift som er fastsatt av institusjonen.

§ 4. Vitnemål

Det utstedes vitnemål for graden bachelor i revisjonsfag etter fullført studium.

Vitnemålet skal omfatte de hoved- og delemer som inngår i studiet, og påføres de karakterer som er oppnådd.

§ 5. Ikrafttredelse/overgangsordninger

Denne forskriften trer i kraft 1. august 2003.

Institusjonene kan fastsette overgangsordninger for studenter som har påbegynt studiet tidligere.

25. juni Nr. 782 2003

Forskrift om endring i forskrift om tilskott til mjølkeproduksjon.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 25. juni 2003 med heimel i lov av 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 18 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 26. august 1999 nr. 965 om tilskott til mjølkeproduksjon blir det gjort følgende endringer:

§ 2 og § 3 opphevast.

§ 5 skal lyde:

Tilskott kan gis til ku- og geitmjølk som er:

1. produsert innafor landbrukseigedommen sin kvote¹ og som er levert til meieriselskap etter gjeldande forskrift om prisutjamningsordninga for mjølk.² Mjølka vart rekna som levert når ho er vege inn på tankbil eller levert meieriselskap på anna vis.
2. produsert innafor landbrukseigedommen sin kvote, og omsatt som foredla produkt.
3. produsert med fritak frå overproduksjonsavgift³ og omsatt som foredla produkt.

Det vert berre gjeve tilskott til mjølk kor produksjon og eventuell foredling og frambod oppfyller krav gjeve i gjeldande forskrift om produksjon og frambud av rå melk, varmebehandlet melk og melkebaserte produkt m.v.⁴

- 1 Jf. forskrift av 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk.
- 2 Jf. forskrift av 30. juni 2000 nr. 701 om prisutjevningsordningen for melk § 3 første ledd bokstav c.
- 3 Jf. forskrift av 24. juni 2003 nr. 777 om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.
- 4 Jf. forskrift av 30. juni 1995 nr. 636 om produksjon og frambud av rå melk, varmebehandlet melk og melkebaserte produkt m.v.

§ 6 opphevast.

§ 7 skal lyde:

Foredla mjølkeprodukt blir rekna om til liter mjølk etter omrekningsfaktorar fastsett i gjeldande forskrift om kvoteordninga for mjølk.¹

Mengde liter omrekningsmjølk er grunnlag for berekning av tilskott.

- 1 Jf. forskrift av 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk § 2 anna og tredje ledd.

§ 11 skal lyde:

Statens landbruksforvaltning betalar ut tilskott til kvart meieriselskap som nemnt i § 5. Statens landbruksforvaltning kan betale ut tilskott á konto til kvart meieriselskap basert på prognosar for vedkomande månad og justere det for tidlegare utbetaling.

Meieriselskapet betalar tilskottet vidare til mjølkeproduksjonsføretaka. I den avrekninga som selskapet gjer overfor føretaka skal storleiken på tilskotta gå fram, og det skal opplystast kor store tilskottssatsane er.

Ved foredling etter § 5 første ledd punkt 2 og 3, kan føretak få utbetalt tilskott gjennom meieriselskap dersom det forelegg avtale med meieriselskapet om rapportering, jf. § 14. Føretak utan slik avtale kan få utbetalt tilskott frå Statens landbruksforvaltning. Føretak som rapporterer direkte til Statens landbruksforvaltning kan få utbetalt tilskott ein gong pr. halvår.

Statens landbruksforvaltning kan utbetale eit samla tilskott til grupperingar av meieriselskap som syter for utbetaling til kvart enkelt selskap og til grupperingar av føretak som samarbeider om foredling etter § 5 første ledd punkt 3.

§ 13 første ledd skal lyde:

Er det betalt ut tilskott utan at vilkåra i forskrifta er oppfylte, kan tilskottet krevjast betalt attende.

13 tredje ledd første punktum skal lyde:

For føretak som har slutta med mjølkeproduksjon, kan uteståande krav, i henhold til § 14 tredje ledd i forskrift av 22. mars 2002 nr. 283 om produksjonstilskudd i jordbruket, bli motrekna mot produksjonstilskott, eller bli kravd inn på annan måte.

§ 14 skal lyde:

Meieriselskapet som nemnt i § 5 skal kvar månad sende spesifisert oppgåve til Statens landbruksforvaltning med prognose for inneverande månad og registrerte tal for føregåande månad over kvantum med rett til tilskott og tilskottsbeløp og rapportert lokal foredling etter § 5 første ledd punkt 2 og 3.

Meieriselskapet sin revisor skal revidere og stadfeste oppgåvene kvart halvår.

Føretak som foredlar mjølk etter § 5 første ledd punkt 2 og 3, skal kvar månad utarbeide oppgåver over mengde omsett foredla produkt. Ved samarbeid om foredling, må også fordelinga av mjølkemengda mellom dei enkelte produksjonsføretaka rapporterast. Rapportane sendes enten til Statens landbruksforvaltning eller til meieriselskap. Rapportering skal så vidt mogeleg avtalast med meieri.

Statens landbruksforvaltning kan gi grupperingar av meieriselskap og føretak som samarbeider om lokal foredling etter § 5 første ledd punkt 2 og 3 høve til samla rapportering.

Statens landbruksforvaltning fastsett kva for oppgåver som skal innleverast, form og innhald i oppgåvene, tidsfristar for rapportering og revisorattestasjon.

Meieriselskap og mjølkeproduksjonsføretak skal syte for at oppgåver og annan dokumentasjon som vert gitt som grunnlag for utbetaling er i samsvar med forskrifta.

II

Endringane trer i kraft 1. juli 2003.

25. juni Nr. 783 2003

Forskrift om endring i forskrift om maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 25. juni 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1 og § 4, lov av 10. januar 1997 nr. 9 om kjøttproduksjon § 1 og § 20, lov av 28. mai 1959 nr. 12 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer o.a. § 2 og § 5, delegeringsvedtak av 29. april 1988 nr. 312, delegeringsvedtak av 26. mars 1990 nr. 1227, delegeringsvedtak av 12. september 1997 nr. 1549 og delegeringsvedtak av 5. september 1997 nr. 1548. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 14 (forordning (EF) nr. 1937/2002). Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 10. oktober 1996 nr. 997 om maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 14 (forordning (EØF) nr. 2377/90) tilføyes følgende endringsforordning:
forordning (EF) nr. 1937/2002.

§ 2 skal lyde:

§ 2. Maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater

EØS-avtalens vedlegg II kap. XIII nr. 14, forordning (EØF) nr. 2377/90 om fremgangsmåten i Fellesskapet for fastsettelse av maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse, med følgende endringsforordninger, gjelder som forskrift med de EØS-tilpasninger som fremgår av vedlegg II, protokoll 1 til EØS-avtalen og EØS-avtalen for øvrig:

Forordning (EØF) nr. 762/92
Forordning (EØF) nr. 675/92
Forordning (EØF) nr. 3093/92
Forordning (EØF) nr. 895/93
Forordning (EØF) nr. 2901/93
Forordning (EØF) nr. 3425/93
Forordning (EØF) nr. 3426/93
Forordning (EF) nr. 955/94
Forordning (EF) nr. 1430/94
Forordning (EF) nr. 2701/94
Forordning (EF) nr. 2703/94
Forordning (EF) nr. 3059/94
Forordning (EF) nr. 1102/95
Forordning (EF) nr. 1441/95
Forordning (EF) nr. 1442/95
Forordning (EF) nr. 1798/95
Forordning (EF) nr. 2796/95
Forordning (EF) nr. 2804/95
Forordning (EF) nr. 281/96
Forordning (EF) nr. 282/96
Forordning (EF) nr. 1140/96
Forordning (EF) nr. 1147/96
Forordning (EF) nr. 1311/96
Forordning (EF) nr. 1312/96
Forordning (EF) nr. 1433/96
Forordning (EF) nr. 1742/96
Forordning (EF) nr. 1798/96
Forordning (EF) nr. 2010/96
Forordning (EF) nr. 2017/96
Forordning (EF) nr. 2034/96
Forordning (EF) nr. 17/97
Forordning (EF) nr. 211/97
Forordning (EF) nr. 270/97
Forordning (EF) nr. 434/97
Forordning (EF) nr. 716/97
Forordning (EF) nr. 748/97
Forordning (EF) nr. 749/97
Forordning (EF) nr. 1836/97
Forordning (EF) nr. 1837/97
Forordning (EF) nr. 1838/97
Forordning (EF) nr. 1850/97
Forordning (EF) nr. 121/98
Forordning (EF) nr. 426/98
Forordning (EF) nr. 613/98
Forordning (EF) nr. 1000/98
Forordning (EF) nr. 1076/98
Forordning (EF) nr. 1191/98
Forordning (EF) nr. 1568/98

Forordning (EF) nr. 1569/98
Forordning (EF) nr. 1570/98
Forordning (EF) nr. 1916/98
Forordning (EF) nr. 1917/98
Forordning (EF) nr. 1958/98
Forordning (EF) nr. 2560/98
Forordning (EF) nr. 2686/98
Forordning (EF) nr. 2692/98
Forordning (EF) nr. 2728/98
Forordning (EF) nr. 508/1999
Forordning (EF) nr. 804/1999
Forordning (EF) nr. 593/1999
Forordning (EF) nr. 954/1999
Forordning (EF) nr. 997/1999
Forordning (EF) nr. 998/1999
Forordning (EF) nr. 1308/1999
Forordning (EF) nr. 1942/1999
Forordning (EF) nr. 1943/1999
Forordning (EF) nr. 1931/1999
Forordning (EF) nr. 2385/1999
Forordning (EF) nr. 2393/1999
Forordning (EF) nr. 2593/1999
Forordning (EF) nr. 2728/1999
Forordning (EF) nr. 2757/1999
Forordning (EF) nr. 2758/1999
Forordning (EF) nr. 1286/2000
Forordning (EF) nr. 1295/2000
Forordning (EF) nr. 1960/2000
Forordning (EF) nr. 2391/2000
Forordning (EF) nr. 2338/2000
Forordning (EF) nr. 2535/2000
Forordning (EF) nr. 2908/2000
Forordning (EF) nr. 807/2001
Forordning (EF) nr. 749/2001
Forordning (EF) nr. 750/2001
Forordning (EF) nr. 1274/2001
Forordning (EF) nr. 1322/2001
Forordning (EF) nr. 1478/2001
Forordning (EF) nr. 1553/2001
Forordning (EF) nr. 1680/2001
Forordning (EF) nr. 2584/2001
Forordning (EF) nr. 1815/2001
Forordning (EF) nr. 1879/2001
Forordning (EF) nr. 2162/2001
Forordning (EF) nr. 77/2002
Forordning (EF) nr. 1181/2002
Forordning (EF) nr. 868/2002
Forordning (EF) nr. 869/2002
Forordning (EF) nr. 1530/2002
Forordning (EF) nr. 1752/2002
Forordning (EF) nr. 1937/2002.

II

Endringene trer i kraft straks.

25. juni Nr. 784 2003

Forskrift om endring i forskrift om prisutjevningsordningen for melk.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 25. juni 2003 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 6, § 7, § 8, § 11 annet og tredje ledd, § 13 og § 17 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 30. juni 2000 nr. 701 om prisutjevningsordningen for melk gjøres følgende endring:

§ 2 nytt annet ledd skal lyde:

Forskriften gjelder likevel ikke melk som har fått fritak fra overproduksjonsavgift i henhold til forskrift om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk,¹ med mindre melken er anvendt til foredling av flytende melkeprodukter utover et kvantum på 20.000 liter melk.

1 Jf. forskrift av 24. juni 2003 nr. 777 om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2003.

25. juni Nr. 785 2003**Forskrift om endring i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk.**

Fastsett av Landbruksdepartementet 25. juni 2003 med heimel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 5 og § 5a og delegeringsvedtak av 7. mai 1999 nr. 435 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk blir det gjort følgjande endringar:

§ 3 skal lyde:

For mjølk som blir omsett ut over bruket si kvote¹ eller uten fritak fra overproduksjonsavgift² skal det i tillegg til omsetningsavgift svarast ei overproduksjonsavgift.

Satsen for overproduksjonsavgift for mjølk er 300 øre pr. liter kumjølk, og 300 øre pr. liter geitemjølk.

1 Jf. forskrift av 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk § 2.

2 Jf. forskrift av 24. juni 2003 nr. 777 om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.

§ 4 opphevast.

II

Endringane trer i kraft 1. juli 2003.

25. juni Nr. 786 2003**Forskrift om endring i forskrift om frivillig registrering av utbygger av vann- og avløpsanlegg.**

Fastsatt av Finansdepartementet 25. juni 2003 med hjemmel i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 75 jf. § 70. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 27. november 2000 nr. 1179 om frivillig registrering av utbygger av vann- og avløpsanlegg gjøres følgende endringer:

§ 1 nytt annet ledd skal lyde:

Med utbygger som nevnt i første ledd menes utbygger som utenfor næring oppfører anlegg i privat regi, hvor for eksempel en enkelt person, grupper av beboere, bygdelag og lignende går sammen om å bygge vann- og avløpsanlegg.

§ 1 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

II

Endringene trer i kraft straks.

25. juni Nr. 787 2003**Forskrift om arbeids- og hviletid på fiske- og fangstfartøy.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 25. juni 2003 med hjemmel i lov av 3. juni 1977 nr. 50 om arbeidstiden og hviletiden på skip § 1a, jf. delegeringsvedtak av 20. juni 2003 nr. 714 og sjømannslov av 30. mai 1975 nr. 18 § 40 nr. 4, jf. delegeringsvedtak av 31. januar 1986 nr. 221. Jf. EØS-avtalen vedlegg XVIII nr. 28 (direktiv 93/104/EF endret ved direktiv 2000/34/EF). Kunngjort 1. juli 2003.

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre at arbeidstakernes sikkerhet og helse beskyttes mot skade som oppstår eller kan oppstå ved for lang arbeidstid, for lite hvile eller ved uregelmessig arbeidstid.

§ 2. Virkeområde

Med mindre annet følger av denne forskrift skal den gjelde for enhver som arbeider på norske fiske- og fangstfartøy, og som ikke bare arbeider om bord mens fartøyet ligger i havn.

Denne forskrift gjelder ikke for arbeidstaker som er alene om bord på eget fiske- og fangstfartøy.

For arbeidstakere under 18 år gjelder særbestemmelser i forskrift av 25. april 2002 nr. 423 om arbeid og utplassering av ungdom på norske skip.

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift menes med:

- a) *Arbeidstid*: den tiden hvor arbeidstakeren skal utføre arbeid i forbindelse med skipets drift.
- b) *Fiske- og fangstfartøy*: fartøy som ervervsmessig benyttes til å fange levende ressurser i havet, eller som fører egen fangst alene eller i forbindelse med andres, eller fartøy som er bestemt til tilvirkning av fiske- eller fangstprodukter, når de brukes til dette eller til føring av egne fangstprodukter, alene eller i forbindelse med andres.
- c) *Hviletid*: et sammenhengende tidsrom av en varighet på mer enn en time utenfor arbeidstiden.
- d) *Nattarbeid*: arbeid som utføres i tidsrom mellom kl. 00.00 og 07.00.
- e) *Nattarbeider*: arbeidstaker som utfører minst 3 timer av sin daglige arbeidstid som nattarbeid, eller som forventes å utføre minst 20 prosent av sin årlige arbeidstid som nattarbeid.

§ 4. Plikter

Rederiet og skipsfører skal sikre at bestemmelsene i denne forskrift blir fulgt.

Enhver arbeidstaker plikter å medvirke, herunder følge påbud og instruksjoner fra rederi og skipsfører, for å sikre at bestemmelsene i forskriften blir fulgt.

§ 5. Fravik

Sjøfartsdirektoratet kan, når det er sikkerhets- og helsemessig forsvarlig, og ikke strider mot internasjonal overenskomst som Norge er tilsluttet, fatte vedtak om fravik fra denne forskrift. Direktoratet kan fastsette særlige vilkår ved slikt vedtak.

§ 6. Generelle retningslinjer

Ved tilretteleggelse av arbeidet skal arbeidstakernes sikkerhet og helse ivaretas i samsvar med forskrift av 4. august 2000 nr. 808 om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip. Det skal tas særlig hensyn til den fare for sikkerhet og helse nattarbeidere og arbeidere som deltar i skiftarbeid utsettes for.

§ 7. Arbeids- og hviletid

Den alminnelige arbeidstid skal ikke overstige 48 timer i uken beregnet som et gjennomsnitt i en periode som ikke skal overstige 12 måneder.

Hviletiden skal være minst 10 timer i løpet av en hvilken som helst periode på 24 timer, og 77 timer i løpet av en hvilken som helst periode på 168 timer.

Hvileperioden kan deles i to perioder hvor den ene skal være minst 6 timer. Tidsrommet mellom to hvileperioder skal ikke overstige 14 timer.

Skipsfører kan kreve at arbeidstakerne utfører det antall arbeidstimer som er nødvendig for den umiddelbare sikkerhet til fartøyet, personer om bord, redskaper, eller lasten, eller for å komme andre fartøy eller personer i havsnød til unnsetning.

§ 8. Nattarbeid

Arbeidstakere som utfører nattarbeid skal tilbys egnet helseundersøkelse. Helseundersøkelsen skal utføres før arbeidstaker begynner arbeidet, og deretter med regelmessig mellomrom. Lege avgjør hyppigheten av og innholdet i undersøkelsen, på bakgrunn av arbeidstakerens helsetilstand og de belastninger vedkommende utsettes for. Rederiet dekker kostnadene ved helseundersøkelsen.

Når det er nødvendig av hensyn til arbeidstakerens helse skal arbeidstaker om mulig omplasseres til annet arbeid som ikke innebærer nattarbeid.

§ 9. Fravik ved tariffavtaler

Bestemmelsene i § 7, første til tredje ledd kan fravikes i tariffavtale. Fravik kan være av objektive eller tekniske grunner, eller av hensyn til arbeidets tilretteleggelse. Fravik skal, så langt det er mulig, følge de fastsatte normene, men det kan tas hensyn til hyppigere eller lengre fritidsperioder, eller til sikring av kompenserende fritid.

Om bord på fartøy som ikke er omfattet av tariffavtale, kan det inngås skriftlig avtale om å følge de fravik fra denne forskrift som er gjennomført i tariffavtaler for tilsvarende mannskapsgrupper og fartøy.

§ 10. Tilsyn

Sjøfartsdirektoratet eller andre som er bemyndiget kan til enhver tid føre tilsyn om bord, eller kreve fremlagt opplysninger for kontroll av at forskriftens bestemmelser følges.

§ 11. Straff

Overtrødelse av denne forskrift straffes med bøter i henhold til Almindelig borgelig Straffelov av 22. mai 1902 nr. 10 § 339, dersom ikke strengere straff kommer til anvendelse i henhold til annen lovbestemmelse.

§ 12. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. august 2003.

25. juni Nr. 788 2003**Forskrift om endring i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 25. juni 2003 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 22. mars 2002 nr. 283 om produksjonstilskudd i jordbruket gjøres følgende endring:

§ 7 annet ledd punkt 3, 4 og 5 skal lyde:

3. driver melkeproduksjon innenfor kvote,¹ eller i henhold til gjeldende forskrift om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.²
4. har hoveddelen av sin melkeproduksjon på seter i minst 4 uker i sommerhalvåret og produksjonen skjer innenfor kvote,¹ eller i henhold til forskrift om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.²
5. driver økologisk husdyrproduksjon eller har startet omlegging til slik produksjon.³

1 Jf. forskrift av 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk § 2.

2 Jf. forskrift av 24. juni 2003 nr. 777 om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.

3 Jf. forskrift av 5. mai 1998 nr. 402 om produksjon og merking av økologiske landbruksvarer.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2003.

26. juni Nr. 789 2003**Forskrift om endring i forskrift om tidligpensjon til jordbrukere.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 26. juni 2003 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18 og med hjemmel i Stortingets vedtak av 18. juni 1998 om jordbruksoppgjøret, og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 3. februar 1999 nr. 190 om tidligpensjon til jordbrukere gjøres følgende endringer:

§ 3 nr. 4 bokstav d skal lyde:

- d) lønn som er betalt fra bruker til samboer for dennes arbeid på landbrukseiendommen.

§ 3 ny nr. 7 skal lyde:

- 7) *fribeløp*; øvre grense for inntekt i tillegg til utbetalt tidligpensjon som ikke gir avkorting av tidligpensjonen

§ 3 nåværende nr. 7 og 8 blir nr. 8 og 9.

§ 11 tredje ledd skal lyde:

Bruker og ektefelle/samboer kan hver for seg ha inntekt som nevnt i § 3 nr. 5 bokstav a – c i tillegg til tidligpensjonen. Dersom inntekten overstiger fastsatt fribeløp avkortes pensjonen med 50 prosent av inntekt utover dette fribeløpet. Næringsinntekt fra jordbruk/gartneri eller skogbruk opptjent før landbrukseiendommen ble overdratt belastes ikke fribeløpet. Fribeløpets størrelse blir fastsatt i eller i medhold av jordbruksoppgjøret.

§ 13 femte ledd skal lyde:

Satser for enbruger- og tobrukerpensjon blir fastsatt i eller i medhold av jordbruksoppgjøret.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

26. juni Nr. 790 2003**Forskrift om behandling av oppdrettskonsesjoner ved konkurs.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 26. juni 2003 med hjemmel i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. § 13, jf. § 1, § 3, § 4, § 6, § 7, § 8 og § 14. Kunngjort 1. juli 2003.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for konkurs hos innehaver av konsesjon etter lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v.

§ 4 gjelder kun for konkurs hos innehaver av konsesjon til oppdrett av matfisk av laks og ørret.

§ 2. Bortfall av konsesjon etter konkurs

Konkursåpning hos innehaver av konsesjon medfører at konsesjonen bortfaller.

Dersom konkursboet leveres tilbake til skyldneren med hjemmel i konkursloven § 136 gjenoppstår skyldnerens rettigheter og plikter etter konsesjonen ved melding til fiskerimyndighetene.

§ 3. Midlertidig konsesjon

Konkursboet eller den som sitter med rådigheten over anlegget etter abandonering eller overføring til panthaver, jf. lov av 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs § 117b og § 117c, kan få midlertidig konsesjon av fiskerimyndighetene for drift av oppdrettsvirksomheten for en nærmere bestemt tidsperiode såfremt vilkårene etter oppdretsloven er oppfylt.

Midlertidig konsesjon må innhentes innen 15 virkedager etter konkursåpning. Fiskerimyndighetene kan i særlige tilfeller dispensere fra fristen etter søknad.

I perioden fra konkursåpning og frem til midlertidig konsesjon er innhentet er det konkursboet som står ansvarlig for driften. Dersom konkursboet før midlertidig konsesjon er innhentet, velger å abandonere til skyldner eller overføre anlegget til panthaver, overtar skyldner eller panthaver samtidig også ansvaret for driften av anlegget. Ansvaret overtas fra melding om abandonering er kommet frem til skyldner eventuelt fra avtale om overføring til panthaver er inngått.

Midlertidig konsesjon skal gis såfremt vilkårene etter oppdretsloven er oppfylt.

Midlertidig konsesjon gis for inntil ett år. Fiskerimyndighetene kan når særlige grunner foreligger gi midlertidig konsesjon utover denne tiden.

Fiskerimyndighetene plikter å behandle fullstendig søknad om midlertidig konsesjon uten ugrunnet opphold.

Fiskerimyndighetene kan stille vilkår ved tildeling av midlertidig konsesjon.

Midlertidig konsesjon kan ikke overføres.

§ 4. Retildeling av konsesjon til oppdrett av matfisk av laks og ørret etter konkurs

Fiskerimyndighetene skal etter søknad retildele konsesjonen til den konkursboet innstiller som ny konsesjonsinnehaver såfremt denne oppfyller vilkårene etter oppdretsloven og det ikke er i strid med forutsetningene for den opprinnelige tildeling av konsesjonen. Retildeling av konsesjon omfatter de lokaliteter den opprinnelige konsesjonsinnehaver har klarert i tilknytning til konsesjonen.

Retildeling må skje innen ett år regnet fra konkursåpningen, med mindre særlige grunner tilsier noe annet.

Konkursboet plikter å innstille den som samlet sett gir det beste bud på konsesjonen og det vesentligste pantsatte landbruksløsøreaktiva som er knyttet til konsesjonen.

Ved konkurs hos konsesjonsinnehaver med flere konsesjoner, kan det innstilles på ulike søkere.

Fiskerimyndighetene kan stille vilkår for retildeling.

Konkursboet kan innstille maksimalt tre ganger på ny konsesjonsinnehaver. Dersom konsesjonen ikke er retildelt etter dette opphører den.

Likestilt med konkursboet i denne bestemmelse er skyldner dersom konkursboet har abandonert anlegget og panthaver som har fått anlegget overført til seg, jf. lov av 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs § 117b og § 117c. Panthaver må representere 75% eller mer av det samlede pantsatte landbruksløsøre knyttet til den relevante konsesjon for å ha rett til å innstille ny konsesjonsinnehaver etter bestemmelsen her. Der ingen panthaver er i denne posisjon og det ikke oppnås noen avtale mellom panthavere som til sammen representerer 75% eller mer er det konkursboet som skal innstille ny søker.

§ 5. Gebyr

For søknad om midlertidig konsesjon skal det ikke betales gebyr.

For søknad om retildeling av konsesjon etter konkurs skal det betales gebyr, jf. forskrift av 21. desember 2001 nr. 1597 om innkrevning av gebyrer til statskassen for offentlige oppgaver i forbindelse med oppdretts- og havbeitevirksomhet.

§ 6. Definisjon

Med fiskerimyndighetene menes i denne forskrift Fiskeridirektoratet eller den Fiskeridirektoratet bemyndiger.

§ 7. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2003.

Merknader til forskrift av 26. juni 2003 nr. 790 om behandling av oppdrettskonsesjoner ved konkurs.

Til § 1 Virkeområde

Til første ledd:

Forskriften gjelder konkurs hos innehaver av konsesjon etter oppdretsloven. Forskriften gjelder uavhengig av om det drives oppdrettsvirksomhet i medhold av konsesjonen.

Oppdretsloven benytter tildels begrepet «tillatelse» om retten til å drive oppdrett. I denne forskrift benyttes konsekvent begrepet «konsesjon». Begrepet er valgt fordi dette antas å være i samsvar med den begrepsbruk som er vanlig i havbruksnæringen og nyere regelverk.

Til andre ledd:

Det er kun tildeling av konsesjon til oppdrett av matfisk av laks og ørret som er antallsbegrenset. Forskriftens bestemmelser om retildeling etter konkurs gjelder derfor kun denne type konsesjoner. For øvrige typer konsesjoner vil den som ønsker å kjøpe anlegget for videre drift kunne søke om ny konsesjon. Behovet for retildeling er således ikke det samme, og slike konsesjoner opphører derfor ved konkurs hos innehaver.

*Til § 2 Bortfall av konsesjon ved konkurs**Til første ledd:*

Konkurs medfører at konsesjonen bortfaller, jf. lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. § 4 tredje ledd.

Med konkursåpning i denne forskrift menes tidspunktet for når kjennelse om konkursåpning er avsagt, jf. lov av 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs § 74.

Til andre ledd:

Melding om tilbakelevering av konkursboet til skyldner i medhold av lov av 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs § 136, medfører at rettigheter og plikter etter konsesjonen gjenoppstår. Med «skyldner» menes i denne forskrift konkursdebitor.

Melding skal gis Fiskerimyndighetene.

*Til § 3 Midlertidig konsesjon**Til første ledd:*

Drift av oppdrettsanlegg forutsetter etter oppdretsloven § 3 første ledd konsesjon. Videre drift av anlegget etter konkurs forutsetter derfor at konkursboet eller den som sitter med rådigheten over anlegget etter abandonering eller overføring til panthaver, jf. lov av 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs § 117b og § 117c, innhenter midlertidig konsesjon.

Fiskerimyndighetene gis i bestemmelsen kompetanse til å gi midlertidig konsesjon.

Det oppstilles ingen begrensning på adgangen til å sette ut nytt materiale under den midlertidige driften. Det samme gjelder å utsett av anlegg samt utsett av materiale i tomt anlegg. Bakgrunnen for dette er at den som driver anlegget med midlertidig konsesjon, selv skal kunne vurdere hvorvidt det skal settes ut nytt materiale i denne perioden slik at virksomheten kan selges som et «going concern». Det presiseres at dette ikke innebærer noen plikt til å sette ut nytt materiale, men kun åpner for utsett der den som sitter med rådigheten over anlegget ønsker dette.

Til andre ledd:

Midlertidig konsesjon må innhentes innen 15 virkedager regnet fra kjennelse om åpning av konkurs er avsagt. Fristen oppstilles for raskt å få klarhet i hvem som er ansvarlig for driften av anlegget i perioden for den midlertidige driften. Dersom fristen oversittes er videre drift av oppdrettsvirksomheten ulovlig. I et slikt tilfelle kan fiskerimyndighetene gi pålegg om opphør av virksomhet og fjerning av anlegg, samt ilegge tvangsmulkt dersom fristene overskrides, jf. forskrift av 12. juli 1989 nr. 551 om tvangsmidler etter kapittel IV i lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v., § 1, § 2 og § 3 første ledd litra b. Fiskerimyndighetene kan i særlige tilfeller dispensere fra fristen etter søknad. Det forutsettes at dispensasjonsadgangen skal praktiseres strengt. Som eksempel på situasjoner hvor det vil kunne være aktuelt å dispensere fra fristen er der konkursboet velger å abandonere eller overføre anlegget kort tid før fristen går ut og henholdsvis skyldner eller panthaver har behov for en viss tid til å få innhentet midlertidig konsesjon.

Til tredje ledd:

I perioden fra konkursåpning og frem til midlertidig konsesjon er innhentet, er det konkursboet som står ansvarlig for driften av anlegget. Dersom konkursboet før dette abandonerer anlegget til skyldner eller overfører anlegget til panthaver, er det henholdsvis skyldner eller panthaver som står som ansvarlig for driften frem til midlertidig konsesjon er innhentet. Ansvarer går over fra beslutning om abandonering er foretatt og melding om dette er kommet frem til skyldner, eventuelt fra avtale om overføring er inngått med panthaver.

Til fjerde ledd:

Midlertidig konsesjon skal gis såfremt søker dokumenterer at driften vil skje i regi av en kompetent driftsansvarlig og forvaltningen finner det sannsynlig at driften ikke vil skje i strid med oppdretsloven og forskrifter gitt i medhold av denne. Det forutsettes at midlertidig konsesjon skal være kurant å få.

Til femte ledd:

Midlertidig konsesjon forutsettes normalt gitt for ett år. Fiskerimyndighetene gis imidlertid kompetanse til å dispensere fra dette. Dispensasjonsadgangen skal praktiseres strengt. Et aktuelt grunnlag til å dispensere fra ettårsfristen, kan være at den som i utgangspunktet innstilles av konkursboet ikke blir godkjent av fiskerimyndighetene, og at det således er behov for forlenget tid til å finne en ny interessent.

Til sjette ledd:

Fiskerimyndighetene plikter å behandle fullstendig søknad om midlertidig konsesjon uten ugrunnet opphold.

Til sjuende ledd:

Ved tildeling av midlertidig konsesjon kan fiskerimyndighetene stille de samme vilkår som ved tildeling av nye konsesjoner. Normalt vil det kun være aktuelt å oppstille slike vilkår ved tildeling av midlertidig konsesjon dersom det var oppstilt tilsvarende vilkår for konsesjonen før konkurs.

Til åttende ledd:

Midlertidig konsesjon kan ikke overføres.

*Til § 4 Retildeling av konsesjon til oppdrett av matfisk av laks og ørret etter konkurs**Til første ledd:*

Etter bestemmelsen har den konkursboet innstiller som ny konsesjonsinnehaver, en stor grad av sikkerhet for retildeling av konsesjonen. Retildelingen omfatter også som utgangspunkt de lokaliteter den opprinnelige konsesjonsinnehaver hadde knyttet til den relevante konsesjon før konkursen. Det er dermed normalt ikke nødvendig å klarere lokaliteter for drift av konsesjonen etter retildeling.

Den som innstilles som ny konsesjonsinnehaver må søke om retildeling til fiskerimyndighetene. Søknad om retildeling skal innvilges dersom søker oppfyller de krav som stilles til innehaver av konsesjon etter oppdretsloven. I dette ligger at søker innehar nødvendig kompetanse, jf. forskrift av 18. desember 1998 nr. 1409 om etablering, drift og sykdomsforebyggende tiltak ved oppdrettsanlegg § 28, og forvaltningen for øvrig finner det sannsynlig at driften ikke vil skje i strid med lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. og forskrifter gitt i medhold av loven.

Retildeling av konsesjon etter konkurs må videre ikke være i strid med forutsetningene for den opprinnelige tildeling av konsesjonen. Som eksempel kan det her vises til konsesjoner tildelt i medhold av tildelingsforskriftene for 2002, hvor det er oppstilt særlige krav om godkjennelse fra fiskerimyndighetene for frivillig overdragelse innenfor en 10- og 12-årsperiode. For at det ikke skal være mulig å omgå reglene ved å slå innehaver av konsesjonen konkurs gjelder derfor at det innenfor perioden med særlige omsetningsbegrensninger, skal legges til grunn en lik vurdering ved søknad om retildeling etter konkurs som for søknad om frivillig overdragelse av slike konsesjoner.

Det følger av alminnelige rettskildeprinsipper at fiskerimyndighetene fortsatt kan avslå søknad om retildeling etter konkurs etter denne forskrift der det er hjemmel for dette i lov eller annen forskrift. Som eksempel kan det her vises til situasjonen der søker grovt eller gjentatte ganger har overtrådt oppdretsloven, jf. lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. § 24 andre ledd. Et ytterligere eksempel kan være at søker ved å få tildelt ny konsesjon vil oppnå kontroll over et samlet konsesjonsvolum utover de terskelverdier som oppstilles i forskrift av 16. februar 2001 nr. 158 om kontroll med eiermessige endringer i selskap mv. som innehar tillatelse til oppdrett av matfisk av laks og ørret § 5.

Retildeling vil normalt omfatte rett til bruk av de lokaliteter som opprinnelig ble klarert i tilknytning til konsesjonen. Retildeling kan imidlertid skje også uten rett til lokalitetene der det finnes hjemmel for dette i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. Som eksempel kan det her vises til situasjoner der bruk av lokalitetene vil stride mot de ufravikelige vilkårene som oppstilles i lovens § 5. Et annet eksempel kan være at lokalitetene er lokalisert i et område hvor det er oppstilt forbud eller særlige vilkår mot oppdrettsvirksomhet i medhold av lovens § 19 som bl.a. gir hjemmel til å fastsette forbud mot drift av oppdrettsanlegg i et område som omfattes av en nasjonal laksefjord. I tilfeller der retildeling ikke omfatter rett til bruk av de lokaliteter som opprinnelig ble klarert i tilknytning til konsesjonen vil det være naturlig at fiskerimyndighetene bistår søker med å finne alternative lokaliteter som er egnede.

Bestemmelsen innebærer en endring i forhold til instruks fra Fiskeridepartementet til Fiskeridirektoratet datert 18. oktober 1996, hvoretter konsesjonen ved konkurs gikk tilbake til departementet. Hensikten med å gi søker større sikkerhet for retildeling er å skape forutberegnlighet i forhold til at den verdi konsesjonen representerer ikke bortfaller som en følge av konkurs, samt å åpne for at nye eiere kan videreføre driften. En slik regulering antas å ville bedre kredittilgangen til oppdrettsnæringen. Nevnte instruks er opphevet.

Til andre ledd:

Retildeling må foretas før midlertidig tillatelse utløper, dvs. normalt innen ett år regnet fra kjennelse om konkursåpning er avsagt.

Med «særlige grunner» menes tilfeller som kan begrunne at midlertidig tillatelse gis utover ett år. Se merknadene til forskriftens § 3 femte ledd.

Til tredje ledd:

Konsesjon kan ikke overdras uavhengig av anlegget. Den som innstiller ny konsesjonsinnehaver plikter derfor å innstille den som samlet sett gir det beste tilbud på konsesjonen og det vesentligste pantsatte landbruksløsøreaktiva som er knyttet til denne. På denne bakgrunn bør det fremkomme av budet hvilken del av summen som refererer seg til konsesjonen, og hvilken del som referer seg til landbruksløsøret. Med «landbruksløsøreaktiva» menes i denne forskrift aktiva som er pantsatt med hjemmel i lov av 8. februar 1980 nr. 2 om pant § 3–9 andre ledd litra b og c. Det presiseres at bestemmelsen ikke oppstiller krav om at søker må gi bud på de øvrige pantsatte eiendeler konkursboet måtte ha. Med «det vesentligste pantsatte» menes i denne forskrift pant i 75% eller mer av landbruksløsørets verdi.

Forskriften har ingen betydning for fordelingen av salgsprovenyet fra overdragelsen. Den nærmere fordelingen av dette skjer derfor etter de alminnelige regler i konkurslovgivningen.

Til fjerde ledd:

Der konsesjonsinnehaver som går konkurs har flere konsesjoner kan det innstilles på flere søkere. Muligheten til å «dele opp» virksomheten ved overdragelsen på denne måte, begrunnes med at det kan være større muligheter for å få avsetning på deler av virksomheten fremfor å måtte selge den eksisterende virksomheten under ett. Dette antas å øke mulighetene for videre drift av anleggene etter konkursen.

Til femte ledd:

Ved retildeling av konsesjon etter konkurs har fiskerimyndighetene anledning til å stille samme vilkår som ved den opprinnelige tildeling av konsesjonen. Normalt vil det kun være aktuelt å oppstille slike vilkår ved retildeling av konsesjon dersom det var oppstilt tilsvarende vilkår for konsesjonen før konkursen.

Til sjette ledd:

Der fiskerimyndighetene ikke finner å kunne retildele konsesjonen skal konkursboet innstille en ny søker som skal underlegges den samme form for prøving. Det kan maksimalt innstilles ny konsesjonsinnehaver tre ganger per konsesjon. Dersom fiskerimyndighetene ikke finner å kunne retildele konsesjonen til noen av disse, opphører konsesjonen, dvs. konkursboet eller den som sitter med rådigheten over anlegget mister alle rettigheter til konsesjonen, herunder rett til verdien et eventuelt fremtidig salg av konsesjonen måtte innbringe.

Til sjuende ledd:

Foruten konkursboet kan den faktiske og juridiske rådighet over anlegget ligge hos skyldner etter abandonering, eventuelt panthaver etter overføring, jf. lov av 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs § 117b og § 117c. Innstillingsretten gis den av disse som står ansvarlig for den midlertidig driften og som dermed har den økonomiske risiko knyttet til denne. Panthaver som skal innstille ny konsesjonsinnehaver, må ha pant i 75% eller mer av verdien av landbruksløsøreaktiva knyttet til den relevante konsesjon. Dersom ingen panthaver har denne posisjon og det ikke oppnås noen avtale mellom panthaverne går innstillingsretten tilbake til konkursboet.

*Til § 5 Gebyr**Til første ledd:*

For søknad om midlertidig konsesjon vil det ikke bli tatt gebyr.

Til andre ledd:

For søknader om retildeling av konsesjon vil det i medhold av gebyrforskriften § 2 tredje ledd bli tatt et gebyr på kr 12.000,- for behandling av søknad. Gebyret skal innbetales samtidig med at søknad sendes inn. Manglende dokumentasjon på innbetaling av gebyr vil innebære at søknaden ikke blir behandlet.

Til § 6 Definisjon

Med *fiskerimyndighetene* menes i denne forskrift Fiskeridirektoratet eller den Fiskeridirektoratet bemyndiger. Det legges opp til at kompetansen etter denne forskrift skal delegeres til Fiskeridirektoratets regionkontorer innen 1. januar 2004.

Til § 7 Ikrafttredelse

Forskriften vil tre i kraft fra den 1. juli 2003.

26. juni Nr. 791 2003**Forskrift om endring i forskrift om innkreving av gebyrer til statskassen for offentlige oppgaver i forbindelse med oppdretts- og havbeitevirksomhet.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 26. juni 2003 med hjemmel i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk og skalldyr m.v. § 14. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 21. desember 2001 nr. 1597 om innkreving av gebyrer til statskassen for offentlige oppgaver i forbindelse med oppdretts- og havbeitevirksomhet gjøres følgende endringer:

§ 2 nytt tredje og fjerde ledd skal lyde:

For søknad som gjelder retildeling av konsesjon i medhold av forskrift av 26. juni 2003 nr. 790 om behandling av oppdrettskonsesjoner ved konkurs § 4 skal det betales et gebyr på kroner 12.000,- for behandling av søknad om konsesjon og lokalitet. Det skal videre betales et gebyr på kroner 2.000,- per nytt konsesjonsdokument som utstedes.

For søknad som gjelder tildeling av konsesjon for videre drift av anlegg hvor konsesjonsinnehaver er gått konkurs skal det betales ett gebyr på kroner 12.000,- for behandling av søknad om konsesjon og lokalitet. Det skal videre betales ett gebyr på kroner 2.000,- per nytt konsesjonsdokument som utstedes.

§ 2 nåværende tredje ledd blir nytt femte ledd.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

Merknader til forskrift av 26. juni 2003 nr. 791 om endring av forskrift om innkreving av gebyr til statskassen for offentlige oppgaver i forbindelse med oppdretts- og havbeitevirksomhet

Merknader til § 2 nytt tredje ledd:

For søknad om retildeling av konsesjon til oppdrett av matfisk av laks og ørret etter konkurs i medhold av forskrift av 26. juni 2003 nr. 790 om behandling av oppdrettskonsesjoner ved konkurs § 4, skal det betales et gebyr på kr 12.000,- for søknad om konsesjon og lokalitet uavhengig av hvor mange konsesjoner som søkes retildelt. Videre skal det betales et gebyr på kroner 2.000,- per nytt konsesjonsdokument som utstedes. Ved søknad om retildeling av fire konsesjoner til en søker skal det således betales ett gebyr på kroner 12.000 samt fire gebyrer på kroner 2.000,-, dvs. til sammen kroner 20.000,-.

Retildeling i medhold av forskrift av 26. juni 2003 nr. 790 om behandling av oppdrettskonsesjoner ved konkurs § 4 inkluderer som utgangspunkt rett til drift av de lokaliteter opprinnelige konsesjonsinnehaver hadde klarert. Det skal i slike tilfeller ikke betales egen avgift for å kunne ta disse lokalitetene i bruk.

Der retildelingen likevel ikke omfatter rett til bruk av de lokaliteter som opprinnelig ble klarert i tilknytning til konsesjonen og det således er behov for klarering av nye lokaliteter skal det betales gebyr for dette i samsvar med første ledd.

Dersom det innstilles på retildeling til flere søkere skal det betales et gebyr per søknad. Ved søknad om retildeling av fire konsesjoner til to søkere, dvs. til sammen fire konsesjoner skal hver av søkerne betale ett gebyr på kroner 12.000,- for søknad om konsesjon og lokalitet samt to gebyrer på kroner 2.000,- for utstedelse av nye konsesjonsdokumenter. Til sammen kroner 16.000,- per søker.

Merknader til § 2 nytt fjerde ledd:

Ved konkurs hos innehaver av andre former for konsesjon enn matfisk av laks og ørret, oppstilles det etter gjeldende regelverk ikke noen mulighet for retildeling av konsesjon etter konkurs. Søker som ønsker å videreføre drift av slike konsesjoner etter konkurs, må derfor søke om ny konsesjon. Da forvaltningens arbeidsmengde knyttet til søknadsbehandling og utstedelse av nytt konsesjonsdokument i slike tilfelle vil være sammenlignbart med arbeidsmengden ved søknad om retildeling av konsesjon til oppdrett av matfisk av laks og ørret skal det betales det samme gebyr i de to tilfelle, dvs. kroner 12.000,- for søknad om konsesjonstildeling og kroner 2.000,- per konsesjonsdokument som utstedes. Ved søknad om konsesjoner for videre drift av en virksomhet som har gått konkurs og som før konkursen hadde fire konsesjoner skal det således betales ett gebyr på kroner 12.000,- og fire gebyrer på kroner 2.000,-. Til sammen kroner 20.000,-.

Tildeling etter konkurs med sikte på videre drift vil normalt også omfatte rett til bruk av den lokalitet som opprinnelig ble klarert i tilknytning til konsesjonen. Det vil i slike tilfelle ikke være nødvendig å betale eget gebyr for bruk av lokaliteten. Der tildelingen ikke omfatter slik rett til bruk av lokaliteten og det derfor må foretas fullstendig ny lokalitetsklarering skal det betales gebyr i samsvar med første ledd.

Der søker ønsker konsesjoner utover det virksomheten hadde før konkursen, skal det betales et gebyr på kroner 12.000,- per nye konsesjon, jf. første ledd.

Dersom den opprinnelige virksomheten ønskes videreført av flere aktører som deler virksomheten mellom seg skal det betales et gebyr på kroner 12.000 per søknad og 2.000,- per utstedelse av nytt konsesjonsdokument. Se merknadene til nytt tredje ledd.

27. juni Nr. 792 2003

Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting etter lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og etter lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v.

Fastsatt ved kgl.res. 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 6–9 og lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. § 2–1 tredje ledd og § 4–6. Fremmet av Sosialdepartementet. Kunngjort 1. juli 2003.

§ 1. Formål

Forskriften skal bidra til å sikre at personer som mottar pleie- og omsorgstjenester etter kommunehelsetjenesteloven og sosialtjenesteloven får ivaretatt sine grunnleggende behov med respekt for det enkelte menneskets selvbestemmelsesrett, egenverd og livsførsel.

§ 2. Virkeområde

Forskriften kommer til anvendelse ved kommunens gjennomføring av pleie- og omsorgstjenester, uavhengig av hvor tjenesten utføres. Dersom deler av disse tjenestene utføres av private, skal kommunen ved avtale sikre seg at denne forskriften også blir fulgt i den private partens utførelse av tjenestene.

§ 3. Oppgaver og innhold i tjenestene

Kommunen skal etablere et system av prosedyrer som søker å sikre at:

- tjenesteapparatet og tjenesteyterne kontinuerlig tilstreber at den enkelte bruker får de tjenester vedkommende har behov for til rett tid, og i henhold til individuell plan når slik finnes
- det gis et helhetlig, samordnet og fleksibelt tjenestetilbud som ivaretar kontinuitet i tjenesten
- brukere av pleie- og omsorgstjenester, og eventuelt pårørende/verge/hjelpeverge, medvirker ved utforming eller endring av tjenestetilbudet. Den enkelte bruker gis medbestemmelse i forbindelse med den daglige utførelse av tjenestene.

For å løse de oppgaver som er nevnt foran skal kommunen utarbeide skriftlige nedfelte prosedyrer som søker å sikre at brukere av pleie- og omsorgstjenester får tilfredsstilt grunnleggende behov. Med det menes bl.a.:

- oppleve respekt, forutsigbarhet og trygghet i forhold til tjenestetilbudet
- selvstendighet og styring av eget liv
- fysiologiske behov som tilstrekkelig næring (mat og drikke), variert og helsefremmende kosthold og rimelig valgfrihet i forhold til mat
- sosiale behov som mulighet for samvær, sosial kontakt, fellesskap og aktivitet
- følge en normal livs- og døgnrytme, og unngå uønsket og unødig sengeopphold
- mulighet for ro og skjermet privatliv
- få ivaretatt personlig hygiene og naturlige funksjoner (toalett)
- mulighet til selv å ivareta egenomsorg
- en verdig livsavslutning i trygge og rolige omgivelser
- nødvendig medisinsk undersøkelse og behandling, rehabilitering, pleie og omsorg tilpasset den enkeltes tilstand
- nødvendig tannbehandling og ivaretatt munnhygiene
- tilbud tilrettelagt for personer med demens og andre som selv har vanskelig for å formulere sine behov
- tilpasset hjelp ved måltider og nok tid og ro til å spise
- tilpasset hjelp ved av- og påkledning
- tilbud om eget rom ved langtidsopphold
- tilbud om varierte og tilpassede aktiviteter.

§ 4. Ikrafttreden

Denne forskrift trer i kraft 1. juli 2003. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 27. februar 1997 nr. 358 om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting etter lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene, fastsatt av Sosial- og helsedepartementet med hjemmel i lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 6–9.

27. juni Nr. 793 2003**Overføring av myndighet fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Barne- og familiedepartementet til Justis- og politidepartementet i forbindelse med etableringen av Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap.**

Fastsatt ved kgl.res. 27. juni 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 § 12 tredje ledd. Fremmet av Statsministerens kontor. Kunngjort 1. juli 2003.

1. Overføring av ansvarsområder fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Barne- og familiedepartementet til Justis- og politidepartementet**I**

Justis- og politidepartementet gis ansvar for forvaltning av følgende lover:

- a) Lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)
- b) Lov av 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr
- c) Lov av 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk
- d) Lov av 14. juni 1974 nr. 39 om eksplosive varer.

II

Overføringen omfatter ikke forvaltningsansvar i forhold til sikkerheten ved utvinning og utnyttelse av petroleumforekomster på anleggene Kårstø, Sture, Kollsnes, Mongstad, Tjeldbergodden, Melkøya og raffineriet på Slagentangen og eventuelle fremtidige integrerte sokkel-/landanlegg eller andre anlegg av slik type.

III

Barne- og familiedepartementets myndighet og forvaltningsansvar etter lov av 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) til forebyggelse av at produkt medfører helseskade som følge av fysiske og/eller mekaniske egenskaper ved produkt, termiske egenskaper, brannegenskaper eller andre egenskaper som kan medføre helseskade samt forebyggelse av helseskade som følge av forbrukertjenester, overføres til Justis- og politidepartementet.

IV

Det administrative ansvaret for Direktoratet for brann- og elsikkerhet overføres fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet til Justis- og politidepartementet.

V

Overføringen trer i kraft 1. juli 2003.

2. Delegering av myndighet til Justis- og politidepartementet

Delegering av myndighet til Justis- og politidepartementet til å foreta endringer i forskrifter, avtaler, instruksjer og bestemmelser som er nødvendige for overføringen.

27. juni Nr. 794 2003

Delegering av myndighet til Olje- og energidepartementet og Norges vassdrags- og energidirektorat etter lov om oreigning av fast eiendom § 2 nr. 48.

Fastsatt ved kgl.res. 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom § 2 nr. 48. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 1. juli 2003.

Olje- og energidepartementet og Norges vassdrags- og energidirektorat bemyndiges til å treffe vedtak om eller samtykke i ekspropriasjonsinngrep etter lov av 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom § 2 nr. 48.

27. juni Nr. 795 2003

Forskrift om endring i forskrift i medhold av oreigningslovens § 3 om rett til å foreta eiendomsinngrep.

Fastsatt ved kgl.res. 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom § 3. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 2. juni 1960 nr. 2 i medhold av oreigningslovens § 3 om rett til å foreta eiendomsinngrep gjøres følgende endring:

Ny § 2 nr. 48 skal lyde:

§ 2 nr. 48 til enhver

II

Endringen trer i kraft straks.

27. juni Nr. 796 2003

Forskrift om endring i forskrift om næringsmiddelavgift.

Fastsatt ved kgl.res. 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m.v. § 2, lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 7 og Stortingets budsjettvedtak. Fremmet av Landbruksdepartementet. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I forskrift av 27. november 1992 nr. 875 om næringsmiddelavgift gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Næringsmiddelavgiften skal dekke utgiftene til de statlige myndigheters virksomhet for å sikre trygg mat, redelig frambud og riktig kvalitet på maten.

§ 5 skal lyde:

Næringsmiddelavgiften utgjør 1,92 pst. av avgiftsgrunnlaget. Statens næringsmiddeltilsyn kan regne om avgiften til en sats pr. enhet, for eksempel for mjølk og korn. På importerte ferdigvarer utgjør avgiften 1,52 pst. av avgiftsgrunnlaget.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

27. juni Nr. 797 2003

Ikrafttredelse av lov av 27. juni 2003 nr. 68 om endringer i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet.

Fastsatt ved kgl.res. 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 27. juni 2003 nr. 68 om endringer i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet del II. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 1. juli 2003.

Lov av 27. juni 2003 nr. 68 om endringer i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet gjelder fra 1. juli 2003.

27. juni Nr. 798 2003

Ikrafttredelse av lov av 27. juni 2003 nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone.

Fastsatt ved kgl.res. 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 27. juni 2003 nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone § 7, jf. § 4 første ledd. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 1. juli 2003.

1. Lov av 27. juni 2003 nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone trer i kraft 1. januar 2004. Ikrafttredelse for bilandene, Bouvetøya, Peter Is øy og Dronning Maud Land, utsettes.
2. Det opprettes en tilstøtende sone utenfor sjøterritoriet rundt Fastlands-Norge, samtidig med lovens ikrafttredelse 1. januar 2004.

27. juni Nr. 799 2003

Vedtak om endring i vedtak om endring i vedtak om endring i delvis ikrafttredelse av lov av 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane.

Fastsatt ved kgl.res. 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane § 33. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 1. juli 2003.

I

I vedtak av 30. november 2001 nr. 1320 om endring i vedtak om endring i delvis ikrafttredelse av lov av 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane gjøres følgende endring:

Ikrafttredelsesteksten skal lyde:

Lov av 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane § 8, § 9, § 17 annet ledd og § 18 trer i kraft fra 1. januar 2001 for anlegg for produksjon av elektrisk kraft.

II

Endringen trer i kraft straks.

27. juni Nr. 800 2003

Ikrafttredelse av lov av 20. desember 2002 nr. 94 om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.

Fastsatt ved kgl.res. 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 20. desember 2002 nr. 94 om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift del II. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 1. juli 2003.

Lov av 20. desember 2002 nr. 94 om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 5b første ledd nr. 1 og § 5b annet ledd første punktum trer i kraft fra 1. juli 2003.

27. juni Nr. 801 2003**Forskrift om vedtekter for Norsk kulturminnefond.**

Fastsatt ved kgl.res. 27. juni 2003. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 1. juli 2003.

§ 1. Navn og rettslig stilling

Norsk kulturminnefond er et statlig organ som hører under Miljøverndepartementet. Fondet er opprettet ved Stortingets vedtak 21. juni 2002, jf. Innst.S.nr.255 (2001–2002).

§ 2. Formål

Fondet skal bidra til samspill mellom offentlige og private midler for å sikre at et mangfold av kulturminner og kulturmiljøer bevares og aktiviseres som grunnlag for opplevelse, kunnskap, utvikling og verdiskaping. Fondet skal stimulere til samarbeid og økt medvirkning fra eiere og næringsliv, utløse privat kapital og støtte lokale og regionale partnerskap og spleiselag.

Fondet skal arbeide for å initiere og stimulere gode prosjekter innenfor tematiske og faglige satsingsområder.

Fondet kan brukes innenfor hele kulturminnefeltet, herunder kulturhistorisk verdifulle kirker.

§ 3. Fondets kapital og plasseringen av den

Fondets kapital skaffes ved bevilgninger over statsbudsjettet. Fondets midler plasseres på konto i statskassen med rente tilsvarende 10-års statsobligasjonslån. Opptjente renter godskrives fondets konto hvert år pr. 31. desember.

Ved behandlingen av de årlige statsbudsjett bevilger Stortinget avkastningen som inntekt og bruken av avkastningen som utgift på statsbudsjettet. Den årlige avkastningen stilles til disposisjon for fondets styre gjennom tildelingsbrev fra Miljøverndepartementet.

§ 4. Bruken av fondets midler

Den årlige avkastningen av fondets kapital brukes etter styrets nærmere beslutning til tilskudd til kulturminnetiltak i samsvar med fondets formål, jf. § 2, og til dekning av utgifter til forvaltningen av fondet, herunder utgifter til fondets styre og administrasjon.

Minst 1/3 av fondets avkastning bør over tid nyttes til fredete kulturminner og kulturmiljøer. Prosjekter som gir synergieffekter, som utløser private midler eller betydelig egeninnsats skal som hovedregel prioriteres. Det skal i gjennomsnitt være en privat medfinansieringsandel på rundt 50 prosent i de prosjektene fondet engasjerer seg i. Den private medfinansieringen skal som hovedregel være på minst 30 prosent i det enkelte prosjekt.

Ved behandling av søknader bør prosjekter som kommer allmennheten til gode prioriteres.

§ 5. Fondets ledelse

Fondet ledes av et styre og en daglig leder.

§ 6. Styret

Fondet skal ha et styre med fem medlemmer og tre varamedlemmer. Medlemmenes og varamedlemmenes tjenestetid er fire år. Et styremedlem kan gjenoppnevnes én gang.

Styrets medlemmer med varamedlemmer, herunder styrets leder og nestleder, oppnevnes av Miljøverndepartementet.

§ 7. Styrets oppgaver

Styret forvalter fondet i samsvar med og innenfor de rammer som følger av Stortingets vedtak om opprettelsen av fondet, disse vedtekter, bestemmelser om bruk av midlene i Stortingets årlige bevilgningsvedtak, samt de regler som gjelder for forvaltning av statlige fond, departementets tildelingsbrev og andre vedtak truffet av Stortinget eller departementet.

Innenfor de rammer som følger av første ledd, skal styret fremme fondets formål og i denne forbindelse treffe vedtak om bruk av fondets midler, jf. § 4.

Styret skal sørge for en forsvarlig organisering av fondets virksomhet.

Styret skal blant annet:

- forestå kontakten med departementet i viktige saker
- fastsette virksomhetsplan med utgangspunkt i tildelingsbrev fra departementet og påse at virksomhetsplanen blir fulgt opp
- vedta årlig disponering av fondets avkastning
- hvert år avgi årsrapport og årsregnskap for det foregående år. Årsrapporten og årsregnskapet skal sendes Miljøverndepartementet etter nærmere retningslinjer fra departementet
- sørge for utlysning av tilskuddsmidler og treffe vedtak om tilskudd én, eventuelt to ganger i året.

§ 8. Styrets arbeidsform

Styret holder møter minst to ganger i året. Ett styremedlem og daglig leder kan kreve at det avholdes styremøte for behandling av en bestemt sak.

Styret treffer vedtak i møte. Styret er vedtaksført når minst tre styremedlemmer, herunder styrets leder eller nestleder er til stede.

En beslutning av styret krever at flertallet av de medlemmene som deltar i behandlingen av en sak, har stemt for. Ved stemmelikhet gjelder det som lederen, eller i dennes fravær, nestlederen har stemt for.

Daglig leder har rett og plikt til å delta i styremøtene og til å uttale seg, med mindre styret for den enkelte sak bestemmer noe annet.

Det skal føres protokoll over styrets møter.

§ 9. *Daglig leder*

Fondet skal ha en daglig leder som tilsettes av styret på åremål for en periode på seks år. Åremålsperioden kan fornyes én gang. Styret fastsetter daglig leders lønns- og arbeidsvilkår.

Daglig leder står for den daglige ledelsen av fondets virksomhet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt. Daglig leder har ansvaret for den løpende driften av fondets administrasjon og tilsetter i den forbindelse personell. Organisering av sekretariatsfunksjonen utover dette, beslutes av styret.

Den daglige ledelsen omfatter ikke saker av stor betydning eller av uvanlig art for fondet.

§ 10. *Faggruppe*

Fondet skal nedsette én eller flere faggrupper som skal arbeide med særskilte saker eller saksområder. Faggruppen møtes én til to ganger årlig i forbindelse med søknadsbehandlingen.

§ 11. *Klageadgang*

Vedtak i saker om fordeling av midler fra Norsk kulturminnefond kan bare påklages til Miljøverndepartementet på grunnlag av feil ved saksbehandlingen eller rettsanvendelsen. Denne begrensningen i klageretten er foretatt med hjemmel i forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

§ 12. *Revisjon*

Fondets regnskap skal revideres av Riksrevisjonen.

§ 13. *Vedtektsendringer*

Departementet kan vedta vedtektsendringer som ikke gjelder fondets formål eller som for øvrig er av vesentlig betydning for gjennomføringen av dette.

§ 14. *Ikrafttreden*

Denne forskrift om vedtekter trer i kraft straks.

27. juni Nr. 802 2003

Delegering av myndighet til Forsvarsdepartementet etter sikkerhetsloven § 2 tredje ledd.

Fastsatt ved kgl.res. 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) § 2 tredje ledd. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 1. juli 2003.

Kongens myndighet etter lov av 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) § 2 tredje ledd delegeres til Forsvarsdepartementet.

13. juni Nr. 858 2003

Forskrift om endring i forskrift om sanksjoner mot Sierra Leone.

Fastsatt av Utenriksdepartementet 13. juni 2003 med hjemmel i forskrift av 23. oktober 1997 nr. 1116 om sanksjoner mot Sierra Leone § 5. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I forskrift av 23. oktober 1997 nr. 1116 om sanksjoner mot Sierra Leone gjøres følgende endringer:

§ 2 oppheves.

§ 3, § 4, § 5 og § 6 blir § 2, § 3, § 4 og § 5.

II

Endringene trer i kraft straks.

20. juni Nr. 859 2003

Vedtak om endring i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2003.

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 20. juni 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 § 75 litra a. Kunngjort 4. juli 2003.

*I**Normalrentesats*

I Stortingets skattevedtak av 2. desember 2002 nr. 1579 for inntektsåret 2003 gjøres følgende endring:

§ 7–2 nytt annet punktum skal lyde:

Fra 1. juli 2003 skal normalrentesatsen være 5,0 pst.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2003.

20. juni Nr. 860 2003**Vedtak om endring i vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2003.**

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 20. juni 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 § 75 litra a. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I vedtak av 2. desember 2002 nr. 1587 om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2003 gjøres følgende endringer:

II

Avgift på motorvogner mv.

Engangsavgift på motorvogner mv.

Fra 1. juli 2003 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 2. desember 2002 om engangsavgift på motorvogner mv. for budsjetterminen 2003:

§ 2 «Avgiftsgruppe d» skal lyde:

Kombinerte biler med tillatt totalvekt inntil 7 500 kg:

55 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

III

Avgift på motorvogner mv.

Omregistreringsavgift

Fra 1. juli 2003 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 2. desember 2002 om omregistreringsavgift for budsjetterminen 2003:

§ 1 bokstav c og d skal lyde:

	<i>Registreringsår</i>				
	<i>2003 og 2002 kr</i>	<i>2001 kr</i>	<i>2000 kr</i>	<i>1999 til 1992 kr</i>	<i>1991 og eldre kr</i>
<i>c. Lastebiler. Trekkbiler. Varebiler. Kombinerte biler. Campingbiler. Beltebiler. Egenvekt (typegodkjent):</i>					
1. t.o.m. 1.000 kg	6.129	4.716	3.699	2.356	1.343
2. over 1.000 kg t.o.m. 2.000 kg	9.357	7.601	5.658	3.907	1.343
3. over 2.000 kg t.o.m. 3.000 kg	12.325	9.858	7.318	5.006	1.343
4. over 3.000 kg t.o.m. 4.000 kg	16.967	13.567	10.175	6.834	6.834
5. over 4.000 kg t.o.m. 5.000 kg	21.814	17.403	13.083	8.723	8.723
6. over 5.000 kg	26.336	21.112	15.780	10.612	10.612
<i>d. Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt over 350 kg. Egenvekt (typegodkjent):</i>					
1. over 350 kg t.o.m. 1.000 kg	6.124	4.716	3.699	2.356	2.356
2. over 1.000 kg t.o.m. 2.000 kg	7.071	5.658	4.309	2.762	2.762
3. over 2.000 kg t.o.m. 3.000 kg	8.565	6.893	5.169	3.448	3.448
4. over 3.000 kg t.o.m. 4.000 kg	11.391	9.045	6.963	4.526	4.526
5. over 4.000 kg t.o.m. 5.000 kg	16.054	12.924	9.695	6.411	6.411
6. over 5.000 kg	21.193	16.641	12.445	8.295	8.295

*IV**Avgift på sluttbehandling av avfall*

Fra 1. juli 2003 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 2. desember 2002 om avgift på sluttbehandling av avfall for budsjetterterminen 2003:

Del II § 3 skal lyde:

Ved innlevering av avfall til sluttbehandling ved anlegg for forbrenning av avfall skal det betales avgift etter følgende satser pr. tonn avfall:

- a. grunnavgift kr 82 pr. tonn
- b. tilleggsavgift kr 245 pr. tonn

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for tilleggsavgift for anlegg med energiutnyttelse.

*V**Avgift på alkoholfrie drikkevarer m.m.*

Fra 1. juli 2003 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 2. desember 2002 om avgift på alkoholfrie drikkevarer m.m. for budsjetterterminen 2003:

§ 2 ny bokstav e skal lyde:

- e. korn- og soyabaserte melkeerstatningsprodukter.

*VI**Avgifter på drikkevareemballasje*

Fra 1. juli 2003 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 2. desember 2002 om avgifter på drikkevareemballasje for budsjetterterminen 2003:

§ 2 ny bokstav e skal lyde:

- e. korn- og soyabaserte melkeerstatningsprodukter.

§ 2 annet ledd skal lyde:

For grunnavgiften gjelder bokstavene b – e tilsvarende.

VII

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

25. juni Nr. 861 2003**Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi.**

Fastsatt av Helsedepartementet 25. juni 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–8 femte ledd og § 22–2 andre ledd. Kunngjort 4. juli 2003.

Kapittel I. Regler

§ 1. Det ytes stønad til fysioterapi ved sykdom, skade eller lyte. Det må foreligge henvisning fra lege og behandlingen må være av vesentlig betydning for medlemmets sykdom og funksjonsevne.

Ved henvisning til fysioterapi må legen oppgi nøyaktig diagnose og resultatet av foretatte undersøkelser. Behandlingens hensikt bør angis klart i legens henvisning.

Legen kan i henvisningen selv fastsette eller overlate til fysioterapeuten å foreslå behandlingsform, behandlingstid og hvor mange behandlinger medlemmet skal ha. Når legen har overlatt til fysioterapeuten å utarbeide behandlingsopplegget, skal det sendes til legen straks det er ferdig. Legen skal raskest mulig korrigere den planlagte behandlingen hvis behandlingsopplegget ikke anses hensiktsmessig.

En henvisning gjelder for inntil 24 behandlinger. Dersom det er behov for ytterligere behandling, skal det foreligge ny henvisning fra lege.

Manuell terapi og psykomotorisk behandling kan bare iverksettes etter spesiell henvisning fra legen.

Behandlingen må påbegynnes innen 6 måneder etter at legen har skrevet henvisningen, og det kan ikke være opphold på mer enn 6 måneder i behandlingen. Hvis ikke fristene overholdes, må medlemmet ha ny henvisning fra lege.

Etter samtykke fra medlemmet, skal fysioterapeuten oversende epikrise til henvisende lege etter avsluttet behandling.

§ 2. Utgifter til fysioterapi dekkes bare hvis den som gir behandlingen har autorisasjon som fysioterapeut etter lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell mv. § 48, eller godkjenning etter tidligere regelverk, jf. helsepersonelloven § 76 annet ledd.

Stønad til fysioterapi etter denne forskriften omfatter følgende behandlingsformer:

1. Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje
2. Pulsatorbehandling
3. Kortbølge/mikrobølge/laser
4. Elektroterapi
5. Ultralyd
6. Traksjonsbehandling
7. Manuell terapi
8. Psykomotorisk fysioterapi
9. Medisinske bad og pakninger
10. Aktiv oppvarming
11. Øvelsesbehandling i grupper
12. Gruppebehandling i basseng.

§ 3. Trygden yter stønad til fysioterapi etter takstene i kapittel II.

Det ytes stønad etter honorartakstene ved behandling for sykdommer som er nevnt i listen i fjerde ledd i denne paragrafen, ved skader og sykdom som går inn under folketrygdloven kapittel 13, se loven § 5–25, og ved behandling av barn under 7 år.

Dersom fysioterapeuten er i tvil om vilkårene for dekning etter honorartakst er oppfylt, kan trygdekontorets tilsagn innhentes før behandlingen starter. Ved yrkesskade må trygdekontorets tilsagn innhentes før behandlingen starter.

Ved følgende sykdommer ytes det stønad etter honorartakstene:

<i>Sykdomsgruppe</i>	<i>A. Indremedisin</i> <i>Sykdom</i>	<i>Merknad</i>
1. Kroniske lungelidelser med nedsatt respirasjonskapasitet	a) Astma	Nødvendig thoraxdrenasje hos pasient med sekretstagnasjon kommer i tillegg.
	b) Cystisk fibrose	
	c) Emfysem	
	d) Kronisk obstruktiv bronkitt	
	e) Alvorlig thoraxdeformitet	
	f) Annen kronisk lungelidelse med nedsatt respirasjonskapasitet	
2. Nyrelidelse	a) Uremi med langvarig dialyse	
	b) Annen lidelse med langvarig dialyse	
3. Blødersykdom med leddaffeksjon	a) Hemofili	
	b) von Willebrands sykdom	
4. Hjertelidelse	a) Akutt hjerteinfarkt	Opptrening etter henvisning fra spesialist i indremedisin begrenset til 6 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
5. Karlidelse i sentralnervesystemet med nevrologisk utfall	a) Hemiplegi og annen motorisk funksjonsforstyrrelse	
6. Lymfødem	a) Alvorlig primært lymfødem	
	b) Sekundært lymfødem	
	<i>B. Kirurgi</i> <i>Sykdom</i>	
1. Etter skader	a) Ved brudd	<i>Merknad</i> Til punkt 1–3: Ved behov for behandling i mer enn én måned. Det er ikke en forutsetning at det er foretatt kirurgisk inngrep. Begrenset til 6 måneder fra det tidspunkt

		behandlingen ble påbegynt.
2. Inngrep på ledd	b) Ved betydelig skade på muskulatur, ligament eller sene
Operasjon på	
	a) Ekstremitetsledd	
3. Større inngrep for feilfunksjon i bevegelsesapparatet	b) Rygghvirvelsøylen
a) Operasjon på sene	
	b) Operasjon på muskulatur	
	c) Ligamentrekonstruksjon	
	d) Knokkelreseksjon	
4. Store operasjoner på indre organer	a) Hjerteroperasjon	Til punkt 4:
Begrenset til 6 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
	b) Lungeoperasjon	
	c) Stor karoperasjon	
	d) Organtransplantasjon	
	e) Cancer-glandeltolett som har ført til funksjonssvikt	
5. Operasjon på sentralnervesystemet	a) Alle tilstander med nevrologiske utfall	
6. Preoperativ behandling	a) Thoraxoperasjon	Begrenset til 4 uker før operasjonen.
	b) Stor karoperasjon	
	c) Organtransplantasjon	
	d) Ortopediske operasjoner	
7. Belastningsplager på grunn av	a) Amputasjon høyere enn fingre og tær	Behandling for arm-/skulder-/nakkeplager dekkes også fullt ut.
	b) Varige lammelser	
	c) Balanse- eller koordinasjonssvikt med varig bruk av krykke eller rullestol	
8. Urologi	a) Alvorlige former for blæreekstrofi/-epispadi	Etter henvisning fra spesialist i kirurgi, urologi eller fra tilsvarende spesialavdeling. Både opererte og ikke opererte gis fri behandling.
9. Brystrekonstruksjon	a) Cancer mamma	
10. Immobilisering i sykehus utover 8 uker uten gangfunksjon	a) Betydelig muskelatrofi og kraftnedsettelse	Etter henvisning fra spesialist i kirurgi, indremedisin, lungemedisin eller tilsvarende spesialavdeling. Begrenset til 3 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
	<i>C. Nevrologi</i>	
	<i>Sykdom</i>	<i>Merknad</i>
1. Alvorlig organisk sykdom eller skade i sentralnervesystemet med spastiske eller slappe pareser, tremor eller koordinasjonssvikt	a) Hemiplegi	Alle alvorlige øvre nevronlidelser med sentral affeksjon får fri behandling. Nedre

- nevronlesjoner med slappe pareser får fri fysioterapi bare ved multiple affeksjoner.
- b) Paraplegi
c) Kvadriplegi
d) Cerebral parese
e) Multippel sclerose
f) Parkinsonisme
g) Amyotrofisk lateralsclerose
h) Bulbær paralyse
i) Myelomeningocele
j) Poliomyelittseqvele
k) Annen lidelse med tilsvarende neurologisk utfall
2. Alvorlig organisk sykdom eller skade med affeksjon av flere spinalnerver
- a) Multiple lesjoner av røtter, plexus eller perifere nerver.
- Til punkt 2:
Rotaffeksjon ved nucleusprolaps gir bare rett til stønad etter honorartakstene ved operasjon.
3. Alvorlig generalisert polynevropati
- b) Guillain-Barrè
4. Alvorlig nevromuskulær sykdom med muskulær svikt
- a) Dystrophia myotonica
b) Myotonia congenita
c) Myastenia gravis
d) Progressiv muskeldystrofi
e) Annen nevromuskulær lidelse med muskelsvikt
- Til punkt 1–4:
Nødvendig thoraxdrenasje hos pasient med nedsatt respirasjonskapasitet og/eller sekretstagnasjon kommer i tillegg.
- D. Onkologi*
Sykdom
- Sykdomsgruppe*
1. Livstruende leukemi, stamcellebehandlet
- Merknad*
Til punkt 1:
Etter henvisning fra spesialavdeling. Begrenset til 4 uker før og 6 måneder etter behandlingen. Behandlingen kan gis intensivt.
Til punkt 2:
Legen må attestere på henvisningen at pasienten er for syk til å gjennomføre effektiv egenaktivitet.
2. Kreft i langtkommen, uhelbredelig fase
- E. Pediatri*
Sykdom
- Merknad*
Barn under 7 år
Til punkt 2 og 3:
Barn under 18 år.
Til punkt 2:
1. Alle typer lidelser
2. Funksjonsforstyrrelse i bevegelsesapparatet
- Medfødt eller ervervet:

- Ved medfødt misdannelse av ekstremitet av en slik grad at protesebruk er nødvendig, også utover 18 år.
- a) Aplasi
b) Kontraktur/feilstilling i ledd
c) Calve-Legg-Perthes sykdom
d) Skade i sentralnervesystemet med motorisk funksjonsforstyrrelse
e) Alvorlig bevegelsesforstyrrelse av annen årsak
3. Hørselsdefekt
- a) Døvhets
b) Tunghørthet
- Til punkt 3:
Barn under 18 år. For første behandlingsserie må det foreligge henvisning fra spesialist i øre-nese-hals-sykdommer.
- Sykdomsgruppe*
1. Psykisk lidelse
- F. Psykiatri
Sykdom*
- a) Psykogen parese med bevegelsesforstyrrelse
b) Etter opphold i psykiatrisk avdeling eller ved henvisning fra poliklinikk i psykisk helsevern
c) Medikamentindusert bevegelsesforstyrrelse
- Merknad*
- Til bokstav b:
Begrenset til 6 måneder fra det tidspunktet behandlingen ble påbegynt.
- Sykdomsgruppe*
1. Psykisk utviklingshemmede
- G. Psykisk utviklingshemmede
Sykdom*
- a) Motorisk funksjonsforstyrrelse
- Merknad*
- H. Revmatiske og andre lidelser i ledd og knokler
Sykdom*
1. Kronisk artritt i flere ledd
- a) Rheumatoid artritt
b) Bekhterews sykdom
c) Reiters sykdom
d) Psoriasisartritt
e) Yersinaartritt
f) Annen kronisk inflammatorisk/infektøs eller immunologisk artritt
- Merknad*
- Til bokstav b:
Lidelsen må være påvist ved røntgen eller være entydig klinisk påvist av spesialist.
2. Degenerative leddlidelser
- a) Artrose i større vekt bærende ledd (hoft, kne, ankel)
b) Artrose i skulderledd
- Artrose skal være klinisk og røntgenologisk påvist.
3. Leddplager i forbindelse med svangerskap
- a) Bekkenløsning med gangvansker under svangerskap
b) Bekkenløsning med gangvansker etter fødsel
- Til bokstav b:
Begrenset til 6 måneder

		fra behandlingen ble påbegynt etter fødsel.
	c) Kronisk bekkenleddsyndrom	Til bokstav c: Etter henvisning fra spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering, ortopedi eller revmatologi.
4. Bindevevslidelser	a) LED (SLE) b) Sclerodermi c) Polymyositt/dermatomyositt d) Polyarteritis nodosa og andre utbredte nekrotiserende vaskulitter e) Marfans syndrom f) Ehlers-Danlos syndrom g) Silver-Russells syndrom h) Klippel-Feil syndrom	
5. Kontraktur i hud eller bløtdeler med affeksjon av ledd	a) Følgetilstand etter brannskade/etseskade b) Følgetilstand etter stråleskade c) Følgetilstand etter infeksjon	Også ved risiko for leddkontraktur.
6. Ryggglidelse med korsettbruk	a) Scoliose	Ved bruk av ramme- og kroppskorsett (ikke spilekorsett) og i 6 måneder etter avvikling.
7. Blødersykdom med leddaffeksjon	a) Hemofili b) von Willebrands sykdom	
8. Sykdommer i knokler	a) Osteogenesis imperfecta b) Osteitis deformans c) Hypofosfatemisk rakitt eller osteomalaci, vitamin D-resistent d) Osteomyelitt, sequele	
9. Medfødte sjeldne tilstander med skjelettaffeksjon		Til punkt 9: Med sjeldne medisinske tilstander menes enkelttilfeller som forekommer i antall opp til 1:10.000, dvs. ca. 500 personer i Norge. Ved tvilstilfeller skal rådgivende lege kontaktes.
	<i>I. Øyesykdommer</i>	
	<i>Sykdom</i>	<i>Merknad</i>
1. Øyenlidelse	a) Blindhet b) Svaksynthet	Til bokstav b: Omfatter tilfeller der visusfunksjonen er redusert til 6/18 eller mer med beste korreksjon, eventuelt tilfeller med meget sterkt innskrenket sidesyn (synsfelt).

§ 4. Hvis et medlem ikke kan møte fram på behandlingsstedet på grunn av sin helsetilstand, får fysioterapeuten som foretar behandlingen, dekket reiseutgiftene etter folketrygdloven § 5–19.

Reisetillegg ytes etter reglene og takstene i kapittel II, avsnitt F.

§ 5. Det vil i alminnelighet ikke bli ytt stønad til fysioterapi som foregår i henvisende leges eget institutt, eller i et institutt som legen har økonomiske interesser i.

§ 6. Trygden kan inngå avtale med en fysioterapeut om direkte oppgjør med trygden, jf. folketrygdloven § 22–2 andre ledd. Fysioterapeuten har da ikke rett til å kreve av medlemmet den delen av honoraret som trygden dekker. Rikstrygdeverket fastsetter nærmere regler for direkte oppgjør.

§ 7. Ved krav om stønad til fysioterapi skal medlemmet legge fram spesifisert og kvittert regning fra fysioterapeuten.

Fysioterapeuten skal utstede regning på blankett fastsatt av Rikstrygdeverket. Regningen må, foruten diagnose, takstkode og dato for utførte behandlinger, inneholde alle opplysninger som er nødvendige for å avgjøre stønadskravet.

Kapittel II. Takster

A. Undersøkelse, individuell øvelsesbehandling, elektroterapi m.m.

		Honorartakster	Refusjonstakster	Egenandel
		Kr	Kr	Kr
1a	Undersøkelse ved igangsetting av behandlingsopplegg	315,—	215,—	100,—
1b	Undersøkelse ved igangsetting av behandlingsopplegg hos fysioterapeut med godkjent videreutdanning i manuell terapi eller psykomotorisk fysioterapi og ved undersøkelse av barn under 12 år	425,—	325,—	100,—
1c	Undersøkelse når legen ønsker å få pasienten vurdert/undersøkt av fysioterapeut	315,—	315,—	0,—
1d	Undersøkelse når legen ønsker å få pasienten vurdert/undersøkt av fysioterapeut med godkjent videreutdanning i manuell terapi eller psykomotorisk fysioterapi og ved undersøkelse av barn under 12 år	425,—	425,—	0,—
1e	Tillegg ved undersøkelse i samband med utforming av individuell plan eller tverrfaglig utredning av rehabiliteringspasient	30,—	30,—	0,—

Merknad:

Takst 1a og 1b inngår i det antall behandlinger henvisningen gjelder for. Takst 1c og 1d kan benyttes når legen ber om en separat vurdering/undersøkelse av en pasient eller når legen ber om en skriftlig tilbakemelding i løpet av behandlingsserien, og dette medfører at fysioterapeuten må foreta en nærmere vurdering/undersøkelse av pasienten.

		Honorartakster	Refusjonstakster	Egenandel
		Kr	Kr	Kr
2.	Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje i			
a)	20 minutter	75,—	20,—	55,—
b)	30 minutter	125,—	45,—	80,—
c)	40 minutter	147,—	42,—	105,—
d)	50 minutter	215,—	215,—	0,—
e)	60 minutter	272,—	137,—	135,—
f)	90 minutter	400,—	220,—	180,—
g)	Tillegg for bruk av spesialkonstruert utstyr i forbindelse med medisinsk treningsterapi eller slyngeterapi	13,—	13,—	0,—

Merknader:

Pasienten skal ha fysioterapeutens oppmerksomhet i hele behandlingstiden. Råd og praktisk veiledning i tilknytning til behandlingsopplegget er inkludert i taksten.

Takst 2b og 2c kan også benyttes til bindevevsmassasje.

Takst 2d gjelder for behandling av pasienter med poliomyelitt, cerebral barneparese, multippel sclerose eller lignende varige lidelser/følgetilstander med tilsvarende behandlingmessige problemer, samt ved hemofili og ved behandling av blinde barn. Det ytes stønad etter honorartakst, jf. § 3.

Takst 2e kan benyttes ved behandling av

- barn med motoriske utviklings- eller funksjonsforstyrrelser,
- personer med psykisk utviklingshemming,
- pasienter med større skader eller større fysiske funksjonsforstyrrelser,
- pasienter med lymfødem,
- pasienter med større fysiske funksjonsforstyrrelser på psykiatrisk/psykosomatisk grunnlag.

Takst 2f kan benyttes ved behandling av

- barn med motoriske utviklings- eller funksjonsforstyrrelser når det i forbindelse med behandlingen skal gis veiledning til foreldre, barnehagepersonell eller skolepersonell,
- pasienter med lymfødem når det i forbindelse med lymfedrenasje er nødvendig med bandasjering eller tilpassing av strømper.

For å utløse takst 2g må treningsrommet inneha spesialkonstruert utstyr både for medisinsk treningsterapi og slyngeterapi.

		<i>Honorartakster</i>	<i>Refusjonstakster</i>	<i>Egenandel</i>
		<i>Kr</i>	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>
3a	Pulsatorbehandling, en ekstremitet	55,–	15,–	40,–
3b	Tillegg for ytterligere ekstremitet	28,–	8,–	20,–
4	Kortbølge, mikrobølge, laser	52,–	22,–	30,–
5a	Elektroterapi, ett område	48,–	8,–	40,–
5b	Tillegg for ytterligere område	24,–	4,–	20,–

Merknad:

Taksten kan benyttes ved behandling med strøm uavhengig av bølgelengde og svingetall: Galvanisk, faradisk og diadynamisk strøm, transcutan nervestimulering, interferensstrøm og iontoforese.

Ved utprøving av transcutan nervestimulering for kronisk smertetilstand kan det ytes stønad for inntil seks behandlinger etter henvisning fra spesialavdeling for den sykdom som er årsak til smerten eller fra sykehusavdeling/spesialist innen nevrofysiologi, nevrologi, nevrokirurgi eller fysikalsk medisin.

		<i>Honorartakster</i>	<i>Refusjonstakster</i>	<i>Egenandel</i>
		<i>Kr</i>	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>
6a	Ultralyd, ett område	45,–	5,–	40,–
6b	Tillegg for ytterligere område	22,–	2,–	20,–
7	Traksjonsbehandling			
a)	i benk for ryggen	62,–	7,–	55,–
b)	i slynge for nakken	58,–	8,–	50,–
8	Manuell terapi	202,–	72,–	130,–

Merknad:

Manuell terapi kan bare kombineres med behandlingsformene under takstene 2 og 30 – 33.

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av en person med godkjent videreutdanning i manuell terapi.

Det ytes stønad ved behandling av fysiologiske leddforbindelser i hele kroppen for inntil 12 behandlinger. Stønad til ytterligere behandlinger kan bare tilstås etter fornyet medisinsk erklæring fra behandlende lege, eventuelt fra sykehuslegen.

		<i>Honorartakster</i>	<i>Refusjonstakster</i>	<i>Egenandel</i>
		<i>Kr</i>	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>
9	Psykomotorisk fysioterapi, i inntil 60 minutter	410,–	265,–	145,–

Merknad:

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av en person med godkjent videreutdanning i psykomotorisk fysioterapi.

		<i>Honorartakster</i>	<i>Refusjonstakster</i>	<i>Egenandel</i>
		<i>Kr</i>	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>
10	Veiledet trening, minst 1/2 time	33,–	33,–	0,–

Merknad:

Taksten kan benyttes når pasienten, mellom de individuelle behandlingene og i løpet av behandlingsperioden, trener på instituttet etter et individuelt tilpasset treningsprogram. Det forutsettes at fysioterapeuten er tilgjengelig for

råd og veiledning. Det er et vilkår for rett til stønad at pasienten har dekning etter honorartakst, jf. § 3. Treningen regnes ikke som en behandling og kommer i tillegg til de 24 behandlingene henvisningen gjelder for. Taksten kan benyttes inntil 5 ganger mellom to behandlinger.

B. Medisinske bad, pakninger, aktiv oppvarming

		Honorartakster	Refusjonstakster	Egenandel
		Kr	Kr	Kr
20	Medisinske bad	48,-	8,-	40,-
21	Varme-/kuldepakninger	12,-	2,-	10,-
22	Aktiv oppvarming ved bruk av ergometersykkel, tredemølle mv.	20,-	2,-	18,-

C. Øvelsesbehandling i grupper

		Honorartakster	Refusjonstakster	Egenandel
		Kr	Kr	Kr
30	Øvelsesbehandling i grupper på inntil 10 personer			
a)	For de første fem personer i 60 minutter, pr. pasient	97,-	33,-	64,-
b)	For de neste fem (6 – 10) personer, pr. pasient	64,-	0,-	64,-
c)	For de første fem personer i 90 minutter, pr. pasient	147,-	51,-	96,-
d)	For de neste fem (6 – 10) personer, pr. pasient	96,-	0,-	96,-
31	Gruppebehandling i basseng med inntil 10 personer			
a)	For de første fem personer i 30 minutter, pr. pasient	48,-	16,-	32,-
b)	For de neste fem (6 – 10) personer, pr. pasient	32,-	0,-	32,-
c)	For de første fem personer i 60 minutter, pr. pasient	97,-	33,-	64,-
d)	For de neste fem (6 – 10) personer, pr. pasient	64,-	0,-	64,-
32	Medisinsk treningsterapi i grupper på inntil fem personer i minst 60 minutter, pr. pasient	104,-	40,-	64,-
33	Øvelsesbehandling i gruppe på inntil 4 barn under 12 år i 60 minutter, pr. pasient	165,-	165,-	0,-

Merknader til punkt C

Merknad 1:

Utgifter til øvelsesbehandling i grupper dekkes på følgende vilkår:

1. Medlemmet må ha vært til individuell undersøkelse og/eller behandling.
2. Pasientgruppen må ikke overstige ti personer.

Merknad 2:

Det ytes stønad til gruppebehandling i basseng når det fra lege foreligger erklæring om at øvelser i vann må anses gunstig for pasientens funksjonsevne og behandlingen ikke kan gjennomføres uten at fysioterapeuten er til stede.

Merknad til punkt A, B og C:

Det kan rekvireres flere enn fire behandlingsformer på samme henvisning, men det ytes ikke stønad for mer enn inntil tre individuelle behandlingsformer og en gruppebehandling samme dag, eventuelt for to gruppebehandlinger, herav en i basseng.

D. Behandling av pasient over 70 år/rullestolbruker

		Honorartakster	Refusjonstakster	Egenandel
		Kr	Kr	Kr
40	Tillegg for undersøkelse og/eller behandling av pasient over 70 år/rullestolbruker	18,-	18,-	0,-

E. Samarbeidsmøte

		Honorartakster	Refusjonstakster	Egenandel
		Kr	Kr	Kr
50a	Møtegodtgjørelse med reisetid når fysioterapeuten deltar i samarbeid med annet helse- og sosialfaglig personell som ledd i et behandlings- eller rehabiliteringsopplegg for enkeltpasienter, herunder	155,-	155,-	0,-

	i basisteam. Beregnes for arbeid i inntil en halv time. Taksten dekker også praksisutgifter. Taksten kan ikke benyttes i forbindelse med samarbeid internt i tverrfaglige medisinske sentra og lignende			
50b	Senere pr. påbegynt halvtime	155,–	155,–	0,–

Merknad:

Taksten kan ikke benyttes som godtgjørelse for fast oppsatte samarbeidsmøter, med mindre det gjelder samarbeid om konkrete pasienter. Samarbeidet kan omfatte diagnostisering, kartlegging av rehabiliteringsbehov, utarbeiding og oppfølging av rehabiliteringsplan, vurdering av funksjonsnivå, tilrettelegging av miljø mv. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, ikke pr. pasient. Skyssgodtgjørelse kan kreves i tillegg.

Taksten kan også brukes når møtet foregår over telefon. Møtet må være planlagt.

		<i>Honorartakster</i>	<i>Refusjonstakster</i>	<i>Egenandel</i>
		<i>Kr</i>	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>
51	Telefonsamtale/skriftlig kommunikasjon om enkeltpasient med lege, fysioterapeut i andrelinjetjenesten, kommunal helse- og sosialtjeneste (pleie- og omsorgstjeneste, helsestasjon, skolehelsetjeneste og sosialkontor) og bedriftshelsetjeneste	32,–	32,–	0,–

Merknad:

Taksten kan ikke benyttes for kommunikasjon med henvisende lege ved oppstart av behandlingsserien.

F. Behandling i pasientens hjem m.m.

1. Ved behandling i pasientens hjem ytes det et tillegg til behandlingstakstene på 80 kr.

Tillegget gis også ved behandling av barn, eldre, funksjonshemmede og kronisk syke i barnehage, skole og dagsenter. Det er et vilkår at pasienten ikke kan møte i fysioterapeutens institutt uten spesielt transportmiddel og/eller ledsager.

2. I tillegg til dette ytes det reisetillegg etter følgende satser:

1.	Reise pr. kilometer med bil, motorsykkel, tog	kr	7,–
2.	Reise med annet transportmiddel (herunder til fots) for hver påbegynte halvtime	kr	60,–

3. I byer og bymessig bebygde strøk hvor det er innført fast skysstillegg, ytes det et fast reisetillegg i stedet for reisetillegg som nevnt i punkt 2.1.

Merknad:

Beregningsgrunnlaget for reisetillegget er antall tilbakelagte kilometer. Det regnes bare for reise på billigste måte.

Ved beregning av veglengden avrundes samlet antall kilometer ved fram- og tilbakereisen til nærmeste hele antall kilometer.

Veglengden regnes fra fysioterapeutens kontor (bolig), men skjer utreisen fra et midlertidig oppholdssted, regnes fra dette hvis reisen derfra til pasienten er kortere.

Ved hjemmebehandling under fast kontordagsreise regnes reisetillegg bare for det antall kilometer som fysioterapeuten reiser ekstra i anledning av hjemmebehandlingen.

G. Tillegg for ubekvem arbeidstid

Ved behandling av cystisk fibrose, artogryfose, congenit, myopati, mrb duchenne og spinal muskelatrofi ytes det et tillegg til takstene når pasienten har behov for øyeblikkelig hjelp på ubekvem arbeidstid.

Tillegget kan også ytes når det foreligger en varig lidelse eller følgetilstand som anfallsmessig/periodevis kan medføre livstruende åndedrettsbesvær der fysioterapi anses å være adekvat behandlingstiltak.

Tillegget settes til 75 prosent av summen av behandlingstaksten og eventuelt reisetillegg og hjemmebehandlingstillegg.

Med ubekvem arbeidstid menes tidsrommet mellom klokken 1800 og klokken 0800, eller mellom klokken 0000 lørdag og klokken 2400 søndag og mellom klokken 0000 og 2400 på helge- og høytidsdager, samt mellom klokken 1200 og 2400 på jul- og nyttårsaften.

Dersom fysioterapeuten har henlagt sin vanlige arbeidstid til disse tidspunktene, ytes ikke tillegget.

Kapittel III. Tilskott til fellesformål for fysioterapeuter

Til fondet for videre- og etterutdanning av fysioterapeuter yter trygden et tilskott svarende til 1,5 prosent av de utgifter trygden har til fysioterapi.

Tilskottet betales av Rikstrygdeverket til Norsk Fysioterapeutforbund med et passende beløp hvert kvartal og med endelig avregning ved årets utgang.

Kapittel IV. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2003. Fra samme dato oppheves forskrift av 10. desember 2002 nr. 1670 om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi fastsatt med hjemmel i folketrygdloven § 5–8 femte ledd og § 22–2 andre ledd.

25. juni Nr. 862 2003

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 25. juni 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1 og § 4 samt delegeringsvedtak av 26. mars 1990 nr. 1227. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zf (direktiv 2002/82/EF). Kunngjort 4. juli 2003.

I

I forskrift av 21. desember 1993 nr. 1378 om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zf (direktiv 96/77/EF) tilføyes følgende endringsdirektiv:
direktiv 2002/82/EF.

§ 4 skal lyde :

Tilsetningsstoffer som er omfattet av EØS-avtalens vedlegg II kap. XII nr. 16 (direktiv 78/663/EØF), nr. 46a (direktiv 95/31/EF endret ved direktiv 98/66/EF, direktiv 2000/51/EF og direktiv 2001/52/EF), nr. 46b (direktiv 95/45/EF endret ved direktiv 1999/75/EF og direktiv 2001/50/EF) og nr. 54zf (direktiv 96/77/EF endret ved direktiv 98/86/EF, direktiv 2000/63/EF, direktiv 2001/30/EF og direktiv 2002/82/EF) skal oppfylle de krav til renhet og identitet som er angitt der. Øvrige tilsetningsstoffer skal oppfylle krav i henhold til FAO/WHO's spesifikasjoner.

Vedlegg II er endret.

II

Endringene trer i kraft straks.

26. juni Nr. 863 2003

Forskrift om fotoflyging m.m. (BSL D 5–6).

Fastsatt av Luftfartstilsynet 26. juni 2003 med hjemmel i lov av 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 5–1, § 9–1 og § 15–4, jf. delegeringsvedtak av 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 4. juli 2003.

§ 1. Formål

Forskriftens formål er å stille slike krav til fotoflyging at virksomheten kan gjennomføres på sikrest mulig måte.

§ 2. Virkeområde

Denne forskriften gjelder all fotoflyging med unntak av:

- passasjerers fotografering eller opptak med sensorsystemer fra luftfartøy i regelbunden rutetraffikk,
- passasjerers fotografering eller opptak med sensorsystemer til rent privat formål når fotograferingen eller opptaket ikke påvirker flygingen eller er en del av dens formål, eller
- fotografering eller opptak med sensorsystemer fra luftfartøy som deltar i organisert flygekonkurranse når fotograferingen eller opptaket inngår som en del av flygekonkurransen og dette er beskrevet i egen Standard operativ prosedyre (SOP) godkjent av Luftfartstilsynet, jf. § 5.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- Fotoflyging*: All bruk av luftfartøy for utførelse av fotografering og opptak med sensorsystemer fra luften innenfor norsk område, samt utenfor norsk område med norsk luftfartøy når dette er forenlig med fremmed rett.
- Sensorsystemer*: Systemer for opptak, lagring og prosessering av data, herunder videokamera med videorecorder, SAR (Syntetic Aperture Radar), IRLS (InfraRed Line Scanning), Multispectral (0,3–1,4 um), Radio Frequency, Electromagnetic Induction, Ground Penetrating Radar, mm Radar, Magnometric, Gravimetric, Thermal/moisture, Air Pollution og Seismic.

§ 4. Generelt

All fotoflyging skal utføres i samsvar med forskrift av 6. januar 1997 nr. 3 om fotografering mv fra luften og kontroll av luftfotografier og opptaksmateriale fra luftbårne sensorsystemer, fastsatt av Forsvarsdepartementet.

§ 5. Standard operativ prosedyre (SOP)

- (1) Før fotoflyging igangsettes skal det utarbeides en Standard operativ prosedyre (SOP) som skal godkjennes av Luftfartstilsynet.
- (2) Standard operativ prosedyre skal inneholde følgende punkter:
 - a) Gyldighetsområde for SOP
 - b) Generell informasjon
 - c) Operative bestemmelser
 - d) Besetningsmedlemmenes kvalifikasjoner
 - e) Opplæringsprogram for fartøysjef
 - f) Krav til luftfartøy og installasjoner
 - g) Planlegging av oppdrag
 - h) Gjennomføring av oppdrag
 - i) Operative begrensninger.
- (3) Endringer i SOP skal godkjennes av Luftfartstilsynet.

§ 6. Operative krav

- (1) Luftfartøyets fartøysjef skal være fører mens fotograferingen eller opptaket pågår med mindre annet er godkjent i henhold til SOP.
- (2) Fotografering og opptak med sensorsystemer skal ikke utføres av fartøysjef unntatt når:
 - a) luftfartøyet har fastmontert installasjon for fotografering eller opptak,
 - b) installasjonen er godkjent av Luftfartstilsynet, og
 - c) installasjonen kan betjenes fra førerposisjon.
- (3) Luftfartøyet skal minimum bemannes med den besetning som fremgår av luftfartøyets flygehåndbok (AFM) eller driftshåndboken (DHB). Dersom luftfartøyet ikke har installasjon som nevnt i 2. ledd, skal det i tillegg til flygebesetningen være tilstrekkelig personell til betjening av kamera eller sensorsystem.
- (4) Under fotoflyging skal det ikke være andre personer om bord i luftfartøyet enn de som er nødvendige for å gjennomføre oppdraget. En person kan likevel tas med i opplæringsøyemed såfremt luftfartøyets ytelsesevne tillater det. Dette skal i så fall fremgå av SOP eller DHB.
- (5) Fartøysjefen plikter å forvise seg om at fotograf, operatør av sensorsystemer og øvrig besetning er informert om luftfartøyets ytelser og begrensninger samt gjeldende lufttrafikkregler i forskrift av 7. februar 2003 nr. 252 om lufttrafikkregler (BSL F 1-1), § 2-6 (uforsvarlig manøvrering) og § 2-7 (minstehøyder).
- (6) Luftfartøyet skal ha et kommunikasjonsanlegg som sikrer kommunikasjon mellom fartøysjef og fotograf eller operatør av sensorsystem under flygingen.
- (7) Fartøysjefen skal være kjent med de grunnleggende elementer for fotografering eller opptak med sensorsystemer.

§ 7. Flygebesetning

- (1) Fartøysjefen skal være innehaver av gyldig norsk trafikkflygersertifikat. For å utføre fotoflyging skal fartøysjefen minimum ha 500 timer total flygetid, herav 250 timer som fartøysjef og 50 timer på den aktuelle luftfartøytypen i bruk.
- (2) Bekreftelse for gjennomgått opplæring og trening skal føres inn i fartøysjefens flygetidsbok.
- (3) Fartøysjefen skal ha gjennomgått opplæring i rutiner og fremgangsmåter som er spesielle for fotoflyging.
- (4) I selskap med driftstillatelse er flygesjefen ansvarlig for opplæring og trening. Program for opplæring og trening i fotoflyging skal fremgå av Standard operativ prosedyre (SOP) eller driftshåndboken (DHB).
- (5) Fartøysjefen skal ha grundig kunnskap om luftfartøyets ytelser og begrensninger i forskjellige konfigurasjoner, flygehastigheter og flygehøyder samt kunnskap i meteorologi, spesielt hva angår forhold som fører til opp- og nedadgående vinder og turbulens.
- (6) Fartøysjefen skal ha inngående kunnskap om de kartsymboler og merkinger som angir forskjellige former for luftfartshindringer og restriksjons-/fareområder og grundig ha satt seg inn i hvilke hindringer som finnes i det aktuelle området.
- (7) Når flygehåndboken krever det for angjeldende luftfartøy eller når foretak har bestemmelser om krav om styrmann, skal styrmannen være innehaver av gyldig norsk trafikkflygersertifikat samt ha gyldig utsjekk på angjeldende luftfartøytype.

§ 8. Luftfartøyet

- (1) Luftfartøyet skal brukes i samsvar med bestemmelsene i luftdyktighetsbeviset og innen de rammer som flygehåndboken (AFM) eller andre dokumenter med tilknytning til luftdyktighetsbeviset fastsetter. Luftfartøyet skal ha stigeevne med de aktuelle vektene og for de forhold som flygingen skal gjennomføres under for derved å kunne klare alle hindringer med foreskrevet margin. Så lenge luftfartøyet befinner seg i en lavere høyde enn 2000 ft. over

bakken eller vannet, skal dets stigeevne minst utgjøre 300 ft./min. i aktuelle flygeforhold og flygehøyde i standardatmosfæren (ISA) og ikke mindre enn 250 ft./min. i ISA + 15 grader Celsius.

(2) Eventuell fotodør, fotovindu og annet spesialutstyr skal tilfredsstille gjeldende luftdyktighetskrav.

§ 9. *Dispensasjon*

Luftfartstilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften.

§ 10. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2004. Fra samme tid oppheves forskrift av 20. desember 1993 nr. 1321 om fotoflyging, BSL D 5–6.

26. juni Nr. 864 2003

Forskrift om endring i forskrift om begrensede sanksjoner mot Liberia.

Fastsatt av Utenriksdepartementet 26. juni 2003 med hjemmel i forskrift av 27. november 1992 nr. 879 om begrensede sanksjoner mot Liberia § 4. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I forskrift av 27. november 1992 nr. 879 om begrensede sanksjoner mot Liberia gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om sanksjoner mot Liberia

Ny innledende tekst til forskriften skal lyde:

Med hjemmel i lov av 7. juni 1968 nr. 4 til gjennomføring av bindende vedtak av De Forente Nasjoners Sikkerhetsråd fastsettes følgende forskrift til gjennomføring av Sikkerhetsrådets resolusjon nr. 1343 av 7. mars 2001, resolusjon nr. 1408 av 6. mai 2002 og resolusjon nr. 1478 av 6. mai 2003.

Ny § 3 skal lyde:

Det er forbudt å innføre til Norge, direkte eller indirekte, tømmer og tømmerprodukter som stammer fra Liberia.

Nåværende § 3 blir ny § 4 der ny nr. 2 skal lyde:

Det er forbudt for alle individer, herunder medlemmer av LURD (Liberians United for Reconciliation and Democracy) og andre opprørsgrupper, som ifølge Sikkerhetsrådets sanksjonskomité for Liberia bryter FNs våpenembargo mot Liberia, å reise inn i eller i transitt gjennom Norge. Forbudet gjelder ikke i forhold til innreise til Norge for norske statsborgere.

§ 4 nr. 2 og 3 blir nr. 3 og 4.

Nåværende § 4 og § 5 blir nye § 5 og § 6.

II

Endringene trer i kraft 7. juli 2003.

26. juni Nr. 865 2003

Forskrift om statens petroleumsforsikringsfond.

Fastsatt av Olje- og energidepartementet 26. juni 2003 med hjemmel i lov av 30. mai 1986 nr. 23 om statens petroleumsforsikringsfond § 7, jf. delegeringsvedtak av 6. september 1996 nr. 849. Kunngjort 4. juli 2003.

§ 1. *Forvaltning*

Norges Bank forvalter statens petroleumsforsikringsfond. Separat regnskap for fondet føres av Norges Bank. Regnskapet føres etter regnskapsprinsippet (periodiseringsprinsippet) og god regnskapsskikk. Unntatt fra regnskapsprinsippet er skadekostnadene, som føres etter kontantprinsippet (føres på utbetalingstidspunktet). Fondet skal ha særskilt arbeidskonto i norske kroner for inn- og utbetalinger til fondet.

Norges Bank skal søke å oppnå en høyest mulig avkastning på plasseringene, innenfor de begrensningene som følger av loven og denne forskrift og de retningslinjer som er gitt i medhold av denne forskrift.

§ 2. *Arbeidskonto*

Innestående beløp på fondets arbeidskonto kan normalt ikke overstige et beløp som svarer til 1/4-del av forventede premieutbetalinger det aktuelle år. Som forventede premieutbetalinger kan Olje- og energidepartementets premieavsetning for det aktuelle år legges til grunn. Innskudd på kontoen forrentes som innskudd på statens foliokonto.

§ 3. Plassering

Norges Bank skal utover det som følger av § 1, første ledd, jf. § 2, plassere fondets midler i rentebærende instrumenter denominert i euro, danske kroner, svenske kroner, engelske pund eller sveitsiske franc.

Utsteder av rentebærende instrumenter skal være hjemmehørende i et av følgende land eller være en internasjonal organisasjon:

Europa:	Belgia, Danmark, Finland, Frankrike, Hellas, Italia, Irland, Nederland, Portugal Spania, Storbritannia, Sveits, Sverige, Tyskland og Østerrike.
Amerika:	Canada og USA.
Asia og Oceania:	Australia, Hong Kong, Japan, New Zealand og Singapore.

§ 4. Referanseportefølje og relativ risiko

Olje- og energidepartementet fastsetter en referanseportefølje for statens petroleumsforsikringsfond. Departementet fastsetter en maksimal grense for de forventede avkastningsforskjellene mellom investeringene i den faktiske porteføljen og referanseporteføljen, målt ved relativ volatilitet.

§ 5. Renterisiko

Modifisert durasjon på den samlede porteføljen av rentebærende instrumenter og tilknyttede derivater skal være maksimalt 5.

§ 6. Kredittrisiko

Olje- og energidepartementet fastlegger rammer for kredittrisikoen for petroleumsforsikringsfondet.

§ 7. Særskilte investeringsbegrensninger

Fondet skal ikke være plassert i verdipapirer som Finansdepartementet har utelukket fra statens petroleumsfond, jf. forskrift av 3. oktober 1997 nr. 1078 for forvaltning av Statens petroleumsfond § 9.

§ 8. Risikosystemer og risikostyring

Norges Bank skal påse at det eksisterer betryggende risikosystemer og kontrollrutiner for de instrumenter som brukes i forvaltningen av fondet. Det kan benyttes derivater i den utstrekning den økonomiske eksponeringen som følger av dette ikke overstiger den eksponering en ville ha fått ved å investere i de underliggende instrumenter direkte.

§ 9. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2003. Forskrift av 13. desember 1996 nr. 1312 om Statens Petroleumsforsikringsfond oppheves samtidig.

26. juni Nr. 866 2003**Forskrift om endring i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek og forskrift om legemidler (legemiddelforskriften).**

Fastsatt av Helsedepartementet 26. juni 2003 med hjemmel i lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 2, § 3, § 5, § 6, § 8, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, § 22 og § 25b, jf. delegeringsvedtak av 8. juni 1995 nr. 521, lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–14 fjerde ledd, lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 11, lov av 2. juni 2000 nr. 39 om apotek (apotekloven) § 6–6 annet ledd og § 6–8 og lov av 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 17. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I forskrift av 27. april 1998 nr. 455 om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek gjøres følgende endring:

I § 2–1 tredje ledd bokstav d erstattes «Sosial- og helsedepartementet» med «Helsedepartementet».

II

I forskrift av 22. desember 1999 nr. 1559 om legemidler (legemiddelforskriften) gjøres følgende endringer:

Alle forekomster av «Statens legemiddelkontroll» erstattes med «Statens legemiddelverk».

I § 10–3 annet ledd erstattes «legemiddelkontrollen» med «Legemiddelverket».

I § 2–1, § 2–4, § 2–5, § 3–7, § 8–4 og § 15–1 skal fotnote 1 lyde:

Jf. lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven).

III

Endringene trer i kraft straks.

26. juni Nr. 867 2003**Forskrift om endring i forskrift om særavgifter.**

Fastsatt av Finansdepartementet 26. juni 2003 med hjemmel i Stortingets årlige avgiftsvedtak. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I forskrift av 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter gjøres følgende endringer:

§ 3–13–4 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Deponi som tilfredsstiller kravene til dobbelt bunn- og sidetetting i forskrift av 21. mars 2002 nr. 375 om deponering av avfall eller som etter en risikovurdering har fått lempet på disse kravene av forurensningsmyndigheten, kan benytte redusert avgiftssats.

§ 3–13–4 nåværende annet til femte ledd blir tredje til sjette ledd.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

26. juni Nr. 868 2003**Delegering av myndighet til Direktoratet for brann- og elsikkerhet etter lov om tilsyn med elektriske anlegg og utstyr § 2 og lov om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk § 37 tredje ledd.**

Fastsatt av Arbeids- og administrasjonsdepartementet 26. juni 2003 med hjemmel i lov av 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og utstyr § 2, jf. overføringsvedtak av 14. desember 1990 nr. 991, og lov av 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk § 37 tredje ledd. Kunngjort 4. juli 2003.

- Med hjemmel i lov av 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og utstyr § 2, jf. Kronsprinsreg.res. av 14. desember 1990 nr. 991, delegerer Arbeids- og administrasjonsdepartementet med dette myndighet til Direktoratet for brann- og elsikkerhet til å fastsette ny forskrift om helse og sikkerhet i eksplosjonsfarlige atmosfærer.
- Med hjemmel i lov av 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk § 37 tredje ledd delegerer Arbeids- og administrasjonsdepartementet med dette myndighet til Direktoratet for brann- og elsikkerhet til å fastsette ny forskrift om helse og sikkerhet i eksplosjonsfarlige atmosfærer.

27. juni Nr. 869 2003**Forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen sør for 62° N i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 4. juli 2003.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt å fiske og lande torsk fra Nordsjøen sør for 62° N.

§ 2. Kvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som omfattes av bestemmelsene i denne forskrift fiske inntil 4.114 tonn torsk rund vekt i Nordsjøen sør for 62° N i 2003.

§ 3. Fiske med konvensjonelle redskap

Fartøy som har adgang til å delta i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap, jf. Fiskeridepartementets forskrift av 5. juni 2003 nr. 670 om adgang til å delta i fisket etter torsk for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap i Nordsjøen sør for 62° N i 2003, og Fiskeridepartementets forskrift av 26. november 2002 nr. 1335 om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei mv. for fartøy på eller over 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap i 2003, kan fiske inntil 2.625 tonn torsk i Nordsjøen sør for 62° N i 2003.

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen sør for 62° N når avsetningen på 2.625 tonn for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er beregnet oppfisket.

Et fartøy som deltar i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap kan uten hensyn til annet ledd fiske inntil 4 tonn i 2003.

§ 4. Bifangst

Fartøy som fisker med trål etter andre fiskeslag kan ha inntil 2,5% bifangst av torsk i det enkelte hal og ved landing.

Når fisket etter torsk med konvensjonelle redskap er stoppet, jf. § 3 annet ledd, kan fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i Nordsjøen ha inntil 10% bifangst av torsk om bord og ved landing ved fiske etter andre fiskeslag.

§ 5. Levering av fangst mv.

Hvert fartøy kan bare fiske og levere én kvote. Dette gjelder også ved eierendring og utskifting, med unntak av de tilfeller der utskiftningen skyldes forlis.

Det kvantum som kan fiskes av det enkelte fartøy, må fiskes og leveres av dette fartøyet, og kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og levere fangst fisket av annet fartøy.

§ 6. Stopp i fisket

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket når totalkvoten på 4.114 tonn er beregnet oppfisket.

§ 7. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskrift og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 8. Straff

Forsettlig og uaktsom overtredelse av bestemmelse gitt i eller i medhold av denne forskrift straffes i henhold til lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2003.

27. juni Nr. 870 2003**Forskrift om endring i forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i den nordøstlige del av Norges økonomiske sone.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I forskrift av 3. september 1998 nr. 859 om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i den nordøstlige del av Norges økonomiske sone gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan det fra 27. juni og frem til 1. oktober 2003 drives fiske etter norsk vårgytende sild innenfor et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. N 70° 40,5' Ø 21° 59,1'
2. N 74° 4,73' Ø 19° 5,76'

Videre langs yttergrensen for Norges økonomiske sone til posisjon

3. N 72° 10,46' Ø 10° 18,42'.

Fiskeridirektoratet kan stenge hele eller deler av området nevnt i første ledd dersom innblanding av sild under minstemål i de enkelte fangster overstiger 10% i vekt.

II

Endringen trer i kraft straks.

27. juni Nr. 871 2003**Forskrift om endring i forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i fiskevernsonen ved Svalbard i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone, jf. forskrift av 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsonene ved Svalbard § 3. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I forskrift av 6. desember 2002 nr. 1388 om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i fiskevernsonen ved Svalbard i 2003 gjøres følgende endringer:

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. Unntak fra fiskeforbudet

Fartøy fra stater som i 2003 har adgang til å fiske norsk vårgytende sild i norske fiskerijurisdiksjonsområder, kan

uten hensyn til forbudet i § 2 fra 27. juni og frem til 1. oktober 2003 drive fiske etter norsk vårgytende sild innenfor et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. N 74° 04,73' Ø 19° 05,76'
2. N 76° 00' Ø 17° 41,77'
3. N 76° 30' Ø 14° 00'
4. N 77° 00' Ø 12° 15'
5. N 78° 00' Ø 09° 55'
6. N 79° 00' Ø 09° 00'
7. N 79° 00' V 03° 29'.

Videre langs yttergrensen for fiskevernsonen ved Svalbard til posisjon

8. N 72° 10,46' Ø 10° 18,42'.

Videre langs yttergrensen for Norges økonomiske sone til posisjon 1.

Fangster tatt i medhold av første ledd skal avregnes sammen med og på samme måte som kvoter tildelt i øvrige norske fiskerijurisdiksjonsområder.

Fiskeridirektoratet kan stenge hele eller deler av området nevnt i første ledd dersom innblandingen av sild under minstemål i de enkelte fangster overstiger 10% i vekt, eller når andre forhold hindrer et biologisk forsvarlig fiske.

Nåværende § 3 og § 4 blir § 4 og ny § 5.

II

Endringene trer i kraft straks.

27. juni Nr. 872 2003

Forskrift om endring i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk.

Fastsett av Landbruksdepartementet 27. juni 2003 med heimel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 5 og § 5a og delegeringsvedtak av 7. mai 1999 nr. 435. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I forskrift av 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk blir det gjort følgjande endring:

§ 1 skal lyde:

Produsentar som omsetter jordbruksvarer, skal svara avgift etter desse satsane: a)

<i>Mjølkk:</i>	3 øre pr. liter
b) <i>Kjøtt av storfe og kalv:</i>	maks. 200 øre pr. kg
c) <i>Kjøtt av sau og lam:</i>	maks. 200 øre pr. kg
d) <i>Svinekjøtt:</i>	maks. 250 øre pr. kg
e) <i>Egg:</i>	60 øre pr. kg
f) <i>Kjøtt av kylling:</i>	60 øre pr. kg
g) <i>Kjøtt av kalkun:</i>	40 øre pr. kg
h) <i>Korn og oljefrø:</i>	maks. 5 øre pr. kg

Omsetningsrådet sitt arbeidsutval fastsett omsetningsavgifta innafor maksimalsatsane i første ledd bokstav b, c, d og h.

Avgiftsplikta gjeld ikkje ved omsetning frå produsent til arbeidarar på garden eller i verksemda, eller ved oppfylling av kår- og forpaktarkontraktar.

II

Endringa trer i kraft 1. juli 2003.

27. juni Nr. 873 2003

Forskrift om endring i forskrift om kvoteordningen for melk.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 19, lov av 10. februar 1967 om behandlingssmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 27a, delegeringsvedtak av 6. desember 1996 nr. 1125 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I forskrift av 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk gjøres følgjande endringer:

§ 2 nye annet og tredje ledd skal lyde:

Melk som ikke leveres meieriselskap i henhold til forskrift om prisutjevningsordningen for melk,¹ men omsettes som foredlet melkeprodukt omregnes til liter produsert melk etter omregningsfaktorer som er fastsatt i tredje ledd.

Omregningsfaktorene for de ulike produktgrupper er som følger:

<i>Produktgrupper</i>	<i>Beskrivelse</i>	<i>Omregningsfaktorer</i>	
1.	Gårds- og seterost	Halvfast hvitost ystet av ku- og/eller geitmelk.	11,0
2.	Spesialvarianter hvitost	Spesialvarianter hvitost ystet av ku- og/eller geitmelk.	7,0
3.	Kremost	Fersk ost med smørbar konsistens.	3,0
4.	Smør	Smør kjernet av fløte.	21,6
5.	Brunost 1	Brunost kokt av ku- og/eller geitmelk. Hvitosten selges som menneskeføde.	2,0
6.	Brunost 2	Brunost kokt av ku- og/eller geitmelk. Hvitosten selges ikke som menneskeføde.	13,0
7.	Seterrømme	Syrnet fløte med 30–40% fett.	10,0
8.	Lettrømme	Syrnet fløte med 15–30% fett.	6,0
9.	Syrnet melk	Melk syrnet med yoghurtkultur eller annen bakteriekultur.	1,0
10.	Gomme/grøt	Melkeprodukt med gomme-/grøtkonsistens.	3,0
11.	Melk	Melk uten tilsetning.	1,0

1 Jf. forskrift av 30. juni 2000 nr. 701 om prisutjevningsordningen § 3.

§ 4 nytt tredje ledd skal lyde:

Første ledd nr. 3 gjelder ikke geitmelkproduksjon.

§ 4 nåværende tredje, fjerde og femte ledd blir fjerde, femte og nytt sjette ledd.

§ 5 første ledd annet punktum skal lyde:

Tillegget for kjøpt kvote kan likevel ikke føre til at landbrukseiendommens kvote overstiger 250.000 liter kumelkkvote eller 125.000 liter geitmelkkvote, med mindre eiendommens basiskvote 1983 eller senere tildelt basiskvote etter unntaksbestemmelser i toprisordningen er over disse grensene.

§ 9 annet ledd nr. 6 skal lyde:

6. Avstanden mellom landbrukseiendommer som inngår i samdriften og samdriftens driftssenter skal ikke overstige 12 km målt langs vei.

§ 10 annet punktum skal lyde:

For å få beregnet slik kvote etter § 11, kan avstanden mellom landbrukseiendommene ikke overstige 12 km målt langs vei.

§ 13 første ledd annet punktum skal lyde:

Samlet kvote etter sammenslåing kan maksimalt utgjøre 250.000 liter kumelk eller 125.000 liter geitmelk.

§ 23 første ledd skal lyde:

Tildelt kvote etter § 21 og § 22 kan sammen med landbrukseiendommens opprinnelige kvote maksimalt utgjøre 250.000 liter kumelk eller 125.000 liter geitmelk.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

27. juni Nr. 874 2003

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.

Fastsatt av Finansdepartementet 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 5–41 og § 6–47. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I forskrift av 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

§ 5–41–9 første og nytt annet ledd skal lyde:

(1) Innbetalt premie og livrentens avkastning skal utbetales med like store årlige beløp. Det gjelder likevel ikke

den delen av utbetalingen som skyldes justeringer for tilbakeføring av årets overskudd i løpet av den aktuelle utbetalingstiden.

(2) Er ikke ytelsene garanterte i utbetalingsperioden, skal den terminvise utbetaling ikke utgjøre et større beløp enn avtalens verdi på utbetalingstidspunktet dividert på gjenstående antall terminer, inklusive den aktuelle termin. Er livrenten livsvarig, beregnes gjenstående antall utbetalingsterminer med utgangspunkt i forsikringens beregningsgrunnlag.

§ 6-47-5 annet og nytt tredje ledd skal lyde:

(2) Bestemmelsene i første ledd gjelder også dersom midlene tilknyttet en individuell pensjonsavtale overføres til annet selskap, jf. § 6-47- 25 og forskrift av 27. november 1991 nr. 757 om rett til overføring av oppsamlede midler knyttet til kollektiv eller individuell livs- eller pensjonsforsikring.

(3) Dersom ikke annet er fastsatt i denne forskrift, i lov eller i medhold av lov, skal utbetalt beløp for ytelser som nevnt i denne forskrift for hvert år i hele utbetalingsperioden være minst like stort som foregående år.

§ 6-47-18 skal lyde:

§ 6-47-18. Ytelser

(1) Pensjonsforsikringsavtale skal fastsette den eller de ytelser som skal utbetales.

(2) Er ikke ytelsene garanterte i utbetalingsperioden, skal den terminvise utbetaling ikke utgjøre et større beløp enn avtalens verdi på utbetalingstidspunktet dividert på gjenstående antall terminer, inklusive den aktuelle termin. Ved beregning av gjenværende utbetalingsperiode for alderspensjonen kan det tas utgangspunkt i at alderspensjonen skal løpe i det minimum antall år som er fastsatt i lov eller i medhold av lov. Er det avtalt at alderspensjonen skal settes ned fra fylte 67 år, jf. § 6-47- 12, kan det tas hensyn til dette ved beregning av største terminvise utbetaling.

§ 6-47-24 første ledd og nytt annet ledd skal lyde:

(1) Alderspensjon og ytelser som nevnt i § 6-47 del III skal utbetales i terminer av høyst ett års varighet.

(2) Er ikke ytelsene garanterte i utbetalingsperioden, skal den terminvise utbetaling ikke utgjøre et større beløp enn avtalens verdi på utbetalingstidspunktet dividert på gjenstående antall terminer, inklusive den aktuelle termin. Ved beregning av gjenværende utbetalingsperiode for alderspensjonen kan det tas utgangspunkt i at alderspensjonen skal løpe i det minimum antall år som er fastsatt i lov eller i medhold av lov. Er det avtalt at alderspensjonen skal settes ned fra fylte 67 år, jf. § 6-47- 12, kan det tas hensyn til dette ved beregning av største terminvise utbetaling.

§ 6-47-26 oppheves.

§ 6-47-27 skal lyde:

Forsikring inngått i henhold til forskrift av 18. september 1995 nr. 797 om inndeling i forsikringsklasser som grunnlag for konsesjonstildeling § 1 punkt VI (kapitaliseringsprodukter), regnes som pensjonsspareavtale inngått med livsforsikringsselskap.

§ 6-47-28 tredje ledd oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

30. juni Nr. 875 2003

Forskrift om endring i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet.

Fastsatt av Arbeids- og administrasjonsdepartementet 30. juni 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 4-7 tredje ledd. Kunngjort 4. juli 2003.

I

I forskrift av 16. september 1998 nr. 890 om dagpenger under arbeidsløshet gjøres følgende endring:

§ 6-1 nytt tredje ledd skal lyde:

Medlemmer som mottar dagpenger under permittering, kan inntil 1. november 2003 motta dagpenger utover begrensningen i folketrygdloven § 4-7 annet ledd, dog ikke utover 42 uker i en 18 måneders periode. Medlemmene kan ikke motta dagpenger utover fastsatt stønadperiode etter folketrygdloven § 4-15.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2003.

30. juni Nr. 876 2003**Forskrift om strukturavgift og strukturfond for kapasitetstilpasning av fiskeflåten.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 30. juni 2003 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 9b. Kunngjort 4. juli 2003.

§ 1. Formål og finansiering

Strukturfondet for kapasitetstilpasning av fiskeflåten skal sikre stabil tilgang på midler til kondemnering av fiskefartøy, og dermed legge til rette for den nødvendige strukturering i ulike fartøygrupper.

Strukturfondet finansieres av en strukturavgift i samsvar med reglene i denne forskrift, og midler som måtte bli tilført fondet fra staten.

§ 2. Avgiftsgrunnlag

Det skal betales strukturavgift av brutto fangstverdi for all fangst som til enhver tid er omfattet av salgslagenes enerett til førstehåndsomsetning etter råfiskloven. Fiskers avgiftsplikt gjelder også når fangst leveres i utlandet, og når fisker selv overtar fangsten.

Strukturavgift betales med den sats som er vedtatt av Stortinget ved behandlingen av det årlige statsbudsjettet. Avgiftssatsen kunngjøres på samme måte som andre statlige avgifter og også av salgslagene.

Det gis fradrag for salgslagsavgift ved avgiftsberegning.

Skyldig avgift er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 3. Innkreving av avgift

Strukturavgiften innkreves av salgslagene, og trekkes fra fangstoppjøret før utbetaling til fisker. Det skal fremkomme av oppjøret hvilket avgiftsgrunnlag som er benyttet, og hvor mye avgiften utgjør.

Den som leverer og den som mottar fangst har plikt til å gi de opplysninger som er nødvendige for at salgslagene skal kunne beregne avgiften.

§ 4. Administrasjon av Strukturfondet

Strukturfondet administreres av Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND). Utgifter til fondets administrasjon, herunder salgslagenes utgifter knyttet til innkreving av avgiften og overføring til Fiskeridirektoratet, dekkes av de innkrevde avgiftsmidlene. SND skal føre eget regnskap for Strukturfondet.

§ 5. Anvendelse av Strukturfondet

Strukturfondet skal anvendes til kondemneringsstøtte til fiskefartøy. Kondemneringsstøtte skal gis til fartøy under 15 meter (hjemmelslengde) som fyller de vilkår som er fastsatt i eller i medhold av denne forskrift.

SND kan fastsette en nærmere fordeling og prioritering mellom ulike fartøygrupper i henhold til retningslinjer fra Fiskeridepartementet om virkemiddelbruken overfor fiskeri- og havbruksnæringen. SND fastsetter også nærmere bestemmelser om utmåling av kondemneringsstøtte for det enkelte fartøy.

§ 6. Vilkår om konsesjoner eller deltakeradganger

Kondemneringsstøtte kan kun gis til fartøy som er innført i merkeregisteret for fiskefartøy, og som eier har adgang til å delta med i fiskerier som er underlagt krav om konsesjon etter lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12 eller som er adgangsbegrenset etter reglene i deltakerloven § 21.

Det skal settes som vilkår for kondemneringsstøtte at alle konsesjoner eller deltakeradganger knyttet til fartøyet blir oppgitt. Konsesjonsdokumenter i original skal sendes SND for videresendelse til Fiskeridirektoratet. SND må sende Fiskeridirektoratet egen melding om utbetaling av kondemneringstilskudd for det enkelte fartøy.

§ 7. Vilkår om destruksjon

Fartøy som er tildelt kondemneringstilskudd skal trekkes ut av fiske straks tilsagnet er akseptert.

Den som gis kondemneringsstøtte plikter å sørge for opphugging eller annen tilintetgjørelse av fartøyet som det tildeles tilskudd for. SND kan stille de vilkår som er nødvendige for å sikre at destruksjon av fartøyet finner sted, herunder stille krav om erklæring fra politiet eller havnemyndighet/havnefogd om at skroget er tilintetgjort.

Utstyr og motor kan fjernes fra fartøyet før det destrueres.

Det kan gis forhøyet kondemneringsstøtte til kondemnering av trefartøy for å finansiere alternative destruksjonsmetoder til senking.

Det kan gjøres unntak fra destruksjonskravet for fartøy som det er naturlig å nytte til andre formål enn fiske eller fangst. Det er et vilkår for slikt unntak at fartøyet blir slettet fra merkeregisteret, og fartøyet skal være registrert i Norsk Ordinært Skipsregister. Det skal tinglyses i Skipsregisteret at fartøyet ikke kan nyttes til fiske underlagt norsk fiskerijurisdiksjon, at det ikke skal kunne leveres fisk for salg med fartøyet som fritidsfiskefartøy og at det ikke kan selges til utlandet uten Fiskeridirektoratets samtykke.

Slikt salg til utlandet kan bare tillates i særlige tilfeller, og bare hvor dette er forenlig med norske interesser. Fartøyet kan bare selges til stater som har undertegnet Avtale av 4. desember 1995 om gjennomføring av bestemmelsene i De forente nasjoners havrettskonvensjon av 10. desember 1982 om bevaring og forvaltning av vandrende fiskebestander og langtmigrerende fiskebestander, eller Avtale av 24. november 1993 om å fremme fiskefartøyers overholdelse av internasjonale bevarings-, og forvaltningstiltak på det frie hav. Fiskerimyndighetene

kan kreve ytterligere dokumentasjon eller gjøre egne undersøkelser for å sikre at fartøyet ikke benyttes i strid med nevnte avtaler.

Fartøy som unntas destruksjonskravet vil få en prosentvis reduksjon i tilskuddsbeløpet.

§ 8. *Nærmere bestemmelser om dokumentasjon mv., søknadsfrist*

SND kan fastsette nærmere krav til innholdet i en søknad om kondemneringsstøtte, herunder krav til dokumentasjon av at vilkårene som er fastsatt i eller i medhold av forskriften er oppfylt.

Samtidig med at SND kunngjør hvilke fartøygrupper og -størrelser som skal prioriteres for tildeling av kondemneringsstøtte, kan det også fastsettes en søknadsfrist for tildeling av støtte for perioden (år, halvår e.l.).

§ 9. *Utbetaling av kondemneringsstøtte*

Kondepneringsstøtte utbetales til eier av fartøyet. I den utstrekning støtten skal dekke pantegjeld på fartøyet, foretas utbetalingen direkte til pantekreditor.

Støtten utbetales under forbehold om korrigering etter at det er foretatt kontroll eller revisjon av utbetalingene. Den som søker om støtte anses samtidig å ha gitt samtykke til slik kontroll eller revisjon av de opplysninger som er gitt.

Uriktige eller feilaktige opplysninger kan medføre straffeansvar, og kan føre til at et tilsagn om støtte blir trukket tilbake eller at utbetalt støtte blir krevd tilbakebetalt. Likeledes vil brudd på fastsatte vilkår medføre krav om tilbakebetaling av tilskuddet.

Kondepneringsstøtte skal ikke utbetales før Fiskeridirektoratet har slettet fartøyet med konsesjoner/deltageradganger fra registret over merkepliktige norske fiskefartøy med avgangsårsak at fartøyet får utbetalt kondemneringstilskudd.

§ 10. *Saksbehandlingsregler*

Søknad om kondemneringsstøtte fremsendes gjennom Fiskeridirektoratets regionkontor, som skal kontrollere de opplysninger som er gitt om konsesjoner, deltageradganger mv. SND kan for øvrig fastsette nærmere bestemmelser om behandlingen av søknader om kondemneringsstøtte.

Beslutning om å tildele eller ikke tildele støtte til kondemnering kan ikke påklages, jf. lov av 3. juli 1992 nr. 97 om Statens nærings- og distriktsutviklingsfond § 6.

§ 11. *Straff*

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes i henhold til lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes forsøk.

§ 12. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift gjelder fra 1. juli 2003.

4. juli Nr. 877 2003

Ikraftsettning av lov av 4. juli 2003 nr. 76 om endringer i straffelova mv. (styrka innsats mot tvangsekteskap mv.).

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 med heimel i lov av 4. juli 2003 nr. 76 om endringer i straffelova mv. (styrka innsats mot tvangsekteskap mv.) del III. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

Lov av 4. juli 2003 nr. 76 om endringer i straffelova mv. (styrka innsats mot tvangsekteskap mv.) gjeld frå 1. september 2003.

4. juli Nr. 878 2003

Ikrafttredelse av lov av 4. juli 2003 nr. 81 om endringer i utlendingsloven.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 med hjemmel i lov av 4. juli 2003 nr. 81 om endringer i utlendingsloven del II. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

Lov av 4. juli 2003 nr. 81 om endringer i utlendingsloven trer i kraft straks.

4. juli Nr. 879 2003

Delvis ikrafttredelse av lov av 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven).

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 med hjemmel i lov av 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) § 13–1. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

Lov av 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) trer i kraft 25. juli 2003, med unntak av § 9–3 Konsultasjonsprosedyre.

4. juli Nr. 880 2003**Delegering av myndighet til Samferdselsdepartementet etter ekomloven § 1–2, § 1–3, § 1–4 og § 12–3.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 med hjemmel i lov av 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) § 1–2, § 1–3, § 1–4 og § 12–3. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

Kongens myndighet etter lov av 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) § 1–2, § 1–3, § 1–4 og § 12–3 delegeres til Samferdselsdepartementet.

4. juli Nr. 881 2003**Funksjonsfordeling innen myndigheten etter lov om elektronisk kommunikasjon.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 med hjemmel i lov av 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) § 1–4. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

I

1. Samferdselsdepartementet skal være utøvende myndighet i forhold til følgende bestemmelser i lov om elektronisk kommunikasjon: § 2–1 første punktum, § 2–4, § 2–5 åttende ledd, § 2–7, § 2–8, § 2–9 femte ledd, § 2–11 sjettede ledd, § 2–12, § 3–1, § 3–3 annet ledd, § 3–4 fjerde ledd, § 4–1 femte ledd, § 4–2 fjerde ledd, § 4–3 tredje ledd, § 4–4 sjuende ledd, § 4–5 tredje ledd, § 4–6 femte ledd, § 4–7 fjerde ledd, § 4–8 sjuende ledd, § 4–9 fjerde ledd, § 4–12 tredje ledd, § 5–1, § 5–2, § 5–3, § 6–5 første og fjerde ledd, § 6–7, § 9–7 fjerde ledd, § 11–5, § 11–7, § 12–1, § 12–2 og § 12–3.
2. Post- og teletilsynet skal være utøvende myndighet i forhold til følgende bestemmelser i lov om elektronisk kommunikasjon: § 2–1 annet punktum, § 2–3 første ledd, § 2–5 fjerde, femte og sjuende ledd, § 2–11 annet og tredje ledd, § 2–13, § 2–14, § 3–2 annet ledd, § 3–3 første ledd, § 3–4 annet og tredje ledd, § 4–1 første og fjerde ledd, § 4–2 annet ledd, § 4–3 annet ledd, § 4–4 første, annet og tredje ledd, § 4–5 første ledd, § 4–6 første, annet og fjerde ledd, § 4–7 første og annet ledd, § 4–8 første, fjerde og femte ledd, § 4–9 første, annet og tredje ledd, § 4–12 annet ledd, § 6–1, § 6–2 tredje ledd, § 6–4, § 6–5 tredje ledd, § 6–6, § 7–1 første og annet ledd, § 7–2 første ledd, § 7–5 første og annet ledd, § 8–1, § 8–2, § 9–3, § 9–4, § 10–1 første ledd annet punktum, § 10–4, § 10–5, § 10–8 annet ledd, § 10–9, § 10–10, § 11–1, § 11–2, § 11–3 og § 13–2.
3. Samferdselsdepartementet og Post- og teletilsynet skal være utøvende myndighet i forhold til følgende bestemmelser i lov om elektronisk kommunikasjon: § 2–2, § 2–3 annet ledd, § 2–5 første ledd, § 2–6, § 2–10 annet og tredje ledd, § 2–11 fjerde ledd, § 3–2 første ledd, § 4–10, § 4–11, § 6–2 fjerde ledd, § 6–4, § 6–5 annet ledd, § 7–1 tredje ledd, § 7–2 annet ledd, § 7–3, § 7–4, § 7–5 tredje ledd, § 9–6, § 9–7 første, annet og tredje ledd, § 9–8, § 10–1 første ledd første punktum og annet ledd, § 10–3, § 10–6, § 10–7, § 10–8 første ledd og § 11–4.
4. Samferdselsdepartementet kan foreta omfordeling av myndighet innen myndigheten etter lov om elektronisk kommunikasjon og fordele nye myndighetsoppgaver mellom myndigheten.

II

Funksjonsfordelingen trer i kraft 25. juli 2003. Fra samme tid oppheves kgl.res. av 31. august 2001 nr. 949 om funksjonsfordeling innen telemyndigheten.

4. juli Nr. 882 2003**Forskrift om stedlig virkeområde for lov om elektronisk kommunikasjon vedrørende Svalbard, Jan Mayen, Bilandene og Antarktis**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 med hjemmel i lov av 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) § 1–3, jf. lov av 27. februar 1930 nr. 2 om Jan Mayen § 2 og lov av 27. februar 1930 nr. 3 om Bouvet-øya, Peter I's øy og Dronning Maud Land m.m. § 2. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 4. juli 2003.

§ 1. Svalbard og Jan Mayen

Lov om elektronisk kommunikasjon gjelder på Svalbard, jf. lov av 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 3, med unntak av kapittel 3 om sterk markedsstilling og kapittel 4 om tilgang og § 9–3 konsultasjonsprosedyre.

På Svalbard skal grunneiere som er eller blir kjent eiendomsberettiget til grunnstykker i henhold til Svalbardtraktaten av 9. februar 1920 nr. 1 artikkel 6, eller som utleder sin eiendomsrett fra disse, uten hinder av bestemmelsene i lov om elektronisk kommunikasjon § 8–1 annet ledd om rett til å besitte, omsette og ta i bruk radio- og terminalutstyr, kunne oppstille og benytte til eget bruk radioutstyr til utsending og mottaking av radiosignaler som brukes til private anliggender for å tre i forbindelse med stasjonære eller mobile stasjoner, herunder innbefattet

stasjoner om bord i skip og luftfartøyer, jf. Svalbardtraktaten artikkel 4 annet ledd. Det kan stilles vilkår for etablering, besittelse og bruk innen Svalbardtraktatens rammer.

Loven gjelder også for Jan Mayen.

§ 2. *Bilandene og Antarktis*

Lov om elektronisk kommunikasjon gjelder for enhver som oppholder seg eller er ansvarlig for virksomhet i de norske bilandene.

Loven gjelder videre i Antarktis definert til området syd for 60 grader sydlig bredde for:

- 1 norsk statsborger
- 2 norsk juridisk person
- 3 utlending bosatt i Norge
- 4 utlending som er medlem av eller ansvarlig for organisering av ekspedisjon til Antarktis som er organisert i Norge eller utgår fra Norge direkte til Antarktis.

Loven gjelder likevel ikke den som oppholder seg i Antarktis som del av en ekspedisjon organisert av en annen stat som har tilsvarende bestemmelser.

Rettsforfølging for brudd på loven eller bestemmelser gitt i medhold av loven kan bare finne sted etter samtykke fra Utenriksdepartementet i tilfeller hvor:

- 1 handlingen er begått av en person som ikke er norsk statsborger og heller ikke er bosatt i Norge, eller
- 2 handlingen er begått utenfor Dronning Maud Land eller Peter I's øy.

§ 3. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 25. juli 2003. Fra samme tid oppheves forskrift av 15. desember 1995 nr. 1033 om stedlig virkeområde for lov 23. juni 1995 nr. 39 om telekommunikasjon vedrørende Svalbard, Jan Mayen, Bilandene og Antarktis.

19. juni Nr. 883 2003

Forskrift om opphevelse av forskrifter for NTNU.

Fastsatt av rektor ved NTNU 19. juni 2003 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 50 nr. 7. Kunngjort 8. juli 2003.

Følgende forskrifter oppheves fra 15. august 2003:

1. Forskrift av 27. april 1999 nr. 631 om graden Master of Science ved teknologistudiene ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).
2. Forskrift av 27. april 1999 nr. 629 om overgangsbestemmelser i forhold til forskrift om graden sivilingeniør ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) for studenter som ble opptatt i studiet før 1999.

19. juni Nr. 884 2003

Forskrift om endring i forskrift om bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren.

Fastsatt av Omsetningsrådet 19. juni 2003 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11. Kunngjort 8. juli 2003.

I

I forskrift av 28. november 1996 nr. 1478 om bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren gjøres følgende endring:

§ 11 første ledd nr. 4 skal lyde:

4. TINE BA og meierisamvirkets tilsluttede selskaper har mottaksplikt på all råmelk, gårds- og seterost, fjell- og gårdssmør samt fløte fra alle ku- og geitemelkprodusenter til samme priser og leveransevilkår som for egne medlemmer. Mottaksplikten gjelder ikke melk som er fritatt for overproduksjonsavgift i henhold til forskrift om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.

II

Endringen trer i kraft straks.

19. juni Nr. 885 2003

Forskrift om endring i forskrift om markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren.

Fastsatt av Omsetningsrådet 19. juni 2003 med hjemmel i forskrift av 28. november 1996 nr. 1478 om bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren § 11, jf. lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11. Kunngjort 8. juli 2003.

I

I forskrift av 22. april 1997 nr. 1551 om markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Norske Meierier (TINE BA) har som markedsregulator følgende, jf. § 2 – § 7, forsyningsplikt på råmelk til uavhengige meieriselskaper som er aktører under ordningen med prisutjevning i markedsordningen for melk. Markedsregulator har ikke forsyningsplikt til aktører som foredler melk med fritak fra overproduksjonsavgift etter forskrift om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.

II

Endringen trer i kraft straks.

26. juni Nr. 886 2003**Delegering av myndighet til Direktoratet for arbeidstilsynet etter lov om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. § 2 nr. 7.**

Fastsatt av Arbeids- og administrasjonsdepartementet 26. juni 2003 med hjemmel i lov av 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. § 2 nr. 7, jf. delegeringsvedtak av 30. juli 1992 nr. 590. Kunngjort 8. juli 2003.

Med hjemmel i lov av 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. § 2 nr. 7, jf. kgl.res. av 30. juli 1992 nr. 590, delegerer Arbeids- og administrasjonsdepartementet med dette myndighet til Direktoratet for arbeidstilsynet til å fastsette at ny forskrift om helse og sikkerhet i eksplosjonsfarlige atmosfærer skal gjelde for virksomheter som ikke sysselsetter arbeidstakere.

26. juni Nr. 887 2003**Forskrift om endring i forskrifter om konkursregisteret.**

Fastsatt av Justis- og politidepartementet 26. juni 2003 med hjemmel i lov av 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven) § 78 og § 144 og lov av 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 27. Kunngjort 8. juli 2003.

I

I forskrifter av 23. august 1993 nr. 824 om konkursregisteret gjøres følgende endringer:

§ 10 tredje ledd nye tredje og fjerde punktum skal lyde:

Opplysningene er dessuten tilgjengelig til bruk for forskning. Forskere som mottar opplysninger er undergitt taushetsplikt jf. reglene i forvaltningsloven § 13e.

§ 11 annet ledd skal lyde:

Opplysningene i Konkursregisteret er, ti år etter avsluttende kjennelse eller utlodning, bare tilgjengelig til bruk for forskning. Den som mottar opplysninger er undergitt taushetsplikt etter reglene i forvaltningsloven § 13e. Opplysningene er også tilgjengelig for den opplysningene gjelder.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

30. juni Nr. 888 2003**Forskrift om endring i forskrift om antennelighet av madrasser og stoppede møbler.**

Fastsatt av Direktoratet for brann- og elsikkerhet 30. juni 2003 med hjemmel i lov av 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven) § 4, jf. delegeringsvedtak av 7. september 1990 nr. 730, samt delegeringsvedtak av 22. mai 2002 nr. 564. Kunngjort 8. juli 2003.

I

I forskrift av 16. april 1999 nr. 525 om antennelighet av madrasser og stoppede møbler gjøres følgende endring:

I § 7, § 8 og § 9 endres «Produkt- og elektrisitetstilsynet» til «tilsynsmyndigheten¹».

¹ Tilsynsmyndigheten vil være Direktoratet for brann- og elsikkerhet.

II

Endringen trer i kraft 30. juni 2003.

30. juni Nr. 889 2003**Forskrift om endring i forskrift om lokalstyrevalg i Longyearbyen og i forskrift om saksbehandlingsregler for Longyearbyen lokalstyre og om de folkevalgtes rettigheter og plikter (saksbehandlingsforskriften).**

Fastsatt av Justis- og politidepartementet 30. juni 2003 med hjemmel i lov av 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 34 fjerde ledd, § 37 tredje ledd og § 38. Kunngjort 8. juli 2003.

I

I forskrift av 14. desember 2001 nr. 1393 om lokalstyrevalg i Longyearbyen gjøres følgende endringer:

§ 5 og § 6 skal lyde:

§ 5. Stemmerett

Stemmerett har enhver norsk statsborger som

- fyller eller har fylt 18 år i valgåret,
- ikke har mistet stemmeretten etter Grunnloven § 53,
- er innført i befolkningsregisteret for Svalbard som bosatt i Longyearbyen.

I tillegg har personer som ikke er norske statsborgere, men som for øvrig fyller vilkårene i første ledd, stemmerett dersom de

- har vært registrert som bosatt i Longyearbyen eller har stått innført i folkeregisteret som bosatt i en kommune i Norge de tre siste årene før valgdagen, eller er registrert med en sammenlagt botid på tre år, eller
- er statsborger i et annet nordisk land og er blitt registrert som bosatt i Longyearbyen og/eller er innført i folkeregisteret som bosatt i en kommune i Norge senest 31. august i valgåret.

For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i listen over stemmeberettigede på valgdagen.

§ 6. Liste over stemmeberettigede

Valgstyret skal sørge for at det blir utarbeidet en liste over stemmeberettigede. Listen skal legges ut til gjennomsyn senest 21 dager før valgdagen, og skal ligge ute til og med valgdagen.

Valgstyret kunngjør tid og sted for utleggingen og opplyser også om adgangen til og fremgangsmåten for å kreve feil rettet.

Den som mener at vedkommende selv eller noen annen uriktig er blitt innført eller utelatt fra listen over stemmeberettigede, kan kreve at valgstyret retter opp feilen.

Kravet skal være skriftlig og begrunnet.

Valgstyret kan oppdatere listen så lenge det er praktisk mulig.

Valgstyret skal snarest sende melding til den som berøres av oppdateringer i listen som er foretatt på grunnlag av søknad om innføring, krav om retting eller at valgstyret er blitt oppmerksom på feil.

§ 8 nytt annet ledd skal lyde:

Om en person skal utelukkes fra valg avhenger av om vedkommende innehar stillingen når lokalstyret trer i funksjon.

§ 9 første ledd tredje strekpunkt skal lyde:

- den som er medlem av et parti som er registrert etter valgloven kapittel 5, når vedkommende er oppført som kandidat på et listeforslag som ikke er fremsatt av dette partiet

§ 9 nytt annet og tredje ledd skal lyde:

Kandidater som er satt opp på listeforslag må søke om fritak innen den frist valgstyret setter, ellers tapes retten til å strykes fra listeforslaget. Den som har fritaksgrunn, men som unnlater å påberope seg retten til fritak fra å stå på liste, kan ikke påberope seg dette forhold som fritaksgrunn etter å ha blitt valgt.

En valgt representant eller vararepresentant som ikke plikter å motta valget, må sende skriftlig melding om valget mottas eller ikke, innen tre dager etter å ha mottatt melding om valget. Ellers anses valget mottatt.

Kapittel 4 overskriften skal lyde:

Kapittel 4. Listeforslagene og behandlingen av disse. Stemmesedler

§ 11 første ledd bokstav a annet punktum skal lyde:

Utgår listen fra et parti som er registrert etter valgloven kapittel 5, skal partibetegnelsen i listeoverskriften være enslydende med partiets navn.

§ 11 første ledd bokstav b skal lyde:

Det må være utfyllt i rekkefølge med minimum sju kandidater. Forslaget kan maksimalt inneholde et antall kandidatnavn som tilsvarer det antall representanter som skal velges, med et tillegg av inntil seks andre navn. Inntil 4 av de øverste kandidatene på listeforslaget kan gis et stemmetillegg. Kandidatene får i så fall et tillegg i sitt personlige stemmetall som tilsvarer 25 prosent av det antall stemmesedler som kommer listen til del ved valget.

Disse kandidatnavnene skal stå først på listeforslaget og med uthevet skrift.

Kandidatene skal være oppført med fornavn, etternavn og fødselsår. Opplysning om kandidatenes stilling eller bosted kan påføres. Dette skal gjøres hvis det er nødvendig for å unngå forveksling av kandidatene på listen.

§ 11 første ledd bokstav c tredje, fjerde og nytt femte og sjette punktum skal lyde:

Utgår forslaget fra parti som er registrert etter valgloven kapittel 5, er det nok at forslaget er underskrevet av leder og sekretær for partiets lokalavdeling på Svalbard. Dersom partiet ikke har lokalavdeling på Svalbard, gjelder bestemmelsene i første og annet punktum. Opplysning om hvem som har underskrevet på et listeforslag er underlagt taushetsplikt og skal ikke gis ut, se forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1. Opplysning om hvem som er tillitsvalgt for listeforslaget er offentlig.

§ 13 tredje ledd skal lyde:

En forslagsstiller eller en kandidat som står på flere listeforslag, skal gis pålegg om å melde fra innen en bestemt frist hvilket forslag vedkommende vil stå på. Ellers settes vedkommende opp på det listeforslaget som ble innlevert først.

§ 14 nytt annet ledd skal lyde:

Dersom et listeforslag ved innleveringen ikke oppfyller forskriftens krav, skal valgmyndighetene gjennom forhandlinger med listeforslagets tillitsvalgte forsøke å bringe forslaget i samsvar med forskriften. Det samme gjelder erklæring om tilbakekalling av listeforslag.

§ 14 nåværende annet, tredje, fjerde og femte ledd blir tredje, fjerde, femte og nytt sjette ledd.

§ 14 nytt sjuende ledd skal lyde:

Klage med krav om endring av valgstyrets vedtak om å godkjenne eller forkaste et listeforslag, må fremsettes innen sju dager etter offentliggjøringen av listeforslagene. Dersom klagen er begrunnet i at enerett til partinavn er krenket, har også et registrert politisk parti klagerett. For øvrig gjelder bestemmelsene om klage i valgloven kapittel 13 tilsvarende så langt de passer.

§ 16 skal lyde:

§ 16. Krav til stemmesedler med kandidatnavn

Ved utformingen av stemmesedlene skal det legges vekt på at stemmesedlene skal være lesevennlige.

Stemmesedlene som skal brukes på valgtinget, skal produseres på en slik måte at det ikke er mulig å se hva velgerne har stemt etter at stemmeseddelen er brettet sammen.

Stemmesedlene skal være i størrelse A5 eller falset til A5.

Stemmeseddelen skal inneholde:

- a) overskrift som viser hvilket parti eller gruppe listen utgår fra. Overskriften skal trykkes i skriftstørrelse minimum 20 punkt.
- b) fornavn, etternavn og fødselsår på kandidatene som stiller til valg på listen. Opplysning om kandidatenes stilling og/eller bosted kan påføres stemmeseddelen. Dersom slike opplysninger påføres stemmeseddelen, skal dette gjøres for alle kandidatene på listen.
- c) en veiledning om adgangen til å gi personstemmer. Dersom veiledningen trykkes på baksiden av stemmesedlene, skal det opplyses om dette på forsiden.

Det skal trykkes en kolonne med ruter til venstre for kandidatens navn. Kolonnen skal ha overskriften «Personstemme» eller «Personrøyst».

Det skal trykkes et felt for oppføring av kandidater fra andre lister på stemmeseddelen. Feltet skal ha overskriften «Kandidater fra andre lister» eller «Kandidatar frå andre lister».

Kandidater som skal ha stemmetillegg etter § 11 første ledd bokstav b skal stå først på stemmeseddelen og med uthevet skrift.

Kapittel 5 overskriften skal lyde:

Kapittel 5. Prøving av stemmegivninger og stemmesedler. Valgoppgjøret

Ny § 17 skal lyde:

§ 17. Valgloven

Valgloven kapittel 10 og forskrift om valg til fylkesting og kommunestyre kapittel 8 gjelder tilsvarende så langt de passer.

Nåværende § 17 blir ny § 18 og skal lyde:

Valgoppgjøret skjer som for reglene om kommunestyrevalg i valgloven § 11–12.

Nåværende § 18 blir ny § 19.

Nåværende § 19 og § 20 slås sammen til én paragraf, § 20, og skal lyde:

§ 20. Klage

Alle som har stemmerett, kan klage over forhold i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av valget. Gjelder klagen spørsmål om stemmerett eller om adgangen til å avgi stemme, har også den som ikke er blitt ført inn i listen over stemmeberettigede, klagerett.

Klagen må fremmes innen sju dager etter valgdagen. Klage over valgoppgjøret må fremmes innen sju dager etter at valgoppgjøret er godkjent i lokalstyret. Klagen skal fremsettes skriftlig for valgstyret.

Justisdepartementet er klageinstans. Departementets vedtak i klagesaker etter denne paragraf er endelige og kan ikke bringes inn for domstolene.

Reglene i valgloven § 13–4 og § 13–5 gjelder tilsvarende så langt de passer.

Nytt kapittel 8 skal lyde:

Kapittel 8. Forsøk med elektronisk stemmegivning**§ 23. Elektronisk stemmegivning**

Lokalstyret kan selv bestemme at det ved valget i 2003 i tillegg til ordinær stemmegivning på valgdagen, kan avgis stemme elektronisk i valglokalet. Lokalstyret fastsetter selv endelige vedtekter for gjennomføringen av elektronisk stemmegivning. Denne forskriftens overordnede prinsipper og retningslinjer for gjennomføring av valg kan ikke avvikes.

Nåværende kapittel 8 blir nytt kapittel 9.

Nåværende § 23 blir ny § 24.

II

I forskrift av 14. desember 2001 nr. 1392 om saksbehandlingsregler for Longyearbyen lokalstyre og om de folkevalgtes rettigheter og plikter (saksbehandlingsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 13 annet ledd annet punktum skal lyde:

Den som er medlem av et parti som er registrert etter valgloven kapittel 5, kan nekte valg på grunnlag av listeforslag som ikke er framsatt av dette partiet.

III

Endringene gjelder fra 15. juli 2003.

1. juli Nr. 890 2003**Forskrift om endring i forskrift om Det praktisk-teologiske seminar.**

Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 1. juli 2003 med hjemmel i forskrift av 26. juni 1998 nr. 607 om Det praktisk-teologiske seminar § 6. Kunngjort 8. juli 2003.

I

I forskrift av 26. juni 1998 nr. 607 om Det praktisk-teologiske seminar gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd lyde:

Kirkedepartementet oppnevner seminarets styre som har følgende sammensetning: en biskop med en annen biskop som varamedlem, to medlemmer med varamedlemmer som skal ivareta de ulike kirkelige yrkesgruppers og folkekirkelige brukerinteresser, ett medlem med varamedlem fra Det praktisk-teologiske seminar, ett medlem fra Kirkelig utdanningssenter i nord med varamedlem uten stemmerett, to medlemmer med varamedlemmer fra Det teologiske fakultet, ett medlem med varamedlem fra studentene ved Det teologiske fakultet, samt ett medlem med varamedlem uten stemmerett fra studentene ved Det praktisk-teologiske seminars avsluttende semester. Instansene fremmer forslag til departementet. Forslaget til biskop fremmes av Bispemøtet. Forslag til medlemmer som skal ivareta brukerinteressene fremmes av Kirkerådet.

II

Endringen trer i kraft 1. september 2003.

1. juli Nr. 891 2003**Forskrift om maksimalpriser for kjøring med drosjebil.**

Fastsatt av Konkurransetilsynet 1. juli 2003 med hjemmel i lov av 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven) § 3–10. Kunngjort 8. juli 2003.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder løyvepliktig drosjetransport med motorvogn av inntil 4 personer.

Eventuelle tilleggsytelser i forbindelse med slik transport er iberegnet takstene med mindre annet er eksplisitt nevnt i forskriften.

Forskriften gjelder ikke for:

- a) drosjesentraler, løyvehavere tilsluttet drosjesentraler, drosjeførere og bopelsløyvehavere som er stasjonert i følgende fylker og kommuner: Oslo, Akershus, Drammen, Lier, Nedre Eiker, Røyken, Hurum, Trondheim, Bergen, Askøy, Fjell, Sund, Stavanger, Randaberg, Sola, Sandnes, Kristiansand, Søgne, Songdalen og Vennesla.
- b) drosjetransport der vilkårene for oppdraget er fastsatt i avtale inngått etter forhandling mellom oppdragsgiver og drosjesentral, eventuelt løyvehaver.

§ 2. Takster i soner for nærtrafikk

For kjøring med drosjebil i offentlig fastsatte soner for nærtrafikk, må det ikke uten Konkurransetilsynets godkjenning regnes høyere takster for kjøring som i sin helhet foregår innenfor sonen enn:

Påslag kr 30,60

Takst F Ytterligere for hver fullførte 136,7 meter kr 1,00

Takst I Ytterligere for hver fullførte 102,5 meter kr 1,00

Takst F benyttes ved kjøring til hentestedet, takst I benyttes så lenge det er passasjerer i bilen. Takst F kan, inklusive påslag, maksimalt utgjøre kr 46,60 for en enkelt tur.

I nye soner for nærtrafikk må takstene godkjennes av Konkurransetilsynet før de settes i verk.

§ 3. Kilometertakster

Foregår kjøring helt eller delvis utenfor sone for nærtrafikk, må det for hele turen ikke regnes høyere takst enn kr 7,00 pr. km. Dette gjelder for tomkjøring fra holdeplass til hentestedet, for kjøring med passasjerer i bilen og for tomkjøring fra bestemmelsesstedet tilbake til holdeplass.

Utkjørt distanse avrundes til nærmeste hele kilometer.

§ 4. Generelle tillegg**1. Natttillegg og tillegg for kjøring på lørdager og søndager:**

For nattkjøring og kjøring på lørdager og søndager kan det regnes tillegg etter tabellen nedenfor.

Tilleggene kan regnes for den del av kjøringen som faller innenfor de aktuelle tidsrom.

Dag/tidsrom	06 – 15	15 – 18	18 – 24	00 – 06
Mandag – fredag	0%	0%	21%	35%
Lørdag	30%	35%	35%	35%
Søndag	35%	35%	35%	35%

2. Tillegg for kjøring på bevegelige helligdager og offentlige høytidsdager:

For kjøring påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften i tiden kl. 12 til kl. 06 påfølgende dag og for kjøring nyttårsdag, skjærtorsdag, langfredag, 1. og 2. påskedag, Kristi himmelfartsdag, 1. og 2. pinsedag, 1. og 17. mai og 1. og 2. juledag fra kl. 06 til kl. 06 påfølgende dag kan det regnes 45 prosent tillegg i takstene.

3. Vederlag for kort kjøring:

For kort kjøring behøver vederlaget ikke settes lavere enn kr 61,30 pr. tur. Det kan regnes prosentvis tillegg etter bestemmelsene i pkt. 1 og 2.

For kjøring fra bopel på steder hvor det ikke er opprettet drosjesentraler, i de tidsrom det kan regnes 21, 30, 35 eller 45 prosent tillegg etter bestemmelsene i pkt. 1 og 2, behøver vederlaget ikke settes lavere enn henholdsvis kr 75,00, kr 85,80, kr 91,50 eller kr 97,90.

4. Vederlag for ekstra tidsbruk:

For ventetid som skyldes bilens passasjerer eller trafikale forhold kan det regnes et vederlag på kr 280,50 pr. time. Likeledes kan det beregnes vederlag på kr 280,50 pr. time for medgått tid til klargjøring av bilen, og hjelp inn i og ut av bilen, for transport med spesialbil av passasjerer som sitter i rullestol under transporten. Det kan regnes prosentvis tillegg etter bestemmelsene i pkt. 1 og 2.

5. Vederlag for forhåndsbestilling

Ved forhåndsbestilling av drosje kan det regnes et tillegg pr. tur på inntil kr 11,40.

§ 5. Bompenger mv.

For bompenger der en passering med personbil ikke koster mer enn kr 15,00 og det finnes abonnementsordninger, skal det ikke regnes tillegg. Med abonnementsordning menes rabattordning som gir rett til et ubegrenset antall passeringer i en periode mot et fast vederlag.

Øvrige bompenger, fergebilletter, parkeringsavgift mv. kan det kreves at passasjerene betaler. Dersom drosjene benytter seg av rabattordninger, skal passasjerene ikke betale mer enn rabattprisen.

§ 6. Kjøring av bagasje

For kjøring av bagasje skal det normalt ikke regnes tillegg i takstene.

For kjøring av spesielt plasskrevende bagasje som må anbringes på takgrind eller i bagasjerom, kan det regnes et forholdsmessig tillegg i takstene på inntil kr 7,30 pr. kolli, begrenset oppad til kr 14,60 pr. tur.

For rullestol for funksjonshemmet skal det ikke regnes tillegg.

§ 7. *Spesialtakster*

Når drosjen er bestilt for kjøring i bryllup, konfirmasjon, barsedåp, begravelse og annen tilsvarende kjøring, kan det regnes et tillegg på inntil kr 88,80 til det som følger av forskriften foran. Dette tillegget kan bare regnes når bilen for kjøring er rengjort ut- og innvendig og ellers satt i slik stand som kjøreoppdraget krever.

For drosjer som nyttes til kjøring av pasienter på båre eller smittefarlige pasienter som nødvendiggjør desinfeksjon av vognen, kan det regnes kr 8,50 pr. løpende km og et utrykningstillegg på kr 88,80. For nattkjøring og ventetid kan det regnes inntil samme tillegg som fastsatt i § 4.

Dersom drosjesjåføren ved sykekjøring må overnatte utenfor hjemstedet, kan det regnes vederlag for nødvendige utgifter til kost og losji.

For transport med spesialbil av passasjerer som sitter i rullestol under transporten kan det regnes et tillegg på inntil kr 24,50 pr. tur. For ekstra tidsbruk i forbindelse med transporten kan det beregnes vederlag i henhold til § 4 pkt. 4.

§ 8. *Kvittering*

Drosjesjåføren plikter på anmodning å gi passasjerene datert kvittering. I kvitteringen skal oppgis sjåførens navn, bilens løyvenummer, passasjerens på- og avstigningssted samt øvrige opplysninger som er nødvendig til kontroll av at vederlaget er regnet i samsvar med gjeldende prisforskrift. I drosjebil med kvitteringsskrivende taksameter, skal dette benyttes ved utskrift av kvittering.

§ 9. *Plikt til å oppbevare prisforskriften*

Denne forskrift skal oppbevares i bilen og forevises passasjerene dersom de forlanger det.

§ 10. *Unntak fra forskriften*

Konkurransetilsynet kan etter søknad godkjenne takstsystemer som for en del turer medfører høyere takster enn det som fremgår av §§ 2 og 3, eksempelvis sonetakster.

Konkurransetilsynet kan gjøre unntak fra forskriften:

- a) dersom det i et område er to eller flere drosjesentraler og Konkurransetilsynet finner at forholdene for øvrig ligger til rette for tilstrekkelig konkurranse, eller
- b) i spesielle tilfeller.

§ 11. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft 1. juli 2003. Samtidig oppheves forskrift av 26. april 2002 nr. 413 om maksimalpriser for kjøring med drosjebil.

Merknader

Generelle merknader

Perioden for kveldstakst på virkedager er utvidet med en time, fra kl. 19.00–24.00 til kl. 18.00–24.00, jf. forskriftens § 4. Helgetaksten (30%) er utvidet til å gjelde hele lørdag, også perioden kl. 06.00–15.00, jf. § 4. Satsene for natt- og helgetillegg er økt fra 30% til 35%, jf. § 4 nr. 1. I tillegg er det gjort tilpasninger i § 4 nr. 3, annet ledd.

Pris er en viktig faktor i tilpasningen mellom tilbud og etterspørsel. Manglende mulighet til å øke prisene kan føre til at etterspørselen etter tjenester blir større enn tilbudet. Dersom denne differansen blir for stor, kan det på sikt bli vanskelig å opprettholde et tilfredsstillende tilbud i markedet. Konkurransetilsynet legger til grunn at de foretatte endringer, som innebærer en mulighet til å øke prisene på tidspunkter med bemanningsproblemer, vil være tilstrekkelig til å opprettholde et tilfredsstillende tilbud i forhold til etterspørselen. Det prisnivået som gir likhet mellom tilbud og etterspørsel vil variere mellom de enkelte geografiske områdene, avhengig av tilbuds- og etterspørselsforholdene. I noen deler av landet er det tenkelig at markedsforholdene tilsvarer høyere priser, mens prisene i andre deler av landet bør være lavere enn det som følger av forskriften. Aktører i disse områdene står fritt til å sette lavere priser enn maksimalprisene.

Merknader til de enkelte paragrafer

§ 1 Virkeområde

§ 1 første ledd

Bestemmelsens tidligere ordlyd «kontantbetaling for drosjetransport av inntil 4 personer», ble endret i forskrift av 20. august 2001 nr. 927. uttrykket *kontantbetaling* ble benyttet for å avgrense forskriftens virkeområde mot kontraktskjøring. Siden kredittkort som betalingsmiddel ikke var gjennomført da forskriften ble vedtatt første gang, ble avgrensningen mot slik betaling ikke vurdert. Formålet med maksimalprisforskriften er å regulere drosjetakstene. Det vil derfor ikke være i samsvar med formålet om forskriftens virkeområde skulle avhenge av hvilket betalingsmiddel kunden benytter. Konkurransetilsynet har i sin praksis sidestilt betaling av drosjeturer med kredittkort med kontantbetaling. Maksimalprisen vil derfor komme til anvendelse ved kredittkortbetaling, og også andre betalingsformer.

Forskriften gjelder løyvepliktig drosjetransport med motorvogn registrert for høyst 9 personer. Dersom fylkeskommunen i særlige tilfeller har gitt tillatelse til å drive drosjetransport med motorvogn registrert for inntil 15 personer, omfattes transporten av bestemmelsene i denne forskrift.

§ 1 tredje ledd bokstav a

Drosjesentraler, løyvehavere tilsluttet drosjesentraler, drosjesjåfører og bopelsløyvehavere i hele eller deler av løyvedistrikt, eventuelt kjøreområder, hvor det i dag er to eller flere drosjesentraler og tilsynet etter en nærmere vurdering har funnet at forholdene ligger til rette for tilstrekkelig konkurranse, er unntatt fra forskriften. Avgrensningen er rettet mot aktørene i de aktuelle områdene, og er ikke knyttet til området som sådan. Dette innebærer at drosjesentraler, løyvehavere og sjåfører som har stasjonsingssted i et område som er unntatt fra reguleringen, ikke vil være underlagt maksimalprisregulering ved oppdrag som går over i tilgrensende løyvedistrikt som ikke er unntatt regulering. Tilsvarende vil aktører som driver drosjetransport i tilgrensende områder som er underlagt prisregulering, være omfattet av maksimalprisforskriften ved oppdrag som går inn i et område som er unntatt fra regulering. Dersom konkurransen ikke fungerer etter forutsetningene i et område som er unntatt fra regulering, kan Konkurransetilsynet gjeninnføre prisreguleringen i området.

§ 1 tredje ledd bokstav b

Offentlig betalte transportoppdrag og andre storkundeoppdrag faller utenfor forskriftens virkeområde. Offentlig betalte transportoppdrag omfatter bl.a. syketransport på folketrygdens regning, transporttjenester for funksjonshemmede (TT-kjøring) og skoleskyss.

§ 10 Unntak fra forskriften

§ 10 annet ledd fastsetter særskilt adgang til å gjøre unntak fra forskriften for eventuelle nye områder der det etableres flere sentraler og forholdene for øvrig ligger til rette for tilstrekkelig konkurranse.

Eventuelle unntaksvedtak etter § 10 annet ledd bokstav a vil innarbeides i forskriften § 1 om forskriftens virkeområde ved senere forskriftsendringer.

1. juli Nr. 892 2003

Forskrift om endring i forskrift om engrossalg og tilvirkning av alkoholholdig drikk mv.

Fastsatt av Sosialdepartementet 1. juli 2003 med hjemmel i lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. § 2–1 annet ledd, jf. lov av 23. mai 2003 nr. 34 om endringer i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. og lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader. Kunngjort 8. juli 2003.

I

I forskrift av 30. november 1995 nr. 937 om engrossalg og tilvirkning av alkoholholdig drikk mv. gjøres følgende endringer:

§ 2–3 overskriften skal lyde:

§ 2–3. *Innførsel av arv, gave eller flyttegoods*

Ny § 2–4 skal lyde:

§ 2–4. *AS Vinmonopolets rett til innførsel*

AS Vinmonopolet kan innføre alkoholholdig drikk for salg til person som har bestilt et produkt til personlig bruk, når slikt produkt ikke finnes i AS Vinmonopolets produktutvalg.

Det er et vilkår for slik innførsel at den alkoholholdige drikken ikke er bestemt for videresalg eller ervervsmessig bruk.

Nåværende § 2–4 blir ny § 2–5.

II

Endringene trer i kraft straks.

2. juli Nr. 893 2003

Forskrift om endring i forskrift om stønad til tolkehjelp for hørselshemmede.

Fastsatt av Sosialdepartementet 2. juli 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd og § 25–15 første ledd. Kunngjort 8. juli 2003.

I

I forskrift av 15. april 1997 nr. 320 om stønad til tolkehjelp for hørselshemmede gjøres følgende endringer:

§ 1 fjerde og femte ledd skal lyde:

Utgifter dekkes i den utstrekning de er nødvendige. Det gjøres unntak for de brukerne som inngår i ordningen tolk på arbeidsplass. Brukere kan med skriftlig fullmakt overføre sin individuelle rett til tolkehjelp etter bokstav b til arbeidsgiver mot at det ansettes tolk på arbeidsplassen. Det er fastsatt en beregningsnøkkel for bruk av stønad til tolkehjelp i disse tilfellene. I disse tilfellene vil også bestemmelsene i § 2 og § 3 i denne forskrift falle bort. Brukere som ikke ønsker å overføre tolketimer til arbeidsgiver må selv bestille tolk ved hjelpemiddelsentralen.

Når det gjelder tolkehjelp etter bokstav b og d må regningen fra tolken eller tolkens arbeidsgiver være attestert av brukerens arbeidsgiver.

§ 1 sjettede ledd oppheves.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

2. juli Nr. 894 2003

Forskrift om endring i forskrift om stønad til tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde.

Fastsatt av Sosialdepartementet 2. juli 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjettede ledd og § 25–15 første ledd. Kunngjort 8. juli 2003.

I

I forskrift av 15. april 1997 nr. 321 om stønad til tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde gjøres følgende endringer:

§ 1 fjerde og femte ledd skal lyde:

Utgifter dekkes i den utstrekning de er nødvendige. Det gjøres unntak for de brukerne som inngår i ordningen tolk på arbeidsplass. Brukere kan med skriftlig fullmakt overføre sin individuelle rett til tolkehjelp etter bokstav b til arbeidsgiver mot at det ansettes tolk på arbeidsplassen. Det er fastsatt en beregningsnøkkel for bruk av stønad til tolkehjelp i disse tilfellene. I disse tilfellene vil også bestemmelsene i § 2 og § 3 i denne forskrift falle bort. Brukere som ikke ønsker å overføre tolketimer til arbeidsgiver må selv bestille tolk ved hjelpemiddelsentralen.

Når det gjelder tolkehjelp etter bokstav b og d må regningen fra tolken eller tolkens arbeidsgiver være attestert av brukerens arbeidsgiver.

§ 1 sjettede ledd oppheves.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

4. juli Nr. 895 2003

Forskrift om særlige tiltak mot Burma.

Fastsatt ved Kronprinsreg. res. 4. juli 2003 med hjemmel i lov av 27. april 2001 nr. 14 om iverksettning av internasjonale, ikke-militære tiltak i form av avbrot eller avgrensning av økonomisk eller annen samkvem med tredjestatar eller rørsler. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 8. juli 2003.

Burma er også kjent som Myanmar.

§ 1.

1. Det er forbudt for enhver på norsk territorium og for norske rettssubjekter uansett hvor de befinner seg å selge, eksportere, levere eller sende våpen eller tilknyttet materiell av enhver art, samt reservedeler til slikt materiell eller utstyr til
 - a) Burma eller;
 - b) personer eller organer som utøver ervervsvirksomhet som styres fra Burmas territorium.

Forbudet gjelder uansett varenes opprinnelsesstat.

2. Forbudet i nr. 1 omfatter også utstyr som kan anvendes til nasjonal undertrykking eller terrorisme, som angitt i vedlegg I til denne forskrift.
3. Forbudet i nr. 1 omfatter også formidling til Burma av teknisk bistand eller opplæring knyttet til anskaffelse, fremstilling, vedlikehold eller bruk av materiell eller utstyr som nevnt i nr. 1.
4. Forbudet i nr. 1 får ikke anvendelse på ikke-dødbringende militært utstyr som utelukkende er bestemt til humanitære formål eller beskyttelsesformål eller tilhørende teknisk bistand eller utdannelse. Forbudet får heller ikke anvendelse på beskyttelsesklær som midlertidig eksporteres til Burma av FN-personell, representanter fra media, humanitært hjelpepersonell og tilknyttet personell, utelukkende til deres personlige bruk.

§ 2.

1. Det er forbudt for personer som er angitt i vedlegg II til denne forskrift å reise inn i eller i transitt gjennom Norge. Forbudet omfatter ikke norske statsborgere.

2. Kommunal- og regionaldepartementet kan gjøre unntak fra bestemmelsene i nr. 1, dersom reisen er nødvendig av tvingende humanitære hensyn eller av hensyn til deltakelse i mellomstatlige møter som direkte fremmer demokrati, menneskerettigheter og rettsstatsprinsipper i Burma.

§ 3.

1. Midler utenfor Burmas territorium, som tilhører personer som er angitt i vedlegg II til denne forskrift, skal fryses.
2. Det er forbudt for enhver å gjøre midler direkte eller indirekte tilgjengelig for personer som er angitt i vedlegg II til denne forskrift.
3. I denne paragraf menes med:
«midler», finansielle aktiva og økonomisk utbytte av ethvert slag, herunder, men ikke nødvendigvis begrenset til, kontanter, sjekker, fordringer på penger, tratter, postanvisninger og andre betalingsdokumenter; innskudd i finansinstitusjoner eller andre enheter, saldo på kontoer, gjeld og gjeldsforpliktelser; offentlig og privat omsatte verdipapirer og gjeldsinstrumenter, herunder aksjer, sertifikater som representerer verdipapirer, obligasjoner, sedler, kjøpsretter, selskapsobligasjoner, avledede kontrakter; renter, dividender eller annen inntekt av eller verdi som skrives seg fra eller skapes av aktiva; kreditt, rett til motregning, garantier, gjennomføringsgarantier eller andre økonomiske forpliktelser; rembursbrev, konnossementer, løsørepatentebrev; dokumenter som bevis for en interesse i midler eller økonomiske ressurser, og ethvert annet eksportfinansinstrument.

«fryses», forhindring av enhver bevegelse, overføring, endring, bruk av eller handel med midler på enhver måte som vil kunne føre til endring i volum, beløp, plasseringssted, eierskap, besittelse, art, bestemmelse eller andre endringer som vil muliggjøre anvendelse av midlene, herunder investeringsforvaltning, bortsett fra at eventuelle renter eller inntekter eller kapital, som automatisk tilbakebetales ved hvilke som helst midlers forfall, innbetales på og holdes på en frosset konto.

§ 4. Utenriksdepartementet gis fullmakt til å endre, suspendere eller oppheve denne forskrift med vedlegg.

§ 5. Denne forskrift trer i kraft straks.

Vedlegg I. Utstyr som kan anvendes til nasjonal undertrykking eller terrorisme, jf. § 1 nr. 2 jf. nr. 1

(Følgende liste inneholder ikke gjenstander som er særskilt konstruert eller endret for militær bruk, og som er omfattet av våpenembargoen, jf. § 1 nr. 1.)

Hjelmer som gir vern mot kuler, hjelmer til bruk under opptøyer, skjold til bruk under opptøyer og skjold som gir vern mot kuler, samt særskilt konstruerte deler til slikt utstyr

Særskilt konstruert fingeravtrykksutstyr

Mekanisk drevne prosjektører

Byggeutstyr som gir vern mot kuler

Jaktkniver

Særskilt konstruert utstyr til produksjon av jaktgeværer

Utstyr til håndladning av ammunisjon

Kommunikasjonsavlyttningsutstyr

Optiske halvlederdetektorer

Bildeforsterkerrør

Teleskopvåpensikter

Våpen med glatt løp og tilhørende ammunisjon utover dem som er særskilt konstruert til militær bruk, og særskilt konstruerte deler til slike unntatt:

- 1) signalpistoler
- 2) luftpistoler eller geværer konstruert som industriverktøy eller til human bedøvelse av dyr.

Simulatorer til undervisning i bruk av skytevåpen og særskilt konstruerte eller endrede deler og tilbehør til slike

Bomber og håndgranater utover dem som er særskilt konstruert til militær bruk, og særskilt konstruerte deler til slike

Armerte vernedrakter og særskilt utviklede deler til slike, utover dem som er produsert etter militære standarder eller spesifikasjoner

Terrenggående brukskjøretøyer med trekk på alle hjul som er produsert eller utstyrt med vern mot kuler, og profilpanser til slike kjøretøyer

Vannkanoner og særskilt konstruerte eller endrede deler til slike

Kjøretøyer utstyrt med vannkanon

Kjøretøyer som er særskilt konstruert eller endret for å bli elektrifisert for å avvise angripere, og deler til slike som er særskilt konstruert eller endret for dette formål

Akustiske innretninger som produsenten eller leverandøren presenterer som egnet til bekjempelse av opptøyer, og særskilt konstruerte deler til slike

Fotlenker, kjeder, ankeljern og belter til elektrisk sjokk, særskilt konstruert for å frihetsberøve mennesker, unntatt:

- håndjern hvis maksimale dimensjon inkludert kjede ikke overstiger 240 mm i låst tilstand

Bærbare innretninger som er konstruert eller endret med henblikk på bekjempelse av opptøyer eller egenbeskyttelse ved utsending av et lammende stoff (f.eks. tåregass eller pepperspray), og særskilt konstruerte deler til slike

Bærbare innretninger som er konstruert eller endret med henblikk på bekjempelse av opptøyer eller egenbeskyttelse ved elektrisk sjokk (herunder elektriske stokker, elektriske skjold, bedøvelsesgeværer og elektriske dartgeværer (taserutstyr)) og deler til slikt utstyr særskilt konstruert eller endret for dette formål

Elektronisk utstyr som kan spore skjult sprengstoff, og særskilt konstruerte deler til slikt utstyr unntatt: TV- eller røntgenundersøkelsesutstyr

Elektronisk støysenderutstyr som er særskilt konstruert for å hindre detonasjon ved radiofjernkontroll av improviserte eksplosive innretninger, og særskilt konstruerte deler til slikt utstyr

Utstyr og innretninger som er særskilt konstruert for å utløse eksplosjoner med elektriske eller ikke-elektriske midler, herunder tennapparater, detonatorer, sprengkapsler, boostere og detonasjonslunter, og særskilt konstruerte deler til slikt utstyr og slike innretninger unntatt:

- slike som er særskilt konstruert for særlig kommersiell bruk som består i styring eller betjening ved hjelp av sprengstoff av annet utstyr eller innretninger hvis funksjon ikke er å framkalle eksplosjoner, f.eks. kollisjonsputepumper i biler, elektriske overspenningssikringer i sprinklerutløsere

Utstyr og innretninger som er særskilt konstruert for ammunisjonsrydding unntatt:

- 1) bombetepper
- 2) beholdere konstruert for å romme gjenstander som man vet eller mistenker er improviserte eksplosive innretninger.

Nattsikts- og varmebildeutstyr samt bildeforsterkerrør og halvlederfølere til slikt utstyr

Særskilt konstruert programvare og teknologi som kreves til alle former for utstyr på listen

Rettlinjet avskjæring av sprengladninger

Følgende sprengstoffer og tilknyttede stoffer:

- amatol
- nitrocellulose (med et nitrogeninnhold på over 12,5%)
- nitroglykol
- pentaerythritoltetranitrat (PETN)
- picrylklorid
- trinitrofenylmetylnitramin (tetryl)
- 2,4,6-trinitrotoluen (TNT).

Særskilt konstruert programvare og teknologi som kreves til alle former for utstyr på listen.

Vedlegg II. Liste over personer som er omhandlet i § 2 og § 3

A. Det nasjonale Råd for Fred og Utvikling (SPDC)

1.	Høytstående general Than Shwe President	(2.2.1933, Kyaukse)
2.	Daw Kyaing Kyaing	Than Shwes hustru
3.	Daw Thandar Shwe	Familiemedlem av Than Shwe
4.	Daw Khin Pyone Shwe	Familiemedlem av Than Shwe
5.	Daw Aye Aye Thit Shwe	Familiemedlem av Than Shwe
6.	Ma Thidar Htun	Familiemedlem av Than Shwe

7.	Høytstående visegeneral Maung Aye	Visepresident (25.12.1937, Kon Balu)
8.	Daw Mya Mya San	Maung Ayes hustru
9.	Nandar Aye	Familiemedlem av Maung Aye
10.	General Khin Nyunt	Førstesekretær (11.10.1939, Kyauktan)
11.	Dr. Khin Win Shwe	Khin Nyunts hustru
12.	U Ye Naing Win	Familiemedlem av Khin Nyunt
13.	Oberstløytnant Zaw Naing Oo	Familiemedlem av Khin Nyunt
14.	Generalløytnant Soe Win	Annensekretær
15.	Daw Than Than Nwe	Soe Wins hustru
16.	Generalløytnant Thura Shwe Mann	Stabssjef og koordinator for særlige operasjoner
17.	Daw Khin Lay Thet	Thura Shwe Manns hustru
18.	Generalløytnant Thein Sein	Generaladjutant
19.	Daw Khin Khin Win	Thein Seins hustru
20.	Generalløytnant Thiha Thura Tin Aung Myint Oo	Generalkvartermester
21.	Daw Khin Saw Hnin	Thiha Thura Tin Aung Myint Oos hustru
22.	Generalløytnant Kyaw Win	Utdannelsessjef i forsvaret
23.	Daw San San Yee	Kyaw Wins hustru
24.	Generalløytnant Tin Aye	Sjef for forsvarsmaterieltjenesten og sjef for UMEH
25.	Daw Kyi Kyi Ohn	Tin Ayes hustru
26.	Generalløytnant Ye Myint	Sjef for kontoret for særlige operasjoner 1 (Kachin, Chin, Sagaing, Magwe, Mandalay)
27.	Dr. Tin Lay Myint	Ye Myints hustru
28.	Generalløytnant Aung Htwe	Sjef for kontoret for særlige operasjoner 2 (Kayah, Shan)
29.	Daw Khin Hnin Wai	Aung Htwes hustru
30.	Generalløytnant Khin Maung Than	Sjef for kontoret for særlige operasjoner 3 (Pegu, Rangoon, Irrawaddy, Arakan)
31.	Daw Marlar Tint	Khin Maung Thans hustru
32.	Generalløytnant Maung Bo	Sjef for kontoret for særlige operasjoner 4 (Karen, Mon, Tenasserim)
33.	Daw Khin Lay Myint	Maung Bos hustru

B. Tidligere medlemmer av SLORC og SPDC

1. Generalløytnant Phone Myint (5.1.1931)
2. Generalløytnant Aung Ye Kyaw (12.12.1930)
3. Generalløytnant Chit Swe (18.1.1932)
4. Generalløytnant Mya Thin (31.12.1931)
5. Generalløytnant Kyaw Ba (7.6.1932)
6. Generalløytnant Tun Kyi (1.5.1938)
7. Generalløytnant Myo Nyunt (30.9.1930)
8. Generalløytnant Maung Thint (25.8.1932)
9. Generalløytnant Aye Thoung (13.3.1930)
10. Generalløytnant Kyaw Min (22.6.1932, Hanzada)
11. Generalløytnant Maung Hla
12. Generalmajor Soe Myint
13. Kommandørkaptein Nyunt Thein
14. Generalmajor Kyaw Than (14.6.1941, Bago)

C. Kommanderende for regionskommandoer

1.	Generalmajor Myint Swe	Rangoon
2.	Daw Khin Thet Htay	Myint Swes hustru
3.	Generalmajor Ye Myint	Sentralregionskommandoen – Mandalay-divisjonen
4.	Daw Myat Ngwe	Ye Myints hustru
5.	Generalmajor Soe Naing	Regionskommando Nordvest – Sagaing-divisjonen
6.	Daw Tin Tin Latt	Soe Naings hustru
7.	Generalmajor Maung Maung Swe	Regionskommando Nord – Kachin-staten
8.	Daw Tin Tin Nwe	Maung Maung Swes hustru
9.	Generalmajor Myint Hlaing	Regionskommando Nordøst – Shan-staten (nord)

10.	Daw Khin Thant Sin	Myint Hlaings hustru
11.	Generalmajor Khin Zaw	Trekantregionskommandoen – Shan-staten (øst)
12.	Daw Khin Pyone Win	Khin Zaws hustru
13.	Generalmajor Khin Maung Myint	Regionskommando Øst – Shan-staten (syd)
14.	Daw Win Win Nu	Khin Maung Myints hustru
15.	Generalmajor Thura Myint Aung	Regionskommando Sydøst – Mon-staten
16.	Daw Than Than Nwe	Thura Myint Aungs hustru
17.	Generalmajor Thar Aye	Kystregionskommandoen – Tenasserim-divisjonen
18.	Daw Wai Wai Khaing	Thar Ayes hustru
19.	Brigadegeneral Ko Ko	Regionskommando Syd –Pegu-divisjonen
20.	Daw Sat Nwan Khun Sum	Ko Kos hustru
21.	Generalmajor Htay Oo	Regionskommando Sydvest – Irrawaddy-divisjonen
22.	Daw Ni Ni Win	Htay Oos hustru
23.	Generalmajor Maung Oo	Regionskommando Vest – Arakan-staten
24.	Dr. Daw Nyunt Nyunt Oo	Maung Oos hustru

D. Nestkommanderende for regionskommandoer

1.	Brigadegeneral Hsan Hsint	Rangoon
2.	Brigadegeneral Nay Win	Sentralregionskommandoen
3.	Brigadegeneral Soe Myint	Regionskommando Nordvest
4.	Brigadegeneral San Tun	Regionskommando Nord
5.	Brigadegeneral Hla Myint	Regionskommando Nordøst
6.	Oberst Myint Aung	Regionskommando Øst
7.	Brigadegeneral Myo Hla	Regionskommando Sydøst
8.	Brigadegeneral Tin Latt	Kystregionskommandoen
9.	Brigadegeneral Thura Maung Ni	Regionskommando Syd
10.	Brigadegeneral Tint Swe	Regionskommando Sydvest
11.	Brigadegeneral Phone Swe	Regionskommando Vest

E. Andre delstats-/divisjonssjefer

1.	Oberst Thein Kyaing	Magwe-divisjonen
2.	Oberst Aung Thwin	Chin-staten
3.	Oberst Saw Khin Soe	Karen-staten
4.	Oberst Thein Swe	Kayah-staten

F. Ministre

1.	U Than Shwe	Statsministerens kontor
2.	U Pan Aung	Statsministerens kontor
3.	Daw Nyunt Nyunt Lwin	Pan Aungs hustru
4.	Generalløytnant Min Thein	SPDC-formannens kontor
5.	Daw Khin Than Myint	Min Theins hustru
6.	Brigadegeneral D O Abel	SPCD-formannens kontor
7.	Daw Khin Thein Mu	D O Abels hustru
8.	Generalmajor Nyunt Tin	Minister for landbruk og kunstvanning
9.	Daw Khin Myo Oo Nyunt	Tins hustru
10.	Brigadegeneral Pyi Sone	Handelsminister
11.	Daw Aye Pyai Wai Khin	Pyi Sones hustru
12.	Kalyar Pyay Wai Shan	Familiemedlem av Pyi Sone
13.	Pan Thara Pyay Shan	Familiemedlem av Pyi Sone
14.	Generalmajor Saw Tun	Minister for offentlige arbeider
15.	Daw Myint Myint Ko	Saw Tuns hustru
16.	Generalløytnant Tin Ngwe	Minister for kooperativer
17.	Daw Khin Hla	Tin Ngwes hustru
18.	Generalmajor Kyi Aung	Kulturminister
19.	Daw Khin Khin Lay	Kyi Aungs hustru
20.	U Than Aung	Undervisningsminister
21.	Daw Win Shwe	Than Aungs hustru
22.	Generalmajor Tin Htut	Minister for elektrisitetsforsyning

23.	Daw Tin Tin Nyunt	Tin Htuts hustru
24.	Brigadegeneral Lun Thi	Energiminister
25.	Daw Khin Mar Aye	Lun This hustru
26.	Daw Mya Sein Aye	Familiemedlem av Lun Thi
27.	Generalmajor Hla Tun	Finansminister
28.	U Win Aung	Utenriksminister (28.2.1944, Dawei)
29.	Daw San Yon	U Win Aungs hustru
30.	U Thaung Su Nyein	Familiemedlem av Win Aung
31.	U Aung Phone	Minister for skogbruk
32.	Daw Khin Sitt Aye	U Aung Phones hustru
33.	U Sitt Thwe Aung	Familiemedlem av U Aung Phone
34.	U Sitt Thaing Aung	Familiemedlem av U Aung Phone
35.	Prof. Dr. Kyaw Myint	Helseminister
36.	Daw Nilar Thaw	Kyaw Myints hustru
37.	Oberst Tin Hlaing	Kommunal- og regionalminister
38.	Daw Khin Hla Hla	Tin Hlaings hustru
39.	Generalmajor Sein Htwa	Minister for innvandring og befolkning samt minister for sosial velferd, hjelpearbeide og gjenbosetning
40.	Daw Khin Aye	Sein Htwas hustru
41.	U Aung Thaung	Industriminister I
42.	Daw Khin Khin Yi	U Aung Thaungs hustru
43.	Generalmajor Saw Lwin	Industriminister II (1939)
44.	Daw Moe Moe Myint	Saw Lwins hustru
45.	Brigadegeneral Kyaw Hsan	Informasjonsminister
46.	Daw Kyi Kyi Win	Kyaw Hsans hustru
47.	U Tin Winn	Arbeidsminister
48.	Daw Khin Nu	U Tin Winns hustru
49.	Daw May Khin Tin Win Nu	Familiemedlem av U Tin Winn
50.	Brigadegeneral Maung Maung Thein	Minister for husdyravl og fiskeri
51.	Daw Myint Myint Aye	Maung Maung Theins hustru
52.	Brigadegeneral Ohn Myint	Minister for minedrift
53.	Daw San San	Ohn Myints hustru
54.	Maung Thet Naing Oo	Familiemedlem av Ohn Myint
55.	Maung Min Thet Oo	Familiemedlem av Ohn Myint
56.	U Soe Tha	Minister for nasjonal planlegning og økonomisk utvikling
57.	Daw Kyu Kyu Win	U Soe Thas hustru
58.	Oberst Thein Nyunt	Minister for fremskritt i grenseområder, nasjonale raser og utviklingssaker
59.	Daw Kyin Khine	Thein Nyunts hustru
60.	Generalmajor Aung Min	Minister for jernbanetransport
61.	Daw Wai Wai Thar	Aung Mins hustru
62.	U Aung Khin	Kirkeminister
63.	Daw Yin Yin Nyunt	U Aung Khins hustru
64.	U Thaung	Minister for vitenskap og teknologi
65.	Daw May Kyi Sein	U Thaungs hustru
66.	Brigadegeneral Thura Aye Myint	Idrettsminister
67.	Daw Aye Aye	Thura Aye Myints hustru
68.	Brigadegeneral Thein Zaw	Minister for telekommunikasjon, post og telegraf, hoteller og turisme
69.	Daw Mu Mu Win	Thein Zaws hustru
70.	Generalmajor Hla Myint Swe	Samferdselsminister
71.	Daw San San Myint	Hla Myint Swes hustru
72.	Brigadegeneral Thein Zaw	Turistminister

G. Viseministre

1.	U Hset Maung	SPDC-formannens kontor
2.	Brigadegeneral Khin Maung	Departementet for landbruk og kunstig vanning
3.	U Ohn Myint	Departementet for landbruk og kunstig vanning
4.	Brigadegeneral Myint Thein	Departementet for offentlige arbeider

5.	U Soe Nyunt	Kulturdepartementet
6.	U Myo Nyunt	Undervisningsdepartementet
7.	Brigadegeneral Soe Win Maung	Undervisningsdepartementet
8.	U Myo Myint	Departementet for elektrisitetsforsyning
9.	U Tin Tun	Energidepartementet
10.	Brigadegeneral Thein Aung	Energidepartementet
11.	U Khin Maung Win	Utenriksdepartementet
12.	Brigadegeneral Than Tun	Finansdepartementet
13.	Oberst Thaik Tun	Departementet for skogbruk
14.	Prof. Dr. Mya Oo	Helsedepartementet
15.	Brigadegeneral Thura Myint Maung	Kommunal- og regionaldepartementet
16.	Brigadegeneral Aye Myint Kyu	Departementet for hoteller og turisme
17.	Daw Khin Swe Myint	Aye Myint Kyus hustru
18.	U Mung Aung	Departementet for innvandring og befolkning
19.	Brigadegeneral Thein Tun	Industridepartementet I
20.	Brigadegeneral Kyaw Win	Industridepartementet I
21.	Brigadegeneral Aung Thein Lin	Industridepartementet II
22.	Oberstløytnant Khin Maung Kyaw	Industridepartementet II
23.	Brigadegeneral Aung Thein	Informasjonsdepartementet
24.	Brigadegeneral Win Sein	Arbeidsdepartementet
25.	U Aung Thein	Departementet for husdyravl og fiskeri
26.	U Myint Thein	Departementet for minedrift
27.	U Kyaw Tin	Departementet for fremskritt i grenseområdene, nasjonale raser og utviklingssaker
28.	Brigadegeneral Than Tun	Departementet for fremskritt i grenseområdene, nasjonale raser og utviklingssaker
29.	Thura U Thaung Lwin	Departementet for jernbanetransport
30.	Brigadegeneral Thura Aung Ko	Departementet for religiøse anliggender
31.	U Nyi Hla Nge	Departementet for vitenskap og teknologi
32.	Dr. Chan Nyein	Departementet for vitenskap og teknologi
33.	U Hlaing Win	Sosialdepartementet
34.	Brigadegeneral Maung Maung	Idrettsdepartementet
35.	Brigadegeneral Kyaw Myint	Samferdselsdepartementet
36.	U Pe Than	Samferdselsdepartementet

H. Tidligere regjeringsmedlemmer

1.	U Khin Maung Thein	Tidligere finansminister (pensjonert 1.2.2003)
2.	Daw Su Su Thein	U Khin Maung Theins hustru
3.	Generalmajor Ket Sein	Tidligere helseminister (pensjonert 1.2.2003)
4.	Daw Yin Yin Myint	Ket Seins hustru
5.	U Nyunt Swe	Tidligere viseutenriksminister

I. Andre myndigheter i relasjon til turisme

1.	Oberstløytnant (pensjonert) Khin Maung Latt	Generaldirektør
2.	Kaptein (pensjonert) Htay Aung	Administrerende direktør
3.	U Tin Maung Swe	Direktør
4.	U Khin Maung Soe	Direktør
5.	U Tint Swe	Direktør

J. Høytstående offiserer i Forsvarsdepartementet

1.	Viseadmiral Kyi Min	Sjef for Sjøforsvaret
2.	Kommandør Soe Thein	Stabsjef i flåten
3.	Brigadegeneral Myat Hein	Sjef for Luftforsvaret
4.	Brigadegeneral Maung Nyo	Visegeneraladjutant
5.	Brigadegeneral Soe Maung	Generaladvokat
6.	Generalmajor Lun Maung	Generalinspektoratet
7.	Brigadegeneral Saw Hla	Sjef for militærpolitiet
8.	Oberst Sein Lin	Direktør, utrustningstjenesten

9.	Brigadegeneral Kyi Win	Direktør for artilleriet og pansertroppene
10.	Oberst Than Sein	Sjef for forsvarets sykehus
11.	Brigadegeneral Win Hlaing	Direktør for materieltjenesten
12.	Brigadegeneral Khin Aung Myint	Direktør for informasjon og psykologisk krigføring
13.	Brigadegeneral Than Maung	Direktør for folkemilitsen og grensestyrkene
14.	Brigadegeneral Aung Myint	Direktør, signaltjenesten
15.	Brigadegeneral Than Htay	Direktør, forsynings- og transporttjenesten
16.	Brigadegeneral Khin Maung Tint	Direktør, sikkerhetstrykkeriene
17.	Brigadegeneral. Hsan Hsint	General (militære utnevnelser)
18.	Viceadmiral Kyi Min	Sjef for Sjøforsvaret
19.	Daw Aye Aye	Kyi Mins hustru
20.	Brigadegeneral Myat Hein	Sjef for Luftforsvaret
21.	Daw Htwe Htwe Nyunt	Myat Heins hustru

K. Medlemmer av Sjefskontoret for militære etterretninger (OCMI)

1.	Brigadegeneral Myint Aung Zaw	Administrasjon
2.	Brigadegeneral Hla Aung	Utdannelse
3.	Brigadegeneral Thein Swe	Internasjonale forbindelser og forbindelsestjenesten
4.	Brigadegeneral Kyaw Han	Vitenskap og teknologi
5.	Brigadegeneral Than Tun	Politikk og sikkerhetstjeneste
6.	Oberst Hla Min	Stedfortreder
7.	Oberst Tin Hla	Stedfortreder
8.	Brigadegeneral Myint Zaw	Grensesikkerhet og etterretningstjeneste
9.	Brigadegeneral Kyaw Thein	Etniske nasjonaliteter og våpenhvilegrupper. Bekjempelse av narkotika. Etterretningsaktiviteter i Sjøforsvaret og Luftforsvaret
10.	Oberst San Pwint	Stedfortreder

L. Offiserer, som styrer fengselsvesenet og politiet

Oberst Ba Myint	Generaldirektør, fengselsdirektoratet (Kommunal- og regionaldepartementet)
-----------------	--

M. United Solidarity and Development Association (USDA)

1.	U Ko Lay	Borgermester, formann for Yangon Citys utviklingsutvalg (sekretær)
2.	Daw Khin Khin	U Ko Lays hustru
3.	San Win	Familiemedlem av U Ko Lay
4.	Than Han	Familiemedlem av U Ko Lay
5.	Khin Thida	Familiemedlem av U Ko Lay
6.	U Thein Sein	Viseinformasjonsminister (CEC-medlem)
7.	Daw Khin Khin Wai	U Thein Seins hustru
8.	Oberst Thaik Tun	Viseminister for skogbruk (CEC-medlem)
9.	Daw Nwe Nwe Kyi	Thaik Tuns hustru
10.	Myo Win Thaik	Familiemedlem av Thaik Tun
11.	Khin Sandar Tun	Familiemedlem av Thaik Tun
12.	Khin Nge Nge Tun	Familiemedlem av Thaik Tun
13.	Khin Ei Shwe Zin Tun	Familiemedlem av Thaik Tun
14.	Thura Aung Ko	Viseminister for religiøse saker (CEC-medlem)
15.	Brigadegeneral Thein Aung	Viseenergiminister (CEC-medlem)
16.	Brigadegeneral Thura Myint Maung	Viseinnenriksminister (CEC-medlem)
17.	Zin Myint Maung	Familiemedlem av Thura Myint Maung
18.	Oberst Maung Par	Viseborgmester i YCDC (CEC-medlem)
19.	Daw Khin Nyunt Myaing	Maung Pars hustru
20.	Dr. Naing Win Par	Familiemedlem av Maung Par
21.	Aung Thein Lin	Viseindustriminister II (CEC-medlem)

N. Personer som nyter fordel av regjeringens økonomiske politikk

1.	U Khin Shwe	Zaykabar Co.
2.	U Aung Ko Win (Saya Kyaung)	Kanbawza Bank
3.	U Aik Tun	Asia Wealth Bank Olympic Co.
4.	U Tun Myint Naing (Steven Law)	Asia World Co.
5.	U Htay Myint	Yuzana Co.
6.	Tayza	Htoo Trading
7.	Daw Thidar Zaw	Tayzas hustru

O. Statseide virksomheter

1.	Oberst Myint Aung	Admin. direktør, Myawaddy Trading Company
2.	Oberst Myo Myint	Administrerende direktør, Bandoola Transportation Co. Ltd.
3.	Oberst (pensjonert) Thant Zin	Administrerende direktør, Myanmar Land and Development
4.	Major Hla Kyaw	Direktør, Myawaddy Advertising Enterprises
5.	Oberst Aung Sun	Administrerende direktør, Hsinmin Cement Plant Construction Project
6.	Oberst Ye Htut Myanmar	Economic Corporation

4. juli Nr. 896 2003**Ikraftsetjing og overgangsreglar til lov av 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova).**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 med heimel i lov av 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova) § 7–7 og § 7–9. Fremja av Utdannings- og forskingsdepartementet. Kunngjort 8. juli 2003.

- 1) Lov av 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova) trer i kraft 1. oktober 2003.
- 2) For skolar som er godkjende etter lov av 14. juni 1985 nr. 73 om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring (privatskulelova), gjeld § 1–1 første ledd, § 2–1 fjerde ledd og § 2–2 fjerde ledd frå 1. oktober 2005.
- 3) Lov av 14. juni 1985 nr. 73 om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring (privatskulelova) vert oppheva 1. oktober 2003.
- 4) Endringar i lov av 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæring (opplæringslova) § 1–1 andre ledd og § 2–8, samt endringar i lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester § 6–4 tredje ledd trer i kraft 1. oktober 2003.

4. juli Nr. 897 2003**Forskrift om atskilte regnskaper for foretak som er gitt særlige eller eksklusive rettigheter eller som utfører tjenester av allmenn økonomisk betydning.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap (regnskapsloven) § 9–1. Fremmet av Finansdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1 (direktiv 2000/52/EF). Kunngjort 8. juli 2003.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for foretak som i tillegg til å drive annen virksomhet:

1. er gitt en særlig eller eksklusiv rettighet etter EØS-avtalen artikkel 59 første ledd eller
2. er blitt tillagt oppgaven å utføre tjenester av allmenn økonomisk betydning etter EØS-avtalen artikkel 59 annet ledd og samtidig mottar statsstøtte i en eller annen form, herunder subsidier, stønad eller kompensasjon knyttet til denne tjenesten.

Med mindre departementet ved enkeltvedtak bestemmer noe annet, gjelder forskriften likevel ikke for:

1. foretak som har mindre enn et beløp i norske kroner som svarer til 40 millioner euro i årlig salgsinntekt i de to regnskapsårene før kravene i § 1 er oppfylt. For offentlige kredittinstitusjoner skal imidlertid den tilsvarende terskelen være en balansesum på et beløp i norske kroner som svarer til 800 millioner euro,
2. foretak som er tillagt oppgaven å utføre tjenester av allmenn økonomisk betydning etter EØS-avtalen artikkel 59 annet ledd, dersom den statsstøtten de mottar i en eller annen form, herunder subsidier, stønad eller kompensasjon, ble fastsatt for en passende periode etter en åpen og oversiktlig framgangsmåte uten forskjellsbehandling, eller
3. foretak som departementet unntar fra forskriften i samsvar med EØS-regler som svarer til direktiv 80/723/EØF, som endret ved direktiv 2000/52/EF, artiklene 1 nr. 2, 3a nr. 2 og 4 nr. 2 bokstav a.

§ 2. Definisjoner

I forskriften menes med:

1. «De forskjellige deler av virksomheten»:
 - alle varer eller tjenester foretaket har fått en særlig eller eksklusiv rettighet til å levere eller yte, eller alle tjenester av allmenn økonomisk betydning foretaket er tillagt oppgaven med å yte, og
 - enhver annen vare eller tjeneste som omfattes av foretakets virksomhet.
2. «Eksklusiv rettighet»: en rettighet som et bestemt foretak er gitt ved lov, forskrift eller enkeltvedtak og som gir foretaket enerett til å yte en tjeneste eller drive en virksomhet innenfor et bestemt geografisk område.
3. «Særlig rettighet»: en rettighet som et begrenset antall foretak er gitt ved lov, forskrift eller enkeltvedtak og som innenfor et bestemt geografisk område:
 - begrenser antallet av slike foretak som har tillatelse til å yte en tjeneste eller drive en virksomhet til to eller flere, på annen måte enn etter kriterier som er objektive, forholdsmessige og ikke innebærer forskjellsbehandling,
 - på annen måte enn etter ovenfor nevnte kriterier gir flere konkurrerende foretak tillatelse til å yte en tjeneste eller drive en virksomhet, eller
 - på annen måte enn etter ovenfor nevnte kriterier gir ett eller flere foretak rettslige fordeler som i betydelig grad påvirker andre foretaks evne til innenfor samme geografiske område å yte samme tjeneste på vilkår som i all hovedsak er like.
4. «Departementet»: Finansdepartementet samt det departement som har ansvar for den ordningen som gjør at det eller de aktuelle foretakene omfattes av denne forskriften, jf. § 1 første ledd.

§ 3. Plikt til å utarbeide atskilte regnskaper

Foretak som forskriften gjelder for skal for hvert regnskapsår utarbeide en oppgave med resultatoppstillinger for de forskjellige deler av virksomheten (atskilte regnskaper).

Inntekter og kostnader skal fordeles mellom de forskjellige deler av virksomheten etter konsekvent anvendte og objektivt begrunnede prinsipper på en slik måte at foretakets økonomiske og organisasjonsmessige struktur gjenspeiles korrekt i de atskilte regnskaper.

Foretaket skal ved utarbeidelse av resultatoppstillingene anvende samme regnskapsprinsipper og samme oppstillingsplan som foretaket har anvendt i foretakets årsregnskap.

I oppgaven skal prinsippene for fordeling av inntekter og kostnader opplyses og begrunnes. Det skal opplyses om anvendte regnskapsprinsipper.

§ 4. Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger – oppbevaring

Regnskapslovens regler om registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger gjelder i forhold til utarbeiding av atskilte regnskaper, jf. regnskapsloven kapittel 2 eller reglene som gjelder i medhold av regnskapsloven § 10–2.

Opgave som nevnt i § 3 skal oppbevares i 5 år etter regnskapsårets slutt.

§ 5. Revisjon

Foretak som forskriften gjelder for skal påse at oppgave som nevnt i § 3 bekreftes av en registrert eller statsautorisert revisor. Revisor skal bekrefte at oppgave som nevnt i § 3 er utarbeidet i samsvar med kravene i denne forskrift.

§ 6. Innsendingsplikt og innsyn i regnskapene

Departementet kan bestemme at foretak som forskriften gjelder for skal sende inn oppgaver som nevnt i § 3 og revisorbekreftelse som nevnt i § 5 til en nærmere bestemt offentlig myndighet.

Departementet kan bestemme at foretak som forskriften gjelder for, skal gi nærmere bestemt offentlig myndighet innsyn i registrerte regnskapsopplysninger og regnskapsmateriale.

§ 7. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

Plikten til å utarbeide atskilte regnskaper etter § 3 gjelder med virkning fra og med regnskapsår påbegynt i 2003.

§ 8. Overgangsregler

Foretak som forskriften gjelder for skal i løpet av 2003 foreta de nødvendige tilpasninger i sine regnskapssystemer for å kunne oppfylle kravene i § 4. I de atskilte regnskaper for regnskapsår påbegynt i 2003, skal det gis opplysninger om grunnlaget for fordeling av inntekter og kostnader på de forskjellige deler av virksomheten i perioden før regnskapssystemene er tilpasset i samsvar med § 4.

4. juli Nr. 898 2003**Ikraftsettning av lov av 4. juli 2003 nr. 82 om endringer i lov 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 med heimel i lov av 4. juli 2003 nr. 82 om endringer i lov 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek del II. Fremja av Kultur- og kyrkjedepartementet. Kunngjort 8. juli 2003.

Lov av 4. juli 2003 nr. 82 om endringer i lov 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek gjeld frå 1. august 2003.

4. juli Nr. 899 2003**Delvis ikrafttredelse av lov av 4. juli 2003 nr. 73 om endringer i lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager (barnehageloven).**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 med hjemmel i lov av 4. juli 2003 nr. 73 om endringer i lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager (barnehageloven) del III. Fremmet av Barne- og familiedepartementet. Kunngjort 8. juli 2003.

Lov av 4. juli 2003 nr. 73 om endringer i lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager (barnehageloven) med unntak av § 7b trer i kraft straks.

4. juli Nr. 900 2003**Fordeling av ansvar for forebyggende sikkerhetstjeneste og Nasjonal sikkerhetsmyndighet.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 med hjemmel i lov av 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) § 7. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 8. juli 2003.

I

1. Justisministeren har et overordnet ansvar for den forebyggende sikkerhetstjeneste i sivil sektor.
2. Forsvarsministeren har et overordnet ansvar for den forebyggende sikkerhetstjeneste i militær sektor.
3. Nasjonal sikkerhetsmyndighet skal på Justisministerens og Forsvarsministerens vegne ivareta de utøvende funksjoner for den forebyggende sikkerhetstjeneste.
4. Forsvarsdepartementet gis det administrative ansvaret for Nasjonal sikkerhetsmyndighet.
5. Forsvarsdepartementet gis forvaltningsansvaret for lov av 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven).

II

1. Kgl.res. av 24. september 1965 om ordning av sikkerhetstjenesten i statsforvaltningen oppheves.
2. Punkt VI, annen, tredje og fjerde setning i Instruks for Forsvarssjefen gitt ved kgl.res. av 5. august 1994¹ oppheves.
 - 1 Ikke kunngjort i Norsk Lovtidend.

III

1. Ordningen under I og II trer i kraft straks.

4. juli Nr. 901 2003**Ikrafttredelse av lov av 4. juli 2003 nr. 75 om endringer i lov 15. mars 1991 nr. 3 om megling i konfliktråd (statlig overtakelse av konfliktrådene).**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 med hjemmel i lov av 4. juli 2003 nr. 75 om endringer i lov 15. mars 1991 nr. 3 om megling i konfliktråd (statlig overtakelse av konfliktrådene) del II. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 8. juli 2003.

Lov av 4. juli 2003 nr. 75 om endringer i lov 15. mars 1991 nr. 3 om megling i konfliktråd (statlig overtakelse av konfliktrådene) gjelder fra 1. januar 2004.

13. mai Nr. 903 2003**Forskrift om endring i forskrift – liste for definisjon av reguleringsvare og forretningsmessig lagringsperiode.**

Fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg 13. mai 2003 med hjemmel i forskrift av 28. november 1996 nr. 1478 om bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren § 1, jf. lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 11. Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 13. mai 1997 nr. 1554 – liste for definisjon av reguleringsvare og forretningsmessig lagringsperiode gjøres følgende endring:

Del I skal lyde:

Melkefettprodukter

<i>Artikkelnr.</i>	<i>Artikkelnavn</i>	<i>Forretningsmessig lagringstid (dager)</i>
10001	Tine Smør løs vekt, 1 x 25 kg	14
10051	Tine Smør ekte 432 x 1/2 kg	14
10181	Tine Smør 18 x 1/2 kg	14
10451	Tine Smør, 1 x 25 kg	14
11531	Tine Smør usaltet syrnet, 1 x 25 kg	14
11541	Tine Smør usaltet syrnet, 1 x 25 kg (Italia)	14
11551	Tine Smør usaltet syrnet, 1 x 25 kg (Sveits)	14
11721	Tine Smør usaltet syrnet, 18 x 1/4 kg	14
12001	Tine Smør usaltet usyrnet, 1 x 25 kg	14
12011	Tine smør usaltet usyrnet, 1 x 10 kg	14
12561	Smør til Kalvegødt	14
12591	Smør til Smørolje	14
13311	Smørolje på tank (FM)	7
13481	Smørolje tank	7

Hvitostprodukter

<i>Artikkelnr.</i>	<i>Artikkelnavn</i>	<i>Forretningsmessig lagringstid (dager)</i>
14011	Norvegia Vellagret 27% (stativ), 1 x 10 kg	14
14041	Norvegia Vellagret 27%, 1 x 10 kg	14
14101	Norvegia 27%, gut-gel (De)	14
14371	Norvegia 27% rdl. grinder, 1 x 10 kg	14
14401	Norvegia 27% rdl.	14
14411	Norvegia 27% nitratfri (Jap), 1 x 10 kg	14
14421	Norvegia 27% skorpefri (Sv), 1 x 10 kg	14
14431	Norvegia 27% skorpefri (Sp), 1 x 10 kg	14
14461	Norvegia 27% skorpefri (Aus), 1 x 10 kg	14
14481	Norvegia 27% skorpefri (Can), 1 x 10 kg	14
14491	Norvegia Lettere skorpefri (Jap), 1 x 10 kg	14
14511	Norvegia 27% (Can), 2 x 5 kg	14
14521	Norvegia 27% (Us), 2 x 5 kg	14
14531	Norvegia 27% Grinders, 1 x 10 kg	14
14581	Norvegia 27% skorpefri, 1 x 20 kg	14
14731	Norvegia 27% skorpefri, 1 x 10 kg	14
14741	Norvegia 27% skorpefri/nitratfri, 1 x 10 kg	14
14751	Norvegia 27% skorpefri vell., 2 x 5 kg	14
14771	Norvegia 27% skorpefri, 2 x 5 kg	14
14871	Norvegia 27% nitratfri Råstoff D, 1 x 10 kg	14
14971	Norvegia 27% skorpefri Råstoff C, 1 x 10 kg	14
14991	Norvegia Lettere skorpefri, 2 x 5 kg	14
15011	Norvegia Lettere skorpefri, 1 x 10 kg	14
15251	Norvegia 5% skorpefri, 1 x 10 kg	14

Kaseinprodukter

<i>Artikkelnr.</i>	<i>Artikkelnavn</i>	<i>Forretningsmessig lagringstid (dager)</i>
38741	Geitkasein Malt, 25 kg	7
38751	Løpekasein ku Finsiktet, 25 kg	7
38821	Løpekasein ku Grovsiktet, 25 kg	7
38941	Syrekasein Umalt 550 kg	7
38951	Syrekasein 25 kg	7
38961	Geitkasein Tørket, 25 kg	7

<i>Artikkelnr.</i>	<i>Artikkelnavn</i>	<i>Forretningsmessig lagringstid (dager)</i>
38971	Løpekasein Umalt, 25 kg	7
38981	Løpekasein Grovsiktet, 25 kg	7
38991	Løpekasein Finsiktet, 25 kg	7
39131	Løpekasein Grovsiktet 30 ms, 25 kg	7
39141	Løpekasein Finsiktet 90 ms, 25 kg	7

Brunoster

<i>Artikkelnr.</i>	<i>Artikkelnavn</i>	<i>Forretningsmessig lagringstid (dager)</i>
28082	Tine Ekte Geitost, 10 x 1/2 kg	14
28101	Tine Ekte Geitost Rund 8 x 750 g	14
28251	Tine Ekte Geitost 27% løs vekt	14
28252	Tine Ekte Geitost 27% Råstoff, 18 kg	14
28271	Tine Ekte Geitost 27%, 18 kg	14

Tørre reguleringsprodukter

<i>Artikkelnr.</i>	<i>Artikkelnavn</i>	<i>Forretningsmessig lagringstid (dager)</i>
38001	Melkepulver 20%, 25 kg	21
38011	Melkepulver 20%, 750 kg	21
38071	Skummetmelkpulver, 25 kg	21
38101	Skummetmelkpulver, 750 kg	21
38111	Skummetmelkpulver agglomerat, 25 kg	21
38121	Skummetmelkpulver agglomerat, 750 kg	21
38191	Skummetmelkpulver HV, 25 kg	21
39201	Geitmelkpulver storsekk, 700 kg	21
39501	Helmelkpulver geit, 25 kg	21
3959	Skummetmelkpulver för, 750 kg	21
3960	Skummetmelkpulver dyreför, 25 kg	21

II

Endringen trer i kraft straks.

2. juni Nr. 904 2003**Forskrift om endring i forskrift om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 2. juni 2003 med hjemmel i lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 35, § 41, § 41a, § 42, § 55, § 59, § 80, § 94, § 96, § 97 og § 100, jf. delegeringsvedtak av 12. oktober 1962 nr. 5, delegeringsvedtak av 5. april 1963 nr. 9 og delegeringsvedtak av 1. desember 1978 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF endret ved direktiv 98/48/EF). Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 15. september 1992 nr. 695 om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere er det foretatt endringer. Endringene er ikke materielle, men gjelder forskriftens struktur og språk. Forskriften lyder i sin helhet etter dette:

*Kapittel 1. Generelle bestemmelser***§ 1. Virkeområde**

- (1) Denne forskriften gjelder for:
 - a) nye passasjer- og lasteskip over 15 m største lengde,
 - b) nye lektere med bruttotonnasje på 50 og derover som skal ha fartssertifikat, med mindre annet fremgår av de enkelte paragrafene.
- (2) Eksisterende konvensjonsskip og -lektere skal oppfylle:
 - a) bestemmelsene i de konvensjoner som gjaldt på den tiden skipet eller lekteren ble bygget,
 - b) eventuelle senere konvensjonsendringer som er gjort gjeldende for eksisterende skip eller lektere,
 - c) aktuelle nasjonale bestemmelser for konvensjonsskip og -lektere i henhold til nærværende forskrift.
- (3) Øvrige eksisterende skip og lektere av samme type og størrelse som nevnt i første ledd ovenfor, skal generelt oppfylle bestemmelsene i de forskrifter som gjaldt på den tid skipet eller lekteren ble bygget, med eventuelle

endringer som er gitt anvendelse for eksisterende skip eller lektere. Disse bestemmelsene behøver likevel ikke håndheves strengere enn hva som er uttrykt i denne forskriften, såfremt forskriftens sikkerhetsmessige norm er ivarettatt.

(4) For alle eksisterende skip og lektere kan Sjøfartsdirektoratet, eller den det bemyndiger, gi pålegg om at skip og lektere helt eller delvis, skal oppfylle bestemmelsene i forskriften her. Dette gjelder ved:

- a) forandring i anvendelse,
- b) utskifting av utstyr,
- c) reparasjoner, ombygginger,
- d) øket dypgående,
- e) eller av andre årsaker,

og kan bare skje etter konkret vurdering av sikkerheten ut fra skipets eller lekterens generelle byggetekniske utførelse, utstyr, arrangement og tilstand.

(5) For eksisterende skip og lektere som helt eller delvis skal tilfredsstillere kravene i denne forskrift, kommer § 8 og § 9 om tegninger/dokumentasjon og byggetilsyn mv. til anvendelse i det omfang som anses påkrevd.¹

(6) Skip som er definert som verneverdig skip, kan etter vurdering i det enkelte tilfelle få opprettholde sitt opprinnelige arrangement og utførelse mest mulig, mot at sikkerheten blir ivarettatt med driftsbegrensninger som reduksjon i fartsområde, anvendelse kun i sommerhalvåret osv.

(7) Skip som i forsknings- og opplæringsøyemed benyttes til å fange fisk, hval, sel eller andre levende ressurser i sjøen, skal også tilfredsstillere de krav som er fastsatt for den aktuelle virksomhet i vedkommende forskrift for fiske- og fangstfartøy.

¹ Når det gjelder innsendelse av tegninger, dokumentasjon og besiktelses for eksisterende skip og lektere som skal ha påbudte sertifikater for første gang, vises det til forskrift om besiktelses.

§ 2. Definisjoner

(1) I denne forskrift betyr:

1. *Aktre endepunkt*: Oppdelingslengdens aktre punkt.
2. *Anerkjent klasseinstitusjon*: Klasseinstitusjoner som departementet har inngått overenskomst med i medhold av sjødyktighetslovens § 9.
 - a) Det Norske Veritas (DNV)
 - b) Lloyd's Register of Shipping (LSR)
 - c) Bureau Veritas (BV)
 - d) Germanischer Lloyd (GL)
 - e) American Bureau of Shipping (ABS).
3. *Anerkjent klasseinstitusjon som Direktoratet for brann- og elsikkerhet (DBE) har godkjent for kontroll av elektriske anlegg*:
 - a) Det Norske Veritas (DNV)
 - b) Lloyd's Register of Shipping (LSR)
 - c) Bureau Veritas (BV)
 - d) Germanischer Lloyd (GL)
 - e) American Bureau of Shipping (ABS).
4. *Ankerhåndteringsvinsj*: Vinsj som er spesielt bygget for ankerhåndtering og tilsvarende operasjoner for andre skip, boreplattformer o.l.
5. *Bemannet lekter*: Lekter som har fått fastsatt bemanning etter den til enhver tid gjeldende bemanningsforskrift.
6. *Bredde (B)*: Største moulded bredde midtskips i eller under dypeste oppdelingsvannlinje.
7. *Bruttotonnasje*: Den tallverdi som er oppgitt som bruttotonnasje i målebrevet. Dersom det i målebrevet er oppgitt sikkerhetstonnasje i anmerkningsrubrikken, gjelder tallverdien for denne som bruttotonnasje.
8. *Dypeste oppdelingsvannlinje*: Vannlinje som samsvarer med skipets sommerfribord.
9. *Dypgang (d)*: Vertikal avstand fra spunningen midtskips til aktuell vannlinje.
10. *Eksisterende skip/lekter*: Skip/lekter som ikke er nytt.
11. *Ferge*: Passasjerskip som også er spesielt innrettet for transport av biler, jernbanevogner og andre kjøretøyer.
12. *Fiske- og fangstfartøy*: Fartøy som ervervsmessig benyttes til å fange fisk, herunder hval, sel, tang og tare eller andre levende ressurser i sjøen.
13. *Forre endepunkt*: Oppdelingslengdens forre punkt.
14. *Forskrift om besiktelses*: Forskrift av 15. juni 1987 nr. 506 om besiktelse for utstedelse av sertifikater til passasjer-, lasteskip, lektere og om andre besiktelses m.v.
15. *Forsyningsskip*: Skip som er bygget og utstyrt for å utføre forsyningstjenester, ankerhåndtering, dykking og andre liknende tjenester i forbindelse med leting etter og produksjon av hydrokarboner, mineraler o.l. på havbunnen, samt skip som skal arbeide nær opp til oljeplattformer og andre offshorekonstruksjoner på åpent hav.
16. *MARPOL 73/78*: Den internasjonale konvensjon om hindring av forurensning fra skip 1973, slik den er endret ved tilleggsprotokollen av 1978 med senere endringer.
17. *Fyllingsgrad (u)*: Andelen av et neddykket rom som kan fylles med vann.

18. *Fyllingsvinkel*: Den krengevinkel som kan medføre vanninntrengning gjennom åpninger i volumer som er forutsatt å gi oppdrift i stabilitetsberegningene. Åpninger som er utstyrt med værtette lukningsmidler i samsvar med Norsk Standard eller tilsvarende anses ikke å føre til vanninntrengning i forbindelse med intakt stabilitet. Slike åpninger anses imidlertid å føre til vanninntrengning dersom de neddykkes permanent før likevekt etter skade i forbindelse med lekkstabilitet.
19. *Godkjent*: Godkjent av Sjøfartsdirektoratet eller den det bemyndiger.¹
20. *Havslep*: Slep utenfor fartsområdet «liten kystfart» som definert i forskrift av 11. november 1981 nr. 3793 om fartsområder.
21. *Helikopterdekk*: Spesielt dekk som er bygget for landing og avgang av helikoptere.
22. *Hovedtegninger av skrog*: Tegninger som viser langskips- og tverrskipssnitt i skrog og overbygning, samt dekk, ytre hud med utvendige porter og skottinndeling.
23. *Hurtiggående lettbygde fartøy*: Luftputefartøy eller andre ett- eller toskrogs planende fartøy som definert i Det Norske Veritas' regler for «High Speed Craft».²
24. *Kjettingstopper*: Festeanordning for å holde fast wire og kjetting ved omsjakling og lignende.
25. *Klassifisert skip/lekter*: Skip/lekter som har klasse i anerkjent klasseinstitusjon.
26. *Konvensjonelt forsyningskip*: Forsyningskip med overbygning/dekkshus plassert forut og med lastedekksareal aktenfor overbygning/dekkshus vesentlig større enn arealet av dekkets forlengelse forenfor lastedekket.
27. *Konvensjonsskip*: Skip som ut fra skipstype, størrelse og anvendelse skal oppfylle bestemmelsene i en eller flere av følgende konvensjoner:
 - a) Sjøsikkerhetskonvensjonen for:
 - i lasteskip med bruttotonnasje på 500 og derover som anvendes i internasjonal fart. Alle skip som fører flyttende kjemikalier og gass i bulk, anes som konvensjonsskip i relasjon til kap. VII (del B og C) med henvisninger, uansett størrelse og fartsområde;
 - ii passasjerskip som fører mer enn 12 passasjerer og anvendes i internasjonal fart.
 - b) MARPOL 73/78 for alle skip med de unntak som gis i regel 2 i vedlegg 1, til konvensjonen.
 - c) Lastelinjekonvensjonen for laste- og passasjerskip samt lektere, alle med fribordslengde på 24 m og derover og som anvendes i internasjonal fart.
28. *Kvalifisert person*: Person med kvalifikasjoner til å foreta beregning, konstruksjon, kontroll, prøving og sertifisering av person- og kombinert vare- og personheis som blir installert ombord på skip.
29. *Landingsområde*: Område på skip/lekter som er oppmerket for landing og avgang av helikoptere (f.eks. del av tankdekk, lukedeksel o.l.).
30. *Lastelinjekonvensjonen*: Den internasjonale konvensjon om lastelinjer som ble undertegnet i London 5. april 1966 nr. 1 med senere endringer, herunder endringer foretatt ved 1988-protokollen til Lastelinjekonvensjonen 1966.
31. *Lasteskip*: Ethvert skip som ikke er passasjerskip, fiske- og fangstfartøy, lekter eller fritidsfartøy.
32. *Lekter*: Et skrog eller skip uten fremdriftsmaskineri som slepes eller skyves ved all forflytning og som anvendes til føring av last.
33. *Lekter som skal ha fartssertifikat*: Lekter som i henhold til gjeldende forskrift om besiktelser, skal ha fartssertifikat.
34. *Lengde (L)*: Som definert i den til enhver tid gjeldende forskrift om måling av skip.
35. *Midtskips*: Midtpunktet på halve oppdelingslengden.
36. *Nytt skip/lekter*: Skip/lekter hvor kjølen strekkes, eller som er på et liknende byggetrinn, på eller etter den dag denne forskrift trer i kraft.
37. *Område for vinsjeoperasjon*: Område på skip/lekter som er oppmerket for vinsjeoperasjon, men ikke landing (f.eks. del av tankdekk, lukedeksel o.l.).
38. *Oppdelingslengde (Ls)*: Største lengde av skipet i eller under det dekk eller de som begrenser vertikal skadeutstrekning når skipet er lastet til dypeste oppdelingsvannlinje.
39. *Oppdelingsvannlinje*: Vannlinje som brukes ved fastsettelse av skipets vanntette oppdeling.
40. *Overbygning*: Som definert i regel 3.10 i vedlegg I til lastelinjekonvensjonen.
41. *Partiell oppdelingsvannlinje*: Lettskipsdypgangen pluss 60% av differansen mellom lettskipsdypgangen og dypeste oppdelingsvannlinje.
42. *Passasjerskip*: Skip som skal ha sertifikat i henhold til bestemmelsene i åttende kapittel i lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v.
43. *Roro passasjerskip*: passasjerskip med roro lasterom eller rom av særskilt kategori som definert i Sjøsikkerhetskonvensjonen regel II-2/3.
44. *Sjøsikkerhetskonvensjonen (SOLAS)*: Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, 1974, med senere tilføyelser og endringer. Ved anvendelse av Sjøsikkerhetskonvensjonen for det enkelte skip, skal den konvensjonstekst legges til grunn som i henhold til konvensjonen er gjeldende for vedkommende skip.
45. *Skottdekket*: Det øverste dekk som de vanntette skott er ført opp til.
46. *Slepebåt*: Skip som er bygget og utstyrt for sleping eller skyving.

47. *Slepevisj*: Vinsj som er spesielt bygget til bruk i forbindelse med sleping.
 48. *Største lengde*: Den største lengde fra forkant av forreste del av skroget til akterkant av akterste del av skroget.
 49. *Typegodkjent*: Når et begrenset antall av komponentene er kontrollert og funnet å være i overensstemmelse med reglene.
 50. *Uklassifisert skip/lekter*: Skip/lekter som ikke er klassifisert i anerkjent klasseinstitusjon.
 51. *Ukonvensjonelt forsyningskip*: Skip som ikke er konvensjonelt forsyningskip. Konvensjonelt forsyningskip med lav initialstabilitet, kan regnes som ukonvensjonelt forsyningskip.
 52. *Vanntett*: Lekkasje i enhver retning gjennom skott eller dekk og eventuelle åpninger i disse forhindres ved den trykkehøyde som skottet eller dekket er dimensjonert for.
 53. *Verneverdig skip*: Skip/fartøy som har fått slik status etter godkjenning av Riksantikvaren eller den han bemyndiger. Denne status opprettholdes så lenge Riksantikvaren gjennom egen avtale med eieren finner at de antikvariske betingelser er opprettholdt.
 54. *Værtett*: Under hvilke som helst forhold på sjøen vil det ikke trenge vann inn i skipet.
- (2) For øvrig gjelder de definisjoner som er inntatt i Sjøsikkerhetskonvensjonen (SOLAS), MARPOL 73/78, lastelinjekonvensjonen og forskrift av 4. november 1981 nr. 3793 om fartsområder.
- 1 For lasteskip med bruttotonnasje på 500 og derover som er registrert i NIS er de anerkjente klasseinstitusjonene gitt slik bemyndigelse generelt. Klasseinstitusjonene kan i den anledning forlange dokumentasjon og foreta besiktelser i henhold til egne prosedyrer som ikke behøver å være i overensstemmelse med kravene i denne forskrift slik det framgår av de enkelte paragrafer.
 - 2 Jf. også IMO «Code of Safety for Dynamically Supported Craft», Res. A. 373(X).

§ 3. *Plikter*

Reder, byggeverksted og fører skal sørge for at bestemmelsene i denne forskrift blir fulgt, slik det fremgår av de enkelte paragrafer.

§ 4. *Fravik*

I enkelttilfeller kan Sjøfartsdirektoratet etter skriftlig søknad fravike forskriftens krav. Spesielle grunner må gjøre fraviket nødvendig og fraviket må være sikkerhetsmessig forsvarlig. Fravik må ikke være i strid med internasjonal overenskomst Norge har sluttet seg til.

Kapittel 2. Internasjonale krav for konvensjonsskip

§ 5. *Konvensjoner*

Kravene i følgende konvensjonsbestemmelser skal følges for de skip som omfattes av de relevante konvensjonsbestemmelser med senere endringer og tilføyelser, med de tillegg som følger av de enkelte paragrafer:

- a) Sjøsikkerhetskonvensjonens kapittel II-1,
- b) Sjøsikkerhetskonvensjonens kapittel VI, som gjør Kornkoden bindende, hvor dette får bygningsmessig betydning,
- c) Sjøsikkerhetskonvensjonens kapittel VII, som gjør IGC- og IBC-koden bindende, hvor dette får bygningsmessig betydning,
- d) Sjøsikkerhetskonvensjonens kapittel XII «Supplerende sikkerhetstiltak for bulkskip»,
- e) MARPOL 73/78, hvor denne får bygningsmessig betydning,
- f) Lastelinjekonvensjonen, hva angår bestemmelser om fribord,
- g) ILO-konvensjon nr. 152, hvor denne får bygningsmessig betydning.

§ 6. *Resolusjoner og standarder*

Kravene i IMO Assembly resolusjonene A.373(X), A.272(VII) og A.469(XII) samt ISO-standardene 8383 og 7365 skal følges slik det fremgår av de enkelte paragrafer.

Kapittel 3. Meldinger, dokumentasjon og kontroll mv.

§ 7. *Melding om nybygg*

(1) Bygging av skip, samt lektere som skal ha fartssertifikat, skal meldes til Sjøfartsdirektoratet eller til den det bemyndiger, i samsvar med lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. (sjødyktighetsloven) § 11 første og annet ledd straks kontrakt om bygging er inngått. Melding skal innsendes i 3 eksemplarer på fastsatt skjema, av byggeverksted ved bygging innenlands og av rederi ved bygging i utlandet.

(2) Ved kansellering, endringer i kontraktsforholdet e.l. som medfører at skipet ikke lenger skal registreres under norsk flagg, skal det straks sendes melding til Sjøfartsdirektoratet, eller til den Sjøfartsdirektoratet bemyndiger. Jf. sjødyktighetsloven § 11 tredje ledd. Ved bygging i Norge påhviler det verkstedet, og ved bygging i utlandet påhviler det rederen (bestilleren) å sende slik melding.

§ 8. *Tegninger og annen dokumentasjon*

(1) Hvor ikke annet er bestemt i denne paragraf, skal tegninger og annen dokumentasjon innsendes til Sjøfartsdirektoratet, eller til den det har bemyndiget. Ansvarlig for innsendelse av tegninger/dokumentasjon er byggeverkstedet/rederi på samme måte som etter § 7. Hvor det ikke er gitt konkrete tidsfrister for innsendelse av dokumentasjon, må tegninger og annen dokumentasjon innsendes tidligst mulig etter at melding om nybygg

foreligger, slik at det gis rimelig tid til behandling av dokumentasjonsunderlaget før besiktelse for påbudte sertifikater skal foretas og endelige sertifikater kan utstedes.

(2) For klassifiserte lasteskip og lektere skal tegninger og annen dokumentasjon vedrørende skrog, forelegges klasseinstitusjonen i henhold til vedkommende klasseinstitusjons regler. Dersom det anses påkrevd, kan det også forlanges innsendt nødvendig dokumentasjon til Sjøfartsdirektoratet.

(3) For klassifiserte passasjerskip skal ett eksemplar av hovedtegninger av skrog som er godkjent av klassen, innsendes for gjennomsyn og eventuell oppfølging. Ytterligere tegningsmateriale kan forlanges innsendt dersom det anses påkrevd. Ett eksemplar av hovedtegninger som nevnt, samt andre tegninger som måtte anses påkrevd, skal dessuten stilles til rådighet for inspektøren under besiktelse.

(4) For passasjerskip generelt skal det innsendes ett eksemplar av følgende tegninger for gjennomsyn og eventuell oppfølging:

- a) Tegning som viser arrangement og dimensjonering av skott for vanntett oppdeling, samt type lukningsmidler og stengeanordninger for åpninger i slike skott. Dette gjelder kun for skip hvor det kreves skadestabilitet, og hvor dette ikke fremgår av hovedtegninger nevnt i tredje og sjette ledd.
- b) Tegning som angir høyde og utstrekning av dobbeltbunn, samt plassering og dybde av lensebrønner mv. i samme. Dette gjelder kun for skip hvor det er krav til dobbel bunn, og hvor dette ikke fremgår av hovedtegninger nevnt i tredje og sjette ledd.
- c) Tegning som viser dreneringsarrangement (spygatt) for spesiallasterom (f.eks. bildekk) over skottdekket.

(5) For forsyningsfartøy skal det innsendes ett eksemplar av tegning av skott for vanntett oppdeling, på samme måte som i fjerde ledd bokstav a. Dette gjelder likevel ikke for klassifiserte fartøy som har egen klasse for skadestabilitet.

(6) For alle uklassifiserte skip, samt for uklassifiserte lektere som skal ha fartssertifikat, skal følgende dokumentasjon innsendes i 3 eksemplarer for godkjenning:

- a) Hovedtegninger som omfatter skrog og eventuell værtett lukket overbygning når overbygningen er tatt med i skipets oppdrift, samt vanntette skott i henhold til klassereglene og lasterom- og tankskott. Tegningene skal vise utførelse og dimensjonering av skrog/overbygning i de vanlige snitt og plan. Sammen med tegningene skal det foreligge dimensjoneringsberegning (1 eksemplar) i henhold til de aktuelle regler i § 10, samt opplysninger om anvendelse av materialkvaliteter. Dersom dimensjoneringsberegningen foreligger som EDB-utskrift, skal den være påført tekst som tydelig angir hvilke skrogelementer de respektive utregninger gjelder for, og/eller henvisninger til de tilsvarende beregningskrav som fremgår av de enkelte regler.
- b) Øvrige tegninger i forbindelse med skrog hvor det fordres beregninger for styrke mv., herunder tegning av heisbare dekk med tilhørende sikringsarrangement (gjelder også for klassifiserte skip uten spesiell klassebetegnelse for slike dekk), skal sammen med beregningsunderlaget innsendes i 1 eksemplar for gjennomsyn og eventuell oppfølging. Ytterligere detaljtegninger kan forlanges innsendt i det omfang som Sjøfartsdirektoratet bestemmer. Nødvendig tegningsunderlag skal dessuten stilles til inspektørens rådighet ved byggetilsyn, jf. § 9.

(7) For klassifiserte lasteskip og lektere skal tegninger og annen dokumentasjon vedrørende maskineri og systemer, forelegges klasseinstitusjonen på samme måte som i annet ledd.

(8) For klassifiserte passasjerskip skal det for gjennomsyn og eventuell oppfølging innsendes ett eksemplar av tegninger/dokumentasjon som viser:

- a) maskinromsarrangement med angivelse av nødutganger
- b) brennolje-, lense- og ballastsystem
- c) sjøvannsinntak og -utløp
- d) fremdrifts-/propellarrangement
- e) startluftsystem
- f) bekreftelse/rapport om utført torsjonssvingningskontroll for fremdrifts- og hjelpemaskineri i de tilfelle hvor klasseinstitusjonen forlanger dette. Unntatt for tegning av maskinromsarrangement, skal tegninger være stemplet eller på annen måte bekreftes godkjent av klasseinstitusjonen.

(9) For alle passasjerskip som er konvensjonsskip i henhold til Sjøikkerhetskonvensjonen, eller som skal oppfylle bestemmelsene i IMO-Res. A.373(X), jf. § 10 fjerde ledd bokstav e, § 11 tredje ledd og § 31 annet ledd bokstav b skal det dessuten innsendes tegninger som er nødvendige for å påse at bestemmelser i nevnte konvensjon, resolusjoner og andre internasjonale overenskomster, er oppfylt.

(10) For uklassifiserte skip skal det innsendes ett eksemplar av tegninger/dokumentasjon som i åttende ledd, for gjennomsyn og eventuell oppfølging. I tillegg skal det innsendes:

- a) Beregninger for lense- og ballastsystem.
- b) Kopi av typesertifikat for maskineri/utstyr som kreves typegodkjent i henhold til § 11.
- c) Rapport/bekreftelse om utført torsjonssvingningskontroll kreves kun innsendt for maskineri med ytelse over 500 kW, eller 300 kW dersom akselarrangementet har en lengde på mer enn 6 m.
- d) Ytterligere detaljtegninger kan forlanges innsendt i det omfang Sjøfartsdirektoratet bestemmer. Nødvendig tegningsunderlag skal dessuten stilles til inspektørens rådighet ved byggetilsyn, jf. § 9.

(11) Stabilitetsberegninger jf. kapittel 5, § 33, § 34, § 43 og § 50, hydrostatikk og KY-kurver, beregninger av brutto- og nettotonnasje, samt dokumentasjonsunderlag, skal utføres ved hjelp av et godkjent EDB-program. Samme

database skal benyttes til stabilitets- og tonnasjeberegninger. Dokumentasjonen skal presenteres på en oversiktlig måte. Stabilitetsopplysninger som skal benyttes om bord og tonnasjeberegningene, inklusive annet dokumentasjonsunderlag, skal innsendes samlet, men i separate hefter.

(12) Den innleste skrogbeskrivelse inklusive eventuelle overbygninger som er medtatt i stabilitetsberegningene, skal plottes og innsendes sammen med utskrift av skrogbeskrivelsen. I tillegg til spanteriss og isometrisk plott, skal seksjonsarealkurven plottes.

(13) Før skip og lektene med bruttotonnasje på 50 og derover leveres fra verksted, skal det være utarbeidet stabilitetsopplysninger som på en hurtig og enkel måte setter skipets fører i stand til å få nøyaktig veiledning om skipets trim og stabilitet under forskjellige fartsforhold. Følgende dokumentasjon skal innsendes senest innen 2 måneder før skipet leveres fra verkstedet:

- a) Beregningsgrunnlag:
 - Skrogbeskrivelse (3 eksemplarer).
 - Generalarrangement (2 eksemplarer).
 - Linjetegning og spanteriss (2 eksemplarer).
 - Skisse over oppdriftsgivende volumer med lukningsmidler og fyllingspunkter (3 eksemplarer).
- b) Dokumentasjon til bruk om bord:
 - Tankplan og tabeller/kurver som bl.a. inneholder volum, tyngdepunkt og fri overflateeffekt ved forskjellige nivåer for de enkelte tanker (3 eksemplarer).
 - Hydrostatikk (3 eksemplarer).
 - KY-kurver eller tilsvarende (3 eksemplarer).
 - KG-grensekurver med eksempel på bruk av disse (3 eksemplarer).
 - Preliminære lastetilstander (3 eksemplarer).
- c) Før skipet settes i fart eller foretar prøvetur:
 - Rapport om krengeprøve og beregning av lettskipsdata (3 eksemplarer).
 - Innen en måned etter skipets overleveringsdato fra verkstedet: Endelige lastetilstander (3 eksemplarer).
- d) Det skal utarbeides kurveblad som bl.a. inneholder følgende hydrostatiske parametre som funksjon av dypgang med spesifisert referansepunkt:
 - Δ , deplasement
 - KB, oppdriftssenter
 - KM, tverrskips metasenter over basis
 - Aw^T , vannlinjeareal
 - TP1, enhets neddykking
 - MT1, enhets trimmoment
 - LCF, langskips flotasjonssenter
 - LCB, langskips oppdriftssenter.
- e) Krysskurvene skal beregnes for et tilstrekkelig antall krengevinkler under hensyn til skipets form og størrelse.
- f) For skip som skal føre korn i bulk, skal krysskurver for krengevinkler på 12 grader og 40 grader beregnes.
- g) Ved beregning av krysskurver skal skipet kunne trimme fritt under krengeving.
- h) For skip som har en slik utforming at endringer i trim fører til vesentlige endringer i hydrostatikk og krysskurver, og for skip som skal operere innenfor sikkerhetssonen til oljeinstallasjoner, skal hydrostatiske kurver, krysskurver og KG-grensekurver beregnes for skipet uten trim, for største trim og for mellomliggende trimverdier. Kurvene skal utarbeides for minst 3 trimverdier totalt.
- i) Ved uttegning av kurver skal det velges målestokker som gir en enkel og sikker avlesning. Hydrostatiske tabeller mv. til bruk om bord skal beregnes med minst mulige dypgangsintervaller, for å sikre en enkel avlesning.
- j) Overbygninger, dekkshus, trunker etc. kan i sin helhet medregnes i oppdriften dersom åpningene i disse har lukningsmidler i overensstemmelse med lastelinjekonvensjonen, 1966.
- k) Dersom volumer som medregnes i oppdriften har åpninger uten værtett lukning, og disse åpningene fører til tiltakende fylling, kan oppdrift regnes til den vinkelen hvor fylling vil skje. Ved større krengevinkler skal slike volumer utelukkes fra beregningene. Dette skal gå klart frem av GZ-kurvenes forløp (en eller flere avtrappinger). Det skal i slike tilfeller utarbeides kurver som viser fyllingsvinkelen som funksjon av deplasement/dypgang og trim.
- l) Hvis skipet vil synke på grunn av fylling gjennom en åpning, skal GZ-kurven avsluttes ved den aktuelle fyllingsvinkelen, og skipet skal anses å ha mistet all stabilitet.
- m) Små åpninger, f.eks. for gjennomføring av wirer, kjettinger, taljer o.l. samt spygatt, behøver ikke anses som åpne dersom neddykkingen finner sted ved en krengevinkel på 30 grader eller mer.
- n) KG-grensekurvene, eller tilsvarende tabeller skal vise den største tillatte høyde skipets tyngdepunkt kan ha i intakt tilstand ved forskjellige dypgang og eventuelt forskjellige trimverdier. De skal baseres på de stabilitetskriterier som gjelder for det enkelte fartøy (intakt/skadet tilstand). KG-grensekurver skal utarbeides for de samme trimverdier som det er utarbeidet hydrostatikk og krysskurver for.

- o) Preliminære lastetilstander skal utarbeides basert på teoretisk beregnede lettskipsdata. De skal inneholde kurver for rettende arm, (GZ-kurver), og oppgave over metasenterhøyde, trim samt lastfordeling og tankinnhold.
- p) Det skal utarbeides endelige lastetilstander basert på de preliminnære lastetilstandene, korrigert med hensyn til godkjente lettskipssdata.
- (14) Om intakt stabilitet for skip med bruttotonnasje under 50 skal følgende utarbeides og innsendes:
- a) Rapport om utført krengeprøve med resultater og opplysninger om skipets fribord og trim under krengeprøven. For passasjerskip skal det dessuten foreligge opplysninger om fribord og trim i fullastet tilstand.
- b) Ytterligere stabilitetsopplysninger dersom Sjøfartsdirektoratet finner det nødvendig.
- (15) Om stabilitet i skadet tilstand skal følgende dokumentasjon innsendes:
- a) Arrangementstegning som viser vanntett inndeling av skipet (3 eksemplarer).
- b) Skadekontrollplan som viser alle gjennomføringer, åpninger og lukningsmidler for åpninger i vanntette skott/dekk, eventuelle utlikningsanordninger m.m. samt deres betjeningssteder (3 eksemplarer).
- c) Beregninger og analyser som viser at kravene til skadestabilitet/flyteberegninger er oppfylt (3 eksemplarer).
- d) Instruksjoner for bruk av eventuelle utlikningsarrangementer og andre tiltak som er forutsatt i beregningene.
- (16) For roro passasjerskip som er konvensjonsskip, og som har gjennomført modellforsøk iht. vedlegg 2 til denne forskrift, jf. § 24 fjerde ledd, skal det innsendes dokumentasjon i samsvar med vedlegg 2 nr. 5. Dokumentasjonen skal innsendes i 2 eksemplarer på engelsk.
- (17) For skip og lektere som skal ha fribord fastsatt i henhold til § 36, § 41 og § 51 i denne forskrift, skal det til den kontrollinstans som fremgår av forskrift om besiktelser, innsendes ett eksemplar av fribordstegning som beskrevet i § 26.
- (18) Arrangementstegninger som viser sikkerhetsanordninger som nevnt i § 28 i denne forskrift, skal i nødvendig omfang stilles til rådighet for inspektøren ved besiktelse eller revisjon om bord, og kan forlanges innsendt i ett eksemplar til Sjøfartsdirektoratet dersom dette anses påkrevet.
- a) Fører og/eller reder skal sørge for at kvalifisert person utfører heiskontroll, jf. § 28 tredje ledd. Når heiskontroll er utført, skal kvalifisert person utstede heissertifikat. Sertifikat for heis med personbefordring skal være anbrakt i heisstolen.
- b) Heisanlegg skal kontrolleres årlig av kvalifisert person. Sertifikatet skal gis påtegning om kontrollen.
- (19) På elektriske anlegg med spenning over 50 V (jf. § 29), kommer bestemmelsene i § 57 til § 61 i forskrift om besiktelser til anvendelse.
- (20) For alle skip/lektere med helikopterdekk/landingsområde/område for vinsjeoperasjoner, skal plassering av helikopterdekk mv., angis på generalarrangementstegning som skal innsendes i henhold til forskrift om plassering og innredning av oppholdsrom m.v.
- (21) For skip/lekter med klasse i Det norske Veritas som er gitt klassetilføyelsen S, skal skott for føring av fisk løs i lasterom (jf. § 40 og § 49) godkjennes av vedkommende klasseinstitusjon slik institusjonens regler bestemmer. For andre skip og lektere med fartssertifikat skal tegninger av slike skott innsendes i 3 eksemplarer for godkjenning, sammen med dimensjoneringsberegninger i henhold til de krav som fremgår av § 40.
- (22) For klassifisert skip/lekter skal skott i henhold til § 40 annet og tredje ledd godkjennes av vedkommende klasseinstitusjon slik institusjonens regler bestemmer. For uklassifiserte skip og lektere med fartssertifikat skal tegninger av slike skott innsendes til Sjøfartsdirektoratet i 3 eksemplarer for godkjenning, sammen med dimensjoneringsberegninger i henhold til § 40 annet og tredje ledd.
- (23) For fartøy som ikke har særskilt klasse for ankerhånderings- og slepeutstyr skal følgende innsendes:
- a) Tegninger i 2 eksemplarer, samt beregninger av slepe-/ankerhånderingsvinsj, wire-/kjettingstopper, styrepinner, slepekrok mv., skal innsendes for godkjenning.
- b) Arrangementstegning av ankerhånderingsplan som viser det system som skal benyttes, skal innsendes for gjennomsyn og eventuell oppfølging. Tegningen skal vise ståltauføringen og ha inntegnet alt utstyr som inngår i skipets ankerhånderingssystem, samt fester på dekket som kan brukes under ankerhånderingen. Tegningen skal dessuten angi SWL/bruddlast for alle komponenter som inngår i systemet.
- c) Arrangementstegning av slepearrangementsplan for slepebåter til havslep, skal innsendes for gjennomsyn og eventuell oppfølging.
- d) Arrangementstegning i henhold til bokstav a og/eller bokstav b skal sammen med sertifikater for løst utstyr leveres med skipet.

§ 9. Byggetilsyn mv.

- (1) Når et skip bygges, ombygges eller forandres, skal Sjøfartsdirektoratet eller den det har bemyndiget, foreta besiktelse (tilsyn) i det omfang som anses påkrevet. Slik tilsynsbesiktelse skal dekke de forhold som vanskelig kan ivaretas på et senere byggetrinn eller ved sluttbesiktelse, og skal utføres bl.a. på grunnlag av foreliggende tegnings-/dokumentasjonsunderlag i henhold til § 8. Begjæring og tilretteleggelse for besiktelse, slik det fremgår av forskrift om besiktelser, påhviler både verksted og reder ved bygging i Norge og reder (bestiller) ved bygging i utlandet.
- (2) Ved mindre ombygginger/forandringer plikter verksted/rederi å underrette kontrollinstansen slik at behovet for besiktelse kan vurderes i samråd med kontrollinstansen.
- (3) For skip som helt eller delvis bygges av glassfiberarmert polyester eller andre støpte materialer, skal besiktelse etter første ledd også omfatte kontroll av produksjonsforhold og lokaliteter som skal være i

overensstemmelse med Det norske Veritas' eller tilsvarende regler om produksjonsforhold mv. Dersom det kan dokumenteres at produksjonsforhold mv. tidligere er kontrollert og funnet i orden, og de senere ikke er endret, er ny besiktelse ikke påkrevd.

(4) Produsent skal ved tilsynsbesiktelsen av det enkelte skip dessuten kunne fremlegge dokumentasjon på at produksjon og produksjonsforhold, materialbruk mv. for det aktuelle skip, er i henhold til reglene.

(5) For klassifiserte lasteskip/lektre er klasseinstitusjonen generelt bemyndiget til å foreta besiktelser innenfor klasseområdene. For øvrige områder på klassifiserte lasteskip og lektre, i sin helhet på uklassifiserte skip og lektre, samt passasjerskip uansett klassesammenheng, foretas slik besiktelse av Sjøfartsdirektoratet eller den det bemyndiger.

Kapittel 4. Generelle byggekrav for passasjer-, lasteskip og lektre

§ 10. Konstruksjon og styrke av skrog, overbygninger, dekkshus, styrehus mv.

(1) Klassifisert skip og lektre skal med hensyn til dimensjonering og konstruksjon av skrog, vanntette skott med lukningsmidler for åpninger i skott, overbygninger, dekkshus, ror, fortøyningsutstyr mv., tilfredsstillende vedkommende klasseinstitusjons regler i relasjon til byggemateriale, størrelse, type og anvendelse.

(2) Uklassifisert skip og lektre skal med hensyn til dimensjonering og konstruksjon av skrog, vanntette skott med lukningsmidler for åpninger i skott, overbygninger, dekkshus, ror, fortøyningsutstyr mv., tilfredsstillende Det norske Veritas' regler i relasjon til byggemateriale, størrelse, type og anvendelse som følger:

- a) Regler for klassifikasjon av stålskip (inkl. lektre).
- b) Regler for klassifikasjon av hurtiggående lettbygde fartøy.
- c) Regler for bygging og klassifikasjon av trefartøy, 1970.
 - Trefartøy skal i alminnelighet dessuten ha vanntett kollisjonsskott i avstand minst 0,05 L fra F.P., hylseskott i passende avstand fra A.P. og et skott i hver ende av maskinrommet, hvorav det ene kan være hylseskottet. I skarpskottet kan det godtas åpninger for nødvendig lufting av for- og akterskarp dersom de er plassert høyest mulig under dekk.
 - Kombinasjoner av tre og andre materialer i dekk, skott mv., vil bli vurdert i det enkelte tilfelle.

d) Regler for bygging og klassifikasjon av fartøyer av ferrosement, 1974.

e) For uklassifiserte fartøy som overføres fra klasse i annen anerkjent klasseinstitusjon enn Det norske Veritas, vil vedkommende klasseinstitusjons tilsvarende regler bli lagt til grunn og akseptert, uavhengig av bestemmelsene i bokstavene a til d.

f) Materialer ved bygging av skrog mv., skal være i henhold til Det norske Veritas' eller annen anerkjent klasseinstitusjons regler om dette.

(3) Utførelse, dimensjonering og permanent sikringsarrangement i last- og bortstuet posisjon av heisbare dekk skal være i henhold til Det norske Veritas' eller annen anerkjent klasseinstitusjons regler om slike dekk.¹

(4) For konvensjonsskip skal de konstruksjons- og/eller styrkekrav, for skrog mv. som fremgår av følgende konvensjonsbestemmelser og resolusjonsbestemmelser følges:

- a) Sjøsikkerhetskonvensjonens kap. II-1, del B, om kollisjonsskott og andre vanntette skott under skottdekk, åpninger i vanntette skott med lukningsmidler, dobbeltbunn for passasjerskip, dekk og sjakter, vanntett sikkerhet over fribordsdekk mv.
 - For å ivareta Sjøsikkerhetskonvensjonens krav til sikkerhet med hensyn til lukketid ved lukking av fjernstyrte dører i vanntette skott, skal lukketiden for slike dører ikke være mindre enn 20 sekunder.
 - Dører i vanntette skott, inkludert eventuelt pakningsmateriale, skal med hensyn til strukturell brannsikring oppfylle de samme brannsikkerhetskrav som det skott hvor døren er plassert.
- b) Sjøsikkerhetskonvensjonens kap. VI, del C, om styrke og utførelse av kornskott.
- c) MARPOL 73/78, om tankkapasiteter, ballasttanker og ballasttankers plassering, slamtanker, kofferdammer mv., hvor dette får byggemessig betydning.
- d) Lastelinjekonvensjonen om styrke av skrog i relasjon til dypgående, fribordsdekk, baughøyde, spring, overbygninger mv., som har innvirkning på fribordets størrelse.
- e) For hurtiggående passasjerfartøy som i henhold til Sjøsikkerhetskonvensjonen er konvensjonsskip, skal kravene i IMO Res. A.373(X) følges.

(5) Hvor de respektive konvensjoner og IMO Res. A.373(X) angir styrke- og konstruksjonskrav som ikke er nærmere spesifisert, skal klassereglene legges til grunn ved utførelse, dimensjonering, materialer, sveising og annen arbeidsutførelse mv.

¹ Løftearrangementet for heisbare dekk med kjørerampe skal omfattes av bestemmelsene i den til enhver tid gjeldende forskrift om laste- og losseinnretninger på skip.

Med hensyn til arrangement, utførelse, materialvalg mv. kan bestemmelser i følgende forskrifter få byggemessig betydning i et visst omfang, ut fra skipstype, størrelse og anvendelse mv.:

1. Forskrift om besiktelser for utstedelse av sertifikater til passasjer-, lasteskip og andre besiktelser m.m.
2. Forskrift om sikkerhetstiltak m.m. på passasjer-, lasteskip og lektre.
3. Forskrift om navigasjonshjelpemidler og bro-/styrehusarrangement m.v.
4. Forskrifter om sikringstiltak mot brann.
5. Forskrift om transport på skip av spesielle eller farlige laster i bulk eller pakket gods.
6. Forskrift om plassering m.v. av innredning og om forpleiningstjenesten for bl.a. besetningen på skip.
7. Forskrift om beregning av passasjerantall og om passasjerbekvemmeligheter m.v.
8. Forskrift om redningsutstyr m.m. på passasjer- og lasteskip.

9. Forskrift om vern mot støy om bord i skip.
10. Forskrift om bemanning på norske skip.
11. For skip som også skal anvendes til offshorevirksomhet, kan aktuelle deler av Sjøfartsdirektoratets regler for flyttbare innretninger, komme til anvendelse.

§ 11. Hoved- og hjelpemaskineri, generatorer, styremaskin, pumper, rørsystemer mv.

(1) Klassifisert skip skal med hensyn til maskineri, generatorer, styremaskin, rørsystemer mv. tilfredsstillende klasseinstitusjons regler i relasjon til skipstype og anvendelse.

(2) Uklassifisert skip skal med hensyn til maskineri, generatorer, styremaskin, pumper, rørsystemer mv. generelt tilfredsstillende Det norske Veritas' klasseregler i relasjon til skipstype og anvendelse og i henhold til følgende bestemmelser:

- a) Fremdrifts- og hjelpemaskineri, gear o.l. med ytelse mellom 100 og 400 kW skal være typegodkjent av anerkjent klasseinstitusjon.
- b) Fremdrifts- og hjelpemaskineri, gear o.l. med ytelse over 400 kW skal være typegodkjent av anerkjent klasseinstitusjon, og produksjonen skal være underlagt et kvalitetssikringssystem som tilfredsstillende klasseinstitusjonens krav.
- c) Styremaskinanlegg skal være typegodkjent av anerkjent klasseinstitusjon.
- d) Kjeleanlegg og trykkbeholdere med arbeidstrykk på 3,5 bar og derover skal være typegodkjent av anerkjent klasseinstitusjon.

(3) For konvensjonsskip og for andre skip hvor det fremgår av de enkelte paragrafer, skal dessuten bestemmelsene i Sjøikkerhetskonvensjonens kapittel II-1, del B og C, om maskineri, styremaskineri, lensearrangement, elektriske kraftkilder, samt tilleggskrav for drift med ubemannede maskinrom mv. følges. For hurtiggående passasjerfartøy som i henhold til konvensjonen er konvensjonsskip, skal kravene i IMO Res. A.373(X) følges.

(4) For ikke-konvensjonsskip, hvor det er mulighet for nødmanøvrering fra maskinrommet, skal det være tilfredsstillende kommunikasjon mellom bro og maskinrom. Slik kommunikasjon kan foregå med telefon eller annet likeverdig arrangement. For ikke-konvensjonsskip hvor hovedmanøvrering foretas fra maskinrommet, vil kravet til kommunikasjon bli vurdert spesielt.

Kapittel 5. Stabilitet

§ 12. Generelle krav til stabilitet

(1) Alle skip skal bygges slik at de får tilstrekkelig stabilitet og forsvarlig trim, og slik at slagside unngås, i alle aktuelle lastetilstander.

(2) Ballast skal være slik plassert og sikret at den ikke kan forskyve seg. Permanent ballast skal ikke være flytende eller pumpbar.

(3) Når skipet er ferdig bygget, skal det underkastes en krengeprøve for fastleggelse av lettskipsdata.

(4) Sjøfartsdirektoratet kan tillate at krengeprøven blir sløyfet for det aktuelle skip, forutsatt at grunnleggende lettskipsdata kan fås fra krengeprøvene for søsterskip og det påvises til Sjøfartsdirektoratets tilfredshet at pålitelige opplysninger om stabiliteten til det skip som har fått dispensasjon kan skaffes fra slike grunnleggende data, jf. § 13 tredje ledd.

(5) For alle passasjerskip som er konvensjonsskip i relasjon til Sjøikkerhetskonvensjonen skal det, med intervaller som ikke overstiger 5 år, utføres deplasementsmålinger for å avdekke eventuelle forandringer i skipets deplasement og langskips tyngdepunkt. Dersom det påvises eller kan forventes et avvik i lettskipsvekt som overskrider 2% av skipets vekt, eller avvik i langskips tyngdepunkt som overskrider 1% av L, skal skipet alltid underkastes ny krengeprøve.¹

¹ Tilsvarer MSC-res.12(56).

§ 13. Fastsettelse av lettskipsdata

(1) Ved utførelse av krengeprøver og deplasementsmålinger skal Sjøfartsdirektoratets prosedyrer legges til grunn. Rapport skal fylles ut i fastsatt skjema.

(2) Beregningen av lettskipsdataene skal være godkjent av Sjøfartsdirektoratet før skipet settes i fart.

(3) Hvis det gis tillatelse til å sløyfe krengeprøve i henhold til § 12 fjerde ledd, skal det utføres en deplasementsmåling. Dersom resultatet av deplasementsmålingen viser avvik fra det tilsvarende resultatet for søsterskipene, skal krengeprøve avholdes.

(4) Hvis skipets utforming er slik at det er grunn til å anta at en krengeprøve utført etter vanlige prosedyrer ikke vil gi pålitelige lettskipsdata, skal Sjøfartsdirektoratet kontaktes.

(5) For eksisterende skip som har undergått mindre forandringer eller ombygginger, vil Sjøfartsdirektoratet kunne vurdere om tidligere fastsatte lettskipsdata kan aksepteres med korreksjon for de forandringer som er gjort.

§ 14. Intakt stabilitet for skip med bruttotonnasje på 50 og derover

Dersom ikke annet er særskilt bestemt, skal følgende minimumskrav tilfredsstillende i enhver lastetilstand, jf. § 15, når krysskurver er beregnet med fri trim:

- a) Arealet under kurven for rettende arm (GZ-kurven) skal være minst 0,055 meterradianer regnet opp til en krengevinkel på 30 grader og minst 0,09 meterradianer regnet opp til 40 grader eller fyllingsvinkelen dersom

denne er mindre enn 40 grader. I tillegg skal arealet under GZ-kurven mellom krengevinklene 30 grader og 40 grader, eller mellom 30 grader og fyllingsvinkelen dersom denne er mindre enn 40 grader, være minst 0,03 meterradianer.

- b) Rettende arm (GZ) skal være minst 0,20 m ved en krengevinkel lik eller større enn 30 grader.
- c) Krengevinkelen hvor rettende arm har størst verdi, (GZ_{maks}), bør være større enn 30 grader, og skal aldri være mindre enn 25 grader.
- d) Initialmetasenterhøyden (GM) skal være minst 0,15 m.
- e) For passasjerskip skal krengevinkelen ikke overskride 10 grader når alle passasjerene plasseres i skipets ene side på ugunstigste måte.

§ 15. Lastetilstander mv.

(1) For de følgende lastetilstander som er aktuelle i henhold til skipets drift, og enhver mulig kombinasjon av disse (bokstav b, c og d), samt eventuelle ugunstigere mellomtilstander skal beregninger innsendes:

- a) Skipet uten last og passasjerer.
- b) Skipet med fullt passasjerbelegg inklusive bagasje.
- c) Skipet med full last i lasterommene. Lasten forutsettes homogent fordelt i alle rom inklusive luker.
- d) Skip homogent lastet og med maksimal last på dekk. Stuingsvekten av dekkslasten og dekkslastens utstrekning (lengde, bredde og høyde), samt tyngdepunkt skal være oppgitt i beregningene.

(2) De ovennevnte lastetilstandene skal regnes for skipet med full utrustning, 100% forråd og bunkers, 10% forråd og bunkers samt for eventuelle ugunstigere mellomtilstander.

(3) I fullasttilstandene, jf. første ledd bokstav b, c og d skal skipet være lastet til sommerlastelinjen (internasjonalt, innenriks eller trelast). Dette gjelder også når det tas hensyn til ising og oppsamlet vann i dekkslasten.

(4) For skip som anvendes i farvann hvor det er fare for nedising, skal det tas tilbørlig hensyn til dette ved beregning av skipets stabilitet. Skipet skal kunne tilfredsstille stabilitetskravene i enhver lastetilstand med tillegg av vekt av is. Vekt av is skal regnes minst å være 30 kg/m^2 for utsatte værdekk, gangbroer og frontskott til overbygninger og dekkshus, og minst $7,5 \text{ kg/m}^2$ for projisert lateralplan på begge sider av skipet over vannlinjen. Vekt av is på usammenhengende flater som rekkverk, rigg, rundholter (unntatt master) og utstyr skal medtas ved at totalt areal for projisert lateralplan av skipets sider økes med 5%. Det statiske moment av dette arealet skal økes med 10%.

(5) Kombinerte vann- og bunkersoljetanker (vekseltanker) tillates ikke benyttet med mindre bestemmelsene i gjeldende forskrift om hindring av forurensning fra skip kan oppfylles.

(6) Når skipet er utstyrt med rulleddempingstank(er), skal det i stabilitetsberegningene tas hensyn til stabilitetsreduksjonen ved bruk av denne. Dersom rulleddempingstank(er) av stabilitetsmessige årsaker ikke kan benyttes i alle lastetilstander, må rederiet sørge for at det utarbeides instruks for bruk av tanken(e), samt lastetilstander som samsvarer med instruksen.

(7) Dersom det er åpen forbindelse mellom tanker, må det tas hensyn til stabilitetsreduksjonen på grunn av dette.

(8) Initialmetasenterhøyden (GM) og kurver for rettende arm (GZ) skal for alle lastetilstander korrigeres for fri væskeoverflatevirkning i brenselolje- og ferskvannstanker og eventuelle andre tanker som ikke er fulle eller tomme.

(9) Ved føring av last i rom som nevnt i første ledd bokstav c og d forutsettes lasten i alle lastetilstander å være homogent fordelt såfremt dette ikke er uoverensstemmende med skipets konstruksjon.

(10) For flytende laster og bulklast antas homogent last å fylle 98% av tankens/rommets volum. For stykkgoods antas lasten i rommet å fylle volumet opp til underkant av dekkshjelker.

(11) For lasteskip skal ballasttankene regnes tomme, når skipet er lastet i henhold til første ledd bokstav c med 100% forråd og bunkers. Dersom skipet har en bruttotonnasje på mer enn 1.600, kreves ikke kriteriene i § 14 tilfredsstilt for denne tilstanden. Det må i så fall i tillegg utarbeides beregning for en fullasttilstand der det er tatt hensyn til bruk av vannballast, slik at kriteriene i § 14 blir tilfredsstilt. Beregningene uten vannballast må påføres en tydelig henvisning til den tilstanden som dekker kravene.

(12) For skip bygd før 10. juli 1974 som er godkjent med vannballast i fullasttilstanden tidligere, kan den samme mengde vannballast fortsatt godtas så lenge skipet ikke får dypere nedlastning eller skroget ikke forandres vesentlig.

§ 16. Føring av passasjerer

(1) Når alle passasjerene plasseres i skipets ene side på ugunstigste måte, skal det forutsettes en tetthet på 4 personer pr. m^2 og en gjennomsnittlig personvekt på 75 kg.

(2) I lastetilstandene kan en regne med at passasjerene er fordelt i henhold til oppholdsrommenes kapasitet og at bagasjen er plassert der det er avsatt rom eller plass for bagasje. For hver passasjer skal det regnes en vekt på 75 kg, og tyngdepunktet skal i beregningene antas å ligge 1 m over det dekk passasjerene befinner seg på.

§ 17. Føring av last på dekk

(1) Skip som skal føre dekkslast med en samlet vekt på over 3% av skipets dødvekt eller maksimalt 30 tonn hvis 3% av dødvekten er større, skal ha om bord godkjente stabilitetsoppgaver for føring av slik last. Stabilitetsoppgavene skal inneholde opplysninger om største vekt og utstrekning av dekkslast som skipet kan føre uten fare for stabiliteten.

(2) Tyngdepunktet for kjøretøyer fastsettes etter ugunstigste plassering om bord. Tyngdepunktet for tyngre kjøretøy skal normalt ikke antas lavere enn 2,0 m over dekk, og for personbiler normalt ikke lavere enn 0,75 m over dekk.

(3) Vekten av trelast på dekk i avgangstilstanden skal regnes å være lik vekten av den tyngste trelast skipet skal føre. Når skipet er lastet som nevnt over, men med 10% forråd og bunkers, skal vekten regnes lik våtvekten av denne trelast.

(4) Fører skipet dekkslast som kan medføre oppsamling av vann, skal beregning av en lastetilstand med tillegg for oppsamlet vann i lasten, også sendes inn. Skipet skal ikke være lastet dypere enn til sommerlastelinjen.

(5) Dekkskonstruksjoner må være slik arrangert at muligheter for oppsamling av store mengder vann unngås.

§ 18. Lastetilstander for brønnfartøy

(1) For fartøy med åpninger/ventiler for fri fylling/sirkulasjon i brønn (fartøy med rom som har direkte kommunikasjon til sjøen), skal følgende lastetilstander beregnes og innsendes:

- Fullt utrustet fartøy med 100% brennolje og ferskvann, med tom brønn og uten last i eventuelt lasterom.
- Som bokstav a, men med 10% brennolje og ferskvann.
- Fullastet fartøy med 100% brennolje og ferskvann, full utrustning, full brønn og den vannballastmengde som måtte være nødvendig for å oppnå nedlasting i samsvar med lastelinjesertifikatet.
- Som bokstav c, men med tomme vannballasttanker.
- Fullastet fartøy med 10% brennolje og ferskvann.
- Fartøyet med eller uten last som ovenfor, men med eventuell stabilitetsmessig ugunstigere fordeling av brennolje og ferskvann.
- Fartøyet med delvis fylt lastebrønn. Denne tilstand skal vise den stabilitetsmessig svakeste situasjon som vil forekomme med hensyn til frie overflater, lastfordeling etc.

(2) For de ovennevnte lastetilstander skal regelkravene for lasteskip tilfredsstilles. Imidlertid kan lastetilstander med delvis fylt brønn ha GZ_{maks} på minst 10 cm og positiv GZ opp til minst 20 grader. I så fall forutsettes at fylling og tømning av brønn kun foregår i havn og at lastebrønn er helt tom eller helt full når fartøyet er i sjøen. Lastekondisjonene beregnes med korreksjon for fri overflateeffekt i lastebrønn. Lasterom medtas i EDB beregningene som en integrert del av skroget og dokumenteres sammen med den øvrige skrogbeskrivelse. Data for volum, tyngdepunkt, treghetsmomenter etc. skal fremgå av peiletabell(er) for lastebrønn(er). Lastens egenvekt settes i slike beregninger til 1,025 tonn/m³.

(3) Når fartøyet er arrangert slik at det er fri fylling av brønn (direkte forbindelse til sjøen), skal i tillegg kurveblad utarbeides med brønn tatt helt ut av oppdriften. Kurvebladet skal tydelig merkes slik at det fremgår at det gjelder når brønn ikke er medtatt i oppdriften.

(4) Når fartøyet er fullbunkret og fullt utrustet, skal dypgående ikke være større enn største dypgang som lastelinjemessig kan tillates, når lastebrønn er fylt opp ved fri fylling. Vannets nivå i brønn skal da regnes å være likt med vannspeilet utenfor, og bør gå helt opp i trunken(e).

(5) Dersom fartøyet er arrangert slik at vannivået i brønn kan økes i forhold til den aktuelle vannlinje, vil dette bli akseptert i den utstrekning tilfredsstillende stabilitet blir dokumentert med kompletterende beregninger. Lastetilstander hvor vannivået i brønn ligger under aktuell vannlinje kan ikke tillates, fordi en eventuell svikt ved arrangementet som sørger for dette vil kunne medføre en uakseptabel dypgangsøkning.

§ 19. Skip med elastisk opplagrede sidepropeller

For skip med elastisk opplagrede sidepropeller, hvor tetning mot vannfylling består av gummibelegg e.l. skal skipet i enhver lastetilstand tilfredsstille stabilitetskravene (intakt stabilitet og ev. skadestabilitet) med thrusterrommet vannfylt. Dette skal det tas hensyn til ved utarbeidelsen av KG-grensekurven(e).

§ 20. Stabilitetskrav for eksisterende skip

(1) Skip som tildeles et mindre fribord enn fastsatt tidligere skal tilfredsstille de samme stabilitetskrav som forlanges for nytt skip ved det nye dypgående.

(2) Dersom det gjøres endringer som har betydning for skipets oppdrift slik at dets hydrostatikk og KY-verdier endres, skal nye beregninger sendes inn for godkjenning.

(3) Skip som gjennomgår reparasjoner, forandringer, ombygginger eller får endret utrustning som har innvirkning på dets stabilitet, skal fortsatt tilfredsstille minst de krav som tidligere var gjeldende for skipet.

(4) Reparasjoner, forandringer, ombygginger eller endring av utrustning av omfattende art skal tilfredsstille kravene for nytt skip så langt det er rimelig og praktisk mulig.

(5) Dersom det er tvil om fartøyets lettskipsdata, skal ny krengeprøve avholdes. Se for øvrig også § 12 femte ledd.

(6) Kan det være tvil om stabiliteten for et eksisterende skip, kan Sjøfartsdirektoratet forlange innsendt stabilitetsopplysninger i henhold til forskriftene for bygging av skip.

(7) Ved endring av fartsområde skal skipet tilfredsstille de krav som gjelder for det nye fartsområdet.

§ 21. Intakt stabilitet for skip med bruttotonnasje under 50

Skipets metasenterhøyde (GM) skal bestemmes på grunnlag av krengeprøve.¹

¹ Tilsvare MSC-res.12(56).

§ 22. Stabilitet i skadet tilstand

(1) For passasjerskip som er konvensjonsskip, skal kravene i Sjøsikkerhetskonsvensjonens kap. II-1, del B følges med hensyn til vannnett oppdeling og stabilitet i skadet tilstand.

(2) For hurtiggående passasjerskip som er konvensjonsskip, kan IMO Res. A.373(X), eller Det norske Veritas' regler for klassifikasjon av hurtiggående lettbygde fartøy, 1985, legges til grunn ved godkjenning av stabilitet etter skade.

(3) For lasteskip med lengde over 100 m som er konvensjonsskip, og som er kjølsturket etter 1. februar 1992, skal kravene i Sjøsikkerhetskonsvensjonens kap. II-1, del B følges med hensyn til vannnett oppdeling og stabilitet i skadet tilstand.

§ 23. Stabilitetskrav for spesielle skip

(1) Nedsenkbare tungløfteskip som under laste- og losseoperasjoner må ha dispensasjon fra lastelinjekonsvensjonen, vil mht. stabilitet i intakt og skadet tilstand bli vurdert spesielt.

(2) Skip og lekter som fører kjemikalielaster, skal ha stabilitet i henhold til den til enhver tid gjeldende forskrift om transport på skip av spesielle eller farlige laster i bulk eller pakket gods.

(3) Skip og lekter som fører olje og oljeholdige blandinger, skal ha stabilitet i henhold til den til enhver tid gjeldende forskrift om hindring av forurensning fra skip.

§ 24. Spesielle stabilitetskrav for roro passasjerskip som er konvensjonsskip

(1) I tillegg til kravene i Sjøsikkerhetskonsvensjonen regel II-1/8 mht. vannnett oppdeling og stabilitet i skadet tilstand, skal alle roro passasjerskip som omfattes av konsvensjonen tilfredsstille kravene i paragrafen her.

(2) Bestemmelsene i regel II-1/8.2.3. skal være oppfylt når det tas hensyn til virkningen av en hypotetisk mengde sjøvann som antas å ha samlet seg på det første dekket over den fastsatte vannlinjen i roro-lasterommet eller spesiallasterommet som definert i regel II-2/3, og som antas å være skadet (heretter omtalt som «det skadete roro-dekket»). De andre kravene i regel II-1/8 behøver ikke å være oppfylt ved anvendelsen av stabilitetsstandard¹ i denne avtale. Mengden av antatt oppsamlet sjøvann skal beregnes på grunnlag av en vannflate med en konstant høyde over;

a) det laveste punktet på dekkshjørnet i det skadete rommet på roro-dekket, eller

b) når dekkshjørnet i det skadete rommet står under vann, er beregningen basert på en konstant høyde over stille vannsnivå ved alle krengings- og trimvinkler, på følgende måte:

– 0,5 m dersom det gjenværende fribord (f_r) er 0,3 m eller mindre;

– 0,0 m dersom det gjenværende fribord (f_r) er 2,0 m eller mer; og mellomliggende verdier fastsettes ved lineær interpolasjon, dersom det gjenværende fribord (f_r) er 0,3 m eller mer, men mindre enn 2,0 m;

der det gjenværende fribord (f_r) er den minimale avstanden mellom det skadete roro-dekket og den endelige vannlinjen på skadestedet i det skadetilfellet som vurderes, uten å ta i betraktning virkningen av vannmengden som antas å ha samlet seg på det skadete roro-dekket.

(3) Dersom det er installert et lensesystem med høy effektivitet, kan Sjøfartsdirektoratet tillate en reduksjon i høyden til vannflaten.

(4) For skip i geografisk definerte avgrensede fartsområder kan administrasjonen redusere høyden til vannflaten fastsatt i samsvar med annet ledd ved å erstatte en slik høyde til vannflaten med følgende:

a) 0,0 m dersom den signifikante bølgehøyden (h_s) definert i det aktuelle området er 1,5 m eller mindre;

b) verdien fastsatt i samsvar med annet ledd dersom den signifikante bølgehøyden (h_s) definert i det berørte området er 4,0 eller høyere;

c) mellomliggende verdier fastsettes ved lineær interpolasjon dersom den signifikante bølgehøyden (h_s) definert i det berørte området er 1,5 m eller mer, men mindre enn 4,0 m; forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

d) administrasjonen er overbevist om at det definerte området er representert med den signifikante bølgehøyden (h_s) som ikke overskrides med en sannsynlighet på mer enn 10%; og

e) fartsområdet, og eventuelt den del av året som en viss verdi for signifikant bølgehøyde (h_s) er fastsatt for, er oppført i sertifikatene.

(5) Som et alternativ til kravene i annet eller fjerde ledd kan Sjøfartsdirektoratet gi fritak fra kravene i annet ledd eller fjerde ledd og godta verifikasjon utarbeidet med modellforsøk for et enkelt skip i samsvar med modellforsøksmetoden² som begrunner at skipet ikke vil kante med det antatte skadeomfanget fastsatt i regel II-1/8.4 på det antatt verste stedet vurdert i henhold til annet ledd i en irregulær bølgetilstand.

(6) Henvisning til vedtakelse av resultatene fra modellforsøket som jamgode med overholdelse av annet ledd eller fjerde ledd; skal verdien av den signifikante bølgehøyden (h_s) brukt i modellforsøkene være påført skipets sertifikater.

(7) Opplysningene gitt til skipsføreren i samsvar med regel II-1/8.7.1. og 7.2. og som er utviklet for overholdelse av regel II-1/8.2.3 til 2.3.4, skal gjelde uendret for roro-passasjerskip godkjent i henhold til disse kravene.

(8) Følgende bestemmelser skal gjelde ved vurdering av virkningen av mengden av det antatt oppsamlede sjøvannet på det skadete roro-dekket som nevnt i annet til sjuende ledd:

a) Et tverrskips- eller langskipsskott skal betraktes som intakt dersom alle deler av det ligger innenfor vertikale flater på begge sider av skipet, når disse befinner seg i en avstand fra ytre plateledning lik en femtedel av

skipets bredde, som definert i regel II-1/2, og målt i rett vinkel på senterlinjen i høyde med den dypeste oppdelingsvannlinjen.

- b) I tilfeller der skipets skrog er delvis utvidet strukturelt i bredden for å oppfylle bestemmelsene i denne regel, skal den resulterende økningen i verdien på en femtedel av dets bredde brukes gjennomgående, men skal ikke bestemme plasseringen av eksisterende skottgjennomtrengninger, rørsystemer, osv., som var akseptable for utvidelsen.
 - c) Den tetthet i tverrskips- og langskipsskott som betraktes som tilstrekkelig for å inneslutte det antatt oppsamlede sjøvannet i det aktuelle rommet på det skadete roro-dekket, skal stå i forhold til lense-systemet, og skal motstå hydrostatisk trykk i samsvar med resultatene fra skadeberegningen. Slike skott skal være minst 4 m høye. Dersom vannmengden er mindre enn 0,5 m kan Sjøfartsdirektoratet akseptere lavere skotthøyde på grunnlag av modellforsøk. Under alle omstendigheter skal skottets minsthøyde ikke være mindre enn 2,2 m. Når det dreier seg om skip med hengedekk, skal imidlertid skottets minsthøyde ikke være mindre enn høyden til undersiden av hengedekket når dette er i senket stilling.
 - d) For særlige ordninger som for eksempel hengedekk i full bredde og brede sidehus vil det kunne godtas andre skotthøyder basert på detaljerte modellforsøk.
 - e) Virkningen av mengden av det antatt oppsamlede sjøvannet behøver ikke tas i betraktning for rom på det skadete roro-dekket, forutsatt at et slikt rom på hver side av dekket har lenseporter som er jevnt fordelt langs rommets sider i samsvar med følgende:
 - $A < 0,3 l$
hvor A er det totale område med lenseporter på hver side av dekket i m^2 , og l er lengden av rommet i m.
 - Gjenværende fribord skal være minst 1,0 m i den verste skadetilstanden uten at det tas hensyn til virkningen av den antatte vannmengden på det skadete roro-dekket; og
 - Slike lenseporter skal være plassert innenfor en høyde på 0,6 m over det skadede roro-dekket, og den nedre kanten av portene skal ligge innen 2 cm over det skadete roro-dekket.
 - Slike lenseporter skal være utstyrt med lukkeinnetninger eller klaffer for å hindre vann i å trenge inn på roro-dekket, mens de tillater vann som samler seg på roro-dekket å bli lenset.
 - f) Når et skott over roro-dekket antas skadet, skal begge rommene som grenser til skottet antas fylt til det samme vannivået som beregnet i annet ledd alternativt fjerde ledd.
- (9) Ved bestemmelse av signifikant bølgehøyde skal den bølgehøyde som fremgår av kartene i vedlegg 1 til denne forskriften legges til grunn. For skip som skal gå i rute i andre områder enn de som dekkes av kartene i vedlegg 1 skal en signifikant bølgehøyde på 4 m legges til grunn med mindre det kan dokumenteres at en mindre bølgehøyde kan legges til grunn. For skip som bare skal drives i tjeneste på kortere sesongmessig grunnlag, bestemmer Sjøfartsdirektoratet, etter avtale³ med det landet skipet skal anløpe, hvilken signifikant bølgehøyde som skal legges til grunn.
- (10) Når det foretas modellprøver, skal disse utføres i samsvar med vedlegg 2.
- 1 Rettledende merknader til standarden skal utvikles.
 - 2 Se vedlegg 2.
 - 3 Avtalen skal meddeles IMO's generalsekretær.

§ 25. Sikkerhet mot vanninntrengning over fribordsdekk mv.

- (1) For passasjerskip som er konvensjonsskip skal kravene til vanntett sikkerhet over grenselinjen i Sjøsikkerhetskonvensjonen kap. II-1, del B følges.
- (2) For alle skip med baugport og overbygning over hele skipets lengde, eller lang overbygning forut, skal kravene i Sjøsikkerhetskonvensjonens kap. II-1, del B følges, når kollisjonsskott over fribordsdekk erstattes med innerbaugport/baugrampe.
- (3) På passasjerskip som ikke er konvensjonsskip skal baug- og akterporter til overbygning på fribordsdekk, samt sideporter på og under fribordsdekk, være forsynt med indikatorer på bro som angir om porter er forsvarlig lukket og sikret med hele tilsetningsarrangementet.
 - a) Indikatorer for utvendige porter skal ha egen strømforsyning som er uavhengig av portens øvrige betjeningssystem. Indikatorsystemet skal dessuten være slik at det ikke kan gi feilsignal om lukket og sikret port.
 - b) Utvendige porter/luker til overbygning som ikke er laste- og losseporter, og som ut fra høyde over fribordsdekk, begrenset størrelse mv., ikke representerer noen reell fare for vannfylling til fribordsdekk, behøver ikke utstyres med indikatorer.
 - c) Når porter i skipssiden er plassert nær vannlinjen, eller er spesielt utsatt med hensyn til lekkasje, skal det innenfor porten være nivåalarm som varsler broen om lekkasje fra porten, eller det skal være TV-overvåking av portområdet slik at eventuell lekkasje kan registreres fra bro.
- (4) Dekk for spesiallasterom på passasjerskip, f.eks. for lukket bildekk, skal ha dreneringsåpninger for effektiv drenering av den vannmengde som maksimalt kan pumpes inn på dekket samtidig gjennom det faste vannforstøvningsanlegg og eventuelt andre systemer. Likeledes skal nedganger til under dekk i slike rom, ha karm- og terskelhøyder som hindrer vannfylling gjennom nedgangene ved denne vannmengde. For så vidt gjelder terskel-

/karmhøyder, samt plassering, areal og stengeanordninger for dreneringsåpninger, vises det til Det norske Veritas' regler om dette for lukkede bilferger.

(5) For annen sikkerhet mot vanninntrengning over fribordsdekk gjelder de aktuelle bestemmelser i § 26.

1 Tredje ledd bygger på Sjø sikkerhetskonvensjonens kapittel II-1 regel 23-2.

§ 26. *Fribord og lastelinjeforhold*

(1) Passasjer-, lasteskip og lektere som i relasjon til lastelinjekonvensjonen er konvensjonsskip, skal ha fribord i henhold til lastelinjekonvensjonen og i henhold til IACS-fortolkninger som er godkjent av IMO. Om besiktelser og utstedelse av internasjonalt lastelinjesertifikat, vises det til forskrift om besiktelser.

(2) Lasteskip og passasjerskip med bruttotonnasje på 50 og derover som ikke er konvensjonsskip, samt lektere med fartssertifikat, skal ha fribord i henhold til nasjonale bestemmelser slik det fremgår av § 36, § 41 og § 51. Dette gjelder likevel ikke for fritidsfartøy med bruttotonnasje på 50 og derover. For forsyningskip og slepebåter gjelder dessuten nasjonale bestemmelser i henhold til § 46.

(3) Alle krav vedrørende lukningsmidler, karm- og terskelhøyder, lufrørs- og ventilasjonshøyder, lenseportareal og overbordsventiler for sanitære avløp som er angitt i lastelinjekonvensjonen skal følges for både konvensjons- og ikke-konvensjonsskip.

(4) For passasjerskip som er ikke-konvensjonsskip med fribord større enn minimum fribord (100 mm) kan lastelinjekonvensjonens krav til karm- og terskelhøyder, lukningsmidler, lenseportareal mv., tillempes slik det fremgår nedenfor. Forutsetningen er at fribordet gis en økning i forhold til minimum fribord som minst er lik den største reduksjon i karm- og/eller terskelhøyden for luker og dører på fribordsdekk i forhold til konvensjonskravet. I fartsområde 1 og 2 gjelder således følgende tillempninger:

- a) Terskelhøyden for dør til maskinrom kan reduseres til min. 380 mm. Dør skal minst være av spruttett type eller tilsvarende, og skal slå utover.
- b) Terskelhøyden for dør til innredning kan reduseres til min. 100 mm. Platedører som slår utover kan tillates, med mindre kravet til fyllingsvinkel krever værtette lukningsmidler.
- c) I dekkshus/overbygninger på fribordsdekk som beskytter nedganger til under dekk, kan det benyttes skipsvinduer, uten hengslede blindlokk.
- d) I dekkshus/overbygninger på fribordsdekk hvor det ikke er nedganger til under dekk, kan det benyttes vinduer med styrke og innfesting som tilsvare Det norske Veritas' regler for hurtiggående lettbygde fartøy, eller skipsvinduer av type F i henhold til Norsk Standard. Nedre kant av vindu må i så fall ikke være nærmere lastet vannlinje enn 1500 mm. Et visst antall løse blindlokk, og/eller mulighet for drenering av dekkshus/overbygning, kan forlanges.
- e) Lastelinjekonvensjonens krav til lenseportareal kan reduseres med opptil 30%. Med fribord mellom minimum fribord (100 mm) og fribord som gir størst mulig reduksjon i terskelhøyden (600 mm), gis det en forholdsmessig reduksjon i lenseportarealet. Lenseportarealet kan dessuten reduseres med opptil 1/3 på den ene siden, mot at det økes tilsvarende på motsatt side.
- f) Med minimum fribord tillates ikke reduksjon i terskelhøyder til dører i henhold til bokstav a og bokstav b, samt reduksjon i lenseportareal i henhold til bokstav e.

(5) I fartsområde 3 og 4 gjelder følgende tillempninger:

- a) I fartsområde 3 kan terskelhøyde og dør til maskinrom være som i fjerde ledd bokstav a. I fartsområde 4 skal terskelhøyden være 600 mm med dør av værtett type eller tilsvarende, dersom døren er utsatt plassert.
- b) Terskelhøyden for dør til innredning kan reduseres til min. 100 mm i fartsområde 3, og min. 380 mm i fartsområde 4. Dører skal være av spruttett type eller tilsvarende, og skal slå utover. I fartsområde 3 kan det dog benyttes platedør når terskelhøyden er 380 mm og derover, og dersom ikke kravet til fyllingsvinkel krever værtette lukningsmidler.
- c) Vinduer i henhold til fjerde ledd bokstav c skal ha hengslede blindlokk. Vinduer i henhold til fjerde ledd bokstav d tillates ikke.
- d) Lenseportareal skal være i henhold til lastelinjekonvensjonen. I fartsområde 3 kreves dog ikke korreksjon for høy skanseledning. For skip med overbygget og lukket baugparti, tillates lenseportarealet redusert med 30% i forhold til ovenstående.
- e) Med minimum tillates fribord ikke reduksjon i terskelhøyder for dører i henhold til bokstav a og bokstav b, platedør til innredning i henhold til bokstav b siste del, samt reduksjon i lenseportarealet i henhold til bokstav d. For å sikre en effektiv drenering av dekk, kan det i tillegg være aktuelt ikke å tillate skanseledning høyere enn standard høyde (1 m), eventuelt at det helt, eller delvis anordnes rekkverk.

(6) I fartsområde 1-4 gjelder følgende tillempninger hva angår luker i dekk med karmhøyde:

- a) Værtette luker på fribordsdekk som holdes permanent lukket og kun åpnes ved verkstedopphold e.l., kan være flush med dekket, uten at det kreves tillegg i fribordet.
- b) Karmhøyde for små værtette luker på fribordsdekk (nødoppganger o.l.) som normalt ikke åpnes når skipet er i sjøen, kan avhengig av fartsområdet være i henhold til fjerde ledd bokstav a eller femte ledd bokstav b for terskelhøyde for dører til innredning, uten at det kreves tillegg i fribordet.
- c) Karmhøyde for større værtette luker på fribordsdekk (lasteromsluker o.l.) som ikke åpnes når skipet er i sjøen, kan avhengig av fartsområdet være i henhold til fjerde ledd bokstav a og femte ledd bokstav a for terskelhøyde for dører til maskinrom, samt fjerde ledd bokstav f og femte ledd bokstav e ved minimum fribord.

- d) Luker og dører med karm- og terskelhøyder, samt andre lukningsmidler mv. på første overbygningsside, skal være sikkerhetsmessig tilfredsstillende, uten at konkrete bestemmelser om dette normalt kommer til anvendelse, og uten at det får betydning for fribordets størrelse.
- (7) For konvensjonelle skip i fartsområde 5 (liten kystfart), skal lukningsmidler med karmhøyder, lenseporter mv. være i henhold til første ledd.
- (8) For lettbygde hurtiggående passasjerfartøy gjelder generelt Det norske Veritas' regler for slike fartøy hva angår lukningsmidler med karm- og terskelhøyder, vinduer med blindlokk, skroggjennomføringer mv. I fartsområde 3 og mindre, kan likevel lukningsmidler med karm- og terskelhøyder normalt reduseres i henhold til fjerde, femte og sjette ledd. I fartsområde 5 og derover tillates i alminnelighet ikke vinduer plassert lavere enn 1.500 mm over lastet vannlinje. Andre fribordsforhold som høyde av lufttrør og ventilatorer, spygatt, lenseportareal mv., vil bli vurdert spesielt, avhengig av fribordets størrelse, arrangement og anvendelse.
- (9) Unntaksregler for lasteskip og lektere som er ikke-konvensjonsskip. Med fribord større enn minimum fribord i henhold til § 41 første og annet ledd kan lastelinjekonvensjonens krav til karm- og terskelhøyder, lukningsmidler mv., tillempes slik det fremgår nedenfor. Forutsetningene for dette er at fribord gis en økning i forhold til minimum fribord som minst er lik den største reduksjon i karm- og/eller terskelhøyden for luker og dører på fribordsdekk i forhold til konvensjonskravet.
- a) I fartsområde 1–4 gjelder følgende tillempninger:
- Karmhøyde for luker på fribordsdekk til lasterom og som ikke åpnes når skipet er i sjøen, samt terskelhøyde for dør til maskinrom, kan reduseres til min. 380 mm. Terskelhøyden for dører til innredning kan reduseres til min. 300 mm. Dører til maskinrom og innredning skal minst være av spruttett type eller tilsvarende, og skal slå utover.
 - Karmhøyder for små værtette luker på fribordsdekk, (nødoppgangsluker e.l.) som normalt ikke åpnes når skipet er i sjøen, kan være min. 300 mm uten at det kreves tillegg i fribordet.
 - Karm- og terskelhøyde for værtette luker og dører på 1. overbygningsside kan være min. 100 mm uten at det kreves tillegg i fribordet.
 - Overbygninger og dekkshus på fribordsdekk som beskytter nedganger til under dekk, kan det benyttes skipsvinduer som skal være forsynt med innvendig hengslede blindlokk. Dette gjelder dog ikke i frontskott av overbygning/dekkshus som er særlig utsatt plassert, f.eks. forut.
- b) I fartsområde 5 (liten kystfart) skal lukningsmidler, karmhøyder mv. være i henhold til første ledd.
- (10) For skip og lektere som skal ha fribord fastsatt i henhold til § 36, § 41 og § 51, skal det til nedennevnte institusjoner/selskap innsendes ett eksemplar av fribordstegning for bestemmelse av fribordets størrelse mv.:
- a) For passasjerskip innsendes tegningen til Sjøfartsdirektoratet.
- b) For lasteskip/lektere som ikke har klasse i anerkjent klasseinstitusjon, samt skip/lektere med klasse i Lloyd's Register of Shipping, Bureau Veritas og American Bureau of Shipping skal tegningen innsendes til Sjøfartsdirektoratet.
- c) For lasteskip/lektere med klasse i Det norske Veritas og Germanischer Lloyd skal tegningen innsendes til Det norske Veritas. For lasteskip og lektere $L = 24$ m og derover, vises det dog til ellefte ledd nedenfor. Fribordstegning skal vise skipet/lekteren i profil og plan (kan være utarbeidet på grunnlag av generalarrangementstegning) og skal angi følgende:
- Skipets/lekterens lengde over alt, L .
 - Skipets/lekterens dybde i riss til fribordsdekk midtskips, D .
 - Målsatt utstrekning av værtett lukket overbygning innenfor L (kun lasteskip/lekter).
 - Målsatt høyde (ev. min. og maks.) av værtett lukket overbygning (kun lasteskip/lekter).
 - Angivelse i mm av fribord ved $L/2$ fra overkant fribordsdekk til lastet vannlinje som det er behov for, og som ikke er mindre enn det fribord som samsvarer med det dypgående stabiliteten og skrogstyrken er godkjent for (kun passasjerskip).
 - Plassering og type av lukningsmidler for luker i fribordsdekk og første overbygningsside, utvendige dører i værtett lukket overbygning, utvendige dører i dekkshus som beskytter nedganger til under fribordsdekk og første overbygningsside, lysventiler i skipssider og overbygninger, vinduer i oppbygninger på fribordsdekk og første overbygningsside, samt eventuelle andre lukningsmidler.
 - Terskel- og karmhøyder for ovennevnte luker og dører.
 - Plassering og areal av lenseporter på hver side.
 - Plassering og type av ventiler for sanitærledninger, spygatt mv. som fører overbord, med høydeangivelse av innenbords munning og utløp i forhold til basislinje, stengeanordninger for overbordventiler, rørtykkelse og type, etc.
 - Høyde over dekk og plassering av lufttrør fra tanker og ventilatorer med lukningsarrangement.
 - Angivelse i mm fra overkant fribordsdekk til ønsket plassering av dekkslinje ved $L/2$.
- (11) For lasteskip og lektere med $L = 24$ m og derover som anvendes i liten kystfart eller mindre fart, skal fribordet fastsettes på grunnlag av besiktelse som bestemt i § 37 i forskrift om besiktelser. Lastelinjebesiktelse og rapportering skal foretas av den institusjon som fremgår av § 41 i forskrift om besiktelser. Normalt skal fribordstegning som beskrevet i første ledd, eller tilsvarende, være bilagt rapport for lastelinjebesiktelse.

§ 27. Nødutganger

(1) Antall og plassering av nødutganger fra mannskaps- og passasjerrom, skal være i henhold til den til enhver tid gjeldende forskrift om plassering og innredning av oppholdsrom og andre rom for besetningen på skip.

(2) For skip med bruttotonnasje under 500 hvor kravet til rask evakuering arrangementsmessig vanskeligere kan oppfylles, må det legges særlig vekt på at nødutgangen tjener sin hensikt, og har en størrelse på minst 600 x 600 mm. Nødutgangsluker/dører må slå utover, og kunne betjenes fra begge sider på en enkel måte.

(3) For konvensjonsskip skal kravene i Sjø sikkerhetskonvensjonens kap. II-2, del B og C om bl.a. nødutganger fra innredning for henholdsvis passasjer- og lasteskip følges.

§ 28. Faste atkomster i lasterom, tanker og på dekk mv., person- og vareheiser og andre byggetekniske sikkerhetsforhold om bord i skip og lektere

(1) Faste atkomster og atkomstluker til lasterom, tanker, maskinrom og andre arbeidsrom, samt atkomster på dekk, i master og kraner o.l., skal oppfylle ILO-konvensjon nr. 152 med hensyn til sikker atkomst, belysning, ventilasjon i lukkede rom hvor det arbeides, sikring av bevegelige deler på maskineri og vinsjer mv.

(2) For faste atkomster mv. til store lastetanker og bulklasteom, anses dette oppfylt når antall, utførelse og arrangement av ledere er i samsvar med IMO resolusjon A.272(VII) eller tilsvarende. I lasterom på opptil 20 m lengde og/eller bredde, samt i bulklasteom hvor det ikke er behov for personell i rommet under lasting og lossing, kan en fast atkomstleder aksepteres. For øvrig skal ILO konvensjon nr. 152 og dens retningslinjer som er angitt i ILOs håndbok om Safety and Health in Dock Work følges.

(3) Bygging, installasjon og drift av person- og kombinert vare- og personheis skal tilfredsstille anerkjent klasseinstitusjons regler for skipsheiser, men minst tilsvarende den internasjonale standard, ISO nr. 8383, «Lifts on Ships – Specific Requirements.» Vareheiser skal tilfredsstille kravene i forskrift av 17. januar 1978 nr. 4 om laste- og losseinretninger på skip.

(4) På alle utsatte deler av fribords- og overbyggningsdekk skal det være skansekleddninger eller fast rekkverk med høyde og utførelse for øvrig i henhold til lastelinjekonvensjonens regel 25 nr. 2 og 3. På skip med bruttotonnasje under 50 kan høyden tillates redusert til minimum 750 mm dersom dette anses sikkerhetsmessig forsvarlig.

(5) På bemannet lekter skal det være oppsatt fast rekkverk på utsatte steder hvor personer ferdes.

(6) Om rekkverk og andre sikkerhetsanordninger under drift av skip og lektere, vises det til forskrift om sikkerhetstiltak m.m. på passasjer-, lasteskip og lektere, samt til lastelinjekonvensjonens regel 25 nr. 4 og 5.

§ 29. Elektriske anlegg¹

(1) Elektriske anlegg skal utføres i henhold til Sjø sikkerhetskonvensjonens kap. II-1, del C og D med hensyn til elektriske styremaskiner, hoved- og nødkraftkilder, installasjoner mv. i den utstrekning konvensjonen er gjort gjeldende for det aktuelle skip.

(2) Dessuten skal utførelsen være i henhold til de til enhver tid gjeldende forskrifter for elektriske anlegg, maritime installasjoner fastsatt av DBE, eller i henhold til regler/bestemmelser fra anerkjent klasseinstitusjon som er godkjent av DBE for kontroll av elektriske anlegg på skip og lektere.

(3) For kontroll av elektriske nyanlegg vises det til forskrift om besiktelse for utstedelse av sertifikater for passasjer-, lasteskip og lektere, og andre besiktelsener m.m.

¹ EMC-direktivet (direktiv 89/336/EØF og direktiv 92/21/EØF) gjelder også ombord på skip: Direktoratet for brann- og elsikkerhets forskrift av 10. august 1995 nr. 713 om elektrisk utstyr gjennomfører EUs EMC-direktiv av 3. mai 1989 i norsk rett. EMC-direktivet gjelder for alle apparater (også skip og offshore) som kan fremkalle elektromagnetiske forstyrrelser eller hvis funksjon kan bli påvirket av slike forstyrrelser og krever bl.a. CE-merking av alt slikt utstyr.

§ 30. Helikopterdekk mv.

(1) Dersom det skal foretas helikopteroperasjoner til og fra skip, skal helikopterdekk/landingsområde/område for vinsjoperasjoner plasseres mest mulig fritt, slik at ut- og innflygning/vinsjeoperasjoner kan foregå på en sikker måte, samt slik at utsikt fra bro for sikker navigering ikke blir hindret.

(2) Helikopterdekk/landingsplass skal styrkemessig være dimensjonert for den belastning som er aktuell for helikoptertypen i henhold til Det norske Veritas' regler for helikopterdekk, eller tilsvarende regler fra de øvrige anerkjente klasseinstitusjoner.

(3) Arrangement, merking, belysning og andre sikkerhetsanordninger for helikopterdekk/landingsplass eller område for vinsjoperasjoner skal være i samsvar med IS' (International Chamber of Shipping) Guide to Helicopter/Ship Operation (May 1989). Dessuten må det tas hensyn til arrangementsmessige krav som luftfartsmyndighetene i de enkelte havnestater, eventuelt helikopterselskapet, måtte forlange for å oppnå sikker flygning.

(4) Brannslukningsutstyr ombord i forbindelse med helikopterlandinger skal minst bestå av:

a) 1 transportabel skumpost

b) 1 stk. 45 kg pulverapparat

c) 2 skumkanoner som kan dekke landingsplass og helikopter. (Gjelder kun tank- og OBO-skip som ikke er gassfri.)

(5) Rekkverk, atkomstledere og andre byggetekniske sikkerhetsanordninger i forbindelse med helikopteroperasjoner, skal være som på skipet for øvrig.

Kapittel 6. Spesielle byggekrav for passasjerskip som ikke er konvensjonsskip

§ 31. Dobbeltbunn

(1) Passasjerskip på $L = 50$ m og derover skal uansett fartsområde ha dobbeltbunn i henhold til Sjø sikkerhetskonvensjonen kap. II-1, del B. På spesielle skipstyper hvor disse krav ikke helt ut er gjennomførbare på grunn av bunnkonstruksjon, plassforhold mv., kan dobbeltbunnshøyde, dybde av lensebrønner og/eller langskips utstrekning av dobbeltbunn, vurderes spesielt.

(2) Kravet til dobbeltbunn kan sløyfes i sin helhet, eller over et begrenset område. Kravene til stabilitet etter skade i Sjø sikkerhetskonvensjonens kap. II-1 skal da være tilfredsstillt for alle 2-avdelings-skader i det aktuelle området, med skadeutstrekninger som definert nedenfor.

- Langskips utstrekning: Skadene skal omfatte minst ett vannrett tverringsskott og lengden skal regnes som den minste av $3\text{ m} + 0,03 L$, eller 11 m.
- Tverrskips utstrekning: Symmetrisk om skipets senterlinje uten begrensning.
- Vertikal utstrekning: Lik kravet til dobbeltbunnshøyde som angitt i Sjø sikkerhetskonvensjonens kap. II-1.
- For hurtiggående lettbygde fartøy kan kravene til bunnskade i IMO Res. A.373(X), kap. 2, legges til grunn.

§ 32. Maskineri, styremaskin, lensearrangement, kraftkilder og andre systemer

(1) Passasjerskip med bruttotonnasje på 1.000 og derover som anvendes i liten kystfart, skal oppfylle bestemmelsene i § 11 i denne forskrift.

(2) Alle passasjerskip som anvendes i mindre fart enn liten kystfart, og skip med bruttotonnasje under 1.000 og som anvendes i liten kystfart, skal så langt det er praktisk mulig oppfylle bestemmelsene som angitt i første ledd, men kan ut fra skipstype, størrelse og anvendelse vurderes spesielt av Sjøfartsdirektoratet.

(3) På passasjerskip som anvendes i liten kystfart eller mindre fart, og hvor fremdriftsmaskineriets drift og betjening er avhengig av energi fra hjelpemaskineriet, skal det ved unormal driftstilstand vanligvis ikke benyttes autostopp av hjelpemaskineriet med mindre det først gis alarm til vakthavende maskinist eller til vakthavende i styrehuset. Systemer som automatisk starter opp et «stand by»-aggregat når det oppstår funksjonsfeil i strømforsyningen, anses å ivareta ovennevnte krav.

§ 33. Intakt stabilitet for passasjerskip

(1) For passasjerskip med bruttotonnasje på 50 og derover som benyttes i fartsområde 1, 2 og 3 kreves ikke stabilitetskravene nevnt i § 14 første ledd bokstavene a, b og c i denne forskrift oppfylt, såfremt arealet under kurven for rettende arm (GZ-kurven) for lastetilstandene er minst 0,055 meterradianer regnet til fyllingsvinkelen eller 20 grader dersom fyllingsvinkelen er større. Dette gjelder likevel ikke ferger som benyttes i fartsområde 3, og som ikke har overbygget og lukket baugparti, eventuelt overbygning iht. § 25 annet ledd.

(2) Den maksimale rettende arm (GZ_{maks}) skal for ferger være minst det dobbelte av GZ ved den vinkel fergen krenger til når halvdelen av den samlede vekt av de kjøretøy fergen kan godkjennes for, anbringes på den ugunstigste side av dekket og den andre side av dekket er tomt.

(3) Når tyngre kjøretøy plasseres i oppmerket felt nær skipets senterlinje, kan det tas hensyn til dette i beregningene. Den største krengevinkel som den maksimale rettende arm (GZ_{maks}) kan beregnes ved, er fyllingsvinkelen.

(4) På passasjerskip med bruttotonnasje under 50 skal det foretas krengeprøve på ferdig utrustet skip med vekter om bord tilsvarende største passasjerantall, plassert på ugunstigste måte. For skip hvor eventuell last har høyt beliggende tyngdepunkt, skal lasten eller tilsvarende vekter være om bord under den praktiske krengeprøven. Krengevinkelen skal ikke overstige 10 grader når alle passasjerer plasseres på skipets ene side på den ugunstigste måte. Krengevingen skal ikke redusere fribordet slik at dette blir mindre enn halve fribordet for ukrenget skip.

(5) Hvis det er utført fullstendige stabilitetsberegninger, gjelder de samme krav som er angitt i første, annet og tredje ledd.

(6) Ved anvendelse i liten kystfart skal stabilitetskrav i henhold til bestemmelsene i kapittel 5 være oppfylt.

§ 34. Vanntett oppdeling og stabilitet i skadet tilstand

(1) Passasjerskip med bruttotonnasje på 1.000 og derover som anvendes i liten kystfart, skal ha vanntett oppdeling og oppdelingslastelinje i henhold til Sjø sikkerhetskonvensjonen kap. II-1, del B. Om åpninger i vanntette skott vises det til § 10 fjerde ledd bokstav a i denne forskrift.

(2) Passasjerskip med bruttotonnasje under 1.000 som anvendes i liten kystfart og alle passasjerskip som anvendes i mindre fart enn liten kystfart, men unntatt fart på innsjøer og elver, skal tilfredsstillte følgende krav til overlevelsessevne hvis de fører 100 passasjerer eller mer:

- Overlevelsesindeksen «A» beregnes ved formelen

$$A = \sum p_i S_i$$

der

«i» representerer det aktuelle skadetilfellet.

« p_i » representerer sannsynligheten for at bare det skadetilfellet som betraktes inntreffer, uten hensyn til vertikal skadeutstrekning.

« s_i » representerer sannsynligheten for at fartøyet ikke synker eller kantrer i det skadetilfellet som betraktes, når det også tas hensyn til effekten av en eventuell horisontal vanntett oppdeling.

- b) «A» skal beregnes for null trim, såfremt dette ikke er uoverensstemmende med skipets konstruksjon og drift.
- c) Summeringen ovenfor utføres bare med de skadetilfellene som bidrar til verdien av overlevelseseindeksen «A».
- d) Summeringen utføres over hele lengden «L_s» for alle skadetilfeller der en eller flere sammenhengende avdelinger kan skades.
- e) I tilfeller der skipet er utstyrt med vingavdelinger, skal summeringen utføres for alle skadetilfeller som bare omfatter vingavdelinger og som bidrar til overlevelseseindeksen «A». I tillegg beregnes alle skadetilfeller som omfatter vingavdelinger og innenforliggende rom. Det skal forutsettes en rektangulær inntrengning som strekker seg til skipets senterlinje, men uten at et eventuelt senterkott skades.
- f) Den vertikale utstrekningen av hver skade skal regnes fra basislinjen og opp til en hvilken som helst horisontal vannrett avgrensning over vannlinjen, eller høyere. Hvis en mindre vertikal skadeutstrekning gir et ugunstigere resultat, skal en slik skade forutsettes.
- g) Hvis det finnes rør, kanaler eller tunneler i en avdeling som antas skadet, skal det treffes tiltak for å forhindre tiltakende fylling av intakte avdelinger.
- h) I beregningene skal det bare forutsettes en sammenhengende skade. Oppnådd overlevelseseindeks «A», beregnet etter bestemmelsene i bokstav a skal ikke være mindre enn minimumsindeksen «R», beregnet ved formelen

$$R = \frac{\sqrt{0,15N + L_s}}{10}$$

der

L_s er skipets oppdelingslengde i meter, som definert i § 2 i denne forskrift.

«N» er det antallet passasjerer skipet skal føre.

- i) Verdien «s», beregnet for alle avdelinger forenfor kollisjonsskottet, skal ikke være mindre enn 1 når skipet er lastet til sommerfribord og det antas ubegrenset vertikal skade.
- j) Kravene ovenfor kan fravikes hvis skipet oppfyller Sjøsikkerhetskonvensjonens kap. II-1, del B, med hensyn til vannrett oppdeling og stabilitet i skadet tilstand.
- k) For hurtiggående passasjerskip kan kravene ovenfor fravikes hvis skipet tilfredsstiller kravene i IMO Res. A.373(X), eller Det norske Veritas' regler for klassifikasjon av hurtiggående lettbygde fartøy, 1985. Om åpninger i vannrette skott vises det til § 10 fjerde ledd i denne forskrift.
- (3) Passasjerskip som ikke kommer inn under kravene nevnt ovenfor under første eller annet ledd skal oppfylle klassereglens krav til antall, plassering og eventuelle åpninger i vannrette tverrskipsskott. Dog kan det tillates en åpning i hylseskott uten at det anordnes stengeanordninger fra over fribordsdekk dersom ikke atkomst til styremaskin uten vesentlige vansker kan arrangeres fra annet sted. Betingelsene for dette er at slik åpning plasseres nær skipets senterlinje med terskel så høy som praktisk mulig. Åpningen skal ikke være større enn absolutt nødvendig, og skal kunne lukkes forsvarlig med vannrett lokk (mannlokk), eller vannrett pakket dør/luke som slår inn i akterskarpen. Det skal settes opp skilt om at åpningen skal være vannrett lukket når skipet er i fart.
- (4) For pendelferger må skarpskottet i begge ender anses som kollisjonsskott hvor åpninger ikke tillates.
- (5) Faktoren «p_i» beregnes i henhold til sjetten ledd nedenfor hvor:

x₁ = Avstanden fra aktre endepunkt av «L_s» til det forreste punktet på den aktre avgrensingen av det aktuelle skadetilfellet.

x₂ = Avstanden fra aktre endepunkt av «L_s» til det akterste punktet på den forreste avgrensingen av det aktuelle skadetilfellet.

$$E_1 = x_1 / L_s$$

$$E_2 = x_2 / L_s$$

$$E = E_1 + E_2 - 1$$

$$J = E_2 - E_1$$

$$J' = J - E, \text{ hvis } E \geq 0$$

$$J' = J + E, \text{ hvis } E < 0.$$

Maksimal dimensjonsløs skadelengde:

$$J_{\text{maks}} = 48/L_s, \text{ men ikke større enn } 0,24.$$

Vekttall for skadens plassering langs skipet:

$$a = 1,2 + 0,8 E, \text{ men ikke større enn } 1,2.$$

Fordelingsfunksjon for antatt skadeplassering med hensyn på skipets lengde:

$$F = 0,4 + 0,25E (1,2 + a)$$

$$y = J/J_{\text{maks}}$$

Hvis $y < 1$:

$$F_1 = y^2 - y^3 / 3$$

$$F_2 = y^3 / 3 - y^4 / 12$$

Hvis $y > 1$:

$$F_1 = y - 1/3$$

$$F_2 = y^2 / 2 - y/3 + 1/12$$

$$p = F_1 J_{\text{maks}}$$

$$q = 0,4 F_2 (J_{\text{maks}})^2$$

(6) Faktoren « p_i » bestemmes slik for hvert skadetilfelle:

a) Hvis skadetilfellet strekker seg over hele oppdelingslengden L : $p_i = 1$

b) Hvis x_1 faller sammen med aktre endepunkt:

$$p_i = F + 0,5 a p + q$$

c) Hvis x_2 faller sammen med forre endepunkt:

$$p_i = 1 - F + 0,5 a p$$

d) Hvis både x_1 og x_2 ligger innenfor aktre og forre endepunkt av lengden « L »: $p_i = a p$

e) I skadetilfeller der x_1 og x_2 ligger på hver sin side av midtskips, skal verdiene fra formlene i bokstavene b, c og d, reduseres med en verdi som fastsettes ved å bruke formelen for « q » ovenfor, og der F_2 beregnes ved å sette $y = J/J_{\text{maks}}$.

(7) Avdelinger med langskipsskott:

a) I tilfeller der noen avdelinger er utstyrt med langskipsskott, fastsettes verdien « p_i » for vingavdelingen ved å multiplisere verdien fra åttende ledd med reduksjonsfaktoren « r » i henhold til bokstav c. Faktoren « r » representerer sannsynligheten for at et rom innenfor et langskipsskott ikke vil bli skadet.

b) I tilfeller der både en vingavdeling og dens innenforliggende rom skades, finnes verdien « p_i » ved å multiplisere verdien fra åttende ledd med faktoren $(1 - r)$.

c) Reduksjonsfaktoren « r » finnes ved følgende formler:

$$\text{Hvis } J \geq 0,2 \frac{b}{B} :$$

$$r = \frac{b}{B} \left(2,3 + \frac{0,08}{J + 0,02} \right) + 0,1, \quad \text{hvis } \frac{b}{B} \leq 0,2$$

$$r = \left(\frac{0,016}{J + 0,02} + \frac{b}{B} + 0,36 \right), \quad \text{hvis } \frac{b}{B} > 0,2$$

$$\text{Hvis } J < 0,2 \frac{b}{B} :$$

Reduksjonsfaktoren « r » beregnes ved hjelp av lineær interpolasjon mellom $r = 1$ for $J = 0$ og

$$r \quad \text{som for } J \geq 0,2 \frac{b}{B}, \text{ med } 0,2 \frac{b}{B} \text{ innsatt for } J.$$

der

b = den midlere horisontale avstanden, mellom platehuden og et tenkt plan, målt vinkelrett på senterlinjen, ved dypeste oppdelingsvannlinje. Planet tenkes å skjære langskipsskottenes ytterste punkt i det aktuelle skadetilfellet, og skal regnes parallelt med skottet mellom tverrskipsavgrensingene som brukes i det enkelte skadetilfelle.

(8) Kombinasjoner av avdelinger:

a) Ved beregning av enkeltavdelinger skal formlene ovenfor benyttes slik de står.

b) Beregning av « p_i » for flere avdelinger samlet, utføres på følgende måte:

Avdelinger beregnet parvis:

$$p_i = p_{12} - p_1 - p_2$$

$$p_i = p_{23} - p_2 - p_3, \text{ osv.}$$

Avdelinger beregnet i grupper av tre:

$$p_i = p_{123} - p_{12} - p_{23} + p_2$$

$$p_i = p_{234} - p_{23} - p_{34} + p_3, \text{ osv.}$$

Avdelinger beregnet i grupper av fire:

$$p_i = p_{1234} - p_{123} - p_{234} + p_{23}$$

$$p_i = p_{2345} - p_{234} - p_{345} + p_{34}, \text{ osv.}$$

Verdiene

$$p_{12}, p_{23}, p_{34}, \text{ osv.}$$

P_{123} , P_{234} , P_{345} , OSV. og

P_{1234} , P_{2345} , P_{3456} , OSV.

skal beregnes i overensstemmelse med formlene ovenfor, som for en enkelt avdeling der den dimensjonsløse lengden J tilsvarer lengden av den gruppen som består av avdelingene representert ved p 's indekser.

- c) Faktoren « p » settes lik 0 for skadetilfeller som omfatter 3 eller flere avdelinger, hvis den dimensjonsløse lengden av skadetilfellet, fratrukket den forreste og akterste avdelingen, er større enn J_{maks} .
- (9) Beregning av faktoren « s_i »
- a) Faktoren « s_i » beregnes på følgende måte hvert enkelt skadetilfelle:

$$s = C \sqrt[3]{2GZ_{maks} \cdot \frac{U}{3}}$$

der:

$C = 1$ hvis $\theta_e < 7^\circ$ for skade i enkeltavdelinger

$C = 1$ hvis $\theta_e < 12^\circ$ for skade i to eller flere avdelinger

$C = 0$ i alle andre tilfeller.

θ_e = likevektsvinkel etter skade i grader.

U = GZ-kurvens positive utstrekning ut over vinkelen θ_e i grader, men ikke større enn 15° . Utstrekningen skal heller ikke regnes lenger enn til den vinkelen hvor en eventuell åpning uten værtette lukningsmidler neddykkes.

GZ_{maks} = GZ-kurvens maksimale verdi, i meter, i området U , men ikke større enn 0,1 m.

- b) $s_i = 0$ hvis noen åpninger uten vanntette lukningsmidler som kan føre til tiltakende fylling blir neddykket ved likevektsvinkelen, og det ikke tas hensyn til slik fylling i beregningene. Slike åpninger omfatter lufrør, ventilatorer og åpninger som er stengt med værtette dører eller luker, men behøver ikke omfatte åpninger som er stengt med vanntette mannlokk, små vanntette luker, fjernbetjente vanntette skyvedører og andre vanntette dører og nedgangsluker som normalt er stengt i sjøen.
- c) For hvert skadetilfelle skal « s » avveies med hensyn til dypgang ved formelen:
- $$s_i = 0,5s_1 + 0,5s_p$$
- der
- « s_1 » er s -faktoren for den dypeste oppdelingsvannlinjen.
- « s_p » er s -faktoren for den partielle oppdelingsvannlinjen.
- (10) Hvis det finnes horisontal vanntett oppdeling over den aktuelle vannlinjen, skal det tas hensyn til følgende:
- a) s -verdien for den delen av skadeområdet som ligger under den horisontale avgrensingen finnes ved å multiplisere s -verdien fra niende ledd bokstav a med reduksjonsfaktoren « v », beregnet i henhold til tiende ledd bokstav c. Verdien « v » representerer sannsynligheten for at rommene over den horisontale avgrensingen ikke vil bli skadet.
- b) I tilfeller der samtidig fylling av rommene over og under den horisontale avgrensingen vil gi et positivt bidrag til overlevelsesindeksen « A », skal den resulterende s -verdien for skadetilfellet finnes ved å øke s -verdien beregnet i henhold til bokstav a med s -verdien fra niende ledd bokstav a multiplisert med faktoren $(1 - v)$.
- c) Faktoren « v_i » beregnes på følgende måte:

$$v_i = \frac{H - d}{H_{maks} - d}$$

når det antas fylling opp til den horisontale oppdelingen over oppdelingsvannlinjen.

« H » skal ikke være større enn « H_{maks} ».

$v_i = 1$

når høyden til den horisontale oppdelingen i skadeområdet er mindre enn « H_{maks} ».

der:

« H » er antatt vertikal utstrekning av skade, i meter, regnet fra basislinjen.

« H_{maks} » er den største mulige vertikale utstrekningen av skaden, i meter, regnet fra basislinjen, eller

$H_{maks} = d + 0,056 L_s \cdot (1 - L_s / 500)$, hvis $L_s < 250$ (m)

eller

$H_{maks} = d + 7$, hvis $L_s > 250$ (m).

hvis denne verdien er mindre.

- (11) Permeabiliteter:

I disse beregningene skal følgende permeabiliteter legges til grunn for hvert enkelt rom eller del av rom:

<i>Rom</i>	<i>Permeabilitet (u)</i>
Bestemt for forråd	0,60
Anvendt til innredning	0,95
Anvendt til maskineri	0,85
Tørrtanker o.l.	0,95
Bestemt for tørrlast	0,70
Bestemt for væsker 0 eller	0,95 ¹

¹ Med anvendelse av den verdien som medfører de strengeste krav.

§ 35. Sikkerhet mot vanninntrengning over fribordsdekk

(1) Passasjerskip med bruttotonnasje på 1.000 og derover som anvendes i liten kystfart, skal oppfylle bestemmelsene i § 25 i denne forskrift.

(2) For skip som ikke er konvensjonsskip, skal bestemmelsene i § 25 tredje, fjerde og femte ledd generelt være oppfylt, med unntak av tredje ledd bokstav a og bokstav c som kan utelates. For passasjerskip som skal anvendes i mindre fart enn liten kystfart og som har baugport og overbygning i henhold til § 25 tredje ledd, kan dog kollisjonsskott over fribordsdekk i form av innerbaugport/baugrampe sløyfes, forutsatt at drenering av dekk, samt karm-/terskelhøyder for nedganger til under dekk inne i overbygningen, minst oppfyller bestemmelsene i Det norske Veritas' regler om dette for lukkede bilferger (se også § 25 fjerde ledd).

(3) Passasjerskip med bruttotonnasje på 50 og derover som anvendes i mindre fart enn liten kystfart, og passasjerskip med bruttotonnasje mellom 50 og 1.000 som anvendes i liten kystfart, skal med hensyn til lukningsmidler, karm- og terskelhøyder, lenseporter mv., tilfredsstille bestemmelsene i § 36 i denne forskrift.

(4) Passasjerskip med bruttotonnasje under 50 som skal anvendes i mindre fart enn liten kystfart, skal ut fra en sikkerhetsmessig vurdering oppfylle bestemmelsene som angitt i annet og tredje ledd, så langt det er praktisk mulig. For eventuell anvendelse i liten kystfart, vil sikkerhetskrav mot vanninntrengning bli vurdert spesielt.

§ 36. Fribord og fribordsforhold

(1) Passasjerskip med bruttotonnasje på 1.000 og derover som anvendes i liten kystfart, skal ha internasjonalt lastelinjesertifikat og skal oppfylle de krav som gjelder for konvensjonsskip i henhold til § 26 første og tredje ledd i denne forskrift.

(2) Passasjerskip med bruttotonnasje på 50 og derover som ikke skal ha internasjonalt lastelinjesertifikat, skal ha fastsatt nasjonalt fribord i henhold til tredje ledd nedenfor.

(3) Nasjonalt fribord fastsettes på grunnlag av skrogstyrke, største nedlasting som stabiliteten er godkjent for, lysventilers plassering i skipssidene mv. Minimum fribord er 100 mm. Merker for felles sommer- og vinterfribord og dekkslinje skal være påført skipssidene i henhold til merkeskjema. Reduksjon i fribordet for ferskvann, skal maksimalt være 1/48 av det dypgående som tilsvare det fastsatte fribord. Om besiktelser i forbindelse med fribord og angivelse av fribordets størrelse i passasjersertifikatet, vises til forskrift om besiktelser.

(4) Unntatt fra bestemmelsene i første og annet ledd er passasjerskip som ikke fører noen form for last og ikke har rom eller annen plass for føring av last, men som kun befordrer passasjerer med vanlig reisegods. For slike skip skal styrke og stabilitet baseres på den nedlasting skipet vil få med fullt antall passasjerer om bord, inkludert vanlig reisegods.

(5) Lastelinjekonvensjonens krav til lukningsmidler, karm- og terskelhøyder, lenseportareal mv., kan reduseres avhengig av fartsområdet, slik det er bestemt i § 26 tredje ledd. De samme krav skal normalt følges for skip som nevnt i fjerde ledd, samt så langt som praktisk mulig for skip med bruttotonnasje under 50.

§ 37. Utganger fra maskinrom

(1) Passasjerskip med bruttotonnasje på 1.000 og derover som anvendes i liten kystfart, skal oppfylle bestemmelsene i denne forskrifts § 27 annet og tredje ledd.

(2) Passasjerskip med bruttotonnasje under 1.000 i liten kystfart og alle passasjerskip i mindre fart enn liten kystfart, skal oppfylle bestemmelsene i første ledd så langt som praktisk mulig. På mindre passasjerskip og ferger hvor disse krav ikke kan oppfylles uten uforholdsmessige vansker, kan utgangsmuligheter fra maskinrom vurderes spesielt ut fra skipets størrelse, fartsområde og antall passasjerer.

§ 38. Fortøynings- og andre byggetekniske sikkerhetsbestemmelser i forbindelse med ombord- og ilandkjøring fra/til ferge ved fergekai

(1) Løftebaug/baugport skal om nødvendig være sikret mot å kunne falle bakover fra opplått stilling ved hjelp av mekaniske stoppere som sammen med endebrytere i løftesystemet vil hindre at portene kan kjøres til det kritiske balansepunkt. Løftesyndere for hydrauliske løftebauger/baugporter skal være dimensjonert – og ha slikt hydraulisk arrangement at sylindren er sikret mot slangebrudd. Videre må en sylinder alene være i stand til å holde porten i åpen stilling, selv om det skulle oppstå defekt i den andre sylindren.

(2) Det skal være porter i ender av bildekk som inkludert eventuell låsemekanisme i nedslått stilling minst skal være dimensjonert som skroget for øvrig for overbygget ferge, og minst tilsvarende skanseledning for åpen ferge.

(3) Uansett arrangement, skal eventuell åpning mellom dekkssende og kjørebord/kai til land, samt mellom dekkssende og innvendig løftebaug/baugport om bord, være forsvarlig sikret for personer og kjøretøy.

(4) Manøvreringssystem for enhver type endeport skal være plassert på et sted hvor operatøren har full oversikt over porter, fergekai og sperrebom.

(5) Fortøyningsarrangement fra ferge til fergekai/kjørebro, inkludert festepunkter om bord og i land, skal være dimensjonert for å tåle en fortøyningskraft på 30 vekttonn. Dimensjoneringskravet gjelder når fortøyningskraften angriper på ugunstigste måte, f.eks. ved skjev belastning på grunn av sideavdrift av ferge ved fergekai, høy- og lavvann e.l. Dersom bevegelig kjørebro med direkte forbindelse mellom ferge og kjørebro, danner en del av fergens fortøyningsarrangement, forutsettes at kjørebroen med landfeste kan oppta de krefter som er nevnt ovenfor.

(6) Andre typer fortøyningsarrangement, f.eks. til større og/eller spesielle skip/ferger, kan forlanges dimensjonert for annen fortøyningskraft enn nevnt ovenfor.

(7) Fortøyningsarrangement kan bestå av fast holdemekanisme av stål mellom recess og kjørebro som låses ved at hydraulisk fællem i ende av bildekk ligger med trykk mot kjørebro under ombord- og ilandkjøring, eller tilsvarende arrangement.

(8) Eventuelt kan arrangementet bestå av kjetting eller wire med landfeste i kjørebro eller direkte til kai, forutsatt at ombordfeste kan sikres effektivt og er enkel å betjene.

(9) Fortøynings- og låsemekanisme må virke under alle aktuelle stillinger av kjørebro (flo og fjære, skjevbelastninger mv.).

§ 39. Tilleggskrav for passasjerskip som benytter seil

(1) Fartøyet skal ha fremdriftsmaskineri som hovedfremdriftsmiddel og som er tilstrekkelig til å gi fartøyet en fart på minst 6 knop i stille vann.

(2) Fremdriftsmaskineriet skal være anordnet slik at det kan foretas rask oppstart fra manøverplass. Annet likeverdig arrangement vil bli vurdert spesielt.

(3) Styrke av rigg, riggarrangement, seil samt nødvendig mengde ballast for seilføring skal være utført i henhold til anvisning fra person som har erfaring og innsikt i dette fra tidligere.

Kapittel 7. Spesielle byggekrav for lasteskip som ikke er konvensjonsskip, unntatt forsyningskip og hjelpefartøy

§ 40. Skott i lasterom/tank for føring av fiskelaster og andre spesielle laster i bulk

(1) Når det føres fisk løs i lasterom uten vann, skal utførelse og dimensjonering av tverrskips- og langsskipsskott, samt dreneringsarrangement mv., minst være i henhold til Det norske Veritas' regler om slike skott (sildeskott). Større bredde og/eller lengde av hvert rom enn angitt i reglene, kan tillates dersom det i stabilitetsberegningene tas hensyn til fri overflateeffekt av lasten som flytende last.

(2) Når det føres levende fisk i vann, eller fisk i annen flytende blanding av vann, is e.l., skal utførelse og dimensjonering av skott på uklassifiserte skip være i henhold til Det norske Veritas' regler om tankskott. På klassifiserte skip skal slike skott oppfylle vedkommende klasseinstitusjons regler om tankskott.

(3) Skott for avgrensning av sandlast eller andre tunge bulkklaster rundt lukeåpning skal for uklassifiserte skip være dimensjonert som vanlig lasteromsskott for bulkklaster, i henhold til Det norske Veritas' regler. For klassifiserte skip skal slike skott oppfylle vedkommende klasseinstitusjons regler om lasteromsskott for bulkklaster. Slike avgrensningsskott kan være demonterbare dersom innfestinger mv. oppfyller samme styrkekrav som selve skottene. Skottene skal være tilstrekkelig tette til å hindre vesentlige lastforskyvninger.

§ 41. Fribord og fribordsforhold

(1) Lasteskip på $L = 24$ m og derover som anvendes i liten kystfart eller mindre fart, skal ha nasjonalt fribord fastsatt i henhold til lastelinjekonvensjonen, som redusert med $1/24$ av det internasjonale sommerdypgående, gir nasjonalt sommerfribord. Vinterfribordet skal være sommerfribordet tillagt $1/48$ av det internasjonale sommerdypgående, mens fradrag for ferskvann maksimalt skal være $1/48$ av det internasjonale sommerdypgående.

(2) Alle lasteskip med bruttotonnasje fra og med 50 til $L = 24$ m, skal ha nasjonalt fribord fastsatt slik det fremgår i det følgende.

a) Minimum sommerfribord:

- Uten værtett lukket overbygning (glattdekker) – 200 mm
- Med værtett lukket overbygning over hele skipets lengde – 25 mm

b) Med lengde av værtett lukket overbygning mellom 0 og $1,0 \times L$, og med minst standard høyde i henhold til lastelinjekonvensjonen, fremkommer sommerfribordet med linear interpolasjon mellom verdiene i bokstav a. Ved mindre høyde gis det en tilsvarende økning i fribordet. Vinterfribord skal være sommerfribordet tillagt 50 mm, mens fradrag for ferskvann er maksimalt 40 mm.

c) Lasteskip med åpen forbindelse fra lasterom/tank til sjø, f.eks. brønnbåter o.l., skal ha fastsatt felles sommer- og vinterfribord som skal ligge innenfor størrelsen av vinterfribordet i henhold til bokstav a og bokstav b.

(3) Størrelse av fribord nevnt i første og annet ledd er minimumsfribord som eventuelt økes i samsvar med det største dypgående som stabilitet, skrogstyrke, karmhøyder mv. er godkjent for. Merker for fribordets størrelse, samt dekkslinje skal være påført skipssidene i henhold til eget merkeskjema.

(4) Unntatt fra bestemmelsene i første og annet ledd er skip som anvendes i liten kystfart eller mindre, og som ikke fører noen form for last, og ikke har rom eller annen plass for føring av last. For slike skip skal styrke og stabilitet baseres på det største dypgående skipet vil få i påtenkt anvendelse.

(5) Karm- og terskelhøyder, lukningsmidler, lenseportareal, lufrør, sanitære avløp mv., skal være i henhold til lastelinjekonvensjonens bestemmelser. Dog kan karm- og terskelhøyder reduseres mot at fribordet økes tilsvarende, jf. § 26 tredje ledd. De samme krav skal normalt følges for skip som nevnt i fjerde ledd.

(6) Om nedlasting av lasteskip med bruttotonnasje under 50 vises til forskrift om besiktelser. Bestemmelsene femte ledd skal være oppfylt så langt som praktisk mulig. Dog kan lenseportarealet på hver side settes til minimum:

$$A = \frac{V}{50} (\text{kvadratmeter})$$

hvor V = Volum av brønn som dannes av skanseledning på fribordsdekk.

§ 42. *Utganger fra maskinrom*

For lasteskip som ikke er konvensjonsskip, skal bestemmelsene i § 27 følges så langt det er praktisk mulig. Dersom det ikke er direkte oppgang fra maskinrom til fritt dekk, skal det for skip med bruttotonnasje på 50 og derover være minst 2 atkomster til fritt dekk fra maskinromsoppgangen.

Kapittel 8. Spesielle byggekrav for forsyningskip og slepebåter

§ 43. *Stabilitet*

(1) Intakt stabilitet for forsyningskip skal tilfredsstillende bestemmelsene i femte kapittel. Dersom skipet på grunn av sin form ikke kan tilfredsstillende disse kravene, kan følgende minimumskrav legges til grunn for godkjenning:

- a) Arealet under GZ-kurven skal være minst 0,07 meterradianer regnet opp til en krengevinkel på 15 grader når maksimum rettende arm (GZ) opptrer ved 15 grader, og 0,055 meterradianer opp til 30 grader når maksimum GZ opptrer ved 30 grader eller mer. Når maksimum GZ opptrer mellom 15 og 30 grader, skal arealkravet under GZ-kurven opp til den vinkel hvor maksimum GZ opptrer bestemmes ved formelen:

$$\text{minimum areal} = 0,055 + 0,001 (30 \text{ grader} - \theta \text{ maks.}),$$

der θ maks. er den vinkel hvor GZ-kurven når sitt maksimum. I tillegg skal arealet under GZ-kurven mellom 30 og 40 grader, eller mellom 30 grader og fyllingsvinkelen dersom denne er mindre enn 40 grader, ikke være mindre enn 0,03 meterradianer.

- b) Krengevinkelen hvor rettende arm har størst verdi (GZ_{maks}), skal aldri være mindre enn 15 grader.
c) Fribordet ved akterstevnen skal aldri være mindre enn $0,005 \times L$ for noen lastetilstand.

(2) Om intakt stabilitet for skip som sleper, gjelder i tillegg til bestemmelsene i femte kapittel følgende:

- a) Når skip som sleper blir utsatt for en tverrskipskraft som gir skipet en hastighet tverrskips gjennom vannet på 5 knop, skal første skjæringspunkt mellom kurvene for krengende arm og rettende arm (GZ-kurven) opptre ved en vinkel mindre enn fyllingsvinkelen.
b) Når skip som sleper blir utsatt for en tverrskipskraft tilsvarende skipets maksimale slepekraft multiplisert med 0,65 skal arealet mellom kurvene for rettende arm og krengende arm (GZ-kurven) regnet fra første skjæringspunkt til den vinkel som opptrer først av følgende: 40 grader, vinkelen for GZ_{maks} eller fyllingsvinkelen, være større eller lik 0,010 meterradianer. Krengeomomentets vertikale arm skal regnes å være fra senter av propellen(e) til festepunktet for sleperen.

(3) Lastetilstander som skal innsendes.

- a) Skipet i ballastet tilstand med full utrustning, 100% forråd og bunkers.
b) Skipet i ballastet tilstand som i bokstav a, men med 10% av forråd og bunkers.
c) Forsyningskip i fullastet avgangstilstand lastet til sommerlastelinjen med dekkslast spesifisert i utstrekning og vekt, med eventuell last under dekk, med full utrustning, 100% forråd og bunkers tilsvarende den ugunstigste tilstand stabilitetsmessig som oppfyller alle kravene til intakt stabilitet og lekkstabilitet.
d) Forsyningskip lastet som i bokstav c, men med 10% forråd og bunkers.
e) Fører skipet dekkslast som kan medføre oppsamling av vann, skal beregning av en lastetilstand som beskrevet i bokstav c og bokstav d med tillegg av oppsamlet vann i lasten, også sendes inn.
f) Ved beregninger av lastetilstander med rør på dekk, skal det regnes med en mengde oppsamlet vann i rørene i henhold til en nærmere fastsatt prosent av volumet i og mellom rørene. Dette volumet skal tilsvare summen av det innvendige volumet av rørene og volumet mellom dem.

Det skal regnes med 30% av ovennevnte volum for fribord midtskips lik eller mindre enn 0,015 L og 10% for fribord midtskips lik eller større enn 0,03 L, hvor L er lengden av skipet som definert i lastelinjekonvensjonen. For mellomliggende fribord skal mengden av oppsamlet vann bestemmes ved lineær interpolasjon.

Tyngdepunktet for det oppsamlede vannet skal regnes å være som for rørlasten.

Dersom rørene er pluggert i begge ender, kan en i stabilitetsberegningene se bort ifra oppsamlet vann i rørlasten.

- g) For skip som sleper skal aktuelle slepetilstander utarbeides.

- (4) Stabilitetskriterier i skadet tilstand for forsyningsskip skal oppfylle følgende minimumskrav når skipet i en hvilken som helst lastetilstand uten oppsamlet vann i dekkslast og uten eventuell ising antas skadet.
- Under hensyn til neddykking, krenkning og trim skal den endelige vannlinje være under laveste kant av enhver åpning hvorigjennom tiltakende fylling kan finne sted. Som åpninger hvorigjennom tiltakende fylling ikke kan finne sted, regnes åpninger som er forsynt med vanntett lukking, f.eks. mannlokk, små luker i flukt med dekket, fjernstyrte vanntette skyvedører og lysventiler som ikke er til å åpne.
 - Krengvinkelen på grunn av usymmetrisk fylling skal i den endelige tilstand ikke overstige 15 grader. En krengvinkel på opp til 17 grader kan godtas dersom ikke noen del av lastedekket kommer under vann.
 - Kurven for den rettende arm, (GZ-kurven), skal ha positiv utstrekning på minst 20 grader utover likevektstilstanden. Maksimal rettende arm innenfor dette 20 graders området skal være minst 0,1 m, og det skal regnes fylling gjennom åpninger som ikke er forsynt med vartett lukning.
- (5) For skadedefinisjoner gjelder følgende:
- Skade forutsettes å kunne inntreffe hvor som helst over skipets lengde mellom vanntette tverrskipsskott.
 - Vertikal utstrekning av skade forutsettes å være lik dybden av skipet regnet fra lastedekket på konvensjonelle forsyningsskip, dog uten at dette dekk regnes skadet. For nye typer forsyningsskip vil vertikal utstrekning av skaden bestemmes i hvert enkelt tilfelle.
 - Tverrskips utstrekning av skade forutsettes å være lik 0,76 m målt innover fra skipssiden perpendikulært på senterplanet i høyde med sommerlastelinjen.
 - Hvis en skade av mindre utstrekning enn nevnt i bokstav a, bokstav b og bokstav c gir en mer kritisk tilstand, skal denne skade forutsettes.
 - Hvis rør, kanaler eller tunneler er plassert i det antatte skadeområdet, skal arrangementet være slik at dette ikke medfører fylling utover det som er forutsatt i beregningene for hvert enkelt skadetilfelle.
 - Hvis et vanntett tverrskipsskott som ikke er plant, har et trinn på mer enn 3,05 m (horisontal komponent) i skadet område, f.eks. mot dobbeltbunnstank eller sidetank, skal tilstøtende tank antas skadet i tillegg til skadet avdeling.
 - Følgende permeabiliteter benyttes:

– Innredning og rom for tørr last	0,95
– Tomme rom og tanker	0,95
– Maskinrom	0,85
– Stores	0,60

§ 44. Vanntette skott på forsyningsskip

- Forsyningsskip skal i tillegg til den ordinære skottinndeling for lasteskip i henhold til § 10, ha vanntette skott med plassering som oppfyller bestemmelsene i § 43 tredje ledd i denne forskrift.
- Skott og lukningsmidler for åpninger i skott skal ha en slik styrke og konstruksjon at de effektivt vil motstå det vanntrykk som kan oppstå ved en skade på skipet.
- Alle åpninger eller rørgjennomføringer i vanntette skott eller i skottdekket skal være slik arrangert at de ikke kan medføre vannfylling av tilstøtende avdelinger.
 - Vanntette skyvedører skal kunne betjenes lokalt fra hver side av skottet og fra broen. På broen skal det være indikator som viser om døren er åpen eller lukket. Unntaksvis kan hengslede dører vurderes godtatt i vanntette skott når slike dører har tilsvarende styrke-, tetthets- og lukkeegenskaper som vanntette skyvedører.
 - Rørgjennomføringer skal utstyres med ventil som betjenes fra over skottdekket.
 - Nødoppgang fra maskinrom til utsatt dekk skal være i trunk med minst 60 x 80 cm fri åpning. Mellom maskinrom og trunk skal det være vanntett dør. Dersom slik dør er hengslet, skal den ha sentralbetjente terser og skal åpne innover i trunker.

§ 45. Byggetekniske sikkerhetsbestemmelser på dekk mv.

- For forsyningsskip og slepebåt for havslep gjelder følgende:
 - Det skal være fast skanseledning rundt dekk hvor folk skal arbeide i åpen sjø med havslep, dekkslast o.l.
 - Sleperens vandring skal begrenses av pullere, bøylere, støtter e.l. med god avrundning om dette finnes nødvendig. Konstruksjonene og dets plassering skal sikre god manøvreringsevne og forhindre at sleperen kommer i beknip eller skades på annen måte.
- Andre slepebåter enn havslepebåter skal så langt det er praktisk mulig tilfredsstillende bestemmelsene i første ledd.
- For forsyningsskip gjelder følgende:
 - På hver side av lastedekket skal det være en kraftig stuvningsrekke eller tilsvarende som gir et effektivt vern for personer som laster eller lossar dekkslast. Det skal være nødvendige åpninger i siden for tilkomst fra lastedekket. Stuvningsrekken skal være dimensjonert for aktuelle dynamiske og statiske belastninger fra lasten, og skal så vidt mulig være konstruert slik at den ved skade vil deformeres uten å rive eller trykke hull i dekket.
 - Forut skal det være anbrakt puller e.l. som er dimensjonert for å feste sleper fra annen slepebåt eller forsyningsskip.

§ 46. Fribord og lastelinjeforhold

Utover lastelinjekonvensjonens krav skal bestemmelsene i IMO Resolusjon A.469(XII) Guidelines for the design and construction of offshore supply vessels, følges.

§ 47. Manøvreringssystem

- (1) På forsyningssskip og slepebåt for havslep skal fremdriftsmaskineriet kunne manøvreres fra styrehuset.
 - a) Alle nødvendige kontrollorganer for å kunne manøvrere fremdriftsmaskineriet skal kunne funksjonere effektivt selv om det oppstår skader på styrehus, f.eks. ved innslåtte vinduer o.l. Elektrisk utstyr og materiell som inngår i manøvreringssystemet og som er plassert i styrehuset eller tilsvarende utsatt rom, skal minst tilfredsstillende kapslingsgrad IP44 i henhold til de til enhver tid gjeldende forskrifter for elektriske anlegg om bord i skip og sjøredskaper fastsatt av DBE. For øvrig bestemmes kapslingsgraden ut fra den romkategori hvor installasjonen skal foretas.
 - b) Når skipets manøvreringsdyktighet er avhengig av elektrisk kraft, skal det være truffet tiltak for å unngå at aggregatene faller ut som følge av overbelastning. Elektrisk kraftsvikt må ikke forårsake manøvreringsdyktighet i mer enn 30 sekunder.
 - c) Styremaskinen skal kunne nødstyres fra styrehuset. Nødstyresystemet fra styrehus til styremaskin skal være helt uavhengig av hovedstyresystemet og øyeblikkelig tre i funksjon ved svikt i hovedsystemet.
- (2) Andre slepebåter enn havslepebåter skal så langt det er praktisk mulig tilfredsstillende kravene i første ledd.

§ 48. Slepe- og ankerhånderingsutstyr

(1) Bestemmelsene i denne paragraf gjelder for nye skip og eksisterende skip. Skip som er kjølsturket, eller som er på liknende byggetrinn, 1. januar 2003 eller senere betraktes som nytt skip. Eksisterende skip, det vil si skip som er kjølsturket før 1. januar 2003, skal oppfylle samme krav som tidligere med mindre annet er angitt i denne bestemmelse.

- (2) Slepe- og/eller ankerhånderingsvinsj skal oppfylle følgende krav:
 - a) Dimensjonering og prøving av vinsj for sleping og/eller ankerhåndtering skal være i henhold til internasjonal standard (ISO 7365) der ikke annet fremgår av denne paragraf.
 - b) Alle slepe- og/eller ankerhånderingsvinsjer skal kunne nødutløses fra broen.
 - c) Vinsjromler som anvendes til ankerhåndtering skal være utstyrt med fjernbetjent spoleapparat opererbart fra vinsjposisjon på broen.
 - d) Alle eksisterende fartøy skal tilfredsstillende kravet i bokstav c så snart det er praktisk mulig, dog ikke senere enn 1. juli 2004.
 - e) Lengden av hovedslepewire for havslep (L) skal ikke være mindre enn det som fremgår av følgende formel:

$$L = (BP/BL) 1.800 \text{ m}$$
 hvor følgende er angitt i tonn:
 BL = dokumentert bruddstyrke på hovedslepewire
 BP = maksimal kontinuerlig slepekraft («bollard pull»).
 - f) Minste dokumenterte bruddstyrke på hovedslepewire (MBL) skal være som følger:

Maksimal slepekraft (BP) (tonn)	< 40	40–90	> 90
MBL (tonn)	3,0BP	(3,8–(BP/50)) BP	2,0 BP

- g) Slepebåter for havslep skal være utstyrt med vinsj.
- h) Reserveslepewire skal være lagret på trommel.
- (3) Følgende krav stilles til wire-/kjettingstopper:
 - a) Skip som anvendes til ankerhåndtering, skal være utstyrt med fjernbetjent wire-/kjettingstopper som skal kunne nødutløses fra broen, eller en operasjonsstasjon hvorfra det er kommunikasjon med broen. Nødutløsning skal kunne foretas også ved dødt skip. Nødutløsning skal kunne finne sted uten manuelle inngrep nær stopperen. Kjettingstopper designet for SWL fra og med 120 til 500 tonn skal kunne nødutløses ved et strekk på minimum 100 tonn + 20% av kjettingstopperens SWL. Kjettingstopper designet for SWL fra og med 500 tonn og oppover skal minimum kunne nødutløses ved et strekk på 40% av SWL. Kjettingstopper med SWL opp til 120 tonn skal kunne utløses ved angitt SWL.
 - b) Wire-/kjettingstopper skal være dimensjonert for en SWL som er 20% høyere enn vinsjens maksimale hivekraft.
 - c) Følgende materialtekniske krav gjelder: Krav til bruddforlengelse: minimum 12%. Krav til skårslagseighet: minimum 50 J ved romtemperatur i gjennomsnitt av tre enkeltprøver, ingen enkeltverdi under 40 J. Krav til hardhet: Maksimum 320 HV Vickers hardhetsverdi.
 - d) Alle skip som anvendes til ankerhåndtering med fibertau må ha arrangement på dekk tilpasset denne bruk.
- (4) Spoleapparat skal oppfylle følgende krav:
 - a) Rullene i apparatet på hovedankerhåndteringstromler skal kunne splittes fra hverandre.
 - b) Spoleapparatet skal være dimensjonert til å kunne spole wire ved full last på vinsjen og med wiren i den ugunstigste posisjon i forhold til trommel og tauepinner/styrepinner. Kapasiteten skal dog ikke være mindre

enn 10% av vinsjens maksimale hivekraft. Ved overbelastning skal spoleapparatet gi etter på en kontrollert måte.

- (5) For annet slepe- og ankerhånderingsutstyr gjelder følgende:
- Skip som anvendes til ankerhåndtering skal ha tauepinner/styrepinner for føring av ståltau og kjetting.
 - Krusifiks, tauepinner/styrepinner og lignende til bruk under slepeoperasjoner skal minst beregnes for skipets maksimale slepekraft i ugunstigste retninger fra 0 – 60° til hver side i forhold til skipets senterlinje, og 30° oppover i forhold til horisontalplanet.
 - Skip som anvendes til ankerhåndtering skal ha arrangement for kontrollert utløsning av torsjonskrefter i wire. Eksisterende fartøy skal tilfredsstillende kravet innen 1. juli 2004.
- (6) Wire-/kjettingstoppere, tauepinner/styrepinner og arrangement i henhold til femte ledd bokstav c skal være utstyrt med automatisk akustisk alarm på arbeidsdekk. Alarmen skal tre i funksjon når utstyret settes i bevegelse. Eksisterende fartøy skal tilfredsstillende kravet innen 1. juli 2004.
- (7) Alt løst utstyr om bord som inngår i slepearrangementet eller ankerhåndteringssystemet, så som sjakler, ringer, ståltau, trosser og lignende skal leveres med sertifikat. Det skal benyttes samme sertifikatformular som for tilsvarende laste- og losseutstyr, jf. den til enhver tid gjeldende forskrift om laste- og losseutstyr.
- (8) Skip som anvendes til ankerhåndtering skal ha hekkull eller tilsvarende arrangement tilpasset det aktuelle fartøy.
- (9) Wire-/kjettingstopper, styrepinner/tauepinner og lignende skal ikke brukes som slepefeste ved slepe- og ankerhåndteringsoperasjoner.
- (10) Følgende krav stilles til slepekrok:
- Slepebåt, forsyningskip eller lignende som skal foreta sleping og som ikke har slepevinsj i henhold til annet ledd, skal ha slepekrok og om nødvendig innhalingsvinsj for sleperen. Slepekrok med innfesting skal være beregnet for skipets maksimale slepekraft, og med en sikkerhetsfaktor på minst 5 i forhold til materialets bruddgrense.
 - Slepekroken skal være festet slik at den kan bevege seg fritt i den aktuelle horisontale og vertikale sektor som sleperen kan vandre i.
 - Slepekrok skal ha en driftssikker og hensiktsmessig nødutløsningsmekanisme. Nødutløsning av slepekroken skal kunne skje fra alle steder hvor slepebåten kan manøvreres fra (styrehus, kommandobro mv.), samt fra et sikkert sted på dekk i umiddelbar nærhet av slepekroken.
 - Nødutløsning skal kunne utføres uansett krenkning av skip, vinkel og retning av drag i slepekrok mv.
- (11) Slepebåter med bruttotonnasje mindre enn 50 skal, så langt det er praktisk mulig, oppfylle kravene for slepebåter i denne paragraf.

Kapittel 9. Spesielle byggekrav for lektere

§ 49. Bygging av lektere som fører kjemikalier, gass eller olje, skott i lasterom/tank for spesielle bulklaster mv.

- Lektere som fører kjemikalier, gass eller olje, skal i tillegg til de generelle byggekrav for lektere i § 10 i denne forskrift, oppfylle bestemmelsene i den til enhver tid gjeldende forskrift om transport på skip av spesielle eller farlige laster i bulk eller pakket gods så langt dette er rimelig og praktisk mulig ut fra størrelse og fartsområde mv.
- Skott i lasterom/tank for spesielle bulklaster som nevnt i § 40 i denne forskrift, skal oppfylle bestemmelsene i samme paragraf.
- Med unntak av bemannet lekter og lektere som fører kjemikalier, gass eller olje, kan lektere som kun anvendes i beskyttet farvann eller mindre, bygges som åpen lekter, dvs. uten lukningsmidler for lasterom og andre åpninger.

§ 50. Stabilitet

- Alle lektere skal ha tilstrekkelig intakt stabilitet til å kunne utføre de tiltenkte oppgaver når det tas hensyn til de ugunstigste effekter av vektforskyvninger, frie væskeoverflater, miljøkrefter mv. som kan forekomme.
- For alle lastkondisjoner skal arealet under GZ-kurven være større enn 0,08 mrad. opp til vinkel for maks. GZ- eller fyllingsvinkelen dersom denne er minst. Dette arealkravet kan reduseres til min. 0,053 mrad. ved samme vinkel for ubemannet lekter som anvendes i fartsområde 1, 2 og 3.
- For lektere som fører kjemikalier, gass eller olje, vises det dessuten til gjeldende forskrift om transport på skip av spesielle eller farlige laster i bulk eller som pakket gods og forskrifter om dekkslast, der «skip» også innbefatter lekter.

§ 51. Fribord og fribordsforhold

Lektere som skal ha fartssertifikat, men ikke internasjonalt lastelinjesertifikat i henhold til § 26 første ledd, skal ha nasjonalt fribord og oppfylle alle bestemmelser som for lasteskip i § 41 i denne forskrift.

§ 52. Slepe- og skyvearrangement

- Lekter med fartssertifikat skal være utstyrt med et permanent hovedslepearrangement og et reserveslepearrangement.
- Hoved- og reserveslepearrangement skal være dimensjonert for:

- a) den slepekraft som er nødvendig for å slepe lekteren med en fart av minst 5 knop i smult vann, og
- b) den slepekraft som er nødvendig for å holde lekteren i ro og manøvrere den på en sikker måte under de maksimale vind-, bølge- og strømforhold som kan påregnes å oppstå i det område hvor lekteren skal slepes. Det skal også tas hensyn til dekkslastens vindfang.
- (3) Reserveslepearrangement skal være arrangert slik at det alltid er klart til bruk og at ny slepeforbindelse kan etableres hurtig.
- (4) Hovedslepearrangementet skal bestå av:
 - a) Slepefester på lekteren
 - b) Hanefot
 - c) Triangelfeste.
- (5) Slepearrangement og slepefester skal dimensjoneres med en sikkerhetsfaktor på 3 i forhold til materialets bruddgrense.
- (6) Slepefestene skal utformes og plasseres slik at utskifting av slepearrangementet kan skje hurtig og sikkert. Dessuten skal slepefestene gi god sikring mot at slepearrangementet løsner under slep.
- (7) Hanefot skal bestå av kjetting eller ståltau, eller av en kombinasjon av disse. Den skal normalt ha en lengde som minst tilsvarer lekterens bredde.
- (8) Arrangement for skyving skal være dimensjonert i henhold til samme kriterier som i annet og femte ledd.

Kapittel 10. Avsluttende bestemmelser

§ 53. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften straffes med bøter i henhold til Alminnelig borgerlig Straffelov (Straffeloven) av 22. mai 1902 nr. 10 § 339 nr. 2, jf. § 48a og § 48b.

§ 54. Ikrafttredelse og opphevelse

- (1) Denne forskrift trer i kraft 1. november 1992.
- (2) Fra samme tid oppheves forskrift av 15. juni 1987 nr. 504 om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere for så vidt angår
 - a) alle skip og lektere, hvis kjøll strekkes eller som er på tilsvarende byggetrinn på eller etter 1. november 1992 og
 - b) konvensjonsskip og lektere, hvis kjøll strekkes eller som er på tilsvarende byggetrinn, før 1. november 1992.
- (3) For ikke-konvensjonsskip og -lektere hvis kjøll er strukket, eller som er på tilsvarende byggetrinn, før 1. november 1992 gjelder fortsatt de(n) forskrift(er) som gjaldt på den tid skipet ble bygget, med eventuelle endringer som er gjort gjeldende for eksisterende skip og lektere.

Vedlegg 1. Signifikante bølgehøyder

Bestemmelsene i dette vedlegg er bindende i henhold til forskrift om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere § 24.

Dette vedlegg oppgir de signifikante bølgehøydene (H s) som skal brukes til å bestemme vannhøyden ved anvendelsen av den tekniske standarden i vedlegg 2.

Verdiene er angitt på et kart som presenterer de signifikante bølgehøydene, som ikke overskrides med en sannsynlighet på mer enn 10% på årlig basis i de forskjellige havområdene som dekkes av avtalen.

Kystområdene skal anses å ha signifikante bølgehøyder på mindre enn 1,5 m med mindre annet er angitt på kartet.

Vedlegg 1 er ikke kunngjort i sin helhet, men kan fås ved henvendelse til Sjøfartsdirektoratet.

Vedlegg 2. Modellforsøksmetoden

Bestemmelsene i dette vedlegg er bindende i henhold til forskrift om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere § 24.

- 1. *Målsettinger*
 - Skipet skal kunne motstå en bølgetilstand som definert i punkt 3 nedenunder i et verste skadetilfelle-scenario.
- 2. *Skipsmodell*
- 2.1 Modellen skal være en kopi av det faktiske skipet både når det gjelder ytre konfigurasjon og indre utforming – særlig alle skadete rom som har en betydning for prosessen med innstrømming og oppsamling av vann. Skaden skal representere det verste skadetilfellet definert for overholdelse av punkt 2.3.2. i SOLAS regel II-1/8 (SOLAS 90). Det kreves et ekstra forsøk ved en skade midtskips uten trim, dersom det verste skadestedet i henhold til SOLAS 90 ligger utenfor området $\pm 10\%$ Lpp fra midtskips. Det ekstra forsøket kreves bare når roro-rommene antas å være skadet.
- 2.2 Modellen skal tilfredsstillende følgende krav:
 - 2.2.1 Lengden mellom perpendikulærene (Lpp) skal være minst 3 m.
 - 2.2.2 Skroget skal være tynt nok i områder der denne egenskapen har innflytelse på resultatene.

- 2.2.3 Bevegelseegenskapene bør modelleres korrekt på grunnlag av det faktiske skipet med særlig oppmerksomhet rettet mot skalering av treghetsradius i rulle- og stampebevegelser. Dypgående, trim, krenkning og tyngdepunkt skal representere det verste skadetilfellet.
- 2.2.4 Viktige konstruksjonstrekk som vanntette skott, avluftinger osv. over og under skottdekket som kan føre til usymmetrisk fylling, skal modelleres korrekt så langt det er praktisk mulig, slik at de representerer den virkelige situasjonen.
- 2.2.5 Formen på skadeåpningen skal være som følger:
- 2.2.5.1 rektangulær sideprofil med en bredde i henhold til SOLAS regel II-1/8.4.1. og ubegrenset vertikalt utstrekning;
- 2.2.5.2 likesidet trekantet profil i horisontalplanet med en høyde lik $B/5$ i henhold til SOLAS regel II-1/8.4.2.
3. *Forsøksprosedyre*
- 3.1 Modellen skal underkastes et langkammet irregulært bølgemønster definert ved JONSWAP-spektrumet med en signifikant bølgehøyde H_s , definert i nr. 2.3 i stabilitetskravene og med en kamforsterkningsfaktor γ og bølgeperiode T_p som følger:
- 3.1.1 $T_p = 4 \sqrt{H_s}$ med $\gamma = 3,3$; og
- 3.1.2 T_p tilsvarende rulleresonsansperioden for det skadete skipet uten vann på dekket i den aktuelle lastetilstanden, men ikke høyere enn $6 \cdot$ og med $\gamma = 1$.
- 3.2 Modellen bør drive fritt og plasseres i kryssende sjø (90° posisjon) med skadehullet rettet mot de innkommende bølgene. Modellen skal ikke være fastspent på en slik måte at den hindres i å kantre. Dersom skipet ligger rett i vannfylt tilstand, bør det gis en krenkning på 1° mot skaden.
- 3.3 Det skal utføres minst 5 forsøk for hver bølgeperiode. Testperioden for hver kjøring skal ha en slik varighet at det er oppnådd en stabil tilstand, men skal kjøres i ikke mindre enn 30 min. i fullskala tid. Det skal brukes forskjellige bølgetog i hver test.
- 3.4 Dersom ingen av forsøkene fører til en endelig krenkning mot skaden, må forsøkene gjentas med 5 kjøring ved hver av de to fastsatte bølgetilstandene, ellers må modellen alternativt gis en ekstra krenkningsvinkel på 1° mot skaden og forsøket gjentas med 2 kjøring ved hver av de to fastsatte bølgetilstandene. Hensikten med disse ekstra eksperimentene er best mulig å påvise evne til å motstå kantring i begge retninger.
- 3.5 Forsøkene skal utføres for følgende skadetilfeller:
- 3.5.1 det verste skadetilfellet med hensyn til området under GZ-kurven i henhold til SOLAS; og
- 3.5.2 det verste skadetilfellet midtskips med hensyn til restfribord i området midtskips dersom dette kreves av 2.1.
4. *Overlevelseskriterier*
- Skipet skal anses å overleve dersom det når en stabil tilstand under de påfølgende testkjøringene slik det kreves i 3.3, men med det forbehold for 4.2 at rullevinkler på mer enn 30° mot den vertikale akse som opptrer hyppigere enn 20% av rullesyklusene eller konstant krenkning på over 20° skal anses som kantringer selv om skipet oppnår likevekt.
5. *Testgodkjenning*
- 5.1 Forslag til modellforsøksprogram skal innsendes til Sjøfartsdirektoratet for godkjenning på forhånd. Det bør også huskes på at mindre skader kan skape et verste-tilfelle-scenario.
- 5.2 Forsøket skal dokumenteres med en rapport og en video eller annen visuell dokumentasjon som inneholder all relevant informasjon om skipet og testresultatene. Dokumentasjon skal foreligge i to eksemplarer på engelsk.¹

1 I henhold til internasjonale avtaler skal Sjøfartsdirektoratet oversende dokumentasjonen til IMO.

II

Endringene trer i kraft straks.

19. juni Nr. 905 2003

Forskrifter for kompensasjon og erstatning i forbindelse med nedfôring pga. radioaktivitet i 2003/2004.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 19. juni 2003 i medhold av jordbruksoppgjøret og med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18 samt lov av 10. januar 1997 nr. 9 om kjøttproduksjon § 5 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 11. juli 2003.

1. Soner

A. Observasjonssoner

Det er etablert observasjonssoner for småfe som gjelder fra 1. juli d.å. Observasjonssonene er de områdene som var tiltakssoner for småfe i 1988. Observasjonssonene er foreløpige. Nødvendige lokale tilpasninger foretas av

fylkesveterinærene i samarbeid med landbruksavdelingen hos fylkesmannen etterhvert som nye opplysninger skulle tilsi dette.

Det er ikke tillatt å levere dyr fra observasjonssoner til slakt før de er målt og erklært enten i tiltakssone eller frisone. Dersom dyrene er i tiltakssone, skal pålagt tiltak (nedfôring etc.) være gjennomført før dyrene kan leveres til slakt. Unntak gjelder kun for nødslakt.

Ved hjelp av levende-dyr-målinger i løpet av august/september skal landet deles inn i følgende soner:

Frisoner: De områdene som ikke er observasjonsområder pr. 1. juli og de deler av observasjonssonene som blir frigitt etterhvert som måleresultatene foreligger.

Tiltakssoner: Områder hvor dyr ikke kan slaktes før etter nærmere angitte mottiltak er gjennomført.

B. Frisoner

I frisone er radioaktiviteten i storfe og/eller småfekjøtt i gjennomsnitt (medianverdien) mindre enn 600 Bq pr. kg kjøtt (^{137}Cs 137 + ^{134}Cs). I disse områdene kan husdyr føres normalt og slaktes på vanlig måte.

I de tilfeller det blir slaktet dyr i frisone med høyere innhold av radioaktive stoffer enn 600 Bq pr. kg skal det straks gis melding om dette til Statens dyrehelsetilsyn ved fylkesveterinæren som avgjør om området skal plasseres i tiltakssone eller sikringszone.

C. Tiltakssoner

I tiltakssoner er det gjennomsnittlige innhold (medianverdien) av radioaktivt cesium i storfe og/eller småfekjøtt høyere enn 600 Bq pr. kg, og det er slakteforbud inntil nedfôringsiltak er gjennomført.

For at kjøtt fra disse sonene skal kunne nyttes til menneskemat, er det nødvendig med en kortere eller lengre nedfôringsperiode med fôrmidler som er fri for eller som har lavt innhold av radioaktive stoffer. (Jf. fôringsveiledningen.)

For å kunne få kompensasjon for nedfôring og erstatning for kjøtt med for høyt radioaktivt innhold, må storfe og småfeholdere i tiltakssoner føre slaktedyr med kraftfôr med cesium-bindere i de mengder som er anbefalt av vedkommende myndigheter.

I tiltakssoner skal det også leveres egenerklæring på fastsatt skjema sammen med slaktedyra. Det må presiseres at alle punktene i skjemaet skal fylles ut.

Det forutsettes at sanketid planlegges i forhold til pålagt nedfôringsstid, slik at man unngår å strekke nedfôringen inn i vintersesongen. Det forutsettes videre at nedfôringsiltak settes i verk tidligst mulig og i alle fall umiddelbart etter at dyra er kommet hjem fra utmarksbeite.

D. Sikringsssoner

En sonetype som i hovedsak er brukt i forbindelse med storfe. I sikringsssoner er innholdet av radioaktivt cesium i kjøttet i gjennomsnitt lavere enn 600 Bq pr. kg. Det er likevel nødvendig med spesielle fôringsiltak for å forhindre at nivåene stiger til over tiltaksgrensen.

I sikringsssoner er det radioaktive innhold i storfe og/eller småfekjøtt i gjennomsnitt lavere enn 600 Bq pr. kg. Skifting av beiteparseller, eller overgang til heimavla fôrslag med høyt radioaktivt innhold, vil imidlertid kunne føre til høyere radioaktivt innhold i dyra over tid. Det er derfor nødvendig med fôringsiltak (sikringsfôring) i sikringsssonene for å hindre at radioaktiviteten i dyra overstiger tiltaksgrensen.

Landbruksforvaltningen i kommunene skal der det er nødvendig hjelpe til med å utarbeide nedfôringsplanene, og de skal godkjenne planene. Produsenten er selv ansvarlig for at fôringsopplegget er i samsvar med den anbefalte fôringsplan. Det blir ikke gitt kompensasjon for fôringsutgifter og det blir ikke gitt erstatning for slakt, dersom den offentlige anbefalte fôringsplan ikke er fulgt.

Brugerens ansvar kan beskrives i følgende punkter:

- Dersom brukeren i en sikringszone unnlater å sette i verk sikringsfôring til dyr som skal slaktes, er han selv ansvarlig for eventuelt tap av kassert (ikke godkjent for humant konsum) slakt. Vedkommende kan da ikke få tapet erstattet.
- Dersom dyr fra sikringszone blir slaktet, og det blir påvist for høye verdier av radioaktivitet i kjøttet, må det skaffes en erklæring fra landbruksforvaltningen i kommunen på at sikringsfôring er gjennomført etter anbefalt fôrplan for at erstatning skal gis.
- Landbruksavdelingen hos fylkesmannen avgjør i tvilstilfelle om staten skal yte erstatning for kassert storfe og småfekjøtt. Det er nødvendig at Landbruksavdelingen etablerer kontakt med slakteriene i fylket. Slakteriene skal melde fra til Landbruksavdelingen eller landbruksforvaltningen i kommunen om kasserte slakt av storfe og småfe. Det kan ikke utbetales erstatning før det foreligger erklæring fra offentlig myndighet om at anbefalt sikringsfôring er gjennomført.

2. Kompensasjon for nedfôring

A. Ordinær kompensasjon

For nedfôring av radioaktivitet i storfe blir det gitt kompensasjon på kr 8,- pr. storfe pr. dag.

For småfe blir det ikke gitt kompensasjon for den første uka etter at dyra er satt på nedfôring. Fra og med 2. nedfôringsuke og til og med 7. nedfôringsuke blir det gitt en kompensasjon på kr 5,- pr. dyr og dag.

Fra og med 8. nedføringsuke blir det gitt en kompensasjon på kr 7,- pr. dyr og dag.

Det skal bare utbetales kompensasjon for den nedføringstid (antall dager) som er fastsatt av veterinæretaten for den aktuelle sone eller gardsbruk.

Det skal bare unntaksvis utbetales nedføringskompensasjon for tidsrommet mellom sankning og måling. Slik utbetaling skal kun skje dersom tidspunktet for sankning uttrykkelig er dokumentert fra landbruksforvaltningen i kommunen (slik attest fra landbrukskontoret skal følge egenerklæringen) og det pga. kapasitetsproblemer ikke har vært mulig å gjennomføre målingene i tilknytning til sankning. Dersom målingen skjer innenfor et tidsrom av 4 dager etter sankning, skal det ikke utbetales nedføringskompensasjon for denne perioden.

Økningen i kompensasjon fra 8. nedføringsuke skal bl.a. dekke all nedsatt klassifisering på grunn av utsatt slaktning, dette gjelder også brunstsmak (lukt) i kjøttet.

Innmelding av slaktedyr som har stått på nedføring skal skje i så god tid at dyra normalt skal kunne slaktes umiddelbart etter nedføringstidas utløp. Det bør derfor bare unntaksvis være nødvendig med slaktekø ut over nedføringstida for å få levert dyra på slakteriet.

NB. Det gis kun kompensasjon for dyr som er innmeldt til slaktning senest en uke etter at pålagt nedføringsperiode er avsluttet.

Det gis ikke kompensasjon for normal ventetid på inntil 7 dager. Dersom det er slaktekø utover denne ventetida, kan det utbetales kompensasjon for disse ventedagene, avgrenset oppad til 7 dager. Slaktekø for levering må bekreftes av slakteriet på egenerklæringen. Det må presiseres at dette kun gjelder den ventetid som er nødvendig for at slakteriet skal kunne ta imot dyrene.

Kompensasjonstiden er avgrenset til tiden 15. august – 15. november. For at produsentene i de sterkest berørte områdene ikke skal miste nedføringskompensasjonen selv om dyra leveres etter 15. november, kan det utbetales føringskompensasjon også for disse dyrene. Forutsetningen er imidlertid at dyrene har blitt pålagt så lang nedføringstid at det selv ved tidlig sankning ikke har vært mulig å få dyrene under tiltaksgrensen før 15. november. Utbetaling av nedføringskompensasjon etter 15. november skal derfor begrenses til de besetninger som har startet nedføringen før 24. september, og hvor dette er godkjent av landbruksforvaltningen i kommunen.

Landbruksforvaltningen i kommunen skal ha melding om og skal også godkjenne startdato for nedføring for ulike beitelag, grupper av produsenter eller enkeltprodusenter.

Blir anbefalte fôrplaner ikke fulgt, vil det ikke bli utbetalt kompensasjon for nedføring. Det vil heller ikke bli utbetalt erstatning for slakt av storfe og småfe med så høyt innhold av radioaktive stoffer at kjøttet ikke kan nyttes til menneskeemat.

Landbruksforvaltningen i kommunen gir veiledning om fôring, setter opp planer og kontrollerer at fôrplanene blir fulgt.

Dersom brukeren kan dokumentere at den anbefalte fôrplan er fulgt og slaktet likevel ikke blir godkjent, vil det bli gitt kompensasjon for nedføring og erstatning av kassert kjøtt etter slakteverdi.

- Det vil ikke bli gitt kompensasjon for nedføring eller gitt erstatning for storfe som blir slaktet før de er 2 måneder gamle, med unntak av nødslakt som ikke blir godkjent på grunn av høyt innhold av radioaktive stoffer.
- Avlsværer og søyer som slaktes etter endt paringssesong erstattes ikke om de blir kassert pga. for høyt radioaktivt innhold.

Fastsetting av soneregnene må senest skje så raskt som mulig etter at dyra er sanket inn fra utmarksbeite. Spesielt er dette viktig i de områder hvor det er en viss mulighet for at sonen blir omgjort fra tiltakssone året før til frisone, eller hvor nedføringstiden blir sterkt redusert.

I slike tilfeller blir det ikke utbetalt nedføringskompensasjon selv om dyra har vært under nedføring før måledato. Dette under forutsetning av at denne soneendringen foreligger før 20. september.

B. Ekstra kompensasjon

I forbindelse med nedføring av radioaktivitet i kjøtt på sau kan enkelte brukere få ekstra store problemer. Det kan være husmangel, mangel på heimebeite, tidlig vinter, høgt Bq-innhold i heimebeite m.m.

I slike tilfeller må det velges løsninger tilpasset den aktuelle situasjonen, selv om disse løsninger skulle medføre utgifter som går utover rammen for den nedføringskompensasjon som er satt. En løsning kan være å flytte dyra under nedføringsperioden til leiet areal i andre områder med mildere klimatiske forhold og rikelig og Bq-fritt høstbeite.

Landbruksavdelingen hos fylkesmannen har fullmakt til å innvilge ekstra kompensasjon i den fastsatte nedføringsperioden på inntil kr 4,- pr. dyr pr. dag utover den ordinære kompensasjonen.

Det må foretas en nøye vurdering av situasjonen i det enkelte tilfelle. Fullmakten gjelder primært når flytting anses nødvendig og skal dekke nedføringskompensasjon, transport av dyra, enkle gjerdeanlegg, tilsyn, fôring og stell m.m.

Det presiseres at denne fullmakten bare gjelder for tilfeller som av Landbruksavdelingen hos fylkesmannen vurderes som ekstraordinære.

Det forutsettes at Landbruksavdelingen medvirker til å planlegge, organisere og koordinere transport, leieavtaler mv., der slike løsninger kan bidra til å unngå at kjøtt blir kassert som menneskeemat.

Dersom Landbruksavdelingen hos fylkesmannen har innvilget ekstra kompensasjon, foretar avdelingen utbetaling av kompensasjonsbeløpene som posteres på kap. 1150, post 50.12 i statsregnskapet.

C. Pelsskinn

I tiltakssoner blir det gitt erstatning for lammeskinn av pelssau som vrakes når grunnen er kvalitetsfeil som skyldes utsatt slaktning i forbindelse med nedfôring av radioaktivitet i kjøtt. Ordningen trer først i kraft dersom brutto gjennomsnittspris for alle omsatte pelsskinn overstiger 250 kr. Erstatningsbeløpet begrenses til netto utbetalt landsmiddelpriis pr. pelsskinn (brutto pris – beregningskostnader og andre salgskostnader). Norsk Kjøtt avgjør når erstatning i henhold til disse bestemmelsene skal gis.

3. Omklassifisering

For dyr som er i sikringszone, men som blir omklassifisert til tiltakszone, vil de bestemmelser som gjelder for tiltakszoner bli gjort gjeldende.

4. Nødslakt

Dersom storfe eller småfe avlives som nødslakt i nedfôringsperioden eller under sikringsfôring og kjøttet ikke blir godkjent til menneskemat pga. radioaktivt innhold, vil brukere i tiltakszoner og sikringszoner få erstattet dyrets slakteverdi. Det samme gjelder i tiltakszoner også for nødslakt utenom nedfôringsperioden.

5. Dyr som kreperer under nedfôring

Dyr som kreperer under nedfôring skal erstattes etter beregnet slakteverdi etter følgende formler:

$$\text{For småfe: } \text{kr } 40,- \times \frac{\text{kadavervekt/levendevekt (kg)} \times 42}{100} =$$

$$\text{For storfe: } \text{kr } 35,- \times \frac{\text{kadavervekt/levendevekt (kg)} \times 50}{100} =$$

Det kreves attest fra veterinær eller landbruksforvaltningen i kommunen for at dyret er krepert samt for vekt av kadaveret.

Attesten skal følge søknad om erstatning til Landbruksavdelingen hos fylkesmannen. Landbruksavdelingen skal forsikre seg om at pålagt nedfôringsopplegg i besetningen er fulgt før det foretar utbetaling av erstatningen som posteres på kap. 1150, post 50.12 i statsregnskapet.

6. Administrasjon

Statens dyrehelsetilsyn ved fylkesveterinæren har ansvaret for å:

- foreta soneinndeling for storfe og småfe i samråd med Statens dyrehelsetilsyn, Sentralforvaltningen.
- foreta eventuelle endringer i soneinndelingen.
- fastsette lengden på nedfôringsperioden i tiltakszonene.

Landbruksavdelingen hos fylkesmannen og kommunen har ansvaret for å:

- gi produsentene aktiv veiledning om fôring.
- utføre prøvekontroll for å påse at tiltaksplanen blir etterkommet hos den enkelte produsent.
- godkjenne startdato for nedfôring for ulike beitelag, grupper av produsenter eller enkeltprodusenter (attest fra landbruksavdelingen skal legges ved egenerklæringen dersom pkt. 2A avsnitt 5 er anvendt).
- innvilge ekstraordinær nedfôringskompensasjon når forholdene tilsier det, og foreta utbetaling av erstatningen.
- foreta utbetaling av erstatning for dyr som kreperer under nedfôring.
- medvirke til å planlegge, organisere og koordinere transport, leieavtaler mv. når flytting av dyr eller andre tiltak blir vurdert nødvendig.
- behandle alle søknader om dispensasjon fra nedfôring før disse sendes Landbruksdepartementet.

Norsk Kjøtt skal avregne kjøtt som ikke godkjennes til menneskemat på grunn av for høyt innhold av radioaktivitet og som skal erstattes.

Norsk Kjøtt utbetaler erstatning når:

- produsenter i tiltaksområder har fulgt foreskrevet fôring og nedfôringsstid og levert egenerklæring som bekrefter dette.
- det dreier seg om nødslaktning o.l. av dyr fra tiltaksområder og sikringsområder.
- lammeskinn vrakes pga. kvalitetsfeil.

Avregningen skjer til gjeldende netto avregningspris for helt slakt. Norsk Kjøtt har i samråd med Landbruksdepartementet ansvaret for å gjennomføre en forsvarlig behandling og disponering av det kjøtt som kasseres/ikke godkjennes til human konsum. Det må legges vekt på å nytte anvendelsesmåter som medfører lavest mulig kostnader innenfor de rammer for forsvarlig anvendelse som myndighetene fastsetter.

Kompensasjon for nedfôring forskottes av slakteriene og refunderes fra Statens landbruksforvaltning etter oppgaver fra de enkelte slakteriene. Statens landbruksforvaltning utbetaler i tillegg slakterikompensasjon til slakteriene (15 kr pr. dyr) for utført ekstraarbeid med egenerklæringer etc. Det skal føres særskilt regnskap for de kostnader ordningen medfører. Regnskaps- og revisjonsplikt følger de retningslinjer som gjelder for ordinære markedsregulerende tiltak.

Produsentene i tiltakssoner skal fylle ut egenerklæring i forbindelse med levering av slakt. Slakteriene har ansvaret for å holde slakt fra ulike produsenter adskilt inntil kjøttkontrollen har foretatt kontroll. Slakteriene skal kreve inn egenerklæringer fra produsentene i tiltakssoner og levere disse til kjøttkontrollen for påtegning. Deretter skal slakteriene sende egenerklæringen sammen med avregningene til Statens landbruksforvaltning.

Slakteriene må oversende sitt krav før 1. desember for å få refusjon før 31. desember. Siste frist for å få refusjon for beitesesongen 2003 er 15. januar 2004.

7. Finansiering

Kostnader ved ordningen dekkes over jordbruksoppkjøret og posteres på kap. 1150 post 50.12.

8. Dispensasjon

Landbruksdepartementet kan dispensere fra disse bestemmelser i tilfeller hvor bestemmelsen pga. særlige forhold vil gi urimelige utslag for enkeltprodusenter.

9. Utfyllende bestemmelser

Landbruksdepartementet kan etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag gi utfyllende bestemmelser til disse regler og retningslinjer.

10. Iverksetting

Denne forskrift gjelder fra 19. juni 2003. Fra samme tid blir forskrift av 17. juni 2002 nr. 740 for kompensasjon og erstatning i forbindelse med nedføring pga. radioaktivitet 2002/2003 opphevet.

19. juni Nr. 906 2003

Vedtak om grunnbeløpet i folketrygda.

Kunngjøring frå Arbeids- og administrasjonsdepartementet av stortingsvedtak 19. juni 2003 med heimel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 1–4. Kunngjort 11. juli 2003.

Grunnbeløpet i folketrygda blir sett til kr 56.861 med verknad frå 1. mai 2003.

20. juni Nr. 907 2003

Forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 20. juni 2003 med hjemmel i tolltariffens innledende bestemmelser § 5 og delegeringsvedtak av 30. juni 1995 nr. 600. Kunngjort 11. juli 2003.

Kapittel I. Generelle bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften regulerer fordeling av tollkvoter for landbruksvarer som omfattes av vedlegg 1.

§ 2. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

1. *Budgiver*: Virksomhet som er registrert hos Statens landbruksforvaltning og har fått tildelt brukernavn og passord for å delta på auksjon.
2. *Kvoteandel*: Den andel av totalkvoten som tildeles en virksomhet gjennom auksjon eller annen form for tildeling.
3. *Kvoteeier*: Virksomhet som har fått tildelt andel av totalkvote fra Statens landbruksforvaltning eller har kjøpt andel av totalkvote, jf. § 23 og § 42.
4. *Kvoteperiode*: Den periode kvoteandelen skal importeres innenfor (jf. vedlegg 1, kolonne 5).
5. *Kvotesøker*: Virksomhet som søker om å få tildelt andel av totalkvote.
6. *Kvoteår*: Den perioden på inntil ett år som totalkvoten gjelder for.
7. *Restkvote*: Den andel av totalkvoten som ikke er fordelt når ordinær fordeling er gjennomført.
8. *Skriftlig*: Også elektronisk melding dersom ikke Statens landbruksforvaltning på grunn av behov for sikker identifisering krever henvendelse pr. brev eller telefaks.
9. *Totalkvote*: Det samlede kvantum av en vare som kan importeres til redusert tollsats innenfor et kvoteår (tollkvote).

§ 3. Forvaltningsmyndighet

Statens landbruksforvaltning gjennomfører kvotefordeling etter bestemmelsene i denne forskriften. Statens landbruksforvaltning kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av denne forskriften.

§ 4. Generelle vilkår for tildeling av kvote

For å få tildelt kvoteandel etter denne forskriften, må kvotesøker/budgiver være registrert i Foretaksregisteret og legge frem attester som bekrefter

1. registrering i Foretaksregisteret i Brønnøysund (firmaattest) og
2. at kvotesøker har oppfylt sine forpliktelser med hensyn til betaling av skatter og avgifter, herunder betaling av merverdiavgift.

Attester som nevnt i første ledd må foreligge før tildeling av kvoteandel kan skje og må ikke være eldre enn 6 måneder. Det kan videre kreves at kvotesøker/budgiver legger frem foretakets årsrapport inklusive revidert årsregnskap for avsluttede regnskapsår inntil tre år tilbake i tid.

Første og annet ledd gjelder ikke ved fordeling av kvotene for islandshest og kjøtt til messer og lignende.

Ved tildeling av kvoteandel utsteder Statens landbruksforvaltning, med mindre annet er bestemt i denne forskriften, tillatelse til import med nedsatt tollsats som angitt i vedlegg 1 for den tildelte mengde innenfor totalkvote. Tillatelsen utstedes til den virksomhet som har fått tildelt kvoteandel. Ved fortollingene må det henvises til tillatelsen i samsvar med de retningslinjer som til enhver tid er gitt av tollmyndighetene eller andre offentlige instanser.

Tillatelsen skal oppbevares av kvoteeier og på forespørsel fremlegges for tollmyndighetene. Med mindre annet er bestemt i denne forskriften, må kvoteandel være tildelt før innførsel finner sted og fullstendig utfylt tolldeklarasjon er mottatt av tollmyndighetene. Tildelt kvoterettighet har gyldighet for inntil ett år av gangen innenfor kvoteåret, jf. vedlegg 1, og må benyttes innenfor de nærmere frister som er angitt i tillatelsen.

Statens landbruksforvaltning kan stille de vilkår som er nødvendig for å oppfylle formålet med den enkelte kvote, herunder fastsette godkjennelsesprosedyrer for hvem som kan bli tildelt kvoteandel, vilkår i tilknytning til kvoterettigheten og vilkår for anvendelsen av den importerte varen.

Kapittel II. Fordeling av tollkvoter etter søknadstidspunkt**§ 5. Vareomfang**

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder de tollkvoter som er markert med «S» i kolonne 7 i vedlegg 1.

§ 6. Minimums- og maksimumsandel

Før fordelingen kan Statens landbruksforvaltning fastsette en minimums- og maksimumsandel av totalkvoten som en kvotesøker kan få tildelt pr. søknad og totalt pr. kvoteår.

§ 7. Søknad

Kvotesøker må sende skriftlig søknad om kvoteandel til Statens landbruksforvaltning. Søknaden skal inneholde søkers navn, adresse og foretaksnummer. Det skal søkes om en angitt mengde av angitt vare. Varebetegnelse og tolltariffens varenummer må være oppgitt, og være i overensstemmelse med det som er kunngjort.

§ 8. Fordeling av kvoten

Statens landbruksforvaltning skal innenfor totalkvote fordele kvoteandel til søkerne etter søknadens innbyrdes prioritet, jf. § 9, i samsvar med omsøkt mengde.

Søknader som medfører at totalkvoten overstiges, avkortes med det overstigende kvantum. Søknader med samme prioritet avkortes forholdsmessig med utgangspunkt i omsøkt mengde.

50 prosent av kvoten for isbergsalat er forbeholdt industri som bearbeider isbergsalat. Denne delen av kvoten må benyttes i slik industriproduksjon. Dersom det innen søknadsfristens utløp foreligger flere søknader på den delen av kvoten som er forbeholdt industri som bearbeider isbergsalat, skal kvoten fordeles forholdsmessig på grunnlag av søkerens forbruk av isbergsalat til industriell bearbeiding foregående kvoteår.

For isbergsalatkvoten gis tillatelse til import med tre måneders gyldighetsperiode.

§ 9. Prioritering av søknad

Statens landbruksforvaltning fastsetter en dato for første tildeling av kvoteandeler hvert kvoteår.

Søknader som er innkommet i perioden fra kunngjøring, jf. § 43, fram til dato som nevnt i første ledd, skal gis prioritet som om de var innkommet på denne dato. Søknader mottatt før kunngjøring skal avvises.

Senere innkomne søknader gis prioritet etter den dato de er registrert innkommet til Statens landbruksforvaltning. Søknader innkommet innen kl. 1500 blir registrert samme dag. Søknader innkommet samme dag gis lik prioritet.

Ufullstendig søknad vil bli returnert til søker og gis prioritet fra den dato fullstendig søknad er innkommet til Statens landbruksforvaltning.

§ 10. Ubenyttet kvoteandel

Det innvilges ikke ny andel av totalkvote innenfor kvoteåret før tidligere tildelt andel av samme kvote er importert.

Dersom kvoteeier blir kjent med at vedkommende ikke kommer til å benytte tildelt andel av totalkvote, skal det gis skriftlig melding om dette til Statens landbruksforvaltning. Helt eller delvis ubenyttet kvoteandel skal trekkes tilbake. Utstedt tillatelse til import med nedsatt toll skal i slike tilfeller returneres Statens landbruksforvaltning i original.

Kvoteandel som er trukket tilbake skal legges ut til ny fordeling.

Ubenyttet andel av totalkvote kan ikke overføres fra ett kvoteår til ett annet.

§ 11. Omsetning av kvoter fordelt etter kapittel II

Ubenyttet andel av kvoten for isbergsalat kan omsettes én gang. Kjøper må oppfylle vilkårene i § 4. Selger plikter å gi Statens landbruksforvaltning skriftlig melding om overdragelse av kvoteandel og skal returnere tillatelse til import med nedsatt tollsats i original dersom slik er utstedt.

Øvrige kvoteandeler som er tildelt etter bestemmelsene i dette kapitlet kan ikke omsettes.

Kapittel III. Fordeling av tollkvoter ved auksjon**§ 12. Vareomfang**

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder de tollkvoter som er markert med «A1», «A2», «A3», «A4» og «A5» i kolonne 7 i vedlegg 1.

§ 13. Tidspunkt for auksjoner

Kvoten for reinsdyr/-kjøtt merket «A1» fastsettes i henhold til forskrift av 18. desember 2000 nr. 1315 § 19. Auksjoner gjennomføres primo september og medio januar hvert år. Inntil 60 prosent av antatt total kvote fordeles primo september.

Kvotefordeling ved auksjon for de produkter som er merket «A2» gjennomføres senest i oktober året før det året kvoten skal fordeles for.

Kvotefordeling ved auksjon for de produkter som er merket «A3» gjennomføres primo mars hvert år det året kvotene skal fordeles for.

Kvotene for matkorn, oljefrø og andre råvarer til kraftfôr merket «A4» fastsettes i henhold til forskrift av 18. desember 2000 nr. 1315 § 18a. Kvoten for oljefrø fordeles en gang pr. år, ultimo november. Med oljefrø menes rapsfrø, også knuste, for anvendelse til dyrefôr. Kvotene for matkorn og andre råvarer til kraftfôr fordeles medio august, ultimo november og primo mai. Medio august fordeles 25 – 55 prosent av det prognostiserte importbehovet. Ultimo november fordeles 25 – 55 prosent av importbehovet, justert i forhold til nye prognoser og tildelt kvote i august. Fordelingen i august og november kan ikke til sammen overstige 80 prosent av prognostisert importbehov i november.

Ekstra kvoter som fastsettes i henhold til forskrift av 18. desember 2000 nr. 1315 § 18a, kan fordeles utenom de ordinære tildelingstidspunkter. Kvoteandeler for matkorn og andre råvarer til kraftfôr som tildeles i august gjøres gjeldende fra 1. september til 31. august. Ved øvrige tildelinger er kvoteandelene for matkorn, oljefrø og andre råvarer til kraftfôr gyldige fra auksjonstidspunktet til 31. august.

Kvotefordeling ved auksjon for de produkter som er merket «A5» gjennomføres senest i oktober året før det første av de to år kvotene skal fordeles for.

Dersom hele eller deler av kvoten ikke fordeles, kan Statens landbruksforvaltning, dersom markedsmessige hensyn tilsier det, fordele restkvantum ved å avholde tilleggsauksjon på et senere tidspunkt enn det som er nevnt ovenfor.

§ 14. Minimums- og maksimumsandel

Statens landbruksforvaltning kan fastsette en minimums- og maksimumsandel av totalkvoten som én budgiver kan få tildelt ved en auksjon.

§ 15. Gjennomføring av auksjonen

Auksjonen gjennomføres på Internett ved hjelp av et elektronisk auksjonssystem.

Statens landbruksforvaltning fastsetter nærmere tidspunkt for auksjonen innenfor de tidsrammer som følger av § 13.

§ 16. Tekniske problemer

Dersom det oppstår problemer knyttet til Statens landbruksforvaltnings auksjonssystem som har betydning for gjennomføringen og resultatet av en auksjon, skal auksjonen utsettes eller startes på nytt når feilen er rettet opp. I slike tilfeller skal Statens landbruksforvaltning informere budgivere som har lagt inn åpningsbud på de auksjonene som blir rammet om tidspunkt for ny auksjon. Denne skal søkes gjennomført samme dag som den opprinnelige auksjonen skulle vært gjennomført.

Dersom feil ved linjenettet fører til at en budgiver blir forhindret fra å delta i hele eller deler av en auksjon, må budgiver uten ugrunnet opphold underrette Statens landbruksforvaltning om dette. Dersom budgiver gjennom klage (jf. § 49) godtgjør at linjeproblemene skyldes forhold utenfor dennes kontroll som vedkommende ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning på auksjonstiden eller å unngå eller overvinne følgene av, skal auksjonen annulleres. Statens landbruksforvaltning skal varsle andre budgivere om annulleringen og opplyse om tidspunkt for ny auksjon.

Problemer knyttet til den enkelte budgivers datasystem, herunder datamaskin, programvare, oppkobling til Internett, eksempelvis modem/ISDN-kort, telefonlinje, brukernavn/passord eller lignende gir ikke grunnlag for å utsette eller annullere en auksjon.

§ 17. Krav til budgiver

For å delta på auksjon må virksomheten ha registrert seg hos Statens landbruksforvaltning og fått utstedt brukernavn og passord. Brukernavn og passord som er utstedt til en auksjon skal benyttes også ved deltakelse på senere auksjoner i løpet av kalenderåret.

Registrering skal skje skriftlig på eget skjema som må være mottatt av Statens landbruksforvaltning før auksjon innen kunngjort frist. Det skal opplyses om

1. virksomhetens navn og postadresse,
2. eventuell e-postadresse og adresse til hjemmeside,
3. telefonnummer og telefaksnummer,
4. organisasjonsnummer,
5. dato for de auksjoner virksomheten ønsker å delta i og
6. kontaktperson i virksomheten.

Dersom registrering har skjedd innen kunngjort frist og tilfredsstillende dokumentasjon i henhold til § 4 er mottatt, utsteder Statens landbruksforvaltning brukernavn og passord som budgiver skal bruke ved auksjonen. Budgiver innenfor kvotene for svingelfrø, engrappfrø og raigrasfrø må i tillegg være autorisert som såvareforretning for import og omsetning av de aktuelle varene i henhold til forskrift om såvarer fastsatt av Landbruksdepartementet 13. september 1999 nr. 1052.

§ 18. *Krav til oppbevaring av brukernavn og passord mv.*

Innehaver av brukernavn og passord skal oppbevare og benytte disse på en slik måte at de ikke gjøres tilgjengelig for uvedkommende.

Dersom det oppstår mistanke om at brukernavn/passord er tapt, kommet på avveie eller på annen måte blir eller kan bli misbrukt, skal innehaveren straks varsle Statens landbruksforvaltning om dette. Statens landbruksforvaltning skal i slike tilfeller sperre brukernavnet og passordet. Dersom ikke særlige grunner taler mot det, utsteder Statens landbruksforvaltning nytt brukernavn og passord til innehaveren.

§ 19. *Budfrister*

I forkant av hver auksjon fastsetter Statens landbruksforvaltning åpningstidspunkt for auksjonen og frist for å legge inn første bud. Det skal være minimum 24 timer mellom åpningstidspunktet og fristen for å legge inn første bud. I denne perioden kan budgiverne legge inn ett eller flere bud. Budgiver gis informasjon om åpningstidspunkt og frist for første bud ved registrering, jf. § 16.

Dersom en budgiver legger inn sitt første bud etter at fristen for dette har gått ut, avvises budet slik at budgiveren utelukkes fra auksjonen.

Etter at fristen for å legge inn første bud har gått ut, forlenges auksjonen med et intervall angitt av Statens landbruksforvaltning. Intervallet forlenges hver gang det legges inn et nytt bud. Auksjonen avsluttes når det innen utløpet av det nye intervallet ikke er kommet inn nye bud.

§ 20. *Budgivning*

Innenfor minimums- og maksimumsandel kvote fastsatt av Statens landbruksforvaltning, jf. § 14, kan budgiver velge hvor stor mengde det bys på. Budprisen er bindende for budgiver. Mengden det bys på kan endres uten at budprisen samtidig økes. Bud skal gis pr. hele kilo, med unntak for kornkvotene hvor budene skal gis pr. tonn.

Bud for kvoter som auksjoneres i kilo skal gis i kronebeløp med to desimaler. Minimumsbudet skal være kr 0,01 pr. kilo og minste budøkning kr 0,01 pr. kilo. For kvoter som auksjoneres i tonn skal minstepris være kr 10,00 pr. tonn og minste budøkning være kr 1,00 pr. tonn.

Tollkvoten fordeles til budgivere med høyeste bud når auksjonen avsluttes. I tilfeller hvor budgiver eller budgiverne ikke har lagt inn bud på hele kvoten, eller tildelingen begrenses av regelen om maksimalgrensen for kvoten, fordeles resterende kvote til budgiver med nest høyeste bud osv. inntil hele kvoten er fordelt. Ved like bud hvor mengden det er budt på til sammen medfører at totalt kvantum for kvoten overskrides, avkortes mengden som fordeles til hver enkelt budgiver forholdsvis.

§ 21. *Særlige bestemmelser om tildeling av kvoteandel*

Budgivere som har fått tilslag på kvoteandel plikter å betale faktura med auksjonsbeløpet innen fastsatt forfallsdato. Dersom faktura ikke betales innen fristen, faller retten til kvoteandel bort. Dersom markedsmessige hensyn tilsier det, skal kvoteandelen legges ut til ny auksjon på et senere tidspunkt.

Når en budgiver har fått tildelt andel av en tollkvote og auksjonsbeløpet er innbetalt, må det sendes inn skriftlig informasjon om angitt mengde av angitt vare med tolltariffens varenummer kvoteandelen skal benyttes til.

Innenfor tildelt kvoteandel utsteder Statens landbruksforvaltning tillatelse til import med nedsatt toll i samsvar med den informasjon som er oppgitt.

§ 22. *Ubenyttet kvoteandel*

Ubenyttet andel av totalkvote kan ikke overføres fra et kvoteår til et annet.

§ 23. *Omsetning av kvoteandel*

Ubenyttet kvoteandel tildelt etter bestemmelsene i dette kapitlet kan omsettes etter at auksjonsbeløpet er innbetalt. Andel av kvote som auksjoneres hvert annet år kan omsettes samlet eller delt.

Kjøper må oppfylle vilkårene i § 4 jf. § 17 tredje ledd siste punktum. Selger skal gi Statens landbruksforvaltning skriftlig melding om overdragelse av kvoteandel. Tillatelse til import med nedsatt tollsats skal, dersom slik er utstedt, sendes Statens landbruksforvaltning i original. Dersom vilkårene i § 4 jf. § 17 tredje ledd er oppfylt, utstedes tillatelse til import med nedsatt tollsats til kjøper i samsvar med § 21 annet og tredje ledd.

Kapittel IV. Fordeling av tollkvoter til mindre virksomheter som har foredling av viltkjøtt som hovedformål

§ 24. Vareomfang

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder de tollkvoter som er markert med «V» i kolonne 7 i vedlegg 1.

§ 25. Mindre virksomheter som har foredling av viltkjøtt som hovedformål

Tollkvoter omfattet av dette kapitlet skal fordeles etter søknad til mindre virksomheter som

1. har foredlingsanlegg innenfor det distriktpolitiske virkeområdet (område A, B, C, D, jf. forskrift av 9. mai 2003 nr. 565 om investeringstilskot og avgrensning av det geografiske verkeområdet for dei regional- og distriktpolitiske verkemidla),
2. skal importere viltkjøtt for egen bearbeiding og verdistigning, og
3. har en gjennomsnittlig omsetning på høyst 40 mill. kr pr. år i de tre forutgående år før søknadsåret.

Virksomhetene må være autorisert i forhold til følgende forskrifter:

1. Forskrift av 2. februar 1996 nr. 133 om hygiene og kontroll mv ved produksjon og frambud av viltkjøtt.
2. Forskrift av 2. februar 1996 nr. 132 om hygiene og kontroll mv ved produksjon og frambud mv av kaninkjøtt og kjøtt av oppdrettsvilt.
3. Forskrift av 6. april 1995 nr. 353 om hygiene ved produksjon og frambud m.v. av kjøttprodukter og enkelte andre produkter av animalsk opprinnelse.

§ 26. Søknad

Med mindre annet er kunngjort, fordeles tollkvote til mindre virksomheter på grunnlag av skriftlig søknad til Statens landbruksforvaltning. Søknaden skal inneholde opplysninger om søkers navn, adresse og foretaksnummer. Søknaden skal også inneholde planer for bearbeiding og foredling av importert viltkjøtt. Det skal søkes om angitt mengde av angitt vare. Varebetegnelse og tolltariffens varenummer må være oppgitt, og være i overensstemmelse med det som er kunngjort.

Søknaden gjelder for inntil tre år om gangen.

§ 27. Søknadsfrist og saksbehandling

For at kvotesøker skal komme i betraktning ved fordelingen av tollkvoten, må fullstendig søknad være registrert innkommet hos Statens landbruksforvaltning innen kunngjort søknadsfrist. Søknader som mottas etter søknadsfristen kommer kun i betraktning dersom det gjenstår kvote til fordeling og søkeren oppfyller de kriterier som er satt for kvotetildelingen.

§ 28. Tollkvote

Den enkelte virksomhet kan tildeles tollkvote

1. på mellom 10 og 30 tonn kjøtt av elg pr. kvoteår for inntil tre år om gangen,
2. på mellom 2 og 4 tonn kjøtt av hjort pr. kvoteår for inntil tre år om gangen,
3. på mellom 2 og 4 tonn kjøtt av skogsfugl og ryer pr. kvoteår for inntil tre år om gangen og/eller
4. på mellom 2 og 4 tonn kjøtt av annet vilt pr. kvoteår for inntil tre år om gangen.

Bestemmelsen i første ledd kan fravikes dersom samlet tollkvote forbeholdt mindre virksomheter som har foredling av viltkjøtt som hovedformål, ikke kan fordeles etter ordinære kriterier.

§ 29. Import

Kvotteeier skal selv forestå import innenfor tollkvoten.

Importert vare innenfor tollkvoten skal anvendes til egen bearbeiding og verdistigning og selges på det norske markedet.

§ 30. Ubenyttet kvoteandel

Dersom kvotteeier blir kjent med at vedkommende ikke kommer til å benytte tildelt andel av totalkvote, skal det gis skriftlig melding om dette til Statens landbruksforvaltning. Helt eller delvis ubenyttet kvoteandel skal trekkes tilbake. Tillatelse til import med nedsatt toll skal i slike tilfeller returneres i original dersom slik tillatelse er utstedt.

Kvoteeier som er trukket tilbake skal legges ut til ny fordeling til andre kvoteeiere.

Ubenyttet andel av totalkvote kan ikke overføres fra et kvoteår til et annet.

§ 31. Omsetningsforbud

Kvoteeier tildelt etter bestemmelsene i dette kapitlet kan ikke omsettes.

Kapittel V. Fordeling av tollkvoter for ost fra EF og EFTA

§ 32. Vareomfang

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder de tollkvoter som er markert med «H» i kolonne 7 i vedlegg 1.

§ 33. Søknad

Med mindre annet er kunngjort, fordeles tollkvote for ost på grunnlag av skriftlig søknad til Statens landbruksforvaltning. Søknaden skal inneholde søkers navn, adresse og foretaksnummer. Mengden det søkes om må

angis. Dersom det søkes om kvoteandel for ost til bearbeiding i industrien eller andel av EFTA-kvoten, må dette angis særskilt.

Søknaden skal være innkommet i Statens landbruksforvaltning innen kunngjort søknadsfrist, med unntak for de deler av kvoten som skal fordeles etter § 8 og § 9.

§ 34. *Bankgaranti*

For å få tildelt kvoteandel etter reglene i dette kapitlet skal det stilles bankgaranti for et beløp på kr 10,00 pr. kg for den kvoteandel som tildeles.

Utnyttelse av kvoteandelen i samsvar med tildelt mengde og etter fastsatte vilkår skal dokumenteres gjennom rapportering i henhold til § 41 første ledd så snart kvoteandelen er utnyttet, likevel senest innen to måneder etter kvoteårets utløp.

Dersom kvoteandelen ikke utnyttes i samsvar med tildelt mengde og etter fastsatte vilkår, bringes bankgarantien til forfall etter følgende regler:

1. Ved utnyttelse på under 5 prosent av kvoteandelen forfaller hele garantien.
2. Ved utnyttelse av fra 5 til 95 prosent av kvoteandelen forfaller garantien for det beløp som tilsvarer forskjellen mellom 95 prosent av tildelt kvoteandel og den mengde som faktisk er importert.
3. Ved minimum 95 prosent utnyttelse av kvoteandelen frigis hele bankgarantien.
4. Ved ufullstendig eller for sen rapportering, jf. annet ledd, forfaller hele bankgarantien.

Forfalt garantibeløp kan ikke kreves refundert.

Dersom dokumentasjonsplikten ikke kan overholdes innen fristen i annet ledd og det godtgjøres at dette skyldes hindringer utenfor importørens kontroll som denne ikke med rimelighet kunne ventes å unngå eller overvinne følgene av, kan fristen utsettes for den del av kvoten det på grunn av slike forhold ikke er levert rapport for. Dersom kvoteandelen ikke er utnyttet i samsvar med tildelt mengde i henhold til fastsatte vilkår og importøren godtgjør at dette skyldes hindringer som nevnt ovenfor, kan garantien frigis for den del av kvoten som på grunn av hindringen ikke er utnyttet.

Det må søkes om utsatt rapporteringsfrist og/eller frigivelse av garanti innen utløpet av den ordinære rapporteringsfristen etter annet ledd.

§ 35. *Fordeling på grunnlag av historisk import*

3.050 tonn av EF-kvoten fordeles til kvotesøkere som

1. har hatt andeler i ostekvoten fra EF som er større enn 10 tonn på det tidspunkt denne forskriften trer i kraft,
2. er importører som i gjennomsnitt i 2001 – 2002 har importert mer enn 10 tonn ost med ordinær toll i henhold til den norske tolltariffen, eller
3. er foretak som produserer ost i Norge.

Kvotesøkere som omfattes av første ledd nr. 1 får videreført kvoteandel tilsvarende grunnkvote i 2002. Med grunnkvote menes andel av ostekvote tildelt for kvoteåret ved årets begynnelse.

Kvotesøkere som nevnt i første ledd nr. 2, som ikke omfattes av annet ledd, får tildelt kvoteandel tilsvarende gjennomsnittet av den import de har foretatt med slik toll i 2001 og 2002.

For kvotesøkere som nevnt i første ledd nr. 3, og som ikke omfattes av annet eller tredje ledd, fastsettes kvoteandel etter følgende beregningsmodell: $Kvoteandel \text{ (tonn)} = 525 \text{ tonn} / 81,7 \text{ prosent} \times \text{produsentens prosentandel av norsk produksjon av ost med unntak av mysost for salg i det norske markedet i 2002.}$

Kvantum som ikke er fordelt etter annet til fjerde ledd fordeles med sikte på utjevning mellom kvoteandel og markedsandel i dagligvarehandelens sluttmarked i 2001 for kvotesøkere som nevnt i annet ledd.

Det skjer én fordeling pr. kvoteår. Kvoteandelen tildeles med en halvdel pr. 1. januar og en halvdel pr. 1. juli. Dersom kvotesøker har søkt om mindre kvoteandel enn det som kan fastsettes etter annet til fjerde ledd, skal restkvantum fordeles i henhold til § 37.

§ 36. *Ost til bearbeiding i industrien*

300 tonn av EF-kvoten fordeles til kvotesøkere som ut fra historiske kriterier har hatt andeler i ostekvoten fra EF på det tidspunkt denne forskriften trer i kraft, samt til virksomheter som produserer bearbeidede landbruksvarer.

Kvotesøkere som ut fra historiske kriterier har andeler i ostekvoten fra EF som er større enn 10 tonn på det tidspunkt denne forskriften trer i kraft, skal få videreført kvoteandel tilsvarende grunnkvote for mozzarellaost i 2002. Resterende kvantum fordeles i henhold til § 8 og § 9.

Kvoteandelene skal benyttes til import av mozzarellaost og ostepulver til produksjon av bearbeidede landbruksvarer. Med bearbeidede landbruksvarer menes i denne paragraf varer som er omfattet av EØS-avtalens protokoll 3 tabell 1 vedlegg 3.

§ 37. *Fri kvote*

650 tonn av EF-kvoten fordeles i henhold til § 8 og § 9. I tillegg gjelder følgende bestemmelser:

1. Det fordeles minimum 2 tonn og maksimum 50 tonn til hver søker pr. tildeling.
2. Kvotesøker som nevnt i § 35 kan først søke om kvoteandel etter paragrafen her dersom det dokumenteres at kvoteandel gitt i henhold til § 35 er benyttet fullt ut. Kvotesøker som i henhold til § 35 har fått tildelt en kvoteandel på mindre enn 50 tonn, kan likevel søke om å få tildelt andel av kvoten slik at total kvoteandel til sammen utgjør 50 tonn.

§ 38. EFTA-kvoten

EFTA-kvoten på 60 tonn fordeles ved at de kvotesøkere som ut fra historiske kriterier har andeler i denne kvoten på det tidspunkt denne forskrift trer i kraft får videreført disse andelene. Bestemmelsene i § 34 og § 42 gjelder ikke for disse kvotesøkerne.

§ 39. Ostetyper

Kvoteandel tildelt i henhold til § 35 annet ledd og § 38, må benyttes til import av ost som faller inn under vedlegg 2. Innenfor denne andelen kan, dersom ikke annet er bestemt av Statens landbruksforvaltning, maksimalt 20 prosent av importert ost falle inn under tolltariffens varenummer 04.06.9091 og 04.06.9099.

Statens landbruksforvaltning avgjør hvilke enkeltprodukter som faller innenfor kriteriene i vedlegg 2. For å oppfylle Norges folkerettslige forpliktelser kan Statens landbruksforvaltning gjøre unntak fra bestemmelsene i første ledd.

§ 40. Rapportering

Kvoteeier skal rapportere om utnyttelse av kvoteandelen. Det skal oppgis hvilke mengder av hvilke varer som er importert. Varene skal angis med tolltariffens varenummer. Dersom § 39 kommer til anvendelse, skal det i tillegg oppgis hvilke spesifikke oster i hvilke mengder som er importert innenfor de ostetyper som er angitt i vedlegg 2. Rapportene skal undertegnes av kvoteeier. Statens landbruksforvaltning kan kreve at rapportene bekreftes av revisor.

§ 41. Ubenyttet kvoteandel

For kvoteeiere som har fått tildelt kvote i henhold til § 36 annet ledd siste punktum eller § 37, innvilges ikke ny andel av totalkvote innenfor kvoteåret før eventuell tidligere tildelt andel av samme tollkvote er importert.

Dersom kvoteeier som har fått tildelt kvoteandel i henhold til § 38 blir kjent med at vedkommende ikke kommer til å benytte tildelt andel av totalkvote, skal det gis skriftlig melding om dette til Statens landbruksforvaltning. Helt eller delvis utnyttet kvoteandel skal trekkes tilbake. Utstedt tillatelse til import med nedsatt toll skal returneres Statens landbruksforvaltning i original. Kvoteandel som er trukket tilbake kan fordeles på nytt til virksomheter som har kvoteandel i henhold til § 38.

Ubenyttet andel av totalkvote som er tildelt i henhold til § 35 t.o.m. § 38 kan ikke overføres fra et kvoteår til et annet.

§ 42. Omsetning av kvoteandel

Ubenyttet kvoteandel tildelt etter bestemmelsene i dette kapitlet kan omsettes én gang. Kjøper må oppfylle vilkårene i § 4. Selger plikter å gi Statens landbruksforvaltning skriftlig melding om overdragelse av kvoteandel og skal returnere tillatelse til import med nedsatt tollsats i original dersom slik tillatelse er utstedt. Dersom vilkårene i § 4 er oppfylt, utsteder Statens landbruksforvaltning tillatelse til import med nedsatt tollsats til kjøper av kvoteandelen.

Omsetning av kvoteandel er ikke grunnlag for å frigi bankgaranti, jf. § 34, og fritar ikke selger fra rapporteringsansvar i henhold til § 34 annet ledd jf. § 40.

Kapittel VI. Generelle bestemmelser**§ 43. Kunngjøring**

Kunngjøring om kvoter til fordeling og søknads- eller registreringsfrist skal skje på nettstedet <http://www.slf.dep.no/> og i Norsk Lysingsblad senest åtte uker før søknads- eller registreringsfristen. Dersom målgruppen for kvotefordelingen er kjent, sendes informasjon i tillegg direkte til de aktuelle virksomhetene gjennom brev eller e-post senest fire uker før registreringsfristen. Dersom målgruppen ikke er kjent, skal kunngjøring i tillegg skje gjennom egnet dagspresse og/eller fagtidsskrift.

§ 44. Opplysningsplikt

Statens landbruksforvaltning kan fra kvotesøker, budgiver og kvoteeier kreve de opplysninger som har betydning for kvotetildelingen og for oppfølging av at vilkår i tilknytning til kvoten overholdes. Opplysningene kan kreves dokumentert.

§ 45. Rapporteringsplikt

Kvoteeier plikter å inngi dokumenterte oppgaver over utnyttelsen av tildelt kvote, herunder nødvendige spesifikasjoner for statistikkformål dersom Statens landbruksforvaltning krever det.

§ 46. Kontroll

For å kontrollere at vilkår som er satt i forskriften eller i vedtak om tollnedsettelse i medhold av forskriften blir overholdt, kan Statens landbruksforvaltning kreve å få seg forelagt dokumenter og vareprøver, samt foreta stedlig kontroll hos kvoteeier. Kvoteeier plikter å yte bistand ved slik kontroll.

§ 47. Sanksjoner

Ved brudd på bestemmelsene i denne forskriften eller vilkår fastsatt med hjemmel i forskriften, kan Statens landbruksforvaltning trekke hele eller deler av tildelt kvoteandel tilbake og/eller bestemme at kvotesøker, budgiver eller kvoteeier mister adgangen til å bli tildelt tollkvoter etter denne forskrift i inntil tre år.

§ 48. Dispensasjon

Statens landbruksforvaltning kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i § 4 annet ledd, § 8 første og annet ledd, § 9 og § 21 første ledd.

§ 49. Klage

Enkeltvedtak fattet i medhold av denne forskriften kan påklages til Landbruksdepartementet etter lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kapittel VI.

§ 50. Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser

Denne forskriften trer i kraft 20. juni 2003. Fra samme dato oppheves forskrift av 30. september 1998 nr. 948 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer og forskrift av 12. september 1997 nr. 1002 om auksjonering av GSP-kvoter for landbruksvarer. I tillegg oppheves forskrift av 19. desember 2001 nr. 1500 om utstedelse av IMA 1-sertifikater til eksport av ost innenfor osteavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap fra 1. juli 2003.

For eple- og pærekvoter som er omfattet av forskrift av 30. september 1998 nr. 948 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer skal reglene i denne tidligere forskriften gjelde fram til 1. januar 2004.

Kvoter med note 6, jf. kolonne 9 i vedlegg 1 til denne forskriften, utgjør i 2003 halvparten av den mengde som er angitt i kolonne 4 i vedlegg 1, med unntak av kvotene for isbergsalat, epler og jordbær. I 2003 fordeles følgende kvantum for disse kvotene; isbergsalat 333 tonn, epler 667 tonn og jordbær 232 tonn. Kvoter med note 9 utgjør den mengden som er angitt i noten. Kvoteandeler fordeles dette året med fordelingstidspunkt, tidspunkt for kunngjøring og gyldighetstid fastsatt av Statens landbruksforvaltning.

Ved auksjonene for kvoten for matkorn og kvoten for råvarer til kraftfôr i august 2003 kan det i tillegg til de ordinære kvotene auksjoneres et kvantum som fastsettes av Statens landbruksforvaltning på bakgrunn av forventet importbehov i perioden fra 1. til 31. august 2003.

Vedlegg 1 til forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer 20. juni 2003. Tollkvoter omfattet av forskriften.

Kvotene gjelder for de produkter som var omfattet av de varenummer i tolltariffen som gjaldt ved iverksettelsen av forskriften. Eventuelle endringer i tolltariffens varenummer medfører ingen endringer i hvilke produkter som kan importeres innenfor kvotene.

Produkt	Tolltariffens varenummer	Tollsats (kr/kg)	Mengde (tonn)	Kvoteperiode	Importland	Fordeling	Avtale	Note
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Islandshest	01.01.1010/9011/ 9019	Tollfritt	200 stk	Kalenderåret	Island	S	EØS-avtalen	1
Levende rein til slakt/Kjøtt av rein, hele/halve skrotter	01.06.1910/02.08.9 021			1.10–30.6	Alle land	A1	Reindriftsavtal en	2,3
Kjøtt til messer og lignende	Kap. 2 og 16	2,40	35	Kalenderåret	WTO	S	WTO-avtalen	4
Kjøtt av storfe	02.02.1000 02.02.2001 02.02.2009 02.02.3001/.3009	9,11 9,11 18,75 33,60	1.084	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	5
Kjøtt av svin	02.03.2100	6,96	1.381	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Kjøtt av sauer eller geiter	02.04.1000/.3000 02.04.2100/.4100 02.04.2200/.4200 02.04.4300 02.04.5000	12,23 9,09 32,10 28,97 14,01	206	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	5
Lever av svin	02.06.4100	5,00	250	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Kjøtt av høns	02.07.1200	7,26	221	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Kjøtt av kalkun	02.07.2500	7,75	221	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Kjøtt av ender, gjess og perlehøns	02.07.3300	13,67	221	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	

<i>Produkt</i>	<i>Tolltariffens varenummer</i>	<i>Tollsats (kr/kg)</i>	<i>Mengde (tonn)</i>	<i>Kvoteperiode</i>	<i>Importland</i>	<i>Fordeling</i>	<i>Avtale</i>	<i>Note</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kjøtt av hjort	02.08.9046/.9047/. 9048	0,60	20	Kalenderåret	WTO	A2	WTO- avtalen/fri- handelsavtaler	4,7
Kjøtt av hjort, hele eller halve skrotter	02.08.9046	Tollfritt	10	Kalenderåret	WTO	V	WTO- avtalen/fri- handelsavtaler	
Kjøtt av elg	02.08.9043/.9044/. 9045	0,60	60	Kalenderåret	WTO	A2	WTO- avtalen/fri- handelsavtaler	4,7
Kjøtt av elg, hele eller halve skrotter	02.08.9043	Tollfritt	80	Kalenderåret	WTO	V	WTO- avtalen/fri- handelsavtaler	
Kjøtt av annet vilt	02.08.1000/.9030/. 9099	0,60	250	Kalenderåret	WTO	A2	WTO- avtalen/fri- handelsavtaler	4,8
Kjøtt av skogsfugl og ryper	02.08.9030	Tollfritt	10	Kalenderåret	WTO	V	WTO- avtalen/fri- handelsavtaler	
Kjøtt av annet vilt	02.08.1000/.9099	Tollfritt	10	Kalenderåret	WTO	V	WTO- avtalen/fri- handelsavtaler	
Skinke med ben	02.10.1100	Tollfritt	200	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Smør	04.05.1000	3,32	575	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Ost	Ex 04.06.	Tollfritt	4.000	Kalenderåret	EF	H	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	9
Ost	Ex 04.06.	1,20	60	Kalenderåret	EFTA	H	Avtale med EFTA	
Hønseegg	04.07.0011/.0019	Tollfritt	290	Kalenderåret	EF	A2	Avtale med EF	
Hønseegg	04.07.0019	3,78	1.295	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Honning	04.09.0000	Tollfritt	192	Kalenderåret	GSP	A2		10
Blodpulver	05.11.9911/.9921	Tollfritt	300	Kalenderåret	EF	A2	Avtale med EF	
Hvitkål	07.04.9013/.9020	1,43	134	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Rødkål	07.04.9040	0,72	134	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Isbergsalat	07.05.1111/.1121	Tollfritt	600	1.3–31.5/ 1.6– 30.11	EF	S	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Tørkede poteter	07.12.9011	Tollfritt	300	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Epler	08.08.1011	Tollfritt	2.000	1.5.–31.7.	EF	A3	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Epler	08.08.1011	0,03	7.000	1.5.–31.7.	WTO	A3	WTO-avtalen	
Epler	08.08.1011	0,03	750	1.8.–30.11.	WTO	A3	WTO-avtalen	
Epler	08.08.1011	0,03	250	1.11–30.11.	WTO	A3	WTO-avtalen	
Pærer	08.08.2021	0,02	250	11.8.–30.11.	WTO	A3	WTO-avtalen	
Jordbær, friske	08.10.1023/.1024	Tollfritt	300	9.6.–9.9.	EF	A3	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6

<i>Produkt</i>	<i>Tolltariffens varenummer</i>	<i>Tollsats (kr/kg)</i>	<i>Mengde (tonn)</i>	<i>Kvoteperiode</i>	<i>Importland</i>	<i>Fordeling</i>	<i>Avtale</i>	<i>Note</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kirsebær, midl. konserverte	08.12.1000	4,30	100	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Matkorn	10.01.1000/9000 10.02.0000 10.08.9000			1.9.–31.8.	Alle land	A4		11, 12
Andre råvarer til kraftfôr	10.01.9000 10.03.0000 10.04.0000 10.05.9010 10.07.0010 17.03.1010/9010 23.02.1010/2010/ 3000/4000 23.03.2010 23.08.9000			1.9.–31.8.	Alle land	A4		11, 12
Oljefrø	12.05.1010/9010			1.12–31.8.	Alle land	A4		11, 12
Svingelfrø	12.09.2300	Tollfritt	75	Kalenderåret	EF	A2	Avtale med EF	
Svingelfrø til plenformål	ex. 12.09.2300	Tollfritt	55	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Engrappfrø	12.09.2400	Tollfritt	50	Kalenderåret	EF	A2	Avtale med EF	
Engrappfrø til plenformål	ex. 12.09.2400	Tollfritt	100	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Raigrasfrø	12.09.2500	Tollfritt	600	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Høy	12.14.9091	Tollfritt	10.000	1.3–29.2	EF	S	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Høy	12.14.9091	Tollfritt	25.000	1.3–29.2	EF	S	Avtale med WTO	
Høy	12.14.9091	Tollfritt	500	1.3–29.2	Andre land enn EF	S	Avtale med WTO	
Pølser	16.01.0000	Tollfritt	200	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Kalkunrullade	ex. 16.02.3101	12,5%	20	Kalenderåret	WTO	A2	WTO avtalen	4,13
Hermetisk skinke	ex. 16.02.4100	Tollfritt	100	Kalenderåret	GSP	A2		10
Bacon Crisp	16.02.4910	Tollfritt	200	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Bacon Crisp	16.02.4910	1,40	50	Kalenderåret	EF	A2	Avtale med EF	14
Kjøttboller	ex 16.02.5000	Tollfritt	150	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6,15
Corned beef	ex 16.02.5000	Tollfritt	200	Kalenderåret	GSP	A2		10, 16

<i>Produkt</i>	<i>Tolltariffens varenummer</i>	<i>Tollsats (kr/kg)</i>	<i>Mengde (tonn)</i>	<i>Kvoteperiode</i>	<i>Importland</i>	<i>Fordeling</i>	<i>Avtale</i>	<i>Note</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Hermetisk tunge	ex 16.02.5000	Tollfritt	50	Kalenderåret	GSP	A2		10
Hermetiske erter	20.05.4001/.4009	Tollfritt	200	Kalenderåret	GSP	A5		10
Hermetiske snittebønner	20.05.5901	Tollfritt	100	Kalenderåret	GSP	A5		10
Hermetiske brekkbønner	20.05.5901	Tollfritt	50	Kalenderåret	GSP	A5		10
Hermetiske grønnsaksblandinger	ex. 20.05.9009	Tollfritt	150	Kalenderåret	GSP	A5		10

S: Fordeling etter søknadstidspunkt jf. kapittel II i forskriften.

A1, A2, A3, A4 og A5: Fordeling ved auksjon, jf. kapittel III i forskriften.

V: Fordeling til virksomheter som har foredling av viltkjøtt som hovedformål, jf. kapittel IV i forskriften.

H: Fordeling av tollkvoter for ost, jf. kapittel V i forskriften.

- 1 Fordeles med inntil 10 hester pr. kvotetildeling.
- 2 Tollsatsen fastsettes av Statens landbruksforvaltning, jf. forskrift av 18. desember 2000 nr. 1315 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer § 20.
- 3 Mengde fastsettes av Statens landbruksforvaltning i forkant av hver auksjon og kalkuleres i kilo hele og halve reinskrotter. Ved omregning til levende rein tilsvare et levende dyr gjennomsnittlig slaktevekt for importerte rein i foregående sesong.
- 4 I bilaterale landbruksprotokoller i visse frihandelsavtaler mellom EFTA og tredjeland er det gitt tollfrihet.
- 5 Kvantum er kalkulert som kjøtt med bein. Ved omregning til kjøtt uten bein brukes en faktor på 1,33.
- 6 For kvoteåret 2003 er kvantumet bestemt særskilt, jf. forskriftens § 50.
- 7 Kvantum er kalkulert som kjøtt med bein. Ved omregning til kjøtt uten bein brukes en faktor på 1,42.
- 8 100 tonn av kvoten er forbeholdt fuglevilt og småvilt.
- 9 I 2003 utgjør mengden totalt 3.280 tonn, hvorav 2.000 tonn vil bli fordelt etter denne forskriften. Kvote fordelt etter forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer fastsatt 30. september 1998 nr. 948 vil ha gyldighet i perioden 1. januar – 31. desember 2003 og har en tollsats på 1,20 kr/kg.
- 10 Det generelle tollpreferansesystemet for utviklingsland (GSP).
- 11 Tollsats fastsettes kvartalsvis, jf. forskrift av 18. desember 2000 nr. 1315 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer § 18a fjerde ledd.
- 12 Mengde fastsettes av Statens landbruksforvaltning i forkant av hver auksjon.
- 13 Tollsats i prosent av verdi.
- 14 Tollfri fra og med 1. juli 2003.
- 15 Kjøttbollene skal være fremstilt av storfekjøtt, eventuelt tilsatt svinerjøtt og fett. Fettinnholdet må ikke være over 18,0%. En kjøttballe må ikke veie mer enn 25 gram og diameteren må ikke være mer enn 3 cm.
- 16 Import av 145 tonn av kvoten for corned beef kan i tillegg skje fra WTO-land til en tollsats på 12,5%.

Vedlegg 2 til forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer 20. juni 2003. Ostetyper jf. § 39.

Tolltariffens varenummer 04.06.1000 – ferske oster og ostemasse

Alle typiske dessertfløteoster.

Alle oster med sau og/eller geitemelk (Chevre)

Tolltariffens varenummer 04.06.2000 – revet ost eller ostepulver

Mozzarella

Ostepulver til ostesnacksproduksjon

Tolltariffens varenummer 04.06.3000 – smelteost

Typiske dessertsmelteoster

Tolltariffens varenummer 04.06.4001 – roquefort

Roquefort

Tolltariffens varenummer 04.06.4005 – gorgonzola

Karakteristiske Gorgonzolatyper av blåmugg

Tolltariffens varenummer 04.06.4008 – upasteurisert blåmuggost

Upasteuriserte blåmuggoster av sauemelk
Upasteurisert blåmuggost av Stiltontypen

Tolltariffens varenummer 04.06.4009 – annen blåmuggost

Andre blåmuggoster av sauemelk
Annen blåmuggost av Stiltontypen

Tolltariffens varenummer 04.06.9030 – fetaost

Feta, av ku eller fåremelk

Tolltariffens varenummer 04.06.9082 – camembert

Camembert

Tolltariffens varenummer 04.06.9084 – brie

Brie

Tolltariffens varenummer 04.06.9089 – annen hvitmuggost

Alle hvitmugg- og hvit-/blåmuggoster

Tolltariffens varenummer 04.06.9091 – andre oster, upasteuriserte

Upasteuriserte faste eksklusive oster
Upasteuriserte halvfaste eksklusive dessertoster
Upasteurisert mozzarella

Tolltariffens varenummer 04.06.9099 – andre oster

Faste eksklusive oster
Halvfaste eksklusive dessertoster
Mozzarella

26. juni Nr. 908 2003**Forskrift om endring i forskrift om frivillig deltaking for organisasjoner i en fellesskapsordning for miljøstyring og miljørevisjon (EMAS).**

Fastsatt av Miljøverndepartementet 26. juni 2003 med hjemmel i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 52a, § 52c og § 81. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 2fa (forordning (EF) nr. 761/2001). Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 21. mars 2003 nr. 413 om frivillig deltaking for organisasjoner i en fellesskapsordning for miljøstyring og miljørevisjon (EMAS) gjøres følgende endringer:

Forskriftens hjemmelfelt skal lyde:

Fastsatt av Miljøverndepartementet 21. mars 2003 med hjemmel i lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 52a, § 52c, § 81 og § 85. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 2fa (forordning (EF) nr. 761/2001).

§ 2 skal lyde:

Justervesenet ved Norsk Akkreditering (NA) er nasjonalt akkrediteringsorgan, jf. forordningens artikkel 4.

Brønnøysundregistrene er nasjonalt registreringsorgan, jf. forordningens artikkel 6, og krever også inn gebyr etter denne forskriften, jf. forordningens artikkel 16.

Ny § 5, § 6 og § 7 skal lyde:

§ 5. Gebyrpliktige organisasjoner

Hver enkelt registreringsenhet, jf. forordningens artikkel 2, skal betale gebyr etter denne forskriften.

§ 6. Gebyr

Gebyrene skal samlet sett ikke overstige Brønnøysundregistrenes kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollen.

For førstegangsregistrering av organisasjoner, jf. forordningens artikkel 3 nr. 2 skal organisasjonen betale et gebyr på kr 5000.

For å opprettholde registreringen og få miljøstyringsordningen og revisjonsprogrammet kontrollert, jf. forordningens artikkel 3 nr. 3 a, jf. vedlegg V nr. 5.6 første punktum, skal organisasjonen betale et gebyr på kr 5000.

For å opprettholde registreringen og få en årlig ajourføring av informasjonen, herunder godkjenning av endringer, jf. forordningens artikkel 3 nr. 3 b, jf. vedlegg V nr. 5.6 annet punktum og vedlegg III nr. 3.4, skal organisasjonen betale et gebyr på kr 3000.

Forfalt gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 7. Endring av gebyrsatsene

Brønnøysundregistrene kan endre gebyrsatsene avrundet til nærmeste 100 kr, i samsvar med endring i konsumprisindeksen i perioden 1. oktober til 30. september. Endringen trer i kraft den påfølgende 1. januar.

Nåværende § 5, § 6 og § 7 blir nye § 8, § 9 og § 10.

II

Endringene trer i kraft 1. august 2003.

27. juni Nr. 909 2003

Forskrift om endring i forskrift om toll- og avgiftsfritak for visse gavesendinger som føres inn til bruk for vedkommende selv eller dennes familie.

Fastsatt av Finansdepartementet 27. juni 2003 med hjemmel i tolltariffens innledende bestemmelser § 12 første ledd og delegeringsvedtak av 16. desember 1966 nr. 1. Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 12. desember 1975 nr. 1 om toll- og avgiftsfritak for visse gavesendinger som føres inn til bruk for vedkommende selv eller dennes familie gjøres følgende endring:

Del I skal lyde:

Varer i gavesendinger av verdi under kr 1000,-, kan leveres avgiftsfritt når varene innføres til bruk for vedkommende selv eller dennes familie. Fritaket gjelder ikke brennevin, vin og tobakksvarer (herunder sigarettpapir) og heller ikke masseforsendelser av varer fra utlandet til en eller flere adresser her i landet.

II

Endringen trer i kraft straks.

27. juni Nr. 910 2003

Forskrift om endring i forskrift (Nr. 12) om beregning og oppkreving av merverdiavgift ved innførsel av varer.

Fastsatt av Finansdepartementet 27. juni 2003 med hjemmel i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 62 fjerde ledd og § 66. Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift (Nr. 12) av 12. desember 1975 nr. 2 om beregning og oppkreving av merverdiavgift ved innførsel av varer gjøres følgende endring:

§ 5 første ledd nr. 1 første punktum skal lyde:

1. Gavesendinger av verdi under kr 1.000,-.

II

Endringen trer i kraft straks.

30. juni Nr. 911 2003

Forskrift om helse og sikkerhet i eksplosjonsfarlige atmosfærer.

Fastsatt av Direktoratet for arbeidstilsynet og Direktoratet for brann- og elsikkerhet 30. juni 2003 med hjemmel i lov av 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. § 2 nr. 7, § 8 nr. 4, § 12 nr. 5 og § 14 siste ledd, jf. delegeringsvedtak av 30. juli 1992 nr. 590, jf. lov av 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr § 2, jf. overføringsvedtak av 14. desember 1990 nr. 991, og lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 43 bokstav a og b, jf. delegeringsvedtak av 26. juni 2002 nr. 728, jf. delegeringsvedtak av 26. juni 2003 nr. 886. For Svalbard jf. dessuten lov av 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk § 37 tredje ledd, Jf. EØS-avtalen vedlegg XVIII nr. 16i (direktiv 1999/92/EF). Kunngjort 11. juli 2003.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å verne arbeidstakere og andre personer samt materielle verdier mot farer som følger av eksplosiv atmosfære.

§ 2. Virkeområde

1. Forskriften gjelder krav til vern av sikkerheten og helsen til arbeidstakere og andre personer som vil kunne utsettes for fare gjennom eksplosive atmosfærer, som definert i § 3. I tillegg gjelder forskriften krav til vern av materielle verdier.
2. Forskriften får ikke anvendelse på:
 - a) områder som benyttes direkte for og under medisinsk behandling av pasienter,
 - b) bruk av gassapparater som omfattes av forskrift av 5. oktober 1994 nr. 919 om gassapparater og utstyr,
 - c) fremstilling, behandling, bruk, lagring og transport av eksplosive varer eller ustabile kjemiske stoffer,
 - d) utvinningsindustri som omfattes av forskrift av 17. september 1998 nr. 982 om helse og sikkerhet i forbindelse med boringsrelatert utvinningsindustri for landbasert sektor eller forskrift 21. november 1997 nr. 1268 om helse og sikkerhet i forbindelse med bergarbeid,
 - e) bruk av transportmidler til lands, til vanns eller i luften der bestemmelser i internasjonale avtaler og lov eller forskrift som iverksetter disse avtalene, får anvendelse. Transportmidler beregnet til bruk i potensielt eksplosive atmosfærer, er ikke unntatt.
3. Forskriften gjelder også for Svalbard unntatt for kullgruvene, der forskrift av 18. januar 1993 nr. 33 om kullgruvene på Svalbard gjelder.

§ 3. Definisjon

Med *eksplosiv atmosfære* menes en blanding, under atmosfæriske forhold, av luft og brennbare stoffer, i form av gasser, damper, tåker eller støv, der forbrenningen spres til hele den ubrente blandingen etter antenning.

§ 4. Hvem har plikter etter forskriften

I virksomheter hvor det kan oppstå fare gjennom eksplosiv atmosfære, skal arbeidsgiver, eller annen som er ansvarlig for virksomheten sørge for at bestemmelsene i denne forskriften følges.

De plikter som påligger arbeidsgiver gjelder også for virksomheter som ikke sysselsetter arbeidstaker.

§ 5. Arbeidstakernes medvirkning

Planlegging og vurdering av arbeidsmiljøet og gjennomføring av nødvendige tiltak skal skje i samarbeid med arbeidstakerne og deres verneombud, eventuelt med deres tillitsvalgte hvis verneombud ikke finnes.

Kapittel 2. Risikovurdering og tiltak**§ 6. Risikovurdering av eksplosjonsfare**

Det skal foretas en helhetsvurdering av de særlige farer som eksplosiv atmosfære skaper ved virksomheten. Som et minimum skal det tas hensyn til:

- a) sannsynligheten for at eksplosive atmosfærer vil dannes og varigheten av disse,
- b) sannsynligheten for at tennkilder, herunder elektrostatiske utladninger, vil være til stede og bli aktive og virksomme,
- c) anlegg, anvendte stoffer, prosesser og deres eventuelle innvirkning på hverandre,
- d) omfanget av de forventede virkningene.

Områder som gjennom åpninger er tilknyttet eller kan tilknyttes områder der det kan dannes eksplosive atmosfærer, skal tas i betraktning når eksplosjonsfarene vurderes.

§ 7. Forebyggende tiltak og vern mot eksplosjoner

For å forebygge og verne mot eksplosjoner skal det iverksettes tiltak av teknisk og/eller organisatorisk art tilpasset den aktivitet det gjelder, i prioritert rekkefølge og etter følgende grunnleggende prinsipper:

- a) forhindre at det dannes eksplosive atmosfærer eller, dersom aktivitetens art ikke gjør dette mulig,
- b) unngå antenning av eksplosive atmosfærer og,
- c) ved eventuell antenning, begrense skadevirkningene av en eksplosjon. For å hindre spredning av eksplosjoner og motvirke sekundære eksplosjoner skal det om nødvendig iverksettes ytterligere tiltak.

Tiltakene i første og annet ledd skal gjennomgås regelmessig og i alle tilfeller der det skjer endringer som nevnt i § 9 annet ledd.

I samsvar med prinsippene fastsatt i første ledd og risikovurderingen i § 6, skal de nødvendige tiltak iverksettes slik at

- områder der eksplosive atmosfærer kan dannes i et slikt omfang at arbeidstakernes eller andres helse og sikkerhet eller materielle verdier kan settes i fare, er innrettet slik at aktuelle aktiviteter kan utføres fullt forsvarlig, og
- arbeidstakerne sikres ved at arbeidsmiljøet overvåkes ved hjelp av egnede tekniske hjelpemidler i samsvar med risikovurderingen.

§ 8. Samordningsplikt

Når flere virksomheter utøver arbeid på samme arbeidsplass, skal det foretas en samordning i samsvar med reglene i arbeidsmiljøloven § 15 og forskrift av 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 6.

Eksplosjonsverndokumentet, jf. § 9, skal inneholde opplysninger om målet med samordningen, samt tiltak og fremgangsmåter for å gjennomføre tiltakene.

§ 9. Eksplosjonsverndokument

I forbindelse med risikovurderingen etter § 6 skal det utarbeides og ajourføres et dokument, heretter kalt *eksplosjonsverndokumentet*. Eksplosjonsverndokumentet skal utarbeides før arbeidet begynner og skal særlig vise:

- at eksplosjonsfarene er blitt kartlagt og vurdert,
- at egnede tiltak vil bli iverksatt for å nå målene med forskriften her,
- hvilke områder som er klassifisert i soner i samsvar med § 11 og § 12,
- hvilke områder der minimumskravene i § 14 og § 15 får anvendelse,
- at arbeidsplassene og arbeidsutstyret (herunder alarminnretninger), utformes, brukes og vedlikeholdes på sikkerhetsmessig forsvarlig måte,
- at det er iverksatt tiltak for bruk av arbeidsutstyr i samsvar med forskrift av 26. juni 1998 nr. 608 om bruk av arbeidsutstyr.

Eksplosjonsverndokumentet skal oppdateres når det foretas vesentlige endringer, enten med hensyn til utvidelser eller ombygninger på arbeidsplassen, eller med hensyn til arbeidsutstyret eller organiseringen av arbeidet. Det samme gjelder dersom andre produksjonsmetoder eller andre stoffer eller stoffblandinger tas i bruk. Eksisterende risikovurderinger, dokumenter eller andre tilsvarende rapporter utarbeidet i henhold til øvrig regelverk, kan kombineres.

Kapittel 3. Klassifisering av soner der eksplosive atmosfærer kan dannes**§ 10. Områder der eksplosive atmosfærer kan dannes**

De områder der eksplosive atmosfærer kan dannes, skal deles inn i soner i samsvar med § 11 og § 12.

Tiltakene i kapittel 4 anvendes på alle områder som omfattes av soneinndelingen.

Der det er nødvendig skal innganger merkes med fareskilt i samsvar med forskrift av 6. oktober 1994 nr. 972 om sikkerhetsskiltning og signalgivning på arbeidsplassen.

§ 11. Anvendelsesområde for klassifiseringssystemet

Klassifiseringssystemet nedenfor får anvendelse på områder der det skal iverksettes tiltak etter § 6, § 7 første og annet ledd, § 9 og § 10.

Et område anses som eksplosjonsfarlig i henhold til soneinndelingen i denne forskriften når en eksplosiv atmosfære kan dannes i et slikt omfang at det må tas særlige forholdsregler.

Brennbare stoffer anses som stoffer som kan gi opphav til eksplosive atmosfærer, med mindre en undersøkelse av deres egenskaper har påvist at de blandet med luft ikke alene er i stand til å frembringe en eksplosjon.

§ 12. Klassifisering og soneinndeling av eksplosjonsfarlige områder

Eksplosjonsfarlige områder skal klassifiseres i soner på grunnlag av hvor ofte det kan dannes en eksplosiv atmosfære og hvor lenge den varer. Områdene skal klassifiseres som følger:

– Sone 0

Et område der det alltid, i lange perioder eller ofte dannes en eksplosiv atmosfære bestående av en blanding av luft og brennbare stoffer i form av gass, damp eller tåke.

– Sone 1

Et område der det ved vanlig drift er sannsynlig at det til tider dannes en eksplosiv atmosfære bestående av en blanding av luft og brennbare stoffer i form av gass, damp eller tåke.

– Sone 2

Et område der det ved vanlig drift sannsynligvis ikke dannes en eksplosiv atmosfære bestående av en blanding av luft og brennbare stoffer i form av gass, damp eller tåke. Dersom en eksplosiv atmosfære likevel dannes, vil den være kortvarig.

– Sone 20

Et område der det alltid, i lange perioder eller ofte dannes en eksplosiv atmosfære i form av en sky av brennbart støv.

– Sone 21

Et område der det ved vanlig drift er sannsynlig at det til tider dannes en eksplosiv atmosfære i form av en sky av brennbart støv.

– Sone 22

Et område der det ved vanlig drift sannsynligvis ikke dannes en eksplosiv atmosfære i form av en sky av brennbart støv i luften. Dersom en eksplosiv atmosfære likevel dannes, vil den være kortvarig.

Kapittel 4. Tiltak for å bedre vernet av sikkerheten og helsen til arbeidstakere som kan utsettes for fare gjennom eksplosive atmosfærer**§ 13. Presisering av virkeområdet**

Pliktene fastsatt i dette kapittelet får anvendelse på:

- områder som i samsvar med § 11 og § 12 er klassifisert som eksplosjonsfarlige,
- utstyr plassert på ikke-eksplosjonsfarlige områder, men som er nødvendig for eller bidrar til en sikker drift av utstyr plassert på eksplosjonsfarlige områder.

§ 14. Organisasjonelle tiltak

1. Opplæring av arbeidstakere:

Arbeidsgiveren skal sørge for at verneombud og arbeidstakere som arbeider på områder der eksplosive atmosfærer kan dannes, får tilstrekkelig og egnet opplæring i eksplosjonsvern.

2. Skriftlige instruksjoner og arbeidstillatelse:

Når eksplosjonsverndokumentet krever det,

- a) skal arbeid på eksplosjonsfarlige områder utføres i samsvar med skriftlig instruks;
- b) skal det tas i bruk et system for arbeidstillatelse både for eksplosjonsfarlig arbeid og for arbeid som kan være eksplosjonsfarlig i kombinasjon med annet arbeid. Det skal utpekes en kompetent person til å utstede arbeidstillatelse. Tillatelsen skal være utstedt før arbeidet kan begynne.

§ 15. Vernetiltak mot eksplosjoner

1. Enhver frigjøring av brennbare gasser, damper, tåker eller brennbart støv som kan medføre eksplosjonsfare, skal avledes eller bortledes til et sikkert område eller, dersom dette ikke er mulig, oppbevares sikkert eller sikres på annen måte.
2. Dersom en eksplosiv atmosfære inneholder flere slag brennbare gasser, damper, tåker eller brennbart støv, skal vernetiltakene være tilpasset den største risikoen.
3. For å forebygge brann- eller eksplosjonsfare i samsvar med § 7 første og annet ledd, skal det også tas hensyn til elektrostatiske utladninger som oppstår når arbeidstakerne eller arbeidsmiljøet opptrer som ladningsbærere eller ladningsgeneratorer. Arbeidstakerne skal være utstyrt med egnet arbeidstøy, laget av materialer som ikke kan fremkalle elektrostatiske utladninger som kan antenne eksplosive atmosfærer.
4. Anlegg, utstyr, sikkerhetssystem og eventuelt tilhørende koplingsutstyr skal bare tas i bruk dersom det fremkommer av eksplosjonsverndokumentet at de trygt kan brukes i eksplosive atmosfærer. Dette gjelder også arbeidsutstyr og tilhørende koplingsutstyr som ikke anses som utstyr eller sikkerhetssystem i henhold til forskrift av 9. desember 1996 nr. 1242 om utstyr og sikkerhetssystem til bruk i eksplosjonsfarlig område, dersom de er integrert i anlegget på en slik måte at det i seg selv medfører brann- eller eksplosjonsfare. Det skal iverksettes nødvendige tiltak for å unngå forveksling av koplingsutstyr.
5. Alle nødvendige tiltak skal iverksettes for å sikre at området, arbeidsplassen, arbeidsutstyret og ethvert tilhørende koplingsutstyr er utformet, konstruert, montert, installert, brukt, vedlikeholdt og holdt rent på en slik måte at eksplosjonsrisikoen reduseres til et minimum. Dersom en eksplosjon skulle inntreffe, skal alle nødvendige tiltak iverksettes for å stanse spredningen eller begrense den mest mulig. Det skal iverksettes egnede tiltak for i størst mulig grad å redusere risikoen for at arbeidstakerne og andre personer blir skadet av en eksplosjon.
6. Hvor det er nødvendig, skal fare for eksplosjon varsles med lyssignaler eller lydsignaler, og området skal evakueres.
7. Det skal finnes rømningsveier for å sikre at de eksplosjonsfarlige områdene kan forlates på en hurtig og sikker måte. Rømningsveiene skal til enhver tid holdes ved like og være tilgjengelige.
8. Før man for første gang kan ta i bruk områder der det kan danne seg eksplosive atmosfærer, skal anleggets eksplosjonssikkerhet kontrolleres i sin helhet. Alle nødvendige forhold for å sikre eksplosjonsvernet, skal ivaretas.

Kontrollen skal utføres av personer som gjennom sin erfaring eller utdanning har den nødvendige kompetansen på området eksplosjonsvern.

9. Dersom risikovurderingen viser at

- brudd på energitilførselen kan medføre ytterligere fare, skal utstyr og sikkerhetssystemer kunne holdes i sikker drift uavhengig av den øvrige installasjonen i de tilfeller det oppstår svikt i energitilførselen,
- det er nødvendig, skal utstyr og sikkerhetssystemer i automatiske prosesser kunne overstyres manuelt dersom det oppstår avvik fra de vanlige prosessbetingelsene, forutsatt at det ikke setter sikkerheten i fare. Slike inngrep skal bare foretas av kompetente arbeidstakere,
- det er nødvendig i de tilfeller at nødstoppsystemet aktiveres, skal oppsamlet energi ledes bort så hurtig og sikkert som mulig, eller isoleres slik at den ikke lenger utgjør en fare.

§ 16. Kriterier for valg av utstyr og sikringsystem

Dersom ikke annet fremgår av eksplosjonsverndokumentet, skal utstyr og sikkerhetssystem på alle områder der eksplosive atmosfærer kan dannes, velges på grunnlag av kategoriene fastsatt i forskrift av 9. desember 1996 nr. 1242 om utstyr og sikkerhetssystem til bruk i eksplosjonsfarlig område, vedlegg I. Særlig skal følgende utstyrskategorier brukes i de angitte soner, forutsatt at utstyret er egnet for gasser, damper eller tåker og/eller støv som forekommer:

- utstyr fra kategori 1, i sone 0 eller 20,
- utstyr fra kategori 1 eller 2, i sone 1 eller 21,
- utstyr fra kategori 1, 2 eller 3 i sone 2 eller 22.

Kapittel 5. Tilsyn og straff

§ 17. Tilsyn

Direktoratet for arbeidstilsynet og Direktoratet for brann- og elsikkerhet fører tilsyn og fatter enkeltvedtak i samsvar med de respektive hjemmelslovene.

§ 18. Straff

Overtredelse av denne forskriften eller vedtak truffet i medhold av denne kan straffes etter:

- Lov av 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v., kap. XIV,
- Lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 42,
- Lov av 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr § 14
- Almindelig borgerlig Straffelov av 22. mai 1902 nr. 10, § 48a og § 48b.

Kapittel 6. Ikrafttredelse, endringer i annet regelverk og overgangsbestemmelser

§ 19. Ikrafttredelse og endringer i annet regelverk

Denne forskrift trer i kraft 30. juni 2003.

Fra samme tidspunkt oppheves verneregler av 19. desember 1974 nr. 6 ved industrielle støvekspløsjoner.

Fra samme tidspunkt får forskrift av 6. oktober 1994 nr. 972 om sikkerhetsskiltning og signalgivning på arbeidsplassen § 18 nr. 2 følgende tilføyelse:

Område der eksplosiv atmosfære kan dannes

§ 20. Overgangsbestemmelser

- a) Arbeidsutstyr bestemt til bruk på områder der eksplosive atmosfærer kan dannes, og som allerede er i bruk eller stilles til rådighet for første gang i virksomheten før 30. juni 2003, skal fra denne dato oppfylle kravene fastsatt i § 15 når annet regelverk ikke eller bare delvis får anvendelse.
- b) Arbeidsutstyr bestemt til bruk på områder der eksplosive atmosfærer kan dannes, og som stilles til rådighet for første gang i virksomheten etter 30. juni 2003, skal oppfylle kravene fastsatt i § 15 og § 16.
- c) Områder der eksplosive atmosfærer kan dannes, og som allerede er i bruk før 30. juni 2003, skal oppfylle kravene i denne forskriften senest tre år etter nevnte dato.
- d) Dersom det etter 30. juni 2003 foretas endringer, utvidelser eller ombygninger av områder der eksplosive atmosfærer kan dannes, skal nødvendige tiltak for å sikre at endringene, utvidelsene eller ombygningene oppfyller kravene fastsatt i denne forskriften iverksettes.

30. juni Nr. 912 2003

Forskrift om endring i forskrift om konstruksjon, utstyr, drift og besiktelser for fiske- og fangstfartøy med største lengde på 15 meter og derover.

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 30. juni 2003 med hjemmel i lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 35, § 41, § 41a, § 42, § 46, § 47, § 48, § 50, § 52, § 54a, § 56, § 59 og § 106, jf. delegeringsvedtak av 5. april 1963 nr. 9 og delegeringsvedtak av 1. desember 1978 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56g (direktiv 97/70/EF endret ved direktiv 1999/19/EF), vedlegg II kap. XXII nr. 1 (direktiv 89/686/EØF) og vedlegg XVIII nr. 16g (direktiv 93/103/EF) og direktiv 2002/35/EF og vedlegg XIII (direktiv 2002/59/EF). Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 13. juni 2000 nr. 660 om konstruksjon, utstyr, drift og besiktelser for fiske- og fangstfartøy med største lengde på 15 meter og derover gjøres følgende endringer:

§ 1–2 nytt nr. 4a skal lyde:

- 4a. *Automatisk identifikasjonssystem (AIS)*: Et system som gjør det mulig å utveksle informasjon om skipets identitet, type, posisjon, kurs, fart, navigasjonsstatus og annen sikkerhetsrelatert informasjon mellom skip som har AIS og mellom skip og AIS-stasjoner på land.

§ 1–2 nytt nr. 6a skal lyde:

- 6a. *Bruttotonnasje*: Den tallverdi som er oppgitt som bruttotonnasje i målebrevet. Dersom det i målebrevet er oppgitt sikkerhetstonnasje i anmerkningsrubrikken, gjelder tallverdien for denne som bruttotonnasje.

§ 1–2 nytt nr. 14a skal lyde:

- 14a. *Ferdskriver (VDR)*: Utstyr som kontinuerlig og automatisk tar opp navigasjonsmessig og sikkerhetsrelatert informasjon.

Nye § 10–4a og § 10–4b skal lyde:

§ 10–4a. *Automatisk identifikasjonssystemer (AIS)*

(1) Fartøy med en bruttotonnasje på 300 og derover og lengde (L) på 45 meter og derover bygget 1. juli 2002 eller senere, og som anløper havn i Norge eller annen EØS-stat skal være utstyrt med automatisk identifikasjonssystem (AIS).

(2) Fartøy med lengde (L) på 45 meter og derover bygget før 1. juli 2002 som anløper havn i Norge skal være utstyrt med automatisk identifikasjonssystem (AIS) i henhold til følgende frister:

- a) Fartøy med en bruttotonnasje på minst 10.000 men mindre enn 50.000 innen 1. juli 2005.
- b) Fartøy med en bruttotonnasje på minst 3.000, men mindre enn 10.000 innen 1. juli 2006.
- c) Fartøy med en bruttotonnasje på minst 300, men mindre enn 3.000 innen 1. juli 2007.

Anløper fartøyet havn i annen EØS-stat enn Norge skal automatisk identifikasjonssystem (AIS) være installert innen 1. juli 2004.

(3) Det automatiske identifikasjonssystemet (AIS) skal være i henhold til kravene som angitt i vedlegg 4.

(4) Systemet skal holdes i gang til enhver tid, med mindre navigasjonsopplysninger er beskyttet i henhold til internasjonale avtaler, regler eller standarder.

§ 10–4b. *Ferdskriver (VDR)*

(1) Fartøy med en bruttotonnasje på 3.000 og derover som er bygget 1. juli 2002 eller senere, og som anløper havn i Norge eller annen EØS-stat skal være utstyrt med ferdskriver (VDR).

(2) Ferdskriveren (VDR) skal være i henhold til kravene som angitt i vedlegg 4.

(3) Opplysningene som er samlet inn gjennom VDR-systemet skal stilles til rådighet for berørt EØS-stat hvis det foretas havariundersøkelse i forbindelse med ulykke som har funnet sted i farvann under en EØS-stats jurisdiksjon.

Vedlegg 4 kapittel 10 skal lyde:

	<i>Paragraf</i>	<i>IMO-Res. og MSC/Circ.</i>	<i>Konvensjoner og koder</i>	<i>Standarder</i>
<i>Kapittel 10</i>				
Navigasjonsutstyr om bord på fartøy	§ 10–3 (1) nr. 6 (kompasser)	IMO Res. A.382 (X) IMO Res. A.694 (17)	SOLAS Kap. V regel 12 (b)	ISO standard 449 ISO standard 2269 ISO standard 10316
	§ 10–3 (2) nr. 1c (gyro)	IMO Res. A.694 (17) IMO Res. A.424 (X) IMO Res. A.813 (XI) (19)	SOLAS Kap. V regel 12 (d) og (e)	ISO standard 8728
	§ 10–3 (3) nr. 1 (radaranlegg)	IMO Res. A.477 (XII) IMO Res. A.694 (17) IMO Res. A.813 (19)	SOLAS Kap. V regel 12 (g) og (h)	
	§ 10–3 (4) nr. 1 (dybdemåler-anlegg)	IMO Res. A.224 (VII) IMO Res. A.694 (17) IMO Res. A.813 (19)	SOLAS Kap. V regel 12 (k)	ISO standard 9875
	§ 10–3 (5) (farts- og distansemåle-anlegg)	IMO Res. A.478 (XII) IMO Res. A.694 (17) IMO Res. A.813 (19) IMO Res. A.824 (19)	SOLAS Kap. V regel 12 (l)	
	§ 10–3 (8) (radiopeile-apparat)	IMO Res. A.529 (13)(16) IMO Res. A.694 (17) IMO Res. A.813 (19)	SOLAS Kap. V regel 12 (p)	

	<i>Paragraf</i>	<i>IMO-Res. og MSC/Circ.</i>	<i>Konvensjoner og koder</i>	<i>Standarder</i>
	§ 10-3 (9) (autopilot)	IMO Res. A.342 (IX) IMO Res. A.694 (17) IMO Res. A.813 (19)	SOLAS V/19	ISO/TR A.674
Automatisk identifikasjonssystem (AIS)	§ 10-3 (9) (purre- og kalleanlegg) § 10-4a	IMO Res. A.481 (XII) IMO Res. A.574 (14) Res. MSC.74 (69) IEC 61993-2 SN/Circ. 227		
Ferdskriver (VDR)	§ 10-4b	IMO Res. A.861 (20) IEC 61996		
Sikt fra kommandobro	§ 10-6 (1)	IMO Res. A.708 (17) MSC/Circ. 403		ISO standard 8468

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

30. juni Nr. 913 2003

Forskrift om endring i forskrift om hindring av forurensning fra skip m.m.

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 30. juni 2003 med hjemmel i lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 114, § 117, § 118 og § 119, jf. delegeringsvedtak av 12. oktober 1979 nr. 1 og delegeringsvedtak av 8. januar 1980 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XXXII nr. 1 og vedlegg XIII nr. 56d (direktiv 96/98/EØF). Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 16. juni 1983 nr. 1122 om hindring av forurensning fra skip m.m. gjøres følgende endringer:

§ 2-5 skal lyde:

Bestemmelsene i Regel 9 og 10 i Vedlegg I til konvensjonen skal følges. Det skal føres oljedagbok¹ som bestemt i forskrift om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger.

¹ Se forskrift av 15. september 1992 nr. 693 om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger § 11 og § 17.

§ 2-14 oppheves.

Nåværende § 2-15, § 2-16, § 2-16a og § 2-16b blir § 2-14, § 2-15, § 2-16 og ny § 2-17.

Nåværende § 2-17 blir ny § 2-18.

§ 5-3 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Det skal føres søppeldagbok¹ som bestemt i forskrift om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger.

¹ Se forskrift av 15. september 1992 nr. 693 om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger § 13 og § 15 sjette ledd bokstav i.

§ 5-7 oppheves.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

30. juni Nr. 914 2003

Forskrift om endring i forskrift om hindring av forurensning ved skadelige, flytende stoffer som transporteres i bulk.

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 30. juni 2003 med hjemmel i lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 114, § 117, § 118 og § 119, jf. delegeringsvedtak av 12. oktober 1979 nr. 1 og delegeringsvedtak av 8. januar 1980 nr. 1. Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 2. april 1987 nr. 230 om hindring av forurensning ved skadelige, flytende stoffer som transporteres i bulk gjøres følgende endringer:

§ 2–5 skal lyde:

Bestemmelsene i Regel 5 Vedlegg II til MARPOL 73/78 skal følges. Det skal føres lastedagbok¹ som bestemt i forskrift om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger.

¹ Se forskrift av 15. september 1992 nr. 693 om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger § 12 og § 18.

Del 4 oppheves.

§ 2–9 oppheves.

Nåværende del 5 blir del 4.

Nåværende § 2–11 blir § 2–9.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

30. juni Nr. 915 2003

Forskrift om endring i forskrift om hindring av forurensning fra den maritime drift av flyttbare innretninger.

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 30. juni 2003 med hjemmel i lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 114, § 117, § 118, § 119 og § 124, jf. delegeringsvedtak av 12. oktober 1979 nr. 1 og delegeringsvedtak av 8. januar 1980 nr. 1. Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 22. juli 1983 nr. 1331 om hindring av forurensning fra den maritime drift av flyttbare innretninger gjøres følgende endringer:

§ 2–6 skal lyde:

Det skal føres oljedagbok¹ som bestemt i forskrift om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger.

¹ Se forskrift av 15. september 1992 nr. 693 om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger § 11 og § 17.

§ 3–2 skal lyde:

Det skal føres søppeldagbok¹ som bestemt i forskrift om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger.

¹ Se forskrift av 15. september 1992 nr. 693 om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger § 13 og § 15.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

30. juni Nr. 916 2003

Forskrift om endring i forskrift om radioanlegg og radiotjeneste på passasjer- og lasteskip som omfattes av den internasjonale sjøsikkerhetskonvensjonen, SOLAS 1974.

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 30. juni 2003 med hjemmel i lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 41a, § 42, § 100 og § 106, jf. delegeringsvedtak av 5. april 1963 nr. 9 og delegeringsvedtak av 1. desember 1978 nr. 1. Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 27. januar 1999 nr. 149 om radioanlegg og radiotjeneste på passasjer- og lasteskip som omfattes av den internasjonale sjøsikkerhetskonvensjonen, SOLAS 1974 gjøres følgende endringer:

§ 16 første ledd skal lyde:

(1) Bestemmelsene i Sjøsikkerhetskonvensjonens regel IV/16 skal følges. Radiopersonell skal være kvalifisert i overensstemmelse med STCW-konvensjonens kapittel IV, og STCW-kodens del A kapittel IV. Det skal føres radiodagbok¹ som bestemt i forskrift om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger.

¹ Se forskrift av 15. september 1992 nr. 693 om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger § 14 og § 19.

§ 17 oppheves.

Nåværende § 18 og § 19 blir § 17 og § 18 i kapittel VI.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

1. juli Nr. 917 2003**Forskrift om endring i forskrift om kjøre- og hviletid m.v. ved innenlandsk transport og transport innen EØS-området.**

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 1. juli 2003 med hjemmel i vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 20 og § 21. Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 28. september 1993 nr. 910 om kjøre- og hviletid m.v. ved innenlandsk transport og transport innen EØS-området gjøres følgende endringer:

Forskriftens hjemmelsfelt skal lyde:

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 28. september 1993 med hjemmel i vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 20 og § 21. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 20 (forordning (EØF) nr. 3820/85) og nr. 21 (forordning (EØF) nr. 3821/85 endret ved forordning (EØF) nr. 3314/90, forordning (EØF) nr. 3572/90, forordning (EØF) nr. 3688/92, forordning (EF) nr. 2479/95, forordning (EF) nr. 1056/97, forordning (EF) nr. 2135/98 og forordning (EF) nr. 1360/2002) og nr. 23 (direktiv 88/599/EØF endret ved forordning (EF) nr. 2135/98).

§ 1–1 skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 20 (forordning (EØF) nr. 3820/85) om harmonisering av visse bestemmelser på det sosiale området innen veitransport, og nr. 21 (forordning (EØF) nr. 3821/85 endret ved forordning (EØF) nr. 3314/90, forordning (EØF) nr. 3572/90, forordning (EØF) nr. 3688/92, forordning (EF) nr. 2479/95, forordning (EF) nr. 1056/97, forordning (EF) nr. 2135/98 og forordning (EF) nr. 1360/2002) om bruk av fartsskriver innen vegtransport og nr. 23 (direktiv 88/599/EØF endret ved forordning (EF) nr. 2135/98) gjelder som norsk forskrift med de endringer som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 og avtalen ellers.

II

Endringene trer i kraft straks.

1. juli Nr. 918 2003**Delegering av myndighet til Direktoratet for brann- og elsikkerhet etter produktkontrollloven, lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr, brann- og eksplosjonsvernloven og forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen.**

Fastsatt av Justis- og politidepartementet 1. juli 2003 med hjemmel i lov av 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven), jf. § 8 første ledd, lov av 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr, jf. § 3, lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og forskrift av 26. juni 2002 nr. 729 om organisering og dimensjonering av brannvesen § 7–2 første ledd, jf. overføringsvedtak av 27. juni 2003 nr. 793. Kunngjort 11. juli 2003.

Justis- og politidepartementets myndighet til å fatte enkeltvedtak og gi forskrifter i henhold til lov av 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven), med unntak av § 8 femte ledd, delegeres til Direktoratet for brann- og elsikkerhet.

Justis- og politidepartementets tilsynsmyndighet etter lov av 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 8 første ledd delegeres til Direktoratet for brann- og elsikkerhet.

Justis- og politidepartementets myndighet til å fatte enkeltvedtak og gi forskrifter i henhold til lov av 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr, med unntak av § 12 femte ledd, delegeres til Direktoratet for brann- og elsikkerhet.

Sentral tilsynsmyndighet i henhold til lov av 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr § 3 er Direktoratet for brann- og elsikkerhet.

Justis- og politidepartementets myndighet til å fastsette forskrifter etter lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven), med unntak av § 8 annet ledd, delegeres til Direktoratet for brann- og elsikkerhet.

Justis- og politidepartementets myndighet til å fastsette læreplaner for personell i brannvesenet etter forskrift av 26. juni 2002 nr. 729 om organisering og dimensjonering av brannvesen § 7–2 første ledd, delegeres til Direktoratet for brann- og elsikkerhet.

1. juli Nr. 919 2003**Forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 1. juli 2003 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 14. Kunngjort 11. juli 2003.

§ 1. Formål

Formålet er å fastsette rammer for Omsetningsrådets vedtak om forsynings-, mottaks- og informasjonsplikt, slik

at disse utformes på en måte som gjør at de i minst mulig grad påvirker konkurranseforholdene mellom ulike aktører eller grupper av aktører i markedet.

§ 2. Informasjonsplikt

Vedtaket om markedsregulators informasjonsplikt skal sikre alle markedsaktører lik tilgang på informasjon om aktiviteter markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret, herunder produksjons- og forbruksprognoser, prisnoteringer og reguleringsaktiviteter. Informasjon skal gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at vedtak om endring/tiltak er foretatt.

§ 3. Mottaksplikt

Vedtaket om markedsregulators mottaksplikt skal sikre alle primærprodusenter avsetning for sin produksjon, til de vilkår som gjelder på det aktuelle mottaksanlegg på det tidspunkt leveransen finner sted.

1) Korn

Vedtaket om markedsregulators mottaksplikt fra kornkjøpere for norskprodusert korn skal sikre avsetning av korn for alle primærprodusenter og kornkjøpere. Mottaksplikten gjelder i perioden 1. oktober til 15. april det enkelte kornår og for restkvanta som ikke kan selges på vanlige kommersielle vilkår til matmel- eller kraftfôrindustrien. Bindende innmelding skal skje til markedsregulator senest 10 kalenderdager før ønsket leveringsdato og senest 15. april. Leveransen skal skje til nærmeste målprisanlegg med mindre kjøper og selger blir enige om noe annet. Det er en forutsetning at markedsmulighetene utnyttes før restkvantum meldes inn.

Norskprodusert korn fra andre kornkjøpere enn markedsregulator skal betales med minimum samme pris og i henhold til de kvalitetskriterier som gjelder for norskprodusert korn levert direkte fra kornprodusent på samme anlegg og tidspunkt. Den pris som betales for korn av basis kvalitet skal likevel ikke overstige målpris eller intensjonspris for vedkommende matkorn- eller fôrkornart. Det skal, ut fra hva som til enhver tid er vanlig i markedet, tas hensyn til eventuell markedsmessig merverdi som er tilført varen i form av kvalitet, og til eventuell kostnadsinnsparing på grunn av levering av større kvanta. Prisen kan justeres for prisnedskrivningstilskudd og pristrekk som allerede er utbetalt til eller trukket fra kornkjøper.

2) Kjøtt

Markedsregulator skal ikke pålegges mottaksplikt for kjøtt fra uavhengige aktører.

3) Fjorfesektoren

Markedsregulator skal ikke pålegges mottaksplikt for fjørfekjøtt fra uavhengige aktører.

Vedtaket om markedsregulators mottaksplikt for egg og eggehvite fra uavhengige aktører, skal sikre avsetningsadgang for alle primærprodusenter. Mottaksplikten for egg fra uavhengige eggpakkerier skal inntre når det er overskudd i det innenlandske markedet og markedsregulator har avsetningsmuligheter, inkl. reguleringseksport, for varen. Overskudd for egg defineres som en situasjon der markedsregulator ut over innenlandsk forbruk, i to påfølgende uker, har fjernet til sammen 50 tonn usorterte egg og A-egg, fra markedet ved eksport eller andre reguleringsaktiviteter.

Oppgjør for egg fra uavhengige eggpakkerier skal skje med utgangspunkt i en veid pris for de ulike størrelses- og kvalitetssorteringer, og med korrigeringer fastsatt i nærmere bestemmelser av Omsetningsrådet.

Så lenge det brukes reguleringsmidler til eksport av eggehvite, har markedsregulator kjøpeplikt på innenlands produsert eggehvite som er produsert av norske egg, til den til enhver tid gjeldende engrosnotering på de aktuelle varer fratrukket markedsregulators engrosmargin. Nødvendige kontroll- og kvalitetsbestemmelser for eggehvite, fastsettes av Omsetningsrådet.

§ 4. Forsyningsplikt

Vedtaket om markedsregulators forsyningsplikt skal sikre forsyninger til alle forbruksområder til noenlunde ens priser, og gi uavhengige aktører tilgang til råvarer til likeverdige vilkår.

1) Korn

Vedtaket om markedsregulators forsyningsplikt skal sikre markedsaktører lik tilgang på råvarer. I den aktuelle markedssituasjon, der Felleskjøpsgruppen normalt har underdekning av norsk korn, begrenses inntil videre forsyningsplikten til å gjelde ved salg av reguleringsvare. Ved salg av reguleringsvare i regi av markedsregulator skal varen tilbys alle aktører gjennom anbudsinnbydelse.

2) Kjøtt

Vedtaket om markedsregulators forsyningsplikt skal sikre markedsaktører lik tilgang på råvarer til like vilkår. Forsyningsplikten gjelder for norskproduserte slakt på det regulerte nivå i verdikjeden jf. jordbruksavtalen og regulert vare, jf. liste for definisjon av reguleringsvare i kjøttsektoren fastsatt av Omsetningsrådet. I en normal markedssituasjon skal markedsregulator søke å gi alle aktører samme dekningsgrad med norsk råvare, med utgangspunkt i aktørenes bestillinger.

Når det er underskudd av ferske hele slakt innenlands og tollene på kjøtt er satt ned etter forskrift om administrative tollnedsettelse, kan markedsregulator fordele varemengdene best mulig mellom aktørene på grunnlag av deres ordinære kjøp av kjøtt. I slike situasjoner kan forsyningene til uavhengige aktører med egen slaktning avkortes med sikte på lik dekningsgrad med norsk råvare.

3) Fjørsektoren

Egg

Vedtak om markedsregulators forsyningsplikt skal sikre markedsaktører lik tilgang på råvarer til like vilkår. Forsyningsplikten gjelder for norskproduserte konsumegg på det regulerte nivå i verdikjeden jf. jordbruksavtalen. Normalt skal markedsregulator søke å gi alle aktører samme dekningsgrad med norsk råvare, med utgangspunkt i aktørenes bestilling.

Når det er underskudd av konsumegg innenlands og tollene på egg er satt ned etter forskrift om administrative tollnedsettelse, kan markedsregulator fordele norsk vare best mulig mellom aktørene på grunnlag av deres ordinære kjøp av egg. I slike situasjoner kan forsyningene til uavhengige aktører med egen leveranse av egg fra primærprodusent avkortes med sikte på lik dekningsgrad med norsk råvare. Ved underskudd av konsumegg, skal ikke konsumegg gjennom forsyningsplikten nyttes for å dekke opp underdekning av industriegg som produksjonsgrunnlag ved eggproduktfabrikk.

Fjørfekjøtt

Vedtak om markedsregulators forsyningsplikt skal sikre markedsaktører lik tilgang på råvarer til like vilkår. Forsyningsplikten gjelder for norskproduserte slakt på det regulerte nivå i verdikjeden jf. jordbruksavtalen. I en normal markedsituasjon skal markedsregulator søke å gi alle aktører samme dekningsgrad med norsk råvare, med utgangspunkt i aktørenes bestillinger.

Når det er underskudd av fersk hel kylling innenlands og tollene på kjøtt er satt ned etter forskrift om administrative tollnedsettelse, kan markedsregulator fordele norsk vare best mulig mellom aktørene på grunnlag av deres ordinære kjøp av kjøtt. I slike situasjoner kan forsyningene til uavhengige aktører med egen slaktning avkortes med sikte på lik dekningsgrad med norsk råvare.

§ 5. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2003.

1. juli Nr. 920 2003

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.

Fastsatt av Finansdepartementet 1. juli 2003 med hjemmel i lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 5–15 andre ledd. Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endring:

§ 5–15–5 første ledd skal lyde:

Arbeidsgivers tilskudd til barnehage for de ansattes barn er ikke skattepliktig på den ansattes hånd når foreldrenes egenbetaling utgjør minst 9.000 kroner for ett barn og 4.500 kroner for hvert ytterligere barn pr. år. Er foreldrenes egenbetaling lavere enn grensebeløpet skattlegges differansen. Ved kortere opphold i barnehagen enn full dag avkortes beløpsgrensene forholdsmessig.

II

Endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2003.

2. juli Nr. 921 2003

Forskrift om endring i forskrift til opplæringslova.

Fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 2. juli 2003 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 2–3 andre ledd første og andre punktum, § 3–4 første ledd andre punktum og § 13–7 siste ledd. Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 28. juni 1999 nr. 722 til opplæringslova blir det gjort følgjande endringar:

§ 1–1 første ledd ny bokstav e skal lyde:

- e. Kapitlet om klasse- og elevrådsarbeid i læreplanverket skal tillempast i samsvar med § 8–2 i opplæringslova, likevel slik at måla og hovudmomenta i kapitlet står uendra.

§ 1–1 andre ledd skal lyde:

Reglane i a, b, c, d, og e gjeld også for opplæring med utgangspunkt i dei læreplanalternativa som går fram av dei andre ledda i denne paragrafen.

§ 3–2 første ledd andre og tredje punktum skal lyde:

Kontaktlæraren skal minst to gonger om året ha ha ein planlagd og strukturert samtale med dei. I samtalen skal kontaktlæraren mellom anna gjere greie for korleis eleven står i høve til dei måla som er sette i læreplanverket og korleis eleven arbeider til dagleg.

§ 3–2 tredje ledd første punktum skal lyde:

Alle elevar i grunnskolen skal ha ei meldingsbok som blir brukt av foreldra og av kontaktlæraren til meldingar om fråvær, søknader om å få fri osv.

§ 3–12 andre ledd skal lyde:

Kontaktlæraren leier møtet der terminkarakterane i orden og åtfærd blir fastsette. Ved likt røystetal har kontaktlæraren dobbelrøyst.

§ 3–17 tredje ledd første punktum skal lyde:

Terminkarakterane skal først i protokollen for terminkarakterar og underskrivast av faglærarane og kontaktlæraren innan ein frist fastsett av rektor.

§ 5–13 første ledd første punktum skal lyde:

Ved klage over karakter i orden og åtfærd skal eleven sin kontaktlærar og rektor gi fråsegn som saman med klagen skal sendast til klageinstansen.

§ 12–1 ny bokstav e skal lyde:

- e. Reglane for grunnskolen gjeld tilsvarande for skolefritidsordninga.

Kapittel 23 opphevast.

II

Endringane trer i kraft 1. august 2003.

3. juli Nr. 922 2003

Forskrift om tilskudd til driftsenheter og tamreinlag.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 3. juli 2003 med hjemmel i Stortingets årlige vedtak om reindriftsavtalen. Kunngjort 11. juli 2003.

§ 1. Formål

Tilskuddet skal bidra til å fremme en bærekraftig reindrift, kvalitet, produktivitet, heve inntekten samt virke utjevnende mellom enheter i næringen.

§ 2. Definisjoner

I denne forskriften menes med

- a. Sør-Trøndelag/Hedmark reinbeiteområde også Trollheimen,
- b. reintall i vårflokk; reintall per 1. april inneværende driftsår. For driftsenhet/tamreinlag hvor reindriftsforvaltningen har gjennomført og godkjent telling i inneværende driftsår, brukes korrigert reintall per 1. april.

§ 3. Generelle vilkår for tilskudd

For at tilskudd skal kunne innvilges etter denne forskriften må

- a. driftsenhetsinnehaveren/driftsenhetsinnehaverne/tamreinlaget ha en avgiftspliktig inntekt fra salg av kjøtt fra rein i driftsenhetsinnehaverens/driftsenhetsinnehavernes merke på minimum kr 30.000,– og være registrert i avgifts- og enhetsregisteret,
- b. driftsenheten ha under 600 rein eventuelt under fastsatt høyeste reintall, per 31. mars inneværende driftsår. Avgang av rein som overstiger disse grensene ved siste pålagte telling i driftsåret, må dokumenteres og godkjennes av reindriftsagronomen.

Det kan gjøres unntak fra grensen på 600 rein dersom følgende krav er oppfylt:

1. det er fastsatt øvre reintall per distrikt og distriktet samlet holder seg innenfor dette reintallet, eller
 2. det er inngått en bindende avtale mellom reindriftsforvaltningen og samtlige driftsenhetsinnehavere i distriktet om en reduksjonsplan for en tilpassing av reintallet innen en fastsatt tid. En slik avtale skal utarbeides i henhold til Reindriftssjefens retningslinjer.
- c. driftsenhetsinnehaver ikke motta alderspensjon etter folketrygdlovens regler per 31. mars inneværende driftsår. For felles driftsenhet¹ og/eller driftsenhet som er berettiget ektefelle tillegg etter § 8, gjelder dette yngste ektefelle,
 - d. driftsenheten/tamreinlaget utøve en reindrift som er i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter for næringen.

1 Jf. lov om reindrift § 4 annet ledd.

§ 4. Driftstilskudd

Driftstilskudd utgjør kr 10.000,- per driftsenhet i Råggonjarga reinbeitedistrikt, Varanger reinsogn og i Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag/Hedmark¹ reinbeiteområder. For Corgas regnbeitedistrikt, Karasjok reinsogn og i Vest-Finnmark, Troms og Nordland reinbeiteområder, utgjør driftstilskuddet kr 25.000,- per driftsenhet.

Ved overdragelse av driftsenhet til ungdom under 30 år gis det et ekstraordinært driftstilskudd til den som overtar driftsenheten på kr 25.000,-. Tilskuddet gis hvert av de tre første årene etter overdragelsen. Ved overdragelse av tidsbegrenset driftsenhet ytes det ikke et slikt ekstraordinært driftstilskudd.

¹ Jf. § 2 bokstav a.

§ 5. Produksjonspremie

Driftsenhetens produksjonspremie beregnes med 25% av avgiftspliktig salg av kjøtt og andre avgiftspliktige næringsinntekter fra reinen. Ved salg av livdyr beregnes det produksjonspremie bare i tilfeller hvor kjøperen er innvilget livdyrlån etter forskrift om Reindriftens Utviklingsfond kap. 2. Avgiftsfrie inntekter samt annet salg av livdyr inngår ikke som grunnlag for beregningen av produksjonspremien. Det utbetales ikke produksjonspremie for avgiftspliktig inntekt som overstiger kr 400.000,- per driftsenhet og kr 1.000.000,- per tamreinlag.

Produksjonspremien utbetales til driftsenhetsinnehaveren.

For tamreinlagene vil årsregnskapene danne grunnlaget for beregningen av produksjonspremien.

§ 6. Kalveslaktetilskudd

Kalveslaktetilskuddet utgjør kr 150,- per kalv slaktet ved registrerte slakteribedrifter eller hos andre aktører som foretar rapportering av slaktet rein.¹

Det gis også kalveslaktetilskudd for kalver som tapes som følge av radioaktivitetstiltak.²

¹ Jf. gjeldende forskrift om rapportering av slaktet rein.

² Jf. gjeldende forskrift om kompensasjon for tiltak vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt.

§ 7. Tidligslaktetilskudd for Finnmark og Troms

Tidligslaktetilskudd kan innvilges til driftsenheter i Vest-, Øst-Finnmark og Troms reinbeiteområder. Dette tilskuddet innvilges i tillegg til eventuelt kalveslaktetilskudd, jf. § 6.

Det gis tidligslaktetilskudd med kr 10,- per kg slakt for rein som tas ut til slaktedyr innenfor sommerbeitedistriktene og innenfor lovlig beitetid.¹

Tidligslaktetilskudd kan, med Reindriftssjefens samtykke, gis til driftsenheter som flytter fra sommerbeite og deretter innen 7 dager foretar slakteuttak. Reindriftssjefens samtykke må innhentes skriftlig og senest før flytting skal foretas. Samtykke skal inneholde dato for tidligste innflytting til distrikt 17/18 eller tidligere distrikt 30/31 i Vest-Finnmark.

Ved uttak av slaktedyr etter 10. oktober og frem til 1. januar ytes det et tilskudd med kr 5,- per kg slakt. Slaktingen skal være foretatt før innflytting på vinterbeite.

For helårsdistrikter ytes tidligslaktetilskudd med kr 10,- per kg slakt frem til 10. oktober og kr 5,- per kg slakt fra og med 11. oktober og frem til 1. januar.

Tidligslaktetilskudd beregnes per kg slakt ved slakting foretatt av registrerte slakteribedrifter² eller andre aktører som foretar rapportering av slaktet rein.³

¹ Jf. lov om reindrift § 2 annet ledd.

² Jf. gjeldende forskrift om rapportering av slaktet rein kap. 2.

³ Jf. gjeldende forskrift om rapportering av slaktet rein kap. 3.

§ 8. Ektefelle tillegg

Der begge ektefeller utøver aktiv reindrift,¹ skal det innvilges et ekstra driftstilskudd med en sats på kr 25.000,-. Det er ikke et vilkår at begge ektefellene har eget merke.

Tilskuddet faller helt bort dersom en av ektefellene ved siste ligningsoppgjør hadde en brutto inntekt utenom reindriften på mer enn kr 150.000,-. Godtgjørelse for verv i reindriftsnæringen regnes i denne sammenheng som inntekt fra reindriften.

¹ Jf. lov om reindrift § 20 annet ledd.

§ 9. Krav til søknad

Søknad om tilskudd for alle ordningene skal sendes samlet på særskilt skjema¹ til reinbeitedistriktets styre innen 1. april. Distriktsstyret skal behandle søknaden og sende den videre til reindriftsagronomen innen 15. april.

Som vedlegg til søknaden kreves kopi av innlevert næringsoppgave fra reineiere som er registrert under driftsenheten og bekreftelse på registrering i avgifts- og enhetsregisteret. Det kreves i tillegg dokumentasjon på slakteuttak i form av slaktebilag fra registrerte slakteribedrifter eller andre aktører som foretar rapportering av slaktet rein² som grunnlag for tilskudd etter § 6 og § 7.

Ved søknad om ektefelle tillegg etter § 8 skal nødvendige opplysninger om inntektsforhold vedlegges.

¹ Jf. gjeldende forskrift om melding om reindrift.

² Jf. gjeldende forskrift om rapportering av slaktet rein.

§ 10. Saksbehandling

Reindriftsagronomen avgjør søknaden. Reindriftssjefen anviser tilskuddet til utbetaling. Tilskuddet utbetales samlet til driftsenhetens innehaver.

For felles driftsenhet¹ og/eller driftsenhet som er berettiget ektefelle tillegg etter § 8, kan det samlede beløpet deles likt mellom ektefellene og utbetales hver enkelt.

¹ Jf. lov om reindrift § 4 annet ledd.

§ 11. *Kontroll og avkorting/bortfall av tilskudd*

Reindriftsagronomen kan avkorte eller nekte tilskudd dersom søkeren

- a. har gitt feil opplysninger i søknaden for inneværende og/eller foregående driftsår,
- b. for øvrig ikke har fulgt gjeldende lover og forskrifter for næringen, herunder brudd på beitetidsbestemmelser og manglende tilrettelegging for pålagt telling.

Reindriftsagronomen skal kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt dersom vesentlige forutsetninger for tilskuddet, herunder avvikende reintallsopplysninger, viser seg ikke å være oppfylt. Tilbakebetalingskrav med utspring i ordninger over reindriftsavtalen kan motregnes av reindriftsagronomen mot innvilgede tilskudd.

§ 12. *Klageadgang*

Reindriftsagronomens vedtak etter denne forskriften kan påklages til Reindriftssjefen etter forvaltningslovens regler.

§ 13. *Dispensasjon*

Reindriftssjefen kan, etter søknad, dispensere fra reglene i denne forskriften når det foreligger ekstraordinære forhold som kan vanskeliggjøre videre drift og som ligger utenfor driftsenhetsinnehaverens kontroll.

§ 14. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift av 10. juli 2002 nr. 870 om tilskudd til driftsenheter og tamreinlag.

3. juli Nr. 923 2003

Forskrift om endring i forskrift for Reindriftens Utviklingsfond og forskrift om kompensasjon for utgifter, merarbeid og økonomiske tap som reineiere påføres som følge av tiltak mot radioaktivitet i reinkjøtt.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 3. juli 2003 med hjemmel i Stortingets årlige vedtak om reindriftsavtalen. Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 17. juni 1999 nr. 731 for Reindriftens Utviklingsfond gjøres følgende endringer:

§ 1–7 skal lyde:

Søknad om støtte fra Reindriftens Utviklingsfond skal sendes til Reindriftssjefen innen eventuell angitt frist.

Dersom styret for Reindriftens Utviklingsfond har utarbeidet egne søknadsskjema, skal disse brukes. Nødvendig dokumentasjon skal vedlegges søknaden.

§ 2–2 skal lyde:

Lån kan innvilges med inntil 60% av kostnadene til livdyr, beregnet på grunnlag av livdyrpriser, og 40% av faktiske utgifter til eventuell transport, jf. § 1–3 tredje ledd. For driftsenhet med kvinnelig innehaver, som ikke er felles driftsenhet,¹ økes låneandelen for kjøp av livdyr til 70%.

Kostnadsgrunnlaget for livdyrlånet skal ikke være mer enn 25% over gjennomsnittlig slakteverdi for vedkommende dyregruppe i reinbeiteområdet.

Lånet nedskrives årlig med 10% av opprinnelig lånebeløp. Lånet slettes etter 10 år.

¹ Jf. lov om reindrift § 4 annet ledd.

§ 2–4 skal lyde:

Styret for Reindriftens Utviklingsfond kan i særlige tilfeller dispensere fra kravet om at søknad om lån må foreligge innen tre år etter etablering/overdragelse, om at driftsenheten/tamreinlaget må ha minst 100 rein og at driftsenheten/tamreinlaget må eie minst 200 simler over 2 år etter en oppbyggingsperiode på 5 år, jf. § 2–1.

§ 4–4 skal lyde:

For det antall dyr som er godkjent dokumentert tapt ved kadaver, jf. § 4–3, beregnes støttebeløpet skjønnsmessig på grunnlag av antall dokumenterte kadaver.

Ved godkjent tapsdokumentasjon gjennom før- og ettervurdering av reintall, beregnes støtten skjønnsmessig på grunnlag av tap av simlerein (simler over 1 år).

Det skal gjøres fratrukk for en egenandel på kr 10.000,–.

§ 6–2 og § 6–3 skal lyde:

§ 6–2. *Beregning av stipend*

For utdanning i videregående skole utgjør stipendet kr 1.000,– per måned. For høyere utdanning som gir minst 30 studiepoeng per semester utgjør stipendet kr 2.000,– per måned. For høyere utdanning som gir fra 30 til 60

studiepoeng over to semester utgjør stipendet kr 1.000 per måned, med et lineært økende tillegg per studiepoeng utover 30.

Det kan innvilges stipend for inntil 10 måneder per år.

§ 6–3. *Særskilt krav til søknad*

Søknad om utdanningsstipend skal sendes på særskilt søknadsskjema innen 1. november dersom utdanningen er påbegynt i høstsemesteret, eller innen 1. april dersom utdanningen er påbegynt i vårsemesteret. For utdanninger av flere års varighet kreves det årlig søknad.

Som vedlegg til søknaden kreves for hvert semester

- a. bekreftelse fra undervisningsinstitusjon om opptak,
- b. opplysning om varighet av og studiepoeng i undervisningsopplegget,
- c. plan over utdanning/studieprogresjon,
- d. bekreftelse på at søkeren har møtt fram til undervisning.

II

I forskrift av 16. september 1999 nr. 1161 om kompensasjon for utgifter, merarbeid og økonomiske tap som reinere påføres som følge av tiltak mot radioaktivitet i reinkjøtt gjøres følgende endringer:

§ 4 og § 5 skal lyde:

§ 4. *Inndeling i tiltaksgrupper*

Reinbeitedistrikter, driftsgrupper og tamreinlag inndeles i fire tiltaksgrupper,¹ basert på radioaktivitetsnivå målt for levende eller slaktet rein i perioden 1. august – 20. desember foregående driftsår, jf. dog § 8 fjerde ledd. Målingene skal være gjennomført slik at de etter gjeldende veterinærforskrifter kan danne grunnlag for beslutning om godkjenning til omsetning eller kassering.

Reinbeitedistrikter, driftsgrupper og tamreinlag hvor målinger viser et gjennomsnittlig radioaktivitetsnivå per rein på

- a. opp til og med 1,5 kBq/kg, og med ingen verdier på enkeltdyr på over 3,0 kBq/kg, skal plasseres i tiltaksgruppe A. Her gjennomfører reindriftsagronomen ingen tiltak. Det forventes at drift og slakteuttak rettes inn mot målsettingen om minst mulig radioaktivitet i reinkjøtt, selv om nivået er under grensen for særlige tiltak,
- b. opp til og med 1,5 kBq/kg, men med verdier for enkeltdyr på over 3,0 kBq/kg, skal plasseres i tiltaksgruppe B. Her gjennomfører reindriftsagronomen særskilte overvåkningsmålinger av levende rein frem til 20. desember inneværende driftsår. Dersom målingene viser verdier for enkeltdyr over 3,0 kBq/kg, iverksetter reindriftsagronomen tiltak etter bokstavene c eller d,
- c. fra 1,5 til og med 2,5 kBq/kg, skal plasseres i tiltaksgruppe C. Her stimuleres det til fremskyndet kalveslakt før 1. oktober eller i perioden 1. oktober – 15. november,
- d. over 2,5 kBq/kg, skal plasseres i tiltaksgruppe D. Her stimuleres det til tidlig kalveslakt før 1. oktober. Dersom det ikke er mulig å benytte tidlig kalveslakt ut fra beiteøkonomiske, driftsmessige eller økonomiske hensyn, kan nedføring benyttes som alternativ.

1 Jf. oversikt over tiltaksgrupper vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt, driftsåret 2002/2003.

§ 5. *Utmåling av kompensasjon*

Økonomisk kompensasjon for tiltak vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt ytes dels etter fastsatte satser,¹ jf. annet og tredje ledd, og dels etter regning for dokumenterte kostnader, jf. fjerde og femte ledd.

For reinbeitedistrikter, driftsgrupper og tamreinlag som plasseres i

- a. tiltaksgruppe A ytes ingen økonomisk kompensasjon,
- b. tiltaksgruppe B ytes ingen økonomisk kompensasjon, dersom ikke overvåkningsmålinger medfører overføring til tiltaksgruppe C eller D,
- c. tiltaksgruppe C ytes økonomisk kompensasjon for
 - fremskyndet kalve- og simleslakt før 1. oktober etter sats 1,
 - fremskyndet kalve- og simleslakt i perioden 1. oktober – 15. november etter sats 2. Der det er et klart skille mellom radioaktivitetsnivået i årstidsbeitene, kan reindriftsagronomen godkjenne at det ytes kompensasjon etter sats 2 ved fremskyndet kalveslakt utover 15. november,
- d. tiltaksgruppe D ytes økonomisk kompensasjon for
 - tidlig kalveslakt før 1. oktober etter sats 3,
 - tilleggsføring etter sats 5 (2,5 – 5,0 kBq/kg) eller sats 6 (over 5,0 kBq/kg),
 - nedføring på naturlig beite etter sats 7 (2,5 – 5,0 kBq/kg) eller sats 8 (over 5,0 kBq/kg),
 - etter søknad kan merutgifter til naturlig nedføring utover sats 7 eller 8 dekkes dersom tiltaket på forhånd er godkjent av reindriftsagronomen.

Kompensasjon ved føringstiltak skal dekke utgifter til kjøp og transport av fôr, for merarbeid, for mulig vekttaap og nedklassifisering hos reinen, samt eventuelle andre kostnader.

For distrikter/driftsgrupper/tamreinlag i tiltaksgruppene C og D dekkes etter regning dokumenterte ekstrakostnader til anlegg for gjennomføring av tiltak, når planene på forhånd er godkjent av reindriftsagronomen, jf.

§ 3 bokstav a. Anlegg etableres og eies av distriktet/driftsgruppen/tamreinlaget. Arbeid ved bygging av gjerdeanlegg kompenseres ikke. Når gjerdeanlegg benyttes over flere år, kan kostnader til faste anlegg fordeles på opp til tre år.

For distrikter/driftsgrupper/tamreinlag i tiltaksgruppe D dekkes i tillegg etter regning

- dokumenterte kostnader til veterinærtjeneste,
- transport av rein til føringsgjerde,
- brøyting av vei til føringsgjerde,
- direkte kostnader til forberedelse av godkjent føringstiltak, jf. § 3 bokstav a, som det viser seg unødvendig å gjennomføre, herunder arbeid med lavplukking.

Samlede utgifter til tiltak skal under enhver omstendighet ikke overstige kr 850,- per rein i tiltak.

1 Jf. gjeldende satser for kompensasjoner for tiltak vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt driftsåret 2002/03.

§ 7 skal lyde:

Tap av dyr ved måling av radioaktivitet, gjennomføring av nedføring, jf. § 4, dekkes etter fastsatte satser.¹ Tap av kalv dekkes etter sats 9, mens tap av rein over 1 år dekkes etter sats 10.

Tap etter første ledd kan medregnes som del av slakteuttak i forbindelse med søknad om produksjonstilskudd og kalveslaktetilskudd.²

1 Jf. gjeldende satser for kompensasjoner for tiltak vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt driftsåret 2003/2004.

2 Jf. gjeldende forskrift om tilskudd til driftsenheter og tamreinlag § 5 og § 6.

III

Endringene trer i kraft straks.

3. juli Nr. 924 2003

Forskrift om sukker m.m.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 3. juli 2003 med hjemmel i lov av 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m.v. § 2 og § 3. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54z (direktiv 2001/111/EF). Kunngjort 11. juli 2003.

§ 1. Omfang

Denne forskriften omfatter bestemmelser om produktspesifikasjoner og merking av sukker og lignende produkter som skal frembys.

Forskriften omfatter ikke melis, kandissukker og toppsukker.

§ 2. Generelt

Sukker og lignende produkter skal oppfylle produktspesifikasjonene i vedlegg 1, og skal frembys med de varebetegnelse som er angitt i vedlegget.

§ 3. Varebetegnelser mv.

Varebetegnelse i vedlegg 1 er forbeholdt produktene som er definert der.

Varebetegnelse i vedlegg 1 nr. 2, kan også benyttes på produktene som er definert i vedlegg 1 nr. 3.

På betingelse av at det ikke vil kunne vilde forbrukerne kan

- 1) de definerte produktene i vedlegg 1 angis med tilleggsbetegnelser som er alminnelig kjent,
- 2) varebetegnelse i vedlegg 1 benyttes i varebetegnelser for andre produkter når det følger av sedvane.

§ 4. Merking

Produkter som er omfattet av denne forskriften skal ved frambud være merket etter gjeldende forskrifter om merking mv. av næringsmidler, identifikasjonsmerking av næringsmiddelpartier og deklarasjon av næringsinnhold, med de tillegg og unntak som følger av denne forskriften.

Disse tillegg og unntakene er:

- 1) For ferdigpakke produkter som veier under 20 g er angivelse av nettovekt i merkingen ikke påbudt.
- 2) For sukkerløsning, invertsukkerløsning og sirup av invertsukker, skal merkingen angi innholdet av tørrstoff og invertsukker.
- 3) For sirup av invertsukker, som inneholder krystaller i løsningen, skal merkingen inneholde betegnelsen «krystallisert».
- 4) Når produktene i vedlegg 1 nr. 7 og 8, inneholder mer enn 5 vektprosent fruktose i tørrstoffform, skal de både som produkt og som ingrediens, merkes med «glukose-fruktose-sirup» eller «fruktose-glukose-sirup», respektive «tørket glukose-fruktose-sirup» eller «tørket fruktose-glukose-sirup», slik at det fremgår om det er glukosekomponenten eller fruktosekomponenten som er størst.

§ 5. Tilsyn og vedtak

Det kommunale eller interkommunale næringsmiddeltilsyn fører tilsyn med at bestemmelse i denne forskriften overholdes og fatter de nødvendige vedtak for gjennomføring av bestemmelse.

Klageinstans for disse vedtak er Statens næringsmiddeltilsyn.

§ 6. *Dispensasjon*

I særskilte tilfeller og forutsatt at det ikke vil stride mot internasjonale avtaler som Norge har inngått, kan Statens næringsmiddeltilsyn dispensere fra denne forskriften.

§ 7. *Straff*

Bestemmelsene om straff i lov av 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m.v. kommer til anvendelse ved overtredelse av denne forskriften.

§ 8. *Overgangsbestemmelser*

Frambud av produktene som omfattes av forskriften, og som er merket innen 12. juli 2004 i samsvar med forskrift av 20. desember 1993 nr. 1377 om sukker og lignende produkter, er tillatt inntil lagrene er brukt opp.

§ 9. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft 12. juli 2003. Samtidig oppheves forskrift av 20. desember 1993 nr. 1377 om sukker og lignende produkter.

Vedlegg 1. Varebetegnelser og produktdefinisjoner

For punktene 4, 5 og 6 er betegnelsen «hvitt» forbeholdt:

- a) sukkerløsning der fargen i løsningen er maksimum 25 ICUMSA-enheter fastsatt i samsvar med metoden i vedlegg 2 bokstav c
- b) invertsukkerløsning og sirup av invertsukker der
 - askeinnhold beregnet ved måling av ledningsevne – maksimum 0,1 vektprosent av tørrstoffet fastsatt i samsvar med metoden i vedlegg 2 bokstav b,
 - fargen i løsningen er maksimum 25 ICUMSA-enheter fastsatt i samsvar med metoden i vedlegg 2 bokstav c.

1. Halvhvitt sukker

Renset og krystallisert sukrose av sunn og god handelskvalitet med følgende egenskaper:

- a) polarisasjon – minimum 99,5 °Z
- b) innhold av invertsukker – maksimum 0,1 vektprosent
- c) tap ved tørking – maksimum 0,1 vektprosent.

2. Sukker eller hvitt sukker

Renset og krystallisert sukrose av sunn og god handelskvalitet med følgende egenskaper:

- a) polarisasjon – minimum 99,7 °Z
- b) innhold av invertsukker – maksimum 0,04 vektprosent
- c) tap ved tørking – maksimum 0,06 vektprosent
- d) fargetype – maksimum 9 «punkter» fastsatt i samsvar med metoden i vedlegg 2 bokstav a.

3. Raffinert sukker eller raffinert hvitt sukker

Sukrose med egenskaper som angitt i nr. 2 bokstav a, b og c. Produktets totale antall «punkter» fastsatt i samsvar med metoden i vedlegg 2 bokstav a, skal ikke overstige 8 og være maksimum

- 4 for fargetypen
- 6 for askeinnholdet
- 3 for farge i løsningen.

4. Sukkerløsning

Vandig løsning av sukrose, som har følgende egenskaper:

- a) Tørrstoff – minimum 62 vektprosent
- b) innhold av invertsukker (forholdet mellom fruktose og glukose: $1,0 \pm 0,2$) – maksimum 3 vektprosent av tørrstoffet
- c) askeinnhold beregnet ved måling av ledningsevne – maksimum 0,1 vektprosent av tørrstoffet fastsatt i samsvar med metoden i vedlegg 2 bokstav b
- d) farge i løsningen – maksimum 45 ICUMSA-enheter.

5. Invertsukkerløsning

Vandig løsning av sukrose, delvis invertert ved hydrolyse, hvor mengden av invertsukker ikke dominerer, og som har følgende egenskaper:

- a) tørrstoff – minimum 62 vektprosent
- b) innhold av invertsukker (forholdet mellom fruktose og glukose: $1,0 \pm 0,1$) – over 3 vektprosent, men maksimum 50 vektprosent av tørrstoffet
- c) askeinnhold beregnet ved måling av ledningsevne – maksimum 0,4 vektprosent av tørrstoffet fastsatt i samsvar med metoden i vedlegg 2 bokstav b.

6. Sirup av invertsukker

Vandig løsning, eventuelt krystallisert, av sukrose, delvis invertert ved hydrolyse, hvor mengden invertsukker

(forholdet mellom fruktose og glukose: $1,0 \pm 0,1$), skal overstige 50 vektprosent av tørrstoffet, og som ellers har egenskapene som er angitt i nr. 5 bokstav a og c.

7. *Glukosesirup*

Renset og konsentrert vandig løsning av energigivende sukkerarter, fra stivelse og/eller inulin, med følgende egenskaper:

- tørrstoff – minimum 70 vektprosent
- dekstroseekvivalent – minimum 20 vektprosent av tørrstoffet og uttrykt i D-glukose
- sulfataske – maksimum 1 vektprosent av tørrstoffet.

8. *Tørket glukosesirup*

Delvis tørket glukosesirup med et tørrstoffinnhold på minimum 93 vektprosent, og som ellers har egenskapene som er angitt i nr. 7 bokstav b og c.

9. *Dekstrose eller dekstrose monohydrat*

Renset og krystallisert D-glukose med ett vannmolekyl fra krystallisering, med følgende egenskaper:

- dekstrose (D-glukose) – minimum 99,5 vektprosent av tørrstoffet
- tørrstoff – minimum 90 vektprosent
- sulfataske – maksimum 0,25 vektprosent av tørrstoffet.

10. *Dekstrose eller vannfri dekstrose*

Renset og krystallisert D-glukose som ikke inneholder vann fra krystallisering, med minst 98 vektprosent tørrstoff, og som ellers har egenskapene som er angitt i nr. 9 bokstav a og c.

11. *Fruktose*

Renset og krystallisert D-fruktose med følgende egenskaper:

- fruktoseinnhold – minimum 98%
- glukoseinnhold – maksimum 0,5%
- tap ved tørking – maksimum 0,5 vektprosent

askeinnhold beregnet ved måling av ledningsevne – maksimum 0,1 vektprosent fastsatt i samsvar med metoden i vedlegg 2 bokstav b.

Vedlegg 2.

Metoder for bestemmelse av fargetype, askeinnhold ved måling av ledningsevne og farge i en løsning av (hvitt) sukker og av raffinert (hvitt) sukker som definert i vedlegg 1 nr. 2 og 3.

Et «punkt» tilsvarer

- for fargetype, 0,5 enheter beregnet etter metoden fra Instituttet for landbruksteknologi og sukkerindustri i Braunschweig, som beskrevet i kapittel A nr. 2, i vedlegget til Kommisjonens forordning (EØF) nr. 1265/69 av 1. juli 1969 om fastsettelse av metoder for bestemmelse av kvaliteten på sukker kjøpt opp av intervensjonsorganene,
- for askeinnhold, 0,0018% beregnet etter metoden til Internasjonalt utvalg for standardmetoder for analyser av sukker (ICUMSA), som beskrevet i kapittel A nr. 1, i vedlegget til forordning (EØF) nr. 1265/69,
- for farge i løsningen, 7,5 enheter beregnet etter ICUMSA-metoden, som beskrevet i kapittel A nr. 3, i vedlegget til forordning (EØF) nr. 1265/69.

3. juli Nr. 925 2003

Forskrift om endring i forskrift om nytildeling av konsesjoner som ikke ble tildelt under tildelingsrunden høsten 2002.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 3. juli 2003 med hjemmel i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. § 3, § 4, § 5 og § 6, jf. § 13. Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 7. april 2003 nr. 454 om nytildeling av konsesjoner som ikke ble tildelt under tildelingsrunden høsten 2002 gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Tildeling av konsesjoner etter denne forskrift skal foretas på de vilkår og etter den fremgangsmåte som angis i forskrift av 21. juni 2002 nr. 686 om tildeling av konsesjoner for matfiskoppdrett av laks og ørret i sjøvann med unntak av bestemmelsene i § 3, § 4 bokstav d og § 7 annet og tredje ledd.

Søker som har fått tilsagn om konsesjon må senest innen 3 – tre – uker etter at tilsagn er mottatt gi tilbakemelding til Fiskeridirektoratet om tilsagnet aksepteres. Vederlag for konsesjon forfaller ved påkrav. Slikt påkrav vil bli sendt ut etter at fiskerimyndighetene har sluttbehandlet eventuelle klager fra andre søkere til samme konsesjon og forutsatt

at fiskerimyndighetene i klageomgangen ikke finner å måtte omgjøre det opprinnelige tilsagnet. Konesjonsdokument vil bli utstedt når vederlaget er betalt og omsøkte lokaliteter er klarert.

Vederlaget refunderes ikke ved eventuell senere inndragning av konsesjon på grunn av forhold som nevnt i oppdretsloven § 11 og § 24. Det samme gjelder dersom andre forhold gjør at konsesjonen taper sin verdi.

II

Endringen trer i kraft straks.

Merknader til forskrift om endring av forskrift om nytildeling av konsesjoner som ikke ble tildelt under tildelingsrunden høsten 2002

De endringer som gjøres i forskriften innebærer at konsesjonsvederlaget ikke skal betales inn før forvaltningen har avgjort eventuelle klager. Ved forrige tildelingsrunde ble tilbakebetaling av 3 konsesjonsvederlag etter omgjøring av tilsagn i forbindelse med klagebehandling vanskeliggjort ved at det måtte vedtas en egen kgl.res. om overskridelse av gitte bevilgninger innenfor budsjetterminen. Dette unngås nå ved at søker først – med bindende virkning – aksepterer tilsagn om konsesjon, og at konsesjonsvederlaget forfaller ved påkrav som sendes ut etter at eventuelle klager fra andre søkere er avgjort. Dermed unngår man samtidig at oppdrettere som har lånefinansiert konsesjonsvederlagene belastes med finanskostnader i perioden hvor eventuelle klager behandles av Fiskeridirektoratet.

3. juli Nr. 926 2003

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften).

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 3. juli 2003 med hjemmel i lov av 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 37 og § 59, jf. delegeringsvedtak av 21. desember 1990 nr. 1017 og delegeringsvedtak av 15. desember 2000 nr. 1263. Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 131 fjerde ledd oppheves.

II

Endringen trer i kraft 4. juli 2003.

4. juli Nr. 927 2003

Forskrift om stopp i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen sør for 62° N i 2003.

Fastsatt av Fiskeridirektøren 4. juli 2003 med hjemmel i forskrift av 27. juni 2003 nr. 869 om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen sør for 62° N i 2003 § 3. Kunngjort 11. juli 2003.

§ 1. Fisket etter torsk for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i Nordsjøen sør for 62° N stoppes 13. juli klokken 24.00.

§ 2. Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift straffes i henhold til lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 3. Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2003.

7. juli Nr. 928 2003

Forskrift om endring i forskrift om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 7. juli 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1 og § 4, overføringsvedtak av 29. april 1988 nr. 312 og delegeringsvedtak av 26. mars 1990 nr. 1227. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 13 (direktiv 2002/79/EF), nr. 38 (direktiv 2002/79/EF og direktiv 2002/97/EF), nr. 39 (direktiv 2002/79/EF og direktiv 2002/97/EF) og nr. 54 (direktiv 2002/79/EF, direktiv 2002/97/EF og direktiv 2002/100/EF). Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 21. desember 1993 nr. 1388 om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XII

- nr. 13 (direktiv 76/895/EØF) tilføyes: direktiv 2002/79/EF
- nr. 38 (direktiv 86/362/EØF) tilføyes: direktiv 2002/79/EF, direktiv 2002/97/EF
- nr. 39 (direktiv 86/363/EØF) tilføyes: direktiv 2002/79/EF, direktiv 2002/97/EF
- nr. 54 (direktiv 90/642/EØF) tilføyes: direktiv 2002/79/EF, direktiv 2002/97/EF og direktiv 2002/100/EF.

Vedlegg II er endret som ledd i gjennomføringen av EØS-avtalens vedlegg II kap. XII nr. 13, 38, 39 og 54 med tilføyelse av:

direktiv 76/895/EØF, direktiv 86/362/EØF, direktiv 86/363/EØF og direktiv 90/642/EØF er endret som følge av: direktiv 2002/79/EF

direktiv 86/362/EØF, direktiv 86/363/EØF og direktiv 90/642/EØF er endret som følge av: direktiv 2002/97/EF

direktiv 90/642/EØF er endret som følge av: direktiv 2002/100/EF.

Vedleggene kan fås ved henvendelse til Statens næringsmiddeltilsyn, postboks 8187 Dep, 0034 Oslo og finnes på følgende nettsadresse:

<http://www.snt.no/rettsregler/forskrifter/plantevern/index.html>

II

Endringene trer i kraft straks.

7. juli Nr. 929 2003

Forskrift om endring i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel fra Australia i forbindelse med utbrudd av Newcastle disease.

Fastsatt av Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen 7. juli 2003 med hjemmel i lov av 8. juni 1962 nr. 4 om dyrehelse (husdyrloven) § 3 og § 8, jf. delegeringsvedtak av 4. januar 2001 nr. 171. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2003/489/EF). Kunngjort 11. juli 2003.

I

I forskrift av 31. juli 2002 nr. 845 om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel fra Australia i forbindelse med utbrudd av Newcastle disease gjøres følgende endringer:

I forskriftens hjemmelsfelt skal siste parentes lyde:
(vedtak 2003/489/EF).

§ 1 skal lyde:

Formålet med denne forskrift er å forebygge spredning av Newcastle disease-virus i forbindelse med levende fjørfe og struts samt rugeegg fra disse, ferskt kjøtt av struts, fjørfe, oppdrettsfugl og fuglevilt, samt fjørfekjøttprodukter og blandingsprodukter inneholdende kjøtt av nevnte arter fra Australia.

§ 3 første ledd skal lyde:

Unntatt fra forbudet i § 2 er innførsel av fjørfekjøttprodukter som er varmebehandlet i henhold til bokstavene B, C eller D i kapittel IV i vedlegg til vedtak 97/222/EF og innførsel av ferskt strutsekjøtt.

§ 4 skal lyde:

Strutsekjøtt skal følges av et helsesertifikat utstedt av offentlig veterinær som bekrefter at kravene i vedlegg til vedtak 2003/489/EF er oppfylt.

II

Endringene trer i kraft straks.

8. juli Nr. 930 2003

Forskrift om kondensert melk og melkepulver.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 8. juli 2003 med hjemmel i lov av 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m.v. § 2 og § 3. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zs (direktiv 2001/114/EF). Kunngjort 11. juli 2003.

§ 1. Omfang

Denne forskriften omfatter bestemmelser om produktspesifikasjoner og merking av kondensert melk og melkepulver som skal frambyes.

Forskriften gjelder ikke for produkter som omfattes av gjeldende forskrift om morsmelkerstatning og tilskuddsblandinger.

§ 2. Generelt

Produktene som omfattes av denne forskriften skal oppfylle produktdefinisjonene i vedlegg 1 og skal frambyes med de varebetegnelse som er angitt i vedlegget.

§ 3. Varebetegnelser

Varebetegnelse i vedlegg 1 er forbeholdt produktene som er definert der.

§ 4. Merking

Produktene som omfattes av denne forskriften skal ved frambud være merket etter gjeldende forskrifter om merking mv. av næringsmidler, identifikasjonsmerking av næringsmidler og deklarasjon av næringsinnhold, med de tillegg og unntak som følger av denne forskriften.

Disse tilleggene og unntakene er:

- 1) I merkingen skal melkefettinnholdet angis i vektprosent av det ferdige produktet. Dette gjelder ikke for produktene som er definert i vedlegg 1 nr. 1 bokstav d, g, og nr. 2 bokstav d. Det prosentvise innhold fettfritt melketørrstoff skal angis for produktene som er definert i vedlegg 1 nr. 1. Angivelsen skal gis i samme synsfelt som varebetegnelsen.
- 2) For produktene som er definert i vedlegg 1 nr. 2 skal merkingen inneholde bruksanvisning for oppløsnings- eller rekonstitueringsmåten. Fettinnholdet i det oppløste eller rekonstituerte produktet skal angis.
- 3) Produkter som veier under 20 g pr. enhet kan merkes med bare varebetegnelsen hvis de pakkes i en felles ytteremballasje som er merket i samsvar med denne forskriften.
- 4) For produktene som er definert i vedlegg 1 nr. 2 skal det angis i merkingen at «produktet ikke er beregnet som næringsmiddel for barn under 12 måneder».

§ 5. Tilsyn og vedtak

Det kommunale eller interkommunale næringsmiddeltilsyn fører tilsyn med at bestemmelse i denne forskriften overholdes og fatter de nødvendige vedtak for gjennomføring av bestemmelse.

Klageinstans for disse vedtak er Statens næringsmiddeltilsyn.

§ 6. Dispensasjon

I særskilte tilfeller og forutsatt at det ikke vil stride mot internasjonale avtaler som Norge har inngått, kan Statens næringsmiddeltilsyn dispensere fra denne forskriften.

§ 7. Straff

Bestemmelse om straff i lov av 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m.v. kommer til anvendelse ved overtredelse av denne forskriften.

§ 8. Overgangsbestemmelser

Frambud av produktene som omfattes av forskriften, og som er merket innen 17. juli 2004 i samsvar med forskrift av 20. desember 1993 nr. 1376 om konservert helt eller delvis dehydrert melk, er tillatt inntil lagrene er brukt opp.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 17. juli 2003. Samtidig oppheves forskrift av 20. desember 1993 nr. 1376 om konservert helt eller delvis dehydrert melk.

Vedlegg 1. Varebetegnelser og produktdefinisjoner**1) Kondensert melk**

Kondensert melk er det flytende produktet, søtet eller usøtet, som framkommer ved delvis fjerning av vann fra melk. Melkeråvaren kan være helmelk, helt eller delvis skummet melk, eller en blanding av forannevnte. Melkeråvaren kan tilsettes fløte og/eller melkepulver. I det ferdige produktet skal andelen av melkepulver utgjøre maksimum 25% av produktets totale tørrstoffinnhold.

Ulike typer kondensert melk:

- a) Usøtet kondensert melk med høyt fettinnhold
Kondensert melk med minimum 15 vektprosent fett og minimum 26,5 vektprosent melketørrstoff totalt.
- b) Usøtet kondensert melk
Kondensert melk med minimum 7,5 vektprosent fett og minimum 25 vektprosent melketørrstoff totalt.
- c) Usøtet kondensert delvis skummet melk
Kondensert melk med minimum 1 og mindre enn 7,5 vektprosent fett, og minimum 20 vektprosent melketørrstoff totalt.
- d) Usøtet kondensert skummet melk
Kondensert melk med maksimum 1 vektprosent fett og minimum 20 vektprosent melketørrstoff totalt.
- e) Søtet kondensert melk
Kondensert melk tilsatt sukrose (halvhvitt sukker, hvitt sukker eller raffinert hvitt sukker), med minimum 8 vektprosent fett og minimum 28 vektprosent melketørrstoff totalt.

f) Søtet kondensert delvis skummet melk

Kondensert melk tilsatt sukrose (halvhvitt sukker, hvitt sukker eller raffinert hvitt sukker), med minimum 1 og mindre enn 8 vektprosent fett og minimum 24 vektprosent melketørrestoff totalt.

g) Søtet kondensert skummet melk

Kondensert melk tilsatt sukrose (halvhvitt sukker, hvitt sukker eller raffinert hvitt sukker), med maksimum 1 vektprosent fett og minimum 24 vektprosent melketørrestoff totalt.

2) *Melkepulver*

Melkepulver er det produktet i pulverform som framkommer ved fjerning av vann fra melk til det gjenstår maksimum 5 vektprosent vann. Melkeråvaren kan være helmelk, helt eller delvis skummet melk, fløte eller en blanding av forannevnte.

a) Melkepulver med høyt fettinnhold

Melkepulver med minimum 42 vektprosent fett.

b) Melkepulver av helmelk

Melkepulver med minimum 26 og mindre enn 42 vektprosent fett.

c) Melkepulver av delvis skummet melk

Melkepulver med mer enn 1,5 og mindre enn 26 vektprosent fett.

d) Melkepulver av skummet melk

Melkepulver med maksimum 1,5 vektprosent fett.

3) *Framstilling*

a) Ved framstilling av produktene som er definert i vedlegg 1 nr. 1 bokstav e, f og g, er det tillatt å tilsette laktose i en mengde på maksimum 0,03 vektprosent av det ferdige produktet.

b) Med forbehold for bestemmelsene i gjeldende forskrift om produksjon og frambud av rå melk, varmebehandlet melk og melkebaserte produkter mv., konserveres produktene i nr. 1 og 2 på følgende måter:

- ved varmebehandling (sterilisering, UHT osv.) for produktene i vedlegg 1 nr. 1 bokstav a, b, c og d,
- ved tilsetning av sukrose for produktene i vedlegg 1 nr. 1 bokstav e, f og g,
- ved fjerning av vann for produktene i vedlegg 1 nr. 2.

8. juli Nr. 931 2003**Forskrift om honning.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 8. juli 2003 med hjemmel i lov av 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m.v. § 2 og § 3. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zo (direktiv 2001/110/EF). Kunngjort 11. juli 2003.

§ 1. Omfang

Denne forskriften omfatter bestemmelser om produktspesifikasjon og merking av honning som skal frambyes.

§ 2. Generelt

Honning skal oppfylle kravene i vedlegg 2, og frambyes med de varebetegnelse som er angitt i vedlegg 1.

§ 3. Varebetegnelser mv.

Betegnelsen «honning» er forbeholdt det produktet som samsvarer med definisjonen i vedlegg 1 nr. I, og skal ved frambud benyttes som varebetegnelse for dette produktet.

Varebetegnelse i vedlegg 1 nr. II og III er forbeholdt produktene som er definert der. Betegnelsen «honning» kan anvendes i stedet for disse varebetegnelse, men ikke for filtrert honning, tavlehonning, honning med stykker av honningtavler og bakehonning.

§ 4. Merking

Produktene som omfattes av denne forskrift skal ved frambud være merket etter gjeldende forskrifter om merking mv. av næringsmidler, identifikasjonsmerking av næringsmidler, deklarasjon av næringsinnhold og om advarselsmerking av honning, med de tillegg og unntak som følger av denne forskriften.

Disse tillegg og unntakene er:

- 1) Det eller de opprinnelsesland, hvor honningen er høstet, skal angis i merkingen. Hvis honningen har opprinnelse i mer enn én EØS-stat eller i mer enn ett tredjeland, kan denne merkingen erstattes med:
 - «blanding av honning fra land i EØS»
 - «blanding av honning fra land utenfor EØS»
 - «blanding av honning fra land i og utenfor EØS».
- 2) Med unntak av filtrert honning og bakehonning, kan varebetegnelse suppleres med:
 - a) en angivelse av blomster- eller planteopprinnelse, dersom produktet hovedsakelig har den angitte opprinnelse og har dennes smaksmessige, fysisk-kjemiske og mikroskopiske egenskaper, eller
 - b) et navn på et distrikt eller område eller topografisk navn, hvis produktet utelukkende stammer fra det angitte sted, eller
 - c) spesifikke kvalitetskriterier.

- 3) Når bakehonning anvendes som ingrediens i et sammensatt næringsmiddel, kan betegnelsen «honning» anvendes i varebetegnelsen for det sammensatte næringsmiddel i stedet for betegnelsen «bakehonning». I ingredienslisten skal likevel betegnelsen bakehonning (vedlegg 1 nr. III) benyttes.
- 4) Ordene «kun til matlaging» skal stå i umiddelbar tilknytning til varebetegnelsen på bakehonning.
- 5) For filtrert honning og bakehonning (vedlegg 1 nr. II pkt. 2 bokstav f og nr. III) skal den fulle varebetegnelsen klart angis på bulkkontainere, pakninger og handelsdokumenter.

§ 5. Tilsyn og vedtak

Det kommunale eller det interkommunale næringsmiddeltilsyn fører tilsyn med at bestemmelsene i denne forskriften overholdes og fatter de nødvendige vedtak for gjennomføring av bestemmelsene.

Klageinstans for disse vedtak er Statens næringsmiddeltilsyn.

§ 6. Dispensasjon

I særskilte tilfeller og forutsatt at det ikke vil stride mot internasjonale avtaler som Norge har inngått, kan Statens næringsmiddeltilsyn dispensere fra denne forskriften.

§ 7. Straff

Bestemmelsene om straff i lov av 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m.v. kommer til anvendelse ved overtredelse av denne forskriften.

§ 8. Overgangsbestemmelser

Frambud av produkter som omfattes av forskriften og som er merket innen 1. august 2004 i samsvar med forskrift av 20. desember 1993 nr. 1371 om honning, er tillatt inntil lagrene er brukt opp.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. august 2003. Samtidig oppheves forskrift av 20. desember 1993 nr. 1371 om honning.

Vedlegg 1. Varebetegnelser og produktdefinisjoner

I. Honning er det produktet, som Apis mellifera-bier framstiller av plantenektar eller honningdogg fra levende plantedeler. Denne suges opp av biene, som omdanner den ved å blande den med sine egne spesielle stoffer. Biene deponerer, lagrer og lar honningen modne i bikubens honningtavler.

II. Honning kan deles inn i følgende hovedsorter:

1) Honningsorter etter opprinnelse

a) Blomsterhonning

Honning, som hovedsakelig stammer fra plantenektar.

b) Bladhonning

Honning, som hovedsakelig stammer fra ekskresjon fra plantesugende insekter (Hemiptera) på levende plantedeler eller fra utsvetting fra levende plantedeler.

2) Honningsorter etter utvinningsmåte og/eller presentasjonsmåte

a) Tavlehonning

Honning, som biene har lagret i cellene i nybygde bivokstavler uten bilarver, eller i tynne byggevokstavler av ren bivoks. Honningen selges i forseglede tavler, hele eller delte.

b) Honning med stykker av honningtavler

Honning, som inneholder ett eller flere stykker honningtavler.

c) Avdryppet honning

Honning, som er utvunnet ved avdrypning av skrellede tavler. Tavlene skal ikke inneholde bilarver.

d) Slynget honning

Honning, som er utvunnet ved slyngning av skrellede tavler. Tavlene skal ikke inneholde bilarver.

e) Presset honning

Honning, som er utvunnet ved pressing av tavler, uten varme eller ved maksimum 45 °C. Tavlene skal ikke inneholde bilarver.

f) Filtrert honning

Honning hvor uvedkommende organiske eller uorganiske stoffer er fjernet på en slik måte at en betydelig mengde pollen fjernes samtidig.

III. Bakehonning

Honning, som er egnet til industriell bruk eller som ingrediens ved framstilling av andre næringsmidler. Bakehonningen kan:

- ha en fremmed smak eller lukt, eller
- være begynt å gjære eller være gjæret, eller
- ha vært oppvarmet for mye.

Vedlegg 2. Kriterier og spesifikasjoner

Honning består hovedsakelig av forskjellige former for sukker, særlig fruktose og glukose, samt andre stoffer som organiske syrer, enzymer og faste partikler fra innsamlingen av honning. Fargeskalaen går fra nesten fargeløs til

mørkebrun. Honning kan være lettflytende, tungtflytende eller krystallisert (helt eller delvis). Smaken og aromaen varierer, men stammer fra opprinnelsesplantene.

Honning som frambyes som honning eller anvendes i et næringsmiddel, skal ikke tilsettes andre næringsmiddelingsredienser, inklusive tilsetningsstoffer. Honning skal ikke inneholde uvedkommende organiske eller uorganiske stoffer, så langt dette er praktisk mulig. Den skal ikke ha fremmed smak eller lukt. Honning skal ikke ha begynt å gjære eller ha en kunstig endret surhetsgrad, og den skal ikke ha vært oppvarmet slik at de naturlige enzymene er vesentlig svekket eller ødelagt. Dette gjelder ikke for bakehonning (vedlegg 1 nr. III).

Pollen eller honningens karakteristiske bestanddeler må ikke fjernes, med mindre dette er uunngåelig, når uvedkommende uorganiske eller organiske stoffer fjernes. Dette gjelder ikke for filtrert honning (vedlegg 1 nr. II pkt. 2 bokstav f).

Honning som frambyes som honning, eller som anvendes i et næringsmiddel, skal ha følgende sammensetning:

1. Sukkerinnhold
 - 1.1. Fruktose og glukose, totalt
 - blomsterhonning minimum 60 g/100 g
 - bladhonning og blandinger av blomsterhonning og bladhonning minimum 45 g/100 g
 - 1.2. Sukroseinnhold
 - som hovedregel maksimum 5 g/100 g
 - storrobinia (*Robinia pseudoacacia*), lusern (*Medicago sativa*), *Banksia menziesii*, søtkløver (*Hedysarum*), *Eucalyptus camadullensis*, *Eucryphia lucida*, *Eucryphia milligrani*, citrus
 - lavendel (*Lavendula* spp.), agurkurt (*Borago officinalis*) maksimum 15 g/100 g
2. Vanninnhold
 - som hovedregel maksimum 20%
 - lynghonning (*Calluna*) og bakehonning som hovedregel maksimum 23%
 - bakehonning fra lynghonning maksimum 25%
3. Innhold av ikke-vannoppløselige stoffer som hovedregel maksimum 0,1 g/100 g
 - presset honning maksimum 0,5 g/100 g
4. Elektrisk ledningsevne
 - honning som ikke er medtatt i oppramsingen nedenfor og blanding av disse honningtypene maksimum 0,8 mS/cm
 - bladhonning og honning fra kastanjeblomster samt blandinger av disse, unntatt de som er oppramset nedenfor minimum 0,8 mS/cm
 - unntak: jordbætre (*Arbutus unedo*), lyng (*Erica*), *Eucalyptus*, lind (*Tilia* spp.), røsslyng (*Calluna vulgaris*), *Leptospermum*, *Melaleuca* spp.
5. Innhold av frie syrer
 - som hovedregel maksimum 50 milli-ekvivalenter syre pr. 1000 g
 - bakehonning maksimum 80 milli-ekvivalenter syre pr. 1000 g
6. Diastatisk indeks samt innhold av hydroxymethylfurfural (HMF) – bestemt etter bearbeiding og blanding
 - a) Diastatisk indeks (Schade-skalaen)
 - som hovedregel minimum 8
 - honning med naturlig lavt enzyminnhold f.eks. citrus-honning og HMF-innhold på maksimum 15 mg/kg minimum 3
 - b) HMF
 - som hovedregel, med unntak for bakehonning maksimum 40 mg/kg (med forbehold for kravene under bokstav a andre strekpunkt)
 - honning med opprinnelsesmerking fra regioner med tropisk klima og blandinger av disse maksimum 80 g/kg

11. juli Nr. 932 2003

Forskrift om omsetningsforbud, inntil videre, for fetaost.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 11. juli 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 6 første ledd, jf. § 4 åttende ledd, jf. overføringsvedtak av 29. april 1988 nr. 312. Kunngjort 11. juli 2003.

- § 1. Det er forbudt, inntil videre, å framby fetaost av merket Kolios Feta i pakninger à 200 gram merket med «best før 12.05.2004» fra Kolios S.A. Greek Dairy i Hellas.
- § 2. Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift, kommer bestemmelser om straff i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. til anvendelse.
- § 3. Denne forskrift trer i kraft straks.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2003-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
1998	12	899	Forskrift nr. 620	2
2000	3	250	Forskrift nr. 1565	9
2002	6	748	Forskrift nr. 538	7
2002	11	1338, 1345	Forskrift nr. 965	7
2002	11	1380, 1381, 1383	Forskrift nr. 983	4
2002	12	1405	Forskrift nr. 991	7
2002	12	1531, 1535	Forskrift nr. 1073	7
2002	13	1637	Forskrift nr. 1128	7
2002	14	1678-1735	Forskrift nr. 1139	3
2002	17	2244	Vedtak nr. 1385	1
2002	19	2453-2454	Forskrift nr. 1719	2
2002	19	2457	Forskrift nr. 1724	3
2002	19	2459	Forskrift nr. 1724	2
2003	1	32	Forskrift nr. 1816	7
2003	3	381-382	Forskrift nr. 175	4
2003	3	422	Forskrift nr. 252	8
2003	4	492	Forskrift nr. 1868	6
2003	4	676	Forskrift nr. 413	6
2003	5	699-700	Forskrift nr. 414	7
2003	6	933	Forskrift nr. 482	7
2003	6	945	Forskrift nr. 486	8
2003	6	958, 961, 962	Forskrift nr. 492	9
2003	7	1029	Lov nr. 30	8
2003	7	1058	Forskrift nr. 547	8

B-blad

Returadresse:

Lovdata
Postboks 41 Sentrum
N-0101 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter
Avd. II Regionale og lokale forskrifter

Utgever: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjørings skjema til Lovdata:

Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 41, Sentrum
0101 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement koster for	Avd. I	kr 970	kr 1500	kr 2130
	Avd. I og II	kr 1220	kr 2210	kr 3170

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 41, Sentrum
0101 Oslo

Tlf. 23 35 60 00
Faks 23 35 60 01
E-post: lovtid@lovdata.no